

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 10.05.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	5
3 § Eron myöntäminen Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	6
4 § Eron myöntäminen Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	9
5 § Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset	12
6 § Hallintosäännön muutokset (kevät 2021)	14
- Hallintosääntö 1.8.2021 puhdas versio, KH 12.4.2021	18
- Hallintosääntö 1.8.2021 muutokset näkyvässä, KH 12.4.2021	206
7 § Kuntavaalien siirron aiheuttamat aikataulumuutokset vuoden 2021 kokousaikatauluun	396
- Kokousaikataulumuutokset vuodelle 2021	398
8 § Vuoden 2020 arviointikertomus	399
- Arviointikertomus 2020 pdf	401
9 § Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös	527
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2020	535
- Vuoden 2020 tilintarkastuskertomus	820
10 § Ympäristövastuuraaportti 2020-2021	821
11 § Kestävän energian ja ilmastoin toimintasuunnitelma vuodelle 2021	825
- Vantaan kaupungin kestävän energian ja ilmastoin toimintasuunnitelma 2021, hyväksytty KH 26.4.2021	828
12 § Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu	865
- Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 10.5.2021	866
13 § Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvata mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta	880
- Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvata mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta	884
14 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta	886
- Vihreä valtuustoryhmä ja 5 muun valtuutetun aloite rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta	890
- Äänestyspöytäkirja KV 10.5.2021 § 14	891
15 § Vastaus Antero Eerolan ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan liittyminen maailman ikäystävällisten kaupunkien verkostoon	893
- Antero Eerolan ja 26 muun valtuutetun aloite Vantaan liittyminen maailman ikäystävällisten kaupunkien verkostoon	896
16 § Vastaus Antero Eerolan ja 14 muun valtuutetun aloitteeseen Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaamista koskien	898
- Antero Eerolan ja 14 muun valtuutetun aloite Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaaminen	901

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 10.05.2021

17 § Ulla Kaukolan ja 32 muun valtuutetun aloite monipuolinen ulkokuntoilupaikka Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen	903
- Ulla Kaukolan ja 32 muun valtuutetun aloite monipuolinen ulkokuntoilupaikka Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen	904
18 § Jari Jääskeläisen ja 10 muun valtuutetun aloite asukasviihtyvyyden parantaminen Peltolan koulun ja Lummetien alueella	906
- Jari Jääskeläisen ja 10 muun valtuutetun aloite asukasviihtyvyyden parantaminen Peltolan koulun ja Lummetien alueella	907
19 § Jari Jääskeläisen ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennuskohteissa panostettava harmaan talouden torjuntaan	908
- Jari Jääskeläisen ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennuskohteissa panostettava harmaan talouden torjuntaan	909
20 § Jouko Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloite lasten kotihoidon tuen korottamisesta ja tuen maksuajan pidentämisestä	910
- Jouko Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloite lasten kotihoidon tuen korottamisesta ja tuen maksuajan pidentämisestä	911
21 § Kimmo Kiljusen aloite Punakiventien koirapuiston siirtämiseksi kokonaan sopivampaan paikkaan tai vähintään pienentämiseksi alueen asukkaita häiritsevän toistuvan meluhaitan takia	913
- Kimmo Kiljusen aloite Punakiventien koirapuiston siirtämiseksi kokonaan sopivampaan paikkaan tai vähintään pienentämiseksi alueen asukkaita häiritsevän toistuvan meluhaitan takia	914
22 § Sirpa Kauppisen ja 12 muun valtuutetun aloite ikäihmisten kuntoutuksesta	916
- Sirpa Kauppisen ja 12 muun valtuutetun aloite ikäihmisten kuntoutuksesta	917
23 § Sirpa Kauppisen ja 3 muun valtuutetun aloite turvallisista pyöräparkeista	918
- Sirpa Kauppisen ja 3 muun valtuutetun aloite turvallisista pyöräparkeista	919
24 § Anssi Auran ja Minna Kuuselan sekä 18 muun valtuutetun aloite valtuustoaloitteiden esittelymahdollisuudesta	920
- Anssi Auran ja Minna Kuuselan sekä 18 muun valtuutetun aloite valtuustoaloitteiden esittelymahdollisuudesta	921
25 § Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 10 muun valtuutetun aloite hidastetöyssy / suojatien korotus Vanha Kaarelantien suojatielle	922
- Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 10 muun valtuutetun aloite hidastetöyssy / suojatien korotus Vanha Kaarelantien suojatielle	923
26 § Ulla Kaukolan ja 9 muun valtuutetun aloite yhtenäinen ulkoilureitti Pähkinärinteestä aina Espoon maauimalaan saakka	924
- Ulla Kaukolan ja 9 muun valtuutetun aloite yhtenäinen ulkoilureitti Pähkinärinteestä aina Espoon maauimalaan saakka	925
27 § Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloite osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun	926
- Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloite osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun	927
28 § Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka	929
- Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka	931

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 10.05.2021

29 § Juha Malmin ja 5 muun valtuutetun aloite kuntalaisille oma kyselytunti lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon	933
- Juha Malmin ja 5 muun valtuutetun aloite kuntalaisille oma kyselytunti lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon	934
30 § Anitta Orpanan ja 3 muun valtuutetun aloite toimintapuisto Vantaan Askistoon	936
- Anitta Orpanan ja 3 muun valtuutetun aloite toimintapuisto Vantaan Askistoon	937
31 § Kokouksen päättäminen	938
Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus	939
Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto	941
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	942

Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 10.5.2021 klo 18.00-23.10

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila tai Teams-yhteydellä

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Jäsenet	Läsnä
Lindtman Antti, puheenjohtaja	x (puheenjohtaja klo 21.10-23.10 §§ 12-16)	Laakso Päivi	x (etäyhteydellä)
Orlando Carita, I varapuheenjohtaja	x (puheenjohtaja klo 18.00-21.10 §§ 1-11)	Lehmuskallio Paula	x (etäyhteydellä)
Kauppinen Sirpa, II varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Leppänen Janne	x (etäyhteydellä)
Abdi Faysal	x (etäyhteydellä)	Letto Pirkko	x (etäyhteydellä)
Ahokas Siri	x (etäyhteydellä)	Liinakoski Eija	x (etäyhteydellä)
Ala-Kapee Pirjo	x (etäyhteydellä)	Lindblad-Palo Salla	x (etäyhteydellä)
Atiye Minna	x (etäyhteydellä)	Linnainmäki Joel	x (etäyhteydellä)
Aura Anssi	x (etäyhteydellä)	Lundell Kai-Ari	x (etäyhteydellä)
Auvinen Timo	x (etäyhteydellä)	Lyyra Markus	-
Ayub Saba	-	Malmi Juha	x (etäyhteydellä)
Bruun Susanna	x (etäyhteydellä) §§ 1-12 klo 18.00-22.10	Multala Sari	x (etäyhteydellä)
Chen Jenni	x (etäyhteydellä)	Mäkinen Tapani	x (etäyhteydellä)
Edelmann Jan	x (etäyhteydellä)	Mölsä Jukka	x (etäyhteydellä)
Eerola Antero	x	Niikko Mika	x (etäyhteydellä) §§ 1-12 klo 18.00-20.40
Eklund Tarja	x (etäyhteydellä)	Norrena Vaula	x (etäyhteydellä)
Eskelinen Jarno	x (etäyhteydellä)	Norres Lasse	x (etäyhteydellä)
Hakulinen Pentti	x (etäyhteydellä)	Orpana Anitta	x (etäyhteydellä)
Hirvonen Juha	x (etäyhteydellä)	Pajunen Emmi	x (etäyhteydellä)
Ibrahim Aadan	x (etäyhteydellä)	Raja-Aho Maarit	x (etäyhteydellä)
Juurikkala Timo	x (etäyhteydellä)	Rautavaara Maija	x (etäyhteydellä)
Jääskeläinen Jari	x	Rokkanen Sakari	x (etäyhteydellä)
Jääskeläinen Jouko	x (etäyhteydellä) §§ 1-2 klo 18.00-18.15, §§ 9-16 klo 19.10-23.10	Rämö Eve	x (etäyhteydellä)
Jääskeläinen Pietari	x (etäyhteydellä)	Räsänen Minna	x
Kaira Lauri	x (etäyhteydellä)	Saramo Jussi	x (etäyhteydellä)
Kanerva Sami	x (etäyhteydellä)	Sillanpää Minttu	x (etäyhteydellä)
Karlsson Patrik	x (etäyhteydellä)	Silvennoinen-Hiisku Sveta	x (etäyhteydellä)

Kasonen Mika	x (etäyhteydellä)	Sodhi Ranbir	x (etäyhteydellä)
Kaukola Ulla	x (etäyhteydellä)	Tahvanainen Säde	x (etäyhteydellä)
Kiljunen Kimmo	x (etäyhteydellä)	Tuomela Tiina	x (etäyhteydellä)
Kostilainen Anniina	x (etäyhteydellä)	Tyytjärvi Kati	x (etäyhteydellä)
Kuusela Minna	x (etäyhteydellä)	Vahvelainen Tanja	x (etäyhteydellä)
Kähärä Sirkka-Liisa	x (etäyhteydellä)	Weckman Markku	x (etäyhteydellä)
Kärki Niilo	x (etäyhteydellä)	Vähäkangas Jussi	x (etäyhteydellä)
		Åstrand Stefan	x (etäyhteydellä)
Varajäsenet			
Heiskanen Jaana	x (etäyhteydellä)		
Kivimäki Otso	x (etäyhteydellä)		
Sainio Jari	x (etäyhteydellä) §§ 12-16 klo 22.10-23.10		
Kaupunginhallituksen jäsenet		Läsnä	
Puoskari Pentti		x (etäyhteydellä)	
Pajunen Sirpa		-	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Tuomainen Anni	x (etäyhteydellä)		
Muut osallistujat		Läsnä	
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja		x	
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)	
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)	
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)	
Aronkytö Timo, apulaiskaupunginjohtaja		x (etäyhteydellä)	
Ormio Hanna, hallintojohtaja		x (etäyhteydellä) klo 18.00-20.30	
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x (etäyhteydellä)	
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x (etäyhteydellä)	
Kolju Niina, lakimies		x (etäyhteydellä)	
Pellonpää Taija, hallintosihteeri		x	
Silfverberg Lotta, hallintoasiantutija, pöytäkirjanpitäjä		x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Carita Orlando

Antti Lindtman

Pöytäkirjanpitäjä

Lotta Silfverberg

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

17.5.2021, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa

Pirkko Letto

Salla Lindblad-Palo

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka

19.5.2021, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 4.5.2021 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 1

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja totesi, että valtuutetut Saba Ayub ja Markus Lyyra ovat pyytäneet vapautusta valtuuston tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Estyneiden tilalla valtuutettuina tässä kokouksessa olivat samassa järjestyksessä Jaana Heiskanen ja Otto Kivimäki.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla oli 67 valtuutettua.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset kaupunginvaltuuston kokoonpanossa:

-§:n 3 käsittelyn alussa klo 18.15 valtuutettu Jouko Jääskeläinen poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

-§:n 9 käsittelyn alussa klo 19.10 valtuutettu Jouko Jääskeläinen otti paikkansa kokouksessa, minkä jälkeen paikalla oli 67 valtuutettua.

-§:n 12 käsittelyn aikana klo 20.40 valtuutettu Mika Niikko poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

-§:n 12 käsittelyn aikana klo 22.10 valtuutettu Susanna Bruun poistui kokouksesta henkilökohtaisen syyn vuoksi ja hänen tilalleen tuli varavaltuutettu Jari Sainio, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 2

Eesitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 17.5.2021 klo 16.00, ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 19.5.2021 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Pirkko Letto ja Salla Lindblad-Salo pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 17.5.2021 klo 16.00, ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 19.5.2021 lähtien.

3 §

Eron myöntäminen Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/4952/00.00.01.00/2017

RV/AH

Kaisa Kauppinen on 9.4.2021 saapuneella kirjeellään pyytänyt eroa teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Hallintosäännön 10 luvun 4 §:n mukaan tekninen lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Tekninen lautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta - toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- yleisistä ja yksityisistä teistä annetuissa laeissa kunnan tielautakunnalle säädetyistä tehtävistä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Kaupunginvaltuusto valitsi 12.6.2017 § 18 tekniseen lautakuntaan toimikaudeksi 2017–2021 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Varajäsen
Lehmuskallio Paula, puheenjohtaja (kv 27.8.2018 § 6)	Merjola-Repo Nina
Kostilainen Anniina, varapuheenjohtaja (kv 28.8.2017 § 5)	Happonen Matti
Auvinen Timo	Aidanjuuri-Niemi Tanja
Eskelinen Jarno	Antila Paavo (kv 28.5.2018 § 6)
Järveläinen Anu Pia	Kyröläinen Markku (kv 24.2.2020 § 5)
Kasonen Mika	Ahopelto Sauli
Koskelin Kia	Mäkinen Virpi
Bruun Susanna (kv 17.12.2018 § 3)	Päivinen Tiina
Lopperi Kari	Tuppurainen Marko
Pajunen Emmi	Laakso Sari (kv 27.1.2020 § 4)
Palmu Hannu	Kauppinen Kaisa
Rautio Mika	Miettinen Markku
Siniketo-Pietilä Katja	Ropponen Anna

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- myönnettäväksi ero Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimitettavaksi teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 3

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- myöntää ero Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimittaa teknisen lautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Päätös:

Päätettiin

- myöntää ero Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja

- b) valita Maritta Savolainen teknisen lautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Jäsen	Varajäsen
Lehmuskallio Paula, puheenjohtaja (kv 27.8.2018 § 6)	Merjola-Repo Nina
Kostilainen Anniina, varapuheenjohtaja (kv 28.8.2017 § 5)	Happonen Matti
Auvinen Timo	Aidanjuuri-Niemi Tanja
Eskelinen Jarno	Antila Paavo (kv 28.5.2018 § 6)
Järveläinen Anu Pia	Kyröläinen Markku (kv 24.2.2020 § 5)
Kasonen Mika	Ahopelto Sauli
Koskelin Kia	Mäkinen Virpi
Bruun Susanna (kv 17.12.2018 § 3)	Päivinen Tiina
Lopperi Kari	Tuppurainen Marko
Pajunen Emmi	Laakso Sari (kv 27.1.2020 § 4)
Palmu Hannu	Savolainen Maritta (kv 10.5.2021 § 3)
Rautio Mika	Miettinen Markku
Siniketo-Pietilä Katja	Ropponen Anna

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

4 § Eron myöntäminen Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/4946/00.00.01.00/2017

RV/AH

Gurmman Saini on 13.4.2021 saapuneella kirjeellään pyytänyt eroa vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Hallintosäännön 10 luvun 10 §:n mukaan vapaa-ajanlautakunta tukee kulttuuritoimintaa, liikuntatoimintaa sekä nuorison vapaata kansalaistoimintaa ja luo näille toimintaedellytyksiä. Vapaa-ajan lautakunta vastaa:

- kaupungin omista kulttuuripalveluista ja liikuntapalveluista
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- kaupungin omasta nuorisotyöstä.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 § 17 päätöksellään valinnut vapaa-ajan lautakunnan jäseniksi toimikaudeksi 2017–2021 seuraavat jäsenet:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kähärä Sirkka-Liisa, puheenjohtaja	Huuskonen Sanna (kv 27.8.2018 § 5)
Norres Lasse, varapuheenjohtaja	Pirjetä Matti (kv 12.4.2021 § 3)
Chen Jenni	Volkova Katja
Demiri Funda	Suihkonen Tuomas
Heinonen Sauli	Grundström Henri
Heiskanen Jaana	Pasanen Alisa
Herranen Jouni	Heikkinen Minna (16.11.2020 § 7)
Kaartokallio Loviisa	Vuola Mette
Kallio-Ouvinen Marjukka (kv 20.5.2019 § 4)	Lindfors Tuija
Karlsson Patrik	Buss Allan
Lindbland-Palo Salla	Hynninen Mari
Lindevall-Vanhala Taruane (kv 28.1.2019 § 3)	Singh Sonia (kv 28.1.2019 § 3)

3)	
Liukkonen Pasi (kv 16.11.2020 § 7)	Pesonen Eva
Rautio Pekka	Saini Gurmman (kv 5.3.2018 § 4)
Riikonen Jyrki	Hokkanen Kari
Eve Rämö (kv 22.1.2018 § 6)	Kaimio Tuire (kv 20.5.2019 § 4)
Vesinurm Märt	Tuominen Harry

Kaupunginhallitus 26.4.2021 §7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- myönnettäväksi ero Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimitettavaksi vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- myöntää ero Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimittaa vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Päätös:

Päätettiin

- myöntää ero Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- valita Markus Vähälä vapaa-ajan lautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2017–2021.

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kähärä Sirkka-Liisa, puheenjohtaja	Huuskonen Sanna (kv 27.8.2018 § 5)
Norres Lasse , varapuheenjohtaja	Pirjetä Matti (kv 12.4.2021 § 3)
Chen Jenni	Volkova Katja
Demiri Funda	Suihkonen Tuomas
Heinonen Sauli	Grundström Henri
Heiskanen Jaana	Pasanen Alisa
Herranen Jouni	Heikkinen Minna (16.11.2020 § 7)
Kaartokallio Loviisa	Vuola Mette
Kallio-Ouvinen Marjukka (kv 20.5.2019 § 4)	Lindfors Tuija
Karlsson Patrik	Buss Allan
Lindbland-Palo Salla	Hynninen Mari
Lindvall Taruane (kv 28.1.2019 § 3)	Singh Sonia (kv 28.1.2019 § 3)
Liukkonen Pasi (kv 16.11.2020 § 7)	Pesonen Eva
Vesinurm Märt	Tuominen Harry
Riikonen Jyrki	Hokkanen Kari
Rautio Pekka	Vähälä Markus (kv 10.5.2021 § 4)

Rämö Eve (kv 22.1.2018 § 6)

Kaimio Tuire (kv 20.5.2019 § 4)

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

5 §

Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset

VD/513/00.00.01.00/2018

RV/NK/AH

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman on kirjeellään 3.3.2021 ilmoittanut valtuuston varavaltuutettujen määrän jääneen vajaaksi seuraavasti.

Suomen Sosialidemokraattinen puolue r.p. – Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.

Tessa Olin on 9.11.2020 saapuneella kirjeellään pyytänyt eroa luottamustehtävistään Vantaan kaupungilla paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Valtuusto myönsi 8.3.2021 § 3 Olinille eron varavaltuutetun tehtävästä.

Kuntavaalien 2017 tuloksen mukaisesti Suomen Sosialidemokraattinen puolue r.p. – Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt ehdokas on **Taisto Mäntynen** (vertausluku 572,051).

Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.

Keskusvaalilautakunta on 17.2.2021 § 9 määrännyt **Eija Liinakosken** tilalle Perussuomalaiset r.p.:n uudeksi varavaltuutetuksi **Juha Juntusen** kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Tämän jälkeen on ilmennyt, että Juntunen on muuttanut pois Vantaalta vuonna 2018, eikä näin ollen täytä vaalikelpoisuutta valtuutetun tehtävään.

Hallintolain 50 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudestaan, jos päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen. Juntunen itse on pyytänyt oikaisemaan virheellisen päätöksen.

Kuntavaalien 2017 tuloksen mukaisesti Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.:n seuraavana oleva valitsematta jäänyt ehdokas Juha Juntunen jälkeen on **Juha Simonen** (vertausluku 579,789).

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi. Uusiksi varavaltuutetuiksi on lautakunnan määrättävä ne henkilöt, joiden vertausluvut vaalilain mukaisesti ovat seuraavaksi suurimmat niiden henkilöiden vertauslukujen jälkeen, jotka on valittu varavaltuutetuiksi.

Kaupunginhallitus 12.4.2021 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset 15.3.2021 § 7 ja § 8 tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset 15.3.2021 § 7 ja § 8.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 2.1 valituskielto

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 0405149558, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD/1807/00.01.01.00/2021

RV/S-AP/HY-L

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan valtuusto päättää hallintosäännöstä. Valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Hallintosääntöön esitettävät muutokset liittyvät erityisesti kaupunkiympäristön toimialaan. Uuden valtuustokauden alusta 1.6.2021 alkaen kaupunkiympäristön toimialan toimielinrakenne muuttuu. Entisten kaupunkisuunnittelulautakunnan, sen rakennuslupajaoston, teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan tilalle tulevat kaupunkiympäristölautakunta, sen lupajaosto ja tekninen lautakunta. Tämän muutoksen vuoksi hallintosääntöön esitetään tehtäväksi joitakin muutoksia, jotka koskevat lähinnä kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden päätösvaltaa.

Hallintosäännön 2 luvun 7 §:n 2 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi apulaiskaupunginjohtajan päätösvaltaan kuuluvaksi valtionavun hakemisen lisäksi myös oikeus hakea EU-avustusta toimialallaan. Tämä pykälä koskee apulaiskaupunginjohtajien lisäksi myös kaupunginjohtajaa oman toimialansa asioissa. EU-avustusten hakemisesta ei ole aiemmin hallintosäännössä mainittu mitään.

Viestintäjohtajan toimivalta on ollut tähän asti 3 luvun 2 §:ssä, jonka otsikko on: Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet, liikelaitos ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt. Kaikkien muiden toimialan johtavien viranhaltijoiden toimivalta on ollut omissa pykälissään. Nyt ehdotetaan lisättäväksi luvun loppuun uusi pykälä, jossa säädettäisiin viestintäjohtajan tehtävistä ja päätösvallasta. Viestintäjohtajan tehtäviä ja päätösvaltaa laajennetaan koskemaan kaupunkitasoisten viestinnän ohjeiden antamista, koko kaupungin viestinnän resurssien ohjaamista erityisissä kiiretilanteissa sekä kriisi- ja poikkeusoloissa sekä sen määrittelemistä, kuinka toimialojen viestintähenkilöstö osallistuu kaupunkitasoisten viestintälinjausten ja tehtävien täytäntöönpanoon sekä varallaoloon ja päivystykseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla esitetään seuraavia muutoksia:

Uusi oppivelvollisuuslaki (1214/2020) tulee voimaan 1.8.2021. Sen myötä oppivelvollisuus laajenee ja toisen asteen opinnoista tulee maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville oppivelvollisille. Oppivelvollisuuslain säännökset perusopetuksen järjestäjän hakeutumisvelvollisuuden ohjaus- ja valvontavastuusta sekä oppivelvollisen hakeutumisvelvollisuudesta ovat tulleet voimaan jo 1.1.2021.

Oppivelvollisuuslain antamisen yhteydessä on muutettu myös muun muassa useita koulutusta koskevia lakeja sekä säädetty uusi laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020), joka tulee voimaan 1.8.2021. Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta järjestetään 1.8.2022 alkaen. Myös oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1225/2020) soveltamisalaa on laajennettu siten, että kaikki oppivelvollisuuttaan suorittavat opiskelijat ovat sen piirissä.

Edellä mainitut oppivelvollisuuden laajentumista koskevat lakimuutokset tuovat sekä kunnille että koulutuksen järjestäjille uusia tehtäviä ja velvoitteita, joita ei ole säädetty tietyn viranhaltijan tai toimielimen tehtäväksi. Muun muassa päätökset oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä ja

opiskelupaikan osoittamisesta ovat uusia, eikä vastaavia säännöksiä sisälly aiempaan lainsäädäntöön. Tämän vuoksi myös Vantaan kaupungin hallintosääntöön on tarpeen lisätä uusien tehtävien osalta päätösvaltaa koskevat määräykset.

Samassa yhteydessä hallintosääntöön ehdotetaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta tehtäväksi asianmukainen tarkennus varhaiskasvatusjohtajan päätösvaltaan. Lisäyksen myötä yksittäisen oppilaan kohdalla pidennetystä oppivelvollisuudesta päättäminen siirtyy perusopetuksesta varhaiskasvatukseen. Pidennetyllä oppivelvollisuudella tarkoitetaan oppivelvollisuuden alkamista sinä vuonna, kun lapsi täyttää kuusi. Tämä on mahdollista, jos perusopetuslaissa tarkoitetulle perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa.

Lisäksi opetuslautakunnan päätösvaltaan ehdotetaan lisättäväksi tarkennus, jonka mukaan opetuslautakunta päättää perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden lisäksi myös esiopetuksen oppilaaksiottoalueista.

Kaupunkiympäristön toimialalla esitetään seuraavia muutoksia:

Apulaiskaupunginjohtajan toimivallasta 6 luvun 2 §:stä siirretään osin kiinteistöjohtajalle ja osin kaupunkitilalautakunnalle toimivalta päättää tilakeskuksen alaisen kiinteän omaisuuden ja osakkeiden ostaminen ja myyminen. Perusteluna on se, että kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen organisaatiomuutoksen vuoksi on välttämätöntä yhtenäistää kiinteää omaisuutta ja osakkeita koskevia toimivaltuuksia tilakeskuksen ja tonttien ja asumisen palveluuyksiköiden välillä. Toimivallan rajaksi kiinteistöjohtajan ja kaupunkitilalautakunnan välillä esitetään 400 000 euroa. Apulaiskaupunginjohtajalla toimivallan raja on ollut 500 000 euroa.

Yhteisten palveluiden tehtäviä on täsmennetty 6 luvun 3 §:ssä ja tehtävistä on poistettu tulevaisuushankkeista vastaaminen, mikä on siirretty kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen vastuulle. Kestävän kaupunkikehityksen edistämistä esitetään poistettavaksi kokonaan, koska kyseessä on koko toimialan vastuulla oleva teema, joka koskettaa kaikkia palvelualueita. Muiden muutosten tarkoituksena on kuvata yhteisten palveluiden tehtävät selkeämmin kuin tähän asti. Muotoilussa on hyödynnetty muiden toimialojen yhteisten palveluiden tehtävien kuvauksia.

Kaupungininsinöörin toimivallasta 6 luvun 4 §:n 2 momentista poistetaan kohta 11: yleisten kuljetus- ja työkalukaluston käyttösopimuksista päättäminen, koska kohta on vanhentunut eikä kyseisiä käyttösopimuksia enää tehdä.

Rakennusvalvontapäällikön tehtäviin ja päätösvaltaan 6 luvun 7 §:n 1 momenttiin lisätään, että rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana. Tällä hetkellä hallintosääntö ei määrittele, kuka Vantaalla toimii rakennustarkastajana. Maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n nojalla kunnassa tulee olla rakennustarkastaja.

Rakennusvalvonta päällikön päätösvaltaan 6 luvun 7 §:n 2 momenttiin lisätään, että rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä päättää pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksesta väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista, kun kyseessä on enintään 2000 m² uudisrakennus. Tämä toimivaltaraja 2000 m² on linjassa muiden rakennusvalvontapäällikön ja lupajaoston välisten toimivaltarajojen kanssa.

Kiinteistöjohtajan päätösvaltaa 6 luvun 11 §:n 2 momentin 6 kohdassa esitetään muutettavaksi siten, että kyseisen kohdan mukainen toimivaltaraja asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden ym. ostamista, myymistä, vaihtamista, korvaamista, lunastamista ja katualuekorvauksen maksamista nostettaisiin 300 000 eurosta 400 000 euroon. Muutosesityksen perusteena on toimivaltarajojen yhtenäistäminen palvelualueen sisällä. Tällä hetkellä joissakin päätöksissä päätösvallan raja viranhaltijan ja toimielimen välillä on 500 000 eurossa ja joissa 300 000 eurossa. Ne esitetään yhtenäistettäväksi 400 000 euroon. Muutoksia kuvaava excel-taulukko on luottamushenkilöiden nähtävänä extranetissä.

Sama muutos rajan nostamisesta 300 000 eurosta 400 000 euroon esitetään kiinteistöjohtajan 6 luvun 11 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaiseen toimivaltaan tontteja ja niihin rinnastettavia rakennuspaikkoja koskevissa oikeustoimissa. Lisäksi kyseisen kohdan mukaista toimivaltaa täsmennetään, että se koskee vain asemakaavoitetulla alueella sijaitsevia tontteja ja rakennuspaikkoja.

Kiinteistöjohtajan päätösvaltaan lisätään 6 luvun 11 §:n 2 momentin 13 kohdassa päättäminen rakenteiden sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta. Samasta kohdasta poistetaan viittaus tilakeskuksen hallitsemiin maa-alueisiin organisaatiomuutoksen vuoksi.

Tilakeskusjohtajan päätösvalta 6 luvun 12 §:stä siirretään kokonaisuudessaan kiinteistöjohtajalle. Siirtyvissä toimivaltuuksissa on täsmennetty toimivaltaa perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten hyväksymisessä. Suunnittelun luonne on muuttunut siten, että oleelliset suunnitteluratkaisut ovat esillä jo luonnossuunnitteluvaiheessa sekä peruskorjaus- että uudisrakennushankkeissa.

Kiinteistöjohtajalle esitetään lisättäväksi oikeus päättää rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa. Tällä hetkellä hallintosäännössä ei ole täsmällisesti määrätty, kenellä on toimivalta käytöstä poistettujen rakennusten purkamisessa. Toimivaltaa ei esitetä muutettavaksi rakennusten käytöstä poistamisen osalta.

Kaupunginhallituksen toimivaltaa esitetään muutettavaksi 9 luvun 1 §:n 5 momentin 39 kohdan osalta siten, että kaupunginhallitus päättäisi palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomistamisen jatkokehittämisen periaatteista, ei jatkokehittämisestä. Ehdotettu muotoilu vastaa paremmin tosiasiallista tilannetta ja korostaa kaupunginhallituksen roolia periaatetason ohjaavana toimijana operatiivisen toimijan sijaan. Muotoilu on myös yhdenmukainen tontinluovutusperiaatteista päättämisen kanssa.

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen organisaatorakenne muuttuu 1.6.2020 alkaen, kun palvelualue siirtyy kokonaisuudessaan kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen. Tällä hetkellä palvelualue on osittain teknisen ja osittain kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisuudessa. Muutoksen myötä on tarpeen yhtenäistää ennen kaupunkisuunnittelulautakunnan ja teknisen lautakunnan kesken jaetut toimivaltuudet. Toimivaltarajat on yhtenäistetty pääsääntöisesti siten, että kaupunkitilalautakunta päättää 400 000 eurosta ylöspäin. Uuden kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta sisältyvät 10 luvun 4 §:ään.

Muita muutoksia

Henkilöstöasioita koskevan 14 luvun 7 §:n 1 momenttiin on lisätty maininta siitä, että kaupunginreviisorin viran julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta, ei kaupunginhallitus. Muutos on tarpeen sen vuoksi, että kaupunginreviisori toimii kaupunginvaltuuston alaisen tarkastuslautakunnan alaisena ja kaupunginreviisorin valinnan valmistelee kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunta, ei kaupunginhallitus.

Siirtymäsäännöksissä on täsmennetty sitä, että kaupunkiympäristön toimialan nykyisten toimielinten toimivalta päättyy vasta sitten, kun uudet 1.6.2021 voimaan tulevan hallintosäännön mukaiset toimielimet on asetettu, jotta ei tule väliaikaa, jolloin ei ole olemassa toimivaltaista toimielintä.

Kaupunginhallitus 12.4.2021 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi oheisen liitteen mukainen hallintosääntö. Hallintosääntö tulee voimaan 1.8.2021 alkaen.

Käsittely:

Todettiin, että hallintosääntöön tehdään seuraava tekninen korjaus: Asia 10 Hallintosääntö, luku 6 § 11 kohta 10. Kiinteistöjohtajan toimivalta: Kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisen toimivaltaraja on 400 000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä oheisen liitteen mukainen hallintosääntö. Hallintosääntö tulee voimaan 1.8.2021 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hallintosääntö 1.8.2021, KH 12.4.2021 § 11 (puhdas versio)
- Hallintosääntö 1.8.2021, KH 12.4.2021 § 11 (muutettu versio)

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston x.x.2021 hyväksymä

Voimassa 1.8.2021 alkaen

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ	1
Kaupunginvaltuuston x.x.2021 hyväksymä	1
Voimassa 1.8.2021 alkaen	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	1
1 Luku - Yleiset määräykset	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	2
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa	2
5 § Kaupungin viestintä	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja	3
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen	4
1 § Kaupungin johtaminen	4
2 § Kaupungin organisaatio	4
3 § Konsernijohto	7
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö	7
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	7
6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	8
7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta	10
8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta	13
9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden tehtävät	14
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla.....	15
1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät	15
2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet, liikelaitos ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt	16
3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan pätösvalta	17

4 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	18
5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	19
6 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät.....	19
7 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta	20
8 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	20
9 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta	21
10 § Rahoitusjohtajan päätösvalta	22
11 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta	23
12 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tehtävät ja pelastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta	23
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla	25
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	25
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	25
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	26
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta	27
6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta	28
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta	29
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta	29
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	30
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	31
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta	32
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla	34
1 § Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät	34
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	34
3 § Kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut	34
4 § Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtävät ja asukaspalvelujohtajan päätösvalta.....	35
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	36
6 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät.....	36
7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta	37

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta	37
9 § Nuorison palvelualueen tehtävät	38
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla	39
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät	39
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	39
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut	40
4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta	41
5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta	43
6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan pätösvalta	43
7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta	44
8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta	46
9 § 1. kaupungineläinlääkärin päätösvalta	46
10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta	47
11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta	47
12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta	50
7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla	52
1 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävät	52
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	52
3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueet, yhteiset palvelut ja liikelaitos	53
4 § Perhe- ja sosiaalipalveluiden tehtävät	53
5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävät	53
6 § Terveyspalvelujen tehtävät	54
7 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävät ja suun terveydenhuollon johtajan pätösvalta	54
8 Luku – Toimielinten kokoonpano	56
1 § Kaupunginvaltuusto	56
2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto	56
3 § Tarkastuslautakunta	56
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, kaupunkikulttuurilautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta	57
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto	57

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	57
7 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto	58
8 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta	58
9 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta	58
10 § Vaalitoimielimet.....	59
9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta	60
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta	60
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu	64
3 § Selonteko	64
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta	64
5 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	66
10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta	67
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	67
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	68
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	69
4 § Kaupunkilautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	70
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta	74
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	76
8 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	76
9 § Kaupunkikulttuurilautakunnan tehtävät ja päätösvalta	76
10 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta	77
11 § Yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta	78
12 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja päätösvalta.....	78
13 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta	79
14 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	80
11 Luku - Otto-menettely	81
1 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus	81
2 § Otto-oikeuden käyttäminen	81
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	82
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	83
5 § Päätöksen täytäntöönpano	84

12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset	86
1 § Sähköinen allekirjoitus.....	86
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	86
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	86
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	86
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	86
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	87
7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	87
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen	87
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	88
10 § Liikelaitoksen asiakirjojen allekirjoittaminen	88
11 § Pöytäkirjan ote.....	88
12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen	89
13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut.....	89
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	89
13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	90
1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue	90
2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	90
3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät	90
4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta	91
5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät	91
14 Luku – Henkilöstöasiat.....	92
1 § Luvun määräysten soveltaminen.....	92
2 § Henkilöstövalinnat	92
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	94
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	94
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	95
6 § Siirrot	95
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	95

8 § Täyttökielto.....	96
9 § Sijaiset.....	96
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	97
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	97
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	97
13 § Sivutoimet.....	98
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	98
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	98
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	99
17 § Virkasuhteen päättymisen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen	99
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	99
19 § Palkan takaisinperiminen.....	100
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA	101
15 Luku – Taloudenhoito	101
1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen	101
2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	101
3 § Talousarvion täytäntöönpano	102
4 § Talousarvion seuranta ja raportointi	103
5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset	103
6 § Kirjanpito ja tilinpäätös.....	104
7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen	105
8 § Maksuista päättäminen	106
16 Luku – Rahatalouden hoitaminen.....	107
1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen	107
2 § Antolainat ja takaukset.....	107
3 § Maksuliike.....	107
4 § Kassavarat ja pankkitili.....	108
5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen	108
6 § Menojen suoritus.....	109
7 § Tulojen vastaanotto	109
8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet.....	110
9 § Kassavirheiden korvaaminen.....	110

10 § Maksulykkäyksen myöntäminen	110
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta	110
12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen	111
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen	111
14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus	112
15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely	112
17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	113
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue	113
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio	113
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	113
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta	114
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	115
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta	115
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta	116
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	117
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus	117
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen	118
18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	119
1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue	119
2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	119
3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	119
4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	120
5 § Riskienhallinta- ja valmiuspäällikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	120
6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	120
7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta	121
3 OSA – VALTUUSTO.....	123
19 Luku - Valtuuston toiminta	123
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	123
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	124

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	124
4 § Istumajärjestys.....	124
5 § Kokoustilat	125
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa	125
7 § Valtuuston kansliatehtävät	125
20 Luku - Valtuuston kokoukset.....	126
1 § Valtuuston päätöksentekotavat	126
2 § Kokouskutsu.....	126
3 § Esityslista	127
4 § Jatkokokous	128
5 § Varavaltuutetun kutsuminen.....	128
6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa	128
7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	129
8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja.....	130
9 § Esteellisyys	130
10 § Asioiden käsittelyjärjestys	131
11 § Puheenvuorot	132
12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	133
13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	133
14 § Päätöksen toteaminen.....	133
15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	134
16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	134
17 § Toimenpidealoite.....	135
18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	135
19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen	136
20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	136
21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	137
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	137
2 § Valtuuston vaalilautakunta	137
3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	138
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies	138
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	138

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	139
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	139
8 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	139
9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen	140
22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	141
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	141
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	142
3 § Selonteko	142
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti	142
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	144
23 Luku – Valiokunnat	145
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	145
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen	145
4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY	147
24 Luku – Kokousmenettely	147
1 § Määräysten soveltaminen	147
2 § Toimielimen päätöksentekotavat	147
3 § Kokousaika- ja paikka.....	148
4 § Kokouskutsu ja esityslista	148
5 § Jatkokokous	149
6 § Varajäsenen kutsuminen	149
7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa	150
8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä.....	151
9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	151
10 § Tilapäinen puheenjohtaja	151
11 § Kokouksen johtaminen	151
12 § Asioiden käsittelyjärjestys	151
13 § Asioiden valmistelu ja esittely	152
14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät	152
15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät	153
16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät	154

17 § Kaupunkikulttuurilautakunnan esittelijät	154
18 § Sosiaali- ja terveystalautakunnan ja sen jaoston esittelijät	155
19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät	155
20 § Liikelaitoksen johtokunnan esittelijät	155
21 § Kokouksen julkisuus	155
22 § Esteellisyys	156
23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	156
24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	156
25 § Päätöksen toteaminen	157
26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	157
27 § Äänestys ja vaali	157
28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	157
29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen	160
30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	160
25 Luku – Kuntalaisaloitteet	162
1 § Aloiteoikeus	162
2 § Aloitteen käsittely	162
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	163
5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET	164
26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset	164
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset	164
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot	164
3 § Palkkio lisätunneilta	167
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä	167
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio	168
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta	168
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa	168
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot	168
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot	172
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	173
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista	173
28 Luku – Erityisiä määräyksiä	175

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset.....	175
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen	175
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	175

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 20 ja 24 luvuissa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku – Yleiset määräykset

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Liikelaitosten tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 17 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esimiestyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

kaupunkistrategia ja johto, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona

- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri
- kaupunkiympäristö
- sosiaali- ja terveydenhuolto.

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkistrategia ja johto) talous- ja hallinto-palveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulais-kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurilautakunta
- sosiaali- ja terveyslautakunta ja sen jaosto
- suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta.

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

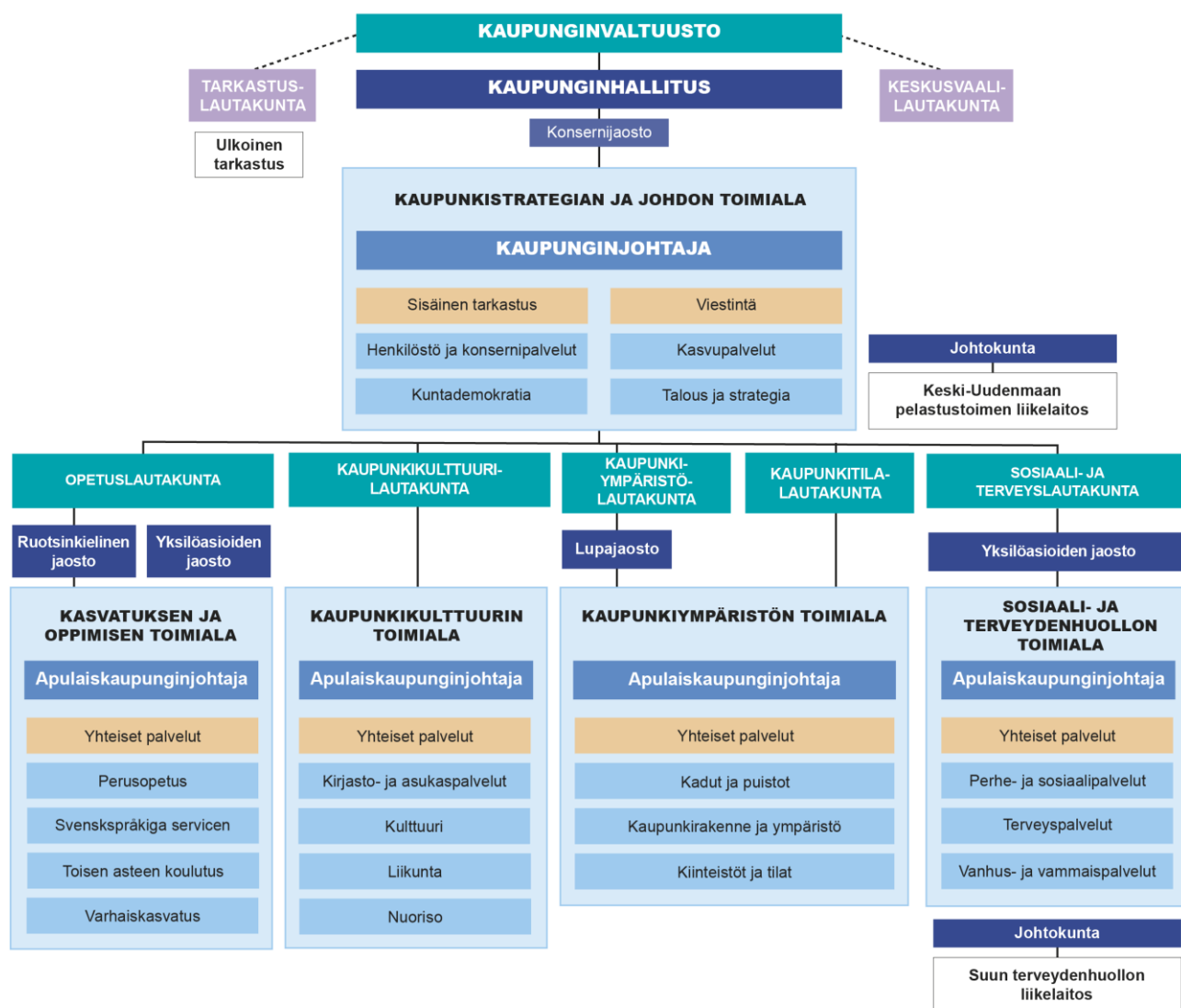
- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

Vantaan kaupungin organisaatio 1.8.2021 alkaen

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkkioista määrätään tämän hallintosäännön 26 luvussa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.

6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa kaupungin edustajan määräämisestä toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava, sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkistrategian ja johdon toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
6. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintojen kilpailutusohjelman hyväksymisestä,
7. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
8. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen,
9. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
10. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 20 000 euroa,
11. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa ei ole tarkoitte- määräystä tai omaisuuden käyttötarkoituksesta ei ole muutoin määrätty ja
12. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätös- valtaa koskevaa 7 pykälää.

Toimivalta häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää normaaliolojen hallintosäännön määrittelemästä toimivallasta poiketen päätösvaltaa peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, milloin asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Vantaan kaupungissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa.

Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia sekä palvelualueisiin kuulumattomista palveluyksiköistä,
2. valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia, varhaiskasvatuksen, kerhotoiminnan ja hoitoapupalvelujen maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankioista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
17. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia,
18. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
19. projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
20. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käytösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
6. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

7. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
8. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
9. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
10. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
11. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
12. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä.

9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen konsernijaostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen palveluista
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet, liikelaitos ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on oman johtokuntansa alainen.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoinnin palveluiden hankinnoista
2. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
3. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
4. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö vastaa tarkastusjohtajan johdolla riippumattomana sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävistä ja tarkastusjohtajan tehtävistä ja päätösvalasta säädetään 2 luvun 7 pykälän estämättä 18 luvun 6 ja 7 §:issä.

3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue vastaa henkilöstö- ja konsernijohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeen valmistelusta
- konsernijaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- henkilöstöpolitiikasta, keskitetyistä työnantaja- ja henkilöstöpalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- digitaalisten palvelujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarenhallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen logistisesta kokonaisohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

- aula-, ja vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
- vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

5. kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava,
1. kaupungin neuvottelujärjestelmään kuuluvat kaupungin neuvottelijat,
2. liikaa maksetun palkan takaisinperinnästä,
3. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä,
4. muutoksen hakemisesta työnantajan järjestämän työterveydenhuollon korvauspäätöksiin,
5. muutoksen hakemisesta sairaus- ja tapaturmavakuutuslakien mukaisiin korvauspäätöksiin,
6. kaupungin palveluksessa olevasta henkilöstöstä pidettäviä henkilöstörekistereitä koskevien määräysten antamisesta,
7. kaupungin keskitetyistä henkilöstön kehittämis- ja valmennuspalveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista,
8. yritystyöterveyshuollon järjestämisestä, ja
9. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

4 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista yhteishankinnoista,

2. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan hyväksymän kilpailutusohjelman mukaisesti, ja
3. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä, ja
4. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa.

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista.

6 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät

Kasvupalveluiden palvelualue vastaa kasvupalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta sekä niihin liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP:n toiminnan järjestämisestä
- kuntouttavasta työtoiminnasta ja kaupungin työvalmennustoiminnoista
- kaupunkitasoisesta kalustekierrätyksestä ja kalusteiden kunnostuksesta
- maahanmuuttajapalvelujen koordinoinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

7 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyspalveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin työllistämistukien tai kesätyösetelin myöntämisestä.

8 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkistrategian ja johdon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- kaupungin asiakirjahallinnosta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määäämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
2. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määäämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
3. kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisesta,
4. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
5. kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista ja
6. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisoheista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitettävä tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

9 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kansainvälisen yhteistyön koordinaatiosta
- kaupungin yleisen edunvalvonnan valmistelusta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista, vakuutusturvasta ja riskienhallinnasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä
- vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti,
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnoista

10 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämässä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

6. vakuutusten sekä niihin liittyvien palvelujen hankinnasta,
7. vakuutusmeklaripalvelujen hankinnasta,
8. konsernitileistä ja maksuliikkeestä, ja
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä.

11 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta

Talouspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää perintäpalvelujen hankinnasta.

12 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tehtävät ja pelastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vastaa pelastusjohtajan johdolla:

- valtioneuvoston määräämällä Keski-Uudenmaan alueella pelastuslaissa ja Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa mainittujen palveluiden järjestämisestä.

Keski-Uudenmaan alueen muodostavat Hyvinkään kaupunki, Järvenpään kaupunki, Keravan kaupunki, Mäntsälän kunta, Nurmijärven kunta, Pornaisten kunta, Tuusulan kunta ja Vantaan kaupunki.

Pelastusjohtaja johtaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimintaa ja vastaa johtokunnan alaisuudessa pelastuslaitoksen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

Pelastusjohtaja päättää:

1. monijäsenistä toimielintä lukuun ottamatta muista Keski-Uudenmaan alueen pelastusviranomaisista,
2. pelastuslainsäädännön perusteella määräytyvien palkkioiden, korvausten ja kustannusten suorittamisesta liikelaitoksen osalta,
3. liikelaitoksen sopimuksista johtokunnan määrittämissä rajoissa,
4. liikelaitoksen toimintavalmiuksia ja viranhaltijoiden varallaoloa koskevista periaatteista,
5. liikelaitoksen henkilöstön velvollisuudesta käyttää virkapukua,
6. liikelaitoksen valtionosuuden ja –avun hakemisesta,
7. liikelaitoksen kansallisen kynnysarvon alittavista materiaalihankinnoista,
8. liikelaitoksen materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta, ja
9. liikelaitoksen jakamisesta tulosityksiköihin.

Pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työsopimussuhteisen henkilöstön ottamisesta,
2. ottamansa viranhaltijan tai työntekijän irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta, ja
3. pelastusjohtajan alaiselle henkilökunnalle sijaiset.

Pelastusjohtaja suorittaa muutkin johtokunnan määräämät tehtävät.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista.

Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä koko oppimisen polun tukemisesta, johon liittyy aikuisten ohjaamo yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyöstä sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat opetuslautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen ja joustavaan perusopetukseen,

4. oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
5. oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
10. lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista, ja
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi ja
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen)

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan opintojen suorittamisesta oman opinto-ohjelman mukaisesti vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijaan,
4. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
5. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
6. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta

Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualue vastaa direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVAKoulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtaja) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan, perusopetukseen valmistavaan opetukseen ja lisäopetukseen,
5. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suosituksella,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,

9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvalasta säädetään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvalasta säädetään 4 luvun 9 §:ssä.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- perusopetuksen lisäopetuksen, maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukio-koulutukseen valmistavan koulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

(TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukioden ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa,
7. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä ja
8. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon, maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen sekä perusopetuksen lisäopetukseen,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä,
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,

5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja - aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
11. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,

10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle, ja
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. esiopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
4. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

5. varhaiskasvatuksesta ja hoitoapupalvelusta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
6. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
7. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
8. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
9. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
10. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurilautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- sekä kirjasto- ja asukaspalveluiden järjestämisestä

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin toimialaan kuuluvat kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- vapaa-ajan lautakunnan ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

- vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toiminnasta

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen.

4 § Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtävät ja asukaspalvelujohtajan päätösvalta

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualue vastaa asukaspalvelujohtajan johdolla:

- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- kuntalaisten osallistumisen ja kansalaistoiminnan palveluista sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista sekä monikanavaisen asiointipalvelun kehittämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta
- kirjasto- ja asukaspalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Asukaspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenterivuositain,
2. aikuisopiston järjestyssäännöistä, ja
3. aikuisten perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman hyväksymisestä,

4. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen).

Kirjastopalvelujohtaja toimii kunnan kirjastolaitoksen johtavana viranhaltijana.

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
7. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät

Kulttuurin palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta

- taiteen perusopetuksen, lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kulttuuriin kohdentuvien avustusten valmistelusta

7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhojennusten myöntämisestä opiskelijoille lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja lomaajoista lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä.

9 § Nuorison palvelualueen tehtävät

Nuorison palvelualue vastaa nuorisopalveluiden johtajan johdolla:

- kaupungin nuorisopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten aikuisten palveluista sekä nuorisotyön hanke- ja suunnittelutoiminnasta
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuorisopalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. sähkön hankinnasta,
4. irtaimen omaisuuden myynnistä,

5. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
6. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
7. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä, ja
8. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 1.000.000 euroon saakka (alv 0%) ja urakalla teettämisestä 2.000.000 euroon saakka (alv 0%), sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

Apulaiskaupunginjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston säännön mukaisista tehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu kaupunginhallituksen päätösvaltaan.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettut muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
7. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
8. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
9. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
10. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
11. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
12. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
13. vesihuoltoverkoston rakentamiseen liittyvistä materiaalihankinnoista,
14. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta,

15. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
16. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
17. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
18. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä

- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytännönpäntä
- ympäristökeskuksen myöntämien lupien valvonnasta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakennusluvan erityisistä edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta.

7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen määrääjäksi,
2. maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:ssä tarkoitetuista toimenpideluvista,

3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
4. maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
5. maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:ssä tarkoitetuista tilapäisistä rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen tilapäinen uudisrakennus,
6. pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksesta väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista, kun kyseessä on enintään 2000 m² uudisrakennus,
7. rakennusluvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
8. suunnittelijan kelpoisuudesta,
9. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
10. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
11. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä ja rakennustyön keskeyttämisestä,
12. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
13. muista sellaisista maankäyttö- ja rakennuslaissa tai –asetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,

14. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
15. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta kiinteistöinsinöörin toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöjohtaja huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitettua muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

9 § 1. kaupungineläinlääkäriin päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,
3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä,
4. läkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 158 §:n, 159 §:n, 160 §:n, 164 §:n, 164 a §:n ja 164 b §:n tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,

10. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0%) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0%), sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
11. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
12. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
13. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön hallitsemia maa-alueita lukuun ottamatta,
14. kiinteistönmuodostamislaissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
15. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
16. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
17. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennyt on enintään yksi vuosi,
18. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
19. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
20. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
21. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,

22. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
23. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
24. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
27. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
28. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
29. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

- kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
- maankäyttö- ja rakennuslain 149b §:n tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
- maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- maankäyttö- ja rakennuslain 54b §:n tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:ssä tarkoitettujen erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla

1 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävät

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaa johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastaa:

- sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- toimialan valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta,
- edellytysten luomisesta kuntalaisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja parantamiselle,
- omatoimisuuden ja yhteisvastuullisuuden edistämisestä sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ja niiden haittavaikutusten ehkäisemisestä ja vähentämisestä,
- erikoissairaanhoidon järjestämisestä, ja
- muista toimialan hoidettavaksi määrätyistä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tehtävistä.

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lääkkeiden hankinnasta,
2. virkasuhteisen lääkärin toimimisesta terveydenhuoltolain ja tartuntatautilain tarkoittamana vastaavana lääkärinä.

Apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään lisäksi 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueet, yhteiset palvelut ja liikelaitos

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvat perhe- ja sosiaalipalveluiden, vanhus- ja vammaispalveluiden ja terveystalouden palvelualueet sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä ja toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut ovat sosiaali- ja terveystalouden alaisia.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen.

4 § Perhe- ja sosiaalipalveluiden tehtävät

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualue vastaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan johdolla:

- aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen, lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun sekä psykososiaalisten palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä

5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävät

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualue vastaa vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan johdolla:

- vammaispalvelujen, vanhusten avopalvelujen, ympärivuorokautisen hoivan ja terveyskeskussairaalan palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

6 § Terveyspalvelujen tehtävät

Terveyspalvelujen palvelualue vastaa terveyspalvelujen johtajan johdolla:

- terveydenhuollon avopalvelujen, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, kuntoutuspalvelujen, mielenterveyspalvelujen, päihdehuollon ja suun terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Terveyspalvelujen johtaja toimii terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä.

7 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävät ja suun terveydenhuollon johtajan päätösvalta

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos vastaa suun terveydenhuollon johtajan johdolla:

- suun terveydenhuollon palvelujen (sis. suun terveyden edistämisen ja suun sairauksien tutkimuksen, ehkäisyn, hoidon ja kuntoutuksen sekä kiireellisen suun terveydenhuollon) tuottamisesta.

Suun terveydenhuollon johtaja toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana ja hänen esimiehenään toimii sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja.

Suunterveydenhuollon johtaja vastaa liikelaitoksen tehtäväalueen tutkimus- ja kehittämishankkeiden tekemisestä, tuotekehittelystä sekä tulosten soveltamisesta käytäntöön toiminnan tuloksellisuuden ja terveysvaikutusten parantamiseksi.

Liikelaitoksen johtaja rinnastetaan palvelualuejohtajaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla

Liikelaitoksen johtaja:

- vastaa liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa liikelaitoksen taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten, että asetetut tavoitteet saavutetaan
- vastaa liikelaitoksen kilpailukyvyyn kehittämisestä ja ylläpidosta siten, että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa liikelaitoksen johtokuntaa koskevien asioiden ja tavoitteiden valmistelusta
- sovittaa yhteen liikelaitoksen toiminnan kaupungin eri toimialojen, liikelaitosten ja yhtiöiden toimintojen kanssa sekä huomioi muut yhteistyökumppanit.

Liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. liikelaitoksen jakamisesta palveluyksiköihin
2. sopimuksista, jollei päätösvalta kuulu johtokunnalle,
3. valtionosuuden ja -avun hakemisesta sekä muutoksen hakemisesta niitä koskevaan päätökseen,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta johtokunnan päättämien periaatteiden mukaisesti,
8. liikelaitoksen edustajat toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa liikelaitoksen etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
9. muistakin asioista, joita ei ole määrätty muun viranhaltijan päätettäväksi.

8 Luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Lautakunnat ja niiden jaostot

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitulautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, kaupunkikulttuurilautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitulautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan, kaupunkikulttuurilautakuntaan ja sosiaali- ja terveyslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa ja kaupunkikulttuurilautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on jaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä jaostoon toimikaudekseen vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Liikelaithokset ja niiden johtokunnat

8 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta

Kaupunginvaltuusto valitsee Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

9 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta

Kaupunginvaltuusto asettaa toimikaudekseen Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii kaupunginhallituksen alaisena, kuntalain 51 §:n mukaisena Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien yhteisenä toimielimenä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta toimii pelastuslain tarkoittamana monijäsenisenä pelastusviranomaisena.

Kaupunginvaltuusto valitsee johtokunnan jäsenet Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien asettamista jäsenehdokkaista. Johtokunnassa on 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä ja varajäsenistä Pornaisten kunta nimeää yhden ja muut kunnat kaksi jäsentä.

Jäseninä johtokunnassa voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt. Johtokuntaan voidaan valita myös sellainen henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Muut toimielimet

10 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvallasta säädetään lisäksi 13 ja 18 luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolille,

3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen,
6. muutoksen hakemisesta valtiosuutta koskevaan päätökseen,
7. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeuteista,
9. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
10. koko kaupunkia sekä koko kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
13. kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
14. kaupungille tulevista maksuista, ellei toisin määrätty,
15. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
16. sovinnon tai akordin tekemisestä,
17. asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista,
18. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
19. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa,

20. Säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
21. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
22. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 200 euroa,
23. avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
24. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
25. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
26. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
27. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä,
28. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
29. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista,
30. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
31. kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä tartuntatautilain 58 §:n mukaisista toimenpiteistä, ja
32. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

Kaupunkiympäristö

33. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
34. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
35. työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa,
36. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 1 500 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
37. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
38. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
39. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
40. maankäyttö- ja kaavoitus sopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista,
41. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista, ja
42. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
43. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta, ja

44. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
45. Vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja
46. Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelman hyväksymisestä ja yli 1 000 000 euron suuruisten hankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymisestä.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa:

- konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja yleisten omistajapolitiittisten linjausten sekä kaupunginhallituksen hyväksymien yhteisökohtaisten omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä sijoitus- ja rahoitustoimintapolitiikan toteuttamisesta,
2. kaupungin omistaja- ja konserniohjauksesta sekä tehtäväalueensa edunvalvonnasta,
3. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille, joissa kaupunki on omistajana tai jäsenenä tai jotka muutoin suorittavat sellaisia tehtäviä, jotka kuuluvat kaupungin toimialaan,
4. pääomalainoista ja niihin rinnastettavasta rahoituksesta,
5. kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta, vakuutusten kilpailuttamisesta ja hankinnasta, sekä vakuutusten hoitosopimuksista,
6. konserniyhteisöjen ja -säätiöiden tilintarkastuksen järjestämistä koskevasta suunnitelmasta,
7. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä yksityisoikeudellisiin yhteisöihin, kun kaupungilla on siihen oikeus,
8. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava,
9. menettelyohjeiden antamisesta yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista,
10. esitysten tekemisestä ja toimintaohjeiden antamisesta liikelaitoksille, konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
11. kaupungin omistajapolitiikan valmistelusta ja osaltaan sen noudattamisen ohjaamisesta ja valvomisesta,
12. sijoitus- ja rahoitustoimintaa sekä vakuusjärjestelyjä koskevien lupien ja kaupungin ennakosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
13. konsernihallintoa ja sen järjestämistä koskevien toimintaohjeiden antamisesta liikelaitoksille sekä konserniyhteisöille ja -säätiöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,

14. esitysten tekemisestä investointiohjelmaan sisältyvien kohteiden konsernihallinnollisesta toteuttamistavasta ja rahoituksesta,
15. tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
16. tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista,
17. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
18. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja konsernijaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoissa,
7. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
8. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien, jaostojen ja liikelaitosten johtokuntien tehtäväkohtaisesta päätösvallasta säädetään 2 - 16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,
3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella, kun kysymys on hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
6. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,

- b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
- c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpientalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
- d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä,

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 ja 126 pykälissä tarkoitettujen rakennuslupien sekä 176 §:ssä tarkoitettujen tilapäisen rakennuksen rakennuslupien myöntämisestä,
2. maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitettujen poikkeusten myöntämisestä maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,

3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
4. rakennustapaohjeiden hyväksymisestä,
5. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
6. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
7. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä,
8. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan ja
9. työsuorituksista aiheutuvista korvauksista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta

- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 §),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävilläoloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,

7. toimintaansa liittyvistä palveluhankinnoista yli 1 miljoona euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta,
8. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
10. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
11. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
14. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
15. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
16. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
18. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,

19. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
20. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
21. maankäyttö- ja rakennuslain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
22. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
23. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
24. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
25. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
26. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
27. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
28. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 1 500 000 euroa,
29. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimuksen suuruudesta ja perimisestä,

30. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
31. asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
32. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
33. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
34. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, yli kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä päättävästä toimielimestä, toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen, perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,

3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa ja perusopetuksen lisäopetuksessa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. perusopetuksen oppilaiden sekä perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista,
5. ottaa tai siirtää perusopetuksen oppilas erityisopetukseen sekä siirtää erityisopetuksessa oleva oppilas muuhun opetukseen vastoin huoltajan suostumusta,
6. esiopetuksen järjestämispaikoista,
7. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
8. hyväksyä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
9. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
11. perusopetuksen oppimäärän suorittaneille annettavan lisäopetuksen oppilasmäärästä,
12. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
13. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
14. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä,
15. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä ammatilliseen koulutukseen valmistavasta koulutuksesta otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen, ja
16. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta ja
17. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehokkuutena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

8 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä lukion opiskelijan yli kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi ja
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

9 § Kaupunkikulttuurilautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkikulttuurilautakunta tukee ja luo toimintaedellytyksiä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnalle, kuntalaisten osallisuudelle, kirjastojen ja aikuisopiston toiminnalle sekä neuvonta- ja asiointipalveluille.

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja asukaspalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- sosiaali- ja potilasasiamiehen toiminnasta

Kaupunkikulttuurilautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista, ja
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

10 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty sekä kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin sosiaalisen luototuksen rahaston säännön mukaisista tehtävistä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

Sosiaali- ja terveyslautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri palvelualueille,
2. vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta,
3. asiakasmaksuista, mukaan lukien Suun Terveysterveystenhuollon asiakasmaksut, ja
4. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

11 § Yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. yksilöä ja perhettä koskevien päätösten tekemisestä, ja
2. ne asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan tekemän päätöksen jaoston käsiteltäväksi.

12 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja päätösvalta

Liikelaitoksen puhevaltaa käyttää johtokunta. Johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Johtokunta tehtäväalueellaan päättää:

1. liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä,
2. liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta,
3. liikelaitoksen tilinpäätöksestä,
4. liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista talousarvion rajoissa,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista, ja
7. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä
8. maksuista sekä tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
9. suunnittelu- ja tutkimus- ja hankesopimusten tekemisestä, ja
10. irtaimen omaisuuden myynnin periaatteista.

Vantaan suun terveydenhuollossa palvelujen tilaajana toimii sosiaali- ja terveyslautakunta.

Terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä toimii terveyspalvelujen johtaja.

13 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta päättää:

1. Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen vähimmäispalvelutasosta kuntia kuultuaan sekä Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolena olevan kunnan vähimmäispalvelutason ylittävästä palvelusopimuksesta,
2. kuntien välisistä kustannusten jaosta yhteistoimintasopimuksessa määrätyin perustein sekä kunnilta perittävien palvelumaksujen määräytymisen perusteista,
3. Keski-Uudenmaan alueen kuntien kanssa tehtävistä palvelusopimuksista mukaan lukien sairaankuljetuksen sopimukset,
4. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimialueen sopimuspalokuntien kanssa tehtävistä sopimuksista,
5. esitysten tekemisestä liikelaitoksen toimintasuunnitelmaksi ja liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolina olevia kuntia kirjallisesti kuultuaan,

6. Liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta, käyttösuunnitelmasta ja toimintakertomuksesta sekä erillistilinpäätöksen laatimisesta tilintarkastettavaksi ja edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi,
7. toiminnan kannalta tarpeellisten tilojen vuokrasopimuksista,
8. liikelaitoksen organisaatiosta muilta osin kuin mitä tässä johtosäännössä määrätään,
9. liikelaitoksen palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista,
10. avustusten myöntämisestä toimialaansa liittyville yhteisöille,
11. pelastusjohtajan avoimen viran hoitajasta,
12. pelastusjohtajan sijaisesta,
13. pelastusjohtajan irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta,
14. nuohousperusteiden ja hinnan määrittämisestä tarvittaessa,
15. liikelaitoksen palvelutuotannon kilpailuttamisesta, palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
16. Hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
17. puhevallan käyttämisestä Keski-Uudenmaan alueen pelastustointa koskevissa asioissa, ja
18. pelastustointa koskevien, Keski-Uudenmaan alueen kuntia sitovien päätösten ja sopimusten tekemisestä liikelaitoksen toiminnan käynnistämiseksi yhteistoimintasopimuksen periaatteiden mukaisesti.

14 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta, liikelaitoksen johtokunta ja lupajaosto sen toimiessa ympäristöviranomaisena voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

11 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija,
3. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai liikelaitoksen toimitusjohtaja.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle tai liikelaitoksen johtokunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnsarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakka-hankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 16 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset talousarvion ja –suunnitelman hyväksymisestä,
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset pelastusjohtajan valinnasta ja irtisanomisesta,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuusto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,

- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaus suunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- toimitilojen tilapäinen sulkeminen ja aukioloaika sekä hoitopaikkojen tilapäinen muuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla,
- tilojen ja omaisuuden luovuttaminen tilapäisesti ulkopuoliseen käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan tekemiä päätöksiä.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on tehnyt käsiteltävään ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset

1 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja muut asiakirjat toimituspäätöksiä lukuun ottamatta voidaan allekirjoittaa sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja. Muiden toimialojen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa apulaiskaupunginjohtaja.

3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palvelualuejohtaja.

4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varmentaa kaupunginreviisori.

7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

10 § Liikelaitoksen asiakirjojen allekirjoittaminen

Liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa Keski-Uudenmaan pelastustointa lukuun ottamatta liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa johtokunnan puheenjohtaja, pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija kaksi yhdessä.

11 § Pöytäkirjan ote

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 20 luvun 20 §:ssä ja muiden toimielinten pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 24 luvun 28 §:ssä.

12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä kustannusvastaavuuden periaatetta taikka alempaa maksuperustetta noudattaen.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualuejohtajat tai määräämänsä tehtäväalueiltaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvallisuustoimienpiteitä viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista.

Asiakirjahallinnon tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjeistaa ja neuvoa kaikkea sitä toimintaa, joka koskee asiakirjojen vastaanottamista, rekisteröintiä, tuottamista, käsittelyä, tallentamista, säilyttämistä ja saatavuutta.

2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta ja siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä
- päättää kaupungin asiakirjahallintoa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä.

3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4 § 2 momentin mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta, muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevasta kuvauksesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

2. vastuu tietoaaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudessa, ja
4. vastuu asianhallinnan sekä palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallinnon tehtäväaluetta ja vastaa pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman hyväksymisestä,
2. kaupungin arkistonmuodostajien ja rekisterinpitäjien nimeämisestä, ja
3. kaupungin asiakirjahallintoon liittyvästä ohjeistuksesta.

5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa siitä, että toimialan asiakirjahallinnon hoitaminen on järjestetty annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

14 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Luvun määräysten soveltaminen

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esimiesasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset. Palvelualuejohtajalla tarkoitetaan tämän luvun määräyksiä sovellettaessa myös liikelaitoksen toimitusjohtajaa ja palvelualueella myös liikelaitoksia, ellei tässä hallintosäännössä ole erikseen muuta määrätty.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan virkaa lukuun ottamatta sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan viran täyttää liikelaitoksen johtokunta.

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköonsä kuuluvat muut viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

14 Luku – Henkilöstöasiat

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluyksikkönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksiköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevyitysmiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen

on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai

heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassaolevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnallisen viranhaltijalain 56 §:n nojalla päättää henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku – Taloudenhoito

1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen

Kaupungin taloushallinnossa noudatetaan lainsäädännön lisäksi tätä lukua.

Kaupungin taloushallintoa johtaa ja valvoo kaupunginhallitus.

Talouden ja strategian palvelualueen tehtävistä säädetään 3 luvun 6 §:ssä.

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelukeskuksen johtaja antavat tarkempia ohjeita konsernin ja kaupungin taloudenhoidosta.

2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Talousarviossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioasetelmaa. Talous-arviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvioon otettavista toiminnallisista tavoitteista ja niiden edellyttämistä määrärahoista ja tuloarvioista. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Lautakuntien ja johtokuntien on laadittava voimassa olevaan taloussuunnitelmaan perustuen ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti omat talousarvioehdotuksensa perusteluneen. Kaupunginhallitus päättää talousarvion laadintakehyksistä sekä talousarvion laadintaohjeista.

Kaupungin talousarviossa määritellään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liikelaitoksille. Liikelaitoksien osalta talousarvioon otetaan sitovina erinä kunkin liikelaitoksen rahoitusvaikutukset kaupungin talouteen. Kaupungin talousarviossa voidaan määritellä myös muita liikelaitoksia sitovia eriä. Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden perusteella.

Talousarviossa esitetään myös tavoitteet keskeisille kaupungin omistamille tytäryhtiöille sekä kuvataan kaupunkikonsernia talousarviosuositusten edellyttämässä laajuudessa.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä toimitilastrategian keskeisine muutoksineen toimitiloissa, palveluverkkosuunnitelman ja suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoista. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

Taloussuunnitelmavuosien talousarvion valmisteluvaiheeseen mennessä päätetyt rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset otetaan huomioon suunnitelmassa. Taloussuunnitelmassa osoitetaan, kuinka menojen rahoitustarve katetaan.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnitelmakaudella katetaan.

3 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Käyttösuunnitelman muutoksista talousarvion sitovuustason sisällä päättää kyseessä oleva toimielin.

4 § Talousarvion seuranta ja raportointi

Toimielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista säännöllisesti. Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle raportoinnista päätetään vuosittain talousarvion täytäntöönpanomääräysten yhteydessä.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset

Kaupunginvaltuusto päättää tavoitteiden ja määrärahojen sitovuudesta hyväksyessään talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviomuutokset esitetään kaupunginvaltuustolle talousarvion sitovuustason mukaisesti. Talousarviomuutokset tulee kohdentaa riittävän tarkalle tasolle raportoinnin tarpeet huomioon ottaen.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi tehdä kyseisen tilinpäätösvuoden talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tulo- ja menoarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Kaupunginvaltuuston liikelaitokselle asettamien sitovien tavoitteiden osalta muutoksista päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen menon suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

6 § Kirjanpito ja tilinpäätös

Kaupunginhallituksen on huolehdittava siitä, että kaupungin tilinpäätös laaditaan ja jätetään tilintarkastajille kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös on päivättävä sekä kaupunginjohtajan allekirjoittamana jätettävä kaupunginhallituksen allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat toimintakertomus, talousarvion toteutumisvertailu, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitilinpäätös sekä niiden liitteenä olevat tiedot.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kaupungin tai konsernin tuloslaskelmassa, rahoituslaskelmassa tai taseessa.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

Toimialojen vastuulla on, että niiden hallussa olevat pysyvät vastaavat eli käyttöomaisuus on arvostettu em. ohjeiden mukaisesti oikein.

Irtaimen omaisuuden luovuttamisessa kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Kaupunginhallitus ja muut kaupungin viranomaiset ovat velvolliset huolehtimaan siitä, että kaupungin omistama tai kaupungin hallussa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään ja hoidetaan taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö määrää vastuualueensa hallussa olevien varastojen, kiinteän, irtaimen ja aineettoman omaisuuden tarkastajan tai tarkastajat.

8 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät tarkemmin maksujen perusteista.

16 Luku – Rahatalouden hoitaminen

1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärän.

Kaupunginjohtaja päättää rahoitusjohtajan esityksestä talousarviolainan ottamisesta. Lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille päättää konsernijaosto, samoin kuin pääomalainat ja niihin rinnastettavan rahoituksen. Lyhytaikaisen lainan antamisesta konserniin kuuluville yhtiöille päättää rahoitusjohtaja noudattaen kaupunginvaltuuston hyväksymiä periaatteita. Pitkäaikaisen lainan antamisesta päättää kaupunginvaltuusto pois lukien Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettyt pitkäaikaiset lainat, joista päättää kaupunginhallitus.

Muutoin kaupungin rahataloudesta vastaa kaupunginhallitus.

2 § Antolainat ja takaukset

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on vuosittain vaadittava toimintakertomus ja tilinpäätös sellaisilta yhteisöiltä, joiden sitoumuksia kaupunki on taannut tai joille se on myöntänyt lainaa.

3 § Maksuliike

Viranomaisen, jonka tehtävänä on suorittaa kaupungin menoja ja kantaa kaupungin tuloja, on huolehdittava, että menot suoritetaan ja tulot kannetaan oikeamääräisinä ja ajallaan.

Rahoituksesta vastaava palveluyksikkö kilpailuttaa kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankintalain mukaisesti.

4 § Kassavarat ja pankkitili

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on talletettava tai sijoitettava kassavarat kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita.

Rahoitusjohtaja vahvistaa pääkassan ja alitilittäjien kassavarojen enimmäismäärän. Rahastajien kassavarojen enimmäismäärän vahvistaa palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö.

Rahoitusjohtaja päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä valtuuttaa henkilöt, jotka käyttävät rahalaitoksissa olevia tilejä.

5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Ennen tilausta tai muuta toimintaa, josta aiheutuu kaupungille meno, on huolehdittava siitä, että tarkoitukseen on käytettävissä määräraha.

Hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyy kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esimiehen tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esimies tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia ei tarvitse hyväksyä. Palvelualuejohtaja, palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä on velvollinen seuraamaan alaisensa toiminnan ostotapahtumia kustannuspaikkakohtaisilta seurantaraporteilta. Toimeentulotuen maksatuksessa palvelualuejohtaja voi määrätä työntekijän hyväksymään maksatuksessa olevat tilisiirrot. Työntekijöiden esimiehet ovat velvollisia valvomaan alaistensa toimintaa toimeentulotuen maksatuksen osalta.

Tiedostosiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei hyväksytä, koska niiden perusteet ovat todennettavissa tietoa lähettävistä järjestelmistä.

6 § Menojen suoritus

Menot suoritetaan tiedostosiirtoina pankkeihin tai muuta yleisesti hyväksyttävää maksutapaa käyttäen.

7 § Tulojen vastaanotto

Kaupungille tulevat rahasuoritukset on ensisijaisesti ohjattava kaupungin pankkitileille rahoituksesta vastaavan palveluyksikön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet

Rahoitusjohtaja myöntää alitilittäjäoikeudet kassatehtäviä hoitaville henkilöille.

Palvelualuejohtajalla ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää alaisena toiminnan rahastusoikeudet sekä vähäisten tulojen perintää varten myös muulle kuin kaupungin viranomaiselle.

Alitilittäjät ja rahastajat toimivat rahoituksen palvelualueen antamien ohjeiden mukaan.

9 § Kassavirheiden korvaaminen

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

10 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtaja tai heidän määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta,
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen

Saatavat on laskutettava ja perittävä viivyttlemättä noudattaen talouspalvelukeskuksen antamia laskutus- ja perintäohjeita.

Virheellisesti tai aiheettomasti veloitettujen saatavien oikaisemisen, palauttamisen ja kirjanpitoon kirjattujen erien oikaisemisen hyväksyy se viranomainen, jonka tehtävänä saatavan veloittaminen on.

Talouspalveluiden hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtajalla tai palvelualuejohtajalla sekä palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä alaisensa toiminnan osalta tai heidän määräämällään on oikeus hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä tai muutoin voidaan riittävän painavin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai saatava on vanhentunut.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan,

jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus

Palvelualuejohtajan vastuulla on palvelualueen hallussa olevien rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys turvatulla tavalla.

Palvelualuejohtajan tulee vähintään kerran vuodessa tarkastuttaa alitilittäjien ja rahastajien hallussa olevat varat. Tarkastus on tehtävä aina, kun alitilittäjä- tai rahastuskassa lopetetaan. Tarkastuksesta on tehtävä aina kirjallinen tarkastuspöytäkirja, joka on toimitettava sisäiselle tarkastukselle.

15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely

Kaupungin hankinnat ja varastointi on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon kaupungin kokonaisuus.

Tarkemmat määräykset hankintojen suorittamisesta, varastoinnista ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittelystä annetaan kaupunginhallituksen hyväksymissä erillisissä ohjeissa.

17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 8 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 24 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.

10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työajo-keuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta

- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviiin yhdistykseen liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle annama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävät ja vastuut on määritelty valtuuston hyväksymissä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa.

5 § Riskienhallinta- ja valmiuspäällikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Riskienhallinta- ja valmiuspäällikkö suunnittelee, koordinoi ja kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla.

6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää sisäisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee sisäisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

18 Luku – Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

3 OSA – VALTUUSTO

19 Luku - Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustolla on kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston sihteerinä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

KuntaL 18 §: Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja sihteeristöä järjestyksessä oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

20 Luku - Valtuuston kokoukset

1 § Valtuuston päätöksentekotavat

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Valtuuston suljetun kokouksen aikana valtuutetun tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Tietohallinto vastaa siitä, että valtuuston sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 § Kokouskutsu

Kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin internetsivuilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat, ja siinä on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Kutsu valtuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

Kuntademokratian palvelualue vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

KuntaL 94 §: Valtuusto kokoontuu päättäminaan aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljänsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kunnanhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

3 § Esityslista

Valtuuston käsiteltäviksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista. Esityslistan tulee sisältää selostus asioista tarpeellisine liitteineen sekä kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan esitykset valtuuston päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä ohje- ja johtosäännöt, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain 12 §:n ja 29 §:n mukaan on käytettävä ruotsinkieltä.

Esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

4 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

5 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä sihteeristön on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu.

6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuuston kulloiseenkin kaupunginvaltuuston kokoukseen nimeämällä edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Nuorisovaltuuston edustajalla on puheenjohtajan harkinnan mukaan oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

Kuntal 103 § 1 mom: Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä valtuustossa sekä pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Puheenjohtaja saa, varoituksen annettuaan, määrätä poistettavaksi kokouksesta henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi hillitä, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

9 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn.

Esteellisyyttä koskeva valtuuston ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

KuntaL 97 § 1 mom: Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

10 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus (*pohjaehdotus*) tai, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on peruuttanut esityslistalla olevan esityksensä ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Muissa tapauksissa asian poistamisesta esityslistalta päättää valtuusto.

KuntaL 93 §: Kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

11 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa salijärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on salijärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta.

KuntaL 102 § 2 mom: Valtuutetulla on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Valtuutetun on pysyttävä asiassa. Jos valtuutettu puheessaan poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos valtuutettu ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos valtuutettu ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Jos asia pannaan pöydälle, on sitä ennen tehdyt kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan pohjaehdotuksesta poikkeavat ehdotukset uudistettava, jotta poikkeavat ehdotukset huomioidaan asiaa uudelleen käsiteltäessä.

13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

14 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset.

Ehdotusta, jota ei ole kannatettu tai joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena taikka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestettäväksi.

16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KuntaL 104 §: Jos toimielin on asiasta yksimielinen tai vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtaja toteaa päätöksen. Muussa tapauksessa puheenjohtaja toteaa ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäväiksi, ja ehdotukset, joista äänestetään. Puheenjohtaja saattaa toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestyksen sekä tekee äänestysesityksen siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen.

Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänen mennessä tasan ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

17 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (*ponnen*). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään 24 luvun 27 §:ssä.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja toimii sihteerinä kuntademokratian palvelualueen osoittama sihteeri.

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Valtuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja, pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja, kaupunginlakimies, hallintoasiantuntija, kaupunginkanslian hallintosihteeri tai kirjaaja.

20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

KuntaL 140 § 1 mom: Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimittavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan sihteerin. Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan. Vaalin nimenhuutoa ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

KuntaL 105 § 3 mom: Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tutkii ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastaa, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määrääjän päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

8 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tutkii äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi.

KuntaL 105 § 4 mom: Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton.

Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle suljetuin lipuin toimitettavan enemmistövaalin äänestyslippunsa.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on käsiteltävä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaimoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden intranetissä viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asian-omaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

KuntaL 34 § 1 ja 4 mom: Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän tai kuntien yhteiseen toimielimet valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen.

KuntaL 35 § 1 ja 2 mom: Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilön erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

KuntaL (25) 43 §: Valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös voidaan panna heti täytäntöön. Samalla kunnanjohtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

24 Luku – Kokousmenettely

1 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Valtuuston pöytäkirjaan kuitenkin sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään tämän luvun 27 §:ssä. Muilta osin kaupunginvaltuuston kokousmenettelystä on määrätty 20 luvussa.

Tarkastuslautakunnan kokouksista määrätään lisäksi 17 luvun 3 §:ssä.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Kokouksen aikana toimielimen jäsenen tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*). Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviiin asioihin.

Tietohallinto vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 § Kokousaika- ja paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouskutsu ja esityslista

Toimielinten kokouskutsujen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus toimielimen kokouksessa.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Esityslista liitteineen julkaistaan myös kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Tietohallinto vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

5 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

6 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Varajäsen voi kutsua myös yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa
- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen toimielimeen valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa
- lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla ja sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalla Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muun liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa
- kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommittén kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa.

Kaupungin muu työntekijä on velvollinen toimielimen kutsusta tai esimiehensä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntijan on poistuttava kokouksesta ennen päätöksentekoa.

8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat luottamushenkilöt sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

10 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa.

Puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan kokouksesta, mikäli tämä käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, eikä noudata puheenjohtajan antamaa kehotusta käyttäytyä asianmukaisesti.

Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

12 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan. Toimielin voi kuitenkin enemmistöpäätöksellä päättää käsitellä esittelijän poistaman asian. Tuolloin asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

13 § Asioiden valmistelu ja esittely

Toimielinten esityslistoissa tulee käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Asioiden valmistelussa tulee noudattaa hallintojohtajan antamia ohjeita.

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijä vastaa toimielimen käsiteltäväksi tuotavien asioiden valmistelusta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan käsiteltäviksi tulevat kaupunkiympäristön toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Kaupungininsinööri esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kiinteistöjohtaja esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Rakennusvalvontapäällikkö esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii rakennuslupa- tai valvontaviranomaisena.

Ympäristöjohtaja esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii laissa määriteltynä kunnallisena ympäristönlupa- tai valvontaviranomaisena.

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös em. johtajien esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Esiteltäväksi ottaminen ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa- tai valvontaviranomaisena.

16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Ruotsinkielisen palvelualueen johtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion oppilasta koskevat asiat.

Perusopetuksen palvelualuejohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat suomenkielisen peruskoulun oppilasta koskevat asiat.

Toisen asteen koulutuksen palvelualuejohtaja esittelee muut kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

17 § Kaupunkikulttuurilautakunnan esittelijät

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkikulttuurilautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

18 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston esittelijät

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja esittelee sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja jaoston käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät

Keskusvaalilautakunnan sihteeri esittelee keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

20 § Liikelaitoksen johtokunnan esittelijät

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee suun terveydenhuollon johtaja.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee pelastusjohtaja.

21 § Kokouksen julkisuus

Toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimitella niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Toimielimen julkisissa kokouksissa yleisöllä on mahdollisuus seurata kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

22 § Esteellisyys

Esteellisen läsnäolijan on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen hallintolain 28 §:n mukaisesta perusteesta ennen asian käsittelyn aloittamista ja vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa, mutta hän ei saa osallistua asian ratkaisuun. Esteellisyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta kohdistettava puheenvuoronsa vain tähän ehdotukseen. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanon sijaan asia voidaan palauttaa valmisteluun esimerkiksi lisäselvitysten hankkimiseksi tai eri päätösvaihtoehtojen selvittämiseksi.

24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

25 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen. Ehdotuksen tulee siten olla sellainen, että toimitelin voi sen perusteella tehdä päätöksen: ”hyväksyttiin tai hylättiin esitys”.

27 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen ja vaalin toimittamiseen sovelletaan, mitä 20 ja 21 luvuissa määrätään äänestyksen ja vaalin toimittamisesta valtuustossa.

28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Toimitelinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimitelimiä lukuun ottamatta.

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimitelimen puheenjohtajan johdolla toimitelimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitelimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimitelimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olevat ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellon aikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellon aikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys

- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpideohjeet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, vali-

tusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta määrätään 20 luvun 20 §:ssä.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja, tai kaupunginhallituksen määräämät.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, konsernilakimies tai controller.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

Liikelaitosten johtokuntien pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä.

30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan kokousten esityslistat ja pöytäkirjat lähetetään sopijakuntien kunnan- ja kaupunginhallituksille.

Viranhaltijan päätöspöytäkirja ja siihen liitetty oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään lisäksi nähtävänä kaupungin internetsivuilla viimeistään päätöspöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

25 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle. Talousarviovaikutteiset aloitteet annetaan tiedoksi valtuustolle myös talousarviokäsittelyn yhteydessä.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset

Luottamushenkilöille maksetaan kaupungin luottamustehtävien hoitamisesta palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän palkkiosäännön mukaisesti.

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

• Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginvaltuuston jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	240 euroa

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

• Lautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Lautakunnan jäsen	150 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)	290 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)	190 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen	150 euroa
• Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	30 euroa
• Nuorisovaltuuston jäsen	20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättynä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättynä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkio) suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta. Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

3 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa 2 §:ssä mainittu toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Toimielimen jäsenille maksetaan palkkio toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta sekä toimielimen alaan kuuluvasta valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävästä. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi omaisuuden tarkastukset, rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan suorittamat tarkastukset.

Palkkion suuruus määräytyy 2 §:ssä määritellyn kyseisen toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan. Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että hänen suorittamansa tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Pöytäkirjan tarkastuksesta suoritettava palkkio edellyttää, että luottamushenkilö on nimetty toimitielimen kokouksesta laaditun pöytäkirjan tarkastajaksi. Palkkio maksetaan myös pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta. Palkkion suuruus on toimitielimen jäsenelle maksettava peruspalkkio.

6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimitielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimitielimen kokous ja/tai 4 §:ssä mainittu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimitielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähäluokuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille peruspalkkio.

8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot

Alla mainituille luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi heidän kokousten ulkopuolella suorittamistaan, toimitielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavan suuruiset vuosi- tai kuukausipalkkiot:

1

Kaupunginvaltuusto

• Puheenjohtaja	7 000 euroa/v
• Varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v
• Osa-aikainen puheenjohtaja	2 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

• Puheenjohtaja	7 000 euroa/v
• Varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v
• Jäsen	4 000 euroa/v
• Osa-aikainen puheenjohtaja	2 750 euroa/kk
• Osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 250 euroa/kk

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus kokouspalkkioihin sekä matkakulujen korvaukseen. Matkakuluja ei korvata osa-aikaiselle luottamushenkilölle asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävän hoitamispaikan välisistä matkoista. Pääasiallinen luottamustehtävän hoitamispaikka on Tikkurila. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta samasta tehtävästä maksettaviin vuosipalkkioihin eikä muihin kulukorvauksiin.

2

Lautakunnat ja liikelaitokset

Kaupunkiympäristölautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Sosiaali- ja terveyslautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Kaupunkitalalautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Kaupunkikulttuurilautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Tarkastuslautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v
- jäsen 1 500 euroa/v

Keskusvaalilautakunta (vuosipalkkio maksetaan vaalivuosilta)

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Liikelaitoksen johtokunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

3

Muut toimielimet

Alla mainittujen toimielinten puheenjohtajille maksetaan 2 400 euron vuosipalkkio:

- Kaupunginhallituksen jaosto

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto
- Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

4

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

- 1 000 euroa + 200 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu

5

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä

• varapuheenjohtaja	2 500 euroa/v
• jäsen	2 000 euroa/v

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on hänen tilalleen tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada suhteellinen osuus estyneen luottamushenkilön vuosipalkkiosta.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka vuosipalkkioiden osalta, menetellään siten, että vuosipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille, ei kuitenkaan samanaikaisesti samalle henkilölle kahta vuosipalkkiota.

Vuosipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta.

9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 290 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 85 euroa.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 240 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 70 euroa.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista

Luottamushenkilöille suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä. Korvauksena suoritetaan ansionmenetyksen tai suoritettujen kustannusten todellinen määrä, kuitenkin tuntia kohden enintään 40 euroa.

Ansionmenetyksen ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella.

Mikäli edellä tarkoitettua laskelmaa tai todistusta ei ole saatavissa (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvattava määrä on tuntia kohden enintään 20 euroa. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Lastenhoidon järjestämisestä korvataan hoitajalle maksettu palkkio alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidosta, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetystä maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimitielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Luottamushenkilön, joka on palvelussuhteessa kaupunkiin, tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esimiehelleen, jolloin esimiehen tehtävänä on kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen antaa henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Kokouksiin, kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin tehtäviin osallistumisesta suoritetaan luottamushenkilölle päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkara-haa ja kurssipäivärahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Matkakulut kokouksiin tai muihin edellisessä kappaleessa mainittuihin tehtäviin osallistumisesta korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituudesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin. Matkakuluja koskevat tiedot kysytään luottamushenkilöltä vaalikauden alussa. Tiedot päivitetään luottamushenkilön muuton tai työpaikan vaihdoksen yhteydessä.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituisen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

28 Luku – Erityisiä määräyksiä

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset

Luottamushenkilön ominaisuudessa toimikuntaan tai neuvottelukuntaan nimetty tai valittu Vantaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö ei ole oikeutettu saamaan palkkiota kokouksesta, jos toimikunnan tai neuvottelukunnan tehtävämäärittely sisältyy hänen toimialaansa ja kokous on pidetty hänen varsinaisena työaikanaan.

2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen

Tässä palkkiosäännössä tarkoitetut palkkiot maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot palkanlaskennan käytettäväksi maksuajanjaksoa seuraavan kuukauden alussa palkanlaskennan erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Vaatimus tulee tehdä laskun hyväksyjälle.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä palkkiosäännöstä syntyvät erimielisyydet ratkaisee kaupunginhallitus, jolla on myös oikeus antaa säännön soveltamisohjeita.

Siirtymäsäännökset

Kaupunkisuunnittelulautakunnan, teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja rakennuslupajaoston toimivalta jatkuu 31.7.2021 voimassa olleen hallintosäännön mukaisina, kunnes kaupunkiympäristölautakunta, sen lupajaosto ja kaupunkitilalautakunta on asetettu 1.8.2021 voimaan tulevan hallintosäännön mukaisesti.

Voimaantulo

Hallintosääntö tulee voimaan 1.8.2021.

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston x.x.2021 hyväksymä

Voimassa 1.8.2021 alkaen

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ	1
Kaupunginvaltuuston x.x.2021 hyväksymä	1
Voimassa 1.8.2021 alkaen	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	1
1 Luku - Yleiset määräykset	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	2
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa	2
5 § Kaupungin viestintä	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja	3
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen	4
1 § Kaupungin johtaminen	4
2 § Kaupungin organisaatio	4
3 § Konsernijohto	7
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö	7
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	7
6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	8
7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta	10
8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta	13
9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden tehtävät	14
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla.....	15
1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät	15
2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet, liikelaitos ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt	16
3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan pätösvalta	17

4 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	18
5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	19
6 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät.....	19
7 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta	20
8 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	20
9 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta	21
10 § Rahoitusjohtajan päätösvalta	22
11 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta	23
12 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tehtävät ja pelastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta	23
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla	25
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	25
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	25
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	26
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta	27
6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta	28
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta	29
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta	29
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	30
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	31
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta	32
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla	34
1 § Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät	34
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	34
3 § Kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut	34
4 § Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtävät ja asukaspalvelujohtajan päätösvalta.....	35
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	36
6 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät.....	36
7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta	37

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta	37
9 § Nuorison palvelualueen tehtävät	38
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla	39
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät	39
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	39
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut	40
4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta	41
5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta	43
6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta	43
7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta	44
8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta	46
9 § 1. kaupungineläinlääkärin päätösvalta	46
10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta	47
11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta	47
12 § Tilakeskusjohtajan päätösvalta	50
12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta	51
7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla	53
1 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävät	53
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta	53
3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueet, yhteiset palvelut ja liikelaitos	54
4 § Perhe- ja sosiaalipalveluiden tehtävät	54
5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävät	54
6 § Terveyspalvelujen tehtävät	55
7 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävät ja suun terveydenhuollon johtajan päätösvalta	55
8 Luku – Toimielinten kokoonpano	57
1 § Kaupunginvaltuusto	57
2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto	57
3 § Tarkastuslautakunta	57
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, kaupunkikulttuurilautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta	58

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	58
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	58
7 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto	59
8 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta	59
9 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta	59
10 § Vaalitoimielimet.....	60
9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta	61
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta	61
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu	65
3 § Selonteko	65
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta	65
5 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	67
10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta	68
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	68
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	69
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	70
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	71
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta	75
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	77
8 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	77
9 § Kaupunkikulttuurilautakunnan tehtävät ja päätösvalta	78
10 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta	79
11 § Yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta	79
12 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja päätösvalta.....	79
13 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta	80
14 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	82
11 Luku - Otto-menettely	83
1 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus	83
2 § Otto-oikeuden käyttäminen	83
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	84
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	85

5 § Päätöksen täytäntöönpano	86
12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset	88
1 § Sähköinen allekirjoitus.....	88
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	88
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	88
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	88
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen	88
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	89
7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	89
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen	89
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen	90
10 § Liikelaitoksen asiakirjojen allekirjoittaminen	90
11 § Pöytäkirjan ote.....	90
12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen	91
13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut.....	91
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	91
13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen	92
1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue	92
2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	92
3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät	92
4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta	93
5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät	93
14 Luku – Henkilöstöasiat	94
1 § Luvun määräysten soveltaminen.....	94
2 § Henkilöstövalinnat	94
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	96
4 § Toimivalta työsuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa	96
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	97
6 § Siirrot	97

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	97
8 § Täyttökielto.....	98
9 § Sijaiset.....	98
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	99
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	99
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	99
13 § Sivutoimet.....	100
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	100
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	100
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	101
17 § Virkasuhteen päättymisen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen	101
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	101
19 § Palkan takaisinperiminen.....	102
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA	103
15 Luku – Taloudenhoito	103
1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen	103
2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	103
3 § Talousarvion täytäntöönpano	104
4 § Talousarvion seuranta ja raportointi	105
5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset.....	105
6 § Kirjanpito ja tilinpäätös.....	106
7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen	107
8 § Maksuista päättäminen	108
16 Luku – Rahatalouden hoitaminen.....	109
1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen	109
2 § Antolainat ja takaukset.....	109
3 § Maksuliike.....	109
4 § Kassavarat ja pankkitili.....	110
5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen	110
6 § Menojen suoritus.....	111
7 § Tulojen vastaanotto.....	111
8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet.....	112

9 § Kassavirheiden korvaaminen	112
10 § Maksulykkäyksen myöntäminen	112
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta	112
12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen	113
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen	113
14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus	114
15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely	114
17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	115
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue	115
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio	115
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	115
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta	116
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta	117
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta	117
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta	118
8 § Tilintarkastajan tehtävät	119
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus	119
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen	120
18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	121
1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue	121
2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	121
3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	121
4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	122
5 § Riskienhallinta- ja valmiuspäällikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	122
6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	122
7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta	123
3 OSA – VALTUUSTO	125
19 Luku - Valtuuston toiminta	125
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	125

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	126
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	126
4 § Istumajärjestys.....	126
5 § Kokoustilat	127
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa	127
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	127
20 Luku - Valtuuston kokoukset.....	128
1 § Valtuuston päätöksentekotavat	128
2 § Kokouskutsu.....	128
3 § Esityslista	129
4 § Jatkokokous	130
5 § Varavaltuutetun kutsuminen.....	130
6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa	130
7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	131
8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja.....	132
9 § Esteellisyys.....	132
10 § Asioiden käsittelyjärjestys	133
11 § Puheenvuorot	134
12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	135
13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	135
14 § Päätöksen toteaminen.....	135
15 § Äänestyskseen otettavat ehdotukset.....	136
16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	136
17 § Toimenpidealoite.....	137
18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	137
19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen	138
20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	138
21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	139
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	139
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	139
3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	140
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies	140

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	140
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	141
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	141
8 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	141
9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	142
22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	143
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	143
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	144
3 § Selonteko	144
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti	144
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	146
23 Luku – Valiokunnat	147
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	147
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen	147
4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY	149
24 Luku – Kokousmenettely	149
1 § Määräysten soveltaminen	149
2 § Toimielimen päätöksentekotavat	149
3 § Kokousaika- ja paikka.....	150
4 § Kokouskutsu ja esityslista	150
5 § Jatkokokous	151
6 § Varajäsenen kutsuminen	151
7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa	152
8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä.....	153
9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	153
10 § Tilapäinen puheenjohtaja	153
11 § Kokouksen johtaminen	153
12 § Asioiden käsittelyjärjestys	153
13 § Asioiden valmistelu ja esittely	154
14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät	154
15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät	155

16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät	156
17 § Kaupunkikulttuurilautakunnan esittelijät	156
18 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston esittelijät	157
19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät	157
20 § Liikelaitoksen johtokunnan esittelijät	157
21 § Kokouksen julkisuus	157
22 § Esteellisyys	158
23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	158
24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	158
25 § Päätöksen toteaminen	159
26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	159
27 § Äänestys ja vaali	159
28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	159
29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen	162
30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	162
25 Luku – Kuntalaisaloitteet	164
1 § Aloiteoikeus	164
2 § Aloitteen käsittely	164
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	165
5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET	166
26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset	166
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset	166
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot	166
3 § Palkkio lisätunneilta	169
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä	169
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio	170
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta	170
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa	170
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot	170
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot	174
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	175
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista	175

28 Luku – Erityisiä määräyksiä	177
1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset.....	177
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen	177
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	177

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 20 ja 24 luvuissa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku – Yleiset määräykset

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Liikelaitosten tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 17 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esimiestyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

kaupunkistrategia ja johto, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona

- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri
- kaupunkiympäristö
- sosiaali- ja terveydenhuolto.

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkistrategia ja johto) talous- ja hallinto-palveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulais-kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurilautakunta
- sosiaali- ja terveyslautakunta ja sen jaosto
- suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta.

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

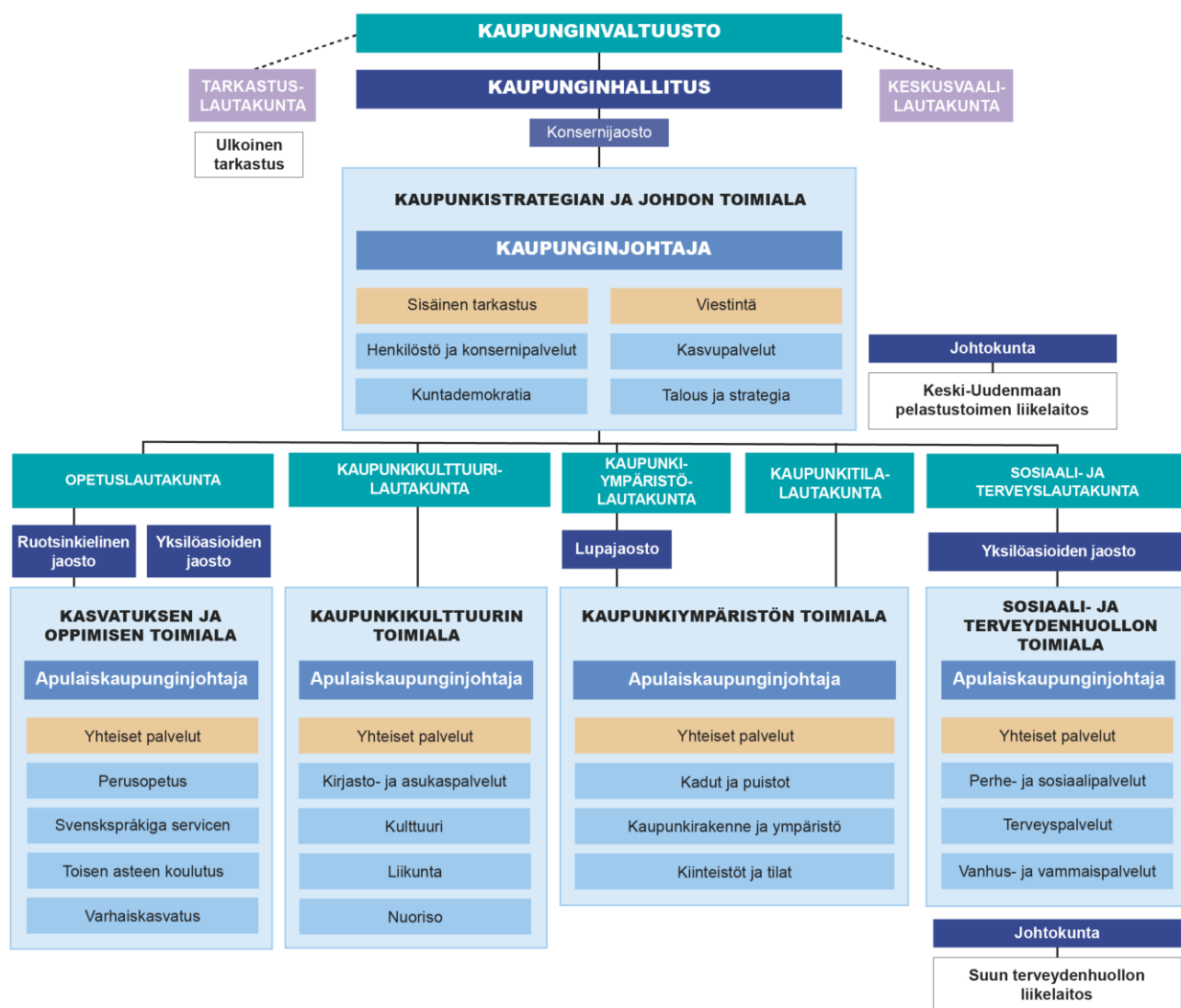
- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

Vantaan kaupungin organisaatio 1.8.2021 alkaen

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkkioista määrätään tämän hallintosäännön 26 luvussa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.

6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa kaupungin edustajan määräämisestä toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava, sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkistrategian ja johdon toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
6. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintojen kilpailutusohjelman hyväksymisestä,
7. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
8. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen,
9. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
10. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 20 000 euroa,
11. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa ei ole tarkoitte- määräystä tai omaisuuden käyttötarkoituksesta ei ole muutoin määrätty ja
12. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätös- valtaa koskevaa 7 pykälää.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Toimivalta häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää normaaliolojen hallintosäännön määrittelemästä toimivallasta poiketen päätösvaltaa peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, milloin asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Vantaan kaupungissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa.

Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia sekä palvelualueisiin kuulumattomista palveluyksiköistä,
2. valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia, varhaiskasvatuksen, kerhotoiminnan ja hoitoapupalvelujen maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankioista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
17. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia,
18. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
19. projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
20. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käytösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
6. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

7. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
8. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
9. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
10. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
11. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
12. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä.

9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen konsernijaostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen palveluista
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet, liikelaitos ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on oman johtokuntansa alainen.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoinnin palveluiden hankinnoista
2. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
3. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
4. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö vastaa tarkastusjohtajan johdolla riippumattomana sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävistä ja tarkastusjohtajan tehtävistä ja päätösvalasta säädetään 2 luvun 7 pykälän estämättä 18 luvun 6 ja 7 §:issä.

3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue vastaa henkilöstö- ja konsernijohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeen valmistelusta
- konsernijaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- henkilöstöpolitiikasta, keskitetyistä työnantaja- ja henkilöstöpalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- digitaalisten palvelujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarenhallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen logistisesta kokonaisohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

- aula-, ja vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
- vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

5. kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava,
1. kaupungin neuvottelujärjestelmään kuuluvat kaupungin neuvottelijat,
2. liikaa maksetun palkan takaisinperinnästä,
3. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä,
4. muutoksen hakemisesta työnantajan järjestämän työterveydenhuollon korvauspäätöksiin,
5. muutoksen hakemisesta sairaus- ja tapaturmavakuutuslakien mukaisiin korvauspäätöksiin,
6. kaupungin palveluksessa olevasta henkilöstöstä pidettäviä henkilöstörekistereitä koskevien määräysten antamisesta,
7. kaupungin keskitetyistä henkilöstön kehittämis- ja valmennuspalveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista,
8. yritystyöterveyshuollon järjestämisestä, ja
9. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

4 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista yhteishankinnoista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

2. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan hyväksymän kilpailutusohjelman mukaisesti, ja
3. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä, ja
4. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa.

5 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista.

6 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät

Kasvupalveluiden palvelualue vastaa kasvupalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta sekä niihin liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP:n toiminnan järjestämisestä
- kuntouttavasta työtoiminnasta ja kaupungin työvalmennustoiminnoista
- kaupunkitasoisesta kalustekierrätyksestä ja kalusteiden kunnostuksesta
- maahanmuuttajapalvelujen koordinoinnista

- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

7 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyspalveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin työllistämistukien tai kesätyösetelin myöntämisestä.

8 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkistrategian ja johdon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- kaupungin asiakirjahallinnosta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määäämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
2. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määäämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
3. kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisesta,
4. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
5. kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista ja
6. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisoheista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitettää räys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määäärtty.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

9 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kansainvälisen yhteistyön koordinaatiosta
- kaupungin yleisen edunvalvonnan valmistelusta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista, vakuutusturvasta ja riskienhallinnasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä
- vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti,
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnoista

10 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämässä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

6. vakuutusten sekä niihin liittyvien palvelujen hankinnasta,
7. vakuutusmeklaripalvelujen hankinnasta,
8. konsernitileistä ja maksuliikkeestä, ja
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä.

11 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta

Talouspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää perintäpalvelujen hankinnasta.

12 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tehtävät ja pelastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vastaa pelastusjohtajan johdolla:

- valtioneuvoston määräämällä Keski-Uudenmaan alueella pelastuslaissa ja Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa mainittujen palveluiden järjestämisestä.

Keski-Uudenmaan alueen muodostavat Hyvinkään kaupunki, Järvenpään kaupunki, Keravan kaupunki, Mäntsälän kunta, Nurmijärven kunta, Pornaisten kunta, Tuusulan kunta ja Vantaan kaupunki.

Pelastusjohtaja johtaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimintaa ja vastaa johtokunnan alaisuudessa pelastuslaitoksen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

Pelastusjohtaja päättää:

1. monijäsenistä toimielintä lukuun ottamatta muista Keski-Uudenmaan alueen pelastusviranomaisista,
2. pelastuslainsäädännön perusteella määräytyvien palkkioiden, korvausten ja kustannusten suorittamisesta liikelaitoksen osalta,
3. liikelaitoksen sopimuksista johtokunnan määrittämissä rajoissa,
4. liikelaitoksen toimintavalmiuksia ja viranhaltijoiden varallaoloa koskevista periaatteista,
5. liikelaitoksen henkilöstön velvollisuudesta käyttää virkapukua,
6. liikelaitoksen valtionosuuden ja –avun hakemisesta,
7. liikelaitoksen kansallisen kynnysarvon alittavista materiaalihankinnoista,
8. liikelaitoksen materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta, ja
9. liikelaitoksen jakamisesta tulosityksiköihin.

Pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työsopimussuhteisen henkilöstön ottamisesta,
2. ottamansa viranhaltijan tai työntekijän irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta, ja
3. pelastusjohtajan alaiselle henkilökunnalle sijaiset.

Pelastusjohtaja suorittaa muutkin johtokunnan määräämät tehtävät.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista.

Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä koko oppimisen polun tukemisesta, johon liittyy aikuisten ohjaamo yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, oppilaitos- ja korkeakoulu yhteistyöstä sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat opetuslautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- **perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta**

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen ja joustavaan perusopetukseen,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

4. oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
5. oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,
- ~~6. oppivelvollisuuden pidentämistä,~~
7. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
8. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
9. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista, ja
12. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi ja
14. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen)

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan opintojen suorittamisesta oman opinto-ohjelman mukaisesti vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijaan,
4. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
5. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja

6. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta

Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualue vastaa direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtaja) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan, perusopetukseen valmistavaan opetukseen ja lisäopetukseen,
5. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,

7. perusopetuksen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämipaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 9 §:ssä.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

- perusopetuksen lisäopetuksen, maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukio-koulutukseen valmistavan koulutuksen, **tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus)**, suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- **oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen**

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukioden ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. **ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,**
5. **oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),**
6. **opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa,**
7. **oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä ja**
8. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon, maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen sekä perusopetuksen lisäopetukseen,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
11. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

9. opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle, ja
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. esiopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

4. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
5. varhaiskasvatuksesta ja hoitoapupalvelusta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
6. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
7. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
8. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
9. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
10. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurilautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- sekä kirjasto- ja asukaspalveluiden järjestämisestä

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin toimialaan kuuluvat kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- vapaa-ajan lautakunnan ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

- vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toiminnasta

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen.

4 § Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtävät ja asukaspalvelujohtajan päätösvalta

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualue vastaa asukaspalvelujohtajan johdolla:

- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- kuntalaisten osallistumisen ja kansalaistoiminnan palveluista sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista sekä monikanavaisen asiointipalvelun kehittämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta
- kirjasto- ja asukaspalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Asukaspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenterivuositain,
2. aikuisopiston järjestyssäännöistä, ja
3. aikuisten perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman hyväksymisestä ja

4. aikuisopistossa oppivelvollisuutta suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaista keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
5. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi.

Kirjastopalvelujohtaja toimii kunnan kirjastolaitoksen johtavana viranhaltijana.

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
7. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kulttuurin palvelualueen tehtävät

Kulttuurin palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- taiteen perusopetuksen, lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kulttuuriin kohdentuvien avustusten valmistelusta

7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhojennusten myöntämisestä opiskelijoille lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja lomaajoista lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä.

9 § Nuorison palvelualueen tehtävät

Nuorison palvelualue vastaa nuorisopalveluiden johtajan johdolla:

- kaupungin nuorisopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten aikuisten palveluista sekä nuorisotyön hanke- ja suunnittelutoiminnasta
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuorisopalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. sähkön hankinnasta,
4. irtaimen omaisuuden myynnistä,

5. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
6. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
7. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
8. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 1.000.000 euroon saakka (alv 0%) ja urakalla teettämisestä 2.000.000 euroon saakka (alv 0%), sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
- ~~9. toimialansa tiloista vastaavan palvelualueen tai palveluyksikön hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta sekä toimialansa palvelualueen tai palveluyksikön hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä 500.000 euroon saakka (alv 0%),~~
- ~~10. toimialansa tiloista vastaavan palvelualueen tai palveluyksikön hallintaan kuuluvan ja tulevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ostamisesta tai myymisestä kaupunginhallituksen vahvistamien ohjeiden mukaisesti 500.000 euroon saakka (alv 0%).~~

Apulaiskaupunginjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston säännön mukaisista tehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu kaupunginhallituksen päätösvaltaan.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, **viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoimisesta, sekä kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista, kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä sekä kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuuksista toimialallaan.**

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtävälleen osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettut muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
7. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
8. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,

9. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
10. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
- ~~11. yleisen kuljetus- ja työkaluston käyttösopimuksista,~~
12. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
13. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katu-alueella, ja
14. vesihuoltoverkoston rakentamiseen liittyvistä materiaalihankinnoista,
15. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta,
16. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
17. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
18. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
19. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta

- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- ympäristökeskuksen myöntämien lupien valvonnasta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta.

7 § Rakennusvalvontapäällikön **tehtävät ja päätösvalta**

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,

- b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen määrääjäksi,
- 2. maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:ssä tarkoitetuista toimenpideluvista,
 - 3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
 - 4. maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
 - 5. maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:ssä tarkoitetuista tilapäisistä rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen tilapäinen uudisrakennus,
 - 6. pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksesta väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista, kun kyseessä on enintään 2000 m² uudisrakennus,
 - 7. rakennusluvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
 - 8. suunnittelijan kelpoisuudesta,
 - 9. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
 - 10. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
 - 11. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä ja rakennustyön keskeyttämisestä,
 - 12. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto

kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,

13. muista sellaisista maankäyttö- ja rakennuslaissa tai –asetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
14. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
15. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta kiinteistöinsinöörin toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöjohtaja huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

9 § 1. kaupungineläinlääkäriin päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 158 §:n, 159 §:n, 160 §:n, 164 §:n, 164 a §:n ja 164 b §:n tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrättyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä

- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- **kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista**

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään **400 000** ~~300 000~~ euroa,
- ~~7. tonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 300 000 euroa,~~

8. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
9. ~~muiden maa- ja vesialueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta~~, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
10. kiinteän omaisuuden ~~ja rakennusten~~ ostamisesta, kun kauppahinta on enintään ~~400 000~~ ~~300 000~~ euroa,
11. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0%) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0%), sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
12. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
13. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, ~~rakenteiden~~ ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja ~~ja tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön hallitsemia maa- ja vesialueita~~ lukuun ottamatta,
14. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön hallitsemia maa-alueita lukuun ottamatta,
15. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
16. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
17. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja

18. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi.

~~12 § Tilakeskusjohtajan päätösvalta~~

~~Tilakeskusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:~~

19. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
20. perusparannustöiden ja **uudisrakennusten** luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
- ~~21. perusparannustöiden ja uudisrakennusten pääpiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,~~
22. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
23. rakennusaikataulujen hyväksymisestä ja ~~työnaloituslupien hyväksymisestä,~~
- ~~24. hankintatoimivaltaansa kuuluvista palveluhankinnoista 400.000 euroon saakka (alv 0%) ja urakalla teettämisestä 1.000.000 euroon saakka (alv 0%), sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,~~
25. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
26. johtamansa **palvelualueen yksikön** hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
27. asukkaista johtamansa **palvelualueen palveluyksikön** hallinnassa oleviin asuntoihin,

28. johtamansa palvelualueen yksikön hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
29. johtamansa palvelualueen yksikön hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
30. johtamansa palvelualueen yksikön hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
- ~~31. johtamansa palveluyksikön hallintaan kuuluvan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden vuokralle ottamisesta ja antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta,~~
- ~~32. johtamansa palveluyksikön hallitsemia maa-alueita koskevista kiinteistörasitteista, rakennusrasitteista, yhteisjärjestelyistä, kiinteistön hallinnan jakamisesta ja vastaavia järjestelyjä koskevista sopimuksista,~~
- ~~33. maaomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien ja laitosten sijoittamisesta johtamansa palveluyksikön hallitsemille maa-alueille,~~
34. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
35. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

- kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

- maankäyttö- ja rakennuslain 149b §:n tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
- maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
- maankäyttö- ja rakennuslain 54b §:n tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:ssä tarkoitettujen erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla

1 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävät

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaa johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastaa:

- sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- toimialan valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta,
- edellytysten luomisesta kuntalaisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja parantamiselle,
- omatoimisuuden ja yhteisvastuullisuuden edistämisestä sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ja niiden haittavaikutusten ehkäisemisestä ja vähentämisestä,
- erikoissairaanhoidon järjestämisestä, ja
- muista toimialan hoidettavaksi määrätyistä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tehtävistä.

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lääkkeiden hankinnasta,
2. virkasuhteisen lääkärin toimimisesta terveydenhuoltolain ja tartuntatautilain tarkoittamana vastaavana lääkärinä.

Apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään lisäksi 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueet, yhteiset palvelut ja liikelaitos

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvat perhe- ja sosiaalipalveluiden, vanhus- ja vammaispalveluiden ja terveystalouden palvelualueet sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä ja toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut ovat sosiaali- ja terveystalouden alaisia.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen.

4 § Perhe- ja sosiaalipalveluiden tehtävät

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualue vastaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan johdolla:

- aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen, lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun sekä psykososiaalisten palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä

5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävät

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualue vastaa vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan johdolla:

- vammaispalvelujen, vanhusten avopalvelujen, ympärivuorokautisen hoivan ja terveyskeskussairaalan palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

6 § Terveyspalvelujen tehtävät

Terveyspalvelujen palvelualue vastaa terveyspalvelujen johtajan johdolla:

- terveydenhuollon avopalvelujen, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, kuntoutuspalvelujen, mielenterveyspalvelujen, päihdehuollon ja suun terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Terveyspalvelujen johtaja toimii terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä.

7 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävät ja suun terveydenhuollon johtajan päätösvalta

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos vastaa suun terveydenhuollon johtajan johdolla:

- suun terveydenhuollon palvelujen (sis. suun terveyden edistämisen ja suun sairauksien tutkimuksen, ehkäisyn, hoidon ja kuntoutuksen sekä kiireellisen suun terveydenhuollon) tuottamisesta.

Suun terveydenhuollon johtaja toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana ja hänen esimiehenä toimii sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja.

Suunterveydenhuollon johtaja vastaa liikelaitoksen tehtäväalueen tutkimus- ja kehittämishankkeiden tekemisestä, tuotekehittelystä sekä tulosten soveltamisesta käytäntöön toiminnan tuloksellisuuden ja terveysvaikutusten parantamiseksi.

Liikelaitoksen johtaja rinnastetaan palvelualuejohtajaan.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

7 Luku – Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla

Liikelaitoksen johtaja:

- vastaa liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa liikelaitoksen taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten, että asetetut tavoitteet saavutetaan
- vastaa liikelaitoksen kilpailukyvyyn kehittämisestä ja ylläpidosta siten, että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa liikelaitoksen johtokuntaa koskevien asioiden ja tavoitteiden valmistelusta
- sovittaa yhteen liikelaitoksen toiminnan kaupungin eri toimialojen, liikelaitosten ja yhtiöiden toimintojen kanssa sekä huomioi muut yhteistyökumppanit.

Liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. liikelaitoksen jakamisesta palveluyksiköihin
2. sopimuksista, jollei päätösvalta kuulu johtokunnalle,
3. valtionosuuden ja -avun hakemisesta sekä muutoksen hakemisesta niitä koskevaan päätökseen,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta johtokunnan päättämien periaatteiden mukaisesti,
8. liikelaitoksen edustajat toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa liikelaitoksen etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
9. muistakin asioista, joita ei ole määrätty muun viranhaltijan päätettäväksi.

8 Luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Lautakunnat ja niiden jaostot

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitulautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, kaupunkikulttuurilautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitulautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan, kaupunkikulttuurilautakuntaan ja sosiaali- ja terveyslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa ja kaupunkikulttuurilautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on jaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä jaostoon toimikaudekseen vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Liikelaitokset ja niiden johtokunnat

8 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta

Kaupunginvaltuusto valitsee Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

9 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta

Kaupunginvaltuusto asettaa toimikaudekseen Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii kaupunginhallituksen alaisena, kuntalain 51 §:n mukaisena Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien yhteisenä toimielimenä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta toimii pelastuslain tarkoittamana monijäsenisenä pelastusviranomaisena.

Kaupunginvaltuusto valitsee johtokunnan jäsenet Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien asettamista jäsenehdokkaista. Johtokunnassa on 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä ja varajäsenistä Pornaisten kunta nimeää yhden ja muut kunnat kaksi jäsentä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

8 Luku – Toimielinten kokoonpano

Jäsenenä johtokunnassa voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt. Johtokuntaan voidaan valita myös sellainen henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnan hallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Muut toimielimet

10 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta säädetään lisäksi 13 ja 18 luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,

3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen,
6. muutoksen hakemisesta valtiosuutta koskevaan päätökseen,
7. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeuteista,
9. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
10. koko kaupunkia sekä koko kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
13. kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
14. kaupungille tulevista maksuista, ellei toisin määrätty,
15. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
16. sovinnon tai akordin tekemisestä,
17. asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista,
18. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
19. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa,

20. Säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
21. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
22. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 200 euroa,
23. avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
24. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
25. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
26. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
27. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä,
28. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
29. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista,
30. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
31. kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä tartuntatautilain 58 §:n mukaisista toimenpiteistä, ja
32. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

Kaupunkiympäristö

33. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
34. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
35. työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa,
36. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 1 500 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
37. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
38. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
39. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden **jatkokehittämisen periaatteista jatkokehittämisestä**,
40. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista,
41. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista, ja
42. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
43. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta, ja

44. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,

45. Vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja

46. Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston käyttösuunnitelman hyväksymisestä ja yli 1 000 000 euron suuruisten hankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymisestä.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa:

- konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja yleisten omistajapolitiittisten linjausten sekä kaupunginhallituksen hyväksymien yhteisökohtaisten omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä sijoitus- ja rahoitustoimintapolitiikan toteuttamisesta,
2. kaupungin omistaja- ja konserniohjauksesta sekä tehtäväalueensa edunvalvonnasta,
3. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille, joissa kaupunki on omistajana tai jäsenenä tai jotka muutoin suorittavat sellaisia tehtäviä, jotka kuuluvat kaupungin toimialaan,
4. pääomalainoista ja niihin rinnastettavasta rahoituksesta,
5. kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta, vakuutusten kilpailuttamisesta ja hankinnasta, sekä vakuutusten hoitosopimuksista,
6. konserniyhteisöjen ja -säätiöiden tilintarkastuksen järjestämistä koskevasta suunnitelmasta,
7. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä yksityisoikeudellisiin yhteisöihin, kun kaupungilla on siihen oikeus,
8. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava,
9. menettelyohjeiden antamisesta yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista,
10. esitysten tekemisestä ja toimintaohjeiden antamisesta liikelaitoksille, konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
11. kaupungin omistajapolitiikan valmistelusta ja osaltaan sen noudattamisen ohjaamisesta ja valvomisesta,
12. sijoitus- ja rahoitustoimintaa sekä vakuusjärjestelyjä koskevien lupien ja kaupungin ennakosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
13. konsernihallintoa ja sen järjestämistä koskevien toimintaohjeiden antamisesta liikelaitoksille sekä konserniyhteisöille ja -säätiöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,

14. esitysten tekemisestä investointiohjelmaan sisältyvien kohteiden konsernihallinnollisesta toteuttamistavasta ja rahoituksesta,
15. tehtäväalueellaan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
16. tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista,
17. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
18. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja konsernijaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoissa,
7. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
8. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien, jaostojen ja liikelaitosten johtokuntien tehtäväkohtaisesta päätösvallassa säädetään 2 - 16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,
3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella, kun kysymys on hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
6. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,

- b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
- c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpientalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
- d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä,

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 ja 126 pykälissä tarkoitettujen rakennuslupien sekä 176 §:ssä tarkoitettujen tilapäisen rakennuksen rakennuslupien myöntämisestä,
2. maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitettujen poikkeusten myöntämisestä maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,

3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
4. rakennustapaohjeiden hyväksymisestä,
5. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
6. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
7. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä,
8. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan ja
9. työsuorituksista aiheutuvista korvauksista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta

- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 §),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

7. toimintaansa liittyvistä palveluhankinnoista yli 1 miljoona euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta,
8. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
10. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
11. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
12. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
13. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
14. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kauppatai merkintähinta on yli 400 000 500 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
15. tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön hallintaan kuuluvan ja tulevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ostamisesta tai myymisestä kaupunginhallituksen vahvistamien ohjeiden mukaan,
16. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
17. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,

18. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
19. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KU-VES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
20. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
21. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusrannus- ja valaistusavustuksia,
22. maankäyttö- ja rakennuslain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
23. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tarvearvo on yli 400 000 euroa,
24. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 ~~300 000~~ euroa,
25. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ~~300 000~~ ja enintään 2 000 000 euroa.
26. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ~~300 000~~ euroa,
27. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
28. muiden maa- ja vesialueiden kuin tonttien vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

29. kiinteään omaisuuteen **ja rakennusten** ostamisesta, kun kauppahinta on yli **400 000** ~~300 000~~ euroa ja enintään 1 500 000 euroa,
30. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
31. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
32. asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
33. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
34. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
35. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittamisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, yli kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä päättävästä toimielimestä, toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. **esiopetuksen**, perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa ja perusopetuksen lisäopetuksessa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. perusopetuksen oppilaiden sekä perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista,
5. ottaa tai siirtää perusopetuksen oppilas erityisopetukseen sekä siirtää erityisopetuksessa oleva oppilas muuhun opetukseen vastoin huoltajan suostumusta,
6. esiopetuksen järjestämispaikoista,
7. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
8. hyväksyä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
9. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
11. perusopetuksen oppimäärän suorittaneille annettavan lisäopetuksen oppilasmäärästä,
12. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
13. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
14. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä,

15. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä ammatilliseen koulutukseen valmistavasta koulutuksesta otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen, ja
16. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta ja
17. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehostena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

8 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä lukion opiskelijan yli kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi ja
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

9 § Kaupunkikulttuurilautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkikulttuurilautakunta tukee ja luo toimintaedellytyksiä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnalle, kuntalaisten osallisuudelle, kirjastojen ja aikuisopiston toiminnalle sekä neuvonta- ja asiointipalveluille.

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja asukaspalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- sosiaali- ja potilasasiamiehen toiminnasta

Kaupunkikulttuurilautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista, ja
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

10 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty sekä kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin sosiaalisen luototuksen rahaston säännön mukaisista tehtävistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri palvelualueille,
2. vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta,
3. asiakasmaksuista, mukaan lukien Suun Terveystenhuollon asiakasmaksut, ja
4. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

11 § Yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. yksilöä ja perhettä koskevien päätösten tekemisestä, ja
2. ne asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan tekemän päätöksen jaoston käsiteltäväksi.

12 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja päätösvalta

Liikelaitoksen puhevaltaa käyttää johtokunta. Johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Johtokunta tehtäväalueellaan päättää:

1. liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä,
2. liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta,
3. liikelaitoksen tilinpäätöksestä,
4. liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista talousarvion rajoissa,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista, ja
7. hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä
8. maksuista sekä tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
9. suunnittelu- ja tutkimus- ja hankesopimusten tekemisestä, ja
10. irtaimen omaisuuden myynnin periaatteista.

Vantaan suun terveydenhuollossa palvelujen tilaajana toimii sosiaali- ja terveyslautakunta.

Terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä toimii terveyspalvelujen johtaja.

13 § Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta päättää:

1. Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen vähimmäispalvelutasosta kuntia kuultuaan sekä Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolena olevan kunnan vähimmäispalvelutason ylittävästä palvelusopimuksesta,

2. kuntien välisistä kustannusten jaosta yhteistoimintasopimuksessa määrätyin perustein sekä kunnilta perittävien palvelumaksujen määräytymisen perusteista,
3. Keski-Uudenmaan alueen kuntien kanssa tehtävistä palvelusopimuksista mukaan lukien sairaankuljetuksen sopimukset,
4. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimialueen sopimuspalokuntien kanssa tehtävistä sopimuksista,
5. esitysten tekemisestä liikelaitoksen toimintasuunnitelmaksi ja liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolina olevia kuntia kirjallisesti kuultuaan,
6. Liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta, käyttösuunnitelmasta ja toimintakertomuksesta sekä erillistilinpäätöksen laatimisesta tilintarkastettavaksi ja edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi,
7. toiminnan kannalta tarpeellisten tilojen vuokrasopimuksista,
8. liikelaitoksen organisaatiosta muilta osin kuin mitä tässä johtosäännössä määrätään,
9. liikelaitoksen palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista,
10. avustusten myöntämisestä toimialaansa liittyville yhteisöille,
11. pelastusjohtajan avoimen viran hoitajasta,
12. pelastusjohtajan sijaisesta,
13. pelastusjohtajan irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta,
14. nuohousperusteiden ja hinnan määrittämisestä tarvittaessa,
15. liikelaitoksen palvelutuotannon kilpailuttamisesta, palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
16. Hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
17. puhevallan käyttämisestä Keski-Uudenmaan alueen pelastustointa koskevissa asioissa, ja

18. pelastustointia koskevien, Keski-Uudenmaan alueen kuntia sitovien päätösten ja sopimusten tekemisestä liikelaitoksen toiminnan käynnistämiseksi yhteistoimintasopimuksen periaatteiden mukaisesti.

14 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta, liikelaitoksen johtokunta ja lupajaosto sen toimiessa ympäristöviranomaisena voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

11 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija,
3. Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai liikelaitoksen toimitusjohtaja.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle tai liikelaitoksen johtokunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnsarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakka-hankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 16 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset talousarvion ja –suunnitelman hyväksymisestä,
- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset pelastusjohtajan valinnasta ja irtisanomisesta,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuusto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,

- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaus suunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- ~~tilakeskusjohtajan alaisen palveluyksikön~~ **kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen** hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- toimitilojen tilapäinen sulkeminen ja aukioloaika sekä hoitopaikkojen tilapäinen muuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla,
- tilojen ja omaisuuden luovuttaminen tilapäisesti ulkopuoliseen käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan tekemiä päätöksiä.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen, lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on tehnyt käsiteltävään ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus, lautakunta tai liikelaitoksen johtokunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset

1 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja muut asiakirjat toimituspäätöksiä lukuun ottamatta voidaan allekirjoittaa sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja. Muiden toimialojen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa apulaiskaupunginjohtaja.

3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palvelualuejohtaja.

4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varmentaa kaupunginreviisori.

7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

10 § Liikelaitoksen asiakirjojen allekirjoittaminen

Liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa Keski-Uudenmaan pelastustointa lukuun ottamatta liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa johtokunnan puheenjohtaja, pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija kaksi yhdessä.

11 § Pöytäkirjan ote

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 20 luvun 20 §:ssä ja muiden toimielinten pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 24 luvun 28 §:ssä.

12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä kustannusvastaavuuden periaatetta taikka alempaa maksuperustetta noudattaen.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualuejohtajat tai määräämänsä tehtäväalueiltaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvallisuustoimienpiteitä viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista.

Asiakirjahallinnon tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjeistaa ja neuvoa kaikkea sitä toimintaa, joka koskee asiakirjojen vastaanottamista, rekisteröintiä, tuottamista, käsittelyä, tallentamista, säilyttämistä ja saatavuutta.

2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta ja siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä
- päättää kaupungin asiakirjahallintoa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä.

3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4 § 2 momentin mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta, muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevasta kuvauksesta,

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

2. vastuu tietoaaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudessa, ja
4. vastuu asianhallinnan sekä palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallinnon tehtäväaluetta ja vastaa pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman hyväksymisestä,
2. kaupungin arkistonmuodostajien ja rekisterinpitäjien nimeämisestä, ja
3. kaupungin asiakirjahallintoon liittyvästä ohjeistuksesta.

5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa siitä, että toimialan asiakirjahallinnon hoitaminen on järjestetty annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

14 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Luvun määräysten soveltaminen

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esimiesasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset. Palvelualuejohtajalla tarkoitetaan tämän luvun määräyksiä sovellettaessa myös liikelaitoksen toimitusjohtajaa ja palvelualueella myös liikelaitoksia, ellei tässä hallintosäännössä ole erikseen muuta määrätty.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan virkaa lukuun ottamatta sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan viran täyttää liikelaitoksen johtokunta.

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköonsa kuuluvat muut viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

14 Luku – Henkilöstöasiat

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluyksikköonsa kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksiköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. **Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.**

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen

on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai

heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassaolevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnallisen viranhaltijalain 56 §:n nojalla päättää henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 Luku – Taloudenhoito

1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen

Kaupungin taloushallinnossa noudatetaan lainsäädännön lisäksi tätä lukua.

Kaupungin taloushallintoa johtaa ja valvoo kaupunginhallitus.

Talouden ja strategian palvelualueen tehtävistä säädetään 3 luvun 6 §:ssä.

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelukeskuksen johtaja antavat tarkempia ohjeita konsernin ja kaupungin taloudenhoidosta.

2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Talousarviossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioasetelmaa. Talous-arviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvioon otettavista toiminnallisista tavoitteista ja niiden edellyttämistä määrärahoista ja tuloarvioista. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Lautakuntien ja johtokuntien on laadittava voimassa olevaan taloussuunnitelmaan perustuen ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti omat talousarvioehdotuksensa perusteluneen. Kaupunginhallitus päättää talousarvion laadintakehyksistä sekä talousarvion laadintaohjeista.

Kaupungin talousarviossa määritellään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liikelaitoksille. Liikelaitoksien osalta talousarvioon otetaan sitovina erinä kunkin liikelaitoksen rahoitusvaikutukset kaupungin talouteen. Kaupungin talousarviossa voidaan määritellä myös muita liikelaitoksia sitovia eriä. Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden perusteella.

Talousarviossa esitetään myös tavoitteet keskeisille kaupungin omistamille tytäryhtiöille sekä kuvataan kaupunkikonsernia talousarviosuositusten edellyttämässä laajuudessa.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä toimitilastrategian keskeisine muutoksineen toimitiloissa, palveluverkkosuunnitelman ja suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoista. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

Taloussuunnitelmavuosien talousarvion valmisteluvaiheeseen mennessä päätetyt rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset otetaan huomioon suunnitelmassa. Taloussuunnitelmassa osoitetaan, kuinka menojen rahoitustarve katetaan.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnitelmakaudella katetaan.

3 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Käyttösuunnitelman muutoksista talousarvion sitovuustason sisällä päättää kyseessä oleva toimielin.

4 § Talousarvion seuranta ja raportointi

Toimielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista säännöllisesti. Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle raportoinnista päätetään vuosittain talousarvion täytäntöönpanomääräysten yhteydessä.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset

Kaupunginvaltuusto päättää tavoitteiden ja määrärahojen sitovuudesta hyväksyessään talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviomuutokset esitetään kaupunginvaltuustolle talousarvion sitovuustason mukaisesti. Talousarviomuutokset tulee kohdentaa riittävän tarkalle tasolle raportoinnin tarpeet huomioon ottaen.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi tehdä kyseisen tilinpäätösvuoden talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tulo- ja menoarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Kaupunginvaltuuston liikelaitokselle asettamien sitovien tavoitteiden osalta muutoksista päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen menon suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

6 § Kirjanpito ja tilinpäätös

Kaupunginhallituksen on huolehdittava siitä, että kaupungin tilinpäätös laaditaan ja jätetään tilintarkastajille kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös on päivättävä sekä kaupunginjohtajan allekirjoittamana jätettävä kaupunginhallituksen allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat toimintakertomus, talousarvion toteutumisvertailu, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitilinpäätös sekä niiden liitteenä olevat tiedot.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kaupungin tai konsernin tuloslaskelmassa, rahoituslaskelmassa tai taseessa.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

Toimialojen vastuulla on, että niiden hallussa olevat pysyvät vastaavat eli käyttöomaisuus on arvostettu em. ohjeiden mukaisesti oikein.

Irtaimen omaisuuden luovuttamisessa kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Kaupunginhallitus ja muut kaupungin viranomaiset ovat velvolliset huolehtimaan siitä, että kaupungin omistama tai kaupungin hallussa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään ja hoidetaan taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö määrää vastuualueensa hallussa olevien varastojen, kiinteän, irtaimen ja aineettoman omaisuuden tarkastajan tai tarkastajat.

8 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät tarkemmin maksujen perusteista.

16 Luku – Rahatalouden hoitaminen

1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärän.

Kaupunginjohtaja päättää rahoitusjohtajan esityksestä talousarviolainan ottamisesta. Lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille päättää konsernijaosto, samoin kuin pääomalainat ja niihin rinnastettavan rahoituksen. Lyhytaikaisen lainan antamisesta konserniin kuuluville yhtiöille päättää rahoitusjohtaja noudattaen kaupunginvaltuuston hyväksymiä periaatteita. Pitkäaikaisen lainan antamisesta päättää kaupunginvaltuusto pois lukien Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettyt pitkäaikaiset lainat, joista päättää kaupunginhallitus.

Muutoin kaupungin rahataloudesta vastaa kaupunginhallitus.

2 § Antolainat ja takaukset

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on vuosittain vaadittava toimintakertomus ja tilinpäätös sellaisilta yhteisöiltä, joiden sitoumuksia kaupunki on taannut tai joille se on myöntänyt lainaa.

3 § Maksuliike

Viranomaisen, jonka tehtävänä on suorittaa kaupungin menoja ja kantaa kaupungin tuloja, on huolehdittava, että menot suoritetaan ja tulot kannetaan oikeamääräisinä ja ajallaan.

Rahoituksesta vastaava palveluyksikkö kilpailuttaa kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankintalain mukaisesti.

4 § Kassavarat ja pankkitili

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on talletettava tai sijoitettava kassavarat kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita.

Rahoitusjohtaja vahvistaa pääkassan ja alitilittäjien kassavarojen enimmäismäärän. Rahastajien kassavarojen enimmäismäärän vahvistaa palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö.

Rahoitusjohtaja päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä valtuuttaa henkilöt, jotka käyttävät rahalaitoksissa olevia tilejä.

5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Ennen tilausta tai muuta toimintaa, josta aiheutuu kaupungille meno, on huolehdittava siitä, että tarkoitukseen on käytettävissä määräraha.

Hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyy kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esimiehen tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esimies tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia ei tarvitse hyväksyä. Palvelualuejohtaja, palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä on velvollinen seuraamaan alaisensa toiminnan ostotapahtumia kustannuspaikkakohtaisilta seurantaraporteilta. Toimeentulotuen maksatuksessa palvelualuejohtaja voi määrätä työntekijän hyväksymään maksatuksessa olevat tilisiirrot. Työntekijöiden esimiehet ovat velvollisia valvomaan alaistensa toimintaa toimeentulotuen maksatuksen osalta.

Tiedostosiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei hyväksytä, koska niiden perusteet ovat todennettavissa tietoa lähettävistä järjestelmistä.

6 § Menojen suoritus

Menot suoritetaan tiedostosiirtoina pankkeihin tai muuta yleisesti hyväksyttävää maksutapaa käyttäen.

7 § Tulojen vastaanotto

Kaupungille tulevat rahasuoritukset on ensisijaisesti ohjattava kaupungin pankkitileille rahoituksesta vastaavan palveluyksikön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet

Rahoitusjohtaja myöntää alitilittäjäoikeudet kassatehtäviä hoitaville henkilöille.

Palvelualuejohtajalla ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää alaisena toiminnan rahastusoikeudet sekä vähäisten tulojen perintää varten myös muulle kuin kaupungin viranomaiselle.

Alitilittäjät ja rahastajat toimivat rahoituksen palvelualueen antamien ohjeiden mukaan.

9 § Kassavirheiden korvaaminen

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

10 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtaja tai heidän määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta,
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen

Saatavat on laskutettava ja perittävä viivyttlemättä noudattaen talouspalvelukeskuksen antamia laskutus- ja perintäohjeita.

Virheellisesti tai aiheettomasti veloitettujen saatavien oikaisemisen, palauttamisen ja kirjanpitoon kirjattujen erien oikaisemisen hyväksyy se viranomainen, jonka tehtävänä saatavan veloittaminen on.

Talouspalveluiden hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtajalla tai palvelualuejohtajalla sekä palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä alaisensa toiminnan osalta tai heidän määräämällään on oikeus hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä tai muutoin voidaan riittävän painavin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai saatava on vanhentunut.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan,

jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus

Palvelualuejohtajan vastuulla on palvelualueen hallussa olevien rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys turvatulla tavalla.

Palvelualuejohtajan tulee vähintään kerran vuodessa tarkastuttaa alitilittäjien ja rahastajien hallussa olevat varat. Tarkastus on tehtävä aina, kun alitilittäjä- tai rahastuskassa lopetetaan. Tarkastuksesta on tehtävä aina kirjallinen tarkastuspöytäkirja, joka on toimitettava sisäiselle tarkastukselle.

15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely

Kaupungin hankinnat ja varastointi on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon kaupungin kokonaisuus.

Tarkemmat määräykset hankintojen suorittamisesta, varastoinnista ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittelystä annetaan kaupunginhallituksen hyväksymissä erillisissä ohjeissa.

17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 8 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 24 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.

10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohtotoiminnan käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta

- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviiin yhdistykseen liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poik-
keamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastus-
suunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle
tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmiste-
luun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hy-
vän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle an-
tama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakun-
nan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan
maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään
toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävät ja vastuut on määritelty valtuuston hyväksymissä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa.

5 § Riskienhallinta- ja valmiuspäällikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Riskienhallinta- ja valmiuspäällikkö suunnittelee, koordinoi ja kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla.

6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää sisäisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee sisäisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

18 Luku – Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

3 OSA – VALTUUSTO

19 Luku - Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustolla on kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston sihteerinä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin vi-
ranhaltija tai työntekijä.

KuntaL 18 §: Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja sihteeristöä järjestyksessä oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

20 Luku - Valtuuston kokoukset

1 § Valtuuston päätöksentekotavat

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Valtuuston suljetun kokouksen aikana valtuutetun tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Tietohallinto vastaa siitä, että valtuuston sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 § Kokouskutsu

Kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin internetsivuilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat, ja siinä on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Kutsu valtuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

Kuntademokratian palvelualue vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

KuntaL 94 §: Valtuusto kokoontuu päättämääränsä aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäjäsen valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kunnanhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

3 § Esityslista

Valtuuston käsiteltäviksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista. Esityslistan tulee sisältää selostus asioista tarpeellisine liitteineen sekä kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan esitykset valtuuston päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä ohje- ja johtosäännöt, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain 12 §:n ja 29 §:n mukaan on käytettävä ruotsinkieltä.

Esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

4 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

5 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä sihteeristön on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu.

6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuuston kulloiseenkin kaupunginvaltuuston kokoukseen nimeämällä edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Nuorisovaltuuston edustajalla on puheenjohtajan harkinnan mukaan oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

Kuntal 103 § 1 mom: Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä valtuustossa sekä pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Puheenjohtaja saa, varoituksen annettuaan, määrätä poistettavaksi kokouksesta henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi hillitä, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

9 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn.

Esteellisyyttä koskeva valtuuston ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

KuntaL 97 § 1 mom: Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

10 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus (*pohjaehdotus*) tai, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on peruuttanut esityslistalla olevan esityksensä ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Muissa tapauksissa asian poistamisesta esityslistalta päättää valtuusto.

KuntaL 93 §: Kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

11 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydetävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa salijärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on salijärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta.

KuntaL 102 § 2 mom: Valtuutetulla on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Valtuutetun on pysyttävä asiassa. Jos valtuutettu puheessaan poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos valtuutettu ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos valtuutettu ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Jos asia pannaan pöydälle, on sitä ennen tehdyt kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan pohjaehdotuksesta poikkeavat ehdotukset uudistettava, jotta poikkeavat ehdotukset huomioidaan asiaa uudelleen käsiteltäessä.

13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

14 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset.

Ehdotusta, jota ei ole kannatettu tai joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena taikka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestettäväksi.

16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KuntaL 104 §: Jos toimielin on asiasta yksimielinen tai vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtaja toteaa päätöksen. Muussa tapauksessa puheenjohtaja toteaa ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäväksi, ja ehdotukset, joista äänestetään. Puheenjohtaja saattaa toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestyksen sekä tekee äänestysesityksen siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen.

Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänen mennessä tasan ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

17 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (*ponnen*). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään 24 luvun 27 §:ssä.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja toimii sihteerinä kuntademokratian palvelualueen osoittama sihteeri.

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Valtuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja, pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja, kaupunginlakimies, hallintoasiantuntija, ~~kaupunginkanslian~~ hallintosihteeri tai kirjaaja.

20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

KuntaL 140 § 1 mom: Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimittavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan sihteerin. Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan. Vaalin nimenhuutoa ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

KuntaL 105 § 3 mom: Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tutkii ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastaa, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määrääjän päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

8 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tutkii äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi.

KuntaL 105 § 4 mom: Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton.

Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle suljetuin lipuin toimitettavan enemmistövaalin äänestyslippunsa.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on käsiteltävä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaimoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyin keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastatta-vaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden intranetissä viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttö-oikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asian-omaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

KuntaL 34 § 1 ja 4 mom: Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän tai kuntien yhteiseen toimielimet valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen.

KuntaL 35 § 1 ja 2 mom: Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilön erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

KuntaL (25) 43 §: Valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös voidaan panna heti täytäntöön. Samalla kunnanjohtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

24 Luku – Kokousmenettely

1 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Valtuuston pöytäkirjaan kuitenkin sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään tämän luvun 27 §:ssä. Muilta osin kaupunginvaltuuston kokousmenettelystä on määrätty 20 luvussa.

Tarkastuslautakunnan kokouksista määrätään lisäksi 17 luvun 3 §:ssä.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Kokouksen aikana toimielimen jäsenen tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*). Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviiin asioihin.

Tietohallinto vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 § Kokousaika- ja paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouskutsu ja esityslista

Toimielinten kokouskutsujen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus toimielimen kokouksessa.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Esityslista liitteineen julkaistaan myös kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Tietohallinto vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

5 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

6 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Varajäsen voi kutsua myös yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa
- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen toimielimeen valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa
- lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla ja sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalla Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muun liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa
- kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommittén kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa.

Kaupungin muu työntekijä on velvollinen toimielimen kutsusta tai esimiehensä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntijan on poistuttava kokouksesta ennen päätöksentekoa.

8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat luottamushenkilöt sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

10 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa.

Puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan kokouksesta, mikäli tämä käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, eikä noudata puheenjohtajan antamaa kehotusta käyttäytyä asianmukaisesti.

Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

12 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan. Toimielin voi kuitenkin enemmistöpäätöksellä päättää käsitellä esittelijän poistaman asian. Tuolloin asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

13 § Asioiden valmistelu ja esittely

Toimielinten esityslistoissa tulee käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Asioiden valmistelussa tulee noudattaa hallintojohtajan antamia ohjeita.

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijä vastaa toimielimen käsiteltäväksi tuotavien asioiden valmistelusta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan käsiteltäviksi tulevat kaupunkiympäristön toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Kaupungininsinööri esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kiinteistöjohtaja esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Rakennusvalvontapäällikkö esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii rakennuslupa- tai valvontaviranomaisena.

Ympäristöjohtaja esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii laissa määriteltynä kunnallisena ympäristönlupa- tai valvontaviranomaisena.

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös em. johtajien esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Esiteltäväksi ottaminen ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa- tai valvontaviranomaisena.

16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Ruotsinkielisen palvelualueen johtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion oppilasta koskevat asiat.

Perusopetuksen palvelualuejohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat suomenkielisen peruskoulun oppilasta koskevat asiat.

Toisen asteen koulutuksen palvelualuejohtaja esittelee muut kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

17 § Kaupunkikulttuurilautakunnan esittelijät

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkikulttuurilautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

18 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston esittelijät

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja esittelee sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevat asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja jaoston käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esittelee keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

20 § Liikelaitoksen johtokunnan esittelijät

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee suun terveydenhuollon johtaja.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee pelastusjohtaja.

21 § Kokouksen julkisuus

Toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimitellaan niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Toimielimen julkisissa kokouksissa yleisöllä on mahdollisuus seurata kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

22 § Esteellisyys

Esteellisen läsnäolijan on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen hallintolain 28 §:n mukaisesta perusteesta ennen asian käsittelyn aloittamista ja vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa, mutta hän ei saa osallistua asian ratkaisuun. Esteellisyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta kohdistettava puheenvuoronsa vain tähän ehdotukseen. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanon sijaan asia voidaan palauttaa valmisteluun esimerkiksi lisäselvitysten hankkimiseksi tai eri päätösvaihtoehtojen selvittämiseksi.

24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

25 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen. Ehdotuksen tulee siten olla sellainen, että toimitelin voi sen perusteella tehdä päätöksen: ”hyväksyttiin tai hylättiin esitys”.

27 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen ja vaalin toimittamiseen sovelletaan, mitä 20 ja 21 luvuissa määrätään äänestyksen ja vaalin toimittamisesta valtuustossa.

28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Toimitelinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimitelimiä lukuun ottamatta.

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimitelimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimitelimen puheenjohtajan johdolla toimitelimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimitilimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimitilimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimitilimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olevat ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellon aikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellon aikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys

- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, vali-

tusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta määrätään 20 luvun 20 §:ssä.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja, tai kaupunginhallituksen määräämät.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, konsernilakimies tai controller.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

Liikelaitosten johtokuntien pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä.

30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan kokousten esityslistat ja pöytäkirjat lähetetään sopijakuntien kunnan- ja kaupunginhallituksille.

Viranhaltijan päätöspöytäkirja ja siihen liitetty oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään lisäksi nähtävänä kaupungin internetsivuilla viimeistään päätöspöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

25 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle. Talousarviovaikutteiset aloitteet annetaan tiedoksi valtuustolle myös talousarviokäsittelyn yhteydessä.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset

Luottamushenkilöille maksetaan kaupungin luottamustehtävien hoitamisesta palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän palkkiosäännön mukaisesti.

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

• Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginvaltuuston jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jäsen	240 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	290 euroa
• Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	240 euroa

• Lautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Lautakunnan jäsen	150 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)	290 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)	190 euroa
• Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
• Keskusvaalilautakunnan jäsen	150 euroa
• Nuorisovaltuuston puheenjohtaja	30 euroa
• Nuorisovaltuuston jäsen	20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättynä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättynä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkio) suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta. Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

3 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa 2 §:ssä mainittu toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Toimielimen jäsenille maksetaan palkkio toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta sekä toimielimen alaan kuuluvasta valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävästä. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi omaisuuden tarkastukset, rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan suorittamat tarkastukset.

Palkkion suuruus määräytyy 2 §:ssä määritellyn kyseisen toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan. Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että hänen suorittamansa tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Pöytäkirjan tarkastuksesta suoritettava palkkio edellyttää, että luottamushenkilö on nimetty toimitielimen kokouksesta laaditun pöytäkirjan tarkastajaksi. Palkkio maksetaan myös pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta. Palkkion suuruus on toimitielimen jäsenelle maksettava peruspalkkio.

6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimitielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimitielimen kokous ja/tai 4 §:ssä mainittu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimitielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille peruspalkkio.

8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot

Alla mainituille luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi heidän kokousten ulkopuolella suorittamistaan, toimitielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavan suuruiset vuosi- tai kuukausipalkkiot:

1

Kaupunginvaltuusto

• Puheenjohtaja	7 000 euroa/v
• Varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v
• Osa-aikainen puheenjohtaja	2 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

• Puheenjohtaja	7 000 euroa/v
• Varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v
• Jäsen	4 000 euroa/v
• Osa-aikainen puheenjohtaja	2 750 euroa/kk
• Osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 250 euroa/kk

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus kokouspalkkioihin sekä matkakulujen korvaukseen. Matkakuluja ei korvata osa-aikaiselle luottamushenkilölle asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävän hoitamispaikan välisistä matkoista. Pääasiallinen luottamustehtävän hoitamispaikka on Tikurila. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta samasta tehtävästä maksettaviin vuosipalkkioihin eikä muihin kulukorvauksiin.

2

Lautakunnat ja liikelaitokset

Kaupunkiympäristölautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Sosiaali- ja terveyslautakunta

• puheenjohtaja	5 000 euroa/v
• varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v

Kaupunkitalalautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Kaupunkikulttuurilautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Tarkastuslautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v
- jäsen 1 500 euroa/v

Keskusvaalilautakunta (vuosipalkkio maksetaan vaalivuosilta)

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Liikelaitoksen johtokunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

3

Muut toimielimet

Alla mainittujen toimielinten puheenjohtajille maksetaan 2 400 euron vuosipalkkio:

- Kaupunginhallituksen jaosto

- Sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan jaosto
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto
- Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

4

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

- 1 000 euroa + 200 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu

5

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä

• varapuheenjohtaja	2 500 euroa/v
• jäsen	2 000 euroa/v

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on hänen tilalleen tullessa varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada suhteellinen osuus estyneen luottamushenkilön vuosipalkkiosta.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka vuosipalkkioiden osalta, menetellään siten, että vuosipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille, ei kuitenkaan samanaikaisesti samalle henkilölle kahta vuosipalkkiota.

Vuosipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta.

9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 290 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 85 euroa.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 240 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 70 euroa.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista

Luottamushenkilöille suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä. Korvauksena suoritetaan ansionmenetyksen tai suoritettujen kustannusten todellinen määrä, kuitenkin tuntia kohden enintään 40 euroa.

Ansionmenetyksen ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella.

Mikäli edellä tarkoitettua laskelmaa tai todistusta ei ole saatavissa (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvattava määrä on tuntia kohden enintään 20 euroa. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Lastenhoidon järjestämisestä korvataan hoitajalle maksettu palkkio alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidosta, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetystä maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimitielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Luottamushenkilön, joka on palvelussuhteessa kaupunkiin, tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esimiehelleen, jolloin esimiehen tehtävänä on kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen antaa henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Kokouksiin, kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin tehtäviin osallistumisesta suoritetaan luottamushenkilölle päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkara-haa ja kurssipäivärahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopi-muksen määräysten mukaan.

Matkakulut kokouksiin tai muihin edellisessä kappaleessa mainittuihin tehtäviin osallistumisesta korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kui-tenkin enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauk-sia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituiseista asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamisaikalle ja takaisin. Matkakuluja koskevat tiedot kysy-tään luottamushenkilöltä vaalikauden alussa. Tiedot päivitetään luottamushenkilön muuton tai työpaikan vaihdoksen yhteydessä.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvä-lineitä tai omaa autoa, korvataan toimituksen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Mikäli toimituksen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luotta-mushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamisaikasta luottamushenkilön vakituisen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

28 Luku – Erityisiä määräyksiä

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset

Luottamushenkilön ominaisuudessa toimikuntaan tai neuvottelukuntaan nimetty tai valittu Vantaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö ei ole oikeutettu saamaan palkkiota kokouksesta, jos toimikunnan tai neuvottelukunnan tehtävämäärittely sisältyy hänen toimialaansa ja kokous on pidetty hänen varsinaisena työaikanaan.

2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen

Tässä palkkiosäännössä tarkoitetut palkkiot maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot palkanlaskennan käytettäväksi maksuajanjaksoa seuraavan kuukauden alussa palkanlaskennan erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Vaatimus tulee tehdä laskun hyväksyjälle.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä palkkiosäännöstä syntyvät erimielisyydet ratkaisee kaupunginhallitus, jolla on myös oikeus antaa säännön soveltamisohjeita.

Siirtymäsäännökset

Kaupunkisuunnittelulautakunnan, teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja rakennuslupajaoston toimivalta jatkuu 31.7.2021 voimassa olleen hallintosäännön mukaisina, kunnes kaupunkiympäristölautakunta, sen lupajaosto ja kaupunkitilalautakunta on asetettu 1.8.2021 voimaan tulevan hallintosäännön mukaisesti.

Voimaantulo

Hallintosääntö tulee voimaan **1.8.2021**.

5758/00.02.00.05/2020

RV/HO/AH/MP

Vantaan kaupungin hallintosäännön 24 luvun 3 §:n mukaan toimielimet päättävät kokoustensa ajan ja paikan. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 19.10.2020 § 4 hyväksynyt kaupunginvaltuuston kokousaikataulun vuodelle 2021. Aikatauluun on jouduttu tekemään muutoksia kuntavaalien siirtymisen vuoksi. Uusi valtuustokausi alkaa vaalien siirtämisen myötä 1.8.2021, minkä vuoksi kokousajankohtia sekä talousarvion käsittelyä on jouduttu siirtämään vastaavasti myöhemmäksi. Muutettu kokousaikatauluehdotus on hyväksytty valtuustovaliokunnan kokouksessa 12.4.2021.

Aikataulumuutoksia on valmisteltu yhteistyössä kaupungin johtoryhmän, kunnallisjärjestöjen, talousohjauksen sekä toimielinten sihteerien kanssa. Aikataulua suunniteltaessa on otettu huomioon valtuustokauden vaihdokseen liittyvät toimenpiteet, kaupungin talousarvioprosessi sekä juhlapyhät ja koulujen loma-ajat siltä osin, kun ne ovat olleet saatavilla. Alkuperäiseen vuodelle 2021 hyväksyttyyn aikatauluun on pyritty tekemään mahdollisimman vähän muutoksia.

Liitteenä olevaan kokousaikatauluehdotukseen on merkitty seuraavat muutokset:

- Poistetaan tervetuloinfo 17.5.2021 sekä koulutustilaisuudet 31.5.-2.6.2021, lisätään valtuustovaliokunta 10.5.2021
- Siirretään kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokoukset tiistaille 15.6.2021, poistetaan kokonaan kaupunginhallituksen kokous 21.6.2021
- Koulutusseminaari uusille valtuutetuille järjestetään 19.-20.8.2021, lisätty myös budjettiseminaari 26.-27.8.2021
- Ensimmäinen uuden kaupunginvaltuuston kokous järjestetään 23.8.2021
- Ensimmäinen uuden hallituksen kokous järjestetään 6.9.2021
- Uusien lautakuntien ensimmäiset kokoukset siirretään viikoille 38 ja 39 (lautakuntien TS-kokoukset esitetään järjestettäväksi viikoilla 40 ja 41). Lautakunnat päättävät itse tarkemmat kokouspäivät.
- TS I & TS II -tilaisuudet siirretään marraskuulle (1.11. & 4.11.),
- Lisätään kaupunginvaltuuston iltakoulutilaisuudet 7.10.2021 ja 28.10.2021
- Kunnallisveroprosentti päätetään 15.11.2021
- Poistetaan 4.11.2021 kaupunginvaltuuston iltakoulu ja kaupunginhallituksen iltakoulu 29.11.2021, järjestetään kaupunginhallituksen TS-käsittely 29.-30.11.2021
- Kaupunginvaltuuston TS-käsittely järjestetään 13.12.2021

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä kaupunginhallituksen kokousaikataulun 2021 muutokset liitteen mukaisesti,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2021 muutetut kaupunginvaltuuston kokousaikataulut liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena, ja
- c) todeta, että muut toimielimet päättävät kokousajankohtansa itse.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä kaupunginvaltuuston kokousaikataulun 2021 muutokset liitteen mukaisesti, ja
- b) todeta, että muut toimielimet päättävät kokousajankohtansa itse.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kokousaikataulumuutokset kaupunginhallituksen ja -valtuuston tilaisuuksiin v. 2021

Muutoksenhakuohje: 2. Valituskielto

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 582 6554, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

	Kokousaikataulu 2021												päivitetty 4/2021							
VKO	Kaupunginhallitus	Kaupunginhallituksen iltakoulu	Konsernijaosto	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginvaltuuston selostustilaisuus ja kyselytunti	Kaupunginvaltuuston iltakoulu	Valtuustovaliokunta	Opetuslautakunta	Ruotsinkielinen jaosto	Vapaa-ajan lautakunta	Sosiaali- ja terveyslautakunta	Sos.ter.jaosto	Kaupunkisuunnittelulautakunta	Tekninen lautakunta	Ympäristölautakunta	Kaupunkisuunnittelulautakunta (uusi)	Kaupunkitalautakunta (uusi)	Rakennuslupajaosto	Lupajaosto (uusi)	Tarkastuslautakunta
	klo 14 tai 17	klo 13	klo 13	klo 18	klo 17	klo 17	klo 12	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17	klo 15	klo 17	klo 17	klo 16	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17	klo 17
Tammikuu																				
1	UV päivä pe 1.1																			
2	11.1.	11.1.			21.1.		11.1.						12.1.	13.1.	14.1.			19.1.		14.1.
3			18.1.	25.1.	21.1.			18.1.		19.1.	18.1.	18.1.								
4	25.1.								26.1.											
Helmikuu																				
5																				
6	8.2.	8.2.				11.2.	8.2.											9.2.		10.2.
7			15.2.					15.2.		16.2.	15.2.	15.2.	16.2.	17.2.	18.2.					
8	Hiihtoloma																			
Maaliskuu																				
9				4.3.					3.3.									2.3.		
10	8.3.			8.3.									9.3.	10.3.	11.3.					
11			15.3.			18.3. arviointiseminaari		15.3.	18.3.	16.3.	15.3.	15.3.								
12	22.3.	22.3.					22.3.											23.3.		24.3.
13	Pääsiäinen 2.4-5.4																			
Huhtikuu																				
14				8.4.					13.4.					13.4.	14.4.	15.4.				7.4.
15	12.4.			12.4.					19.4.		19.4.	19.4.	19.4.					20.4.		21.4.
16			20.4.																	
17	26.4.	26.4.					26.4.													
Toukokuu																				
18				6.5.									4.5.	5.5.						3.5.
19	10.5.			10.5.				11.5.		11.5.	ti 11.5.	11.5.			11.5.			11.5.		
20			17.5.																	
21	24.5. (kehys)	24.5.					24.5.		25.5.				25.5.	26.5.	27.5.			26.5.		
22																				
Kesäkuu																				
23			7.6.		10.6 info			7.6.	8.6.	8.6.	7.6.	7.6.						8.6.		
24	15.6.			15.6. (kehys)									14.6.	16.6.	17.6.					
25	Juhannusaatto pe 25.6																			
26																		29.6.		
Heinäkuu	Kesätauko																			
Elokuu																				
31																				
32	9.8. (vanha)	9.8.													12.8.					12.8.
33			17.8.		koulutusseminaari 19.-20.8.			16.8.		17.8.	ti 17.8.	17.8.	17.8.	18.8.				18.8.		
34	23.8. (vanha)			23.8. (uusi)	budjettiseminaari 26.-27.8.															
35																				
Syyskuu																				
36	6.9. (uusi)	6.9.			16.9.	9.9.	6.9.												14.9.	
37			13.9.																	
38	20.9.			20.9.				21.9.		22.9.	21.9.	21.9.				21.9.	22.9.			
39									28.9.											
Lokakuu																				
40	4.10.	4.10.				7.10. koulutusvaraus	4.10.				5.10.								5.10.	
41			11.10.					11.10.		12.10.	11.10.	11.10.				12.10.	13.10.			
42	Syysloma																			
43	25.10.			25.10.		28.10. koulutus / strategia			26.10.										26.10.	
Marraskuu																				
44	1.11.				TS I & TS II 1.11. & 4.11.															
45			8.11.		11.11.			8.11.		9.11.	8.11.	8.11.				9.11.	10.11.			
46	15.11.			15.11. veroprosentti			15.11.												16.11.	
47																				
48	29.-30.11. TS								30.11.							30.11.	1.12.			
Joulukuu																				
49			7.12.		9.12.			7.12.		8.12.	ti 14.12.	14.12.				14.12.	15.12.		7.12.	
50	13.12.			13.12. TS																
51	Joulu pe 24.12.- su 26.12.																			
52																				
Vuosi	Kaupunginhallituksen kokoukset	Kaupunginhallituksen iltakoulut	Konsernijaosto (ent. yleisjaosto)	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginvaltuuston selostustilaisuuudet	Valtuustovaliokunnat														
2016	20+1 (TS neuv.)	7	9	10 + 2 (seminaarit)	11	5														
2017	21+1 (TS neuv.)	7	9	10 + 2 (seminaarit)	11 + koul. tilaisuudet	6														
2018	21+1 (TS neuv.)	6	9	10 + 1 + 2 (seminaarit)	10 + 1	6														
2019	20+1 (TS neuv.) + matka	6	10	10 + 2 (seminaarit)	11	7														
2020	22+1 (TS neuv.)	9	9	11 + 2 (seminaarit)	11	8														
2021	21+1 (TS neuv.)	8	10	10 + 2 + 2 (seminaarit + koulutukset)	10	7														

8 § Vuoden 2020 arviointikertomus

VD/10133/00.03.00.00/2020

SH/KS/HY-L

Tarkastuslautakunta on käsitellyt vuoden 2020 arviointikertomusta kokouksissaan 24.3. 21.4. ja 27.4.2021.

Tarkastuslautakunta 27.4.2021 § 3

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä arviointikertomus vuodelta 2020 ja todetaan yhteenvedo esteellisyyksistä,
- b) valtuuttaa kaupunginreviisori tekemään arviointikertomukseen vuodelta 2020 tarvittaessa teknisiä korjauksia,
- c) esittää arviointikertomus vuodelta 2020 kaupunginvaltuustolle tiedoksi ja
- d) esittää kaupunginvaltuustolle, että arviointikertomus lähetetään kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että esteellisyyden vuoksi käsittelyyn ja päätöksentekoon eivät ole osallistuneet seuraavat jäsenet:

- Pajunen Emmi teknisen lautakunnan,
- Anssi Aura ympäristölautakunnan,
- Chen Jenni vapaa-ajan lautakunnan,
- Eerola Antero sosiaali- ja terveyslautakunnan,
- Eklund Tarja kaupunkisuunnittelulautakunnan,
- Eskelinen Jarno teknisen lautakunnan,
- Laakso Päivi opetuslautakunnan,
- Leppänen Janne ympäristölautakunnan,
- Silvennoinen-Hiisku Sveta kaupunkisuunnittelulautakunnan

toiminnan osalta.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 8

Tarkastuslautakunnan esitys:

Päätetään

- a) merkitä arviointikertomus vuodelta 2020 tiedoksi, ja
- d) lähettää arviointikertomus kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Arviointikertomus 2020

Muutoksenhakuohje: 2.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Sari Hännikäinen, puh. 050 302 6473, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2020

TARKASTUSLAUTAKUNTA 27.4.2021

Sisällysluettelo

1	KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO.....	12
1.1	Toiminnan ja talouden arviointi	12
1.1.1	Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen	12
1.1.2	Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta	15
1.1.3	Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen.....	20
1.2	Emokaupungin ja koko konsernin talous	22
1.2.1	Emokaupungin talous ja tilinpäätös	22
1.2.2	Koko kaupunkikonsernin talous.....	28
1.2.3	Suurten kaupunkien vertailua	32
1.2.4	Investoinnit.....	34
1.3	Muu kaupunkistrategia ja johto	36
1.3.1	Vantaan valmiussuunnittelu ja toiminta koronakriisissä	36
1.3.2	Hankinta	43
1.3.3	Tietohallinto.....	45
1.3.4	Henkilöstöpalvelut	49
2	KASVATUS JA OPPIMINEN	57
2.1	Varhaiskasvatus.....	57
2.2	Perusopetus.....	63
2.3	Lukiokoulutus	71
2.4	Ammatillinen opetus	79
3	KAUPUNKIKULTTUURI	86
3.1	Musiikkiopisto.....	86
3.2	Kuvataidekoulu.....	92
3.3	Aikuisopisto.....	97
4	KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	101
4.1	Kadut ja puistot palvelualue, pysäköinninvalvonta.....	101
5	SIDONNAISUUSILMOITUKSET	107
5.1	Kuntalain 84 pykälän mukaiset sidonnaisuusilmoitukset.....	107
5.2	Vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset	108
6	SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN RAPORTOINNIN KEHITTYMINEN KUNTAKENTÄLLÄ – KUNTALAIN OSITTAISUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET.....	109
7	VANTTI OY	112
8	ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA.....	116
9	TARKASTUSLAUTAKUNTA	121
9.1	Tarkastuslautakunnan toiminta	122
10	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESYTYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE.....	124

Vantaan kaupunki

05/2021

Tarkastuslautakunta/ulkoisen tarkastus

Kansikuva: Kukkiva tuomi, Pekka Turtiainen

TIIVISTELMÄ:

1. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2020 sitovista strategisista tavoitteista oli toteutunut täysin 16, osittain 12 ja 6 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä yhden tavoitteen toteumasta, yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista ja yhtä tavoitetta ei voitu arvioida. Koronakriisin vuoksi hyvinvointia edistäviä tavoitteita jäi toteutumatta ja terveys- ja sosiaalipalveluihin on syntynyt hoito- ja palveluvelkaa, joka kasvattaa palvelutarpeita tulevina vuosina. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että heti koronakriisin hellittäessä aletaan nopeasti toimiin, joilla nyt syntynyttä hoito- ja palvelutarvevajetta aletaan purkamaan.
2. Vantaan kaupunki teki hyvän taloudellisen tuloksen vuonna 2020. Merkittävä taustatekijä hyvään tulokseen oli valtiolta saadut koronatuuet, ja koronapandemian negatiiviset vaikutukset talouteen jäivät myös pelättyä pienemmiksi. Vantaalla on edelleen merkittävä velkataakka, joskin velkamäärä pystyttiin vuonna 2020 pienentämään.
3. Valmiussuunnittelu on Vantaalla hyvin organisoitu ja toimialat on vastuutettu ja ohjeistettu valmiussuunnitteluun. Koronapandemia osoitti valmiussuunnittelun ja kriisivalmiuden tärkeyden. Vantaa pystyi nopeasti sopeuttamaan toimintaansa koronapandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa toimimiseen. Koronapandemia nosti esille asioita, joihin kriisitilanteessa pitää kiinnittää huomiota ja saadut kokemukset vahvistivat kaupungin kykyä toimia kriisin jatkuessa.
4. Vastuullisuusnäkökohdat ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti esiin osana hankintojen valmistelua ja ne tulee huomioida jatkossakin. Hankintojen näkökulmasta koronaviruspandemia aiheutti lisätöitä etenkin suojarusteiden hankintojen ja ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisessä.
5. Kaupungin tietohallinnon järjestämistapa muuttui merkittävästi joulukuussa 2019. Suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Jatkossa Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo toimintaa ja palveluntarjoaja toteuttaa. Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta.

6. Vantaan hr-palvelut keskitettiin vuoden 2020 alusta. Keskittämisen myötä luotua sähköistä palvelukanavaa käytettiin runsaasti vuonna 2020. Henkilöstöpalveluihin kehitetään edelleen automatiikkaa ja robotiikkaa hyödyntäviä ratkaisuja. Kunta10-tulokset olivat Vantaalla hyvällä tasolla vertailussa muihin kyselyyn osallistuneisiin kaupunkeihin. Kyselyssä Vantaalla ilmenneisiin kehittämiskohteisiin on lähdetty suunnittelemaan toimenpiteitä ja myös käynnissä olevassa henkilöstön laatuhankkeessa on käynnistetty kehittämisprosesseja.
7. Vantaan varhaiskasvatuksessa on kehitetty sähköistä asiointipalvelua ja tiedolla johtamista. Koronavuosi pudotti tuloja ja vei henkilökuntaa väliaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Henkilöstörakenne varhaiskasvatuksessa muuttuu tulevana vuosina ja sen myötä varhaiskasvatuksen opettajien tarve tulee kasvamaan.
8. Perusopetuksen strategiassa painotetaan oppilaan taitoja, hyvinvointia ja työelämätaitojen ja oppilaanohjauksen kehittämistä. Kiusaamiseen puuttumista kehitetään. Lähitulevaisuuden haasteena on vastata etäkoulunkäynnin aiheuttamiin heikentyneisiin oppimistuloksiin ja kasvaneeseen tuen tarpeeseen.
9. Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Koronapandemian vuoksi lukiot olivat suuren osan vuodesta etäopetuksessa ja vaikka etäopetus on sujunutkin hyvin, niin poikkeustilanteen vaikutukset opiskelijoiden opiskeluun ja laajemminkin opiskelijoiden hyvinvointiin selviävät tarkemmin vasta kun asiasta saadaan lisää tietoa. Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.
10. Vantaan ammattiopisto Varia on kehittänyt toimintaprosessejaan ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Varia on jatkuvasti tehnyt toimenpiteitä opiskelijoiden opintojen keskeyttämisten vähentämiseksi, mutta keskeyttämiset lisääntyivät taas vuonna 2020. Varia joutui vuonna 2020 ko-

ronapandemiasta johtuvan poikkeustilan vuoksi järjestämään pitkiä jaksoja opetuksesta etäopetuksena. Etäopetuksella saattoi olla vaikutuksia keskeyttämisten lisääntymiseen ja poikkeustilanteesta saatujen kokemusten karttuessa voidaan myös paremmin laajemmin arvioida, miten poikkeusolot vaikuttivat opiskelijoiden opiskeluun.

11. Koronapandemia aiheutti vuonna 2020 Vantaa musiikkiopistolle laskua oppilasmääriin ja sitä kautta taloudellisia menetyksiä. Vaikka menetyksiä pystyttiinkin hillitsemään muuttamalla opetusta nopealla aikataululla etäopetukseksi, niin varsinkin opiston monipuolinen konserttitoiminta väheni poikkeuksellisen tilanteen vuoksi.
12. Vantaan kuvataidekoulun toimintaa ohjasi vuonna 2020 vahvasti toiminnan sopeuttaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen. Opetus jouduttiin nopealla aikataululla muuttamaan etäopetukseksi ja oppilasmäärät ja opetustuntien määrät laskivat.
13. Vaikka Vantaan aikuisopiston kurssien ja opiskelijoiden määrät laskivat koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa, opisto pystyi kuitenkin etäopetusta lisäämällä toimimaan kohtuullisen hyvin vuonna 2020. Jatkossa opistolla on entistä paremmat valmiudet etäopetukseen ja kurssitarjonnassa onkin nyt selvästi enemmän etä- ja monimuotokursseja. Aikuisopisto järjestää suomen kielen koulutusta ja aikuisten peruskoulutusta maahanmuuttajille. Tällä on tärkeä merkitys maahanmuuttajien kotouttamisessa.
14. Pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on taata kaikille sujuva, annettujen pysäköinti-aikojen puitteissa vaihtuva pysäköintimahdollisuus ja osaltaan pysäköinninvalvonnalla myös ylläpidetään liikenneturvallisuutta. Pysäköintiin liittyvänä asiana merkittävää oli kotihoidon pysäköintitunnusten käyttöönotto. Tunnusten avulla kuntalaisille kotiin palveluja toimittavien työntekijöiden pysäköintiongelmien helpotuvat ja palvelujen toimittaminen näin sujuvoituu.
15. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tulevaisuuteen tuovat epävarmuutta kaupungin keittiöiden toimintamallin uudistaminen ja tuleva hyvinvointialue, jolle yhtiö ei voi

tarjota palveluitaan samaan tapaan kuin nykyiselle sosiaali- ja terveystoimelle. Koronaviruspandemia koetteli yhtiön taloutta, jota sopeutettiin henkilöstön lomautuksilla.

16. Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Mikäli Vantaa päättää jatkaa edellä mainittujen sidonnaisuusilmoitusten lisäksi vapaaehtoisten ilmoitusten käytäntöä, tulee siihen liittyvästä menettelystä, ilmoitettavista sidonnaisuuksista ja rekisterinpitäjästä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan eivätkä ne ole lakisääteisiin ilmoituksiin perustuvia.

17. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan informaation sisältö on helpompi ilmaista, kun selonteon runko kertoo jo sen, mistä asioista tulisi raportoida ja missä järjestyksessä. Kun raportoinnissa hyödynnetään täsmällisemmin yleisohjetta ja COSO-malleja (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, sisäisen valvonnan malli) voidaan varmistua kaikkien oleellisten asioiden raportoinnista. Lisäksi riskienhallinnan alla esitettävä riskikartoitus voitaisiin esittää kuviona, jolloin lukija saa laajemman kuvan riskienhallinnan tilasta kuin pelkän tekstin perusteella. Informaation tulisi liittyä pääsääntöisesti kyseisen vuoden asioihin, mutta edellisten vuosien kehitysehdotusten toteutumisia tulisi arvioida ja tulevat kehitysehdotukset tulisi kohdistaa seuraavalle taloussuunnittelukaudelle. Kun informaatio kerrotaan avoimesti lain edellyttämällä tavalla, se lisää läpinäkyvyyttä sekä kuntalaisiin että valtuutettuihin päin.

SAMMANDRAG

1. Enligt stadsstyrelsens rapportering förverkligades 16 av de bindande strategiska målen för 2020 helt, 12 delvis och sex mål inte alls. Revisionsnämnden var av annan åsikt när det gällde utfallet för ett av målen, för ett måls del anmärktes det på målets mätare och ett av målen kunde inte utvärderas. På grund av coronakrisen förblev mål som främjar välbefinnandet oförverkligade och inom social- och hälsovårdsservicen har det uppkommit en vård- och serviceskuld som ökar servicebehovet under de kommande åren. Revisionsnämnden anser det vara ytterst viktigt att man snabbt skrider till åtgärder som syftar till att minska på vård- och serviceskulden när coronakrisen börjar ge med sig.
2. Vanda stad gjorde ett gott ekonomiskt resultat år 2020. En betydande bakgrundsfaktor till det goda resultatet var de coronastöd som man fått av staten och att coronapandemins negativa effekter på ekonomin förblev mindre än vad man hade befarat. Vanda har fortfarande en betydande skuldbörda, även om skuldmängden kunde minskas år 2020.
3. Vanda har en välorganiserad beredskapsplanering och man har gett verksamhetsområdena ansvar och anvisningar för beredskapsplaneringen. Coronapandemin visade vikten av beredskapsplanering och krisberedskap. Vanda kunde snabbt anpassa sin verksamhet så att den fungerade i de undantagsförhållanden som orsakades av coronapandemin. Coronapandemin lyfte fram saker som man måste fästa uppmärksamhet vid i krissituationer och de erfarenheter man fått stärkte stadens förmåga att verka ifall krisen fortsätter.
4. Ansvarsfullhetsperspektiv har lyfts fram kraftigt som en del av beredningen av upphandlingar under de senaste åren och det kommer att beaktas också i fortsättningen. Ur upphandlingarnas perspektiv orsakade coronaviruspandemin tilläggsarbete särskilt vad gäller anskaffningen av skyddsutrustning och organisationen av måltids- och rengöringstjänsterna.
5. Stadens sätt att ordna IT-administrationen ändrades betydligt i december 2019. Största delen av IT-administrationens personal överfördes i serviceleverantörens tjänst vid affärsöverlåtelse. I fortsättningen styrs och övervakas verksamheten av

Vandas egen personal medan verksamheten genomförs av serviceleverantören. En viktig förbättring jämfört med tidigare är flexibiliteten i resurseringen, vilket är särskilt viktigt för investeringarnas del.

6. Vandas hr-tjänster centraliserades från och med början av 2020. Den elektroniska servicekanal som skapats i och med centraliseringen användes i stor utsträckning år 2020. Vid personalservicen vidareutvecklas sådana lösningar som utnyttjar automatik och robotik. Resultaten i Kommun10 låg på en god nivå i Vanda vid en jämförelse med de andra städer som deltog i enkäten. I fråga om de utvecklingsobjekt som framkommit i enkäten när det gäller Vanda har man börjat planera åtgärder och även i det pågående kvalitetsprojekt som gäller personalen har utvecklingsprocesser inletts.
7. Inom småbarnspedagogiken i Vanda har man utvecklat den elektroniska kundservicen och kunskapsledningen. Coronaåret bidrog till att inkomsterna minskade och personal tillfälligt flyttades över till verksamhetsområdet för social- och hälsovård. Personalstrukturen inom småbarnspedagogiken kommer att ändras under de kommande åren och därigenom ökar behovet av lärare inom småbarnspedagogiken.
8. I strategin för den grundläggande utbildningen betonas elevens färdigheter, välbefinnande och utvecklingen av arbetslivsfärdigheterna och elevhandledningen. Ingreppet i mobbning utvecklas. Inom den nära framtiden är det en utmaning att svara på de försämrade inlärningsresultaten och ökade behovet av stöd som uppstått under perioderna med distansskola.
9. Enligt kraven i den nya gymnasielagen har specialundervisningen och efterhandledningen för studerande effektiviserats inom Vandas gymnasieutbildning med hjälp av tilläggsresurser. På grund av coronapandemin ordnades gymnasieundervisningen på distans en stor del av året, och även om distansundervisningen har fungerat bra, kan man se vilka verkningar undantagsperioden haft på elevernas studier och även i större omfattning på deras välmående, först när man fått mer information om saken. Inom gymnasieutbildningen i Vanda har man utökat antalet

nybörjarplatser endast måttligt under de senaste åren, eftersom utrymmeskapaciteten i Vandas gymnasier redan nu börjar vara nära maximigränsen.

10. Vanda yrkesinstitut Varia har utvecklat sina verksamhetsprocesser på det sätt som lagändringen om yrkesutbildningen förutsätter. Varia har på kontinuerlig basis vidtagit åtgärder för att minska antalet avbrutna studier bland de studerande, men antalet avbrutna studier ökade igen år 2020. Varia var tvungen att ordna undervisningen på distans under långa perioder på grund av undantagsförhållandena som orsakades av coronapandemin. Distansundervisningen kan ha inverkat på ökningen av antalet avbrutna studier, men först när man fått information om erfarenheterna från undantagsperioden kan man också bättre och i större omfattning bedöma hur undantagsförhållandena påverkat elevernas studier.
11. Coronapandemin ledde till att antalet studerande vid Vanda musikinstitut minskade år 2020, vilket också innebar ekonomiska förluster. Även om förlusterna kunde hållas i styr genom att övergå till distansundervisning med snabb tidtabell, minskade den mångsidiga konsertverksamheten vid musikinstitutet på grund av coronasituationen.
12. Vanda konstskolas verksamhet år 2020 styrdes kraftigt av det faktum att verksamheten måste anpassas till undantagsförhållandena som coronapandemin orsakade. Undervisningen måste i snabb takt ändras till distansundervisning och antalet elever och undervisningstimmar minskade.
13. Även om antalet kurser och studerande vid Vanda vuxeninstitut minskade under undantagsförhållandena som orsakades av coronapandemin, lyckades institutet ändå fortsätta med sin verksamhet relativt bra år 2020 genom att öka distansundervisningen. I fortsättningen har institutet ännu bättre förutsättningar för distansundervisning och i kursutbudet finns nu betydligt fler distanskurser och fler-formskurser än tidigare. Vuxenutbildningsinstitutet ordnar undervisning i finska och grundläggande utbildning för invandrare. Detta har en stor betydelse för integrationen av invandrare.

14. Parkeringsövervakningens mål är att garantera alla smidiga parkeringsmöjligheter, vilka varierar inom ramen för de angivna parkeringstiderna, och parkeringsövervakningen bidrar för sin del också till att upprätthålla trafiksäkerheten. En beaktansvärd sak i anslutning till parkeringen var att hemvårdens parkeringstillstånd infördes. Tillstånden underlättar parkeringen för de anställda inom hemvården och gör att leveransen av service i hemmet till kommuninvånarna blir smidigare.
15. Osäkerhetsfaktorer för Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:s framtid är förnyandet av verksamhetsmodellen för stadens kök och det framtida välfärdsområdet till vilket bolaget inte kan erbjuda sina tjänster på samma sätt som till det nuvarande social- och hälsovårdsväsendet. Coronapandemin var en hård prövning för bolagets ekonomi som anpassades genom permitteringar av personalen.
16. Revisionsnämnden övervakar enligt 84 § i kommunallagen att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas, och ser till att offentliga uppgifter i registret över bindningar publiceras på kommunens webbplats.

Om Vanda beslutar att vid sidan om ovan nämnda redogörelser för bindningar även fortsätta med praxisen gällande frivilliga redogörelser, ska bestämmelser om förfarandet i anslutning till detta, de bindningar som ska redogöras och den registeransvariga införas i förvaltningsstadgan. Insamling av frivilliga redogörelser för bindningar hör till stadsfullmäktiges verksamhetsområde och grundar sig inte på lagstadgade redogörelser.

17. Den interna kontrollens och riskhanterings informationsinnehåll är lättare att formulera om det redan i redogörelsens ram framgår vilka frågor som bör rapporteras och i vilken ordning. När man vid rapporteringen använder allmänna anvisningar och COSO-modeller (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, modell för intern kontroll) mer preciserat kan man försäkra sig om att alla väsentliga frågor rapporteras. Vidare kunde den riskkartläggning som presenteras under riskhanteringen framställas i figurform, varvid läsaren får en mer bredare bild av riskhanterings läge än om den enbart återges i textform. Informationen bör i huvudsak anknyta sig till frågor för året i fråga, men förverkligandet av utvecklingsförslag från tidigare år bör utvärderas och framtida

utvecklingsförslag bör riktas in på nästa ekonomiplaneperiod. När informationen rapporteras öppet, på ett sätt som förutsätts i lagen, ökar transparensen både för kommuninvånarna och fullmäktigeledamöterna.

1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Kuva: Vantaan kaupungintalo, kuvaaja Pekka Turtiainen

1.1 Toiminnan ja talouden arviointi

1.1.1 Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen

	Tilinpäätös 2020			Tarkastuslautakunnan näkemys				
	Kaupunginhallituksen raportointi			Toteutumisesta eri mieltä tai muu huomautus	Syy			
	Täysi	Osittain	Ei lainkaan		Raportointi	Mittarointi	Ei voida arvioida	Muu syy
1. Turvaamme talouden tasapainon								
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys		x						
1.2 Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta	x							

1.3 Kaupunki saa myyntivoittoa vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	x							
1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle		x						
3. Pidämme konsernin talouden hallinnassa								
3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiöissä/kuntayhtymissä linjataan	x							
4. Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta								
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030		x		x		x		
4.2 Ekologiset viheryttydet säilyvät	x							
4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa			x					
4.4 Pyöräilyn kulkumuutosuus kasvaa	x							
4.5 Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	x							
5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet								
5.1 Asuntokaavoituksen kohdistuminen asemanseudulle ja joukkoliikenne vyöhykkeelle	x							
6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä								
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu	x							
7. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla								
7.1 Työttömyys Vantaalla laskee			x					

7.2. Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee		x						
9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita								
9.1 Vantaa on pääkaupunki-seudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö		x		x			x	
9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	x			x				
10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina								
10.1 Suurten tapahtumien määrä pysyy vähintään nykytasolla			x					
12. Hyvinvointierot vähenevät								
12.1 Tasoitetaan hyvinvointieroja ottamalla resurssien jakoperusteissa vahvemmin huomioon palvelujen käyttäjien erityiset tarpeet	x							
12.2 Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi	x							
12.3 Lastensuojeluilmoituksen jälkeisellä nopeasti tarvottavalla tuella saadaan vähennettyä huostaanottojen määrää			x					
12.4 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisinä kotona	x							
12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan		x						
12.6 Asunnottomuus vähenee		x						
12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee			x					

13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten								
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan		x						
15. Kaupungin tilojen sisäilma paranee								
15.1 Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa	x							
16. Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin								
16.1 Yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä	x							
16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu			x					
16.3 IT-ulkoistus tuottaa lisäarvoa kaupungille ja laadukkaampaa palvelua toimialojen käyttäjille	x							
19. Johtaminen uudistuu muutoksissa								
19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee		x						
19.2 Hallittu Uusi Vantaa organisaatiomuutos	x							
20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat								
20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät		x						
20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään ja niistä raportoidaan		x						
20.3 Vantaa käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen hyödyntäen tässä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta.		x						

1.1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet, joista huomautettavaa (4.1, 9.1, 9.2,)**Sitova tavoite 4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030**

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kokonais- ja asukaskoh- taiset päästöt vähenevät 7 % Vuoden 2020 aikana on to- teutettu investoinnit, joilla kaupungin omien ja tytäryh- teisöjen kiinteistöjen energi- ankulutus laskee 2 % vuo- den 2019 tasosta (inves- tointia seuraavan 12 kk ai- kana) Kaupunki luopuu merkittä- vimmissä kohteissa öljy- lämmityksestä. Lämmitysöl- jyn käyttö tasolla 1300 MWh/12 kk investoinnista (ei realisoidu kokonaan ka- lenterivuoden aikana)	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain. Huomautettavaa mittaroin- nissa.

Tavoitteen kolmesta osiosta kasvihuonekaasupäästöjen tavoiteltu vähennys toteutui vertailtaessa vuosien 2018 ja 2019 päästöjä. Lämmitysöljyn käytön vähentämistä koskeva tavoite ei toteutunut. Kaupungin omien ja tytäryhtiöiden energiankulutusta koskevassa tavoiteosiossa ei annettu lähtö- eikä tavoitearvoja. Raportoinnissa vain todetaan energiankulutuksen laskeneen 2 prosenttia ja tavoitteen toteutuneen tehtyjen toimenpiteiden johdosta. Arvioinnin kannalta tärkeää olisi ollut tietää kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutuksen vertailuarvo vuodelta 2019 ja vastaavasti toteutunut energiankulutus vuonna 2020.

Sitova tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Yritysten ja työpaikkojen lu- kumäärän kasvu 0 %	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitetta ei voi arvioida.

Toteumaluku vuonna 2020 käsittää toimipaikat. Ei siis tiedetä yritysmäärää vuodelta 2020, joten vertailua yritysten määrä kehitymisestä ei voi annetuilla tiedoilla tehdä. Myöskään työpaikkamäärästä vuodelta 2020 ei ole tietoa. Työpaikkamäärän lähtötaso on neljän vuoden takaa (2016) ja vertailuarvo kahden vuoden takaa vuodelta (2018).

Sitova tavoite 9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui osittain.

Tontinluovutusten määrä toteutui tavoitellusti, mutta mittarin toisesta osasta (Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis) ei raportoida mitään.

Muita havaintoja tavoitteista

Sitova tavoite 12.6 Asunnottomuus vähenee. Tavoitteen mittarina oli ARA:n raportoima asunnottomien määrä eri ryhmissä: nuoret, naiset, miehet, maahanmuuttajataustaiset sekä pitkäaikaisasunnottomat. Tavoitetaso vuodelle 2020 oli, että asunnottomien määrä on vähentynyt kaikissa mitattavissa ryhmissä. Lähtötasoon verrattuna miesten ja maahanmuuttajataustaisten asunnottomuutta oli vähemmän. Sen sijaan nuoria, naisia ja pitkäaikaisasunnottomia oli asunnottomina enemmän kuin vertailuvuonna. Tavoite on raportoitu osittain toteutuneeksi ja tämä lienee oikein. Tarkastuslautakunta haluaa kuitenkin ilmaista huolensa siitä, että asunnottomien määrää ei ole kaikissa ryhmissä pystytty vähentämään.

Muutetut sitovat tavoitteet (KV 21.9.2020)

	Alkuperäinen tavoitetaso	Muutettu tavoitetaso
Tavoite 1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	3,4	7,6
Tavoite 3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiöissä / kuntayhtymissä linjataan.		
	Kaupunki on hyväksynyt konserniohjeen ja vähintään konsernijaosto on	Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konsernijaoston

	käsitellyt omistajapolitiikka -linjaukset	niohjeen ja omistaja- politiikan yleisen osan sekä konsernijaosto on aloittanut yhtiökoh- taisten omistajalin- jausten käsittelyn
Tavoite 7.1 Työttömyys Vantaalla laskee		
Vantaan työttömyysaste	8 %	14 %
Ulkomaalaisten työttömyysaste	19,4 %	27 %
Pitkäaikaistyöttömien määrä	2100	2550
Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	alle 910	2000
Tavoite 7.2 Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee		
TYP:n asiakkaista aktiivitoimenpiteissä	35 %	33 %
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä	2000	1600
Tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö		
Yritysten ja työpaikkojen lukumäärän kasvu	1,5 %	0 %
Kansainvälisten yritysten määrä	jää pois, koska tietoa ei saada	
Tavoite 10.1 Suurten tapahtumien määrä pysyy vähintään nykytasolla		
muutettu: Suurten tapahtumien määrä		
Kulttuuri	30—32	17
Liikunta	30	20
Tavoite 12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan		
	Suunnitellut toimenpiteet vuodelle 2020 toteutettu	Vuoden 2020 toimen- piteet toteutetaan säästötoimenpiteiden puitteissa

Koronaviruspandemian vaikutus sitoviin tavoitteisiin (ainakin osittain pandemiasta johtuva)

Tavoitteena 4.3 oli, että joukkoliikenteen käyttö kasvaa. Tavoitetasona oli 133 600 nousua arkivuorokaudessa, toteutunut määrä oli 90 000, joskin raportoinnissa oli etenkin junaliikenteen osalta jonkin verran epävarmuuksia. Koronatilanteen pahentuessa ihmiset siirtyivät laajasti etätöihin. Lisäksi todennäköisesti osa vaihtoi julkisesta liikenteestä polkupyörään tai omaan autoon.

Tavoite 4.4 oli, että pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa. Pyöräilyindeksin tavoitetaso oli 1030, toteutunut 1266. Edellisen vuoden indeksiluku oli 1039, joten kasvu oli huomattava. Pyöräilyn suosion kasvu saattoi olla osittain koronaviruspandemian positiivinen vaikutus.

Tavoite 7.1, työttömyys laskee. Kolme neljästä mittarista ei toteutunut. Työttömyys kasvoi voimakkaasti pandemian rajoitusten seurauksena. Työmarkkinatuen kunta-

osuus kasvoi noin 4,4 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Työmarkkinatuen kuntaosuus lähti nousuun jo vuonna 2020, mutta tässä ei ole vielä mukana henkilöitä, jotka jäivät työttömäksi pandemian vuoksi. Ne, joilta pandemia vei työt pysyvästi näkyvät työmarkkinatuen kuntaosuudessa vuonna 2021.

Tavoite 7.2, kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee. Tavoitteeseen liittyi kaksi mittaria. TYP:n (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) asiakkaiden osuus aktiivitoimenpiteissä oli 34,6 prosenttia. Muutettu tavoitetaso ylittyi, alkuperäinen tavoitetaso alittui hieman.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä: muutettu tavoite 1600, toteutui 1337. Toiminta suljettiin poikkeustilan ajaksi, asiakasmäärä romahti koronan takia.

10.1 Suurten tapahtumien määrä. Tavoite ei toteutunut, koska tapahtumia ei voitu järjestää.

12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Toimenpiteitä sopeutettiin pandemiatilanteen rajoitukset huomioiden.

12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee. Etäopiskelulla oli todennäköisesti keskeyttämisiä lisäävä vaikutus. Keskeyttäneitä henkilöitä oli vuonna 2020 7,4 % enemmän kuin vuonna 2019

16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu. Vastaanotolle pääsy hidastui. Pandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikeutti tilannetta merkittävästi. Hoito- ja palveluvelka ja niistä seuraava palvelutarpeen kasvu heijastuvat pitkälle tuleviin vuosiin.

Myös opiskeluhuollon puolella palvelujen tarve on lisääntynyt merkittävästi vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Johtopäätökset:

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2020 sitovista tavoitteista oli toteutunut täysin 16, osittain 12 ja 6 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä yhden tavoitteen toteumasta, yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista ja yhtä tavoitetta ei voitu arvioida.

Koronakriisi vaikutti siihen, että hyvinvointia edistäviä tavoitteita jäi toteutumatta. Tarkastuslautakunta on huolissaan erityisesti siitä, että koronakriisin aikana lasten- ja nuorten erilaiset ongelmat ovat pahentuneet ja terveys- ja sosiaalipalveluihin on syntynyt hoito- ja palveluvelkaa, joka kasvattaa palvelutarpeita tulevana vuosina. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että heti koronakriisin hellittäessä aletaan nopeasti toimiin, joilla nyt syntyneitä hoito- ja palvelutarpeita aletaan purkamaan.

1.1.3 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2020–2023.

Koronaviruspandemialla on ollut merkittäviä vaikutuksia konserniyhtiöissä ja se on heijastunut myös yhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuma-asteeseen. Tavoitteita muille kuin kiinteistöyhtiöille asetettiin yhteensä 32. Näistä 19 toteutui täysin ja neljä osittain. Kolmesta ei ollut saatavilla toteumatietoa raportointiajan päättyessä. Kiinteistöyhtiöiden tavoitteita asetettiin 31, joista toteutui täysin 16 ja 9 osittain. Konserniyhtiöistä merkittävimmin koronaepidemia vaikutti Vantaan Tilapalvelut Vantri Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n toimintaan.

Tavoitteet toteutuivat seuraavasti, lukuun ottamatta jäljempänä esitettyjä osittain, ei lainkaan ja tavoitteita, joista ei ole yhtiöllä tietoa:

Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria Kauppaoppilaitos Oy, Vantaan Työterveys Oy, Kaunialan Sairaala Oy, Kiinteistö Oy Kehäsuora, Kiinteistö Oy Tiedepuisto, Ratakujan Pysäköinti Oy, Tikkuparkki Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy, Korson Pienteollisuustalo Oy, Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo, Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema, Kiinteistö Oy Korson toimistokeskus, Pallastunturintien liikekiinteistö Oy, As Oy Katriinanrinne, As Oy Vantaan Sepänpuisto.

Tavoitteista toteutui osittain:

- VAV Yhtymä Oy, VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ”tulostavoite” ja ”korjaustoimintaa” koskevat tavoitteet
- Vantaan Työterveys Oy, ”voitollinen tulos”
- Kaunialan Sairaala Oy, ”palvelutuotteiden painostusten muutos”
- Kiinteistö Oy Kehäsuora, ”tulos”
- Kiinteistö Oy Tiedepuisto, ”Peruskorjausinvestoinnit rahoitetaan tulorahoituksella”
- As Oy Katriinanrinne, ”tilikauden tulos”, ”liikevaihto”, ”energian kulutus”
- As Oy Sepänpuisto, ”tilikauden tulos”

Tavoitteista ei toteutunut lainkaan:

- VAV Yhtymä Oy, VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ”energiankulutusta” koskeva tavoite
- VTK Kiinteistöt Oy, ”tulosta” koskeva tavoite
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, ”toiminnan tehostuminen”, ”asiakastyytyväisyys” ja ”toiminnan laatua” koskevat tavoitteet
- Vantaan Työterveys Oy ”asiakastyytyväisyys”
- Kaunialan Sairaala Oy, ”sairauspoissaolojen vähentyminen”
- Ratakujan pysäköinti Oy, ”yhtiö tavoittelee nolla -tulosta” 2021”
- Tikkuparkki Oy, ”yhtiö tavoittelee nolla -tulosta 2021”
- Ruukkukujan Autopaikat Oy, ”Tilikauden tulos” ja ”energian kulutus”
- Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus ”toimintatuotot”, ”toimintakate” ja ”tilikauden tulos”

- Pallastunturintien liikekiinteistö Oy ”vastike”

Tavoitteiden toteutumisesta ei saatu tietoa

- As Oy Sepänpuisto, ”energian kulutus”
- Mercuria kauppaoppilaitos Oy, ”työelämäpalaute”, kysely vireillä
- Kaunialan Sairaala Oy, ”happy or not” -indeksi

Johtopäätökset:

Pandemia on vaikuttanut tavoitteiden toteutumiseen. Kuitenkin tarkastuslautakunta toteaa, että strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumiseksi asetettujen vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen on omistajaohjauksen tärkeä väline.

1.2 Emokaupungin ja koko konsernin talous

1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Vantaan tilikauden tulos vuonna 2020 oli 55,1 miljoonaa euroa. Tulos parani lähes 118 miljoonaa vuodesta 2019. Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 54,6 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2020 oli arvioitu tilikauden tulokseksi -22,8 miljoonaa. Talousarvioon tehtiin muutoksia, joilla varauduttiin erityisesti koronapandemian talousvaikutuksiin eli menojen kasvuun sekä ennakoitua pienempään tulokertymään. Muutetussa talousarviossa tilikauden tulokseksi arvioitiin -32,5 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli noin 78 miljoonaa euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja lähes 88 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa.

Toimintatuotot ylittyivät noin 5,4 miljoonalla eurolla ja toimintakulut alittuivat noin 52,1 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakuluissa isoin alitus tuli henkilöstökuluihin (noin. 26,4 miljoonaa) ja palvelujen ostot alittuivat 12,4 miljoonalla eurolla Kaupungin koko verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi noin 13,9 prosenttia verrattuna vuoteen 2019. Pelkkiä verotuloja kertyi 5,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuoden 2020 muutettuun talousarvioon verrattuna verotuloja kertyi noin 23,5 miljoonaa euroa ennakoitua enemmän. Valtionosuuksia taas kertyi noin

1,3 miljoonaa ennakoitua enemmän, ja verorahoitus kokonaisuudessaan (verot ja valtionosuudet) toteutui muutettuun talousarvioon verrattuna 101,8-prosenttisesti. Verotulolajeista muutettuun talousarvioon nähden kunnan tuloveroa kertyi noin 21,2 miljoonaa ennakoitua enemmän, kiinteistöveroa 0,7 miljoonaa ennakoitua enemmän ja osuus yhteisöveron tuotosta oli noin 1,6 miljoonaa ennakoitua suurempi. Edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta johtuen Vantaan ennakoidut korkomenot alittuivat noin 1,0 miljoonalla.

Määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2020:

- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 101 prosenttia.
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 97 prosenttia.
- Verotulojen toteumaprosentti oli 102,2 prosenttia.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 100,5 prosenttia.
- Yhteenlasketut rahoitustulot - ja menot olivat noin 2,1 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua enemmän (korkotuotot ylittyivät 1 miljoonaa ja korkomenot alittuivat 1,1 miljoonaa).
- Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat noin 3,1 miljoonaa euroa arvioitua pienempinä
- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2020 talousarvioon: Käyttötulojen vähennykset noin 2,6 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 61,3 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen ja kertymäärviota vähennettiin yhteensä 28,5 miljoonalla eurolla ja valtionosuuksien kertymäärviota nostettiin 79,7 miljoonaa euroa. Investointien lisäykset (brutto) olivat noin 2,6 miljoonaa euroa.
- Talousarviossa 2020 varauduttiin 51,6 miljoonan euron nettolainanottoon. Pitkäaikainen lainakanta kuitenkin pieneni 39,1 miljoonaa ja lyhytaikainen lainakanta pieneni 9,5 miljoonaa, kokonaisuutena lainakannan nettovähennys oli 48,6 miljoonaa.
- Investointimenot (brutto) toteutuivat noin 7,7 miljoonaa euroa pienempinä ja nettoinvestoinnit noin 13,6 miljoonaa euroa pienempinä. Investointimenojen alittumiseen vaikutti eniten uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtyminen.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehittyminen

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2014–2020. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin laskelmiin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulo- ja investointien riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimintakate	- 1 006,4	-1 015,6	-990,0	-1 008,7	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3
Vuosikate	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8
Poistot	-77,8	-98,1	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2	-111,8
Tuloslaskelman tulos + satunnaiset tulot	2,1	1,4	64,5	40,4	3,9	-62,7	55,1
Tilinpäätössierot	-1,0	-0,7	0,3	1,2	1,2	0,2	-0,4
Ali-/yli jäämä	1,1	0,7	64,8	41,7	5,2	-62,6	54,6
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kulu- van tilikauden yli-/ali jäämät ¹	354,2 (362,2)	362,9 (360,2)	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,7	459,3

Toiminnan ja investointien rahavirta

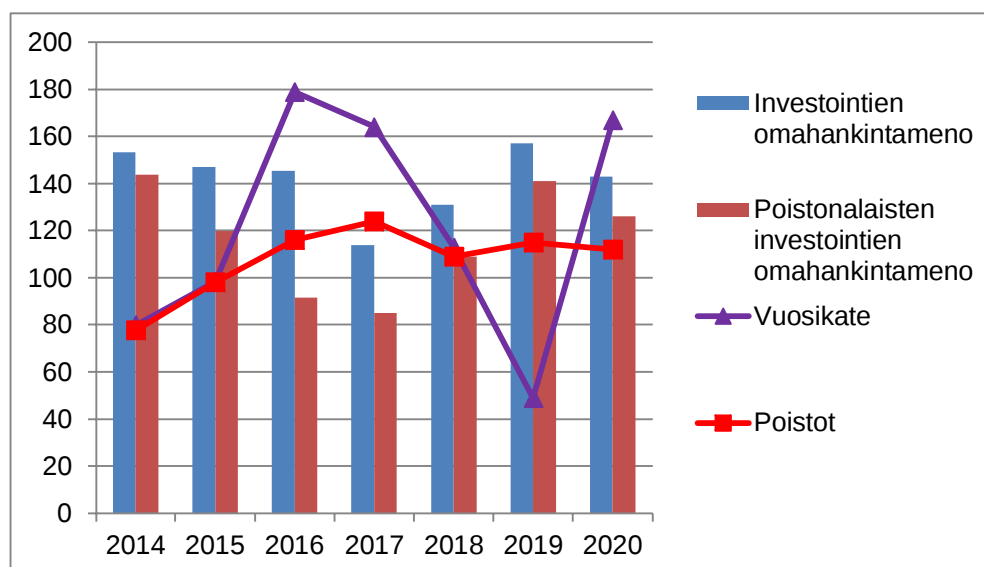
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosikate	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8
Satunnaiset tulot	0,0	1,0	1,8	0,0	0,0	3,3	0,1
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulo- ja investointien korjauserät	-37,9	-37,3	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8	-31,4
Investoinnit							

¹ Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ja ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyn oikaisun on otettu huomioon.

Käyttöomaisuusinvestoinnit	-172,8	-152,8	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6	-144,9
Rahoitusosuudet investointeihin	9,3	5,8	1,3	0,7	3,9	0,9	2,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	47,3	48,4	68,8	50,6	66,7	26,9	40,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-45,7	-36,5	55,2	63,4	7,6	-94,2	32,6

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 459 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 49,4 miljoonaa euroa vuodesta 2019. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi nyt selvästi positiiviseksi. Vuonna 2020 vuosikate nousi lähes 118 miljoonaa edellisvuodesta ja kattoi nyt kaikki poistot. Samalla myös velkamäärä pieneni.

Ohessa tarkasteluna kaupungin talous vuosina 2014–2020 investointien-vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin talous toteutui selvästi ennakoitua parempana vuonna 2020. Merkittävänä taustatekijänä tässä oli valtion huomattava koronatuki, yhteensä noin 90 miljoonaa euroa, joka korotti Vantaan valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja.

Kaupunki varautui koronapandemian vaikutuksiin lisätalousarviossa korottamalla menoarviota ja pienentämällä verotulokertymäarvioita silloisten ennusteiden perusteella. Verotulokertymä oli kuitenkin huomattavasti vuoden 2020 lopun ennusteita suurempi ja myös menokertymät jäivät selvästi ennakoitua pienemmiksi.

Liikelaitokset²

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Talouden toteuma 2020 (luvut 1000 euroa)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	40 119	40 190
Liiketoiminnan kulut	-38 563	-37 963
Poistot ja arvonalenemiset	-1 556	-1 405
Liikelylijäämä/(-alijäämä)	0	821
Rahoitustuotot ja kulut	0	4
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	825
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	314
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 139

Investointimenot, brutto (tuhatta euroa)

Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
2 300	2 219

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeyli-jäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2020 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksy-mässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikelylijäämä 0 euroa ja 2 300 000

² Liikelaitosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen muotoon yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikeylijäämä oli noin 1 139 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat hieman talousarviota pienempinä.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2020 (luvut 1000 €)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	23 507	23 623
Liiketoiminnan kulut	-23 264	-23 229
Poistot ja arvonalenemiset	-32	-32
Liikeylijäämä/alijäämä	211	362
Rahoitustuotot ja kulut	-209	-195
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1	167
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1	167

Investoinnit 2020 (brutto)

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2020 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitokselle oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava 7 prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja 7 prosentin korko peruspääomasta sekä liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Kaupungille maksettavien korkojen euromäärä oli vuonna 2020 yhteensä noin 227 000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Investointeja liikelaitos ei tehnyt. Asiaksmaksujen kertymistä vähensi kiireettömän hammashoidon alasajo, joka johtui koronapandemiasta. Kyseistä asiaksmaksuihin tullutta menetystä kompensoitiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan liikelaitokselle kohdentamalla 2 miljoonan euron pandemia-avustuksella.

Liikelaitoksen taseeseen kertynyt alijäämä on vuoden 2020 tuloksen jälkeen vielä 591 000 euroa. Liikelaitos on asettanut taloussuunnitelmassaan vuosille 2021–2024 keskeiseksi tavoitteekseen alijäämän kattamisen.

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan talouteen oli vuonna 2020 noin 1,3 miljoonaa euroa positiivinen.

Johtopäätökset:

Molempien liikelaitosten sitovat määrärahaerät toteutuivat. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen positiivinen tulos pienensi kertynyttä alijäämää, mutta liikelaitoksella on vielä tulevana vuosina katettavana lähes 600 000 euron alijäämä.

1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2020 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

M€	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	236,9	1 032,6
Toimintakulut	-1 463,2	-2 042,6
Osuus osakkuusyritysten voitosta ja tappioista	-	0,7
Toimintakate	-1 226,3	-1 009,4
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	1 366,0	1 372,3
Rahoitustuotot ja -kulut	27,0	-3,7
Vuosikate	166,8	359,3
Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-111,8	-
Satunnaiset erät	0,1	215,1
Varausten lisäys	-	-8,2
Rahastojen lisäys	-	0,1
Tilinpäätössiirrot	-0,4	-
Tilikauden verot	-	-0,8
Laskennalliset verot	-	-9,2
Vähemmistöosuudet	-	-6,7
Tilikauden yli/alijäämä	54,6	-19,9
		100,7

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	149,1	163,9
Investointien tulorahoitus, %	116,7	80,1
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	1 936,0	3 163,2
Lainakanta, euroa per asukas ³	3 820,4	8 292,2
Lainanhoitokate	1,0	1,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	67,2	105,2
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 461,5	2 362,9

Tulorahoitus kattoi nyt emokaupungin poistot ja investoinnit. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 80 prosenttia investoinneista.

Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku 1,0 parani hieman vuodesta 2019 (vuonna 2019 lainanhoitokate oli 0,6). Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus riitti kaupungilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2020. Konsernin lainanhoitokate heikkeni viime vuodesta ja oli nyt 1,5 (3,9 vuonna 2019). Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku parani hieman sekä emokaupungissa että konsernissa vuodesta 2019. Emokaupungilla ja konsernilla on edelleen merkittävän suuri velkataakka, mutta velkaa pystyttiin nyt jonkin verran vähentämään. Velan takaisin maksuun tarvittaisiin konsernissa yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun kuluisi 67,2 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Vantaa ja kriisikuntakriteerit

Ohessa on tarkasteltu Vantaa vuoden 2020 tilinpäätöstietoja ja kuntalain tällä hetkellä voimassa olevien kriisikuntakriteerien mukaan. Lisäksi on tehty tarkastelu uusilla raja-arvoilla, joita sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

³ Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2019 tilanteessa (233 775 asukasta).

Voimassa olevat kriisikuntakriteerit.

Alijäämäkriteerit, jos jompikumpi täyttyy, kriisikuntamenettely käynnistyy		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot*</i>	
1. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määrääjässä (eli neljässä vuodessa.)	Kriteeri ei täyty, Vantaalla ylijäämää taseessa vuonna 2020 yhteensä noin 459,3 miljoonaa euroa .	
2. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa .	Kriteeri ei täyty Vantaalla oli ylijäämää konserniti-linpäätöksessä 2020 oli noin 3 163,2 euroa/asukas ja vuonna 2019 ylijäämää oli 2793,9 euroa/asukas.	
Muut kriteerit. Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.		
1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen ;	Kriteeri ei täyty. Konsernin vuosikate oli Vantaalla vuoden 2020 tilinpäätöksessä 359,3 miljoonaa euroa positiivinen .	
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti, joka vuonna 2020 oli 19,97 %	Kriteeri ei täyty. Vantaan tuloveroprosentti on 19 .	
3) Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien asukasta kohden lasketun keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla . Vuonna 2019 kuntakonsernien keskimääräinen asukasta kohden laskettu lainakanta oli 7 105 euroa/asukas (Lähde: Valtiovarainministeriö). 50-prosentin ylitys tarkoittaisi lainakantaa 10 657,5 euroa/asukas .	Kriteeri ei täyty. Vantaan tilinpäätöksessä 2020 konsernilainakanta/asukas oli 8 292,2 euroa .	

4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia .	Kriteeri täyttyy. Vantaan kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen vuonna 2020 oli 105,2 prosenttia	
---	--	--

Vuonna 2022 voimaan tulevat kriisikuntakriteerit

Alijäämäkriteerit, jos jompikumpi täyttyy, kriisikuntamenettely käynnistyy		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot</i>	
1. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa.)	Kriteeri ei täyty, Vantaalla oli ylijäämää taseessa vuonna 2020 yhteensä yli 459 miljoonaa euroa .	
2. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa .	Kriteeri ei täyty. Vantaan konsernitaseen asukas-kohtainen ylijäämä konsernitilinpäätöksessä 2020 oli noin 3 163 euroa/asukas	
Muut kriteerit. Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot</i>	
1) Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia .	Kriteeri ei täyty. Konsernin vuosikateen ja poistojen suhde oli Vantaalla vuoden 2020 tilinpäätöksessä 163,9 prosenttia .	
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 19,97 .	Kriteeri ei täyty. Vantaan tuloveroprosentti on 19 .	
3) Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla	Vantaan konsernitilinpäätöksessä 2020 lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas oli 9 960,4 euroa.	Vertailuarvoa ei vielä saatavilla

4) Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	Kriteeri ei täyty. Vantaan konsernitilinpäätöksessä laskennallinen lainahoitokate vuonna 2020 oli 1,4 .	
---	--	--

Johtopäätökset:

Kaupungin ja konsernin taloudellinen tulos parani selvästi vuodesta 2019. Molempien tilinpäätös oli nyt ylijäämäinen ja lähes kaikki tunnusluvut paranivat. Myös lainamäärää saatiin pienennettyä. Hyvään tulokseen vaikutti merkittävästi valtiolta saadut kompensatiot koronaviruksen ennakoituihin taloudellisiin menetyksiin. Lisäksi Vantaan talouden kehitys oli selvästi myönteisempää kuin vielä loppuvuodesta 2020 ennakointiin. Velkamäärä on edelleen iso ja talouden riskitekijä, mutta velkaa kuitenkin pystyttiin vuonna 2020 vähentämään. Tällä hetkellä voimassa olevista kriisikuntakriteereistä Vantaalla täyttyy vain kuntakonsernin suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri. Kriteeri kuuluu kuitenkin ryhmään, jossa myös kolmen muun kriteerin pitäisi täyttyä saman aikaisesti kahtena vuonna peräkkäin, jotta arviointimenettelyyn jouduttaisiin. Vuonna 2022 voimaantulevista kriisikuntakriteereistä ei Vantaan vuoden 2020 tilinpäätösluvuilla täyty yksikään. Tosin yhden vuonna 2022 voimaantulevan kriteerin osalta ei ole vielä käytettävissä vertailulukua.

1.2.3 Suurten kaupunkien vertailua

Alla olevassa taulukossa vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuodelta 2020. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallituksissa hyväksytyistä vuoden 2020 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2020 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2019.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	174	230	116	160	114	149
	(96)	(203)	(49)	(81)	(20)	(43)
Investointien tulorahoitus %	89	85	79	76	84	117
	(58)	(97)	(36)	(59)	(10)	(31)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 177	9 945	3 875	2 143	936	1 936
	(1 766)	(9 333)	(3 848)	(1 896)	(890)	(1 732)
Lainakanta, euroa per asukas	4 235	1 508	3 616	3 789	3 665	3 820
	(3 413)	(1 550)	(3 407)	(3 338)	(3 843)	(4 085)
Lainanhoitokate	4,0	9,1	3,4	5,9	0,7	1,0
	(2,7)	(7,4)	(1,5)	(1,8)	(0,2)	(0,6)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	71	45	68	65	65	67
	(63)	(44)	(69)	(62)	(71)	(79)
Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	14 632	8 442	5 932	8 922	7 389	8 292
	(13 125)	(7 909)	(4 707)	(8 037)	(7 550)	(8 591)

Vuonna 2020 suurten kaupunkien tunnusluvut parantuivat vuoden 2019 tasosta. Tunnusluvuista 29 pysyi vuoden 2019 tasolla, 12 tunnusluvun arvo parani ja yhden tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 19 tunnuslukua (11 vuonna 2019), tyydyttävällä tasolla oli 8 tunnuslukua (10 vuonna 2018) ja heikolla tasolla oli 15 tunnuslukua (21 vuonna 2019). Kaupungeista Espoolla, Tampereella ja Turulla kahden tunnusluvun arvo parani, Oululla ja Vantaalla kolmen tunnusluvun arvo parani ja Helsingillä yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli jälleen Helsingillä.

Erityisesti tulo-rahoitusta kuvaavat tunnusluvut paranivat suurilla kaupungeilla. Nyt investointien tulo-rahoitusprosentti ja vuosikate postosta tunnusluvut ovat neljällä kaupungilla hyvällä tasolla (vuonna 2019 vain Helsingillä kyseiset tunnusluvut olivat hyvällä tasolla). Näissä tunnusluvuissa ei ollut yhtään heikolla tasolla olevaa tunnuslukua vuonna 2020. Kertynyt ylijäämä asukasta kohden tunnusluvun arvot olivat kaikilla kaupungeilla edelleen hyvällä tasolla. Osatekijänä näiden tunnuslukujen arvojen selvään parantumiseen oli valtion kunnille antama korona-avustus vuonna 2020.

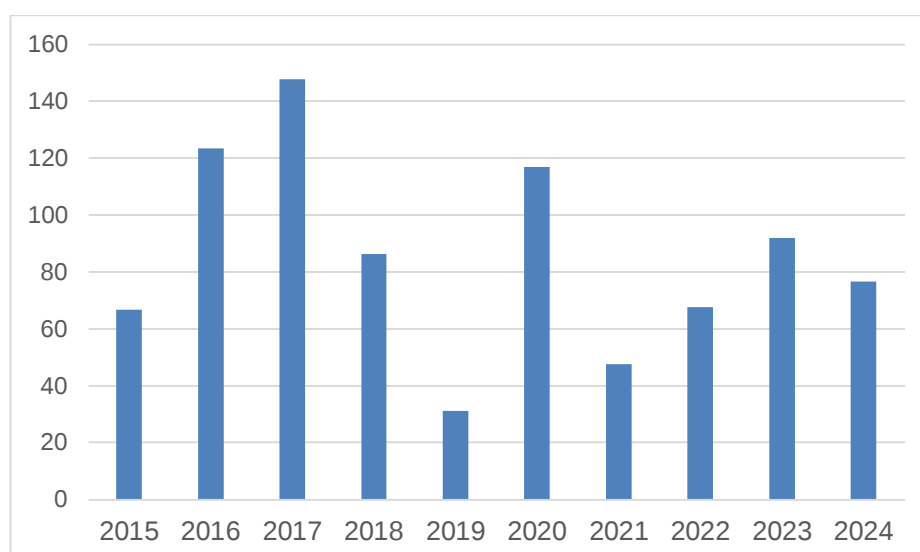
Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista lainanhoitokatteen tunnusluku oli parantunut neljällä kaupungilla ja oli nyt neljällä kaupungilla hyvällä tasolla. Muut velkaantumista kuvaavat tunnusluvut olivat vuoden 2019 tasolla lukuun ottamatta konsernin asukaskohtaista lainankantaa. Tässä kategoriassa yhden kaupungin tunnusluku oli heikentynyt tyydyttävästä heikoksi.

1.2.4 Investoinnit

Investointien tulo-rahoitusprosentti

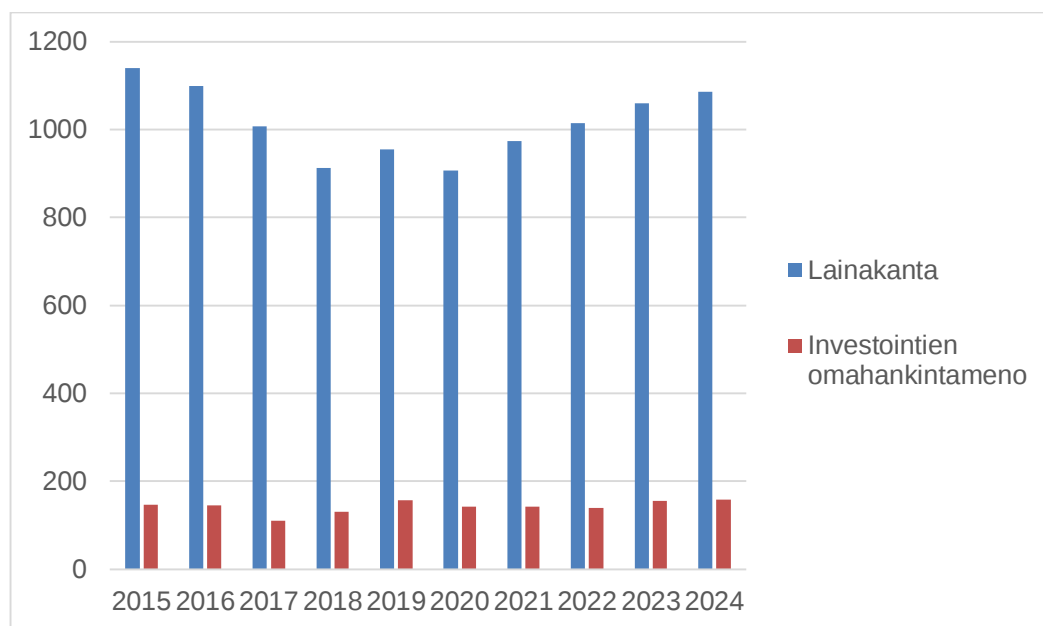
Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentti vuosilta 2015–2024. Vuonna 2020 tulo-rahoitusprosentti parantui selvästi, ollen lähes 117 prosenttia. Vuodesta 2021 eteenpäin tulo-rahoitusprosentti perustuu taloussuunnitelman 2021–2024 ennusteisiin.

Kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentti 2014–2021

Lainamäärä ja investoinnit

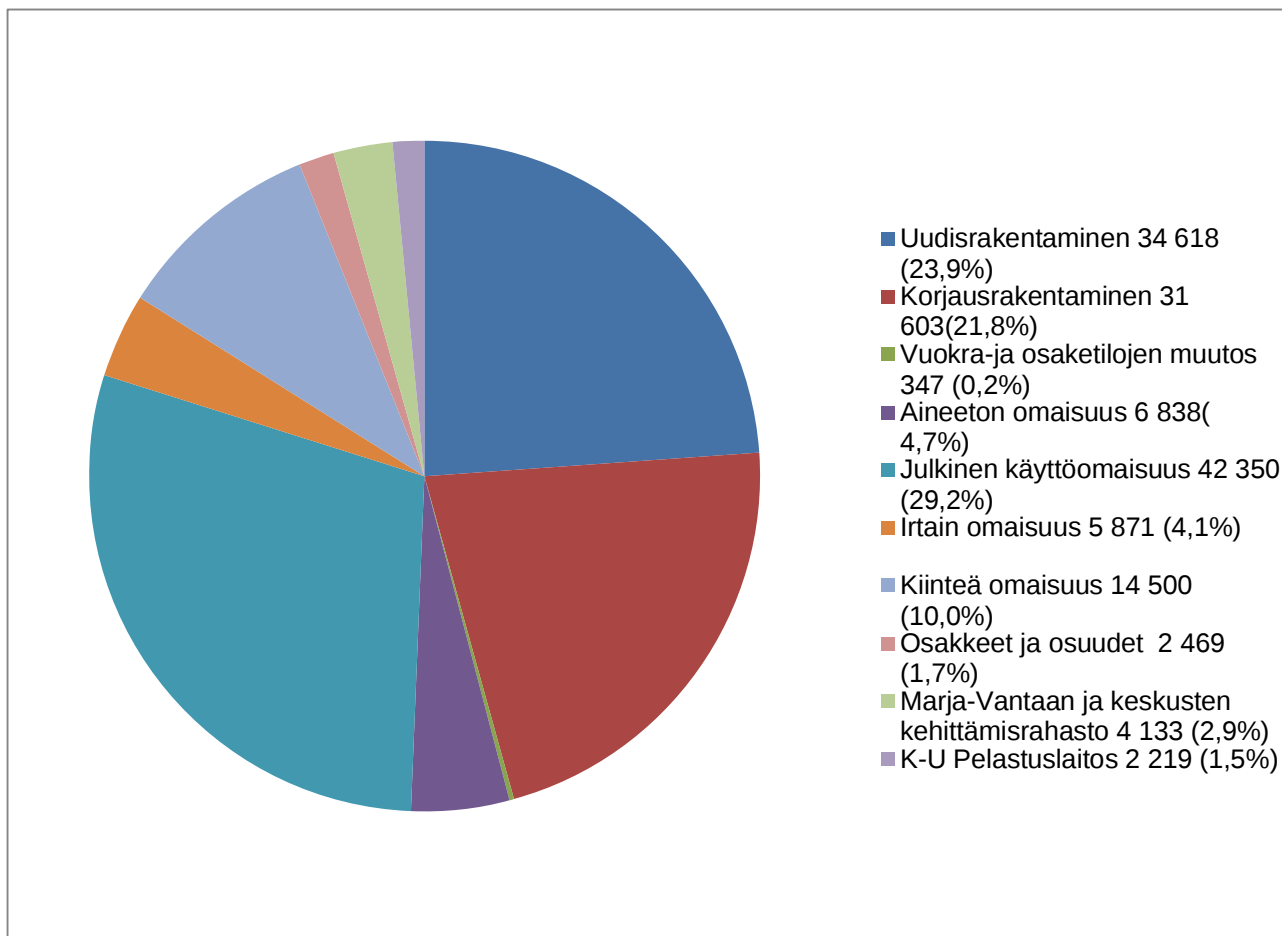
Seuraavassa kuvataan lainamäärän ja investointien omahankintamenojen⁴ kehitystä vuodesta 2015 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2021 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2021–2024 esitetyjä ennusteita. Lainamäärässä on mukana sekä kaupungin lyhyt- että pitkäaikaiset lainat.

Investointien jakauma 2020

Ohessa kuvattuna kaupungin investointien (brutto) toteumarakenne vuodelta 2020, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

⁴ Investointien omahankintameno= investointimenoista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet

Johtopäätökset:

Kaupungin vuosikate oli 166,8 miljoonaa euroa kattaen poistot ja investointien tulorahoitusprosentti oli 116,7 prosenttia. Kaupungin kokonaislainamäärä myös väheni yli 48 miljoonalla eurolla ja pitkäaikaisten lainojen määrä noin 39 miljoonalla eurolla. Investointitaso tulee jatkossa taloussuunnitelman arvion mukaan hieman nousemaan taloussuunnitelman 2021–2024 viimeisinä suunnitelmavuosina ja myös lainakannan ennakoidaan kasvavan.

1.3 Muu kaupunkistrategia ja johto

1.3.1 Vantaan valmiussuunnittelu ja toiminta koronaviruksessa

Valmiussuunnittelun säädöstaustaa

Kuntia ja kuntien eri toimintoja koskevia valmiussuunnitteluun liittyviä velvoitteita ja määräyksiä tulee suoraan useasta laista. Valmiuslain (1552/2011) 12 §:ssä edellytetään kunnilta valmiussuunnitelmia ja etukäteisvalmistelua, joilla varmistetaan tehtävien mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa. Tämän lisäksi useissa erityislaeissa (esimerkiksi pelastuslaki ja terveydenhuoltolaki) on kuntien valmiussuunnittelua ja varautumista ohjaavia säännöksiä.

Valmiussuunnittelun ohjauksesta ja muiden viranomaisten kanssa tehtävästä yhteistyöstä

Kaupunginhallitus vastaa Vantaalla kokonaisvaltaisesta riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeiden ja menettelytapojen hyväksymisestä ja valvonnasta. Kaupunginhallitus päättää myös valmiussuunnitelman hyväksymisestä. Kaupunkitasoisista valmiusasioista vastaa kuntademokratian palvelualue hallintojohtajan johdolla.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat vastaavat toimialojensa valmiussuunnittelusta, liikelaitosten ja konserniyhtiöiden johtajat taas omasta valmiussuunnittelustaan. Jokaisella toimialalla on määriteltynä valmiussuunnitelmien käytännön päivittämistyöstä vastaavat henkilöt. Varautuminen ja valmiussuunnittelu on usean kunnallisen viranhaltijan virkatyötä (esimerkiksi kunnan terveydensuojeluviranomainen).

Valmiussuunnittelua koordinoi riskienhallinnan ohjausryhmä ja riskienhallintapäällikkö. Riskienhallinnan ohjausryhmässä ovat edustettuna kaikki toimialat ja huoltovarmuskriittisimmät konserniyhtiöt. Valmiussuunnittelun resurssointia vahvistettiin syksyllä 2020, kun riskienhallintapäällikön tehtävä muutettiin turvallisuuspäällikön tehtäväksi ja valmiusasiat siirtyvät hänelle ja samalla Vantaalle nimitettiin riskienhallinnan asiantuntija.

Muiden viranomaisten kanssa tehtävästä koordinoinnista ja yhteistyöstä valmiussuunnitelmia laadittaessa vastaa kaupunginjohtaja ja turvallisuusyhteistyön johtoryhmä. Tähän johtoryhmään kuuluvat Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisipäällikkö, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja, Vantaan seurakuntayhtymän johtaja sekä riskienhallintapäällikkö. Vantaan kaupungin ja poliisin yhteistyötä tiivistettiin maaliskuussa 2020, jolloin aloitti työnsä poliisikoordinaattori, joka vastaa poliisin ja kaupungin valmiussuunnittelun yhteensovittamisesta.

Jo vuonna 2010 perustettiin pääkaupunkiseudun valmiusasioiden yhteistyöryhmä. Tämän ryhmän tehtäviin kuuluvat muun muassa seurata ja varmistaa valmiusasioiden hoito kaupunkien tavoitteiden mukaisesti tärkeitä palveluja tuottavissa kuntayhtymissä, huolehtia kaupunkien valmiussuunnitelmien yhteensopivuudesta, kehittää kaupunkien yhteistyötä kriisiviestinnässä, ja kehittää toimintamalleja häiriötilanteiden ja poikkeusolojen huomioimisessa ostopalvelujen järjestelyissä. Vantaata ryhmässä edustaa riskienhallintapäällikkö (vuonna 2020 ryhmän puheenjohtaja).

Valmiussuunnitelmat Vantaalla

Ohessa lueteltu Vantaan kaupungin toimialojen valmiussuunnitelmien päivystystilanne, mukana on myös muita valmiussuunnitteluun liittyviä suunnitelmia. Suunnitelman perässä on vuosiluku, jolloin kyseisen toimialan suunnitelma on viimeksi päivitetty. Valmiusohjeessa on ohjeistettu päivittämään valmiussuunnitelmat kolmen vuoden välein.

Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje: 2013 (2021)

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö valmiussuunnitelma: 2018

Sivistystoimi valmiussuunnitelma: 2015

Sosiaali- ja terveystoimi valmiussuunnitelma 2018

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos valmiussuunnitelma 2020

HSY valmiussuunnitelma 2018

Vantaan Energia valmiussuunnitelma 2020

Pandemiasuunnitelma 5/2020

Laajamittainen maahantulo (vastaanottokeskus/hätämajoitus) -ei varmaa tietoa, päivitys meneillään.

Ateriapalvelut valmiussuunnitelma 2018 (yhteistyössä Vantin kanssa).

Ympäristöterveydenhuolto valmiussuunnitelma 2018

Kriisiviestintäohje 2017

Tietohallinnon valmiussuunnitelma 2014

Vuonna 2020 oli tarkoitus laatia Uusi Vantaa -organisaation myötä muodostettujen uusien toimialojen (kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan) valmiussuunnitelmat. Lisäksi oli tarkoitus päivittää kaupunkikonsernin valmiusohje ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan valmiussuunnitelma. Koronatilanne

aiheutti kuitenkin resurssipulan, koska monet päivitystyöstä vastaavat henkilöt osallistuvat myös häiriötilannejohtamiseen ja operatiiviseen toimintaan. Näin suunnitelmien ja ohjeiden päivitykset siirtyivät pääosin vuodelle 2021. Vuoden 2021 alussa hyväksyttiin kaupunkistrategian ja johdon toimialan valmiussuunnitelma sekä uusi Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje. Kaupunkikulttuurin toimialalla valmiussuunnitelman laatimistyö on käynnistetty. Kriisiviestinnän osalta kaupungin toimialojen valmiussuunnitelmien viestintäosiot on tarkastettu 2020.

Valmiussuunnittelun painopisteistä, erityiskohteista ja ostopalveluiden huomiointiin ottamisesta

Vantaan valmiussuunnittelun painopiste on normaaliajan häiriötilanteissa ja tavoitteena on kriittisen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen. Suunnitelmien sisällöstä tehdään mahdollisimman konkreettinen ja valmiussuunnitelmien liitteeksi ohjeistetaan tekemään konkreettisuutta painottavia toimintaohjekortteja erilaisiin häiriötilanteisiin. Valtakunnallisissa riskiarvioissa elintärkeäksi kohteeksi on Vantaan kohteista nostettu lentoasema. Vantaa on myös merkittävä raide- ja maantieliikenteen keskitymä ja kaupungissa sijaitsee myös joitain suuronnettomuusvaarallisia teollisuuske-mikaalikohteita.

Kaupungilla on monia ostopalveluja ja kaupungin hankintaohje sisältää myös häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista koskevia kohtia. Hankintaohjeessa todetaan, että palveluja hankkivien toimialojen on tarjouspyyntötilanteessa arvioitava palvelujen elintärkeys ja se millaisia näkökohtia on tarpeen korostaa hankintasopimuksia tehtäessä. Kaupungin vastuulla olevia elintärkeitä palveluja tai niiden järjestämiselle välttämättömiä tavaroita hankittaessa on hankintasopimuksia tehtäessä varmistettava, että toimittaja sitoutuu ja pystyy toimittamaan palveluita ja tavaroita myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kaupungin hankintaohjetta päivitettiin ja kaupungin hallituksen 14.12.2020 hyväksymässä hankintaohjeessa edellytetään nyt elintärkeitä palveluja tuottavilta yrityksiltä häiriö- ja poikkeusoloissa toimimisen varmistamisen lisäksi myös varautumistoimenpiteiden yhteensovittamista kaupunkikonsernin valmiussuunnitelmiin. Lisäksi nyt edellytetään, että sekä varautuminen että valmiussuunnitelmien yhteensovittaminen tulee toteuttaa sopimuskauden aikana tehtävällä auditoinnilla, valmiusharjoituksella tai muulla vastaavalla tavalla. Tapahtuma on myös dokumentoitava.

Valmiusharjoitukset

Valmiusharjoituksia on järjestetty vähintään kerran vuodessa. Vuoden 2014 jälkeen globaali turvallisuustilanne heikentyi ja harjoitustoiminta on vilkastunut. Vuonna 2019 Vantaalla oli kolme sisäistä valmiusharjoitusta ja lisäksi osallistuttiin seitsemään yhteistyöviranomaisten järjestämään valmiusharjoitukseen. Vuonna 2020 koronakriisin vuoksi järjestettiin vain yksi yhteistyöviranomaisten järjestämä valmiusharjoitus, johon Vantaa osallistui.

Koronaviruspandemia ja kaupungin toiminta sen aiheuttamassa kriisitilanteessa

Vuoden 2020 alussa alkanut maailmanlaajuinen koronapandemia aiheutti erilaisia muutoksia ja rajoituksia koko yhteiskunnan toimintaan. Tilannetta seurattiin Vantaalla jo hyvissä ajoin ennen kuin korona laajentui pandemiaksi. Ensimmäinen pandemiajohtoryhmän koronatilannetta käsittelevä kokous pidettiin 2.3.2020.

Maailman terveysjärjestön julistettua tilanteen pandemiaksi 11.3.2020 kaupunginjohtaja päätti asettaa ja kutsua kiireellisesti koolle Vantaan kaupungin valmiusohjeeseen perustuvan häiriötilannejohtoryhmän, johon kuuluu muun muassa kaikki kaupungin johtoryhmän jäsenet, riskienhallintapäällikkö, tietohallintojohtaja, useiden palvelualueiden johtajia ja edustus Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksesta. Vantaan häiriötilanteiden johtoryhmä seurasi Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tilannearvioita ja valtakunnallisia suosituksia ja päätti toimenpiteistä Vantaalla. Kyseinen johtoryhmä kokoontui maaliskuusta 2020 lähtien useamman kerran viikossa (kesällä kerran viikossa). Ryhmän päivittyvä päätösluettelo on luettavissa Vantaan intran sivuilla.

Poikkeustilanteen vuoksi kaupunkiin perustettiin myös johtokeskus, jonka tehtäviin kuuluivat tilannekuvan ylläpito, viestintä ja mediaseuranta sekä päätöksenteon tukeminen. Johtokeskuksessa toimivat riskienhallintapäällikkö, poliisikoordinaattori ja neljä tilannekuvakoordinaattoria. Keskukseen avulla saatiin tilanteesta mahdollisimman ajantasainen kuva, joka nopeutti päätöksentekoa ja muuttuviin olosuhteisiin reagoimista. Pandemiakriisin alussa johtokeskuksesta käsin muodostettiin viranomais-ten välinen tiedonvaihto ja raportointiyhteistyö aina valtioneuvoston kansliaa myöten. Viranomaisyhteistyötä tehtiin ja tehdään edelleen usealla tasolla. Aluksi oli haasteita saada tilannekuvaa muun muassa ministeriötasolta. Kevääseen verrattuna muun

muassa lentoaseman osalta johtovastuut ja yhteistoiminta selkeytyi vuoden 2020 jälkipuoliskolla.

Vantaa perusti myös välittömästi koronaepidemian aiheuttamien palvelutarpeiden muutosten selvittyä resurssikeskuksen, johon ilmoitetaan ne työntekijäryhmät ja yksittäiset henkilöt, joiden työpanos on käytettävissä muissa kaupungin palveluissa. Sen ansiosta Vantaalla pystyttiin tukemaan palveluita toimialoilla, joilla työtä riitti enemmän kuin ehdittiin tehdä. Siirtoja valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä sekä työntekijöitä lähettävien että heitä vastaanottavien esimiesten kanssa. Lisäksi loma-aikoina kiinnitettiin erityisen tarkkaa huomiota vastuuhenkilöiden sijaisjärjestelyjen aukottomuuteen.

Koronaepidemian puhjettua kaupunginjohtaja piti aluksi viikoittaisia infotilaisuuksia koronatilanteesta medialle. Jatkossa kyseisiä infotilaisuuksia on pidetty kahden viikon välein. Lisäksi kaupunginjohtaja on pitänyt myös erikseen kaupungin henkilöstölle suunnattuja infotilaisuuksia, jotka ovat katsottavissa intranetissä. Vantaan häiriötilanteiden johtoryhmän kokoontumistiheyttä ja johtokeskuksen toimintaa sekä raportointitiheyttä on mukautettu vastaamaan tarvetta. Kaupunki piti yllä johtamis- ja operatiivista valmiutta.

Vantaan kaupunginvaltuusto teki myös päätöksenteon turvaamiseksi ja joustavoittamiseksi muutoksia hallintosääntöön maaliskuussa 2020. Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana kaupunginjohtaja voi nyt käyttää normaalioloista poikkeavaa päätösvaltaa.

Koronakriisin aikana esiin nousseita asioita

Kaupunkitasoisesti onnistuneiksi toimenpiteiksi koronakriisissä Vantaalla näyttäisivät osoittautuneen muun muassa häiriötilannejohtaminen ja johtokeskustoiminta, resurssikeskuksen toiminta henkilöstön siirroissa, säännöllinen viestintä ja kaupunginjohtajan säännönmukaiset tiedotustilaisuudet. Lisäksi etätö ja sähköisiin kokouksiin koonnan siirtyminen onnistui melko sujuvasti. Kuitenkin tarvittavien etätö- ja etäkokousvälineiden saatavuudessa (kuulokkeet, puhelimet ja oheislaitteet) oli aluksi haasteita, mutta tilanne on parantunut.

Koronakriisi nosti esille myös kriisitilanteessa toimimiseen liittyviä asioita, joihin jatkossa pitää kiinnittää erityistä huomiota. Näitä asioita olivat:

1. Valmiussuunnitelmien sekä erityisesti niitä täydentävien toimintaohjeiden on oltava ajan tasalla erityisesti johtoryhmätasolla.
2. Kriittisten toimintojen henkilöstöresurssit on pystyttävä varmistamaan henkilöstöresurssin siirtomahdollisuudet ja joustava käyttö). Resurssikeskuksen perustaminen ja sen toiminta auttoivat tässä.
3. Valtion ja pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyötä ja tiedonkulkua kriisijohtamisessa ja valmiussuunnittelussa tulee tehostaa ja yhdenmukaistaa.
4. Kaupunkitasoisesti varmuusvarastointia on tehostettava, HUS-logistiikan valmius ei ole tyydyttävä
5. Helsinki-Vantaan lentoasemaan liittyvää viranomaisyhteistyötä ja yhteisharjoittelua tulee edelleen tehostaa

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että valmiussuunnittelun organisointi ja toimialojen vastuutus on Vantaalla hoidettu hyvin. Tarkastuslautakunta näkee valmiusharjoitukset erittäin tarpeellisena käytännön valmistautumisena häiriötilanteissa toimimiseen ja pitää valmiusharjoittelua tärkeänä.

Vuoden 2020 alkuvuodesta puhjennut koronapandemia osoitti, miten tärkeää on, että kaupungilla on suunnitelmat ja niihin liittyvän valmiusharjoittelun kautta testattu valmius toimia myös häiriötilanteessa. Koronapandemia nosti myös esille kriisitilanteeseen liittyviä asioita, joihin on jatkossakin kiinnitettävä erityistä huomiota. Vantaa pystyikin koronapandemian alkaessa melko nopeasti sopeuttamaan toimintaansa häiriötilanteeseen ja saadut kokemukset vahvistavat kaupungin kykyä toimia kriisin vielä pitkittyessä.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta painottaa valmiussuunnitelmien ajantasaisuuden tärkeyttä ja suosittelee, että päivitystä vaativat valmiussuunnitelmat päivitetään mahdollisimman pian ja jatkossa suunnitelmien päivitykset tehdään valmiusohjeen mukaisessa kolmen vuoden rytmissä.

1.3.2 Hankinta

Hankinnat ovat merkittävä tapa toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita, ja hankinnat tulee tunnistaa yhdeksi johtamisen osa-alueeksi. Kyseessä on kaupungin läpäisevä yhteistyö ja valmisteluun tarvitaan monenlaista osaamista ja näkökulmaa eri toimialoilta sekä yrityksiltä.

Hankintojen palveluyksikkö sijoittuu kaupunkistrategian ja johdon toimialalle henkilöstö- ja konsernipalveluihin. Se vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja muun muassa kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta.

Pääsääntöisesti hankintayksikkö hoitaa kansallisen kynnysarvon ylittävät materiaalihankinnat ja jotkin palveluhankinnat (esimerkiksi kuljetuspalvelut, painopalvelut, ateria- ja puhtauspalvelut, pesulapalvelut, erilaiset vuokrauspalvelut ja huoltoleasingpalvelut). Muiden palveluhankintojen hankintatoimivalta ja sopimushallinta on toimialoilla. Näistäkin suurelta osin kilpailutusprosessin hoitaa hankintayksikkö. Kaupunkiympäristön toimiala hoitaa urakkakilpailutuksensa itse. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on paljon asiakaspalvelun hankintaa, josta tähän asti on vastannut toimialan oma hankintatiimi. Vuoden 2021 alusta hankintatiimi siirtyy osaksi hankinnan palveluyksikköä.

Strategisten hankintojen tiekartassa on kuvattu hankintojen strategiset painopisteet. Näitä ovat hiilineutraalisuus, kiertotalous, innovaatiot, ihmisoikeudet ja työelämän oikeudet hankinnoissa, yhteiskuntavastuun sosiaalinen näkökulma, osallistaminen sekä lainmukaisuus ja tehokkuus.

Kaupungin kokonaistasolla talousarviossa materiaalihankinnat ovat noin 54 miljoonaa euroa ja palveluhankinnat sisältäen erikoissairaanhoidon palvelut noin 725 miljoonaa euroa.

Sitovista tavoitteista erityisesti resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden huomioiminen näkyy ateriapalveluissa ja ylipäänsä kaikissa hankinnoissa.

Vastuullisuuden eri näkökohdat ovat nousseet viime vuosina voimakkaammin esiin osana hankintojen valmistelua.

Koronaviruspandemia

Koronaviruspandemia aiheutti lisätöitä etenkin suojarusteiden hankintojen osalta, keväällä oli syksyä kiireempää. Muuten hankinnat on viety läpi suunnitelmien mukaisesti. Erityisen paljon pandemia on vaikuttanut ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämiseen: vuoroin on suljettu palveluita ja toisaalta tehostettu puhtaanapitoa toimivissa yksiköissä.

Suojarusteiden hankintoja jouduttiin keväällä tekemään kiireellisinä suorahankintoina. Syksyllä kilpailutettiin puitesopimus, jonka pohjalta hankintoja voi tehdä kevenetyllä kilpailutuksella.

Suosituks:

Ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailutuksessa on tärkeää kiinnittää huomiota hinnan lisäksi laatuun. Puhtauspalveluilla voidaan osaltaan vaikuttaa sisäilman laatuun, joskin tähän vaikuttaa myös tilatun palvelun määrä ja riittävyys. Palvelun laadun seurantaan ja laatupoikkeamiin puuttumiseen tulee olla riittävät resurssit ja selkeä työnjako. Palautekanavien toimivuus tulee varmistaa.

Vastuullisuuteen tulee panostaa ja hankintaorganisaatioiden kykyä puuttua ongelmiin ja yhteiskunnallisten velvoitteiden hoitamatta jättämiseen ja tulisi parantaa ja kehittää tähän tarvittavia työkaluja.

Tarkastuslautakunta kannustaa mahdollisuuksien mukaan laatimaan kilpailutukset niin, että myös pienemmillä yrityksillä on mahdollisuus osallistua.

1.3.3 Tietohallinto

Tietohallinnon palveluyksikkö on osa henkilöstö ja konsernipalvelut -palvelualueetta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla.

Tietohallinnon toiminta organisoitiin uudelleen joulukuussa 2019. Tuolloin suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Tietohallinnon palveluyksikköön jäi yhteensä yhdeksän henkilöä.

Integraattoripalvelu

Toimintamalli on integraattoripalvelu, joka tarkoittaa lyhyesti ilmaistuna sitä, että Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo ja integraattori toteuttaa. Tietohallintopäälliköt (Vantaan oma henkilöstö) vastaavat resursoinnista toiminnan kustannustehokkuuden varmistamiseksi sekä tekevät päätökset tietohallinnon prosessien kehittämisuunnasta. ICT-Asiakkuuspäälliköt (Vantaan omaa henkilöstöä) toimivat päävastuullisina toimialojen suuntaan ja varmistavat toteutusten tarkoituksenmukaisuuden sekä prosessihyötyjen että kustannustehokkuuden suhteen. Integraattorin henkilöstö toimii toteuttavassa roolissa. Tämä pitää sisällään päivittäiset operatiiviset asiat yhteistoiminnassa palveluntuottajien kanssa.

Integraattoria ohjataan kolmella eri tasolla. Strategisella tasolla järjestetään noin kaksi kertaa vuodessa johdon tapaamiset, joissa keskustellaan päätavoitteiden toteutumisesta. Taktisen tason tapaamisia on keskimäärin kolmen viikon välein tietohallintopäälliköiden sekä integraattorin vetäjien kesken. Tällöin keskustellaan tietohallinnon vuositavoitteista, integraattorityön yleisestä tasosta sekä resursoinnin muutoksista. Operatiivisella tasolla yhteistyötä ohjataan päivittäisen työskentelyn ja yksittäisten asioiden kautta.

Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta. Myös yksi iso toimittaja helpottaa asioiden sujuvuutta. Palveluntuottajien kanssa toimimiseen ei ole tähän mennessä tullut isoja muutoksia. Yhteisiä uusia sopimuksia on tehty kolmikannassa yhdessä integraattorin kanssa, jotka takaavat asioiden sujuvuuden jatkossa.

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Tietohallintoon liittyy suoraan sitova tavoite 16.3 IT-uudistus tuottaa lisäarvoa kaupungille ja laadukkaampaa palvelua toimialojen käyttäjille. Tavoitteen mittarina on asiakastyytyväisyys tietohallinnon palveluihin (toimialojen saaman palvelun laatu) ja tietohallinnon oma arvio tilaajan näkökulmasta. Tavoitetaso asiakastyytyväisyydelle oli 2,8 (asteikolla yhdestä neljään). Toteutunut asiakastyytyväisyys oli 2,96.

Selkein muutos uudistuksessa on ollut resursoinnin joustavampi saatavuus. Tämä näkyy erityisesti sellaisten investointien osalta, joissa tarvitaan kertaluontoisesti erityistä osaamista. Tuotannon puolella uudistuksella on saatu resursseja sekä tietoturvan että omaisuudenhallinnan haasteisiin. Integraattori on ollut keskeisessä roolissa palveluiden uudistamisessa.

Palvelutuotanto on ollut integraattoripalvelun selkein muutosalue. Palvelukokonaisuuksia on käyty läpi ja löydetty myös merkittäviä uudelleen kohdistusmahdollisuuksia etenkin lisenssienhallinnan osa-alueella.

Talous

Tietohallinnon toimintakulut olivat 43,4 miljoonaa euroa. Vuoden aikana siirrettiin vuoden 2020 käyttötaloudesta kaksi miljoonaa euroa vuoden 2021 puolelle. Tämä johtuu koronan vuoksi siirtyneestä Apotin aikataulusta. Apotin osuus käyttökustannuksista on rakennusvaiheessa noin kolmasosa.

Investoinnit

Tietohallinnon investointimääräraha vuodelle 2020 oli 7,7 miljoonaa euroa. Aineettomien investointien toteuma oli noin 6,4 miljoonaa euroa. Keskeisimpiä käynnissä olevia hankkeita ovat Digione-esiselvitys, kaupunkiympäristön toimialan MATTI-hanke ja varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä. Apotti on myös merkittävä, sen rahoitus tulee kuitenkin käyttötaloudesta eikä investoinneista.

Vantaan kaupungin ICT-ohjausmallin mukaisesti ICT-hankejohtoryhmä päättää tulevan vuoden investointisuunnitelmasta, ja tietohallinnon ohjausryhmä päättää investointisuunnitelman raameissa investoinneista. Tietohallinnon ohjausryhmässä puheenjohtajana toimii tietohallintojohtaja ja siinä on edustaja jokaiselta toimialalta.

Budjetoinnin pohjana toimii valtuustokaudeksi hyväksytty ICT-investointibudjetti. Vuosittaisen investointisuunnitelmien teko lähtee ICT-asiakkuuspäälliköiden työstä yhdessä toimialojen keskeisten tahojen kanssa. Tämän pohjalta on laadittu ICT-tiekartta, jota seurataan tietohallinnon ohjausryhmässä. Vuositasolla tämän pohjalle laaditaan toimialakohtainen priorisoitu lista tulevista investointitarpeista. Tietohallinnossa koostetaan tämän pohjalta ehdotus tulevan vuoden investointisuunnitelmasta, jonka ICT-asiakkuuspäälliköt käyvät toimialojen kanssa läpi ja tämän jälkeen se viedään keskusteltavaksi ICT-ohjausryhmään. Lopuksi investointisuunnitelma viedään ICT-hankejohtoryhmään päätettäväksi.

Pohjana priorisoinnille on ICT-asiakkuuspäälliköiden yhteistyössä toimialojen kanssa käymä keskustelu investointien tarpeellisuudesta. Nämä pitävät jo sisällään priorisointia kaupungin strategisten tavoitteiden edistämiseksi. Pääasiallisina priorisointiperusteina ovat laadulliset ja taloudelliset hyödyt. Perinteisesti pääpaino on ollut melko paljon laadullisessa parantamisessa, mutta etenkin viimeisen vuoden aikana painopistettä on pyritty siirtämään taloudellisiin perusteisiin. Lakisääteisiä investointeja on kuitenkin paljon ja ne täytyy priorisoida edelle.

Tietohallinto vastaa IT-hankinnoista. Hankintaprosessin läpiviennistä vastaavat kaupungin hankintayksikössä ICT-hankintapäällikkö sekä hankinta-asiantuntijat. Hankittaville järjestelmille asetetaan erilaisia vaatimuksia. IT-asiantuntijat keräävät toiminnalliset vaatimukset toimialojen pääkäyttäjiltä. Sisällöllistä tuntemusta parannetaan keskusteluilla toisten kaupunkien asiantuntijoiden kanssa sekä informaatiopyynnöillä

toimittajilta. Teknisiä vaatimuksia tulee tietohallinnolta, jotta tuleva järjestelmä sopii yhteen IT-ympäristön (käyttöjärjestelmät, laitteet, järjestelmäintegraatiot, tietoturva, jne.) kanssa. Lisäksi voidaan asettaa esimerkiksi tietosuojavaatimuksia järjestelmien globaalin sijoittelun suhteen. Viime kädessä vaatimukset hyväksyy Vantaan oma tietohallinnon henkilöstö, vaikka keräämiseen osallistuu integraattorin henkilöstöä.

Tunnusluvut

Tunnuslukuista seurataan asiakaspalvelun (Service Desk) asiakastyytyväisyyttä, joka oli 4,5 asteikolla yhdestä viiteen. Tikettien (yhteydenotot asiakaspalveluun) määrä oli kuukaudessa keskimäärin 6600, mikä on samalla tasolla edellisen vuoden kanssa. Lisäksi seurataan IT-investointien läpivientiä budjetin toteuman kautta. Vuonna 2020 investoinnit toteutuivat 88 prosenttisesti.

Tietohallinnossa seurataan myös laitteiden lukumääriä. Viimeisten vuosien aikana ilmoitetut lukumäärät ovat vaihdelleet pääasiassa erilaisten laskentatapojen vuoksi. Käynnissä on omaisuuden elinkaarenhallinnan uudistus, jossa myös laitteiden laskentatavat täsmennetään.

Tällä hetkellä keskitytään mittaamaan muutosten onnistumista kustannustasoa ja laajuutta seuraamalla. Tavoitteena on, että työn kokonaiskustannus ei nouse integraattorimuutoksen myötä, tietohallinnon kokonaiskustannus ei nouse vuoden 2019 tasosta, mutta laatu paranee palveluiden paremmalla kohdistamisella ja että investoinneissa mitataan paremmin hyötyjen toteutumista sekä taloudellisesti että laadullisesti.

Koronaviruspandemian vaikutus tietohallinnon toimintaan ja talouteen

Varsinaiset tietohallinnon toimenpiteet painottuivat vuoden 2020 maaliskuulle siirryttäessä kaupungilla laajasti etätöihin. Etätöyökapasiteettia kasvatettiin lisenssien ja tietoliikenneverkkojen osalta. Hoitohenkilökunnalle hankittiin työasemia karanteeneja varten, jotta voivat tukea hoitotyötä etänä. Lähituki siirtyi uuteen toimintamalliin ja IT-tuen toimipisteet olivat suljettuina tai toimivat ajanvarauksella.

Suurin vaikutus on kiristyneellä taloustilanteella, joka on johtanut budjetin karsintaan. Suurin osa IT-budjetista menee perustuotannon ylläpitoon, joten leikkaukset kohdistuvat suurelta osin toimintaa kehittävään toimintaan.

Johtopäätökset:

Kaupungin tietohallinnon järjestämistapa muuttui merkittävästi joulukuussa 2019. Suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Jatkossa Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo toimintaa ja palveluntarjoaja toteuttaa. Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta. Myös yksi iso toimittaja helpottaa asioiden sujuvuutta.

IT-käyttötalouskustannukset olivat vuonna 2020 43,4 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin osuus IT-käyttötalouskustannuksista on nyt rakennusvaiheessa suuri, noin kolmasosa.

1.3.4 Henkilöstöpalvelut

Vantaan henkilöstöpalveluja tarjoaa organisaatiouudistuksen myötä kolme yksikköä: kehittämisspalvelujen yksikkö, työnantajapalvelujen yksikkö ja toimialojen hr-palvelujen yksikkö.

Yksiköt vastasivat vuonna 2020 toimialojen keskitetyistä (poikkeuksena sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala) palvelussuhde- ja palkkapalveluista ja keskitetystä hr-asiakasneuvonnasta. Lisäksi kehittämisspalvelujen yksikkö järjestää johdon ja esimiesten valmennus- ja toiminnan kehittämisspalveluita ja tukee johtoa ja esimiehiä työhyvinvoinnin edistämisessä ja sairauspoissaolojen ennalta ehkäisyssä. Hr-yksiköt kuuluvat kaupunkistrategian ja johdon toimialaan ja siellä henkilöstö ja konsernipalvelujen palvelualueeseen.

Toiminnan tavoitteet

Koko kaupungin vuoden 2020 strategisista tavoitteista liittyvät kiinteästi arvioitavien yksiköiden toimintaan tavoitteet 20.1, 20.2 ja 20.3. Ohessa kyseiset tavoitteet, niiden mittarit ja toteuma vuodelta 2020.

20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät

Tavoitteen mittarit, suluissa mittarin arvo vuoden 2018 lopussa:

Kunta10 työyhteisötaidot/tavoitteellisuus:

Mittari 3,95 (3,91).

Toteuma: 3,92

Kunta10 lähiesimies kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön

Mittari 74 % (72,4 %)

Toteuma: 72,8 %

Tavoite 20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään, suluissa mittarin arvo vuonna 2018

Mittari: Sairauspoissaoloprosentti. 4,40 % (4,71 %)

Toteuma 4,43 %

Tavoite 20.3 Vantaan kaupunki käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen hyödyntäen työssä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta, tavoitteena on, että alla oleviin kohtiin kerätyt edellisen Kunta10-kyselyn tulokset paranevat.

Työnantajan suositteleminen/Kunta10 (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 63,3 %

Toteuma: 66,9 %

varhaiskasvatuksen opettajat: 73,4 %

Toteuma: 80,3 %

sosiaalityöntekijät: 72,7 %

Toteuma: 80,6 %

Vaikutusmahdollisuudet (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 55,1 %

Toteuma: 59,9 %

varhaiskasvatuksen opettajat: 67,3 %

Toteuma: 71,1 %

sosiaalityöntekijät: 53,7 %

Toteuma: 66,3 %

Vapauden ja vastuun suhde (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 67,3 %	Toteuma: 69 %
varhaiskasvatuksen opettajat: 78,2 %	Toteuma: 78,7 %
sosiaalityöntekijät: 66,5 %	Toteuma: 73,6 %

Tyhjillään tai ei-kelpoisilla täytetyt vakanssit (tavoitteena oli prosenttiosuuden pienentäminen))

Mittarit:

lääkärit: 13,43 %	Toteuma: 10,32 %
varhaiskasvatuksen opettajat: 33,82 %	Toteuma: 25,73 %
sosiaalityöntekijät: 30,64 %	Toteuma: 34 %

Tavoitteille 20.1 ja 20.2 annettuihin mittarien tavoitearvoihin ei päästy vuonna 2020, mutta mittarien arvot kuitenkin paranivat vertailutasosta. Tavoitteessa 20.3 työnantajan suosittelamista, vaikutusmahdollisuuksien parantamista ja vapauden ja vastuun suhdetta kuvaavien mittarien arvot paranivat, kuten tavoitteena oli. Tavoitteen vakansseja koskevassa osiossa sosiaalityöntekijöitä koskenut mittarin arvo heikkeni, mutta lääkäreitä ja varhaiskasvatuksen opettajia koskeneet mittarien arvot paranivat tavoitellusti.

Hr-yksikköjen omat tavoitteet

Koska vuoden 2020 alusta hr-yksiköt siirtyivät osaksi keskitettyä toimintaa, niin hr-yksiköiden omat tavoitteet liittyivät erityisesti parhaiden asiointikäytäntöjen kehittämiseen muiden toimialojen kanssa. Lisäksi lähdettiin kehittämään johdon- ja esimiesten konsultointi- ja neuvontapalveluja palvelussuhde- ja palkkapalveluihin. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön hr-palveluissa sähköinen palvelualusta, joka tukee hyvin hr-työpöytää ja helpottaa toimialojen asiointia hr-asioissa. Sähköisen asioinnin tueksi kehitetään muun muassa oppivaa chatbottia, jotta voitaisiin vastata varsinkin yleisimminkin kysyttyihin kysymyksiin entistä nopeammin.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Tunnuslukuja

Oheisessa taulukossa henkilöstöpalvelujen tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2017–2020.

	2017	2018	2019	2020
Palkkalipukkeen hinta ja määrä (KVTES)	12,75 6 881	12,99 7 028	12,41 7 438	11,84 7 175
Palkkalipukkeen hinta ja määrä (OVTES)	21,60 4 462	22,07 4 596	18,43 5 756	17,79 4 994
Hakijoiden määrä	45 055	35 424	31 808	35 772
Rekrytointi-ilmoitusten määrä	1 861	2 358	2 461	2 432
Palvelukanavan yhteydenottojen määrä	-	-	-	33 780
Kehittämishankkeet	31	49	49	47
Hr-valmennuksiin osallistuneet	733	1 035	678	464

Tuottavuuden kannalta positiivista kehitystä vuonna 2020 on palkkalipukkeen (palkkalaskelma) hinnan kehityksessä. Vuonna 2020 sekä palkkalaskelman hinta oli tarkastelujakson alin sekä KVTES että OVTES (opettajat) kuuluvissa henkilöstöryhmissä. OVTES-palkkalipukkeen huomattavasti suurempi hinta johtuu siitä, että opettajien palkat tulevat eri järjestelmästä ja niiden laskennassa joudutaan tekemään vielä manuaalista työtä. Hr-valmennuksiin vaikutti vuonna 2020 korona, joka pudotti järjestettävien valmennusten määrää, jolloin luonnollisesti osallistujamäärä jäi muita tarkasteluvuosia pienemmäksi.

Kunta10-tutkimus

Kahden vuoden välein Työterveyslaitoksen tekemässä Kunta10-tutkimuksessa selvitetään kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutusta henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimuksessa on mukana kuusi yli 100

000 asukkaan kaupunkia ja niiden viisi lähikaupunkia: Espoo, Helsinki, Vantaa, Tampere, Turku, Oulu, Raisio, Nokia, Valkeakoski, Naantali ja Virrat. Vuosi 2020 oli taas Kunta10-tutkimusvuosi.

Vantaan osalta vuoden 2018 tulokset olivat vertailussa muihin tutkimukseen osallistujiin varsin hyvällä tasolla. Nyt vuoden 2020 tutkimuksessa Vantaa tulokset olivat vuodesta 2018 hieman vielä parantuneet. Eri toimialojen ja yksiköiden välillä on kuitenkin Vantaalla suuriakin eroja. Tulosten pohjalta kehittämistoimenpiteet onkin tehtävä asianomaisilla toimialoilla ja yksiköissä. Linjajohdon pitääkin kiinnittää huomiota tuloksiin ja tehdä omia kehittämistoimenpiteitä tulosten pohjalta. Hr-yksiköt tukevat toimialoja niiden kehittämistoimissa.

Yleisiksi kehittämiskohteiksi koko kaupungissa nousi vuoden 2020 tutkimuksen perusteella nuorten ikäluokkien työssäjaksamisen kehittäminen, työyhteisötaitojen kehittäminen sekä työn imun parantaminen. Kehittämiskohteet otetaan huomioon hr-yksiköiden toiminnassa.

Henkilöstöjohtamisen laatuhanke

Vantaan kaupunki käynnisti henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen vuonna 2020. Kohderyhminä hankkeessa ovat sosiaalityöntekijät, varhaiskasvatuksen opettajat ja lääkärin, jonka keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen. Hanke liittyy kaupungin strategiseen tavoitteeseen 20.3. Kyseisen tavoitteen useimmissa mittareissa saatiinkin parempia arvoja vuonna 2020 (tavoitetta on käsitelty erikseen tavoiteosiossa). Hankkeessa käynnistetään palvelualueitasoiset ammattiryhmäkohtaiset räätälöidyt kehittämisprosessit sekä rekrytoinnin, markkinoinnin että johtamisen, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisen puolella. Osa prosesseista käynnistettiin jo vuoden 2020 puolella ja osa käynnistyy vuonna 2021. Hankkeella on ohjausryhmä, johon kuuluvat mukana olevien toimialojen apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat sekä hr-edustus. Hankkeessa tehdään keväällä 2021

konsultin johdolla NPS-mittaus⁵, jonka pohjalta nostetaan ammattiryhmittäin uusia toimenpiteitä.

Koronakriisin vaikutuksia toimintaan

Koronakriisin alussa maaliskuussa 2020 luotiin nopeasti hr-resurssikeskus, jonka kautta yli 300 kaupungin työntekijää sijoitettiin uusiin tehtäviin. Näin saatiin nopeasti siirrettyä työntekijöitä toimialoilta, joilla työt vähenivät selvästi lähinnä sosiaali- ja terveyden toimialalle. Siirrot valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä sekä työntekijöitä lähettävien että työntekijöitä vastaanottavien toimialojen esimiesten kanssa. Näin on luotu yhteistyörakenteita, joiden ansioista ollaan entistä valmiimpia ja kokeneempia toimimaan koronakriisin vielä jatkuessa.

Palkanlaskentaan koronakriisi on aiheuttanut lisätyötä johtuen uudelleensijoituksista, koronan aiheuttamista poissaoloista ja ansionmenetystodistusten laatimisesta. Samoin lisätyötä on aiheuttanut henkilöstölinjausten laatiminen ja niistä tiedottaminen. Kehittämispalveluissa luotiin uusia etäpalveluja ja muodostettiin poikkeusolojen kehittäjäpooli.

Uusi Vantaa, toiminnan organisointi

Vuoden 2020 alussa voimaan tullessa Uusi Vantaa-organisaatiossa kaupungin hr-toiminnot siirtyivät osaksi keskitettyä toimintaa, lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan hr-yksikköä. Toiminta järjestettiin uudelleen palvelumuotoilutyöpajojen avulla. Pajoissa oli mukana toimialojen esimiehiä ja hr-asiantuntijoita. Eri toimialojen esimiesten toiveena oli mahdollisuus tehdä hr-asioissa yhteistyötä heti asioiden varhaisessa vaiheessa ja helposti tavoitettavat digitaaliset palvelut.

Suurin muutos hr-palveluihin oli keskitetty hr-asiakaspalvelu ja siihen liittyvä sähköinen palvelualusta. Palvelukanavalta voi muun muassa pyytää konsultointia, laatia tehtäväkuvauksen, hoitaa vakanssikuvauksen ja toimittaa asiakirjoja. Palvelukanavalle tuli vuoden 2020 aikana keskimäärin päivittäin 35 puhelua ja 110 sähköistä yhteydenottoa. Palvelupyynnön tekijä näkee koko ajan mitä asialle tapahtuu. Tarkoitus

⁵ NPS=Net promoter score eli termi vastaa kysymykseen: "Kuinka todennäköisesti suosittelet yrityksen palvelua tai tuotteita ystävällesi tai kollegallesi?"

on vielä kehittää palvelukanavaa muun muassa yksiköiden tavoiteosiossa mainituilla oppivalla chatbotilla.

Johtopäätökset:

Vantaan hr-palvelut keskitettiin vuoden 2020 alusta yhteen palveluyksikköön lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon hr-palveluja, jotka nekin keskitettiin vuoden 2021 alusta. Keskittämisen myötä luotua sähköistä palvelukanavaa käytettiinkin runsaasti vuonna 2020 (kanavalle tuli yli 30 000 yhteydenottoa). Palvelun kehittäminen jatkuu edelleen ja kehitteillä olevilla automatisointia ja robotiikkaa hyödyntävillä ratkaisuilla pyritään hr-asiointia edelleen sujuvoittamaan.

Tuloksellisuuden osatekijöistä tuottavuuden kasvua hr-palveluissa voidaan todeta palkkalipukkeen (palkkalaskelman) hinnassa, jota on koko ajan saatu alemmaksi. Vuonna 2020 hinta oli edelleen pudonnut. Vaikuttavuudesta positiivista signaalia saatiin henkilöstön kehittämishankkeeseen liittyvästä strategisesta tavoitteesta (tavoite 20.3), jossa useampia mittareille asetettuja arvoja oli vuonna 2020 pystytty parantamaan.

Kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutusta henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin selvittävässä Kunta10 -kyselyssä Vantaan tulokset hieman paranivat edellisestä (vuoden 2018) kyselystä ja olivat muihin kyselyyn osallistuvien kaupunkien keskiarvoa paremmalla tasolla. Kyselyssä yleisiksi kehittämiskohteiksi nousivat nuorten ikäluokkien työssäjaksamisen kehittäminen, työyhteisötaitojen kehittäminen sekä työn imun parantaminen. Lisäksi kyselyssä tuli esille toimialakohtaisia kehittämiskohteita. Hr-yksiköt ovat toimialojen tukena suunnittelemassa ja toteuttamassa toimenpiteitä, joilla esiin nousseisiin kehittämiskohteisiin vastataan.

Vuonna 2020 käynnistettiin sosiaalityöntekijöitä, varhaiskasvatuksen opettajia ja lääkäreitä koskeva henkilöstöjohtamisen laatuhanke, jonka keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen. Hankkeessa viedään

läpi palvelualueitasoiset ammattiryhmäkohtaiset räätälöidyt kehittämisprosessit sekä rekrytoinnin, markkinoinnin että johtamisen, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisen puolella. Osa prosesseista käynnistyi vuonna 2020 ja hanke jatkuu vuonna 2021.

Koronakriisin myötä hr-yksiköiden työtä lisäsivät työntekijöiden uudelleensijoitukset, koronan aiheuttamat poissaolot, tilanteen johdosta laaditut erilaiset henkilöstölinjaukset ja niistä tiedottaminen. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toiminnan turvaamisen kannalta hyvin merkittävää oli koronakriisin alussa hr-palveluissa nopeasti perustettu resurssikeskus. Resurssikeskuksen kautta saatiin yhteistyössä toimialojen kanssa nopeasti siirrettyä resursseja muilta toimialoilta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, jolla työmäärä koronakriisin vuoksi selvästi kasvoi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hr-yksiköiden toimenpiteet, joilla joustavoitetaan toimialojen henkilöstöasioiden hoitoa ja tuetaan hyvää henkilöstöjohtamista ovat kannattavia. Hr-yksiköissä nopeasti perustettu resurssikeskus ja sen avulla mahdollistettu nopea resurssien siirto toimialalta toiselle ovat myös olleet tärkeä osa kaupungin toimintojen turvaamista koronakriisin aikana.

Suositukset:

Vantaan tulokset Kunta10-tutkimuksessa ovat olleet hyviä, mutta kehityskohteita nousee aina esiin. Samalla on havaittavissa, että toimialojen ja toimintayksikköjen välillä on Vantaalla isoja eroja työyhteisöjen hyvinvointiin vaikuttavilla osa-alueilla. Hyvä henkilöstöjohtaminen vaikuttaa positiivisesti koko työyhteisön toimintaan ja edesauttaa sekä työntekijöiden pysyvyyttä että rekrytointia. Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään nyt huomiota Kunta10-kyselyssä nousseisiin kehittämiskohteisiin ja myös miettimään miten käynnissä olevan henkilöstöjohtamisen laatuhanke tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa henkilöstöjohtamisen kehitystyössä.

Vantaan työnantajakuva näkyvyyden parantaminen on tärkeää.

2 KASVATUS JA OPPIMINEN

2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelualue kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan.

Vuonna 2020 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen jälkeen palvelualueeseen kuuluvat pohjoinen, kaakkoinen, keskinen ja läntinen palveluyksikkö sekä kehittämispalveluiden yksikkö ja yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tehtävälä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020—2030 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa ennustekaudella 3 499 lapsella. Laskettuna 82 prosentin peittävyiden mukaan tilapaikkatarve on 2 869 paikkaa, mikä vastaa tilapaikkamäärältään noin 17 isoa päiväkotia. Suunnitelmakaudella 2021—2024 on vireillä uusia tiloja sekä omana tuotantona että joitakin vuokratiloja. Kunnallisten investointien lisäksi suunnitelmakaudella toteutunee muutama yksityinen päiväkotia.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluissa oli vuonna 2020 keskimäärin 10 247 lasta kuukaudessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa 2 016 lasta. Lasten määrät jäivät koronapandemian vaikutuksesta hieman talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Kotihoidon tuella oli keskimäärin 3 446 lasta kuukaudessa, mikä oli hieman ennakoitua enemmän. Varhaiskasvatuksen peittävyys (varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä) on viime vuosina kasvanut. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä varhaiskasvatuksen peittävyys oli 72,3 prosenttia, kun osuus vuonna 2019 oli jo 80,4 prosenttia. Vuoden 2020 peittävyys jäi kuitenkin 76,8 prosenttiin.

Koronapandemia

Keväällä 2020 lapsia oli varhaiskasvatuksessa vain noin 20 prosenttia normaaliin määrään nähden. Taloudessa tämä näkyi siten, että hoitopäivämaksutuottoja jäi saamatta yhteensä 2,4 miljoonaa euroa alle talousarvion. Toisaalta sijaisten palkkakuluja ja ateriapalvelukuluja säästy. Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä noin 250 työntekijää siirtyi keväällä määräaikaaisesti töihin sosiaali- ja terveystalvuihin.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Palvelualueen säästövelvoite vuodelle oli 1,8 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen tulot vuonna 2020 olivat 14,6 miljoonaa euroa (miljoona euroa alle talousarvion) ja menot 173 miljoonaa euroa (lähes 3 miljoonaa euroa alle talousarvion).

Toiminnan tavoitteet

Varhaiskasvatuksen oman tulokortin tavoitteet on johdettu kaupungin strategisista painopistealueista. Seuraavaan on poimittu varhaiskasvatuksen osuus joidenkin sitovien tavoitteiden toteuttamisessa:

Sitova tavoite 12.2, kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi. Varhaiskasvatuksessa kiusaamista ehkäisevät kehittämistoimenpiteet kirjattiin toimintayksikön ja lapsiryhmien toimintasuunnitelmiin.

Sitova tavoite 12.5, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Ohjelman määrärahalla on palkattu kolme kuraattoria varhaiskasvatukseen. Kuraattorityöllä tavoitellaan vanhemmuuden tukemista, lasten hyvinvoinnin lisäämistä ja tuen tarpeen tunnistamista varhaiskasvatuksessa sekä henkilöstön moniammatillista tukea. Toinen varhaiskasvatukseen liittynyt toimintaohjelman toimenpide on ollut puistoruokailujen toteuttaminen poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

Sitova tavoite 13.1, kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan. Tavoitteen toteutumisen mittareina ovat toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen tai ruotsin kielen oppimista. Kotva-ryhmissä annetaan kielenopetusta kotihoidontuella oleville maahanmuuttajavanhemmille ja varhaiskasvatus järjestää kurssin ajalle lastenhoidon. Tavoitteena oli lisätä kaksi uutta ryhmää, toteutui yksi uusi ryhmä.

Sitova tavoite 16.1, yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä. Tarkasteltiin siirtymiä esiopetuksesta perusopetukseen ja pyrittiin tunnistamaan puutteita ja haasteita nykyisissä prosesseissa.

Henkilöstörakenteen muutos

Henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskeviin säännöksiin tuli muutoksia varhaiskasvatuslain uudistuksen yhteydessä 1.9.2018 lukien. Siirtymäaikaa muutosten toteuttamiselle on 1.1.2030 asti. Uuden lain mukaan päiväkodissa kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Tällä hetkellä vakinaisesti täytetyissä vakansseissa on opettajia 38 prosenttia ja lastenhoitajia 62 prosenttia. Nykytasolla uusi henkilöstörakenne tarkoittaisi 460 varhaiskasvatusopettajan lisäystä ja 460 lastenhoitajan vähentämistä. Muutosta toteutetaan henkilöstön eläköityessä ja uusia päiväkoteja perustettaessa. Lastenhoitajia kannustetaan hakeutumaan jatkokoulutukseen.

Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisiä henkilöstöryhmiä ovat edelleen varhaiskasvatuksen opettajat ja -erityisopettajat. Opettajiksi tarvitaan erityisesti esiopetukseen kelpoisia. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on Vantaalla merkittäviä haasteita. Syyskuussa 2020 ei-kelpoisia oli 24,6 prosenttia. Hoitamatta olevat vakanssit ja ei-kelpoiset yhteensä muodostivat peräti 36,4 prosenttia. Lähes sama tilanne on ollut helmikuussa 2020. Vuonna 2019 varhaiskasvatuksen opettajien ja -erityisopettajien lähtövaihtuvuus laski edellisestä vuodesta.

Kehityksen ja oppimisen tuen toimenpideohjelma 2017–2021

Ohjelmaan sisältyvät Kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset julkaistiin 2018. Syksyllä 2018 tehtiin yhteistyössä Helsingin yliopiston koulutuksen arviointikeskuksen kanssa selvitys kolmiportaisen tuen ja erityisen tuen toimivuudesta ja riittävydestä. Henkilöstön ja huoltajien vastauksista poimittujen kehitystarpeiden perusteella laadittiin alkuperäistä ohjelmaa täydentävä toimenpideohjelma vuosille 2019–2021. Kehityksen ja oppimisen tuen linjausten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty, ja ne ovat suurimmaksi osaksi toteutuneet tai ovat jatkuvassa toteutuksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrän lisäämisen osalta tavoitteita ei ole vielä saavutettu.

Lapsen tuen toteuttaminen

Tuki järjestetään inklusiivisesti lapsen omassa varhaiskasvatuspaikassa mahdollisimman pian, kun tuen tarve on ilmennyt. Tuen toteuttamiseen osallistuvat kaikki lapsiryhmän kasvattajat. Keskeiset vastuut tuen järjestämiseksi ovat ryhmän varhaiskasvatuksen opettajalla tai integroitujen erityisryhmien osalta myös varhaiskasvatuksen erityisopettajalla, päiväkodin johtajalla sekä konsultoivalla varhaiskasvatuksen erityisopettajalla. Tuen järjestämisen pohjana ovat lasten pedagogiset suunnitelmat, sekä kolmiportaisessa tuessa pedagoginen arvio ja selvitys, joita mahdolliset asiantuntijalausunnot täydentävät.

Kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jakautuminen

Kaupunkitasoisista kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jakoperusteista päättää varhaiskasvatuksen johtoryhmä, jota johtaa varhaiskasvatuksen johtaja. Resurssit ovat jakautuneet eri alueiden välillä tarveperustaisesti, jolloin erilaiset tarpeet tulevat huomioiduiksi. Kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jaosta vastaa Alueellinen kehityksen ja oppimisen tuen työryhmä, jota johtaa alueen varhaiskasvatuspäällikkö.

Varhaiskasvatuksen arviointiraportti

Vantaan varhaiskasvatuksen arviointiraportin tarkoitus on vahvistaa tiedolla johtamista sekä lisätä arviointitiedon käyttöä niin toimintayksikön, palveluyksikön kuin palvelualueen tasolla. Raportissa yhdistetään strategiasta johdettuihin aineistoihin erilaista seuranta- ja arviointitietoa sekä toiminnan suunnitelmia (muun muassa henkilöstökyselyt, ulkoiset arvioinnit, asiakaskyselyt, turvallisuussuunnitelma, toimintasuunnitelmat, varhaiskasvatussuunnitelmat).

Kehittävä palaute 2017–2019 -raportin perusteella Vantaalla lasten keskimääräinen hyvinvointi varhaiskasvatuksessa on hyvää ja laadukasta. Tämä näkyy esimerkiksi oppimisprosessien syvyydessä, vähintään kohtuullisen kuormittavan liikkumisen määrässä, positiivisissa tunteissa ja aikuisilta saadussa huomiossa. Haasteita tai kehittämiskohteita on arviointiraportin perusteella toimintayksiköiden johtamistyön ja päiväkodin johtajan tehtävän kehittämisessä, henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden varmistamisessa ja monikanavaisessa viestinnässä onnistuminen. Myös kaikkien

päiväkotien kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen panostaminen ja kirjallisuus ja ääneen lukeminen ovat kehitettäviä asioita.

Sähköinen asiointipalvelu

Varhaiskasvatuksen asiointi uudistuu. Sähköinen asiointipalvelu VASA ollaan ottamassa käyttöön. Aluksi sen kautta voi tehdä hakemukset (esiopetus, kerhot, varhaiskasvatus), myöhemmin palvelussa ovat myös päätökset, maksut ja asiakirjat (mm. kehityksen ja oppimisen suunnitelmat). Valtaosa palveluista pitäisi saada käyttöön vuoden 2021 aikana.

Johtopäätökset:

Varhaiskasvatuksen palvelualue toteuttaa omalta osaltaan kaupungin sitovia tavoitteita. Kiusaamisen vähenemiseen ja välittömään puuttumiseen liittyvä tavoite, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttaminen, kotoutumisen onnistumisen varmistaminen ja yksilöllisten ja tarvelähtöisten opintopolkujen luominen etenkin siirtymävaiheisiin panostamalla etenevät myös varhaiskasvatuksessa.

Koronaepidemia näkyi monella tavalla toiminnassa ja taloudessa. Keväällä hoitopäivämaksutuotot jäivät ennakoitua pienemmiksi, mutta toisaalta sijaisten tarve väheni. Tavoite lisätä luonnossa järjestettävien tilaisuuksien määrää muuttui epidemian tuomien rajoitusten myötä keinoksi järjestää tilaisuuksia huoltajien kanssa, vaikka suuria tilaisuuksia ei voitu järjestää.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman määrärahalla on palkattu kolme kuraattoria päiväkoteihin tavoitteena tukea vanhemmuutta, lisätä lasten hyvinvointia ja tunnistaa lasten ja perheen tuen tarve varhaiskasvatuksessa sekä tuoda henkilöstöön moniammatillisuutta.

Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä yli 3 000 lapsella. Varhaiskasvatuksen peittävyys on

ollut noin 82 prosenttia, ja sen mukaisesti laskettu tilapaikkatarve vastaa noin 17 isoa päiväkotia.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen yhteydessä henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskeviin säännöksiin tuli muutoksia, joiden myötä päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajia. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Tämä kääntää nykyisen henkilöstörakenteen lähes päinvastaiseksi.

Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisiä henkilöstöryhmiä ovat edelleen varhaiskasvatuksen opettajat ja -erityisopettajat. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on Vantaalla merkittäviä haasteita.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvu ja pula varhaiskasvatuksen opettajista näkyvät todennäköisesti jatkossakin henkilöstön ja sijaisten saatavuusongelmana ja vakansseina, joissa ei ole kelpoisuusehdot täyttävää hoitajaa. Muutama vuosi sitten Vantaalla kehitettiin ja panostettiin erilaisiin rekrytointitapoihin, viestintään, alalle tulijoihin ja kannustimiin varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden parantamiseksi. Pula työntekijöistä on kuitenkin niin laajassa mittakaavassa, ettei yksittäisen kaupungin keinovalikoima riitä, vaan sen ratkaiseminen edellyttäisi laajemmin yhteiskunnassa päätöksiä palkkauksesta, koulutusmääristä ja mahdollisista koulutuspoluista sekä työn resursoinnista.

Suositus:

Tarkastuslautakunta katsoo, että pitäisi pyrkiä vaikuttamaan koulutusmääriin, erilaisiin koulutuspolkuihin valtakunnallisella tasolla sekä koulutuspaikkojen lisäämiseen pääkaupunkiseudulla.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön jaksamisen tukeminen esimerkiksi liikkuvan henkilöstön ja erityisasiantuntijoiden avulla on tärkeää.

2.2 Perusopetus

Kuva: Aurinkokiven koulu, kuvaaja Sami Lievonen

Perusopetuksen palvelualue kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan. Palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä ja perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä.

Perusopetuksen järjestämistä ohjaa perusopetuslaki. Eduskunta päättää oppiaineet ja valtioneuvosto tuntijaon. Opetushallitus määrittää opetussuunnitelman perusteet ja kunta tekee sen pohjalta oman opetussuunnitelmansa, sekä päättää tehdäänkö koulukohtaiset opetussuunnitelmat, kuten Vantaalla on tehty.

Opetussuunnitelmaa täydentävät useat paikalliset suunnitelmat: koulun lukuvuosisuunnitelma, Vantaan perusopetuksen oppilashuollon käsikirja, koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma, koulun hyvinvointikansio, suunnitelma kasvatustieteiden ja kasvatustieteiden keinojen käytöstä, koulukohtainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma HYVIS, aamu- ja iltapäivätoi-

minnan toimintasuunnitelma, kulttuurikasvatussuunnitelma, koulun liikuntavuosi, Vantaan monikulttuurisuusohjelma, Vantaan ympäristöohjelma sekä Vantaan perusopetuksen tieto- ja viestintäteknologian taitotasot.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on 41 suomenkielistä koulua ja noin 23 000 koululaista. Palvelualue jakautuu neljään alueelliseen yksikköön, kehittämisspalveluiden yksikköön ja opiskeluhuollon yksikköön.

Strateginen suunnittelu ja toimeenpano perusopetuksessa

Pitkän aikavälin suunnittelussa noudatetaan valtuustokauden strategiaa. Palvelualueen strateginen suunnittelu tehdään laajasti henkilöstöä ja asiakkaita osallistaen. Strategian vaikuttavuutta arvioidaan strategiakauden päätteeksi. Valtuustokauden tavoitteita tarkennetaan vuosittain toimintaympäristöanalyysin pohjalta. Tulokortit rakennetaan palvelualueita varten, mutta koulujen työ pohjautuu toimintasuunnitelmaan ja strategiakortteihin.

Vuositason suunnittelu toteutetaan kokonaisuutena, jossa koulut ja hallinto palvelevat samaa perustehtävää. Palvelualueen yksityiskohtaisemmat suunnitelmat tarkennetaan vuosittain. Palvelualueilla työtä ohjaa toimintakalenteri / vuosikello, jonka laadintaa varten osallistetaan rehtoreita ja kouluja olemassa olevien kokousrakenteiden ja työryhmien puitteissa. Prosessista vastaavat palvelualueen päälliköt. Kouluilla vuositasoinen suunnittelu dokumentoidaan toimintasuunnitelmassa. Koulun rehtori ja johtoryhmä vastaavat osallistamisen menettelytavoista.

Strategian painopistealueet

Strategian painopistealueina ovat taitava oppija, oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen sekä hyvinvoiva oppilas. Taitava oppija -painopistealue koostuu lukutaidon kehittymisen, laaja-alaisen osaamisen taitojen kehittymisen ja oppilaiden osallisuuden lisääntymisen tavoitteista. Tavoite on vaativa, koska siinä pyritään parantamaan osaamista eikä vain pysymään ennallaan. Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa ja monilla lähtökohdat ovat heikommat kuin aiemmin. Meneillään on laaja-alaisen osaamisen tutkimus, jossa vuonna 2018 tehtiin alkumittaus oppimisesta

(lähtötaso). Vuonna 2021 tehdään seuranta, jossa katsotaan, miten osaaminen on kehittynyt. Osallisuuden lisäämisellä tarkoitetaan ennen kaikkea osallisuutta omaan oppimiseen, esimerkiksi siihen mitä tai miten opiskellaan tai missä järjestyksessä asioita tehdään.

Hyvinvointiin sisältyvät liikkumisen ja harrastuneisuuden lisääminen, sosiaalisten - ja tunnetaitojen vahvistaminen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisääminen. Liikkumista arvioidaan kouluterveyskyselyn perusteella. Kiusaamisen vähenemiseen pyritään esimerkiksi tunnetaitoja vahvistamalla, muun muassa vuorovaikutustaitoja sekä sosiaali- ja tunnetaitoja tukevien ohjelmien avulla, ja ennaltaehkäisyn keinoja kehittämällä. Niin sanottua Suomen mallia edistetään matalan kynnyksen kerhotoiminnan avulla.

Oppilaiden ohjauksen kehittämiseen ja resursointiin saatiin opetushallituksesta rahoitusta. Oppilaanohjaukseen panostetaan erityisesti nivelvaiheissa. Oppilaanohjaajien keskimääräinen koululaismäärä on saatu laskettua 300:sta 250:een. Lisäksi koulun resurssia vahvennetaan tarvittaessa sosioekonomisilla perusteilla. Työelämäpainotteisuutta on lisätty. Aiemmin toimi yhteensä seitsemän joustavan perusopetuksen jopo-luokkaa. Nyt kaikissa kouluissa on joko jopo-luokka (4) tai työelämäpainotteisen opetuksen teppo-luokka (14).

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite 12.2, kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi. Tavoitteen mittarina ovat toteutetut kehittämistoimenpiteet ja kiusaamisen raportoitu taso arvioidaan kouluterveyskyselyiden ja Kuntakymppin avulla.

Perusopetuksessa koulujen lukuvuoden 2020–2021 lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Koulujen toimintatavat kiusaamiseen puuttumisessa ja sen ehkäisemisessä kartoitetaan ja haetaan parhai-

ten toimiva malleja. Kouluilla on erilaisia toimivia tyylejä. Koulujen yhteisölliset hyvinvointiryhmät käsittelevät asioita ja yhteisiä koulutustilaisuuksia järjestetään. Koulujen tueksi on myös saatavilla hyvät ohjeistukset.

Kouluterveyskyselyissä vuosina 2019 kiusaamista vähintään kerran viikossa kokeneiden 4. ja 5. -luokkalaisten osuus oli 8,1 prosenttia (7,9 vuonna 2017). Vastaavasti 8.- ja 9.-luokkalaisilla kiusaamista kokeneiden osuus oli 5,5 prosenttia (6,1 vuonna 2017). Ulkomaalaistaustaiset koululaiset kokevat enemmän koulukiusaamista kuin suomalaista syntyperää olevat oppilaat. Vantaalla ulkomaalaistaustaisten alakoulu- laisten kokemus koulukiusaamisesta on hieman vähäisempi ja yläkoululaisilla huomattavasti vähäisempi kuin muualla Suomessa asuvilla ulkomaalaistaustaisilla oppilailailla.

Sitova tavoite 12.5, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Nuorisotyöntekijät työskentelevät yläkouluilla, jatkossa myös kahdella alakoululla.

Sitova tavoite 13.1, kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan. Tulokortilla ”Vanhemmat kouluun toimintamallin laajentaminen”. Pitkään kotona olleille kielitaidottomille maahanmuuttajavanhemmille tarkoitettua koulutusmallia toteutetaan jo viidessä vantaalaisessa koulussa (Lehtikuusi, Mikkola, Rajakylä, Kaivoksela ja Jokiniemi). Hankkeen vaikuttavuutta pidetään merkittävänä ja sen organisointi on siirtynyt syksyllä 2020 toimialan osaamiskeskukselle.

Sitova tavoite 16.1, yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä. Tavoitetasona ollut siirtymien tarkastelu ja johtopäätösten tekeminen sen perusteella toteutui. Tulokortin mukaan nivelvaiheen yhteistyön rakenteita on vahvistettu sekä johtaja-, asiantuntija- että yksikkötasolla. Perusopetus osallistuu aktiivisesti oppivelvollisuuden laajentamisen valmisteluun.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Perusopetuksen toimintamenojen kehityksessä vuodesta 2015 alkaen näkyy vuoteen 2017

jatkuneen talous- ja velkaohjelman vaikutus. Vuosien 2018–2020 kasvu selittyy palkankorotuksilla, koulutuksellisen tasa-arvon rahalla sekä opinto-ohjauksen ja työelämäpainotuksen korostamisella.

Vuosi	Toimintame- not (milj. euroa)
2020	204,0
2019	197,3
2018	185,6
2017	167,7
2016	166,8
2015	167,1

Koronaviruspandemia vaikutti vuoden 2020 talouteen siten, että opetuksen puolelta kertyi säästöjä mm. tukiopetuksen vähäisemmästä toteutuksesta. Etäopetuksen alettua osa Seure henkilöstöpalveluiden tilauksista keskeytettiin. Lisäksi säästöä kertyi puhtaus- ja ateriapalveluista. Hankerahoituksella järjestettyjä kerhoja ei voitu toteuttaa.

Uusi Vantaa -organisaatiomuutos

Perusopetuksen kehittämisessä on tärkeää huomioida nivelvaiheet. Varhaiskasvatuksen ja toisen asteen kanssa on tehty hyvää yhteistyötä jo aiemminkin, mutta sitä on vahvistettu uusilla kehittämistyöryhmärakenteilla. Kehittämistyöryhmät hakevat vielä osin muotoaan; osa asioista liittyy useamman kehittämistyöryhmän toimintaan, osa strategian mukaisista asioista ei taas kuulu mihinkään kehittämisryhmään, mutta ovat silti toimialan johtoryhmän päätöksille alisteisia. Rakenteita ja toimintaa selkiytetään kokemusten pohjalta.

Osa läheisistä yhteistyökumppaneista kuten liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut ovat uudistuksen jälkeen eri toimialalla, mutta siitä huolimatta yhteistyörakenteet ovat toimineet.

Kolmiportaisen tuen johtamista ja kehittämistä on vahvistettu lisäämällä tuen asiat perusopetuksen aluepäällikön kaupunkitasoiseksi vastuualueeksi. Kehittämistoimenpiteistä päätettäessä tämä vahvistaa aluekoordinaattoreiden roolia tuen kehittämisessä sekä saadaan arjen ohjaus vahvemmin mukaan.

Monikulttuurisen asukasprofiilin huomioiminen on tärkeää koko Vantaalla. Tähän on haluttu antaa perusopetuksessa enemmän resursseja, mikä on näkynyt kehittämissä työssä.

Segregaation torjunta ja koulutuksellisen tasa-arvon kehittäminen perusopetuksessa

Resurssit jaetaan tasa-arvoisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon (KOTA) rahoituksella, KORONA-rahoituksella ja ”Innovatiiviset kokeilut koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi” -hankkeen rahoilla on palkattu nivelvaiheen resurssiopettajia, tsemppariopettajia sekä koulunkäyntiavustajia. 22 monikielistä ohjaajaa on aloittanut lokakuussa puhutuimmilla kielillä (arabia, albania, somali, venäjä) ja yksi omankielinen resurssiopettaja. Vantaan myönteisen erikoiskohtelun (MEK) ohjelmassa nuorisotyöntekijät työskentelevät yläkouluilla, jatkossa myös kahdella alakoululla.

Koronaviruspandemian vaikutus toimintaan

Koulujen hyvä varautuminen laitekannassa mahdollisti oppilaille etäopetuksen toteuttamisen kevään aikana ja opettajilla oli pääsääntöisesti hyvä valmiudet etäopetuksen toteuttamiseen. Koulunkäyntiavustajien ja vammaisopetuksessa työskentelevien oppilashoitajien saatavuus Seuresta on heikentynyt pandemian aikana. Erityisesti lyhytaikaisia sijaisia on vaikea saada. Vammaisopetuksessa henkilöstöllä on ollut poissaoloja tavallisten flunssaoireiden vuoksi aiempaa enemmän, mikä on näkynyt henkilöstön kuormittumisena.

Opettajat tekivät kevään etäopetusjakson aikana aktiivista havainnointia oppilaiden osallistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tätä jatkettiin koulujen palattua lähiopetukseen toukokuussa. Syksyllä 2020 palkattiin valtion erityisavustuksen tuella resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia tukemaan oppilaiden oppimista.

Etäopetukseen siirtyminen vaikutti oppimistuloksiin hyvin nopeasti etenkin paljon tukea tarvitsevilla oppilailla. Pitkällä aikavälillä haasteita tulee kuitenkin myös paremmin pärjääville ja jo kuukauden jälkeen vaikutuksia näkyy myös hyvien oppilaiden oppimistuloksissa. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toteuttama tutkimus antoi samansuuntaisia tuloksia. Sen mukaan ”poikkeuksellisilla opetusjärjestelyillä oli vaikutusta tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen oppimiseen. Poikkeustilanne toi digiloikan, mutta oppimisen tuki ei ollut riittävää.” ja lisäksi ”Eniten poikkeustila on lisännyt tuen tarvetta oppijoilla, joilla on haasteita oppimisessa ja opintojen etenemisessä.” (Linkki raporttiin <https://karvi.fi/ammattillinen-koulutus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/poikkeuksellisten-opetusjarjestelyjen-vaikutukset-tasa-arvon-ja-yhdenvertaisuuden-toteutumiseen/>)

Perusopetuksen Chromebookien internetsuodatus

Tietohallinnon arvioinnin yhteydessä esitettiin kysymys kouluissa käytettävien tietokoneiden internetsuodatuksen puuttumisesta ja siitä, ettei asiasta ole tiedotettu huoltajille. Erityisesti tämä liittyy tilanteisiin, joissa oppilaiden odotetaan käyttävän koulun laitetta kotonaan, jolloin huoltajien pitäisi tiedostaa internetsuodatuksen puute. Tietohallinto valotti asian teknistä taustaa ja totesi, että päätökset ja tiedottaminen asiasta tehdään toimialalla.

Johtopäätökset:

Perusopetuksen toimintaan liittyvät sitovat tavoitteet näyttävät toteutuvan hyvin. Palvelualueen strategiset painopistealueet taitava oppija, hyvinvoiva oppilas sekä oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen tukevat näiden tavoitteiden toteuttamista. Esimerkiksi sosiaali- ja tunnetaitojen vahvistaminen yhtenä kiusaamisen ehkäisykeinona on vahvasti esillä. Nivelvaiheiden tuen vahvistaminen sekä joustavan

ja työelämäpainotteisen oppimisen lisääminen takaavat yhä useammalle oppilaalle paremmat mahdollisuudet jatkokoulutukseen.

Koronaviruspandemian vaikutus perusopetuksessa keväällä 2020 oli suuri. Etäopetukseen siirryttiin hyvin nopealla aikataululla. Koulujen hyvä varautuminen laitekanassa mahdollisti oppilaille etäopetuksen toteuttamisen kevään aikana ja opettajilla oli pääsääntöisesti hyvä valmiudet etäopetuksen toteuttamiseen.

Opettajat tekivät kevään etäopetusjakson aikana aktiivista havainnointia oppilaiden osallistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tätä jatkettiin koulujen palattua lähiopetukseen toukokuussa. Syksyllä 2020 palkattiin valtion erityisavustuksen tuella resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia tukemaan oppilaiden oppimista.

Etäopetukseen siirtyminen vaikutti oppimistuloksiin hyvin nopeasti etenkin paljon tukea tarvitsevilla oppilailla. Pitkällä aikavälillä haasteita tulee kuitenkin myös paremmin pärjääville. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toteuttama tutkimus antoi samansuuntaisia tuloksia. Sen mukaan ”poikkeustilanne toi digiloikan, mutta oppimisen tuki ei ollut riittävää”.

Perusopetuksen talouteen pandemia vaikutti siten, että opetuksen puolelta kertyi säästöjä mm. tukiopetuksen vähäisemmästä toteutuksesta. Etäopetuksen alettua osa Seure henkilöstöpalveluiden tilauksista keskeytettiin. Lisäksi säästöä kertyi puhtaus- ja ateriapalveluista. Hankerahoituksella järjestettyjä kerhoja ei voitu toteuttaa.

Chromebookit: kouluissa on tarve eri ikäisillä ja eri oppitunneilla päästä käsiksi hyvin erilaisiin aineistoihin. Kun materiaalit ovat paljolti digitaalisia ja koneet tulevat kotiin, vanhempien on vaikea valvoa laitteiden käyttöä. Suurimpana huolena on, että vanhemmat eivät edes tiedä mihin koulun laitteilla pääsee. Kun ilmeisesti suodatinten asentaminen ja niillä oikeanlaisen suodatuksen aikaansaaminen tulisi liian kalliiksi ja suuritöiseksi, ainakin pitäisi tiedottaa laitteiden mahdollisuuksista (tai suodatuksen puutteesta). Vastuu tiedotuksesta ja huoltajien tiedonsaannista on kasvatuksen ja opetuksen toimialalla.

Suositus:

Kevään 2020 ja 2021 etäkoulujaksojen aikana heikentyneiden oppimistulosten ja oppilaiden kasvaneen tuen tarpeen jälkihoitoon on varauduttava riittävin tukitoimin (opetus, oppilashuollon psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuolto).

Jos koulujen käytössä olevien chromebookien internetkäyttöä ei voida rajata ja laitteita on tarpeen käyttää myös oppilaan kotona, on hyvä varmistaa, että huoltajille tiedotetaan asiasta selkeästi.

2.3 Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen palveluyksikkö on osa toisen asteen koulutuksen palvelualueetta. Palvelualueeseen kuuluu lisäksi ammatillinen opetus. Vantaalla lukiokoulutusta järjestetään viidessä suomenkielisessä päivälukiossa, yhdessä ruotsinkielisessä lukiossa sekä Vantaan aikuislukiossa ja Sotungin lukion aikuislinjalla

Kuva: Tikkurilan lukio, kuvaaja Pekka Turtiainen

Toiminnan tavoitteet

Lukiokoulutuksen tavoitteiden taustalla vuonna 2020 olivat sivistystoimen toimialan tavoitteet ja lukioden laatukortti sekä palvelulupaus lukuvuodelle 2019–2020. Tavoitteina olivat erityisesti: lukiouudistuksen haltuunotto, kehittäminen ja toteuttaminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen. Tavoitteet liittyivät kiinteästi käytännön työhön ja niillä ei ole selkeitä mittareita. Ohessa poimintoja lukion laatukortista niistä toimenpiteistä, joilla tavoitteita tuotiin käytännön työhön:

- Huolehditaan, että opiskelijat laativat kokonaistilanteensa huomioon ottavan henkilökohtaisen jakso- ja opintosuunnitelman.
- Autetaan opiskelijoita omien tavoitteiden asettamisessa ja jatko-opintovalmiuksien saavuttamisessa.
- Perehdytään uusien opetussuunnitelman perusteiden sisältöihin ja aloitamme uuden opetussuunnitelman laatimisen.
- Hyödynnetään monipuolisesti erilaisia toimintaympäristöjä.

Eli opiskelijoiden ohjaus, opintosuunnitelmien ja opetussuunnitelman kautta tehtävä kehitystyö olivat niitä keinoja, joilla käytännön työssä vastattiin asetettuihin tavoitteisiin.

Talous

Oheisessa taulukossa tiivistettynä lukiokoulutuksen talousvertailua vuodelta 2020.

Lukiokoulutuksen talousarvion toteutuminen 2020 (luvut 1000 euroa)

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	819	940
Toimintakulut	-26 386	-25 851
Toimintakate	-25 567	-24 910

Lukiokoulutuksen tulot hieman ylittyivät ja menot hieman alittuivat talousarviossa arvioituista. Toimintatuotoissa tukia ja avustuksia kertyi arvioitua enemmän. Säästöä syntyi henkilöstö- ja ateriamenoissa. Lukiokoulutukseen saatiin valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 646 000 euroa, josta noin 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2021. Avustus on tarkoitettu opetuksen ohjauksen ja tukitoimien lisäämiseen. Avustuksella piennettiin ryhmäkokoja,

järjestettiin tukiopetusta sekä palkattiin joulukuun alusta määräaikainen opinto-ohjaaja ja lukiopsykologi. Lisäksi muuhun lukiokoulutuksen kehittämistoimintaan saatiin hankeavustuksia yhteensä noin 240 000 euroa.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Oheiseen taulukkoon on kerätty lukio-opetuksen toiminnan volyymeja, laadun, tuottavuuden ja tehokkuuden tunnuslukuja.

Lukiokoulutuksen volyymeja sekä tuottavuuden ja laadun tunnuslukuja

	2017	2018	2019	2020
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 556	3 563	3 576	3 673
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	711	713	715	735
Aikuis- ja etälukioiden tutkintotavoitteiset opiskelijat	259	229	261	257
Keskeyttäneet prosenttia/opiskelijamäärä, päivälukiot	2,1 %	2,8 %	2,5 %	1,88 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista, päivälukiot	87 %	87,5 %	85 %	84,2 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija, päivälukiot	1,31	1,30	1,33	1,35
Käyttömenot euroa/opiskelija, päivälukiot	6 043	6 543	6 691	6 623
Huoneistonestiöt/opiskelija, päivälukiot	7,7	8,0	7,6	7,4

Tunnuslukuista voi todeta, että oppilasmäärät ovat pysyneet varsin tasaisina vertailuvuosina. Positiivinen asia on hyvin alhainen keskeyttämisprosentti. Kolmessa vuodessa valmistuneiden prosenttimäärä on hieman pudonnut. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että yhä useampi oppilas käyttää mahdollisuuden suorittaa lukiokoulutus neljässä vuodessa, parantaakseen mahdollisuuksiaan saada hyvät arvosanat ylioppilaskokeessa ja näin parantaa jatko-opintoihin pääsymahdollisuuksiaan.

Aloituspaiikat

Vantaan lukioden aloituspaikkoja on kasvatettu maltillisesti. Vuosina 2012–2018 aloituspaikkoja oli 1 160. Vuonna 2019 aloituspaikkoja oli 1 190 ja vuonna 2020 aloituspaikkoja oli 1 220. Tällä hetkellä Vantaan lukioissa on aloituspaikkoja noin 52 prosentille peruskoulun päättävien ikäluokasta. Helsingissä ja Espoossa on lukion aloituspaikkoja noin 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Vantaan opetuslautakunnan kokouksessa 10.6.2019 lautakunta päätti yksimielisesti jättää pöytäkirjalausuman, jossa lautakunta muun muassa edellytti, että kaupunki ryhtyy lisäämään

asteittain vuodesta 2020 alkaen nuorille tarkoitettuja lukion aloituspaikkoja siten, että paikkoja olisi tulevaisuudessa 60 prosentille ikäluokasta.

Yksi painava syy maltilliseen oppilasmäärän kasvattamiseen Vantaan lukioissa on tilakysymys. Lukiot ovat jaksoissa 1–3 jo nyt lähes täynnä. Peruskoulun päättävien määrät tulevat ennusteiden mukaan kasvamaan aina vuoteen 2026 saakka Vantaalla, joten aloituspaikkaprocentin pitäminen nykyiselläkin tasolla on haasteellista jatkossa. Mikäli aloituspaikkaluku haluttaisiin nostaa 60 prosenttiin pitäisi lukioiden aloituspaikkalukua nostaa vuosittain 2021–2026 aikana noin 60 paikalla ja yhteensä noin 300 paikalla. Suunnitelmissa on nyt aloituspaikkojen lisääminen kolmellakymmenellä Vaskivuoren lukioon, kun sen laajennus valmistuu vuonna 2024. Mikäli Vantaa haluaisi tarjota lukion aloituspaikkoja Helsingin ja Espoon tapaan (60 prosentille peruskoulun päättävistä), niin Vantaalle tulisi rakentaa yli 1 000 opiskelijan uusi lukio, jotta aloituspaikkojen määrän lisääminen ja sen mukana oppilasmäärän kokonaiskasvu olisi tilojen puolesta mahdollista pitkällä aikavälillä.

Vantaan lukiot vertailussa

Ohessa taulukossa pakollisten aineiden keskiarvo Vantaan lukioissa keväällä 2020 ja lukion sijoitus vertailussa (vertailussa oli mukana 386 lukiota Suomesta. Ylioppilastodistuksen arvosana on muutettu numeroiksi seuraavasti: I=0, A=2, B=3, C=4, M=5, E=6 ja L=7

Vantaan lukioiden puoltoäänät ja sijoitus ylioppilaskirjoituksista tehdyistä vertailussa 2020

Lukio	Puoltoäänät	Sijoitus
Vaskivuori	4,38	138
Tikkurila	4,30	169
Martinlaakso	4,30	173
Sotunki	4,23	199
Lumo	3,72	350

Sijoitus kertoo lukion sijoituksen, kun lukiot järjestetään keskiarvon mukaiseen järjestykseen. Sijoitus ei välttämättä kerro opetuksen laadusta, koska opiskelijoiden lähtötaso vaihtelee paljon kouluittain. Lisäksi lukion koko vaikuttaa keskiarvoon hieman alentavasti ja pieninkin vantaalainen lukio on oppilasmäärältään valtakunnallisesti suuri. Kaikissa vantaalaisista lukiossa on mahdollisuus kirjoittaa huippuarvosanoja.

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot, työhyvinvointi

Lukioiden henkilöstö 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Vakituiset	257	251	250	256

Luvuissa on mukana rehtorit, opettajat ja opintosihteerit. Henkilöstön määrä on ollut lähes samalla tasolla tarkastelujaksolla.

Lukioiden henkilöstön sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	1,6	3,2	2,1	0,8

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla ollut alhaisella tasolla ja selvästi koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia alempi (koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti 2017–2019 vaihteli välillä 4,4–4,7 prosenttia).

Työhyvinvointia mittaavissa Kunta10-tutkimuksissa lukioiden henkilöstöä koskevat tulokset ovat olleet kautta linjan hyviä. Esimerkiksi työn palkitsevuus, työn hallinta johtaminen ja työilmapiiri ovat kaikki hyvällä tasolla.

Uusi lukiolaki, muutokset

Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019. Keskeisempiä muutoksia ovat:

- Lain edellyttämä vaatimus lukiokoulutuksen järjestäjän yhteistyöstä korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa, (§8)
- Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatkokoulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, on oikeus saada opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana (§25)
- Opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja

muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. (§28).

Uuden lain muutoksissa korostuu erityisopetuksen tehostaminen ja oppilaan ohjaus vielä opintojen jälkeenkin. Vantaalla lukiokoulutuksen palveluyksikössä on vastattu uuden lain vaatimuksiin tehostamalla erityisopetusta sekä jälkiohjausta. Opintojen jälkeiseen ohjaukseen on nyt kahden opinto-ohjaajan lisäresurssi verrattuna lukuvuoteen 2018–2019 ja erityisopettajia on 1.8.2020 alkaen kolme aiemman kahden sijaan.

Yhteistyötä korkeakoulujen ja työelämän kanssa on lukiokoulutuksella ollut ennen uuden lain voimaantuloakin ja nyt yhteistyötä tehdään muun muassa tunne työ 2.0-hankkeessa. Hanke on laaja ESR-kumppanuushanke, jossa kehitetään lukiokoulutuksen toimintamalleja ja rakenteita niin, että ne tukevat lukiolain ja uuden opetus-suunnitelman toteuttamista ja tavoitteisiin pääsemistä työelämlähtöisesti. Johdon sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön valmiuksia työelämäyhteistyöhön vahvistetaan seminaarein ja koulutuksin. Hankkeen tarkoituksena on tukea heitä onnistumaan yhteiskunnan vaatimuksia vastaavan lukion kehittämisessä. Hankkeessa tehdään kehitystyötä oppilaitosten, opiskelijoiden ja yritysten kanssa. Hanke on käynnissä ja kestää vuoden 2021 loppuun. Vantaa on hankkeessa osatoteuttajana.

Segregaation ehkäisy ja osallisuus

Segregaation estämisessä lukiokoulutuksen rooli liittyy siihen, että lukioihin on tiettyjen edellytysten (peruskoulun oppimäärän suorittaminen) täytyttyä vapaa hakeutuminen. Esimerkiksi suomea toisena kielenä puhuvia opiskelijoita on kaikissa Vantaan lukioissa. Näiden opiskelijoiden määrät vaihtelevat eri Vantaan lukioissa 6–23 prosenttiin.

Osallisuuteen liittyy opiskelijoiden osallisuus toimintaan. Lukiolaissa on säädetty opiskelijakunnasta ja sen tehtävistä opiskelijoiden yhteistoiminnan, vaikutusmahdollisuuksien ja osallistumisen edistäjänä sekä opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välisen yhteistyön kehittäjänä. Lisäksi opiskelijoilla on edustus lukioiden johtoryhmissä, yhteisöllisissä hyvinvointiryhmissä sekä erilaisissa tiimeissä.

Ajankohtaista

UusiVantaa-organisaatio tuli voimaan 1.1.2020. Uusi organisaatio muutti hieman lukiokoulutuksen johtamisjärjestelmää, mutta muutos oli vireillä jo ennen uutta organisaatiota. Muutokseen liittyvä palaute on ollut positiivista.

Koronakriisin johdosta lukio-opetus siirtyi etäopetukseen maaliskuun 2020 puolivälissä. Siirtyminen sujui nopeasti ja hyvin. Opettajien digiosaaminen on hyvällä tasolla, mikä auttoi etäopetukseen siirtymistä. Vaikka etäopetus sujuikin hyvin, olivat opiskelijat hyvin tyytyväisiä, kun Vantaan lukioissa pystyttiin siirtymään takaisin lähiopetukseen elokuussa 2020. Joulukuun alussa 2020 lukiokoulutuksessa jouduttiin jälleen siirtymään takaisin etäopetukseen koronatilanteen pahentuessa. Lukioden henkilöstöllä on havaittu väsymystä liittyen koronan tuomaan epävarmuuteen. Asiasta on informoitu työterveyttä ja rehtoreita koulutettiin marraskuun alussa tilanteessa toimimiseen. Lisäksi koronatilanteen aiheuttamia vaikutuksia esimerkiksi oppimistuloksiin ja sen aiheuttamia muita mahdollisia vaikutuksia oppilaiden opintojen sujuvuuteen voidaan arvioida tarkemmin vasta myöhemmin.

Lukiokoulutukseen liittyy ajankohtaisena asiana myös oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle. Entistä laajempi oppivelvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuuden laajentamista koskeva lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä 2021 ovat perusopetuksen 9. luokalla.

Johtopäätökset:

Vantaan lukiokoulutuksen toiminnan keskeisiä tavoitteita olivat vuonna 2020 lukiouudistuksen haltuunotto, kehittäminen ja toteuttaminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen. Käytännössä tavoitteita toteutettiin opiskelijoiden ohjauksen, opetussuunnitelman ja opiskelijoiden opintosuunnitelmien kehittämisen kautta. Tuloksellisuuden osatekijöistä voi lukiokoulutuksen osalta positiivisena nostaa esiin

henkilöstön hyvinvointiin liittyen lukioden henkilöstön hyvin alhaisen sairauspoissaoloprosentin ja myös työhyvinvointitutkimuksissa lukion tulokset ovat olleet hyviä.

Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti ja nyt aloituspaikkoja on 1 220 eli noin 52 prosentille peruskoulun päättävistä. Mikäli Vantaan peruskoulun päättävien ikäluokkien päättävien oppilasmäärät kasvavat jatkossa arvioidusti lukion aloituspaikkojen määrää tulisi nostaa nykyisestä yli 300 paikalla vuoteen 2026 mennessä, jos lukion aloituspaikkojen määrä peruskoulun päättävistä ikäluokista halutaan nostaa Espoon ja Helsingin tasolle 60 prosenttiin. Tämä edellyttää uusia tilaratkaisuja, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.

Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Lukiokoulutuksen työelämäyhteistyötä vahvistetaan Tunne Työ 2.0 hankkeella, jossa tehdään kehitystyötä oppilaitosten, opiskelijoiden ja yritysten kanssa.

Koronavirus-pandemia pakotti Vantaan lukiot siirtymään etäopetukseen maaliskuussa 2020. Etäopetukseen siirtyminen ja itse etäopetus ja opiskelu sujui lukioissa hyvin. Elokuussa 2020 alkanut syyslukukausi päästiin aloittamaan lähiopetuksessa, mutta jälleen joulukuussa koronapandemian pahentuessa lukiot joutuivat jälleen etäopetukseen. Vaikka etäopetus on sujunut pääosin hyvin, on henkilökunnassa havaittu väsymistä koronatilanteen aiheuttamaan epävarmuuteen. Lisäksi poikkeuksellisen tilanteen vaikutuksia esimerkiksi opiskelijoiden oppimistuloksiin voidaan tarkemmin arvioida vasta myöhemmin.

Tarkastuslautakunta toteaa tärkeäksi, että vantaalaisissa lukiossa pystytään tarjoamaan laadukasta koulutusta, joka antaa nuorille hyvät lähtökohdat jatkoon. Tämä palvelee myös koko Vantaata, koska tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän koulutettua työvoimaa. Tarkastuslautakunta pitää hyvinä toimenpiteinä Vantaan lukiokoulutuksen panostuksia opiskelijoiden ohjaukseen ja erityisopetukseen. Näin pystytään entistä paremmin tukemaan opiskelijoita sekä opintojen aikana että myös opintojen jatkopolun suunnittelussa.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta suosittelee lukiokoulutusta kartoittamaan, onko löydettävissä mahdollisesti lisätukitoimia auttamaan opiskelijoita sekä henkilökuntaa koronavirustilanteen aiheuttamassa poikkeustilanteessa. Lautakunta suosittelee myös lukiokoulutusta miettimään voisiko nyt käynnissä olevassa työ 2.0-hankkeessa tehtyä yhteistyötä hyödyntää jatkossakin lukiodien ja työelämän yhteistyön tiivistämiseksi.

2.4 Ammatillinen opetus

Vantaan ammattiopisto Varia järjestää ammatillista peruskoulutusta nuorille ja aikuisille. Organisatorisesti Varia kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan ja siellä toisen asteen koulutuksen palvelualueeseen

Varian toiminnan tavoitteet 2020

Kaupunkitasoinen tavoite, keskeyttämisten vähentäminen

Variaa koski seuraava vuodelle 2020 asetettu kaupunkitasoinen strateginen tavoite:

Tavoite 12.7: Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee.

Mittari: Keskeyttäneiden määrän väheneminen.

Mittarin tavoitetaso: Keskeyttäneiden määrän väheneminen 25 prosentilla, noin 150 opiskelijalla. Mittarin lähtötasona on vuonna 2018 keskeyttäneiden määrä: 606 (keskeyttämisprosentti oli tuolloin 18).

Vuonna 2020 keskeyttäneiden määrä Variassa oli 651 ja keskeyttämisprosentti oli 20,6. Tavoite ei toteutunut. Keskeyttämisten vähentäminen on ollut tavoitteena jo monena vuonna. Keskeyttämisten määrän pienenemiseksi on tehty koko ajan toimenpiteitä sekä ammattiopiston tasolla, että tiimeissä ja koulutusalojen toiminnassa. Vuosien 2019–2020 toimenpiteinä on muun muassa käyty läpi opiskelijoiden henkilökoh-
taisia osaamisen kehittämissuunnitelmia (HOKS) ja kartoitettu opiskelijoiden tilan-
netta ja kehitetty HOKS -prosessia entistä yksilöllisemmäksi. Suuri keskeyttämisten

vähentämiseen tähtäävä toimenpidekokonaisuus on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama Keskeyttämisestä kohtaamiseen –hanke, joka käynnistyi täysipainoisesti syksyllä 2019. Keskeyttämisen vähentämiseen pyritään kehittämällä Variassa moniammatilliseen yhteistyöhön perustuvaa toimintamallia opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Lisäksi on palkattu yhdeksän erityisnuorisotyöntekijää opiskelijoiden tueksi (neljä Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hankkeen kautta ja viisi Vantaan Myönteisen erityiskohtelun-ohjelman kautta). Lähes koko Varian henkilöstö osallistuu tiimeittäin neljä koulutuskertaa kestävään Hyvinvoiva Varia -koulutukseen, jonka tarkoituksena on osaltaan mahdollistaa eri ammattiryhmien välistä keskustelua ja yhteistä kehittämistä.

Uudentyyppinen keskeyttämisten määrän pienenemiseen liittyvä kokeilu tulee Kuntaliiton järjestämään Klash –haastekilpailuun osallistumisen kautta. Kilpailussa haettiin ratkaisuja kuntien haasteisiin. Ongelmien ratkaisemiseksi järjestettiin suunnittelukilpailu, jossa valittiin yksi tai useampi toimija ratkaisemaan haastetta. Varian keskeyttämisten vähenemishaasteen ratkaisijaksi kilpailussa valikoitunut yritys on kehittänyt ongelman ratkaisemiseksi erilaisia opintojen keskeyttämisen riskiä ennakoivia teknologisia sovelluksia. Sovellukset keräävät hallinnollisen tiedon lisäksi tietoa opiskelijoilta itseltään mobiilikyselyillä ja kyselyt tunnistavat opiskelijat, joilla on huolia tai tuen tarvetta. Mikäli tuen tarvetta ilmenee, niin opiskelijalle tarjotaan sopivaa tukipalvelua. Tiedonkeruusta on näin selkeä polku opiskelijalle kohdennettaviin tukitoimenpiteisiin.

Keskeyttämisten syitä on selvitetty ja yleisimpiä syitä ovat: oppilaitoksen vaihto, opiskelijan henkilökohtaiset syyt, töihin meno ja väärä alavalinta. Lisäksi osalle keskeyttämisistä on opiskelijahallintojärjestelmässä merkintä, että opiskelija on katsottu eronneeksi. Eronneiden opiskelijoiden osalta keskeyttämisen syy ei ole tiedossa. Eronneet (heitä on noin 20 prosenttia kaikista keskeyttäneistä) ovat haasteellisin ryhmä, sillä he eivät yleensä vastaa koulun yhteydenottoihin ja heitä ei näin tavoiteta.

Muita tavoitteita

Keskeyttämisen ehkäiseminen ja opintojen edistäminen koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa olivat vuonna 2020 Varian toiminnan painopisteinä. Varialle oli

asetettu vuodelle 2020 tavoitteita sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja toisen asteen koulutuksen palvelualan tulokortissa, jonka lisäksi Varialla on myös oma tulokorttinsa. Varialle kyseisissä tulokorteissa asetetut tavoitteet liittyivät muun muassa uusien pedagogisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen, yrittäjyyskasvatussuunnitelman toteuttamiseen, tiedolla johtamiseen, monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen, ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen täyttymiseen ja valtionosuuksien uuden rahoitusmallin ennakointiin. Kaikkia näitä tavoitteita toteutettiin Variassa. Koko kaupungin tavoitteena ollut keskeyttämisten vähentäminen oli myös toimialan ja palvelualueen tavoitteena ja se ei toteutunut. Keskeyttämistavoite oli toimialan tulokortissa jaettu kahteen osioon, joista toinen osio koski alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosenttia ja tavoitteeksi oli asetettu alle 20-vuotiaiden perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentiksi korkeintaan 15 prosenttia. Tämän ryhmän keskeyttämisprosentti Variassa oli 13,8 prosenttia vuonna 2020, joten tämä toimialan tulokortin tavoite toteutui.

Talous

Ohessa Varian talouden toteuma vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 800	1 800
Toimintakulut	-36 852	-35 746
Toimintakate	-35 053	-33 610

Varian toimintakulut jäivät hieman talousarviossa arvioitua pienemmiksi ja talousarvion sitovana eränä Varialla olevan toimintakatteen toteuma oli hieman arvioitua parempi. Varia sai myös Opetus- ja kulttuuriministeriöstä vuoden 2020 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä noin 2,4 milj. euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tukitoimiin. Käyttö voi jakautua vuosille 2020–2023. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin 1,3 milj. euroa koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen sekä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen. Lisäksi Varialle myönnettiin strategiarahoitusta 263 000 euroa käytettäväksi vuosien 2020–2021 aikana.

Toiminnasta yleisesti

Oheiseen taulukkoon on koottu Varian toiminnan tunnuslukuja 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste		100 %	100 %	98,3 %
Käyttömenot/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä ⁶)			10 486	10 026
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta.	44 %	37 %	36 %	38 %

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Henkilöstömäärä

	2017	2018	2019	2020
Henkilöstömäärä	298	326	340	347

Varian henkilöstön määrän nousuun on vaikuttanut Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä strategiarahoitus ja muu lisärahoitus. Tätä kautta on ollut mahdollista rekrytoida lisäresurssia opetukseen ja ohjaukseen sekä tukipalveluihin ja toiminnan kehittämiseen.

Sairauspoissaoloprosentti

Varian sairauspoissaoloprosentti on vuosina 2017–2020 pysytellyt alle kolmen prosentin, eli selvästi koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla (koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti oli 4,4–4,7 prosenttia vuosina 2017–2020).

Henkilöstötyytyväisyys

Henkilöstötyytyväisyyttä mitataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10 tutkimuksella. Vuoden 2020 aikana on otettu käyttöön myös työhyvinvoinnin minikysely. Vuoden 2020 kevään kyselyssä työilmapiiri sai arvosanan 3,3 (asteikko 0=heikko – 5=erinomainen). Kunta10-tulokset paranivat Variassa vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2018. Kunta10-tulokset ja minikyselyn tulokset käydään aina läpi tiimeissä ja tulosten pohjalta nostetaan tiimikohtaisia kehittämiskohteita.

Ammatillisen koulutuksen lakimuutos ja sen vaikutukset

Laki ammatillisesta koulutuksesta tuli voimaan vuoden 2018 alusta. Laki sisälsi paljon toimintatapoihin liittyviä muutoksia ja Varian toimintaa ja prosesseja on muutettu

⁶ Tunnuslukua muutettiin 2019, siksi mukana vain vertailtavissa olevat vuodet 2019 ja 2020

ja kehitetty lain voimaantulon myötä. Lakimuutoksilla oli eniten vaikutuksia opetustoiminnan järjestämiseen. Aiempi jako nuoriso -ja aikuiskoulutukseen poistui ja jokainen opiskelija suorittaa opintojaan oman henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti aikaisemman ryhmämuotoisen opetusrakenteen sijaan. Varian toiminnan prosessit on kuvattu uuden lain toimintamallien mukaisiksi ja toiminnan laadun varmistusta toteutetaan parhaillaan.

Variassa on tavoitteena saada kokonaisuudessaan käyttöön tiimitoimintamalli, joka sisältää työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamisen. Työelämäyhteistyön painopisteenä on nyt kumppanuussopimukseen perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen kasvattaen samalla tavoiteopiskelijavuosimäärää hallitusti.

Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusta säätelevä laki on muuttunut ja tuonut muutoksia koulutuksen rahoitukseen. Voimassa olevan lain ja asetuksen mukaisesti rahoitusmallissa ollaan tällä hetkellä siirtymävaiheessa. Uuden rahoitusasetuksen luonnoksen mukaisesti rahoitusrakenne tulisi muuttumaan pysyvästi vuoden 2020 rakenteen mukaiseksi. Jatkossa perusrahoituksen osuus rahoituksesta tulee olemaan 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia. Rahoitusmallin muutos on pienentänyt Varian perusrahoituksen osuutta ja nostanut tärkeään asemaan opiskelijoiden suorituksiin perustuvan rahoituksen, sekä valmistuneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työnantaja palautteeseen perustuvan rahoituksen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on jakanut osan rahoituksesta lisätalousarvioihin sidottuna lisärahoituksena. Näiden rahoitusten sekä strategiarahoituksen osuus tulee jatkossa pienenemään.

Segregaation estäminen ja kuntalaisten osallistaminen

Segregaation estämiseen liittyy Varian rooli yhtenä koulutustakuun toteuttajana, jolla pyritään takaamaan opiskelupaikka jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle. Segregaation estämiseksi ja kotouttamisen edistämiseksi Variassa on panos-

tettu usean vuoden ajan myös maahanmuuttajien koulutuksen kehittämiseen ja kehitystyötä on muun muassa erilaisten hankkeiden, esimerkiksi MAHTAVA-hanke⁷, kautta. Pyrkimyksenä on edistää maahanmuuttajien mahdollisuuksia hankkia ammatillinen koulutus. Maahanmuuttajille myös järjestetään erikseen kohdennettuja koulutuksia, joissa painotetaan muun muassa suomen kielen opetusta. Varia on myös mukana Vantaan kaupungin maahanmuuttajien osaamiskeskuksen toiminnassa.

Ajankohtaista

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti Varian toimintaan. Variassa siirryttiin pääosin etäopetukseen maaliskuun 2020 puolella välissä. Kevään opetus muutettiin nopealla tahdilla teoriaopetuksesi ja digitaalisia välineitä hyödyntäen etäopetuksesi. Samalla kehitettiin uusia etäopetuksessa ja uusissa oppimisympäristöissä tarvittavia opetuksen ja ohjaamisen välineitä. Syksyllä pääpaino oli taas lähiopetuksessa, mutta joulukuun alusta 2020 jouduttiin pandemiatilanteen pahentuessa siirtymään etäopetukseen. Koronaviruspandemia jatkuu edelleen ja sen lopullisia vaikutuksia Varian toimintaan ei vielä kokonaisuudessaan tiedetä.

Varian talouteen pandemia on vaikuttanut vähentämällä normaaleja myyntituottoja ja palveluiden ostojen hankintamäärää. Tulojen osalta vaikutus jäi pieneksi, koska samaan aikaan Variasta myytiin tarpeetonta kalustoa, josta kertyi tuloa. Lisäksi Varia sai Opetus ja kulttuuriministeriöstä lisärahoitusta, josta on kerrottu taloutta käsittelevässä kappaleessa

Ajankohtainen asia on myös vuoden 2020 alusta voimaan tullut Uusi Vantaa-organisaatio. Varian sisäinen organisointi oli jo tarkennettu ennen Uusi Vantaa -organisaation muutosta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta Uusi Vantaa -organisaatio on toimiva organisaatiomalli.

Toimintaan jatkossa vaikuttava muutos on myös oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle. Entistä laajempi oppi-

⁷ MAHTAVA-hanke: <https://www.variaprojektit.fi/maahanmuuttajalle/mahtava/varian-mahtava-hanke/>

velvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, joiden oppivelvollisuus nykyisen lain mukaan päättyy vuonna 2021.

Johtopäätökset:

Vantaan ammattiopisto Varian toiminnan painopisteenä ollut opintojen keskeyttämisten vähentäminen ei toteutunut tavoitellusti vuonna 2020. Keskeyttämisen vähentämiseksi on tehty ja tehdään koko ajan uusia toimenpiteitä, mutta keskeyttäneiden määrä kasvoi siitä huolimatta vuonna 2020. Toiseksi Varian toiminnan painopisteeksi nousi oman toiminnan sopeuttaminen koronapandemian aiheuttamaan muutokseen toimintaympäristössä. Tätä tavoitetta toteutettiin muun muassa kehittämällä muuttuneessa oppimisympäristöissä tarvittavia opetuksen ja ohjaamisen välineitä.

Varialla on tärkeä rooli segregaatian estämisessä. Koulutuspaikkojen järjestäjänä Varia on toteuttamassa koulutustakuuta, jolla pyritään takaamaan jokaiselle alle 25-vuotiaalle koulutuspaikka. Segregaation estämiseen ja samalla kotouttamisen edistämiseen liittyvät myös Variassa tehdyt erilaiset toimenpiteet maahanmuuttajien koulutuksen edistämiseksi (muun muassa maahanmuuttajin liittyvät hankkeet ja maahanmuuttajille erikseen kohdennetut koulutukset).

Varian toimintaa ja prosesseja on kehitetty vuoden 2018 alusta voimaan tulleen ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Opiskelijat suorittavat nyt opintojaan henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien mukaisesti, joka on tehnyt opintojen ohjaamisesta entistä yksilöllisempää. Varia on siirtymässä kokonaisuudessaan tiimitoimintamalliin, joka sisältää työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamisen. Varian toiminnan prosessit ovat nyt uuden lain toimintamallien mukaisia ja toiminnan laadun varmistusta toteutetaan parhaillaan.

Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusrakenne tulee muuttumaan pysyvästi vuoden 2020 rakenteen mukaiseksi Rahoitusmallin muutos nostaa tärkeään asemaan opiskelijoiden suorituksiin perustuvan rahoituksen, sekä valmistuneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työnantaja palautteeseen perustuvan rahoituksen.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä tavoitetta vähentää opintojen keskeytyksiä Variassa. Keskeyttämisprosentti oli Varialla vuonna 2020 jälleen noussut. Koulutuksen keskeyttäneillä on suuri riski jäädä kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle, joten tarkastuslautakunta suosittelee, että keskeyttämisten ehkäisyyn panostetaan edelleen entistä enemmän. Koska joillakin oppilailla on suuriakin koulunkäynnin ongelmia jo toisen asteen alkaessa, pitää oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen kiinnittää entistä enemmän huomiota jo peruskoulussa. Lautakunta suosittelee Variata myös kartoittamaan mahdollisia lisätukitoimia, joilla oppilaita voitaisiin tukea koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa.

3 KAUPUNKIKULTTUURI

3.1 Musiikkiopisto

Taustaa

Vantaan musiikkiopisto on vuonna 1963 perustettu musiikin laajan oppimäärän perusopetusta järjestävä oppilaitos. Opetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää. Kaupungin organisaatiossa musiikkiopisto kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kulttuuripalvelujen palvelualueeseen ja lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen yksikköön.

Toiminnan tavoitteet 2020

Musiikkiopiston toiminnan sopeuttaminen koronapandemian tuomaan muutokseen nousi 2020 merkittävämmäksi toimintaa ohjaavaksi tekijäksi. Tämä edellytti uusien oppimismenetelmien käyttöönottoa ja kehittämistä. Koronapandemian vaikutuksista toimintaan kerrotaan erikseen omassa kappaleessaan. Opetuksen muokkaaminen vastaamaan uutta opetussuunnitelmaa oli lisäksi yksi tärkeimmistä toiminnallisista tavoitteista vuonna 2020. Opetussuunnitelman suurin muutos musiikin laajassa oppimäärässä on se, että nyt alkuopetuksen jälkeen opinnot alkavat eriytyä ja jokainen oppilas asettaa opettajansa kanssa viimeistään syventävissä opinnoissa henkilökohtaiset tavoitteet omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti. Näin pyritään entistä voimakkaammin luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymiseen. Aikaisemmin kaikille oppilaille asetettiin samat tavoitteet, joilla tähdättiin siihen, että oppilas sai valmiudet ammattiopintoihin. Uutta opetussuunnitelmaa ajettiin edelleen käytäntöön ja tavoitteena on, että vuonna 2021 syksyllä siirrytään kokonaan uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Talous

Ohessa Vantaan musiikkiopiston talouden toteuma vuodelta 2020. (Luvut tuhatta euroa).

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 082	1 044
Toimintakulut	-4 209	-4 172
Toimintakate	-3 127	-3 128

Koronapandemia vaikutti erityisesti toimintatuottoihin, joita kertyi arvioitua vähemmän, samalla kuitenkin toimintakuluihin tuli säästöjä. Valtiolta musiikkiopisto sai korona-avustusta lähes 100 000 euroa, jonka avulla talous pysyi tasapainossa. Sitovana eränä oleva toimintakate käytännössä toteutui, sillä arvioidun ja toteutuneen toimintakatteen ero oli vain noin 700 euroa.

Toiminnasta yleisesti, toiminnan volyymeja sekä laatuun ja vaikuttavuuteen vaikuttavia tekijöitä

Musiikkiopisto toimii koko Vantaan alueella 20 eri toimipisteessä, joten saavutettavuus on hyvä koko Vantaan alueella. Luokkatilat ovat pääsääntöisesti hyviä, äänieristettyjä ja akustisesti toimivia. Opetusvälineet ovat korkeatasoisia ja opettajakunta on korkeasti koulutettua. Oppilailla on mahdollisuus tunneilla käyttää opiston soittimia ja

myös vuokrata soittimia soitinlainaamosta huoltokuluja vastaan. Toimintaan kuuluu lisäksi konsertteja ja muuta toimintaa (esimerkiksi musikaaleja) Konsertit ovat joko pienimuotoisia ”omalle väelle” suunnattuja tai suuria esim. sinfoniaorkesterin konsertteja.

Oheiseen taulukkoon on koottu Vantaan musiikkiopiston toiminnan tunnuslukuja 2017–2020

Oppilasmäärät	2017	2018	2019	2020
Taiteen perusopetus	1068	1071	1078	1073
Varhaismusiikkikasvatus	818	768	691	615
yhteensä	1886	1839	1769	1688
Avoin opetus	215	213	192	169
Tempo ⁸	77	74	74	100
kaikki yhteensä	2178	2126	2035	1957

Opetustunnit	2017	2018	2019	2020
Taiteen perusopetus ja Varhaisiän musiikkikasvatus	50302	50237	50679	50227
Avoin opetus	1925	2140	2124	2448
Tempo	1840	1743	1607	2213
yhteensä	54067	54120	54410	54888

Musiikkiopiston konserttien/tilaisuuksien määrä ja kävijämäärä 2017–2020	2017	2018	2019	2020
Konserttien /tilaisuuksien määrä	205	168	191	52
Konserttien /tilaisuuksien kävijämäärä	17236	17983	15770	2924
Virtuaalikonserttien määrä				7
Virtuaalikonserttien kävijämäärä*				6860

Koronapandemia vaikutti vuonna 2020 musiikkiopiston oppilasmääriin vähentävästi. Erityisesti varhaismusiikkikasvatuksen oppilasmäärät ovat selkeästi koronapandemian vuoksi pudonneet. Musiikkiopisto on aiemmin järjestänyt vuosittain ollut lähes 200 erilaista tilaisuutta, ja kävijämäärät ovat olleet yli 15 000 tasolla. Näiden konserttien ja tilaisuuksien määrä putosi koronapandemian vuoksi selvästi vuonna 2020. Etäopetuksen ja etänä pidettävien virtuaalikonserttien myötä saatiin kuitenkin oppilaiden määrää sekä konserttien ja konserttien kävijämääriä paikattua.

⁸Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä kolmisen vuotta.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Oheisiin taulukoihin on koottu tietoa musiikkiopiston henkilöstömääristä ja sairauspoissaoloprosentista.

Henkilöstömäärä

	2017	2018	2019	2020
Toistaiseksi työsuhteessa olevat	54	49	57	60
Muut	59	58	59	50
Yhteensä	113	107	116	110

Sairauspoissaoloprosentti

	2017	2018	2019	2020
Opettajat	1,15	2,12	2,46	1,13
Toimistohenkilökunta	1,08	1,66	1,47	1,10

Henkilöstömäärässä ei ole suuria muutoksia tarkastelujaksolla. Sairauspoissaoloprosentti on ollut erittäin alhainen viime vuosina.

Henkilöstötyytyväisyys oli vuoden 2020 Kunta10-kyselyn tulosten perusteella parantunut edellisiin vuosiin verrattuna lähes jokaisella kyselyn osa-alueella. Kyselyn vastausprosentti oli musiikkiopiston osalta nyt 78 prosenttia, joka oli myös selvästi edellistä tutkimusta korkeammalla tasolla.

Segregaation estämien ja kuntalaisten osallistaminen

Musiikkiopiston ehkä merkittävin segregaation estämistä ja osallisuutta tukeva toiminta on sisäasianministeriön hankkeeseen osallistumisen myötä jo vuonna 2009 kahteen kouluun (Kytöpuistoon ja Länsimäkeen) perustetut Tempo-lastenorkesterit. Tempo-orkesterissa puolet lapsista on maahanmuuttajataustaisia ja puolet kantaväestöä. Toiminta alkoi sisäministeriön rahoittaman hankkeena ja Vantaan kaupunki on rahoittanut toimintaa hankerahan päättymisen jälkeen. Tempo-toimintaa laajennettiin myönteisen erityiskohtelun rahoituksella Lehtikuusen kouluun. Hankerahoitusta on nyt saatu myös uuden orkesteriin perustamiseen Uomarinteen kouluun, mutta koronapandemia on viivästyttänyt toiminnan aloittamista.

Koronaviruspandemian vaikutukset toimintaan

Koronaviruspandemian johdosta musiikkiopisto joutui erittäin nopealla aikataululla siirtymään etäopetukseen. Aluksi etäopetuksessa oli ongelmia liittyen sekä opettajien omaan digiosaamiseen että myös tekniikkaongelmiin. Nopeasti opettajille saatiin kuitenkin koulutusta eri digitaalisten opetusmenetelmien ja tarvittavan tekniikan käyttöön. Merkittäväksi avuksi nousi vertaistuki, eli jaettiin tietoa facebookissa ja muualla netissä ja koottiin parhaita vinkkejä yhteiselle sharepoint-alustalle. Etäopiskelu on tuonut myös positiivisia asioita: esimerkiksi poissaolojen vähentymistä, oppilaiden kuuntelutaidon kehittyminen ja myös oppilaiden rohkeampi osallistuminen opetuksensa kehittämiseen on lisääntynyt. Etäopetus on myös kehittynyt koko ajan kokemusten karttuessa. Opetusmenetelmät ovat hioutuneet ja jo mainitun vertaistuen avulla saadaan parhaat kokemukset nopeasti jaettua ja otettua laajasti käyttöön. Vaikka lähiopetukseen paluu on jatkossa tärkeää, niin nyt etäopetuksessa saatuja hyviä kokemuksia tullaan varmasti hyödyntämään lähiopetuksen rinnalla.

Uusi Vantaa -organisaatio

Uusi organisaatio pudotti musiikkiopiston hierarkiassa alaspäin. Aikaisemmin musiikkiopisto oli suoraan kulttuurijohtajan alaisuudessa, mutta nyt musiikkiopisto on hierarkiassa ”alempana” ja hallinnossa on enemmän väliportaita. Hyvänä puolena uudistuksessa musiikkiopisto näkee aiempaa selkeämmän kokonaiskuvan ja palvelukartan koko Vantaalla tapahtuvaan taiteen perusopetuksen toimijoihin ja paremmat edellytykset tehdä yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa.

Huonona puolena on se, että monitasoisempi organisaatio kangistaa ja hidastaa asioiden hoitamista. Musiikkiopiston oman hallinnon kannalta ongelmallista on myös, se että kaupungin järjestelmistä on nyt vaikeaa saada nopeasti nimenomaan musiikkiopistoon liittyviä tietoja (tieto saadaan lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen koko yksikön tasolta). Uuden hierarkian vuoksi musiikkiopisto on huolissaan yleisestikin näkyvyydestään ja sen myötä vetovoimastaan. Musiikkiopisto miettiikin keinoja (esimerkiksi markkinointiviestinnän lisääminen), jolla sen näkyvyyttä saataisiin paremmaksi.

Johtopäätökset:

Opetusmenetelmien sovittaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen sopiviksi ohjasi pitkälti Vantaan musiikkiopiston toimintaa vuonna 2020. Muutos etäopetukseen piti tehdä nopeasti vuoden 2020 maaliskuussa ja pienten alkuvaikeuksien jälkeen etäopetuksen erilaisia menetelmiä saatiin kokemuksen kartuttua muovattua toimintaan sopiviksi. Vaikka lähiopetus on jatkossa tilanteen salliessa edelleen tärkein opetusmuoto, voidaan nyt hyväksi havaitulla etäopetusmenetelmillä jatkossa täydentää lähiopetusta. Musiikkiopiston tavoitteista tärkeä vuonna 2020 oli uuden opetussuunnitelman sisäänajo ja opetuksen muokkaaminen uuden opetussuunnitelman mukaiseksi. Tavoitteena on, että opetussuunnitelma on lopullisesti päivitetty ja opetus uuden opetussuunnitelman mukaista vuoden 2021 syksystä lähtien.

Koronapandemia aiheutti vuonna 2020 musiikkiopistolle sekä taloudellisia menetyksiä että laskua oppilasmääriin. Taloutta paikkasi merkittävästi valtiolta saatu koronaavustus ja talous pysyikin talousarviossa asetetuissa raameissa. Etäopetuksessa käytettäviä opetusmenetelmiä saatiin kokemusten kertymisen kautta kehitettyä ja oppilas- ja opetustuntien määrän laskua pystyttiin hillitsemään. Eniten laskua tuli järjestettyjen tilaisuuksien määriin, mutta tätäkin pystyttiin hieman paikkaamaan virtuaalikonserteilla.

Tuloksellisuuden osatekijöistä musiikkiopiston henkilöstön hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti ja Kunta10-tutkimuksen parantuneet tulokset ovat positiivisia signaaleja henkilöstön hyvinvoinnin osalta. Segregaation estämisessä ja osallisuuden tukemisessa merkittävää on musiikkiopiston Tempo-lastenorkesteri, joka yhdistää sekä kantaväestöä että maahanmuuttajia yhteisen harrastuksen pariin.

Uuden organisaatiossa Vantaan musiikkiopisto on nyt kulttuurin toimialalla ja organisaatiossa on aiempaa enemmän väliportaita. Vaikka musiikkiopistossa kokeekin nyt saaneensa selkeämmän kokonaiskuvan ja palvelukartan taiteen perusopetuksen toimintaan, niin samalla musiikkiopisto on huolissaan näkyvyydestään ja myös vetovoia-

maisuuksensa mahdollisesta heikentymisestä moniportaisessa hierarkiassa. Musiikkiopisto miettiikin keinoja (esimerkiksi markkinointiviestinnän lisääminen), joilla näkyvyyttä saataisiin paremmaksi.

Vaikka koronapandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikuttikin vähentävästi musiikkiopiston oppilasmääriin ja haittaisi erityisesti opiston konserttitoimintaa, tarkastuslautakunta toteaa musiikkiopiston pystyneen kuitenkin nopeasti sopeuttamaan toimintaansa koronapandemian aiheuttamaan poikkeustilanteeseen. Tärkeää on, että musiikkiopiston toiminta on sujuvaa uudessa organisaatiossa ja opiston vetovoimaisuus säilyy. Tarkastuslautakunta suosittelee musiikkiopistoa yhteistyössä uuden toimialansa ja palvelualueensa kanssa selvittämään, mitkä olisivat parhaat tavat sujuvoittaa toimintaa ja vuorovaikutusta uudessa organisaatiossa ja vahvistaa musiikkiopiston viestintää, näkyvyyttä ja tunnettavuutta.

3.2 Kuvataidekoulu

Vantaan kuvataidekoulu on Suomen kolmanneksi suurin kuvataidekoulu (noin 900 oppilasta). Koulu tarjoaa taiteen perusopetusta laajan opetussuunnitelman mukaan 5–20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Kaupungin organisaatiossa Vantaan kuvataidekoulu kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kulttuuripalvelujen palvelualueeseen ja lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen yksikköön.

Toiminnan tavoitteet 2020

Kuvataidekoulun toiminnan tavoitteet on sisällytetty koulun opetussuunnitelmaan, johon on sisällytetty koulun toiminta-ajatus, toimintakulttuuri ja opetuksen tavoitteet. Toiminta-ajatuksena on tarjota oppilaille onnistumisen kokemuksia sekä paras mahdollinen työympäristö monipuoliseen kuvataiteen harrastamiseen. Opetus perustuu oppilaan aktiiviseen rooliin ja koulun toiminta rakentuu yhteisön jäsenten kokemukseen osallisuudesta. Vantaan kuvataidekoulu pyrkii toiminnassaan jatkuvaan ja monipuoliseen pedagogiseen kehitystyöhön, sekä ajanmukaiseen opetukseen monipuolisella ja ammattitaitoisella opetushenkilökunnallaan. Toimintaan vaikutti vuonna 2020 koronapandemia ja opetuksen sopeuttaminen poikkeusolojen vaatimuksiin.

Talous

Ohessa Vantaan kuvataidekoulun talouden toteuma vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	312 661	363 444
Toimintakulut	-936 710	-967 208
Toimintakate	-624 049	-603 763

Sitovana eränä kuvataidekoululla on toimintakate, joka toteutui arvioitua parempana. Toimintatuotoissa on mukana 20 000 euron korona-avustus.

Toiminnasta yleisesti

Oheiseen taulukkoon on koottu Vantaan kuvataidekoulun toiminnan tunnuslukuja 2017–2020.

	2017	2018	2019	2020
Uudet hakijat vuosittain	209	203	131	107
Sisään otetut vuosittain	207	160	114	98
Opetustunnit	7 392	7 328	7 214	6 798

Oppilasmäärä on ollut laskussa nyt parin viime vuoden aikana. Tähän vaikuttaa yhtenä tekijänä todennäköisesti harrastustakuu, jossa lapsille ja nuorille tarjotaan ennistä enemmän ilmaisia harrastusmahdollisuuksia. Lukukausimaksullisen kuvataidekoulun on vaikea kilpailla näiden kanssa, vaikka koulun tavoitteet ovatkin erilaiset kuin harrastekerhoilla. Lisäksi kuvataidekoulu arvelee, että Vantaan markkinoinnin keskittyä nettiin, ei välttämättä tavoiteta tarpeeksi potentiaalista kohdeyleisöä. Vuonna 2020 koronapandemia vaikutti oppilasmääriin ja tätä kautta opetustunteihin, oppilaita on tällä hetkellä selvästi alle pitkän ajan keskiarvon. Lukuvuositunnit eivät saisi laskea alle 6 600 tunnin, koska tuntiperusteisen valtionosuuden maksuperusteena on tuo tuntimäärä.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Ohessa on koottu tietoa musiikkiopiston henkilöstömääristä ja sairauspoissaoloprosentista.

Henkilöstömäärä

Vantaan kuvataidekoulussa on

1 rehtori

1 kouluavustaja

2 oppilashallintosihteeriä

9 virassa olevaa opettajaa, joista 1 osa-aikainen ja 1 tekee opettajan toimen ohella johtavan opettajan tehtävää, mistä syystä hänen opetusvelvollisuuttaan on kevennetty

3–5 tuntiopettajaa

Vuosien 2017–2020 kuvataidekoulu on saanut kaksi täyttölupaa, joten virassa olevien opettajien määrä on lisääntynyt kahdella. Tuntiopettajien määrä taas on vähentynyt, koska oppilaiden ja sitä kautta opetustuntien määrä on vähentynyt. Tuntiopettajien määrä ei ole ihan suoraan verrannollinen oppilasmäärään, koska tuntiopettajien viikkotuntimäärä voi vaihdella 3–7 tunnin välillä opetettavasta taiteenlajista riippuen.

Kuvataidekoulun sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	1,52	0,62	0,66	2,19

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla hyvin matala ja selvästi koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia (tarkastelujaksolla kaupungin sairauspoissaoloprosentti oli joka vuosi yli 4 prosenttia) alempi.

Segregaation estämien ja kuntalaisten osallistaminen

Kuvataidekoulu on kaikille avoin ja oppilaina on monien kansallisuuksien edustajia (tällä hetkellä oppilaina on 77 oppilasta, jotka puhuvat äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia). Kuvataidekoulu järjestää myös kaikille kaupunkilaisille avoimia taidetapahtumia yhdessä muiden taiteen perusopetuksen oppilaitoksen kanssa, tosin koronapandemian aikana tapahtumia ei ole voitu järjestää.

Koronaviruspandemian vaikutukset toimintaan

Etäopetukseen jouduttiin maaliskuussa 2020 siirtymään käytännössä yhden yön aikana. Tämä luonnollisesti aiheutti hankaluuksia. Kaikkia tarvittavia työvälineitä ei ollut

saatavilla ja myös kuvataiteen opettaminen etänä oli uutta. Aluksi tehtiin opetusvideota, joita oppilaat saattoivat katsoa YouTubesta, etäopetukseen tarvittavia työvälineitä ei aluksi ollut eikä kuvataiteen opettamisesta etänä ollut kokemusta. Jatkossa saatiin Opetushallitukselta rahoitusta, jolla saatiin työvälineitä etäopetukseen. Opettajat ovat saaneet myös koulutusta etäopetuksen tekniikan hallintaan. Yhdessä muiden kuvataidekoulujen kanssa on kehitetty etäopetukseen sopivia tehtäviä. Oppilaille on myös toimitettu materiaaleja koteihin kahdessa eri vaiheessa: viime keväänä ja syksynä. Alun jälkeen etäopetus on alkanut sujua melko hyvin ottaen huomioon, että kuvataiteen opettaminen etänä on haastavaa. Etäopetukseen siirtymisestä on saatu palautetta, jossa kritisoidaan sitä, että etäopetus ei vastaa lähiopetusta kuvataidekoulussa. Palaute koskee uusien materiaalien saatavuutta. Etäopetuksessa onkin mahdollista käyttää kaikkia materiaaleja, joita kuvataidekoulu tarjoaa lähiopetuksessa.

Kuvataidekoululla on kehittämissuunnitelmia, joissa osa opetuksesta olisi nyt saatujen kokemusten perusteella etäopetusta. Etänä pidettäviä opintojaksoja on suunnitteilla myös sellaisille oppilaille, joille on syystä tai toisesta vaikea osallistua lähiopetukseen. Etäopetus aiheuttaa kuitenkin lisäkustannuksia, koska välineiden toimittaminen kotiin on kallista.

Uusi Vantaa -organisaatio ja muuta ajankohtaista

Uuden organisaation myötä kuvataidekoulu liitettiin osaksi lasten ja nuorten kulttuuripalveluita. Kuvataidekoulu tipahti edelliseen organisaatioon verrattuna hierarkiassa alaspäin, koska hierarkiatasoja on nyt enemmän. Tämä on vaikuttanut kuvataidekoulua koskevaan asioiden hoitoon ja tiedonkulkuun. Hyvänä organisaatiouudistuksessa kuvataidekoulu pitää sitä, että kuvataidekoulu on nyt samassa osastossa Lasten ja Nuorten kulttuuripalveluiden (ja musiikkiopiston) kanssa, kun entisessä organisaatiossa oli tavallaan kilpailua samoista asiakkaista. Nyt yhteistyömahdollisuudet ovat entistä paremmat. Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden työkenttään kuuluu myös yhteistyö yksityisten taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa, ja tätä kautta myös yhteistyömahdollisuudet laajenevat.

Toimitiloihin liittyvä ajankohtainen asia on Kulttuurikeskus Orvokin perusparannuksen valmistuminen kevään 2021 aikana. Sen myötä kuvataidekoulu saa ajanmukaiset ja modernit toimitilat.

Johtopäätökset:

Vantaan kuvataidekoulun toimintaa ohjasi vuonna 2020 vahvasti toiminnan sopeuttaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen. Opetus jouduttiin nopealla aikataululla muuttamaan etäopetukseksi. Etäopetuksessa oli alkuun sekä välineisiin, että etäopetuksen tekniseen osaamiseen liittyviä hankaluuksia. Etäopetus alkoi sujua kuitenkin melko hyvin, kun saatiin uutta opetusvälineistöä ja opettajat saivat kokemusta etäopetukseen käytettävän tekniikasta. Kuvataiteen opettaminen pelkästään etäopetuksena ei kuitenkaan vastaa lähiopetusta ja tästä saatiin myös palautetta. Kuitenkin kuvataidekoulu on suunnitellut, että jatkossa nyt saatujen kokemusten perusteella etäopetus voisi olla osana opetusta lähiopetuksen rinnalla.

Vantaan kuvataidekoulun oppilasmäärät ovat pudonneet muutamana viime vuotena. Yhtenä tähän vaikuttavana tekijänä saattaa olla ilmaisen harrastekerhotoiminnan lisääntyminen. Kuvataidekoulu arvelee, myös että markkinointia voisi nykyisestään kehittää. Vuonna 2020 luonnollisesti koronapandemialla oli myös suuri vaikutus oppilasmääriin ja oppilasmäärä on nyt selvästi alle pitkän ajan keskiarvon.

Poikkeusolot tekivät vuodesta 2020 haasteellisen myös kuvataidekoulun taloudelle, mutta kuvataidekoulu onnistui poikkeusoloista huolimatta pysymään talousarviossa. Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstön hyvinvoinnin osalta positiivista kuvaa antaa kuvataidekoulun hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti.

Uusi Vantaa -organisaatiossa kuvataidekoulun nykyisessä toimialassa on aiempaa enemmän hierarkiatasoja, jonka kuvataidekoulu katsoo hidastaneen asioiden hoitoa sekä tiedonkulkua organisaatiossa. Samalla kuitenkin yhteistyömahdollisuudet kaupungin muiden kulttuuripalvelujen kanssa ja myös kaupungissa toimivien yksityisten taiteen perusopetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa ovat organisaatiomuutoksen myötä parantuneet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vaikka poikkeusolot vaikuttivat Vantaan kuvataidekoulun toimintaan 2020, niin positiivista oli, että opetusta kuitenkin pystyttiin uusilla menetelmillä tarjoamaan ja toiminta pitämään käynnissä.

3.3 Aikuisopisto

Vantaan aikuisopisto on yksi Suomen suurimmista kansalaisopistoista. Se järjestää kaikille aikuisille avoimena olevia kursseja eri aloilta. Lisäksi maahanmuuttajien koulutus on tärkeä osa aikuisopiston toimintaa. Organisatorisesti aikuisopisto kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kirjasto- ja asukaspalvelujen palvelualueeseen.

Kuva: Vantaan aikuisopisto, kuvaaja Pekka Turtiainen

Toiminnan volyymejä ja tunnuslukuja

Oheisessa taulukossa on koottuna Vantaan aikuisopiston tunnuslukuja neljältä viimeiseltä vuodelta.

Aikuisopiston volyymeja sekä tuottavuuden ja laadun tunnuslukuja⁹

	2017	2018	2019	2020
Kurssien määrä	1 895	1 919	1 900	1 810
Aikuisopiston opiskelijat	31 034	30 196	34 739	27 355
Opetustuntien lukumäärä	47 349	44 679	47 979	47 693
Oman maksutulon osuus budjetista	38 %	33 %	38 %	34 %
Kotouttamiskoulutuksen opiskelijat	1 127	1 175	1 031	906
Aikuisten perusopetuksen opiskelijat		101	104	131
Kotouttamissuunnitelman mukaiset opiskelijat		125	210	86

⁹ Aikuisten perusopetuksen opiskelijat ja Kotouttamissuunnitelman mukaiset opiskelijat tunnuslukuja on koottu vuodesta 2018

Vuoden 2020 tunnuslukujen arvoihin vaikutti voimakkaasti koronapandemia, jonka vaikutuksia käsitellään vielä jatkossa erikseen.

Talous

Oheisessa taulukossa tiivistettynä aikuisopiston talousarvion ja tilinpäätöksen vertailua vuodelta 2020

Aikuisopiston talousarvion toteutuminen 2020 (luvut 1000 euroa)

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 287	1 311
Toimintakulut	-4 402	-3 991
Toimintakate	-3 115	- 2 680

Oheiset talousarvioluvut on koottu muutetusta talousarviosta, sillä vuoden 2020 aikana aikuisopiston talousarviota muutettiin sekä tuotto- että kuluarvion osalta. Vantaan aikuisopiston toimintatuottoja vähennettiin yhteensä noin 211 000 euroa ja menoja korotettiin noin 228 000 euroa. Tuottoja vähennettiin koronatilanteen aiheuttamasta kurssimaksujen palauttamisesta sekä rajoitusten takia vähentyneestä opiskelijamäärästä. Tuotoissa huomioitiin myös hankkeiden odotettua korkeammat tulot. Menojen korotus johtui budjetoimattomien hankkeiden menoista. Aikuisopiston tulot, menot ja toimintakate toteutuivat hieman muutettua talousarviota paremmalla tasolla.

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot, työhyvinvointi

Oheisissa taulukoissa koottuna tietoa aikuisopiston henkilöstömäärästä ja henkilöstön sairauspoissaoloprosentista.

Aikuisopiston henkilöstö 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Vakituiset	27	28	30	30
Määräaikaiset	208	216	233	230

Aikuisopiston sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	5,7	3,17	1,58	1,20

Sairauspoissaoloprosentti aikuisopistossa on ollut selvästi kaupungin keskiarvoa alemmalla tasolla (Koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti vaihteli vuosina 2017–

2020 välillä 4,35–4,72 prosenttia). Myös työhyvinvointia mittaavassa Kunta10-tutkimuksessa aikuisopiston tulokset ovat myös aina olleet varsin hyvät vertailussa kaupungin, oman toimialan ja tulosalueen tuloksiin.

Segregaation estäminen ja kuntalaisten osallistaminen

Segregaation estämiseen ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyy aikuisopiston rooli maahanmuuttajien koulutuksen järjestäjänä. Aikuisopisto on profiloitunut erityisesti maahanmuuttajien suomi toisena kielenä (S2) koulutukseen. Suomi toisena kielenä koulutusta opiskeli lukuvuonna 2019–2020 aikuisopistolla erilaisissa ryhmissä yhteensä 3 297 henkilöä. S2-kursseja on eri tasoisille ryhmille, joskin hitaasti eteneville (luku- ja kirjoitustaidottomat) tarkoitettuja kursseja on eniten. Aikuisopisto järjestää koulutusta myös kotivanhempina oleville maahanmuuttajille yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi aikuisopisto järjestää aikuisten perusopetusta maahanmuuttajille, joilla on tämän koulutuksen kautta mahdollista saada peruskoulun päättötodistus ja näin pyrkiä edelleen 2. asteen koulutukseen. Koulutus on tarkoitettu 17–30-vuotiaille maahanmuuttajille, joilla ei ole suomalaista peruskoulua vastaavia opintoja. Tähän asti kaikki aikuisopiston järjestämän aikuisten perusopetuksen kautta päättötodistuksen saaneet ovat myös päässeet jatko-opintoihin Tarvetta aikuisten peruskoulutukselle olisi ilmeisesti enemmänkin kuin mitä tällä hetkellä pystytään tarjoamaan. Aikuisopiston yhtenä painopistealueena vuodelle 2020 selvittää mahdollisuuksia ulottaa aikuisten maahanmuuttajien kohdalla myös vanhempiin ikäryhmiin (nyt yläikärajaa 30 vuotta)

Koska digiosaaminen alkaa olla yhä tärkeämpää monien yhteiskunnallisten palvelujen käytössä, niin erilaiset aikuisopiston digiosaamisen kurssit, joilla opetetaan käyttämään erilaisia digilaitteita ja ohjelmistoja liittyvät myös ainakin välillisesti segregaation ehkäisyyn. Aikuisopisto osallistaa myös kuntalaisia tarjoamalla mahdollisuuksia kurssien suunnitteluun ja ideointiin ja pyrkii toteuttamaan esitettyjä toiveita ja ideoita kursseista.

Asiakaspalaute

Aikuispiston kaikki kurssit arvioidaan vähintään kurssin päätyttyä. Joillakin pidemmillä kursseilla tehdään myös väliarviointia. Palaute on ollut hyvää ja palautteiden keskiarvo on ollut yli 4,5 (asteikko 1–5, jossa 1=huonoin, 5=paras). Palautteet analysoidaan aina ja mahdolliset kursseihin liittyvät parannus- ja korjausehdotukset käsitellään aina kurssin opettajan kanssa.

Koronakriisin vaikutukset

Alkukeväästä 2020 puhjennut koronapandemia vaikutti monilla tavoin aikuisopiston toimintaan. Aikuisopiston kurssitoiminta siirtyi valtaosin etäopetukseen 18.3.2020 alkaen. Osa kursseista (noin 30 kurssia) jouduttiin myös perumaan tai keskeyttämään ja näiden kurssien kurssimaksut palautettiin, mikä aiheutti suuren työmäärän. Lähiopetukseen palattiin osin kesäkuussa ja kokonaan syyskauden alusta. Kurssitarjonnassa on nyt moninkertainen määrä etä- ja monimuoto-opetusta verrattuna aiempaan. Etäopiskelun mahdollistava järjestelmällisensä ja laitteita on hankittu talouden sallimissa rajoissa ja opettajia ja opiskelijoita tuetaan etäopettamisessa ja etäopiskelussa. Koronapandemia vaikuttaa edelleen ja muun muassa kurssien maksimiryhmäkokoja on pienennetty ja nyt valmiudet etäopetukseen ovat huomattavasti paremmat.

Organisaatiomuutos

Aikuisopiston tulosityksikkö kuului vuonna 2019 sivistystoimen toimialaan. Vuoden 2020 alusta voimaan tullessa Uusi Vantaa - organisaatiossa aikuisopiston palveluyksikkö kuuluu nyt kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kirjasto- ja asukaspalvelujen palvelualueeseen. Muutos ei ole vaikuttanut opiston opetustoimintaan mutta hallinnollisesta näkökulmasta opiston toimintaan liittyviä asioita hoidetaan nyt kahdella toimialalla, sillä monet tilastointiin ja rahoitukseen liittyvät viranomaistoimeksiannot tulevat keskitetysti kasvatuksen ja oppimisen toimialalle.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että aikuisopisto on nopeasti pystynyt sopeuttamaan ja muuttamaan toimintatapojaan ja toimimaan kohtuullisen hyvin myös koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa. Jatkossa opistolla on entistä paremmat valmiudet etäopetukseen ja kurssitarjonnassa onkin nyt selvästi enemmän etä- ja monimuotokursseja. Tuloksellisuuden osatekijöistä hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti ja Kunta10-tutkimuksen tulokset antavat positiivista signaalia henkilöstön hyvinvoinnin osalta. Toiminnan laadun osalta positiivisena voidaan nähdä opiston saama hyvä asiakaspalaute.

Aikuisopiston roolia maahanmuuttajien suomen kielen taidon edistäjänä ja perustutkinnon suorittamisen mahdollistajana tarkastuslautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että aikuisopisto edelleenkin kehittää mahdollisuuksia, joilla kursseja voidaan suorittaa entistä monipuolisemmin ja pyrkii löytämään keinoja, joilla perusopetusta voitaisiin tarjota yhä laajemmin myös yli 30-vuotiaille maahanmuuttajille.

4 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

4.1 Kadut ja puistot palvelualue, pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta on osa luvat ja valvonta- yksikköä, joka kuuluu kaupunkiympäristön toimialaan ja siellä kadut ja puistot palvelualueeseen. Yksikköön kuuluu myös lupapalvelut, joiden tehtävä on erilaisten julkiseen kaupunkitilaan kohdistuvien lupahakemusten käsittely ja muun muassa kotihoidon pysäköintitunnusten myöntäminen. Oikeudesta määrätä pysäköintivirhemaksu säädetään laissa pysäköinninvalvonnasta

(727/2011). Pysäköintiin liittyviä säädöksiä, joiden noudattamista pysäköinninvalvonnassa valvotaan, on tieliikennelaissa (729/2018), maastoliikennelaissa (1710/1995) ja pelastuslaissa (379/2011). Pysäköintivirhemaksu on Vantaalla 60 euroa, tämä on säädetty sisäasianministeriön asetuksessa (221/2017).

Toiminnan tavoitteista

Pysäköinninvalvonnalla ja valvonnan keinona käytettävällä pysäköintivirhemaksulla on ohjaava tehtävä. Näin turvataan pysäköintimahdollisuus mahdollisimman monelle takaamalla pysäköinnin vaihtuvuus. Samalla pysäköinninvalvonnalla edistetään myös liikenneturvallisuutta esimerkiksi siirättämällä pois liikenneturvallisuutta vaarantaviin paikkoihin (esimerkiksi suojatien päälle) tai siirtokehotuksesta huolimatta alueelle jätetyt ajoneuvot pois.

Talous

Oheisessa taulukossa pysäköinninvalvonnan yksikön talousarvio ja tilinpäätöslukuja vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös2020
Toimintatuotot	2 296 000	1 871 661
Toimintakulut	971 442	707 863
Tulos	1 324 558	1 163 798

Pysäköinninvalvonnan taloudellinen tulos jäi hieman talousarvioissa arvioidusta. Koronan aiheuttama poikkeustila hiljensi myös liikennettä ja vaikutti osaltaan yksikön tuottoihin vähentävästi. Kuluissa saatiin jonkin verran kompensoivia säästöjä.

Seuraaviin taulukoihin on koottu pysäköinninvalvonnan toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2017–2020.

Virhemaksut ja oikaisuvaatimukset

	2017	2018	2019	2020
Pysäköintivirhemaksuja (kappaletta)	52 245	38 228	34 176	34 368
Pysäköintivirhemaksuista tehdyt oikaisuvaatimukset	4 074	2 647	2 384	2 460

Virhemaksujen kappalemäärät ovat vuoden 2017 jälkeen tasoittuneet. Myös oikaisuvaatimusten määrät ovat kolmena viimeisenä vuotena asettuneet alle 3 000 oikaisuvaatimukseen/vuosi.

Oikaisuvaatimuksista annettujen päätösten jakauma

	2017	2018	2019	2020
Hylättyjä	3 244	1 897	1 746	1 770
Huomautukseksi muutettuja	454	401	305	308
Hyväksytyjä	309	225	207	281
Virheellisiä päätöksiä	29	62	34	48
Tutkimattajättämisspäätöksiä	37	49	57	26

Oikaisuvaatimuksista annettujen päätösten määrät eri kategorioissa ovat pysyneet melko lähellä toisiaan 2018–2020. Vuonna 2017 hylättyjä ja hyväksytyjä oikaisuvaatimuksia oli muita vuosia enemmän, mutta tuolloin myös virhemaksuja annettiin selvästi enemmän.

Ajoneuvosiirrot ja niistä tehdyt oikaisuvaatimukset

	2017	2018	2019	2020
Varastosiiroja	1 019	926	840	926
Lähisiirtoja	124	123	283	228
Siirroista tehdyt oikaisuvaatimukset	96	68	75	63

Ajoneuvon siirroissa on kyse ajoneuvoista, jotka on pysäköity alueelle, jossa on liikennemerkillä osoitettu siirtokehotus kadun kunnossapitotyön vuoksi (esimerkiksi lumen auraus tai hiekan poisto) tai ajoneuvoista, jotka on pysäköity liikenneturvallisuutta vaarantavasti. Lähisiirroissa ajoneuvo siirretään lähelle pysäköintipaikkaansa. Jos lähisiirto esimerkiksi muun liikenteen tai tilan puutteen vuoksi ei ole mahdollista, tehdään varastosiiro ajoneuvojen siirtokeskukseen. Ajoneuvon omistaja on velvollinen korvaamaan siirrosta ja ajoneuvon varastoinnista aiheutuneet kustannukset.

Henkilöstöasioita

Pysäköinninvalvonnassa on varsinaisia pysäköinnintarkastajia yhdeksän ja lisäksi heidän esimiehenään toimiva valvontaesimies ja päällikkönä kunnallinen pysäköinninvalvoja. Avoinna on tällä hetkellä kolme pysäköinnintarkastajan vakanssia. Vakanssien täyttämistä on lykätty muun muassa koronan takia ja uuden tieliikennelain pysäköinninvalvontaan tuomien muutosten takia. Yksityisten taloyhtiöiden pihat eivät 1.6.2020 jälkeen ole kuuluneet pysäköinninvalvonnasta annetun lain piiriin. Yksityisalueiden pysäköinninvalvonta on näin vähentynyt.

Sairauspoissaoloprosentti on pysäköinninvalvonnassa ollut korkealla tasolla. Sairauspoissaloprosentti kytkeytyy työhyvinvointiin ja henkilöstön tyytyväisyyteen, joissa on pysäköinninvalvonnassa parannettavaa. Työstä on ollut negatiivinen mielikuva ja itse työtehtävissä on koettu usein uhka- ja jopa väkivaltatilanteita. Hyvinvoinnin ja työturvallisuuden parantamiseksi tehdään koko ajan toimenpiteitä ja yritetään vähentää työhön liittyviä negatiivisia mielikuvia. Samalla pysäköinninvalvonnassa yritetään luoda positiivista ilmapiiriä ja hyvästä asiakastyöskentelystä palkitaan.

Toiminnasta yleisesti

Uusi tieliikennelaki, kotihoidon pysäköintitunnus

Uusi tieliikennelaki 729/2018 tuli voimaan 1.6.2020. Uuteen lakiin tuli myös säännös kotihoidon pysäköintitunnuksesta. Taustalla tässä oli, että ajoneuvojen pysäköinti aiheuttaa kotihoidon työntekijöille ja vastaaville työntekijäryhmille merkittäviä ongelmia kunnissa. Uusi laki antaa kotihoidon pysäköintitunnuksen haltijalle mahdollisuuden poiketa pysäköinnin rajoituksista. Kotihoidon pysäköintitunnuksen haltijan pysäköinti-mahdollisuuksia helpotetaan samalla tavalla kuin vammaispysäköintiä on helpotettu. Tunnuksen haltija voi muun muassa pysäköidä liikennemerkillä ositetusta rajoituksesta huolimatta maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta tai rajoitusta pidemmäksi aikaa alueelle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu. Pysäköintitunnuksen käyttö rajautuu kunnan hallinnassa olevaan katutilaan. Vantaalla otettiin katualueilla 1.6. 2020 käyttöön lupakäytäntö, jossa myönnetään tieliikennelain mahdollistama erityinen pysäköintioikeus kotihoidon työntekijöille tai kotihoidon palveluja tarjoavalle yritykselle, yhdistykselle tai julkisyhteisölle kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toteuttamista varten. Pysäköintitunnukset myöntää katuvalvontapäällikkö. Pää-tökselle laadittiin soveltamisohje, joka hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 13.1.2021. Ohjeen laadinnassa olivat mukana lupapalvelujen lisäksi myös sosiaali- ja terveystoimen toimiala sekä liikennesuunnittelu.

Laintulkinnat pysäköintitilanteissa

Etenkin maastopysäköintiin liittyen on tilanteita, joissa pysäköinnin pysäköinninvalvo-jilla on ollut erilaisia tulkintoja pysäköinnin oikeellisuudesta. Lähinnä erilaisia tulkin-

toja on ollut siitä, mistä maasto alkaa ja milloin täten ajoneuvon pysäköintiin sovelletaan maastopysäköintiin liittyviä säännöksiä. Lakien tulkinnasta eri pysäköintitilanteissa on järjestetty ja järjestetään jatkossakin koulutusta pysäköinninvalvonnalle. Oleellista on, että pysäköinninvalvonnan kaikilla pysäköinnintarkastajilla olisi yhteinen näkemys lain tulkinnasta tulkinnanvaraisissa pysäköintitilanteissa, jotta kaikkia asiakkaita kohdellaan samalla tavalla.

Asiakaspalvelu ja palautteet

Vantaa-info on pysäköinninvalvonnan ensisijainen asiakaspalvelukanava kaupunkilaisten suuntaan. Asiakaspalvelun ja pysäköinninvalvonnan välinen yhteistyö pyritään pitämään tiiviinä. Esitettyihin kysymyksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman pian. Vastausajat riippuvat aiheen laajuudesta monimutkaisuudesta. Lisäksi verkkosivuilla on chatbotti, joka osaa vastata yleisimpiin kysymyksiin.

Pysäköinninvalvonta herättää helposti negatiivisia tunteita. Kaupungille jätetyt pysäköinninvalvontaa koskevat palautteet ovatkin usein negatiivisia, vaikka myöskin positiivista palautetta saadaan. Toimintaan liittyvä negatiivisuus on suuri ongelma ja heijastuu myös työhyvinvointiin.

Uhkatilanteet

Pysäköinninvalvojat kohtaavat hyvin usein erilaisia uhkatilanteita työssään. Uhka on useimmiten sanallista, mutta myös fyysistäkin uhkaa on koettu. Uhkatilanteiden tunnistamiseksi ja niiden purkamiseen on järjestetty koulutusta. Lisäksi tarkastajille voidaan hankkia kaasusumutteita, mutta niiden hallussapito edellyttää aina käyttäjältä poliisin myöntämää hankintalupaa ja koulutusta sumutteen käyttöön. Tarkastajille on hankittu myös haalarikamerajärjestelmä, mutta sen käyttöönotto on viivästynyt teknisten ongelmien vuoksi. Sumutteiden ja haalarikameroiden käyttö on vapaaehtoista ja sovitaan työntekijän kanssa henkilökohtaisesti.

Koronakriisi

Koronakriisin aikana pysäköinninvalvonnan toiminnassa on noudatettu kaupungin ja häiriötilannejohtoryhmän ohjeita ja määräyksiä. Henkilöstö on saanut halutessaan suojarusteita ja tarpeettomien asiakaskontaktien välttämistä on suositeltu. Koronakriisillä on ollut vaikutuksia myös yksikön talouteen ja näitä vaikutuksia tuotiin esille yksikön talouden esittelyn yhteydessä.

Johtopäätökset:

Pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on taata kaikille sujuva, annettujen pysäköintiaikojen puitteissa vaihtuva pysäköintimahdollisuus ja osaltaan pysäköinninvalvonalla myös ylläpidetään liikenneturvallisuutta. Vantaalla pysäköintivirhemaksujen kappalemäärät ovat asettuneet viime vuosina reilun 30 000 kappaleen tienoille. Maksuista tehtyjen oikaisuvaatimusten määrät ovat olleet noin hieman alle 3 000 kappaletta vuosittain.

Pysäköinninvalvonnassa tulee joskus tilanteita, joissa pysäköinnintarkastajasta riippuen on pysäköinnin oikeellisuutta saatettu tulkita eri tavoin, näitä tilanteita on erityisesti maastopysäköintiin liittyen. Pysäköinnintarkastajille järjestetään jatkuvaa koulutusta pysäköintiä säätelevistä laeista ja niiden tulkinnasta.

Tarkastuslautakunta toteaa pysäköinninvalvonnan omalta osaltaan tukevan liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Pysäköintiin liittyvänä asiana tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kotihoidon pysäköintitunnusten käyttöönottoa. Tunnusten avulla saadaan lakisääteisiä palveluja kuntalaisille toimittavien työntekijöiden pysäköintiongelmia ratkaistua ja palvelujen toimittamista sujuvoitettua. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että nyt kun tunnuksen soveltamisohje on hyväksytty, kotihoidonpysäköintitunnuksiin liittyvät hakemukset käsitellään mahdollisimman nopeasti.

Pysäköinninvalvonta herättää usein negatiivisia mielikuvia. Pysäköinninvalvonnasta saadaankin usein negatiivista palautetta, joskin positiivista palautettakin saadaan. Pysäköinninvalvojat joutuvat työssään kohtamaan usein erilaisia, myös fyysisiäkin, uhkatilanteita. Edellä esitetyt mielikuvat ja uhkatilanteet vaikuttavat negatiivisesti py-

säköinninvalvojien työhyvinvointiin ja ovat osasyynä korkeahkolle sairauspoissaoloprosentille. Pysäköinninvalvonnassa yritetään luoda positiivista ilmapiiriä ja hyvästä asiakaspalvelusta palkitaan. Uhkatilanteiden käsittelemiseksi on järjestetty pysäköinninvalvojille koulutusta ja pysäköinninvalvojille on hankittu turvavarusteita, joita työntekijä voi halutessaan ottaa käyttöön.

Tarkastuslautakunta on huolissaan pysäköinninvalvojien työturvallisuudesta ja samalla sen heijastumisesta pysäköinninvalvojien työhyvinvointiin ja sairauspoissaoloihin negatiivisella tavalla. Lautakunta pitää hyvänä, että pysäköinninvalvonta korostaa positiivista työtettä ja toivoo, että myös koko kaupunkitasolla kiinnitetään entistä enemmän huomiota pysäköinninvalvonnan työturvallisuuden parantamiseen.

Suosituks:

Maastopysäköintiin liittyvien käytäntöjen helpottamiseksi lautakunta suosittelee selvittäväksi mahdollisuutta kartoittaa Vantaan alueet, joilla sovelletaan maastopysäköintiin liittyviä säännöksiä ja piirtää kartta, johon kyseiset alueet merkitään. Pysäköinninvalvonnalla olisi näin entistä parempi mahdollisuus yhtenäistää maastopysäköintiin liittyviä käytäntöjä näiden alueiden pysäköintiä valvoessaan. Samoin suositellaan varmistettavan, että eri pysäköintitilanteissa pysäköinnintarkastajilla on yhtenäinen tulkinta pysäköinnin oikeellisuudesta, jotta asiakkaat tulevat kohdelluksi samalla tavalla.

5 SIDONNAISUUSILMOITUKSET

5.1 Kuntalain 84 pykälän mukaiset sidonnaisuusilmoitukset

Kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksista ilmoittamista koskee kuntalain 84 §, joka on seuraavan sisältöinen: Tämän pykälän 2. momentissa tarkoi-

tetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johdotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytystä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Suomen Kuntaliitto on vuonna 2016 ja 2017 antanut ohjeistuksen sidonnaisuusilmoituksista ja -rekisteristä. Viimeisin ohjeistus löytyy internetissä osoitteesta

http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=3437

Valtuusto on 12.6.2017 valinnut valtuuston puheenjohtajat sekä kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet. Valintoja on täydennetty tarvittaessa.

5.2 Vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset

Jos kunnassa halutaan kerätä laissa säädettyä laajemmin sidonnaisuusilmoituksia, tulee ilmoitusten käsittelyn kunnassa perustua luottamushenkilön tai viranhaltijan suostumukseen. Myös ilmoituksen sisällön laajentaminen laissa säädetystä poikkeavasti tulee perustua suostumukseen. Vapaaehtoisen rekisterin vieminen internetiin ei ole mahdollista ilman rekisteröidyn suostumusta. Eli kunta ei voi yksipuolisesti velvoittaa henkilöitä tekemään laissa säädettyä laajemmin sidonnaisuusilmoitusta. Vapaaehtoisen sidonnaisuusilmoituksen kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan, koska tarkastuslautakunnan tehtävät rajoittuvat lakisääteisiin ilmoituksiin ja perustuvat lakiin. Vapaaehtoisesta ilmoittamisesta on syytä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisistakin ilmoituksista muodostuu henkilörekisteri, jota koskee tietosuoja-asetuksessa ja tietosuojalaissa säädetyt velvoitteet.

Vapaaehtoinen rekisteri on kuntalain 84 §:n rekisteristä **erillinen henkilörekisteri**.

Vaikka tiedot ilmoitetaan kunnalle ja sen internetsivuilla vapaaehtoisesti, kyseessä on viranomaisen eli kunnan rekisteri. Kunta on vastuussa tämänkin rekisterin sisällöstä. Kunta toimii toisin sanoen myös vapaaehtoisen rekisterin rekisterinpitäjänä ja rekisterin tietosisältö perustuu aina kunnan tietosuoja-asetuksen mukaiseen suunnitelmaan

ja käyttötarkoituksen määrittelyyn. Ilmoittaja itse ei voi päättää, mitä tietoja rekisteriin viedään.

Suosituks:

Mikäli Vantaa päättää jatkaa vapaaehtoisen ilmoittamisen käyttöä, tulee siihen liittyvästä menettelystä, ilmoitettavista sidonnaisuuksista ja rekisterinpitäjästä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan eivätkä ole lakisääteisiin ilmoituksiin perustuvia.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

6 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN RAPORTOINNIN KEHITTYMINEN KUNTAKENTÄLLÄ – KUNTALAIN OSITTAISUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET

Vuonna 2012 kuntalakiin tuli osittaisuudistus, jossa kuntalain taloussäännöksiä uudistettiin. Kuntien tehtäväkentän ja konsernirakenteiden muutokset sekä kuntien velvollisuus pitää talous tasapainossa olivat syitä kuntalain osittaisuudistuksen taustalla. Uudistus koski osaltaan kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia, koska hallituksen esityksen (HE 24/2012) mukaan ennen kuntalain osittaisuudistusta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä ja raportoinnissa oli puutteita. Esimerkiksi vain harvan kunnan selonteko perustui järjestelmälliseen toimintatavan kuvaukseen ja arviointikehikkoon sekä sisäisen valvonnan arviointikriteerejä ei pääsääntöisesti ollut esitetty. Myöskään riskienhallinnan järjestämistä ei ollut kuvattu, eivätkä riskien kartoitukset pääsääntöisesti olleet kattavia ja ajan tasalla. Kuntalain osittaisuudistuksella haluttiin kehittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia, koska sisäinen valvonta ja riskienhallinta auttavat kuntien tavoitteiden saavuttamisessa. Kyseinen uudistus tuli kunnille sovellettavaksi vuonna 2014.

Tilintarkastuksen ja arvioinnin maisteriohjelman opiskelija Aino Jalli tutki pro gradu -tutkimuksessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnin kehittymistä kuntakentällä. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten raportointi on muuttunut vuosien 2012–2019 aikana ja miten kuntalain osittaisuudistus on vaikuttanut raportointiin. Uudistuneessa kuntalaissa (410/2015) 115 §:ssä säädetään, että kunnan tulee raportoida toimintakertomuksessaan tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Tutkimuksen tavoitteena oli myös löytää kehityskohteita ja -ehdotuksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiin. Tutkimustuloksia tarkasteltiin tilivelvollisuussuhteiden näkökulmasta eli miten raportointiformaatio näyttäytyy kuntalaisille, valtuutetuille ja viranhaltijoille, koska tutkimus keskittyy tilivelvollisuus ilmiön ympärille.

Tutkimus tehtiin kvalitatiivisena tapaustutkimuksena, johon valittiin Vantaan kaupungin lisäksi viisi kuntaa ja kaksi kuntayhtymää, joiden toimintakertomuksista, arviointikertomuksista sekä muista hyvään valvontaan liittyvistä dokumenteista ja ohjeista muodostui tutkimuksen aineisto. Aineistoa analysoitiin teorialähtöisellä sisällönanalyysillä, joka pohjautui yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Keskeinen tutkimuksen anti Vantaan kaupungille on raportoinnin kehittäminen. Koska tutkimuskohde oli raportointi pidemmällä ajanjaksolla ja tutkimuksen kohdejoukko koostui useista kunnista ja kuntayhtymistä, tutkimusaineistosta pystyi hyvin havaitsemaan, onko jollain kunnalla tai kuntayhtymällä paremmat käytännöt raportoida kuin toisella. Siten Vantaa sekä muut kunnat ja kuntayhtymät voivat ottaa mallia parhaista raportointikäytännöistä ja saada raportointitietojaan vertailukelpoisemmiksi.

Tutkimuksen tulosten ydin koostuu kahdesta raportoinnin muutosvaiheesta, jotka tapahtuivat vuosien 2013–2015 välillä sekä vuosien 2017–2019 välillä. Merkittävimmät muutokset liittyivät raportoinnin esittämistapaan ja sisältöön. Esimerkiksi vuosien 2013–2015 välillä selontekojen otsikoinnit muuttuivat vastaamaan sisäisellä valvonalla varmistettavia organisaatioiden tavoitteita. Otsikot koskivat kuntien toiminnan laillisuutta, kuntien omaisuuden turvaamista, kuntien talouden ja toiminnan raportoinnin ajantasaisuutta ja riittävyyttä sekä kuntien toiminnan tuloksellisuutta. Vuosien 2017–2019 välillä raportointiformaatio lisääntyi etenkin riskienhallinnan osalta, mutta myös sisäisen valvonnan informaatio vahvistui. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

raportointi on muuttunut kuntalain osittaisuudistuksen jälkeen, mutta muutokset eivät olleet kovin radikaaleja.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kuntalain osittaisuudistus on vaikuttanut yleisohjeeseen ja sitä kautta kuntien ja kuntayhtymien raportointiin. Yleisohje on uudistunut vuosina 2009, 2013, 2017 ja 2019, joten vuoden 2013 yleisohjeen uudistus on vaikuttanut vuosien 2013–2015 raportoinnin muutoksiin ja vuosien 2017 ja 2019 yleisohjeiden uudistukset ovat vaikuttaneet vuosien 2017–2019 raportoinnin muutoksiin. Voidaan myös todeta, että ne kuntien ja kuntayhtymien johtavat viranhaltijat ja hallitukset, jotka noudattivat yleisohjetta täsmällisesti, täyttivät tilivelvollisuudesta kumpuavan raportoimisvastuunsa. Tällöin kyseisten kuntien ja kuntayhtymien valtuutetut ja kuntalaiset ovat saaneet laajemmin ja läpinäkyvämmiin informaatiota sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja johtopäätöksistä.

Arviointia:

Raportoinnin kehityskohteiksi voidaan todeta informaation raportointimuoto ja sisältö. Informaation raportointimuodon kehityskohteita ovat etenkin tilinpäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon otsikot ja informaation jäsentely selontekoon. Informaation sisällön kehityskohteena voidaan pitää sitä, että otsikon alla raportoitaisiin aiheeseen liittyvä informaatio olennaisesti, riittävän konkreettisesti ja kyseisen kunnan tai kuntayhtymän erityispiirteet huomioiden.

Kohteita voidaan kehittää soveltamalla yleisohjetta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan COSO-malleja yhdessä. Informaation raportointimuodossa otsikot tulisi esittää sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien termien alla, jotka käyvät ilmi yleisohjeesta sekä sisäisen valvonnan COSO-IC-mallista ja riskienhallinnan COSO-ERM-mallista. Otsikot voivat olla esimerkiksi sisäisen valvonnan COSO-IC-mallin mukaiset, kuten valvontaympäristö, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, tiedotus ja seuranta. Lisäksi otsikoihin tulisi lisätä taloussuunnittelukauden kehittämistoimenpiteet ja järjestämisen johtopäätökset. Otsikoissa tulisi huomioida riskienhallinta omana kokonaisuutenaan. Informaation jäsentely selontekoon voidaan tehdä johdonmukaisesti si-

ten, että ensin raportoidaan joko yhdessä tai erikseen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavista ohjeista ja vastuista. Sitten raportoidaan, miten valvonta järjestetään ja miten siitä tiedotetaan organisaatiossa. Sen jälkeen raportoidaan valvonnan puutteista ja korjauksista. Lopuksi raportoidaan pitkän tähtäimen kehittämistoimenpiteet sekä johtopäätökset, jotka koostuvat selonteossa kerrotuista asioista.

Informaation sisältö on helpompi ilmaista, kun selonteon runko kertoo jo sen, mistä asioista tulisi raportoida ja missä järjestyksessä. Kun raportoinnissa hyödynnetään täsmällisemmin yleisohjetta ja COSO-malleja, voidaan varmistua kaikkien oleellisten asioiden raportoinnista. Lisäksi riskienhallinnan alla esitettävä riskikartoitus voitaisiin esittää kuviona, jolloin lukija saa laajemman kuvan riskienhallinnan tilasta kuin pelkän tekstin perusteella. Sisällön tulisi liittyä kyseiseen kuntaan tai kuntayhtymään konkreettisin tiedoin kerrottuna. Lisäksi informaation tulisi liittyä pääsääntöisesti kyseisen vuoden asioihin, mutta edellisten vuosien kehitysehdotusten toteutumisia tulisi arvioida ja tulevat kehitysehdotukset tulisi kohdistaa seuraavalle taloussuunnittelukaudelle. Kun informaatio kerrotaan avoimesti lain edellyttämällä tavalla, se lisää läpinäkyvyyttä sekä kuntalaisiin että valtuutettuihin päin.

7 VANTTI OY

Tavoitteena oli arvioida Vantaan kaupunginvaltuuston Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle (jatkossa Vantti) asettamien tavoitteiden toteutumista sekä yhtiöjärjestyksen yhtiölle asettaman tarkoituksen toteutumista sekä saada esittely yhtiön toiminnasta.

Vantti on Vantaan kaupungin omistama, voittoa tavoittelematon in house -yhtiö, joka tuottaa kaupungin toimialoille ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja. Kaupunginvaltuusto on asettanut yhtiölle toiminnan tehostumiseen, asiakastyytyväisyyteen, toiminnan laatuun, henkilöstötyytyväisyyteen ja sairauspoissaoloihin liittyviä tavoitteita. Seuraavassa taulukossa esitetään tavoitetaso vuodelle 2020 sekä toteumat vuosilta 2018–2020.

Toteuma 2020	Tavoite 2020	Toteuma 2019	Toteuma 2018
Toiminnan tehostuminen vähintään %			

-0,2	1,75	4,1	2,4
Asiakastyytyväisyys			
3,2	3,95	3,2	3,2
Toiminnan laatu (toimipistekohtaiset laatukierrokset)			
4,7	4,80	4,8	4,8
Henkilöstötyytyväisyys			
4,00	3,75	3,4	3,4
Sairauspoissaolot %			
5,90	6,70	6,00	6,90

Yhtiön sitovista tavoitteista henkilöstöön liittyvät tyytyväisyys ja sairauspoissaolot toteutuivat. Asiakkaiden tyytyväisyys ei ole kohentunut tavoitellulla tavalla. Tuleville vuosille tavoitteisiin esitetään muutoksia. Toiminnan laatu ja asiakastyytyväisyys nivoutetaan yhdeksi tunnusluvuksi. Uutena tulee ympäristövastuuseen liittyvä tavoite biojätteen määrän vähentämisestä. Yhtiölle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti vuonna 2019. Se luo rakenteet ja suunnan ympäristöohjelmalle. Painopisteinä ovat päästöjen, jätteiden ja ylikulutuksen vähentäminen.

Ateriapalveluiden liikevaihto oli 20,5 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja henkilöstön määrä 364. Kiinteistöpalveluissa on 222 henkilöä ja liikevaihto 14,2 miljoonaa euroa. Puhtauspalveluiden palveluksessa on 394 henkilöä ja liikevaihto oli 14,4 miljoonaa euroa. Valtaosa henkilöstöstä (noin 93 prosenttia) on vakinaisia työntekijöitä.

Taloudelliset tunnusluvut

	2020	2019	2018	2017
Liikevaihto (euroa)	49 113 724	49 122 998	47 965 434	46 888 050
Liikevoitto (euroa)	767 130	1 163 399	377 974	170 987
Liikevoitto % liikevaihdosta	1,6	2,4	0,8	0,4
Oman pääoman tuotto (%)	26,8	56,6	28,2	17,4
Omavaraisuusaste (%)	22,7	18,9	12,4	9,8

Yhtiön toimintaan kohdistuvia riskejä

Kaupungilla on käynnissä keittiöverkkoselvityksen perusteella käynnistetty toimintamallien pilotointi. Elokuussa 2020 käynnistyneessä pilotoinnissa tutkitaan kolmea eri

toimintamallia, joista yhdessä ateriat valmistetaan ja kuljetetaan ulkopuolisten ateriapalvelutuottajien toimesta kohteisiin, toisessa käytetään vain ulkopuolista palveluntuottajaa ja kolmannessa Vantti keskittää tuotantoaan suurempaan keittiöön ja hoitaa toimitukset ja toiminnan kohteissa. Pilotoinnin perusteella tehtävillä päätöksillä tulee olemaan suuria vaikutuksia Vantin tuotantoratkaisuihin.

Nykyisessäkin tilanteessa uudet ja remontoituvat keittiöt on mitoitettu pääsääntöisesti pienemmille tuotantomäärille kuin vanhat keittiöt. Keittiöiden laskennallisista tuotantomääristä ja tuotantotavoista (Cook&Serve tai Cook&Chill) ei päättä palveluntuottaja, vaan kaupungin tilakeskus.

Tulevalla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistavan muutoksella on suuri merkitys Vantille. Vantti ei tule olemaan hyvinvointialueen sidosyksikkö, eikä sidosyksikkösääntely siten voi tulla sovellettavaksi Vantin ja hyvinvointialueen välisissä toimituksissa. Tulevaisuudessa Vantti ei voi tarjota palvelujaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen asiakkaille, koska myynti muodostuisi ulkoiseksi myynniksi, joka vaarantaisi Vantin in house -aseman. Vantin liikevaihdosta noin 18 prosenttia liittyy tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimeen.

Kilpailukyky ja asiakastyytyväisyys

Vantin hinnoittelu ei ole kilpailukykyistä. Vantin henkilöstökulujen suunnitelmallinen johtaminen on tärkeää, koska henkilöstökulut ovat hieman korkeammat kuin yksityisillä kilpailijoilla. Tavoitteena on ylläpitää laatutasoa ja tehokkuutta kouluttamalla henkilökuntaa sekä perehdyttämällä uudet työntekijät hyvin.

Vantti ei ole pystynyt saavuttamaan tavoitteen mukaista asiakastyytyväisyyttä. Asiakaskokemus on nostettu tulevassa päivitettävässä strategiassa yhdeksi kolmesta painopisteestä.

Covid-19 -pandemian vaikutukset liiketoimintaan

Pandemian toiminnallinen ja taloudellinen riski toteutui. Taloudelliset vaikutukset olivat merkittäviä ja yhtiö joutui sopeuttamaan kulujaan suhteessa alenevaan liikevaihtoon.

Koronaviruspandemia vaikutti merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Palkat muodostavat lähes 63 prosenttia yhtiön kustannuksista, joten palkkakustannusten sopeuttaminen suhteessa liikevaihdon muutoksiin on keino vaikuttaa tulokseen. Vantti käynnisti keväällä yhteistoimintaneuvottelut, jotka johtivat henkilöstön 1–2 viikon mittaisiin lomautuksiin. Lomautuksilla saavutettiin 900 000 euron kustannussäästö ja kassa pystyttiin pitämään positiivisena. Yhtiön liikevoitto oli 767 000 euroa ja liikevaihto 49,1 miljoonaa euroa, mikä oli noin 1,7 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän.

Johtopäätökset:

Talouden ja toiminnan tavoitteista henkilöstöön liittyvät tavoitteet henkilöstötyytyväisyys ja sairauspoissaolot toteutuivat. Jatkossa talouden tavoite toiminnan tehostumisesta korvataan liikevaihtoon sidotulla tulostavoitteella.

Kuluvan vuoden aikana koronaviruspandemia on koetellut yhtiön taloutta. Työvoimavaltaisella alalla kustannusten sopeuttamista haettiin henkilöstön 1–2 viikon mittaisista lomautuksista. Liikevaihto (49,1 miljoonaa euroa) jäi noin 1,7 miljoonaa euroa alle budjetoidun.

Yhtiön tulevaisuudessa on tällä hetkellä nähtävissä monta epävarmuutta aiheuttavaa asiaa. Kaupungilla käynnissä olevan keittiöiden toimintamallien pilotoinnin perusteella tehtävät ratkaisut vaikuttavat voimakkaasti toimintaan. Toinen merkittävä muutos tulee olemaan soteratkaisu, jossa Vantti ei ole hyvinvointialueen sidosyksikkö. Palvelujen tarjoaminen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaille vaarantaisi Vantin in house -aseman. Noin 18 prosenttia yhtiön liikevaihdosta liittyy tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimeen. Yhtiön hinnoittelu ei ole kilpailukykyistä. Henkilöstökulut ovat hie-

man korkeammat kuin yksityisillä kilpailijoilla, joten niiden suunnitelmallinen johtaminen on tärkeää. Hintojen lisäksi haasteita on tuonut asiakastytyvyyden jääminen tavoitellusta.

8 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa havainnoilla tarkoitetaan sekä suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta ja myös myönteisiä arvioita eli kehuja.

Havainnoista käydään vuoropuhelua osapuolten eli arvioijien ja arvioitavien kesken. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai vastaavasti ei toteutuneeksi.

Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä joutuksen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2019 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan.

Vastauksissa toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös kansalaisten luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen ovat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomus vuodelta 2019 valmistui käsiteltäväksi kaupunginvaltuuston seminaariin, jonka pohjalta kaupunginvaltuusto kävi kokouksessaan 18.5.2020 vuoden 2021 budjetin lähetekeskustelun. Kaupunginvaltuusto merkitsi samassa kokouksessaan 18.5.2020 arviointikertomuksen vuodelta 2019 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus kokouksessaan 1.6.2020 lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.10.2020 kokouksessaan selvityksen vuoden 2019 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle on kaupunginvaltuuston kokouksen 16.11.2020 § 4 liitteenä.

Seuraavassa käsitellään esimerkkejä toimialojen antamista vastauksista:

Tarkastuslautakunnan suositus suun terveydenhuollon liikelaitokselle:

Tarkastuslautakunta edellyttää, että suun- ja terveydenhuollon liikelaitos ryhtyy mahdollisimman nopeasti kuntalain vaatimiin toimenpiteisiin liikelaitoksen peruspääoman alijäämän kattamiseksi.

Vastaus:

Liikelaitoksen peruspääoman kattamissuunnitelma on laadittu. Vuoden 2020 osalta pandemia tulee merkittävästi lisäämään liikelaitoksen alijäämää. Osana alijäämän kattamista on sovittu merkittäviä hinnankorotuksia painotetun toimenpiteen hintaan vuosittain sekä toimenpiteiden määrän maltillista kasvattamista vastaamaan todellista kustannus ja volyymitasoa. Vuonna 2020 liikelaitos sai kaupungilta 2 miljoonan euron pandemia-avustuksen.

Elinkeinopalveluille **tarkastuslautakunta** suosittelee, että tulosalue etsii keinoja, joilla lukuisissa kehitysprojekteissa saavutetut tulokset ja luodut hyvät käytännöt saataisiin juurrutettua pysyvästi toimintaan.

Vastaus:

Elinkeinopalvelut kertoo vastauksessaan, että tarkoituksena on perustaa yksikön toimintaa tukeva hanketoimisto, jolla tavoitellaan toiminnassa saavutettujen tulosten juurruttamista osaksi kaupungin pysyvää toimintaa.

Tarkastuslautakunta suosittelee 6Aika projektille, että lähdetessä toteuttamaan näin isoja hankkeita varaudutaan toteuttamiseen heti alusta saakka riittävillä resursseilla. Tarkastuslautakunta suosittelee myös kiinnittämään erityishuomiota hankkeen jatkokaudella painopistealueenakin olevaan saavutettujen tulosten tunnistamiseen, hyödyntämiseen ja juurruttamiseen.

Vastaus:

6Aika-hankkeen jatkokaudesta ei ole varmuutta, mutta vertailu muihin suurin kaupunkeihin on silmiä avaavaa ja osoittaa, että Vantaalla voisi olla enemmän hankerahaa, jos olisi resursseja rahan hakemiseen ja hallinnointiin. Kasvupalvelut pyrkii ylläpitämään kaupungin sisäistä keskustelua resurssoinnista, jota palvelualueen laajojen kokonaisuuksien hallinta vaatii.

Tarkastuslautakunta toteaa varikolle, että on suositeltavaa selvittää myös muiden pääkaupunkiseudun varikkojen kanssa, löytyisikö uuden vähäpäästöisen ajoneuvokaluston hankintojen yhteydessä mahdollisuuksia yhteistyöhön (esimerkiksi yhteishankinnat).

Vastaus:

Varikko seuraa tiiviisti ajoneuvokaluston kehitystä ja edistää aktiivisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintaa ja käyttöönottoa.

Raskaan kaluston globaaleilta valmistajilta ei toistaiseksi löydy vaihtoehtoisia käytettävää kalustoa tai tarjontaa on hyvin kapea, toisin kuin linja-autojen osalta, mutta lisääntyvän kysynnän uskotaan lisäävän tarjontaa. Syyskuussa 2020 kaupunki on allekirjoittamassa Päästötön työmaa- Kestävien hankintojen green deal-sopimuksen, joka tuo asiaan ryhtiä ja lisää näkyvyyttä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että asuntotuotannossa on tärkeää pyrkiä ottamaan huomioon asukkaiden erilaiset asumistarpeet. Asuntotuotannossa pitäisikin aina pyrkiä asuntojen eri hallintamuotojen ja erikokoisten asuntojen mahdollisimman tasaiseen jakaumaan.

Vastaus:

2018 valtuuston hyväksymä Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on ollut erinomainen lähtökohta toteuttaa kaupungin pitkäjänteistä kehitystä. Näistä linjauksista systemaattisesti kiinnittämien on täysin oleellista jatkossakin, jotta esimerkiksi asuntojen hallintamuotojen tasaisesta jakaumasta voidaan pitää jatkossakin kiinni.

Tavoitteiden osalta **tarkastuslautakunta** kehottaa kiinnittämään huomiota tavoitteiden raportoinnin selkeyteen ja täsmällisyyteen.

Vastaus:

Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tavoitteiden ja tulokorttien valmistelun ja raportoinnin tueksi on otettu käyttöön järjestelmä (Targetor Pro). Strategiatyöväline tukee myös osaltaan tavoitteiden ja mittarien valmistelun yhdenmukaistamista ja se auttaa myös raportoinnin selkeyden ja täsmällisyyden kehittämisessä.

PKS-kaupunkien ja HUSin yhteisessä arvioinnissa terveydenhuollon sähköisten asiointipalveluiden saavutettavuudesta **tarkastuslautakunta** antoi useita suosituksia, jotka koskivat muun muassa palveluiden saavutettavuutta ja neuvonta- ja tukipalveluita sekä selkokieliäisyyttä. Sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupunkien ja HUSin verkkosivuilta tulee kiinnittää huomiota ja perinteisten palvelukanavien käyttö tulee mahdollistaa jatkossakin. Käyttäjien havaitsemiin Apotin ongelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota ja korjattava järjestelmän toiminnan ongelmat.

Vastaus:

Kaupungin tulee huomioida sähköisten palveluiden saatavuus saavutettavuusdirektiivin mukaisesti siten, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää, mitä niissä sanotaan. Kaupungin nettisivu-uudistuksessa saavutettavuuteen ja löydettävyyteen tullessaan kiinnittämään erityistä huomiota.

Apotin Maisan sivustolta löytyy saavutettavuusseloste. Myös Apotin omistajaorganisaatiot pyrkivät takaamaan Maisa-palvelun saavutettavuuden EU:n saavutettavuusdirektiivin ja lain digitaalisten palveluiden tarjoamisesta mukaisesti.

Apottia koskevat palautteet käydään läpi ja analysoidaan ensin Vantaan digitaalisissa palveluissa. Palautteisiin pyritään reagoimaan mahdollisimman ripeästi ja asiakasvastausten selkeyteen panostetaan. Teknistä muutosta edellyttävät havainnot ja ehdotukset käsitellään yhdessä toimittajan kanssa. Toteuttamiskelpoiset ideat päätyvät usein tuotekehitysjonoon.

Perinteisten palvelukanavien, kuten puhelimen tai kirjepostin välityksellä ja kasvokkain tapahtuvien kontaktien mahdollisuutta ylläpidetään terveystalveissa jatkossakin.

Tikkurilan päiväkodissa kokeillaan kahden johtajan mallia, jonka tavoitteena on luoda suuriin päiväkoteihin vaihtoehtoinen johtamismalli päiväkodinjohtaja – varajohtaja -mallin tilalle. Hallinnollisen työn määrä on suuri, joten on järkevää kokeilla pedagogisen ja asiakkuuksiin liittyvän ja muun johtamisen eriyttämistä.

Vastaus:

Toimialan vastauksessa todettiin, että kahden johtajan mallista saatiin niin hyviä kokemuksia, että toimintamallia voidaan toteuttaa laajemminkin suurissa päiväkodeissa.

Omaishoidon tuesta **tarkastuslautakunta** suositteli asiakaskyselyssä esiin nousseiden asioiden kehittämistä ja näistä erityisesti vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten lyhytaikaishoidon paikkojen saatavuutta. Omaishoidon tuen tarpeen hyvää ennakointia talousarviovalmistelussa korostettiin myös.

Vastaus:

Toimialan vastauksen mukaan tarpeeseen vastataan lisäämällä omaan toimintaan vammaisten lyhytaikaishoidon paikkoja ja tehostamalla palveluohjausta.

Omaishoidon tuen tarpeen ennakointiin pyritään panostamaan talousarviovalmistelussa, vaikka palvelutarpeen kasvun ennakointi on haastavaa vakavien sairastumisten ja vammautumisten osalta.

9 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tehtävät ja kokoonpano

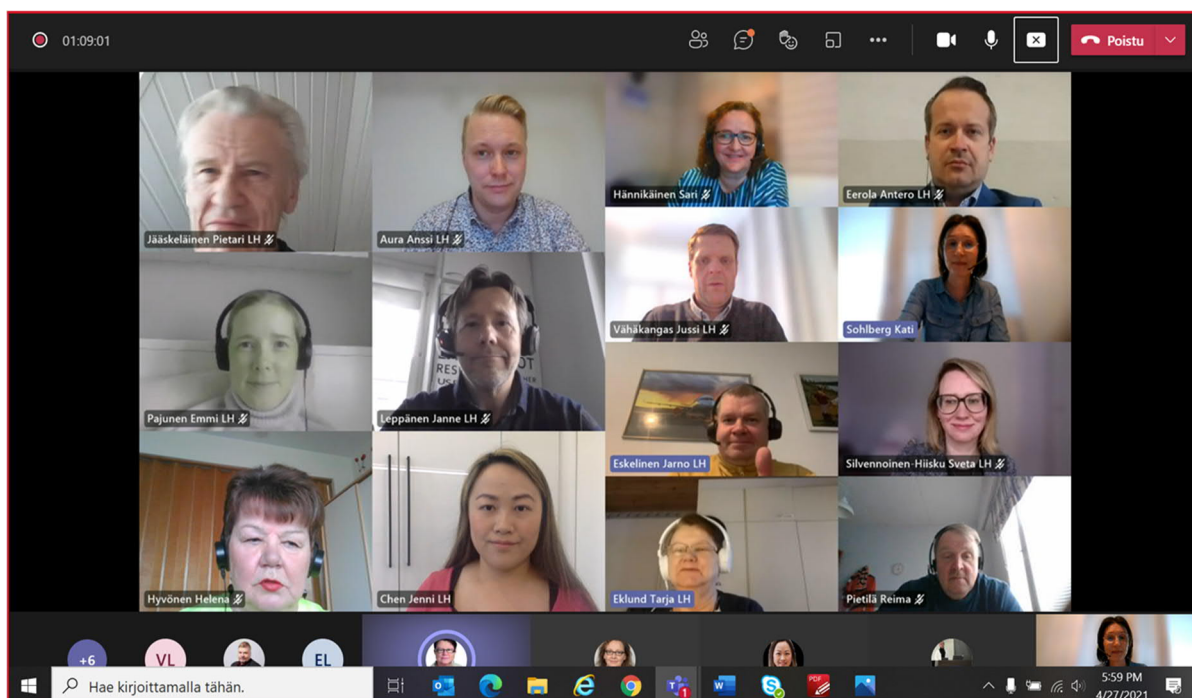
Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja taroituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Kaupunginvaltuusto nimesi 12.6.2017 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2021. Lautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuoden 2020 aikana:

Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja	Lundell Kai-Ari
Atiye Minna, varapj. (KV 24.8.2020 saakka)	Anssi Aura (KV 16.11.2020 saakka)
Pajunen Emmi, varapj. (KV 24.8.2020 alkaen)	Linnainmäki Joel (KV 16.11.2020)
Malmberg Piia (KV 16.11.2020 saakka)	
Aura Anssi (KV 16.11.2020 alkaen)	Raja-Aho Maarit
Chen Jenni	Ahokas Siri
Eerola Antero	Jääskeläinen Jari
Eklund Tarja	Letto Pirkko
Eskelinen Jarno	Kiljunen Kimmo
Laakso Päivi	Lindblad-Palo Salla
Leppänen Janne	Åstrand Stefan
Silvennoinen-Hiisku Sveta	Atiye Minna (KV 24.8.2020 alkaen)
Vähäkangas Jussi	Tuomela Tiina

9.1 Tarkastuslautakunnan toiminta

Kuvassa ylhäältä vasemmalta alkaen: Pietari Jääskeläinen, Anssi Aura, Sari Hännikäinen, Antero Eerola, Emmi Pajunen, Janne Leppänen, Jussi Vähäkangas, Kati Sohlberg, Helena Hyvönen, Jenni Chen, Jarno Eskelinen, Sveta Silvennoinen-Hiisku, Tarja Eklund, Reima Pietilä. Kuvasta puuttuu Päivi Laakso.

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelmansa 2020 arviointivuodelle kesäkuussa 2020. Tehtävänsä toteuttamiseksi se on kuullut eri tulosalueita ja yksiköjä sekä teemoja toteuttavia virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla se selvittää toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon hankkimien asiakirjojen avulla, kuulemalla vastuuhenkilöitä sekä käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastatteleamalla virkamiehiä. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Valiokuntamallilla toimiva tarkastuslautakunta pystyy jo suunnitteluvaiheessa käymään keskustelua valtuuston ja eri ryhmien kanssa ja turvaamaan siten vuoropuhelun valtuuston ja lautakunnan välillä.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Rajoittava tekijä arvioinnin suorittamisessa on yleisten tilastojen ja tutkimusten valmistuminen. Arviointikertomus annetaan vuosittain keväällä tilinpäätöksen yhteydessä, jolloin yleisiä tilastotietoja edelliseltä vuodelta ei ole vielä saatavissa. Tähän odotetaan parannusta tilastointijärjestelmän käytettävyyden parantamisessa, kun valtiokonttoriin toimitettavia tietoja voidaan käyttää hyväksi kuntalain 121a pykälän tuloksena.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on koronaviruksen rajoituksista huolimatta toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kokoukset on usein pidetty Teams- tai hybridikokouksina.

Tilintarkastajan työohjelma on toteutunut kalenterivuodelta 2020 annettavaa tilintarkastuskerotmusta varten. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut konserniyhteisöissä BDO Audiator Oy VAV Yhtymä Oy:tä lukuun ottamatta. Emokaupungin ja VAV Yhtymä Oy:n tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emoyhtiön osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän kanssa yhteistoimintaa tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuvan ohjausryhmän puitteissa.

Se on osallistunut 26.11.2020 PKS-kaupunkien järjestämään koulutukseen, jonka järjestäjänä vuonna 2020 toimi HUS-kuntayhtymä. Samoin se on osallistunut tarkastuslautakunnille tarkoitettuihin muihin, esimerkiksi BDO Oy:n ja CGI:n järjestämiin koulutuksiin.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.vantaa.fi/arviointikertomus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan sivuille päästään myös osoitteessa http://www.vantaa.fi/fi/hallinto_ja_talous/arviointikertomukset/ulkoinen_tarkastus_1

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi osoitteesta <https://vantaa.sharepoint.com/sites/Extranet>. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista. Vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta laaditaan muiden suurten kaupunkien tapaan lehdistötiedote.

Lisäksi tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus pyrkivät vuoden 2020 aikana parantamaan sivustojaan helpommin luettaviksi ja havainnollisemmiksi.

10 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGIN- VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2021 aikana.

Vantaalla 27.4.2021
Tarkastuslautakunta

Pietari Jääskeläinen
puheenjohtaja

Emmi Pajunen
varapuheenjohtaja

Anssi Aura

Jenni Chen

Antero Eerola

Tarja Eklund

Jarno Eskelinen

Päivi Laakso

Janne Leppänen

Sveta Silvennoinen-Hiisku

Jussi Vähäkangas

LYHENTEET:

ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
ERS	Euroopan sosiaalirahasto
HOKS	Opiskelijoiden henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma
HR	Henkilöstöhallinto
HSY	Helsingin seudun ympäristöpalvelut
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVIS	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
ICT	tieto- ja viestintätekniikka
JOPO-luokka	Joustavan perusopetuksen luokka
KOTVA	Kotimaisten kielten keskus
KARVI	Kansallisen koulutuksen arviointikeskus
KHT	Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KOTA-rahoitus	Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon rahoitus
KVTES	Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus
MAL-sopimus	Maankäytön, liikenteen ja asumisen sopimus
MEK-ohjelma	Vantaan myönteisen erikoiskohtelun ohjelma
OVTES	Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus
PKS	Pääkaupunkiseutu
TEPPO-luokka	Työelämäpainotteisen opetuksen luokka
VASA	Varhaiskasvatuksen sähköinen asiointipalvelu

Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös

VD/337/02.04.03.03/2021

RV/MR/MS/HY-L

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteen-laskettu tilikauden tulos oli noin 1,7 miljardia euroa positiivinen vuonna 2020. Vahvaa tulosta selittää valtion noin 3 miljardin euron suuruiset koronatuot, jotka kohdistuivat valtionosuuksiin, yhteisöveron kuntien jako-osuuden korotukseen sekä valtionavustuksiin mm. joukkoliikenteelle ja sairaanhoitopiireille. Toimintatuotot vähenivät 1,6 prosenttia ja toimintakulut kasvoivat 2,0 prosenttia. Yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 3,1 prosenttia ja vuosikatteen muutos peräti 97,1 prosenttia. Tilinpäätösarvioiden tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi vain 27 kunnassa, kun se oli vuonna 2019 ollut negatiivinen 223 kunnassa.

Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 5,7 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta jatkoi kasvuaan ja oli vuoden 2020 lopussa noin 23,4 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 1,5 miljardia euroa eli 7,0 prosenttia.

Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli 55,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos parani 117,8 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden ylijäämäksi muodostui 54,6 miljoonaa euroa.**

Ulkoiset toimintatuotot olivat 236,9 miljoonaa euroa vuonna 2020. Toimintakulut olivat 1 463,2 miljoonaa euroa, eli kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 55,7 miljoonaa euroa. Suurimmista kulueristä henkilöstökulut olivat 529,3 ja palveluostot 724,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 20,9 miljoonaa (+4,1 %:a) ja palveluostot 24,2 miljoonaa euroa (+3,5 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate oli -1 226,3 miljoonaa euroa vuonna 2020, eli se heikkeni edelliseen vuoteen nähden 49,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2020 yhteensä 1 073,0 miljoonaa ja valtionosuuksia 293,0 miljoonaa euroa. Vuoteen 2020 verrattuna verotulot kasvoivat 58,4 ja valtionosuudet 108,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 kuntien valtionosuuksia lisättiin usealla valtion päätöksellä, joilla valtio kompensoi kunnille koronapandemian aiheuttamia kustannuksia. Näistä Vantaan osuus oli 73,8 miljoonaa euroa. Verotulomenetysten kompensatiota saatiin 81,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuosikate vuonna 2020 oli 166,8 miljoonaa euroa. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 149-prosenttisesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna ylijäämäinen.

Rahoituskulut pienenevät edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta johtuen 2,0 miljoonaan euroon vuonna 2020, kun edellisvuonna ne olivat 2,4 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2020 yhteensä 111,8 miljoonaa euroa eli 3,3 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän.

Investointimenot vuonna 2020 olivat 144,9 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettovähennys oli 39,1 ja lyhytaikaisten lainojen 9,5 miljoonaa, joten lainakannan nettovähennykseksi muodostui 48,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 vastaavasti lainakanta kasvoi 43,2 miljoonaa euroa.

Investointien tulorahoitusosuus vuonna 2020 parani 116,7 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli vain 31,4 prosenttia.

Taseen pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 301,4 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa (63,4 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 935,9 miljoonaa ja vierasta pääomaa 1 102,7 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 2 054,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 omavaraisuusaste oli 46,2 prosenttia. Asukaskohtainen lainakanta pieneni edellisestä vuodesta 264 euroa, eli 3 820 euroon asukasta kohti.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilikauden 2020 ylijäämäksi muodostui tilinpäätössiirtojen jälkeen 1,1 miljoonaa euroa.

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,2 miljoonaa euroa.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 1,4 miljoonaa euroa, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 0,9 miljoonaa euroa, Vahinkorahaston ylijäämä 0,2 miljoonaa ja Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 8 tuhatta euroa.

Konsernitiilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt sekä tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tytär- ja osakkuusyhteisöt, eli kaikkiaan 90 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2020 oli 136,1 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 100,7 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta pieneni 41,3 miljoonaa euroa edellisvuodesta ollen 1 967 miljoonaa vuoden 2020 lopussa. Asukaskohtainen lainakanta aleni 8 292 euroon, kun se vuonna 2019 oli 8 591 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2020 lopussa 105 prosenttia, eli vuoden 2020 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2020 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2020–2023. Vuoden 2020 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -22,8 miljoonan euron tilikauden tulokseen ja -19,6 miljoonan euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 150,0 miljoonan euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2020 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2020 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan määrärahan nostaminen 36,5 miljoonalla eurolla, joukkoliikenteen määrärahojen nostaminen 14 miljoonalla eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuteen varatun määrärahan nostaminen 4,1 miljoonalla eurolla sekä kasvatuksen ja oppimisen määrärahojen nostaminen 3,8 miljoonalla eurolla ja tuloarvion nostaminen 2,9 miljoonalla eurolla. Muutokset johtuivat pääasiassa koronapandemian aiheuttamista muutoksista toimintaan. Investointimäärärahoja korotettiin yhteensä noin 2,6 miljoonalla eurolla, kiinteän omaisuuden määrärahaa nostettiin 5 miljoonalla eurolla, mutta rakentamisen määrärahaa laskettiin noin 2,6 miljoonalla eurolla. Lisäksi koronapandemiaan liittyen kunnan tuloveroa ja kiinteistöveroarviota laskettiin sekä yhteisöveron tuottoarviota nostettiin niin, että verotuloja laskettiin yhteensä 28,5 miljoonaa euroa. Valtionosuusarviota nostettiin 79,7 miljoonalla eurolla pääosin valtion koronapandemiaan myöntämien tukien vuoksi. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -32,5 miljoonaa euroa ja bruttoinvestointitasoksi 152,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 tilinpäätös päättyy 55,1 miljoonan euron tilikauden tulokseen ja 54,6 miljoonan euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 77,9 miljoonaa euroa parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 87,6 miljoonaa euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Vuoden 2020 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 448,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 453,6 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion 5,4 miljoonalla eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 101-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 4,2 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden (sis. sisäiset erät). Maanmyyntivoittotavoite 30 miljoonaa euroa saavutettiin toteuman ollessa 31,3 miljoonaa euroa. Lisäksi maankäyttökorvaukset ylittivät talousarvion 11,5 miljoonalla eurolla. Vuokratuotot alittivat talousarvion 4,4 miljoonalla eurolla mm. koronapandemian takia myönnettyjen vuokra-alennusten vuoksi. Myyntituotot sisältävät 3,6 miljoonaa euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 732,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 679,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittuivat 52,1 miljoonalla eurolla ja ne toteutuivat 97-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoden 2020 aikana toimialoja veloitettiin etsimään menojen rajoittamistoimenpiteitä 1 miljoonan euron edestä jokaiselta toimialalta. Kaupunkiympäristön toimialan toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 24,9 miljoonalla eurolla, kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintakulut 13,7 miljoonalla eurolla sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut 9,9 miljoonalla eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon menomäärärahaa korotettiin vuoden aikana 36,5 miljoonalla eurolla. Määrärahamuutoksessa huomioitiin koronapandemian aiheuttamat huomattavat menolisäykset sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Myös muille toimialoille korona toi menoja, mutta myös säästöjä mm. koulujen ollessa suljettuina. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 26,4 miljoonalla eurolla. Palvelujen ostokulut alittivat talousarvion noin 12,4 miljoonalla eurolla, jota selitti erityisesti joukkoliikenteen ennakoitua pienemmät kustannukset. Koronapandemian vuoksi joukkoliikenteen lipputulot romahtivat ja HSL ennusti Vantaan kuntaosuuden kasvavan huomattavasti. Joukkoliikenteen määrärahoja nostettiin syksyllä 14 miljoonalla euroa, mikä osoittautui myöhemmin liian suureksi varaukseksi valtion myöntäessä koronatukea suoraan joukkoliikenteelle. Joukkoliikenteen menot alittivat muutetun talousarvion 8,5 miljoonaa euroa. Avustuskulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,4 miljoonalla eurolla. Toimintakulut sisältävät 3,6 miljoonaa euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut (sis. sisäiset erät) kasvoivat 4,2 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden.

Vuoden 2020 verotulot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,0 miljoonalla eurolla ja ylittivät muutetun talousarvion 23,5 miljoonalla eurolla. Muutettuun talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 102,4 prosenttia, yhteisöveron toteuma 101,9 prosenttia ja kiinteistöveron toteuma 101,0 prosenttia. Verotulojen kasvu vuoteen 2019 nähden oli 5,8 prosenttia. Kuntaliiton syksyn ennusteen mukaan verotulojen kertymän arvioitiin toteutuvan huomattavasti pienempänä. Syksyllä 2020 tehtiin lisätalousarvio, jossa verotulojen toteuma-arviota laskettiin 28,5 miljoonaa euroa. Verotulojen kasvua loppuvuodesta lisäsivät kuitenkin mm. vuoden 2019 verokorttiuudistus lykkäämällä osin kunnallisverotilityksiä vuoden 2020 puolelle sekä Vantaan jako-osuuden kasvu. Lisäksi valtion osana kuntien koronatukea tekemästä yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden korotuksesta Vantaa sai noin 16 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksien toteuma muutettuun talousarvioon nähden oli 100,5 prosenttia. Koronapandemian aiheuttamien lisäkustannusten sekä tulomenetysten tukemiseksi valtio kasvatti valtionosuuksia

huomattavasti. Vantaan osuus valtionosuuksien muutoksista oli yhteensä 73,8 miljoonaa euroa. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 101,8-prosenttisesti suhteessa muutettuun talousarvioon ja se kasvoi 13,9 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden. Yhteensä valtionosuuksien ja yhteisöveron kautta Vantaa sai valtion koronatukea vuoden aikana noin 90 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2020 yhteensä 27,0 miljoonaa euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 24,9 miljoonaa euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 1,9 miljoonan euron tasolla. Kaikki kaupungin korkokulut yhteensä alittivat talousarvion 1,0 miljoonalla eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2020 111,8 miljoonaa euroa, joka oli 2,7 prosenttia ja 3,1 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kaupungin vuosikatteenä vuoden 2020 tilinpäätöksessä muodostui 166,8 miljoonaa euroa, tilikauden tulokseksi 55,1 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämäksi 54,6 miljoonaa euroa. Vahvaa tulosta selittää kaupungin omien talouden rajoittamistoimenpiteiden lisäksi suurelta osin valtion huomattava noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja.

Vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 5,0 miljoonaa euroa, menot 150,0 miljoonaa euroa ja investointiosan netto 145,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana valtuusto päätti korottaa kiinteän omaisuuden määrärahaa 5 miljoonalla eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden määrärahaa 0,3 miljoonalla eurolla. Valtuusto laski rakentamisen määrärahaa 2,6 miljoonalla eurolla sekä irtaimen omaisuuden määrärahaa 0,03 miljoonalla eurolla. Muutosten jälkeen talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 152,6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 144,9 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 kaupunginhallitus velvoitti osana kaupungin talouden rajoittamistoimenpiteitä Hämeenkylässä koulun 14 miljoonan euron rakentamisinvestoinnin sisällyttämistä investointiohjelmaan ilman erillistä määrärahalisäystä. Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta 5,5 miljoonaa euroa. Määrärahojen alittuivat erityisesti uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Investointimäärärahat ylittyivät julkisen käyttöomaisuuden osalta 0,9 miljoonaa euroa. Julkisen käyttöomaisuuden 8,0 miljoonan euron säästövelvoite ei toteutunut. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 0,5 miljoonaa euroa, aineettoman omaisuuden 0,9 miljoonaa euroa, irtaimen omaisuuden 0,9 miljoonaa euroa sekä osakkeiden ja osuuksien määräraha 0,8 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 10,9 miljoonaa euroa, noin 5,9 miljoonaa euroa yli talousarvion, erityisesti osakkeiden ja maanmyynnin ansiosta. Vuoden 2020 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 134 miljoonaa euroa, joka alitti muutetun talousarvion 13,6 miljoonalla eurolla.

Kaupungin nettolainanotto oli vuonna 2020 koronapandemiasta huolimatta -39 miljoonaa euroa ja pitkäaikainen lainakanta laski noin 858 miljoonaan euroon. Alkuperäisessä talousarviossa 2020 varauduttiin talousarvion käyttötalouden osan ja investointiosan perusteella 51,6 miljoonan euron nettolainanottoon.

Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2020 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 34 kappaletta. Valtuusto teki (21.9.2020 § 9) sitoviin tavoitteisiin koronaepidemian takia muutoksia.

Tavoitteista 16 toteutui täysin, 12 osittain ja 6 ei lainkaan.

Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 4,0 prosenttia.

Maanmyyntivoittoja kertyi vuonna 2020 31,1 miljoonaa euroa (2019: 16,3 miljoonaa euroa). Maankäytössä kohdennettiin asuntokaavoitusta asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikenteen vyöhykkeellä vuonna 2020 oli 82 prosenttia (2019: 94,5 %).

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2020 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 2893 (v. 2019: 5014). Asunnot jakautuivat seuraavasti: 2408 kerrostaloissa, 90 rivi- ja ketjutaloissa ja 395 pientaloissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet ovat käynnissä. Tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Kokonaispäästöt vuoden 2019 lopussa olivat 982 (1000 t CO₂-ekv) ja asukaskohtaiset 4,2 (t CO₂-ekv) eli molemmat vähenivät enemmän kuin 7 prosenttia.

Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnittelutasoilla on saatu käyntiin.

Koronaepidemian negatiiviset vaikutukset yrityksille lisäsivät voimakkaasti työttömien määrää. Työttömyysaste joulukuussa 2020 Vantaalla oli 15,3 prosenttia (2019: 8,9 %). Nuorisotyöttömien määrä vuoden lopussa oli 2160 (2019: 1171), pitkäaikaistyöttömien määrä 4115 (2019: 2276).

Työtä kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseksi ja niiden ennaltaehkäisyyn on jatkettu. Kasvatuksen ja oppimisen toimialla, mm. varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ovat päivittäneet kiusaamisen ehkäisyn- ja puuttumisen suunnitelman sekä tarvittaessa kirjanneet toimenpiteet lapsiryhmän toimintasuunnitelmiin. Kaikilla kouluilla on suunnitelma ja toimintamallit kiusaamiseen puuttumiseksi.

Vuonna 2020 otettiin huostaan 108 lasta, mikä on 4 lasta enemmän kuin vuonna 2019. Väestön 0–17-vuotiaisiin suhteutettuna tämä on 0,22 prosenttia eli vastaa vuoden 2019 tilannetta.

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli vuoden 2020 lopussa 93,4 prosenttia (2019: 93,2 %).

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa on toteutettu vuoden 2020 toimenpiteiden osalta.

Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa ei vähentynyt tavoitteen mukaisesti vuonna 2020. Keskeyttäneiden määrä oli 651 henkilöä, keskeyttämisprosentti 20,6.

Uudet toimialat ja palvelualueet ovat käynnistäneet toimintansa hallitusti ja asetetussa aikataulussa Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen mukaisesti. Uudistukseen liittyvät tilaratkaisut on linjattu ja kunnallisvaalien jälkeen aloittavaan uuteen toimielinrakenteeseen liittyvät muutokset ovat valmiit.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2020 oli 4,43 (2019: 4,35 %).

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

1. esittää kaupunginvaltuustolle, että
 - a) Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivaroilla hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 314 196,21 euroa ja tilikauden ylijäämä 1 139 197,10 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
 - b) Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksessa tilikauden ylijäämä 166 952,47 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti taseen oman pääoman edellisten tilikausien alijäämään ja hyväksytään johtokunnan käsittelemä edellisten tilikausien alijäämän kattamissuunnitelma,
 - c) Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 412 359,07 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 - d) Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston alijäämä 906 974,46 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 - e) Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 7 606,19 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 - f) Vahinkorahaston ylijäämä 244 451,13 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
 - g) Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 54 617 596,52 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään sekä
2. todeta että, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,
3. valtuuttaa talouspalvelut tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja
4. allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Käsittely:

Listatekstiin ja liitteeseen oikaistu seuraavat tiedot talouspalvelujen 19.3.2021 toimittamien korjattujen tietojen mukaisesti:

Esityslistatekstin lause korjattu kuulumaan seuraavasti: "Konsernin tilikauden tulos vuonna 2020 oli ~~127,5~~ 136,1 miljoonaa euroa."

Esityslistatekstin lause korjattu kuulumaan seuraavasti: "Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui ~~97,3~~ 100,7 miljoonaa euroa."

Muutokset näkyvät liitteen seuraavissa kohdissa:

- 1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut (konsernituloslaskelma ja konsernitase)
- 3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma
- 3.6 Vantaan kaupungin konsernitase
- 4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
- 4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (oman pääoman liitetieto).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys korjatuin tiedoin.

Vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Juha Huuskonen KPMG Oy Ab:stä on raportoinut tarkastuslautakunnalle vuotta 2020 koskevista tilintarkastuksista sekä luovuttanut kyseessä olevaa vuotta koskevan tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastuslautakunta 3.5.2021 § 4

Kaupunginrevisiorin esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomus vuodelta 2020,
- b) saattaa tilintarkastuskertomus kaupunginvaltuustolle tiedoksi,
- c) esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2020 tilinpäätös hyväksytään ja
- d) esittää kaupunginvaltuustolle, että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään:

- a) kirjata Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa poistoeron vähennykseksi investointivaroilla hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 314 196,21 euroa ja siirtää tilikauden ylijäämä 1 139 197,10 euroa johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
- b) siirtää Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksessa tilikauden ylijäämä 166 952,47 euroa johtokunnan esityksen mukaisesti taseen oman pääoman edellisten tilikausien alijäämään ja hyväksyä johtokunnan käsittelemä edellisten tilikausien alijäämän kattamissuunnitelma,
- c) kirjata Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 412 359,07 euroa rahaston lisäykseksi ja yhdistellä kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- d) kirjata Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 906 974,46 euroa rahaston vähennykseksi ja yhdistellä kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- e) kirjata Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 7 606,19 euroa rahaston lisäykseksi ja yhdistellä kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- f) kirjata Vahinkorahaston ylijäämä 244 451,13 euroa rahaston lisäykseksi ja yhdistellä kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- g) siirtää Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 54 617 596,52 euroa taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään,
- h) merkitä tilintarkastuskertomus vuodelta 2020 tiedoksi,
- i) hyväksyä vuoden 2020 tilinpäätös, ja
- j) myöntää tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että valtuustoryhmät jättivät asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Uudelle valtuustolle on annettava heti valtuustokauden alussa selvitys siitä, miten koronan aiheuttama hoito-, koulutus-, sekä muu palveluvelka saadaan kurottua kiinni. Selvitykseen tulee sisällyttää myös arvio lisärahoituksesta, jolla toimenpiteitä voidaan käynnistää jo syksyllä 2021.”

Liitteet:

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2020
- Tilintarkastuskertomus 2020

Muutoksenhakuohje: 1. valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kaupunginreviisori Sari Hännikäinen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2020

KAUPUNGINVALTUUSTO 10.5.2021

VANTAAN KAUPUNKI TILINPÄÄTÖS 2020

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021

Kansikuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Keravanjoki
Kansi: Sanna Henriksson, Viestintä
Taitto: Tuuli Portin, Talouspalvelut

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2020

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.1.2	Vantaan kaupungin hallinto.....	3
1.1.3	Kansantalouden ja aluetalouden kehitys.....	7
1.1.4	Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys.....	10
1.1.5	Vantaan kaupungin henkilöstö	24
1.1.6	Ympäristötekijät	27
1.1.7	Muut ei-taloudelliset asiat.....	28
1.1.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	29
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	33
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	40
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	40
1.3.2	Toiminnan rahoitus	42
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	44
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	49
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	51
1.6.1	Konsernitiilinpäätöksen sisältyvät yhteisöt	51
1.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	52
1.6.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat	53
1.6.4	Vantaan kaupungin tytäryhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 2020	54
1.6.5	Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden vuosikooste	54
1.6.6	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	76
1.6.7	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	77
1.6.8	Konsernitiilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	79
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	83
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	84
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	84
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	95
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen.....	95
2.2.2	Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2020	171
2.2.3	Investointien toteutuminen.....	174
2.2.4	Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia).....	182
2.2.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	183
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	184
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	184
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	185
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	186
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	188
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	189
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	190
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	192
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	192
4.1.1	Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	192
4.1.2	Konsernitiilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	194
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	196
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	201
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	201
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	207

4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	212
4.5	YMPÄRISTÖTILINPITOJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	222
4.6	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	228
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	235
5.1	KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	235
5.1.1	Toimintakertomus	235
5.1.2	Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu	238
5.1.3	Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut.....	239
5.1.4	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot.....	242
5.1.5	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	247
5.2	SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	248
5.2.1	Toimintakertomus	248
5.2.2	Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu	254
5.2.3	Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut.....	255
5.2.4	Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot.....	258
5.2.5	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	262
5.3	LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN	263
5.4	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	265
5.4.1	Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat	265
5.4.2	Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat	266
5.4.3	Sosiaalisen luotituksen rahaston tilinpäätöslaskelmat.....	268
5.4.4	Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat.....	269
5.5	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	271
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	273
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ.....	273
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA.....	274
6.3	TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT	276
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	278

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemia vaikutti hyvin nopeasti koko suomalaiseen yhteiskuntaan. Tautitapausten määrä ja kuolleisuus pysyivät Suomessa vuonna 2020 useita muita eurooppalaisia maita pienemmällä tasolla. Silti koronapandemian vaikutukset isivät voimakkaasti myös Suomen talouteen, mm. rajoitustoimien ja kansainvälisen kaupan vähenemisen johdosta. Työttömyys- ja lomautusluvut lähtivät voimakkaaseen kasvuun ja useilla aloilla vaikutukset yritysten toimintaan olivat hyvin negatiiviset. Vantaalla korostuivat mm. lentokenttään sidoksissa olevien yritysten ongelmat.

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti lähes kaikkeen kaupungin toimintaan. Pandemian vuoksi tiloja ja toimintoja suljettiin, siirryttiin laajasti etätyöskentelyyn hallinnollisissa tehtävissä toimivan henkilöstön osalta sekä nopealla tahdilla muutettiin ja kehitettiin uusia palveluja. Sosiaali- ja terveydenhuollolta vaadittiin nopeita toimenpiteitä pandemian hillitsemiseksi ja hoitamiseksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla siirryttiin koulujen etäopetukseen parin viikon varoitusajalla. Kaupunkikulttuurin hallitsemia tiloja suljettiin useaan otteeseen pitkän vuotta 2020 rajoitustoimenpiteiden ja -suositusten muuttuessa. Resurssikeskuksen kautta keväällä siirrettiin noin 380 henkilöä toisiin tehtäviin. Kaupungin johtamisen tueksi käynnistettiin häiriötilannejohtoryhmän aktiivinen toiminta. Pandemiasta huolimatta peruspalvelut pystyttiin turvaamaan ja toimintoja kehitettiin edelleen.

Koronasta aiheutuneiden kulujen kasvu, toimintatulojen lasku ja verotulojen pieneneminen olivat uhka kuntataloudelle, erityisesti suurille kaupungeille. Tämän ehkäisemiseksi valtio tuki omilla valtionosuuksien ja yhteisöveron kautta toteutetuilla toimenpiteillään kuntien taloutta. Lisäksi sairaanhoitopiirit ja joukkoliikenne saivat koronatilanteeseen liittyviä lisätukia vuoden 2020 aikana. Kunnat ml. Vantaa tekivät myös omia talouden rajoitustoimenpiteitään. Vantaan omilla talouden rajoittamistoimenpiteillä pienennettiin käyttötalouden menoja 5 milj. eurolla ja investointimenoja 23 milj. eurolla. Kuntien lisäksi valtio myönsi koronatukia myös yrityksille. Valtio otti suurimman taloudellisen iskun vastaan ja sen velkaantuminen kiihtyi voimakkaasti 18,5 mrd euron lisävelannoston myötä.

Kaupungin verotulot kehittyivät vuonna 2020 kohtuullisesti koko maan tasoon nähden koronapandemiasta huolimatta, kasvu edelliseen vuoteen nähden oli 5,8 prosenttia. Verotulojen kasvua lisäsivät mm. vuoden 2019 verokorttiuudistus lykkäämällä osin kunnallisverotilityksiä vuoden 2020 puolelle sekä Vantaan jako-osuuden kasvu. Lisäksi valtion osana kuntien koronatukea tekemästä yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden korotuksesta Vantaan osuudeksi tuli noin 16 milj. euroa.

Vuonna 2020 kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia peräti 58,9 prosenttia edellisvuotta enemmän. Valtionosuuksien voimakas kasvu selittyy valtion myöntämällä koronatuilla, joita Vantaa sai 73,8 milj. euroa. Yhteensä valtionosuuksien ja yhteisöveron kautta Vantaa sai valtion koronatukea noin 90 milj. euroa. Valtion koronatuilla oli keskeinen merkitys kuntien omien talouden rajoittamistoimenpiteiden ohella sille, että niin Vantaan kuin lähes kaikkien muidenkin kuntien vuoden 2020 tilikauden tulos muodostui positiiviseksi koronapandemian talousvaikutuksista huolimatta.

Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös osoittaa 55,1 milj. euron tilikauden tulosta. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen bruttoinvestointimenot olivat 144,9 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 142,8 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 166,8 milj. euroa investointien tulo-rahoitusprosentiksi tuli 116,7. Vuonna 2020 kaupungin pitkäaikainen lainakanta pieneni 39,1 milj. eurolla. Vuoden 2020 lopussa kaupungilla oli pitkäaikaista lainaa 858 milj. euroa.

Vuonna 2020 Vantaan kaupungin kasvu oli edelleen voimakasta, vaikka kahden edellisen vuoden ennätysluvuista jäätiin. Vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi noin 3 500 hengellä ja uusia asuntoja valmistui yli 2 900. Väkiluvun kasvun ja asuntotuotannon arvioidaan jatkuvan varsin vahvana vuonna 2021. Myönnettyjen rakennuslupien määrä ja aloitettujen asuntojen määrät nousivat edellisistä vuosista, mikä ennakoii asuntotuotannon kääntyvän pitemmällä aikavälillä taas kasvuun.

Kaupungin kasvun tueksi valmisteltiin vuoden 2021 alun päätöksentekoa varten uusi yleiskaava. Kaupungin ja koko seudun kasvua edesauttaa myös valtion kanssa solmittu maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus vuosille 2020–2023. Sopimuksessa valtio sitoutuu myös Vantaan ratikan suunnittelun rahoitukseen 30 prosentilla kustannuksista. Vantaan talouden tasapainotusta tukevaa tuottavuus- ja kasvuohjelmaa 2021–2025 valmisteltiin kaupunginhallituksen asettamassa tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunnassa.

Valmisteilla olevalla sote-uudistuksella on toteutuessaan merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen osan palveluista siirtyessä valtion järjestämäksi. Hallituksen lakiesitys oli lausunnolla kesällä 2020, jonka jälkeen lakiesitys annettiin eduskunnan käsiteltäväksi. Lakiesitys pitää sisällään Uudenmaan erillisratkaisun, jossa Uusimaa on jaettu viideksi sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavaksi hyvinvointialueeksi, joista yksi on Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Uudistuksen alueellinen valmistelu käynnistettiin Vantaalla ja Keravalla Tulevaisuuden sote-keskushankkeella ja rakenneuudistushankkeilla.

Vuosi 2021 on edelleen haastava niin kaupungin palveluille kuin taloudellekin koronapandemian yhä jatkuessa. Rokotteiden uskotaan normalisoivan tilannetta vuoden loppuun mennessä. Pandemian talousvaikutukset ulottuvat kuitenkin useille vuosille suuren työttömyyden ja yritysten hitaan toipumisen takia. Myös pandemian aikana syntynyttä palveluvelkaa on kurottava umpeen. Kaupungin kasvu edellyttää myös jatkossa erityisesti kouluihin ja päiväkoteihin investoimista. Vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen päätetään kaupungin uudesta strategiasta, joka antaa suuntaa kaupungin kehittämiselle ja kehitykselle seuraaville vuosille.

Ritva Viljanen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Ayub Saba
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo
Bruun Susanna
Eklund Tarja
Eskelinen Jarno
Ibrahim Aadan
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Laakso Päivi
Letto Pirkko
Lindblad-Palo Salla
Lindtman Antti
Mölsä Jukka
Räsänen Minna
Sodhi Ranbir
Tahvanainen Säde

Kansallinen Kokoomus

Ahokas Siri
Aura Anssi
Edelmann Jan
Kaira Lauri
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Lehmuskallio Paula
Leppänen Janne
Malmberg Piia
Multala Sari
Mäkinen Tapani
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Raja-Aho Maarit
Rokkanen Sakari
Weckman Markku

Vihreä liitto

Atiye Minna
Chen Jenni
Juurikkala Timo
Kauppinen Sirpa
Kostilainen Anniina

Kuusela Minna
Linnainmäki Joel
Norrena Vaula
Pajunen Emmi
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Silvennoinen Sveta

Vasemmistoliitto

Eerola Antero
Jääskeläinen Jari
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu
Tyystjärvi Kati

Perussuomalaiset

Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Mäkilaine Kirsi
Niikko Mika

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Malmi Juha
Tuomela Tiina
Vahvelainen Tanja

Suomen Keskusta

Hakulinen Pentti
Hirvonen Juha
Vähäkangas Jussi

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Muut

Auvinen Timo
Jääskeläinen Pietari

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Lindtman Antti (SDP)
Orlando Carita (Kok.)
Kauppinen Sirpa (Vihr.)

Kaupunginhallitus

Kansallinen Kokoomus

Kaira Lauri
Orpana Anitta
Rokkanen Sakari

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Kaukola Ulla
Puoskari Pentti

Vihreä liitto

Pajunen Sirpa

Perussuomalaiset

Niikko Mika

Vasemmistoliitto

Tyystjärvi Kati

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Multala Sari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Tahvanainen Säde (SDP)
II varapuheenjohtaja	Norrena Vaula (Vihr.)

Esittelijä (31.12.2020)

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

Tilivelvolliset (31.12.2020)

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

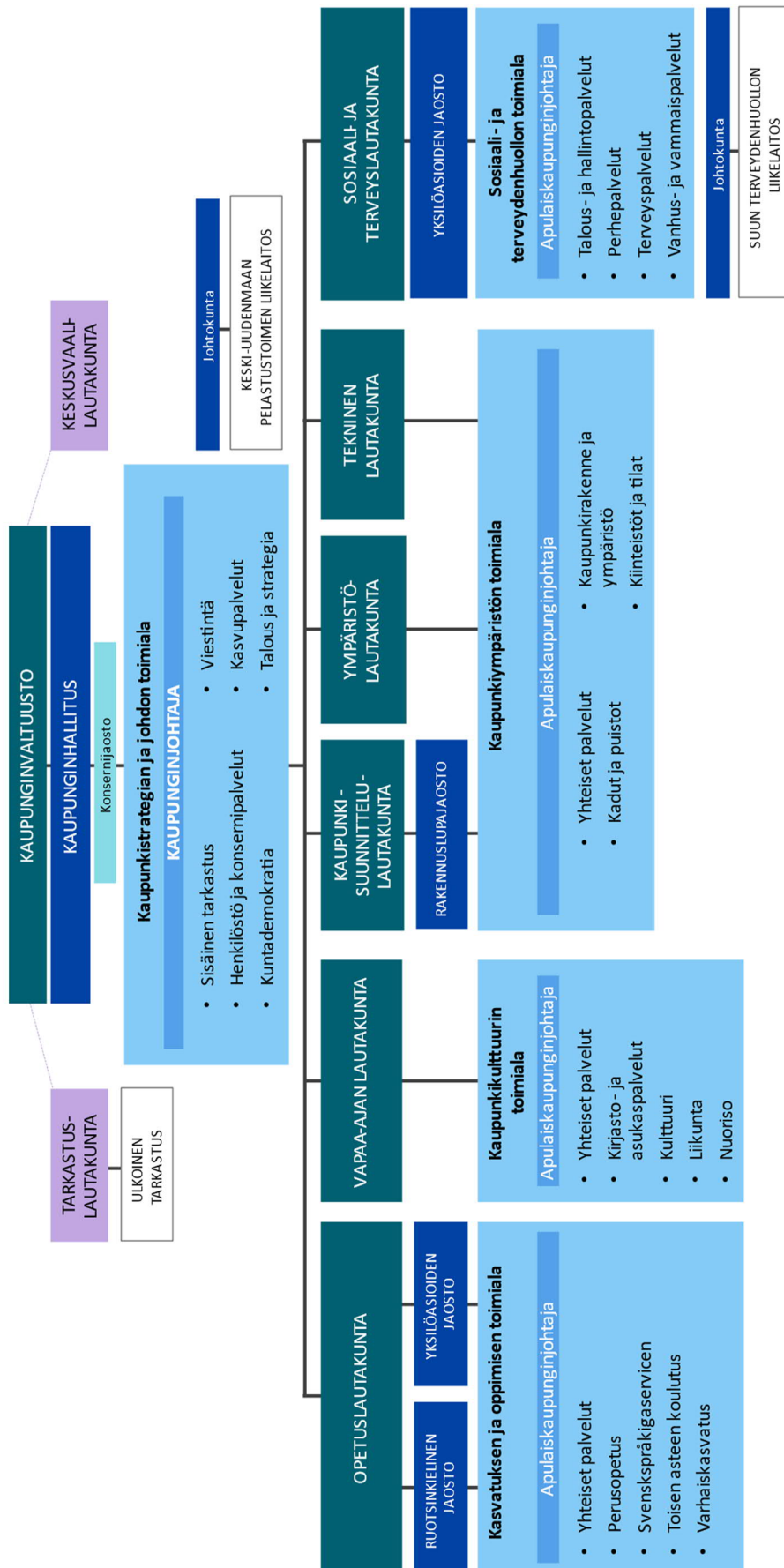
Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö

Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2020

1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Koronapandemia käänsi hidastuvan talouskasvun selvästi negatiiviseksi vuonna 2020. Pandemian alkuvaiheessa esitetyt skenaariot jopa kaksinumeroisesta kansantalouden supistumisesta eivät kuitenkaan realisoituneet. Valtiovarainministeriö arvioi joulukuussa kansantalouden supistuvan 3,3 prosenttia vuonna 2020 ja kääntyvän kasvuun vuoden 2021 aikana. Talouden positiivisen käänteen edellytyksenä on kuitenkin koronapandemian taittuminen ja pandemian hillitsemiseen liittyvien rajoitusten löysentäminen. Mikäli rajoituksia joudutaan jatkamaan tai kiristämään, talouden elpyminen viivästyy. Koronapandemian hillitsemiseksi keväällä 2020 toteutettiin voimakkaita rajoitustoimia ja siirryttiin laaja-alaisesti etätööhön. Toimenpiteiden seurauksena kuluttajakysyntä erityisesti monilla palvelualoilla, mukaan lukien ravitsemis- ja matkailualalla, laski suuresti. Maksuvaikeuksiin ajautuneiden yritysten suojaksi säädettiin väliaikainen muutos konkurssilakiin, jolla rajoitettiin velkojien mahdollisuutta hakea velallista konkurssiin. Yrityksille tarjottiin mahdollisuutta hakea taloudellista tukea toimintansa turvaamiseksi useiden eri kanavien, yksinyrittäjien osalta kuntien, kautta. Kuitenkin monet kysynnän laskun kohdanneet yritykset joutuivat sopeuttamaan toimintaansa, käytännössä irtisanomisilla ja lomautuksilla. Tämä kasvatti työttömyyttä nopeasti maaliskuusta alkaen.

Kuluttajien luottamus Suomen talouden kehitykseen laski roimasti keväällä, palautuakseen koronapandemiaa edeltävälle, sinällään varsin alhaiselle tasolle kesäkaudella. Syksyllä, koronapandemian toisen aallon myötä, elokuusta alkaen nähtiin taas nopea luottamusindikaattorin pudotus. Marras-joulukuussa kuluttajien luottamus Suomen talouteen oli kuitenkin taas koronapandemiaa edeltävällä tasolla. Kuluttajien luottamus omaan talouteen säilyi, kevään lyhyttä laskua lukuun ottamatta, korkeammalla tasolla. Syksyllä kotimainen kysyntä osin toipui kevään romahduksesta, mutta jäi kuitenkin alemmalle tasolle kuin vuotta aiemmin. Palvelukysynnän osalta tilanne pysyi myös koko loppuvuoden ajan heikkona. Kulutustavaroiden ja kestokulutustavaroiden kysyntä kuitenkin kasvoi syksyllä. Verkkokauppa kasvoi merkittävästi.

Investointien arvioidaan laskeneen 6 prosenttia vuonna 2020 ja laskun ennakoidaan jatkuvan vielä 2021. Tätä kehitystä selittää osaltaan asuntorakentamisen lasku, mutta vastaavaa kehitystä on havaittavissa myös toimitilarakentamisessa. Sen sijaan kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien osalta kehityssuunnan odotetaan kääntyvän vuoden 2020 laskusta kasvusuuntaan jo 2021, edellyttäen liiketoimintaympäristön vakautuvan koronapandemian jälkeen. TKI-investointien osalta vuosien 2019–2020 laskevan kehityssuunnan oletetaan niin ikään kääntyvän kasvuksi vuonna 2021.

Keväällä 2020 sekä tavara- että palveluvienti supistuivat voimakkaasti, volyymi arviolta 10,4 prosenttia. Palveluvienti supistui näistä enemmän. Tavaraviennin osalta palautumista tapahtui jo kesästä alkaen, palveluviennin osalta merkittävää kasvua odotetaan vasta 2021 ja tämäkin vain sillä edellytyksellä, että koronapandemia saadaan laantumaan. Koronapandemialle, sen jatkumiselle tai laantumiselle, herkimpiä aloja ovat matkailuala, henkilökuljetukset sekä majoitus- ja ravitsemisala. Viennin ohella myös tuonti supistui 2020 tuntuvasti, volyymi arviolta 7,5 prosenttia. Ansiotaso nousi valtionvarainvarainministeriön joulukuussa julkaiseman arvion perusteella 1,7 prosenttia. Työn tuottavuuden ennakoidaan laskeneen 0,7 prosenttia. Kuluttajahintojen nousu jäi vähäiseksi, arviolta 0,3 prosenttiin.

Julkinen talous

Valtiontalous oli vuonna 2020 voimakkaasti alijäämäinen koronapandemian aiheuttamien talousseurausten takia. Valtiokonttorin mukaan lisää velkaa nostettiin noin 18,5 miljardia euroa, jolloin valtion velka vuoden 2020 päättyessä oli 124,8 miljardia euroa. Valtion velan arvioidaan olevan vuoden 2020 lopun tilanteessa noin 53,1 prosenttia bruttokansantuotteesta, mikä on noin 8,9 prosenttiyksikön kasvu edellisvuodesta.

Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot kasvoivat 5,1 prosenttia vuonna 2020. 53 kuntaa nosti ja 7 kuntaa laski tuloveroprosenttiaan vuodelle 2020. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle. Ilman tätä kunnallisverot olisivat kasvaneet 3,3 prosenttia. Kunnallisveroja kasvattivat myös verovuoden 2020 jako-osuusoikaisu. Yhteisöverotulot kasvoivat 3,0 prosenttia. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 prosenttiyksiköllä, minkä vaikutus oli 400 milj. euroa. Ilman tukea kuntien yhteisöverotulot olisivat laskeneet 18 prosenttia. Kiinteistöverotulot laskivat 6,6 prosenttia. Kiinteistöverotuksen joustava verovelvolliskohtainen valmistuminen lykkäsi noin 200 milj. euroa kiinteistöverojen tilityksiä verovuoden 2021 puolelle. Valtionosuudet kasvoivat peräti 27,2 prosenttia eli noin 2,4 miljardia euroa, josta 1,6 miljardia euroa johtui valtion koronatuista. Lisäksi mm. kuntien tehtävien laajennukset, kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkaukseen perustuvan valtionosuusvähennyksen poistuminen sekä valtionosuuden indeksitarkastus nostivat kuntien saamien valtionosuuksien määrää.

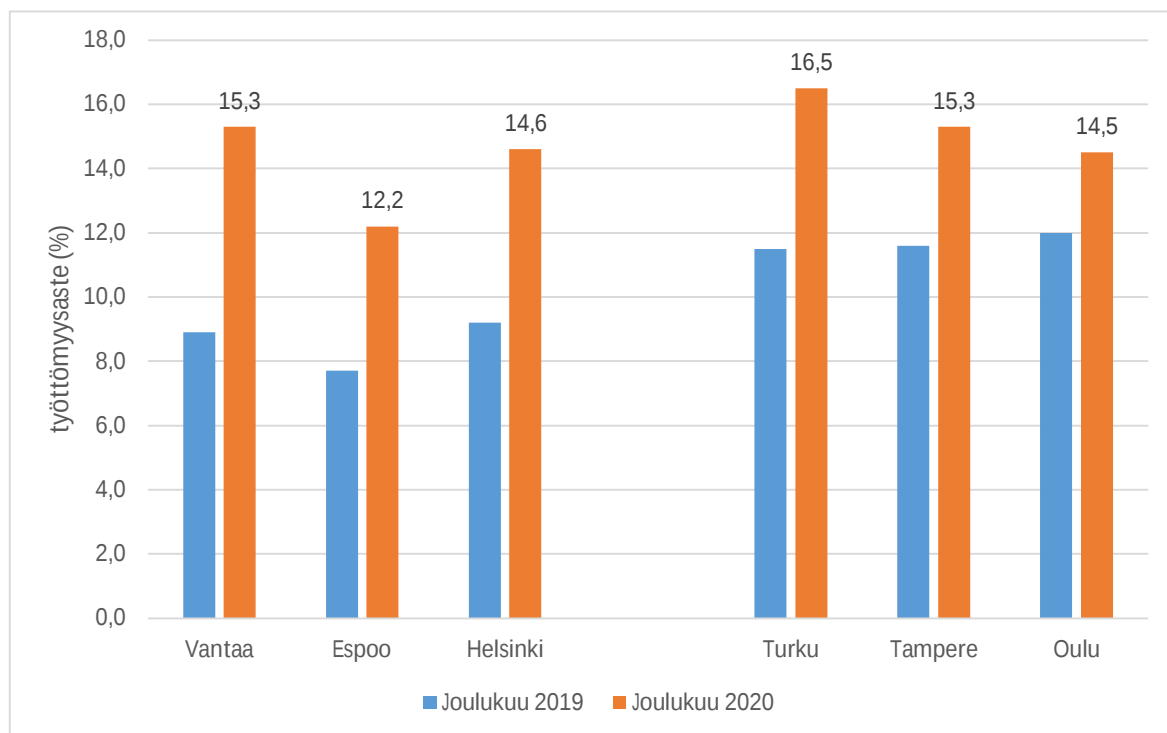
Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,7 miljardia euroa positiivinen vuonna 2020. Vahvaa tulosta selittää valtion noin 3 miljardin euron suuruiset koronatuot, jotka kohdistuivat valtionosuuksiin, yhteisöveron kuntien jako-osuuden korotukseen sekä valtionavustuksiin mm. joukkoliikenteelle ja sairaanhoitopiireille. Toimintatuotot vähenivät 1,6 prosenttia ja toimintakulut kasvoivat 2,0 prosenttia. Yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 3,1 prosenttia ja vuosikatteen muutos peräti 97,1 prosenttia. Tilinpäätösarvioiden tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi vain 27 kunnassa, kun se oli vuonna 2019 ollut negatiivinen 223 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 5,7 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta jatkoi kasvuaan ja oli vuoden 2020 lopussa noin 23,4 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 1,5 miljardia euroa eli 7,0 prosenttia.

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Ennakkotietojen perusteella Uudenmaan maakunnan väestönkasvun arvioidaan vuonna 2020 olleen 13 900 henkeä. Uudenmaan väestönkasvu oli noin neljänneksen pienempi kuin edellisvuonna. Koko maan väkiluku kasvoi lähes 10 900 hengellä, joten muun Suomen, kun Uusimaa jätetään tarkastelun ulkopuolelle, väkiluku laski runsaalla 3 000 hengellä. Uudellamaalla väestönkasvu keskittyi edelleen Helsingin seudulle, mutta vuodesta 2019 poiketen, väestönkasvu oli suhteellisesti ottaen Kuuma-kunnissa hieman pääkaupunkiseutua nopeampaa. Helsingin seudun suhteellisesti nopeimmin kasvanut kunta vuonna 2020 oli ennakkotietojen perusteella Kauniainen, 3,9 prosentin kasvullaan. Vantaan väkiluku kasvoi 1,5 prosenttia. Kauniaisten ohella muita Helsingin seudulla Vantaata nopeammin kasvaneita kuntia olivat Sipoo (2,5 %), Järvenpää (1,7 %) ja Nurmijärvi (1,6 %). Ennakkotietojen perusteella Helsingin seudun kunnista väkiluku kasvoi kaikissa Vihtiä lukuun ottamatta. Helsingin seudun väestönkasvusta (lähes 14 100 henkeä) 77 prosenttia tuli pääkaupunkiseudulle. Tämä vastaa noin 10 900 henkeä, kun Kuuma-kuntien väkiluku kasvoi noin 3 200 hengellä. Helsingin seudun ulkopuolisella Uudellamaalla väestömäärä väheni noin 160 hengellä ja ainoa merkittävästi väkilukuaan kasvattanut kunta oli Porvoo, jossa väkiluku kasvoi noin 260 hengellä.

Muutaman vuoden suotuisan kehityksen jälkeen työttömyyden lasku pysähtyi ja kääntyi uudelleen kasvuun vuoden 2019 aikana. Helmikuussa 2020 Vantaan työttömyysaste oli 8,6 prosenttia, Helsingin 8,8 prosenttia ja Espoon 7,5 prosenttia. Helsingin seudulla työttömänä oli 8,1 prosenttia työvoimasta ja koko maassa 9,4 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2020 Helsingin seudulla lähes 107 000 henkeä, näistä pitkäaikaistyöttömiä noin 30 000. Nuoria, alle 25-vuotiaita, työttömiä oli lähes 11 000 henkeä ja ulkomaan kansalaisia oli työttömänä noin 20 000 henkeä. Pääkaupunkiseudun suurista kaupungeista työttömyysaste oli joulukuussa 2020 alin Espoossa, 12,2 prosenttia. Vantaalla työttömyysaste oli 15,3 prosenttia, Helsingissä 14,6 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 11,5 prosenttia. Muista suurista kaupungeista työttömyysaste oli Tampereella 15,3 prosenttia, Turussa 16,5 prosenttia ja Oulussa 14,5 prosenttia.

Kuvio 1: Työttömyysasteet suurimmissa kaupungeissa, joulukuu 2019 ja 2020

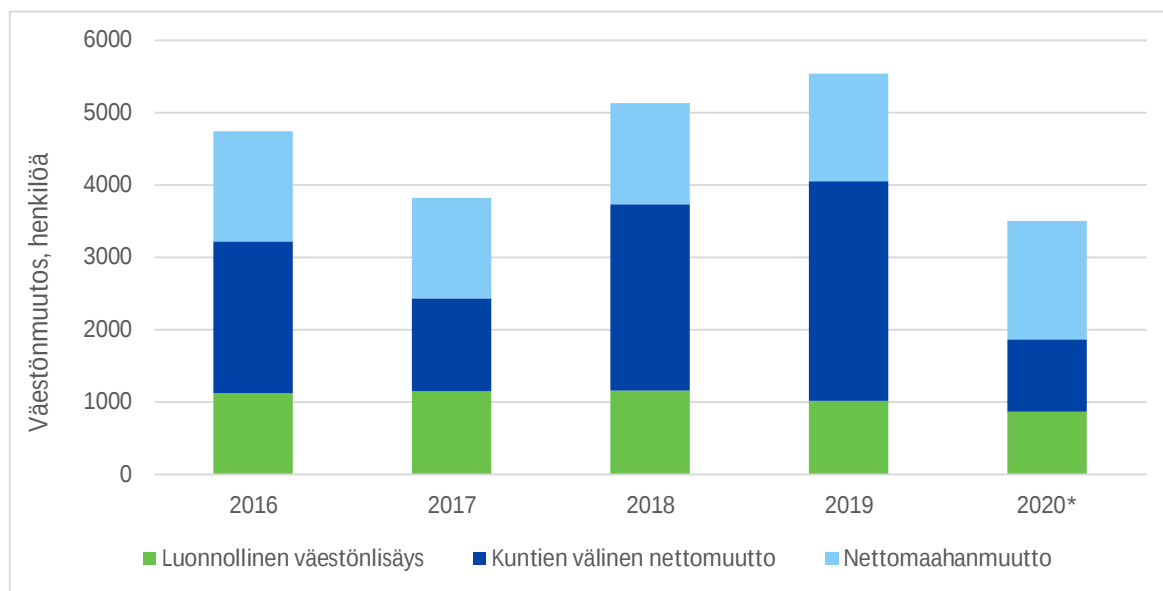
Lähde: TEM

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

Väestönkasvu edelleen nopeata, vaikkei ennätyksiä tehtykään

Ennakkotietojen mukaan Vantaan väestönkasvu oli vuonna 2020 noin 3 500 henkeä ja Vantaan väkiluku oli vuodenvaihteessa 2020/2021 ennakkotietojen mukaan 237 231 henkeä. Vuosikasvu oli 1,5 prosenttia, selvästi edellisen vuoden tasoa alempi, mutta edelleen kohtuullisen korkea. Väestönkasvusta runsaat 1 600 henkeä tuli nettomaahanmuutosta, 1 000 henkeä kotimaan muuttovoitosta ja loput, noin 860 henkeä, tuli luonnollisesta väestönlisäyksestä eli syntyvyyden enemmyydestä kuolleisiin nähden. Syntyneiden lasten määrän kasvusta huolimatta luonnollinen väestönlisäys pieneni edellisestä vuodesta, koska kuolleiden määrä kasvoi noin 200 hengellä vuoteen 2019 verrattuna. Kuntien välinen tulomuutto kasvoi 170 hengellä edellisvuoteen verrattuna. Samanaikaisesti kuitenkin myös kuntien välinen lähtömuutto kasvoi Vantaalla 2 200 hengellä, mikä puolestaan supisti kotimaan muuttovoiton noin kolmannekseen edellisen vuoden tasosta. Ulkomaan tulomuutto pysyi entisellä tasollaan, mutta ulkomaan lähtömuutto sen sijaan väheni noin 200 hengellä.

Kuvio 2: Vantaan väestönmuutokset vuosina 2016–2020 (2020* on ennakkotieto)

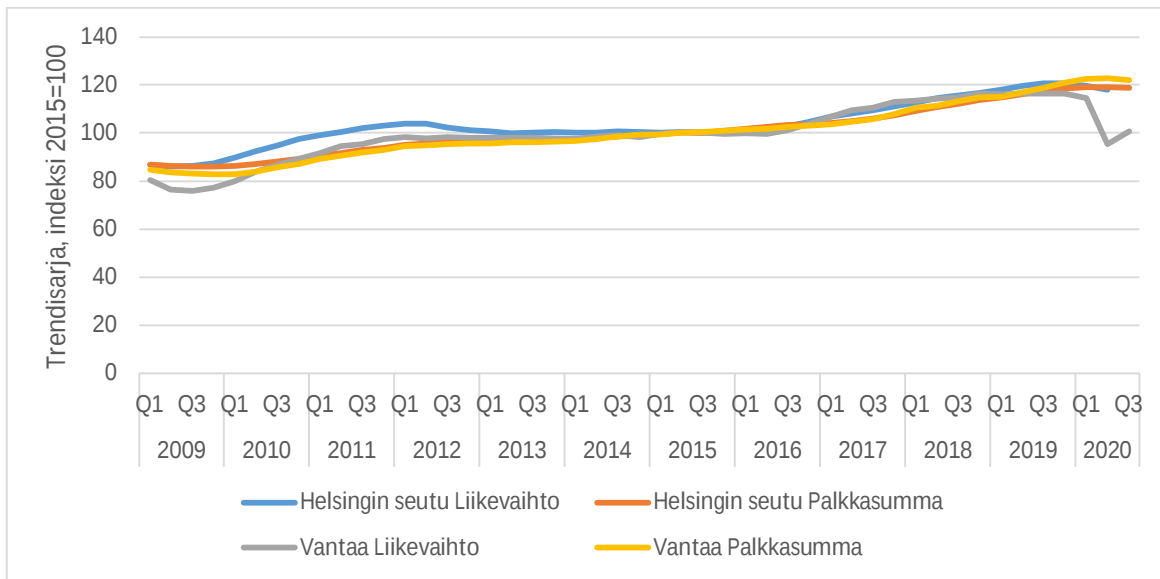

Lähde: Tilastokeskus

Palvelualalla raju pudotus keväällä, lentoliikenne lamahtui

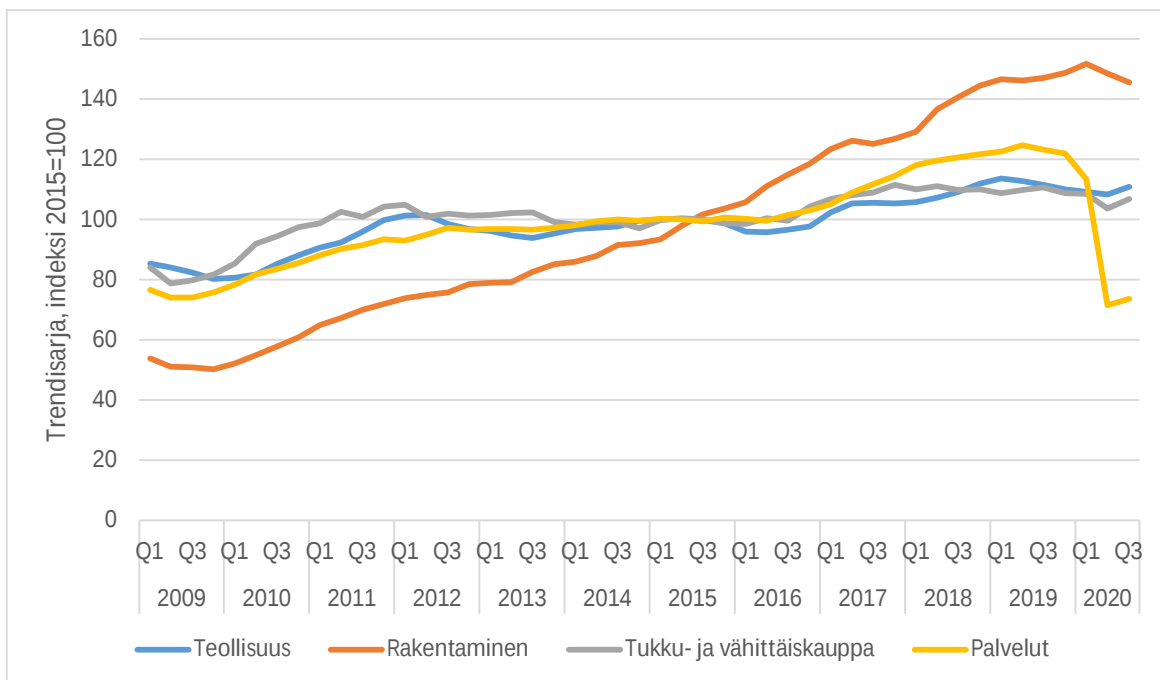
Koronapandemia iski voimalla Helsingin seudun talouselämään. Alueen elinkeinorakenteen palveluvaltaisuus on tälle keskeinen selittävä tekijä. Palkkasummien kasvutrendien taittumista selvemmin pandemian vaikutuksia kuvaa yritysten liikevaihdon kehitys. Vantaan päätoimialoista palvelualoilla liikevaihto romahti jopa 40 prosenttia keväällä 2020, palautuakseen hieman vuoden kolmannella neljänneksellä. Pahiten koronasta ovat kärsineet kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut sekä majoitus- ja ravitsemisala. Vantaalla erityistä huolta on herättänyt lentoliikenteen ja siihen liittyvien toimintojen dramaattinen väheneminen. Vuositasolla, verrattaessa vuotta 2020 vuoteen 2019, ulkomaanlentoliikenteen matkustajamäärät Helsinki-Vantaan lentoasemalla vähenivät lähes 80 prosenttia ja kotimaan lentoliikenteessäkin laskua tuli yli 65 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Tämä kehitys ajoi osan lentoliikenneklusterin yrityksistä erittäin haastavaan tilanteeseen. Kansainvälisten arvioiden mukaan lentoliikenteen palautuminen pandemiaa edeltävälle tasolle saattaa kestää useita vuosia. On myös syytä huomata, että rakennusalaan lukuun ottamatta kaikilla päätoimialoilla liikevaihdon trendikasvu taittui jo 2019 eli ennen koronapandemiaa. Rakennusalan pitkäkestoinen kasvutrendi taittui vuoden 2020 alkupuoliskolla.

Kuvio 3: Yritysten liikevaihdon ja palkkasummien kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2009–2020 (Q3)

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 4: Liikevaihdon kehitys toimialaryhmittäin Vantaalla vuosina 2009–2020 (Q3)

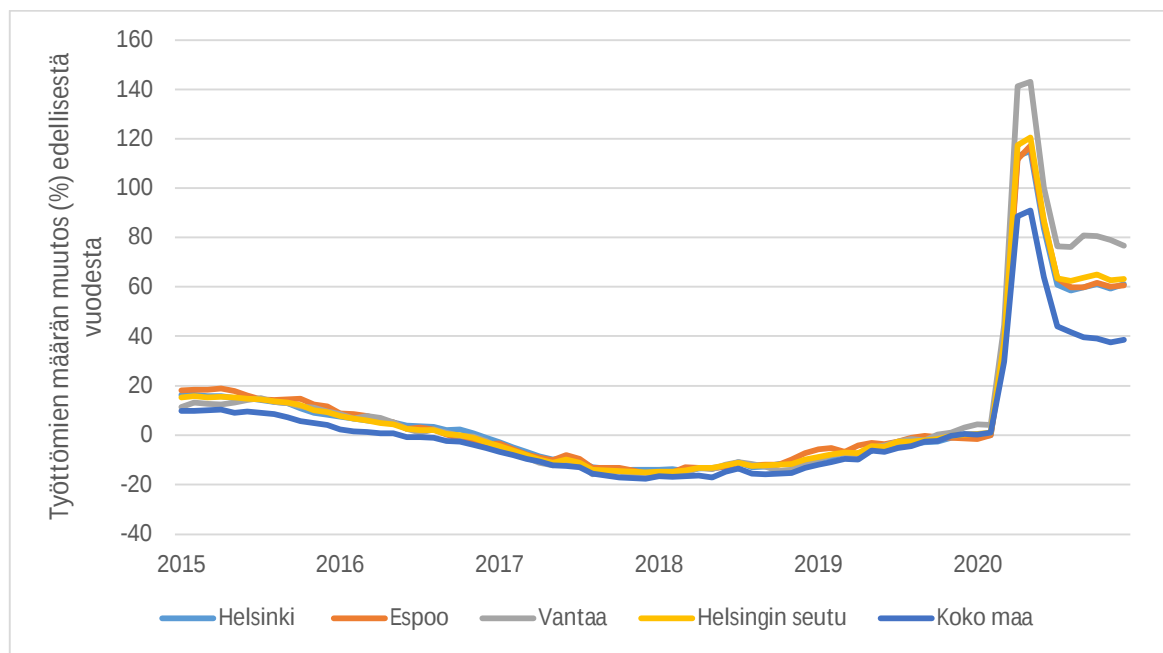
Lähde: Tilastokeskus

Työttömyys räjähti keväällä kasvuun

Pandemian myötä työttömyysluvut kasvoivat keväällä räjähdysmäisesti, niin irtisanomisten kuin lomautustenkin kautta. Vantaan työttömyysaste nousi helmikuun 2020 8,6 prosentista toukokuuhun mennessä 19,2 prosenttiin. Työttömiä työnhakijoita oli tuolloin noin 23 300 henkeä, näistä lomautettuja noin 10 800. Elokuuhun mennessä työttömyysaste laski Vantaalla, kuten muissakin suurissa kaupungeissa selvästi, alle 15 prosentin tasoon. Tämän jälkeen lasku on kuitenkin ollut verrattain hidasta. Vantaan työttömyysaste oli marraskuussa 13,9 prosenttia, mutta nousi uudelleen joulukuussa 15,3 prosenttiin. Lomautettujen osuus työttömistä työnhakijoista oli Vantaalla joulukuussa 27 prosenttia, kun se Espoossa oli 21 prosenttia ja Helsingissä 22 prosenttia. On syytä huomata, että osa työttömäksi jääneistä on saattanut siirtyä kokonaan pois työmarkkinoilta eikä siten näy työttömyysluvuissa lainkaan.

Kuntavertailussa Vantaa asemoituu joulukuussa 2020 suurten kaupunkien joukossa samalle tasolle Tampereen kanssa. Korkein työttömyysaste oli Turussa ja matalin Espoossa. Myös pääkaupunkiseudun asema suhteessa koko maahan ansaitsee huomiota. Siinä missä koko maassa työttömien määrä oli joulukuussa 2020 noin 40 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana, oli ero Espoossa ja Helsingissä noin 60 prosenttia ja Vantaalla vajaa 80 prosenttia. Koronapandemian vaikutukset osuvat rankasti pääkaupunkiseudulle.

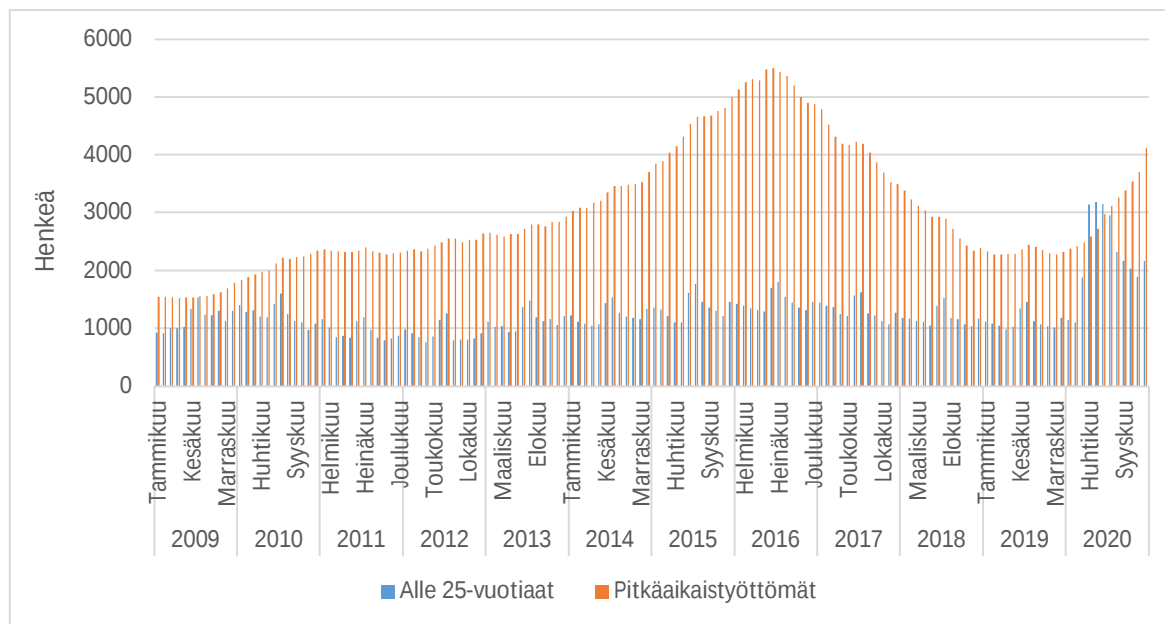
Kuvio 5: Työttömien määrän muutos kuukausittain vuosina 2015–2020

Lähde: TEM

Työttömyyden yleisen kasvun myötä nuorisotyöttömien määrä kasvoi nopeasti, ensivaiheessa kolminkertaistui. Vaikka nuorisotyöttömyys on syksyllä laskenut, oli joulukuussa 2020 nuorisotyöttömiä kuitenkin 84 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömyys on ollut keväästä alkaen kasvusuunnassa. Pitkäaikaisyöttömien määrä on kasvanut 78 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna ja joulukuussa heitä oli runsaat 4 100 henkeä. Ulkomaan kansalaisia oli joulukuussa työttömänä runsaat 4 600 henkeä, 70 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan noin 18 600 työttömästä työnhakijasta naisia oli lähes 8 600.

Kuvio 6: Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys Vantaalla vuosina 2009–2020

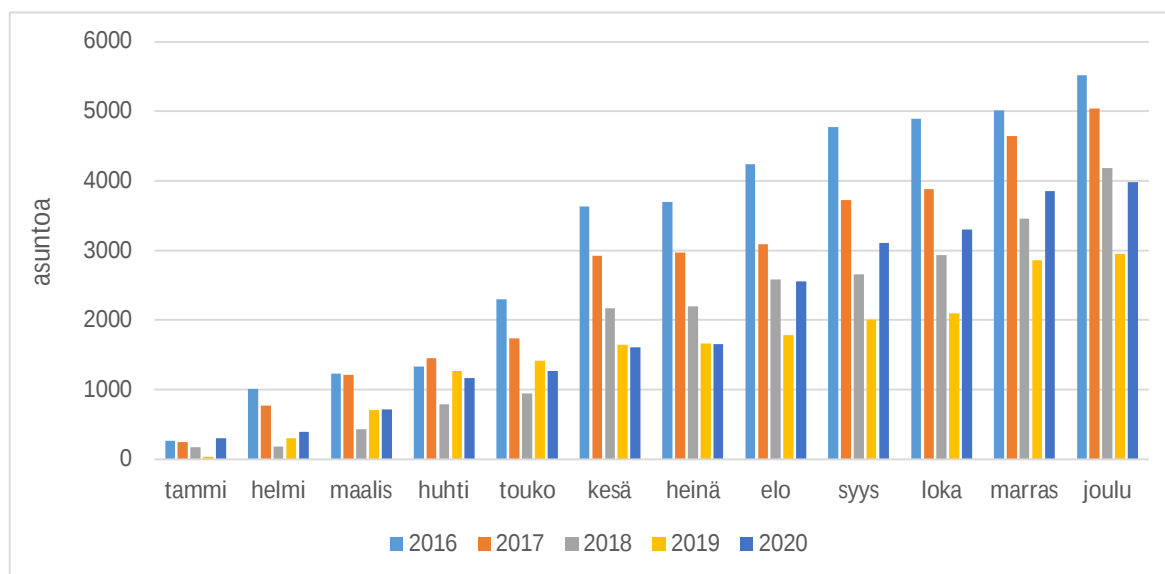

Lähde: TEM

Asuntotuotannossa huippukasvusta tavanomaisempiin lukemiin

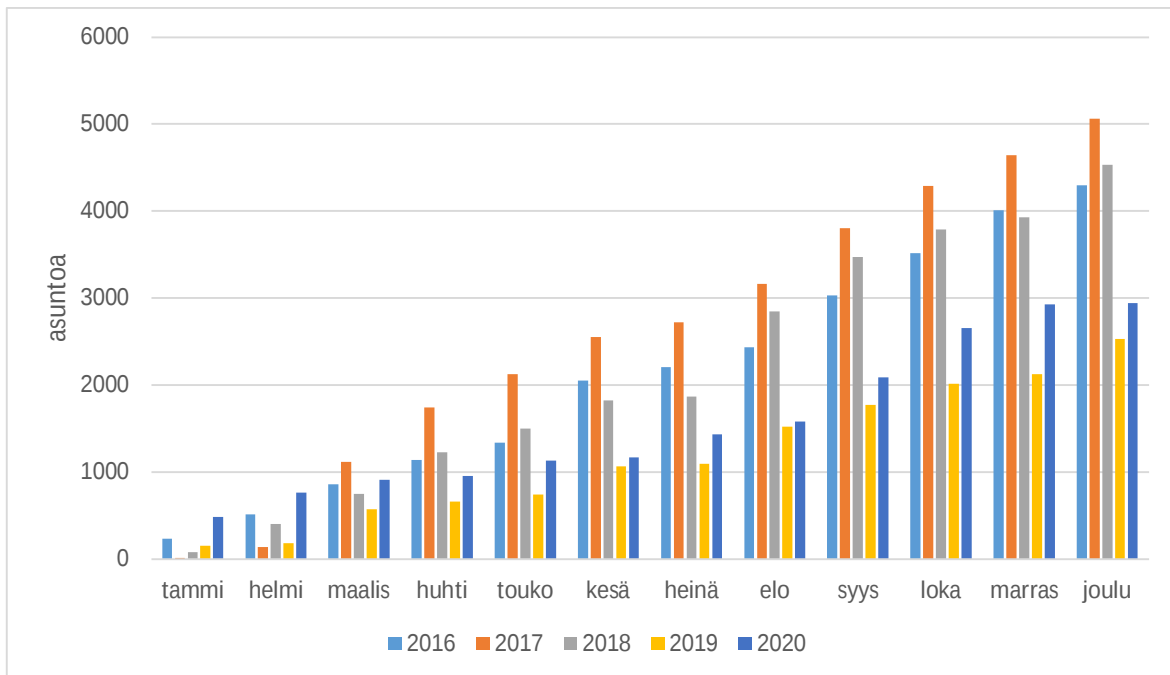
Asuntotuotanto oli Vantaalla vuonna 2020 selvästi muutamaa aiempaa vuotta alemmalla tasolla, muttei pidemmän aikavälin tarkastelussa mitenkään vähäistä. Kaikkiaan vuonna 2020 valmistui runsaat 2 900 asuntoa. Kerrostaloasunnot olivat, edellisten vuosien tapaan, hallitsevassa asemassa noin 83 prosentin osuudella valmistuneista asunnoista. Omakotitaloja valmistui noin 170 ja muita erillisiä pientaloja runsaat 220. Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2020 lähes 4 000 asunnolle ja runsasta 2 900 asuntoa alettiin rakentaa. Niin rakennusluvissa kuin aloituksissakin kerrostalopainotus on selkeä, jopa 2020 valmistuneiden asuntojen tasoa korkeampi, eli noin 90 prosentin tuntumassa.

Kuvio 7: Luvitettujen asuntojen kuukausikertymät vuosina 2016–2020

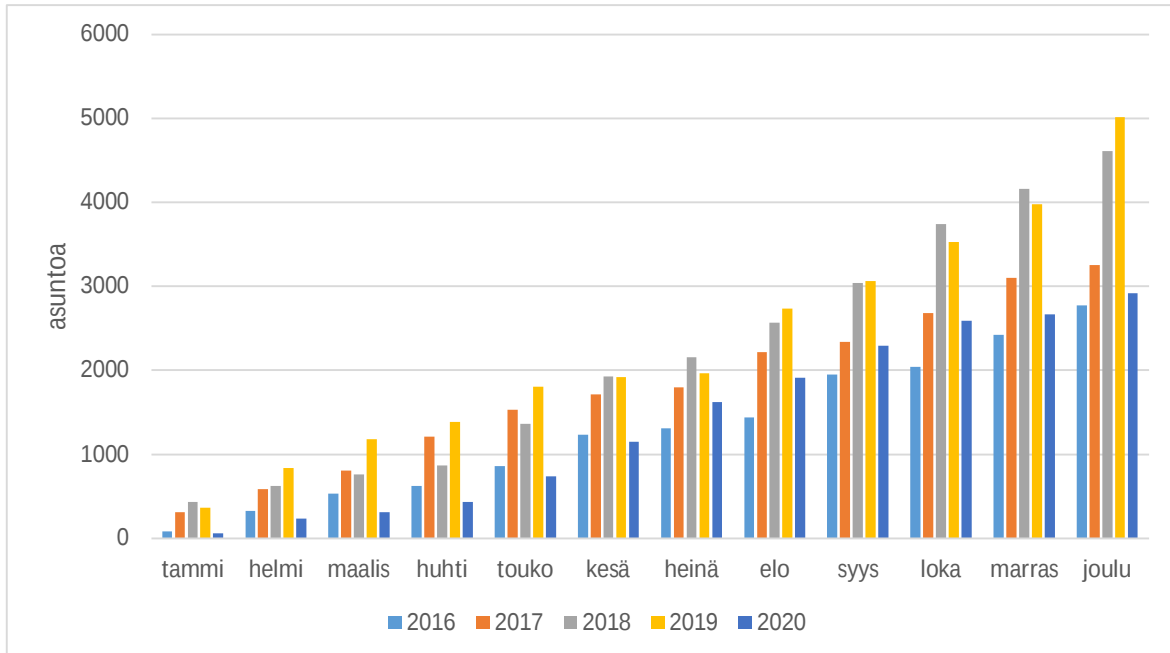
Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-järjestelmä

Kuvio 8: Aloitetut asunnot kuukausikertymä Vantaalla vuosina 2016–2020

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-järjestelmä

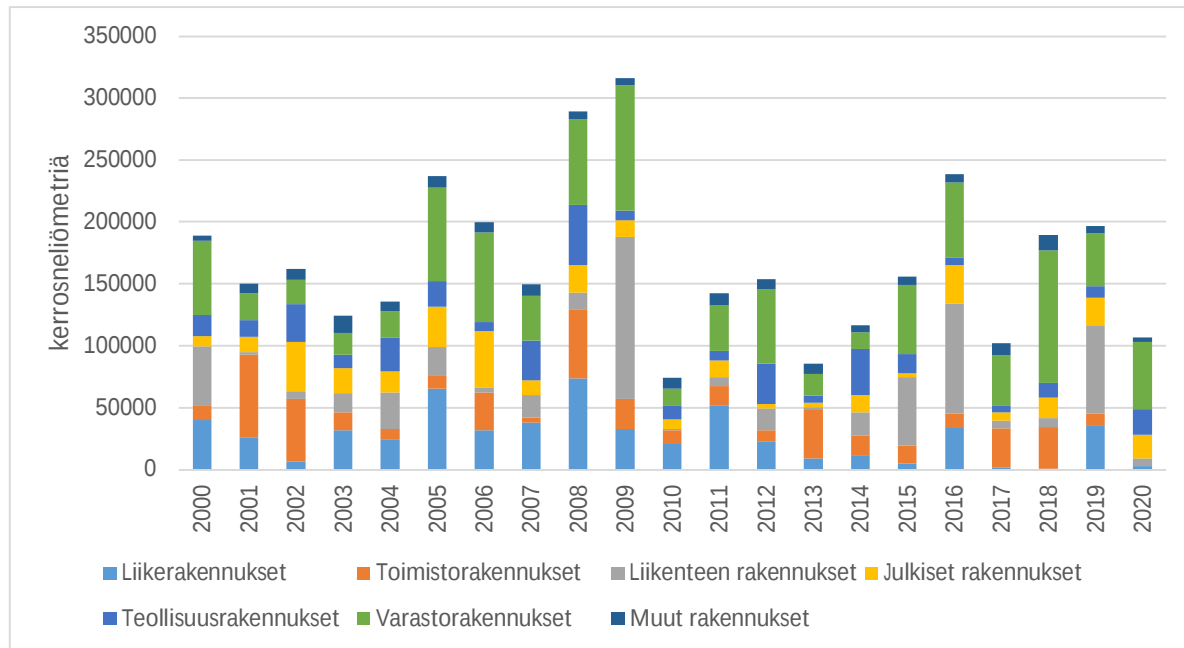
Kuvio 9: Valmistuneet asunnot Vantaalla vuosina 2016–2020

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-järjestelmä

Muun kuin asuntorakentamisen kerrosalaa valmistui Vantaalla 2020 selvästi edellistä vuotta vähemmän. Kerrosneliömetreillä mitattuna rakentaminen painottui varastorakennuksiin, joita oli noin puolet valmistuneesta kerrosalasta, sekä teollisuusrakennuksiin ja julkisiin rakennuksiin (julkisiin rakennuksiin lasketaan opetus-, hoito- ja kokoontumisrakennukset). Liiketilaa ja toimistorakennuksia valmistui vuonna 2020 poikkeuksellisen vähän.

Kuvio 10: Valmistunut rakennuskanta Vantaalla käyttötarkoituksen mukaan vuosina 2000–2020

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja Matti-järjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 073,0 milj. euroa vuonna 2020. Verotulot kasvoivat 58,4 milj. euroa eli 5,8 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna. Talousarvion alkuperäinen verotuloarvio alittui yhteensä 5,0 milj. eurolla ja muutetun talousarvion verotuloarvio ylittyi 23,5 milj. euroa. Verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 102,2 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden. Muutettu talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon, jossa koronapandemian negatiiviset vaikutukset oli arvioitu toteumaa suuremmiksi. Syitä verotulojen odotettua parempaan kehitykseen olivat mm. palkkasumman myönteinen kehitys, yhteisöveroien jako-osuuden muutos sekä yritysten hakemien maksujärjestelyiden pieni osuus.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2020 yhteensä 915,0 milj. euroa, mikä on 53,5 milj. euroa ja 6,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Alkuperäinen talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 3,0 milj. eurolla ja muutettu talousarvio ylittyi 21,2 milj. euroa. Muutetun talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 102,4 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset kasvoivat 5,1 prosenttia edellisvuodesta, mikä on huomattavasti ennakoitua parempi tulos. Koronapandemian pelättiin romauttavan palkkatulot heikentyneen työllisyyden, lomautusten ja voimakkaasti kasvaneen työttömyyden vuoksi. Vuodelle 2020 vaikutukset jäivät kuitenkin odotettua pienemmiksi. Osittain muutokset verotulokehityksessä näkyvät viiveellä, joten tulevien vuosien kehitys on edelleen epävarmaa. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle, mikä näin ollen paransi vuoden 2020 tilitysten kokonaiskertymää.

Verovuoden 2020 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 842,3 milj. euroa. Vantaalaisten ansiotulot kasvoivat vuonna 2019 yhteensä 5,3 prosentilla, mikä oli 2,0 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä korkeampi kasvutaso. Vuoden 2020 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoitaan 3,5 prosenttia ja koko maan kasvuksi 1,7 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus nousi vuonna 2020 0,06 prosenttiyksikköä 4,55 prosenttiin. Koko kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista puolestaan nousi vuoden 2020 osalta 0,89 prosenttiyksiköllä 62,27 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 7 kuntaa laski ja 53 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2020. Tämä tarkoitti 0,08 prosenttiyksikön kasvua koko maan kunnallisveroprosentin painotettuun keskiarvoon, joka vuonna 2020 oli 19,96.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2020 yhteensä 83,5 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot kasvoivat edellisvuodesta 8,9 milj. eurolla eli 11,9 prosenttia. Alkuperäinen talousarvio ylittyi yhteisöverojen osalta 7,5 milj. eurolla ja muutettu talousarvio 1,6 milj. eurolla. Muutetun talousarvion toteumaprosentti asettui 101,9 prosenttiin. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuodesta 0,39 prosenttiyksikköä 4,28 prosenttiin. Vuonna 2020 koko maassa yhteisöverojen verotettava tulo laski 10,7 prosenttia. Kuntien yhteisöveron kertymä oli kuitenkin odotettua parempi ja koko kuntakentän kasvu oli 3,0 prosenttia. Suurin syy kasvuun oli valtion päätös korottaa yhteisöveron kuntien jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä väliaikaisesti korvaamaan koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Jako-osuuden korotus korotti kuntien yhteisöveroja vajaalla 400 milj. eurolla. Vuonna 2020 koko kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveroista nousi edellisestä vuodesta 10,83 prosenttiyksikköä 42,13 prosenttiin. Ilman kuntien jako-osuuden korotusta Vantaan yhteisöverokertymä olisi jäänyt noin 16 milj. euroa pienemmäksi.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 74,5 milj. euroa vuonna 2020, laskua edellisvuoteen 4,0 milj. euroa eli 5,1 prosenttia. Vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion kiinteistöverotuloarvio alittui 9,5 milj. eurolla. Muutetun talousarvion kiinteistöverotulot ylittyivät 0,7 milj. eurolla ja muutetun talousarvion toteumaprosentti oli 101,0 prosenttia. Kiinteistöverojen kehitys oli odotettua heikompi joutuen siitä, että kiinteistöverotus siirtyi verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen vuonna 2020. Muutoksen vuoksi verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta siirtyy vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana erääntyväksi reilut 10 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten lasku edellisvuoteen nähden oli 6,6 prosenttia.

Vantaalla yleinen kiinteistöveroprosentti sekä muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti olivat 2020 vuonna 1,00, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41 ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 4,00. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 82,9 milj. euroa vuonna 2020, osa maksuunpanosta ei kertynyt vielä talousarviovuoden aikana mm. osan tilityksistä siirtyessä vuoden 2021 puolelle. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 21,2 milj. euroa kertyi vakituista asuinrakennuksista ja 29,0 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 32,0 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 1,4 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2020

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	1 078 000	-28 500	1 049 500	1 072 963	23 463
Kunnan tulovero	918 000	-24 200	893 800	914 970	21 170
Kiinteistövero	84 000	-10 200	73 800	74 525	725
Osuus yhteisöveron tuotosta	76 000	5 900	81 900	83 468	1 568

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansiotulo milj. euroa	Muutos- %
2011	19,00	3 924,3	5,2
2012	19,00	4 086,7	4,1
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014	19,00	4 276,7	1,5
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	*	

* Vuoden 2020 verotus valmistuu syksyllä 2021

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,00
Voimalaitos	2,85
Rakentamaton rakennuspaikka	4,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 293,0 milj. euroa vuonna 2020, kun vuonna 2019 valtionosuuksia kertyi yhteensä 184,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2020 yhteensä 189,8 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 21,7 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensatiota saatiin 81,5 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvio ylittyi valtionosuuksien budjetoidun kokonaismäärän osalta 81,0 milj. euroa ja muutettu talousarvio 1,3 milj. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2020 oli 25,49 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 3 654,97 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2020 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 1 036,9 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaiden kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2020 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 10,5 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 833,9 milj. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi -38,6 milj. euroa kaupungin vuoden 2020 valtionosuuksia (v. 2019: -40,4 milj. euroa).

Vuonna 2020 kuntien valtionosuuksia lisättiin usealla valtion päätöksellä, joilla valtio korvasi kunnille koronapandemian aiheuttamia kustannuksia. Touko-, elo-, loka- ja joulukuussa tehdyt päätökset nostivat Vantaan valtionosuuksia yhteensä noin 73,8 milj. euroa.

Toukokuussa eduskunnan päätöksen mukaisesti kunnille päätettiin määräaikaista korvata verotulojen viivästymisestä johtuvaa vajetta. Päätöksellä korotettiin Vantaan veromenetysten kompensatiota 24,4 milj. eurolla. Tätä päätöstä oikaistiin lokakuussa niin, että kompensaaion suuruus pieneni 5,1 milj. euroon. Vastaava euro-määrä lisättynä maksujärjestelyjen muutoksien takia kunnille tilitettävän viivästyskoron arvioidulla määrällä vähennetään valtionosuudesta vuonna 2021.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuksiin tehtiin muutoksia elo- ja joulukuussa. Elokuussa kuntien valtionosuuksia nostettiin koronapandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten takia, työttömyysetuuden sovit-telun suojaosan väliaikaisen korottamisen takia ja harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen lisäyksen ra-hoittamiseksi. Lisäksi kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään liittyvää valtionosuuden vähennystä pie-nennettiin ja iäkkäiden henkilöiden palveluasumisen sekä pitkäaikaisen laitoshoidon uuden henkilömitoituksen kustannukset korvattiin valtionosuuksilla. Muutokset kasvattivat Vantaan peruspalvelujen valtionosuutta 32,6 milj. eurolla. Vielä joulukuussa 2020 valtionosuuksia korotettiin koronapandemian aiheuttamien taloudel-listen vaikutusten korvaamiseksi liittyen mm. oppilaille ja opiskelijoille hankittaviin kasvomaskeihin sekä ko-ronavirustartunnan toteamiseksi tehtyjen testien ja koronaviruksen tartuntaketjujen jäljittämisen aiheutta-mien kustannusten korvaamiseksi. Muutospäätös kasvatti Vantaan peruspalvelujen valtionosuutta 36,2 milj. euroa.

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mu-kaisesti 18,0 milj. euroa vuonna 2020. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoi-men valtionosuuksien määrä vuonna 2020 oli 21,7 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikunta-korvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen sivistystoimen käyt-tötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslaskuihin.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2020

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	212 000	79 700	291 700	293 038	1 338
Peruspalvelujen valtionosuus	120 700	69 150	189 850	189 843	-7
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	14 800	5 550	20 350	21 679	1 329
Verotulomenetysten kom- pensaatio	76 500	5 000	81 500	81 515	15

Vuoden 2020 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2020–2023. Vuoden 2020 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -22,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -19,6 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 150,0 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2020 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2020 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan määrärahan nostaminen 36,5 milj. eurolla, joukkoliikenteen määrärahojen nostaminen 14 milj. eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuteen varatun määrärahan nostaminen 4,1 milj. eurolla sekä kasvatuksen ja oppimisen määrärahojen nostaminen 3,8 milj. eurolla ja tuloarvion nostaminen 2,9 milj. eurolla. Muutokset johtuivat pääasiassa koronapandemian aiheuttamista muutoksista toimintaan. Investointimäärärahoja korotettiin yhteensä noin 2,6 milj. eurolla, kiinteän omaisuuden määrärahaa nostettiin 5 milj. eurolla, mutta rakentamisen määrärahaa laskettiin noin 2,6 milj. eurolla. Lisäksi koronapandemiaan liittyen kunnan tuloveroa ja kiinteistöveroarviota laskettiin sekä yhteisöveron tuottoarviota nostettiin niin, että verotuloja laskettiin yhteensä 28,5 milj. euroa. Valtionosuusarviota nostettiin 79,7 milj. eurolla pääosin valtion koronapandemiaan myöntämien tukien vuoksi. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -32,5 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 152,6 milj. euroa.

Vuoden 2020 tilinpäätös päättyi 55,1 milj. euron tilikauden tulokseen ja 54,6 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 77,9 milj. euroa parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 87,6 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötaloulosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2020 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 5,4 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 52,1 milj. eurolla
- Verotulojen ylittyminen 23,5 milj. eurolla
- Valtionosuuksien ylittyminen 1,3 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 1,1 milj. eurolla
- Korkokulujen alittuminen 1,0 milj. eurolla
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 3,1 milj. eurolla

Vuoden 2020 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 448,2 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 453,6 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 5,4 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 101-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 4,2 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden (sis. sisäiset erät). Maanmyyntivoittotavoite 30 milj. euroa saavutettiin toteuman ollessa 31,3 milj. euroa. Lisäksi maankäyttökorvaukset ylittivät talousarvion 11,5 milj. eurolla. Vuokratuotot alittivat talousarvion 4,4 milj. eurolla koronapandemian takia myönnettyjen vuokralennusten vuoksi. Myyntituotot sisältävät 3,6 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 732,0 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 679,9 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 52,1 milj. eurolla ja ne toteutuivat 97-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoden 2020 aikana toimialoja veloitettiin etsimään menojen rajoittamistoimenpiteitä 1 milj. edestä jokaiselta toimialalta. Kaupunkiympäristön toimialan toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 24,9 milj. eurolla, kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintakulut 13,7 milj. eurolla sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut 9,9 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon menomäärärahaa korotettiin vuoden aikana 36,5 milj. eurolla. Määrärahamuutoksessa huomioitiin koronapan-

demian aiheuttamat huomattavat menolisäykset sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Myös muille toimialoille korona toi menoja, mutta myös säästöjä mm. koulujen ollessa suljettuina. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 26,4 milj. eurolla. Palvelujen ostokulut alittivat talousarvion noin 12,4 milj. eurolla, jota selitti erityisesti joukkoliikenteen ennakoitua pienemmät kustannukset. Koronapandemian vuoksi joukkoliikenteen lipputulot romahtivat ja HSL ennusti Vantaan kuntaosuuden kasvavan huomattavasti. Joukkoliikenteen määrärahoja nostettiin syksyllä 14 milj. euroa, mikä osoittautui myöhemmin liian suureksi varaukseksi valtion myöntäessä koronatukea suoraan joukkoliikenteelle. Joukkoliikenteen menot alittivat muutetun talousarvion 8,5 milj. euroa. Avustuskulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,4 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät 3,6 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut (sis. sisäiset erät) kasvoivat 4,2 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen, liikelaitosten ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2020 verotulot ylittivät muutetun talousarvion 23,5 milj. eurolla. Muutettuun talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 102,4 prosenttia, yhteisöveron toteuma 101,9 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 101,0 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 100,5 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 101,8-prosenttisesti suhteessa muutettuun talousarvioon ja se kasvoi 13,9 prosenttia vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden. Kuntaliiton ennusteen mukaan verotulojen kertymän arvioitiin toteutuvan huomattavasti pienempänä. Syksyllä 2020 tehtiin lisätalousarvio, jossa verotulojen toteuma-arviota laskettiin 28,5 milj. euroa. Lisäksi valtio korotti yhteisöveron jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä väliaikaisesti korvaamaan koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Toteuma oli huomattavasti ennakoitua parempi, erityisesti kunnallisveroa kertyi lähes alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Koronapandemian aiheuttamien lisäkustannusten sekä tulomenetysten tukemiseksi valtio kasvatti myös valtionosuuksia huomattavasti. Vantaan osuus valtionosuuksien muutoksista oli yhteensä 73,8 milj. euroa.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2020 yhteensä 27,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 24,9 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta. Vuonna 2020 kaupungin pitkäaikaista lainaa pystyttiin lyhentämään noin 39 milj. eurolla, jolloin pitkäaikainen lainasalkku on noin 858 milj. euroa vuoden 2020 lopussa. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 1,9 milj. euron tasolla. Kaikki kaupungin korkokulut yhteensä alittivat talousarvion 1,0 milj. eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2020 111,8 milj. euroa, joka oli 2,7 prosenttia ja 3,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2020 tilinpäätöksessä muodostui 166,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 55,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 54,6 milj. euroa. Vahvaa tulosta selittää suurelta osin valtion huomattava noin 90 milj. euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 5,0 milj. euroa, menot 150,0 milj. euroa ja investointiosan netto 145,0 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana valtuusto päätti korottaa kiinteän omaisuuden määrärahaa 5 milj. eurolla ja julkisen käyttöomaisuuden määrärahaa 0,3 milj. eurolla. Valtuusto laski rakentamisen määrärahaa 2,6 milj. eurolla sekä irtaimen omaisuuden määrärahaa 0,03 milj. eurolla. Muutosten jälkeen talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 152,6 milj. euroa.

Vuoden 2020 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 144,9 milj. euroa. Vuonna 2020 kaupungin hallitus velvoitti Hämeenkylässä koulun rakentamisinvestoinnin sisällyttämistä investointiohjelmaan ilman erillistä määrärahalisäystä. Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta

5,5 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Investointimäärärahat ylittyivät julkisen käyttöomaisuuden osalta 0,9 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden 8,0 milj. euron säästövelvoite ei toteutunut. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 0,5 milj. euroa, aineetoman omaisuuden 0,9 milj. euroa, irtaimen omaisuuden 0,9 milj. euroa sekä osakkeiden ja osuuksien määräraha 0,8 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 10,9 milj. euroa, noin 5,9 milj. euroa yli talousarvion, erityisesti osakkeiden ja maanmyynnin ansiosta. Vuoden 2020 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 134 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 13,6 milj. eurolla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2020 oli koronapandemiasta huolimatta -39 milj. euroa ja pitkäaikainen lainakanta laski noin 858 milj. euroon (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja). Alkuperäisessä talousarviossa 2020 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 51,6 milj. euron nettolainanottoon.

Tuottavuusmittarit

		TP 2019	TP 2020
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	7,3 %	1,5 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	3,0 %	-2,1 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,35 %	4,43 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,7	3,6
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	Energiankulutus / tilavuus	69,0	60,0

Vertailukelpoisen toimintakatteen kehitys sekä asukaskohtaisen toimintakatteen muutos on suhteutettu myös hintatason muutokseen (Peruspalvelujen hintaindeksi, Lähde: Tilastokeskus, ennusteet VM). Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Sairauspoissaoloprosentin mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveystiloihin poissaoloihin. Terveystiloja poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemia vaikutti voimakkaasti lähes kaikkeen kaupungin toimintaan. Pandemian vuoksi tiloja ja toimintoja suljettiin, siirryttiin laajasti etätyöskentelyyn hallinnollisissa tehtävissä toimivan henkilöstön osalta sekä nopealla tahdilla muutettiin ja kehitettiin uusia palveluja. Sosiaali- ja terveydenhuollolta vaadittiin nopeita toimenpiteitä pandemian hillitsemiseksi ja hoitamiseksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla siirryttiin koulujen etäopetukseen parin viikon varoitusajalla. Kaupunkikulttuurin hallitsemia tiloja suljettiin useaan otteeseen pitkin vuotta 2020 rajoitustoimenpiteiden ja -suositusten muuttuessa. Resurssikeskuksen kautta keväällä siirrettiin noin 380 henkilöä toisiin tehtäviin. Kaupungin johtamisen tueksi käynnistettiin häiriötilannejohtoryhmän aktiivinen toiminta. Pandemiasta huolimatta peruspalvelut pystyttiin turvaamaan ja

toimintoja kehitettiin edelleen. Pandemia jatkuu edelleen ja sen seuraukset tulevat heijastumaan pitkälle tuleviin vuosiin erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon hoito- ja palveluvelan kautta.

Myös taloudelliset vaikutukset olivat mittavat koronapandemian vaikuttaessa negatiivisesti työllisyyteen ja kunnallis- ja yhteisöverojen kertymiseen. Työttömyyden voimakas kasvu ja laajat lomautukset käänsivät työmarkkinatuen kuntaosuuden jälleen kasvuun. Valtio kompensoi kuntien taloutta voimakkaasti valtionosuuksia ja yhteisöveron kuntien jako-osuutta kasvattamalla, myöntämällä valtiontukia sekä verotulokertymien perusteita muuttamalla. Tämä käänsi Vantaa kaupungin vuoden 2020 tuloksen selvästi positiiviseksi.

Vantaan kaupunginhallitus velvoitti toukokuussa 2020 kutakin kaupungin toimialaa tunnistamaan vähintään 1 milj. euron verran säästökohteita vuoden 2020 käyttötalouden menoista. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialaa veloitettiin löytämään 8 milj. edestä säästökohteita julkisen käyttöomaisuuden investointien hankeryhmästä sekä Hämeenkyön koulun rakentamiskustannusten kattamista muita rakennusinvestointeja karsimalla. Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa veloitettiin tunnistamaan 0,7 milj. euron säästöt aineettoman omaisuuden investointien hankeryhmästä.

Vantaan kaupunginhallitus asetti toukokuussa 2020 Vantaalle tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunnan, joka valmisteli Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelman 2021–2025. Tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2023 mennessä.

Kaupungin omistajaohjauksen ohjeiden uudistaminen valmistui syksyllä 2020. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi konserniohjeen sekä konserniyhtiöiden omistajapoliittiset linjaukset syyskuussa 2020.

Vantaa-Kerava työllisyyden kuntakokeilun valmistelu yhdessä Keravan kaupungin kanssa jatkui aktiivisena. Kokeilun valmistelu edellytti henkilökunnan laajamittaista kouluttamista sekä tehtäväjärjestelyjä. Kokeilu käynnistyy 1.3.2021.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle koronapandemian vaikutukset olivat suurimmat. Mm. koronan näytteenottopisteitä perustettiin, Martinlaakson terveysasemasta tehtiin epidemiaterveysasema, Helsinki-Vantaan lentoasemalla käynnistettiin covid-19-terveysturvallisuustoimenpiteet ja kaupunkiin perustetun resurssikeskuksen kautta toimialalle siirtyi väliaikaisesti noin 300 työntekijää kaupungin muista toiminnoista.

Sote-uudistuksen alueellinen valmistelu käynnistettiin Tulevaisuuden sote-keskushankkeella ja rakenneuudistushankkeilla. Kaupunki antoi lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta uudistuksen lainsäädännöksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla koronapandemian vaikutukset olivat suuret erityisesti keväällä 2020. Perusopetus siirtyi etäopetukseen, kun koulut suljettiin kahdeksi kuukaudeksi ja varhaiskasvatuksessa lapsia oli vain noin 20 prosenttia normaalimäärään verrattuna. Koko syksyn ajan osa oppilaista ja henkilökunnasta on ollut viruksen vuoksi karanteenissa. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa etäopiskeluun siirryttiin uudestaan joulukuussa 2020.

Kaupunkikulttuurin toimialalla lähes kaikki toimialan palvelut suljettiin keväällä 2020 täysin. Henkilökuntaa siirrettiin paljon hoitamaan muita koronatilanteen vaatimia palveluita. Eri palveluiden sulkeminen jatkui pitkän koko syksyn ja suuria yleisötapauksia ei voitu järjestää lainkaan.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnot ja palvelut jatkuivat koronapandemiasta huolimatta lähes normaalisti. Sähköisten välineiden käyttöä lisättiin huomattavasti ja MATTI – Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmäkokonaisuus mahdollisti etätyöskentelyn sujuvuuden. MATIN jatkokehitys jatkui vuonna 2020 ja jatkuu myös tulevaisuudessa.

Rakentamisen tahti hidastui edellisvuosien tasosta, mutta asuntotuotantotavoite saavutettiin vuonna 2020. Rakennuslupia myönnettiin selvästi edellistä vuotta enemmän, mikä enteilee rakentamisen vilkastuvan lähivuosien aikana.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus vuosille 2020–2023 allekirjoitettiin Helsingin seudun kuntien ja valtion välillä lokakuussa 2020. Sopimukseen sisältyy myös valtion sitoumus osallistua Vantaan ratikan suunnitteluun 30 prosentin osuudella.

Vantaan ratikan jatkosuunnittelua varten perustettiin viiden hengen poikkihallinnollinen ratikkatiimi. Marraskuussa 2020 valmistui ratikan asemakaavojen, kaavarungon sekä katu- ja puistosuunnittelun yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Vantaan uutta yleiskaavaa valmisteltiin ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2021.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2020 oli -39 milj. euroa johtuen ennakoitua paremmasta vuosikatteen kehityksestä. Velka/asukas laski yli 200 euroa/asukas ja pitkäaikainen lainakanta oli vuoden lopussa noin 858 milj. euroa.

Vuonna 2020 valmistuivat seuraavat uudisrakentamishankkeet: Hämeenkyllän koulurakennus liikuntahalleineen, Veturin ja Kaivokselan II päiväkodit sekä Korson, Martinlaakson ja Myyrmäen urheilupuistojen huoltorakennukset. Lisäksi valmistuivat Sanomalaan ja Veromäkeen tilapäiset vuokrapaviljonkitilat koulukäyttöön sekä Koivukylään ja Vapaalaan vuokrapaviljonkipäiväkotitiloja. Sisäilmaongelmien vuoksi vuokrattiin väistötilapaviljongit Varia Ojahaantien toimipisteeseen sekä Simonkylän koululle sisäympäristöpaviljonki Vantaan koulujen yhteiskäyttöön. Leppäkorven koululle vuokrattiin perusparannuksen aikaiset väistötilapaviljongit.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2020 hyväksymä talousarvio vuodelle 2021 perustuu negatiiviseen tilikauden tulokseen sekä 68 milj. euron nettolainanottoon. Sosiaali- ja terveydenhuollon menokehityksellä ja maanmyyntitulojen kertymällä on keskeinen rooli vuoden 2021 talousarvion toteutumiselle. Verorahoituksen ennusteet näyttävät vuodelle 2021 talousarviota suurempaa kasvua, minkä arvioidaan parantavan vuoden 2021 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Toisaalta Vantaan heikko työllisyystilanne voi kääntää ennusteet laskuun. Koronapandemian talousvaikutuksia on vielä hankala arvioida, mutta rokotusten uskotaan kuitenkin kääntävän yleisen talouskehityksen jälleen kasvuun vuoden 2021 aikana. Kuntatalouden toipuminen pandemiasta vie kuitenkin useita vuosia palveluvelan kasvun ja verotulovaikutusten vuoksi. Valmisteilla olevalla sote-uudistuksella on toteutuessaan merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen. Hallituksen esityksen mukaan uudistus toteutuisi vuoden 2023 alusta. Lainsäädäntöesitys on eduskunnan käsittelyssä. Uudistuksen talousvaikutuksia arvioidaan ja ne huomioidaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti taloussuunnitelman 2022–2025 valmistelussa.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Kaupungin kokonaishenkilöstömäärä kasvoi 241 henkilöllä edellisvuodesta. Suurinta kasvu oli sosiaali- ja terveystoimen toimialalla, jossa henkilöstömäärän lisäys oli 150 henkilöä. Työllistettyjä kaupungilla oli vuoden 2020 lopussa 201 henkilöä. Uusi Vantaa -organisaatio astui voimaan vuoden 2020 alussa, mikä selittää suuria toimialakohtaisia muutoksia henkilöstömäärissä edellisvuoteen verrattuna.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos 2020 vs. 2019		Työllistetyt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	Määrä	%	2020	2019
Kaupunkistrategia ja johto	409	157	73	25	482	187	295	158 %	62	0
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	433	423	67	72	500	495	5	1 %	0	0
Konserni- ja asukaspalvelut *)	-	251	-	75	-	326	-326	-100 %	-	89
Kaupunkikulttuuri **)	534	-	142	-	676	-	676	-	27	-
Kasvatus ja oppiminen	4 324	4 698	1 197	1 376	5 521	6 074	-553	-9 %	27	59
Sosiaali- ja terveystoimi	2 510	2 419	517	458	3 027	2 877	150	5 %	81	101
Suun terveydenhuollon liikelaitos	280	283	45	42	322	325	-3	-1 %	4	0
Kaupunkiympäristö	590	586	36	43	626	629	-3	0 %	0	0
Yhteensä	9 080	8 817	2 077	2 091	11 154	10 913	241	2 %	201	249

Lähde: Kompassin henkilöstömääräraportti

*) Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala on lakkautettu 31.12.2019. Henkilöstö siirtyi pääosin Kaupunkistrategia ja johdon sekä Kaupunkikulttuurin toimialoille 1.1.2020.

**) Kaupunkikulttuurin toiminta on käynnistynyt 1.1.2020. Kasvatus ja oppiminen -toimialalta siirtyi henkilöstöä pääosin Kaupunkikulttuurin toimialalle 1.1.2020.

Palkat

Vuonna 2020 henkilöstön palkkamenot olivat yhteensä 422,5 miljoonaa euroa, joka on 4,4 %:ia (17,9 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja on nostanut vakituisen henkilöstömäärän ja lomarahojen kasvu (vuonna 2019 osana kilpailukykykysymyksestä työntekijöiden lomarahojen suuruus oli 30 %:ia pienempi) sekä 1.8.2020 kaikilla sopimusaloilla (sopimuksesta riippuen 0,87 % - 1,65 %) maksuun tulleet yleiskorotukset.

Henkilöstön kehittäminen

Koulutussuunnitelmien mukainen henkilöstökoulutustarjonta toimi alkuvuodesta normaalisti henkilöstökoulutuksen järjestäjän tuottamana. Koulutustuotannon perustasoon voidaan olla tyytyväisiä. Vuoden aikana yhteistyössä tapahtui muutoksia, joista eniten työtä koulutussuunnittelussa ja -järjestelyissä aiheutti koronatilanne. Koronan vuoksi osa henkilöstön ammatillisista koulutuksista jouduttiin siirtämään tai peruuttamaan kokonaan, mikä näkyi koko vuoden osallistujamäärissä. Erilaisiin avoimiin kaupunkitasoisiiin esimiesvalmennuksiin osallistui vuonna 2020 yhteensä 248 esimestä. Pidempien valmennusohjelmien lisäksi esimiehille kootaan erilaisia pienempiä kokonaisuuksia Johtamistarjottimelle. Vuonna 2020 ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköforum toteutettiin normaalista poiketen virtuaalisesti. Vuonna 2020 käynnistettiin keväällä 2021 alkavan JYET-ohjelman suunnittelu ja yhteistyö palvelun tuottajan kanssa.

Tukea johtamiskulttuurin kehittämiseen tarjottiin vuonna 2020 ensimmäistä kertaa myös keskeisille kaupungin konserniyhtiöille. Tomuta-valmennusohjelmaan (toimintakulttuurin muutosta johtamassa) osallistuivat VAV, Vantti, Työterveys ja Kaunialan Sairaala -yhtiöiden johtoryhmät.

Poikkeusolojen takia suurin osa kevään 2020 kasvokkain tapahtuvista valmennuksista siirrettiin loppukesään tai syksyyn, jolloin ne toteutettiin virtuaalisesti. Työyhteisöjen, esimiestyön ja johtamisen kehittämisen puolella palveluntuotanto jatkui, mutta korona vaikutti: joiltakin osin toimialat vähensivät kehittämistä ja toisaalta kehittämispalveluita tuotettiin myös virtuaalisesti.

Johtamisen ja esimiestyön tueksi rakennettiin pikaisesti poikkeusaikojen Johtamistarjotin, joka koostui intraan luoduista tukimateriaaleista, kuten kriisiviestintää ja jaksamista tukevista videoista, webinaareista ja virtuaalivalmennuksista. Lisäksi johtamisen, työyhteisöjen ja esimiestyön puolelle muodostettiin ulkoisista konsulteista poikkeusajan tuotevalikko ja ammattilaispooli kumppaneista, joilla on valmiudet tehdä konsultointia, coachingia, työnohjauksia sekä erilaisia valmennuksia ja koulutuksia virtuaalisesti. Vuoden aikana on opittu uusia verkkotyökaluja ja palvelutuotannossa hyödynnetään jatkossakin digitaalisuutta.

Kilpailutettu kaupunkitasoinen verkko-oppimisympäristö Oppiva otettiin käyttöön henkilöstökoulutuksessa ja syksyllä 2020 ensimmäisenä verkkototeutuksena vantaalaisten esimiesten HR-perehdytys siirtyi digiaikaan: se toteutettiin täysin itsenäisesti opiskeltavana kokonaisuutena uudelle verkko-oppimisalusta Oppivalle.

Toimialoilla on jatkettu johtamisjärjestelmän rakentamisen tueksi Uusi Vantaa -muutostukea erilaisilla kehittämisprosesseilla ja työpajoilla. Uusi Vantaa -organisaation osaamisen johtamisen prosessia pyrittiin myös yhtenäistämään entisestään ja toimialoittain nimettiin osaamisen kehittämisen työryhmät, jotka muodostuivat palvelualueiden nimeämistä henkilöistä.

Kaupunkitasoisesti käynnistettiin vuoden alussa henkilöstöjohtamisen laatuhanke, jonka keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen. Työssä on hyödynnetty ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Lähtötilanteen kartoituksen pohjalta ammattiryhmittäin asetettiin tavoitteet sekä suunniteltiin ja käynnistettiin erilaisia kehittämisspolkuja. Kehitettäväksi teemoiksi valittiin johtamisen ja yhteisohjautuvuuden kehittäminen sekä työnantajamielikuvan ja rekrytointiviestinnän kehittäminen. Jokaisessa ammattiryhmässä on myös oma rekrytointia ja viestintää tukeva ryhmä ja nämä ryhmät tekivät aktiivisesti työtä koko vuoden 2020. Hankkeelle asetetuissa Kunta10-mittaritavoitteissa (työnantajan suosittelu, vaikutusmahdollisuudet, vapauden ja vastuun suhde) on jokaisessa ammattiryhmässä ja jokaisessa mittarissa tapahtunut vuonna 2020 parannusta, osittain merkittävääkin. Hanke jatkuu vuoden 2021.

Anonyymiä rekrytointia käytettiin 50 haussa. Osaaminen käyttöön Suomessa -hankkeen näkyvin saavutus oli Kielitietoinen työyhteisö -pilotit Katriinan sairaalassa ja erityisasumisessa. Toimialojen kanssa jatkui systemaattinen yhteistyö niiden tehtävien kohdalla, joissa rekrytointi on erityisen haasteellista kuten esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajat, kotihoidon henkilöstö, lääkärit sekä sosiaalityöntekijät.

Työterveysyhteistyötä vahvistettu

Vuoden 2020 sairauspoissaolot ovat hieman lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna (2020/ 4,43 % ja 2019/ 4,35 %). Tuunatun työn osuus on pienentynyt vuoteen 2019 verrattuna (2020/ 3,75 % ja 2019/ 4,54 %). Työtapaturmien määrä väheni ja tapaturmien vakavuus lieveni vuonna 2020 verrattaessa aiempiin vuosiin. Vähenemistä tapahtui etenkin työmatkatapaturmien ja työliikemahdollisuuksien osalta. Koronaepidemian aikainen etätöiden lisääntyminen ja siten työmatkaliikenteen vähentyminen ovat osaltaan vaikuttaneet työmatkoilla tapahtuneiden tapaturmien ja tuunatun työn päivien vähenemiseen.

Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijat ovat olleet esimiesten tukena yhteensä 330 henkilön työkykyhaasteiden selvittämisessä. Yli 90 päivän sairauspoissaoloja on ollut 275 henkilöllä, näistä jatkosuunnitelma työhön palautumiseksi on tehty 89 %:lle.

Työterveysyhteistyötä on edelleen tehostettu ja vahvistettu, tavoitteena entistä parempi työkykyä edistävä yhteistyö. Koronaepidemian aikana työterveyshuollon etäpalvelujen käyttö on vahvistunut ja viiden päivän sairauspoissaolokäytännön rinnalla esimies on voinut hyväksyä hengityselinoireisille maksimissaan 7 päivän poissaolon ilman lääkärintodistusta.

Myönteistä työn imua, toimivat työyhteisöt ja hyvää johtamista

Henkilöstömme työhyvinvointia selvitettiin syksyllä 2020 Kunta10-kyselyllä, johon vastasi yhteensä 6 706 henkilöä. Kyselyn tulokset olivat erinomaisia ja osoittavat, että Vantaalla on menty hienosti eteenpäin kahdessa vuodessa. Vantaan tulos on monilta osin upeasti Kunta10:n keskiarvoa parempi.

Työhön liittyvien vastausten perusteella Vantaan henkilöstö kokee paljon positiivista työn imua. Stressin vähentymisen kokemuksessa on myönteistä kehitystä, myös sosiaali- ja terveystoimen henkilökunnalla, ja uhka työmäärän lisääntymisestä yli sietokyvyn on vähentynyt. Kaikista vastaajista 40 prosenttia koki palautuvansa hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta. Tuloksista käy ilmi, että uhka- ja väkivaltatilanteet ovat vähentyneet kokonaisuudessaan.

Työyhteisöä koskevien mittareiden tulokset kertovat, että työyhteisöt koetaan toimiviksi ja niissä on paljon sosiaalista pääomaa. Johtamisen koetaan olevan Vantaalla hyvää: sijoituksemme on myös tällä mittarilla keskiarvoa parempi. Tulosten mukaan lähiesimiehiltä saa yhä enemmän tukea työhön, toiminta koetaan yhä oikeudenmukaisemmaksi ja valmentava johtaminen on kehittynyt. Vaikutusmahdollisuuksia muutostilanteissa koetaan olevan enemmän kuin aikaisemmin. Uusi Vantaa -muutoksessa satsattiin paljon johtajien, esimiesten ja työntekijöiden osallistamiseen.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2020 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2020 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.6 Ympäristötekijät

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vuonna 2020 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 1,4 miljoonaa euroa. Eniten tuottoja tuli ilmastonsuojelun hankeavustuksista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Ympäristökulut vuonna 2020 olivat yhteensä 31,6 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja, kuten ympäristötyöhön liittyviä henkilöstökuluja.

Ympäristöinvestoinnit olivat hieman alle 2,7 miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmastonsuojeluun, etenkin Vantaan ratikan ja pyöräilyn laatukäytävien suunnitteluun ja toteutukseen.

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksotettu ympäristötulo.

Vuonna 2020 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 1,4 miljoonaa euroa. Ne kattoivat 0,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 6,1 euroa asukasta kohden.

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vuonna 2020 Vantaalla valtaosa kaikkiaan 31,6 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmästä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet. Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat 4,5 miljoonaa euroa ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut 3,1 miljoonaa euroa. Ympäristökulut olivat 2,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 142,2 euroa asukasta kohden.

Ympäristöinvestoinnit ovat meno, joka syntyy hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelutason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävän käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja noin 2,7 miljoonalla eurolla. Investointiavustuksia ratikkaan ja pyöräilyn laatukäytävään (Tikkurila Hakunila) saatiin Traficomilta 678 000 euroa. Eniten investoitiin ilmastonsuojeluun liittyviin toimenpiteisiin. Ympäristöinvestoinnit olivat 1,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 11,2 eurolla asukasta kohden.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (9.6.2014 § 7) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankintakeskuksen kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimus pohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Parhaillaan kehitteillä on sosiaalisen vastuun Code of Conduct. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan.

Lisäksi kaikissa hankintakeskuksen kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuojaja- ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupungissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Vantaan kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä. Kaupunkikonsernissa riskejä käsitellään ensisijaisesti vaikutuksiltaan kielteisinä tapahtumina, mutta myös menetetty mahdollisuus voidaan nähdä riskinä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkikonserniin kuuluvien organisaatioiden laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä näiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla tasoilla osana muun muassa toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa.

Merkittävimmiksi arvioiduista strategisista riskeistä nähdään edelleen maakunta- ja sote -uudistus, jonka toteutuminen aiheuttaa epävarmuutta etenkin pääkaupunkiseudun kuntakentässä. Sote-uudistuksen ratkaisujen viivästyminen on lykännyt sosiaali- ja terveydenhuoltotoimialan suurten rakennushankkeiden etenemistä, mikä osaltaan on viivästyttänyt vaikuttavien toimintamallien käyttöönottoa ja vähentänyt vaihtoehtojen, kustannustehokkaiden palvelun tuotantotapojen mahdollisuuksia.

Alueuudistuksella voidaan arvioida olevan Vantaan kaupungille pitkän aikavälin ei-toivottuja seurauksia kuten verotulojen merkittävä lasku, jolla on negatiivinen vaikutus kaupungin talouteen ja erityisesti investointien rahoitusmahdollisuuksiin. Siirtymävaiheen hallinta puolestaan sitoo voimavaroja, ja vastuunjaon sekä käytänteiden yhteensovittaminen vie aikaa. Edunvalvonta mahdollisesti tulevan alueuudistuksen osalta on ollut suunnitellun aktiivista ja riskin seurauksiin on pyritty vaikuttamaan. Tulevia muutoksia on ennakoitava hyvissä ajoin ja samalla varauduttava tarvittaviin sopeuttamistoimiin.

Strategiseksi riskiksi on arvioitu myös resurssit ylittävä kuntalaisten palvelutarpeen kasvu. Erityisesti erilaisen kielitaito- ja koulutustaustan omaavien henkilöiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mihin kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen. Kaupungin jatkaessa kasvuaan palvelutarpeen ja väestömuutosten seuranta ja ennakointi on ensiarvoisen tärkeää. Strategiseksi riskeiksi voidaan nähdä myös merkittävien kilpailutusten tai hankkeiden epäonnistuminen sekä kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset (operatiiviset) riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus ja osaamisen turvaaminen tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit.

Henkilöstön saatavuus on riski ennen kaikkea henkilöintensiivisissä toiminnoissa kuten sosiaali- ja terveystoimessa, sivistystoimessa sekä tietyissä teknisissä tehtävissä ja tietohallinnossa. Työmarkkinatilanteen ollessa suotuista riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa kunnan kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Henkilöstön poikkeuksellisen suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, ja vaihtuvuus korostaa avainhenkilöriskiä. Riskin hallitsemiseksi on panostettava rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein, tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa. Tietoturvan merkittävimmät parannukset liittyivät ohjeistuksen ja tietoturva-arkkitehtuurin sekä havainnointi- ja toimenpidekyvyn parantamiseen. Laaja-alaisia tietoturvahäiriöitä, jotka vaarantaisivat tietoturvan ja vaikeuttaisivat toimintaa, ei ollut vuonna 2020. Edellisvuoden laajat sähköpostimurrot vähenivät huomattavasti vahvan monivaihetodentamisen käyttöönoton myötä.

Vuonna 2020 arvioiduille toiminnallisille riskeille oli leimallista koronapandemian kumulatiiviset vaikutukset operatiiviseen toimintaan. Käytännössä tämä on tarkoittanut kaupungin eri toimialoilla eri asioita. Organisaatio- ja toimintatapauudistukset ovat paikoittain hidastuneet, lakisääteiset ydintehtävät ovat sitoneet enemmän resursseja kuin normaalioloissa ja toisaalla palveluita on jouduttu ajamaan alas. Koronapandemian suorien asukkaisiin kohdistuvien terveys- ja hyvinvointivaikutusten ohella epidemian aiheuttamia toteutuneita riskejä ovat olleet mm. kasvanut palveluvelka, henkilöstön jaksamisen haasteet sekä talous- ja työllisyystilanteen heikkenemisen suorat ja välilliset seuraukset.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Koska kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa vain rajallisesti eikä yksin pysty vaikuttamaan esimerkiksi sote-uudistuksen toteutustapaan, riskiä voidaan hallinnoida parhaiten edunvalvonnan lisäksi hillitsemällä sekä käyttötalouden menojen kasvua että käyttämällä investoinneissa tiukkaa tarpeellisuusharkintaa ja hajauttamalla niitä ajallisesti.

Merkittävin pitkän aikavälin yksittäinen taloudellinen riski kaupungille on suunniteltu hyvinvointialueisiin perustuva sote-uudistus, joka toteutuessaan merkitsee huomattavaa laskua kaupungin verotuloissa, lisääntyneitä riippuvuutta valtiosta valtionosuuksien kautta sekä kaupungin suhteellisen velkaantuneisuuden kaksinkertaistumista, kun lainat jäävät kunnille.

Vuonna 2020 merkittävin kaupungin toimintaan vaikuttaneista taloudellisista riskeistä oli koronapandemia ja sen vaikutukset etenkin lentokenttäalueen työllisyyteen ja taloudelliseen toimeliaisuuteen. Jotta kunnat selviäisivät pandemiasta ilman että niiden talouden pohja romahtaisi kasvavan työttömyyden ja supistuvien verotulojen seurauksena, valtio kompensoi valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille koronan aiheuttamia lisääntyneitä menoja, minkä lisäksi kaupunki haki säästöjä jo kuluneelle vuodelle ja hyväksyi tuottavuus- ja kasvuohjelman, jolla tasapainotetaan kasvavan kaupungin taloutta myös pitemmällä aikajänteellä. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kaupungin tulos tulee olemaan selvästi positiivinen, mutta koronapandemian taloudelliset pitkän aikavälin vaikutukset näkyvät vasta tulevana vuosina.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikköön. Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnantavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotasoa sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiasemaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintälähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2020 oli koronapandemiasta huolimatta -39 milj. euroa ja pitkäaikainen lainakanta vuoden 2020 lopussa n. 858 milj. euroa. Velka/asukas ennustetaan olleen vuoden 2020 lopussa 3 617 euroa ja näin ollen laskeneen edellisestä vuodesta yli 200 euroa/asukas. Suhdeluku oli korkeimmillaan vuonna 2015, jolloin lainamäärä oli yli 5000 euroa/asukas. Kaupunki on lyhentänyt pitkäaikaista velkaansa viimeisten vuosien aikana yhteensä yli 200 milj. euroa samalla kun kaupunki on kasvanut vahvasti.

Kaupungin oma ja konsernin pitkäaikainen varainhankinta pystyttiin järjestämään myös vuonna 2020 erittäin alhaisella tasolla. Kaupungin lainasalkku hyötyi edelleen historiallisen matalan korkotason jatkumisesta, mikä näkyi ennätyksellisen alhaisissa korkomenoissa. Korkomenot vuonna 2020 alittivat 1,9 milj. euroa ja lainasalkun keskiporko painui 0,20 %:iin. Kaupunki maksoi ennenaikaisesti pois kolme vaihtuvakorkoista lainaa ja nosti kolme uutta pitkäaikaista kiinteäkorkoista lainaa. Kiinteäkorkoiset lainat paransivat edelleen lainasalkun korkoriskiasemaa ja siten vähensivät salkun korkoriskiä. Pitkäaikaisen lainankannan merkittävä väheneminen viime vuosina (yli 200 milj. euroa) yhdistettynä kiinteäkorkoisten lainojen osuuden merkittävään kasvuun kaupungin lainasalkussa on vähentänyt viime vuosina selvästi korkoriskin merkitystä taloudellisia riskejä arvioitaessa. Tilanne muuttuu, jos kaupungin velka lähtee uudelleen nousuun samalla kun Euroopan keskuspankki alkaa normalisoida korkotasoa. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksena. Keskeisiksi vahinkoriskeiksi Vantaan kaupungissa on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä muut työturvallisuuspoikkeamat, toimitilojen turvallisuuteen, terveellisyteen ja käytettävyyteen liittyvät riskit (sisäilmaongelmat ja kosteusvahingot), kiinteistöihin ja omaisuuden kohdistuvat rikolliset teot, kuten varkaudet ja vahingonteot sekä muut vahingot, onnettomuudet, luonnonilmiöt ja tekniset viat sekä kybertoimintaympäristön riskit.

Vuonna 2020 jatkettiin syksyllä 2019 alkanutta uhkien ja väkivallan vastaisen #ollaanihmiseksi -kampanjaa, jonka yhtenä tavoitteena oli herättää asiakkaita miettimään omaa rooliaan asiakaspalvelutyötä tekevien ihmisten työhyvinvoinnin edistämässä. Kasvatus ja oppiminen toimialalla työskentelevät turvallisuusasiantuntijat ovat edistäneet toimialansa vakavimpien turvallisuusriskien ennaltaehkäisyä huolimatta siitä, että väkivaltatilanteiden osalta tilanne on muodostunut entistä haastavammaksi koronapandemiasta johtuen. Kaupunkikonsernin turvallisuusjohtamista on vahvistettu rekrytoimalla poliisikoordinaattori, mikä on edistänyt poliisilaitoksen ja kaupungin välistä yhteistyötä ennaltaehkäisevässä ja reagoivassa riskienhallintatyössä mm. lisääntyneiden vakavien uhka- ja väkivaltatilanteiden selvittämisen osalta.

Yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät ole aiheuttaneet kaupunkitasoisesti merkittäviä seurauksia vuonna 2020. Koronapandemian seurauksena erilaiset vahingonteot ja yleiset järjestyshäiriöt mm. puistoissa ja suljetuissa tai tyhjiä toimitiloissa aiheuttivat jonkin verran toimialakohtaista palveluiden hidastumista ja negatiivista uutisointia.

Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin vuonna 2020 kaupunkiorganisaation ulkopuolisille tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, yhteensä n. 60 000 euroa. Valtaosa korvauksista liittyi tavanomaisiksi luokiteltaviin olevia kaatumisiin ja liukastumisiin. Kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteista, kuten töhryistä, lasien rikkomisista, ym. omaisuuden vahingoittamisesta aiheutui kaupungille noin 46 000 euron kustannukset.

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2020

Vantaan kaupunki on yhdessä VAV-Yhtymä Oy:n kanssa nostanut n. 3 000 000 euron vahingonkorvauskanteen kaupungin entistä tilintarkastusyhtiötä BDO Oy:tä vastaan. Kanteen perusteena on veroseuraamukset, joiden katsotaan aiheutuneen BDO Oy:n antamasta virheellisesti veroneuvonnasta.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimusta koskeva riita-asia on edelleen vireillä kärjäoikeudessa. Kaupungin kanteessa pyydetään vahvistamaan, että maanvuokrasopimus on päättynyt.

Itä-Uudenmaan kärjäoikeudessa on vireillä riita liittyen Aurinkokoulun laajennusta koskevaan rakennusurakkaan. Riidan intressi on noin 400 000 euroa.

Kivistön asuntomessualueen neljää kiinteistönkauppaa koskevat riidat ovat myös edelleen vireillä.

Vantaan ratikan suunnittelupalvelun hankintamenettelystä on tehty valitus markkinaoikeuteen. Hankinnan arvo on noin 500 000 euroa. Lisäksi vireillä on viisi muuta oikeudenkäyntiä hankinta-asioissa. Näistä neljä on markkinaoikeudessa ja yksi korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Kaava-asioissa on vuoden vaihteessa ollut vireillä kolme valitusta. Näistä valituksista yhden, Lehmustontien kaavan osalta hallinto-oikeus on helmikuussa 2021 kumonnut kaavan osittain riittämättömien luontoselvitysten vuoksi.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat merkittävä osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Liikelaitoksissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaavat kuntalain 67 §:n nojalla johtokunnat.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Kunnan konsernijohton tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. (Hallituksen esitys kuntalaiksi, HE 268/2014 vp. s.145)

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kohdassa 1.6.7.

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja tulosalueiden vastuulla olevien toimintojen osalta tulosalueittain laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin vuoden 2020 aikana (kaupunginvaltuuston hyväksyntä 15.6.2020, voimaan 1.7.2020). Hallintosäännön 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan sekä liikelaitosten johtajien osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 2.3.2015 hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa -ohjeessa. Edellä mainitun ohjeen ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet

Vantaan kaupungissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Vantaan kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä. Kaupunkikonsernissa riskejä käsitellään ensisijaisesti vaikutuksiltaan kielteisinä tapahtumina, mutta myös menetetty mahdollisuus voidaan nähdä riskinä.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Riskienhallinnan vastuut ja toimintatavat on määritetty kaupunginvaltuuston hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa -asiakirjassa (2.3.2015). Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Riskien arvioinnissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Riskejä arvioidaan kaupunkikonsernissa monien eri prosessien yhteydessä. Riskienhallintasuunnitelmaan koetaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioiduista riskeistä.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimiala- ja liikelaitostasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhteisöissä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Apotti-hanke, Vantaan Ratikka-hanke tai maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut luontevaksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista päivitystä täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta sekä organisaatiossa käytössä olevista riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintatavoista. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista. Raportoinnin kautta toimialojen, liikelaitosten ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallinnan asiantuntijalla yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta sekä liikelaitoksista. Riskienhallinnan ohjausryhmä käsitteli kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita vuoden 2019 riskienhallinnasta, vuoden 2019 arviointikertomusta ja siinä pyydettyjä vastauksia, toimialojen riskienhallintasuunnitelmia ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Erityisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, sen liikelaitoksilla ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta- ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tuettiin vuonna 2020 kahdella koulutustilaisuudella. 26.3.2020 perehdyttiin Targetor Pro-ohjelman riskienhallintaosion toimintaan ja 18.5.2020 keskityttiin sisäisen valvonnan käytänteisiin Vantaan tytäryhtiöissä.

Sisäinen valvonnan järjestäminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Sisäisen valvonnan toteuttamiseen vaikuttavat organisaation toiminnan luonne, sisältö ja laajuus, talous sekä edellä mainittuihin liittyvät riskit. Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty. Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Liikelaitoksissa vastuu on liikelaitoksen johtajalla. Esimiehet ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksytyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esimies vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset. Esimiesten ja päälliköiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan. Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin

vaarallisiin työyhdistelmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävässä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esimiehet raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan lähes kuukausittain palvelualueitasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastusten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto. Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöön otettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltatilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin.

Sosiaali- ja terveystoimen kaikkien yksiköiden potilasturvallisuussuunnitelmat tai omavalvontasuunnitelmat on laadittu lakien edellyttämällä tavalla. Tietoturvaepoikkeamista on lähes reaaliaikaista seuranta, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuus selvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään. Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konsernihallinnon toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoi-keuteen.

Strategisten tavoitteiden toteutumisen riskit arvioidaan vuosittain tulokortin laadinnan yhteydessä. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuositarkastusten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Sisäisen valvonnan toteutumisesta ja kehittämistä seurataan kaupunkitasoisesti. Jokaiselta kaupungin toimialalta, liikelaitokselta ja määrättyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäiselle valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä tiedustellaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja palveluyksikön tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitettiin niiden valmistuttua kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esimiehille sekä toimialaa merkittävästi koskevissa tapauksissa lautakunnan/johtokunnan puheenjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käytiin läpi yhdessä tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan maaliskuussa. Tytär-yhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitettiin myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2020 sisäinen tarkastus on tehnyt 20 varsinaista tarkastusta ja 11 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, avustuksiin, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tarkastuksista neljä kohdistui kaupungin tytäryhtiöihin. Tulosalueella työskenteli viisi henkilöä.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan hyvällä tasolla.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisaatorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti. Häiriötilanteen niin edellyttäessä voidaan ylimmän valtionjohdon aloitteesta ottaa käyttöön erityisesti poikkeusolojen varalta säädettyjen lakien sallimia toimivaltuuksia. Kaupungin asukkaille ja yhteistyökumppaneille tärkeiden toimintojen jatkuvuus merkittävien riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin sekä muilla toiminnan jatkuvuuteen pyrkivillä etukäteen tehtävillä varautumisjärjestelyillä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkitasoisista valmiusasioista vastaa kuntademokratian palvelualue hallintojohtajan johdolla. Hallintosäännössä todetaan myös, että kaupunginhallitus päättää valmiussuunnitelman hyväksymisestä. Valmiusasioihin kuuluvat suunnitelmien lisäksi keskeisesti henkilöstön kouluttaminen ja erilaiset harjoitukset, yhteistyö toiminnalle tärkeiden kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa, tietyt etukäteen toteutettavat hankinnat ja varmistukset sekä muun muassa henkilöstön varaaminen poikkeusolojen tehtäviin.

Nykypäivän verkostomainen toiminta edellyttää säännöllistä yhteyttä, yhteistä suunnittelua ja sopimista sekä harjoituksia ja häiriötilanteen aikaisen tiedonkulun varmistamista keskeisten toimijoiden välillä. Yhteys kriittisestä infrastruktuurista ja palveluista vastaavien välillä tulee perustua jo normaaliaikana luotuihin ja sovittuihin järjestelyihin. Vantaan kaupungilla on tiivis yhteistyö esimerkiksi sähkönjakelusta vastaavan Vantaan Energia Oy:n, vesi- ja jätehuollosta vastaavan Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY), alueen eri tur-

vallisuusviranomaisten ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa sekä Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -verkostossa. Erityisen riskin ja varautumistarpeen muun muassa suuronnettomuuksia varten aiheuttaa kaupungin alueella sijaitseva Helsinki-Vantaan lentoasema.

Kaupungin palvelujen järjestäminen edellyttää myös keskeisten teknisten järjestelmien toimivuutta ja ostopalveluja käytettäessä luotettavia palvelujen tuottajia. Voimassa oleva kaupungin hankintaohje edellyttää hankittaessa kaupungin vastuulla olevia elintärkeitä palveluja tai niiden järjestämiselle välttämättömiä tavaroita, että hankintasopimusta tehtäessä on varmistuttava toimittajan sitoutumisesta ja kyvystä toimittaa palveluita tai tavaroita myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Lähes kaikki vuodelle 2020 suunnitellut valmiusharjoitukset peruuntuivat koronapandemian takia. Vantaa osallistui TAISTO20-harjoitukseen, jossa testattiin organisaation toimintakykyä erilaisissa tietoturva- ja tietosuojaloukkaustilanteissa. UUSIMAA20-valmiusharjoitus siirtyi pidettäväksi 9 - 10.6.2021. Maaliskuussa 2020 perustettiin kaupunkikonsernin valmiusohjeen mukaisesti häiriötilannejohtoryhmä koronapandemian muodostaman häiriötilanteen johtamista varten. Samalla käynnistettiin johtokeskustoiminta, jonka tehtävänä on ylläpitää koronapandemian tilannekuvaa ja täten toimia johdon tukena päätöksenteossa.

Valtaosa valmiussuunniteluun varatusta työajasta on käytetty koronapandemian hoitoon liittyvissä akuuteissa valmistelutehtävissä. Näin ollen merkittävin osa vuodelle 2020 suunnitelluista päivitystöistä siirtyi vuodelle 2021. Kaupunkikonsernin valmiusohjeen päivitys on aloitettu syksyllä 2020 ja päivitetty valmiusohje viedään alkuvuodesta 2021 kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Toimialojen valmiussuunnitelmien päivitystyö on käynnistetty Kaupunkistrategian ja johdon sekä Kaupunkikulttuurin toimialoilla. Kriisiviestinnän osalta kaupungin toimialojen valmiussuunnitelmien viestintäosiot on tarkastettu 2020 ja kriisiviestintäohjeen päivitys tehdään osana Kaupunkistrategian ja johdon toimialan valmiussuunnitelmaa. Koronatilanne on osoittanut erityisesti monikielisen valistuksellisen viestinnän tarpeen häiriötilanteissa. Sosiaali- ja terveystieteiden toimialan Pandemiasuunnitelma päivitettiin keväällä 2020. Vantaan Energia on päivittänyt omat valmius- ja varautumissuunnitelmansa lokakuussa 2020.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan koordinointi sujuvoitui merkittävästi vuoden 2020 aikana Targetor Pro-ohjelman käyttöönoton ansiosta. Toisaalta koronapandemiasta ja vastuuhenkilöiden tehtävien yhdistelyn seurauksesta johtuen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan konsernitasoiseen kehittämiseen ja koordinointiin oli käytettävissä vain alle yhden henkilötyövuoden panos. Vasta syyskuusta 2020 lähtien kyseisiä tehtäviä on hoidettu kokoaikaisesti tehtävään nimetyn riskienhallinnan asiantuntijan toimesta.

Vuotta 2019 koskevassa tilintarkastuksessa riskienhallinnan ohjeistus ja työkalut todettiin asianmukaisiksi. Nykymuotoisella sisäisellä valvonnalla pystytään arvioimaan riittävän tehokkaasti asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja sekä toimintaan kohdistuvia riskejä. Lisääntyneen henkilöresurssin ja käyttöönotetun järjestelmän ansiosta kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan voidaan todeta olevan kohtuullisella, jopa aiempaa kestävämmällä tasolla.

Sisäisen tarkastuksen vuosittainen tarkastussuunnitelma tukee kaupungin sisäistä valvontaa. Aiempina tilikautina nousseista epäkohdista erityisesti riskienhallintatoimenpiteiden vastuuttamiseen on todettu selkeytyneen vuosien takaisesta tilasta. Operatiivisia riskejä tuodaan esille mm. kaupunginjohtajalle annettavissa riskienhallinnan tilannekatsauksissa kuusi kertaa vuodessa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytäntöjen, osaamisen ja raportoinnin tasossa on kuitenkin havaittavissa selkeää hajontaa toimialojen välillä. Lisäksi merkittävien projektien ja hankkeiden riskienhallinnassa ja kaupunkitasoisen projektimallin noudattamisessa on edelleen kehittämistarvetta. Jatkossa onkin kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota operatiivisten riskien tunnistamiseen riittävällä tasolla, jotta esimerkiksi hankintoihin ja investointeihin liittyvät riskit tulevat varmuudella huomioituksi. Syyskaudella pidetyssä uusien projektipäälliköiden koulutuksessa pyrittiin vastaamaan tähän tarpeeseen kohdennetulla riskienhallinnan koulutusosiollla.

Vuoden 2019 tilintarkastuksen huomioiden perusteella päätettiin aloittaa sisäisen valvonnan kehitystyö kaupunkikonsernitasoisen kyselyn toteuttamisella. Kysely suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä sisäisen tarkastuksen kanssa. Riskienhallinnan kehittämisen painopisteinä taloussuunnittelukaudella jatketaan osin koronapandemian takia keskeytynyttä riskienhallintatyön jalkauttamista uuden organisaation mukaisille toimialoille. Samalla tarkistetaan riskienhallinnan ohjeistuksien ajantasaisuus ja riskienarviointiprosessin toimintavarmuus. Tämän lisäksi tunnistettujen riskien seuranta ja raportointia tullaan kehittämään Targetor Pro-järjestelmän sallimissa rajoissa. Suurten projektien riskienhallinnassa otetaan merkittävä kehitysaskel eteenpäin Vantaan ratikkahankkeen ja Thinking Portfolion riskisalkun myötä. Avainhenkilöriskejä pyritään hallitsemaan kattavampien sijaisjärjestelyiden avulla. Voimakkaasti kasvavan kaupungin investointitarpeet suhteessa tulopohjan kehitykseen aiheuttavat painetta kaupunkikonsernin velkaantumiskehitykselle, mikä on edelleen huomioitava taloussuunnitelman valmistelussa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli 55,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 54,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos parani 117,8 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2019 verrattuna oli 173,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2020 55,7 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Näiden erien positiivinen tulosvaikutus on yhteensä 117,8 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla laskivat 0,1 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset laskivat 3,4 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
Toimintatuotot	236,9	230,5	243,0
Toimintakulut	- 1 463,2	- 1 407,5	- 1 315,5
Toimintakate	- 1 226,3	- 1 176,9	- 1 072,5
Verotulot	1 073,0	1 014,6	982,7
Valtionosuudet	293,0	184,3	173,4
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	13,7	13,9	14,1
Muut rahoitustuotot	15,3	15,6	17,4
Korkokulut	- 1,9	- 1,9	- 2,3
Muut rahoituskulut	- 0,1	- 0,5	- 0,1
Vuosikate	166,8	49,1	112,6
Poistot ja arvonalentumiset	- 111,8	- 115,2	- 108,7
Satunnaiset erät	0,1	3,3	0,0
Tilikauden tulos	55,1	62,7	3,9
Tilinpäätössiirrot	- 0,4	0,2	1,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54,6	62,6	5,2

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2020 olivat 1 632,0 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 172,9 miljoonaa euroa eli 11,9 prosenttia. Toimintatuotot nousivat edellisestä vuodesta 6,4 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 1 073,0 miljoonaa euroa. Vuoteen 2019 verrattuna kasvua oli 58,4 miljoonaa euroa (5,8 prosenttia). Valtionosuuksia kertyi vuonna 2020 yhteensä 293,0 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 108,7 miljoonaa euroa (59,0 prosenttia).

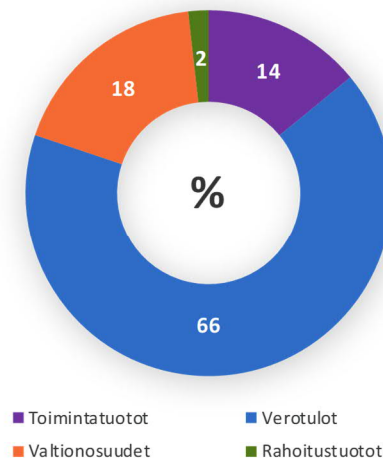
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2020 oli 1 577,0 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 52,0 miljoonaa (3,4 prosenttia). Toimintakulut nousivat 55,7 miljoonaa euroa vuodesta 2019. Palvelujen ostot kasvoivat 24,2 miljoonaa euroa (3,5 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko. Tuotot v. 2020 – 2019

Tuotot	2020 mili. €	2019 mili. €
Toimintatuotot	236,9	230,5
Verotulot	1 073,0	1 014,6
Valtionosuudet	293,0	184,3
Rahoitustuotot	29,1	29,6
Yhteensä	1 632,0	1 459,0

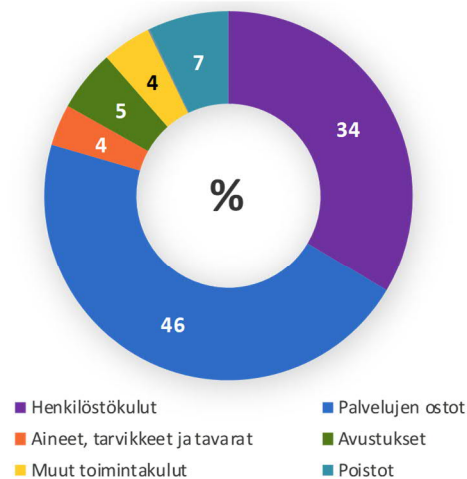
Kuvio. Vuoden 2020 tuottojen jakautuminen

Taulukko. Kulut v. 2020 – 2019

Kulut	2020 milj. €	2019 milj. €
Henkilöstökulut	529,3	508,5
Palvelujen ostot	724,3	700,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	57,1	53,5
Avustukset	85,0	77,7
Muut toimintakulut	67,4	67,7
Rahoituskulut	2,0	2,4
Poistot	111,8	115,2
Yhteensä	1 577,0	1 525,0

Kuvio. Vuoden 2020 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2020 toimintakate oli -1 226,3 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 49,4 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edellisiin tilikausiin verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2020 toimintakuluista 16,2 prosenttia (16,4 prosenttia vuonna 2019).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	16,2	16,4	18,5
Vuosikate/ poistot, %	149,1	42,7	103,6
Vuosikate, euroa/ asukas	702,9	210,2	493,7
Asukasmäärä	237 231	233 775	228 166

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate nousi edellisestä vuodesta 240 prosenttia ollen 166,8 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on noussut vuoden 2019 tasosta 492,7 euroa, ollen 702,9 euroa/ asukas vuonna 2020. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (144,8 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 610,4 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 111,8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Vuonna 2020 toteutui satunnaisia tuottoja yhteensä 0,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 satunnaisia eriä kertyi 3,3 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos parani edellisestä vuodesta 117,8 miljoonaa euroa, ollen 55,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2020. Tilikauden ylijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli 54,6 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten eli Suun terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden (vuoteen 2019 asti) sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2020 oli 32,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuonna 2020 investointimenot olivat 144,9 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 142,8 miljoonaa euroa. Omahankintameno pieneni edellisvuoteen verrattuna 13,9 miljoonaa euroa (8,9 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 29,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 120,0 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 159,1 miljoonalla eurolla. Pitkäaikaisten lainojen nettovähennykseksi muodostui siten 39,1 miljoonaa euroa, kun nettolisäystä oli edellisvuonna 17,7 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys, 9,5 miljoonaa euroa, koostuu tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Konsernitilisaamisten vähennys 2,2 miljoonaa euroa sisältyy lainasaamisten erään.

Rahavarojen muutos

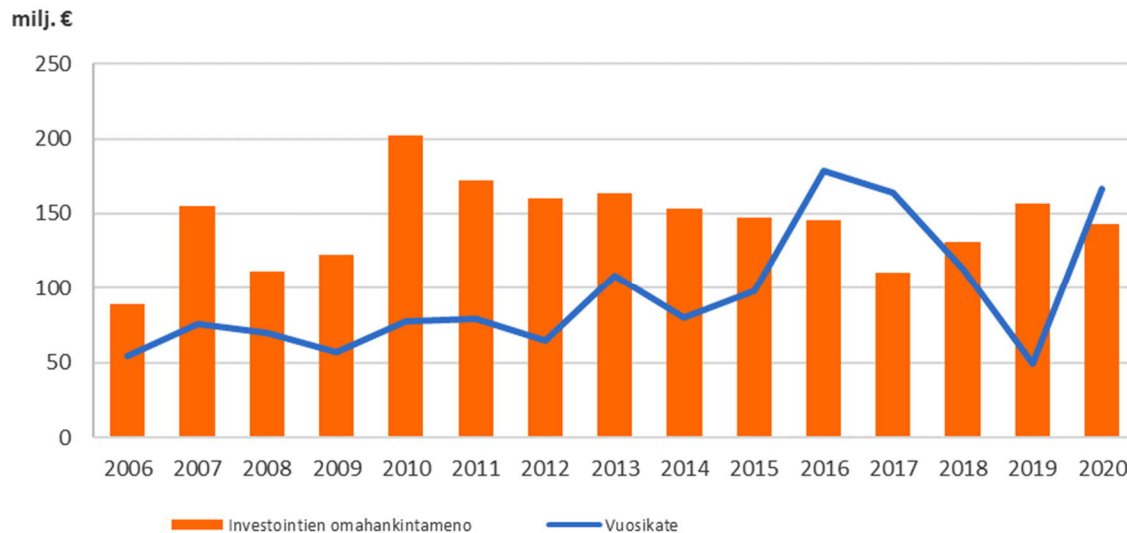
Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2020 lopussa 128,2 miljoonaa euroa sisältäen tytäryhteisöjen konsernitilin saldon 41,4 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöjen konsernitilin saldo väheni 7,3 miljoonaa euroa vuoden 2020 aikana. Rahavarat kokonaisuudessaan lisääntyivät 3,5 miljoonaa euroa vuoden 2020 aikana.

Rahoituslaskelma	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	166,8	49,1	112,6
Satunnaiset erät	0,1	3,3	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	- 31,4	- 16,8	- 40,9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 144,9	- 157,6	- 134,8
Rahoitusosuudet investointeihin	2,1	0,9	3,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40,0	26,9	66,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	32,6	- 94,2	7,6
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0,0	- 3,1	- 0,3
Antolainasaamisten vähennys	8,0	8,3	3,9
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120,0	100,0	90,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 159,1	- 82,3	- 169,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 9,5	25,5	- 16,2
Oman pääoman muutokset	- 0,1	0,1	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	11,6	30,3	11,1
Rahoituksen rahavirta	- 29,1	78,8	- 81,1
Rahavarojen muutos	3,5	- 15,4	- 73,5
Rahavarat 31.12.	128,2	124,7	140,0
Rahavarat 1.1.	124,7	140,0	213,5
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	64,6	- 4,6	21,5
Investointien tulorahoitus, %	116,7	31,4	86,1
Lainanhoitokate	1,0	0,6	0,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	0,4	1,0
Kassan riittävyys, pv	26,4	27,5	31,5
Asukasmäärä	237 231	233 775	228 166

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoituksen tunnusluku oli 116,7 prosenttia vuonna 2020 eli investoinnit pystyttiin kattamaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella. Vuonna 2019 tulorahoitus riitti kattamaan investoinnit 31,4 prosenttisesti ja vuonna 2018 86,1 prosenttisesti.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2006 - 2020 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2006 – 2020

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 1,0 vuonna 2020 eli tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2020 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 26,4 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää sekä kaupungin että liikelaitosten, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden (vuoteen 2019 asti) ja Suun terveydenhuollon, sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston, Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston, Sosiaalisen luototuksen rahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltyinä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2020 lopussa 1 874,1 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 301,4 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa (63,4 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamia oli vuoden 2020 lopussa 557,4 miljoonaa euroa (27,1 prosenttia taseen loppusummasta).

Toimeksiantojen varat koostuivat pääosin välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2020 lopussa 1,1 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 178,9 miljoonaa euroa (8,7 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2020 lopussa 0,6 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui hoitotarvike- ja varaosavarastoista.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 50,1 miljoonaa euroa. Näistä pitkäaikaisia saamisia oli 0,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 16,8 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 6,8 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 16,9 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 9,4 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 128,1 miljoonaa euroa, eli ne olivat lisääntyneet 3,7 miljoonaa euroa vuoden 2019 lopun tilanteeseen verrattuna.

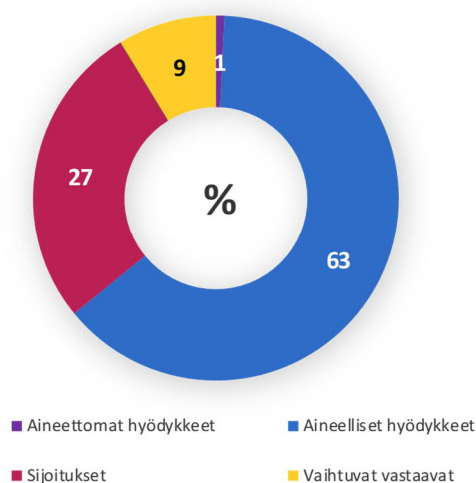
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 935,9 miljoonaa euroa (45,6 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 349,1 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 127,5 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 404,7 miljoonaa ja tilikauden ylijäämästä 54,6 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto.

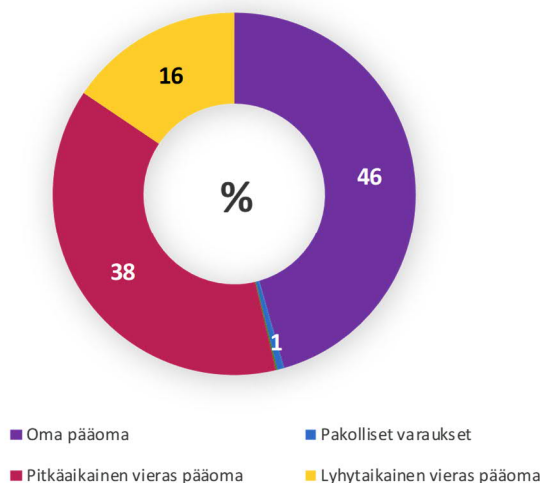
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2020 lopussa. Aikaisempina vuosina muodostetut investointivaraukset oli purettu, eikä uusia ollut muodostettu. Investointivarausten käytöstä hankintamenoa kattamaan syntyi vuonna 2020 poistoeron vähennystä 0,3 miljoonaa euroa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 11,0 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 1,1 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 1,8 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 102,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta pieneni vuoden aikana 48,6 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 906,3 miljoonaa euroa. Laskusta 9,5 miljoonaa euroa selittyy tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 71,0 miljoonaa, ostovelkoja 68,0 miljoonaa, saatuja ennakoita 24,9 miljoonaa sekä muita velkoja 28,4 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

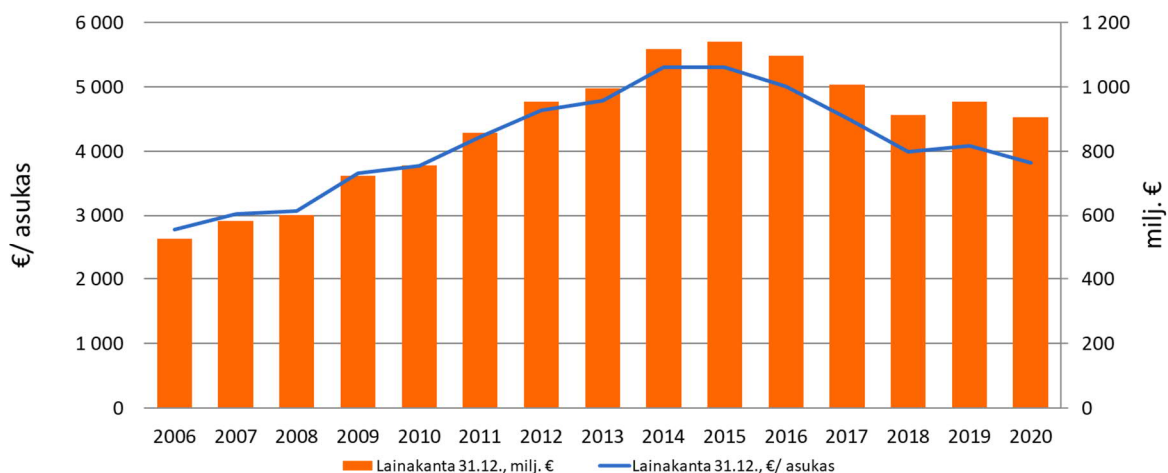
Tase	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 874,1	1 857,6	1 831,6
Aineettomat hyödykkeet	15,3	20,1	38,2
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	15,3	20,1	38,1
Aineelliset hyödykkeet	1 301,4	1 272,9	1 223,8
Maa- ja vesialueet	311,7	302,0	296,7
Rakennukset	609,9	573,6	559,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317,8	314,2	304,1
Koneet ja kalusto	20,5	20,2	18,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	41,2	62,6	45,6
Sijoitukset	557,4	564,7	569,6
Osakkeet ja osuudet	283,5	285,0	284,7
Muut lainasaamiset	273,1	278,9	284,2
Muut saamiset	0,9	0,8	0,7
Toimeksiantojen varat	1,1	1,2	1,3
Valtion toimeksiannot	1,1	1,2	1,3
Vaihtuvat vastaavat	178,9	181,7	205,9
Vaihto-omaisuus	0,6	0,7	0,6
Aineet ja tarvikkeet	0,6	0,7	0,6
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	0,2	4,0	3,6
Lainasaamiset	0,2	0,2	0,2
Muut saamiset	0,0	3,7	3,4
Lyhytaikaiset saamiset	49,9	52,4	61,7
Myyntisaamiset	16,8	17,8	22,3
Lainasaamiset	6,8	9,0	1,2
Muut saamiset	16,9	14,9	13,3
Siirtosaamiset	9,4	10,8	24,8
Rahoitusarvopaperit	0,1	0,3	0,2
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,3	0,2
Rahat ja pankkisaamiset	128,1	124,4	139,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 054,1	2 040,5	2 038,8

Tase	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	935,9	880,6	942,8
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	127,5	126,7	126,4
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	404,7	467,4	462,1
Tilikauden yli-/alijäämä	54,6	-62,6	5,2
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1,6	1,9	2,4
Poistoero	1,6	1,9	2,4
Pakolliset varaukset	11,1	11,4	11,5
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,2
Muut pakolliset varaukset	11,0	11,2	11,3
Toimeksiantojen pääomat	2,9	2,8	2,0
Valtion toimeksiannot	1,1	1,4	1,3
Lahjoitusrahastojen pääomat	1,8	1,5	0,7
Vieras pääoma	1 102,7	1 143,8	1 080,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	782,9	796,0	797,4
Joukkovelkakirjalainat	142,9	188,6	124,4
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	635,9	607,4	673,0
Siirtovelat	4,1	0,0	0,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	319,8	347,8	282,8
Joukkovelkakirjalainat	45,7	5,7	50,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33,7	95,7	31,6
Lainat muilta luotonantajilta	48,0	57,5	32,0
Saadut ennakot	24,9	22,0	23,9
Ostovelat	68,0	78,4	62,5
Muut velat	28,4	23,6	25,0
Siirtovelat	71,0	64,9	57,1
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 054,1	2 040,5	2 038,8

Taseen tunnusluvut	2020	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	46,2	43,7	46,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,2	78,5	75,5
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	459,3	404,8	467,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	1 936,0	1 731,6	2 047,9
Lainakanta 31.12., milj. €	906,3	954,9	911,7
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 820,4	4 084,7	3 995,6
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 461,5	1 506,5	1 410,8
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 160,6	6 444,1	6 183,3
Lainasaamiset 31.12., milj. €	273,1	278,9	284,2
Asukasmäärä	237 231	233 775	228 166

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2020 lopussa 46,2 prosenttia, mikä tarkoittaa, että Vantaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite kannettavanaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2020 tarvittu 67,2 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vantaan kaupungin lainakanta oli 906,3 miljoonaa euroa (954,9 miljoonaa euroa vuonna 2019) eli 3 820,4 euroa asukasta kohti. Lainakanta sisältää tytäryhteisöjen konsernitilin saldoa 48,0 miljoonaa euroa (57,5 miljoonaa euroa vuonna 2019). Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut, vastuita on 1 461,5 miljoonaa euroa eli 6 160,6 euroa/asukas. Vuokravastuiden laskentatapa on muuttunut vuonna 2019 toistaiseksi voimassa olevien vuokravastuiden osalta, minkä vuoksi lainojen ja vuokravastuiden vuoden 2018 tunnusluku ei ole vertailukelpoinen vuosien 2019 ja 2020 tunnuslukuun.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2006 - 2020

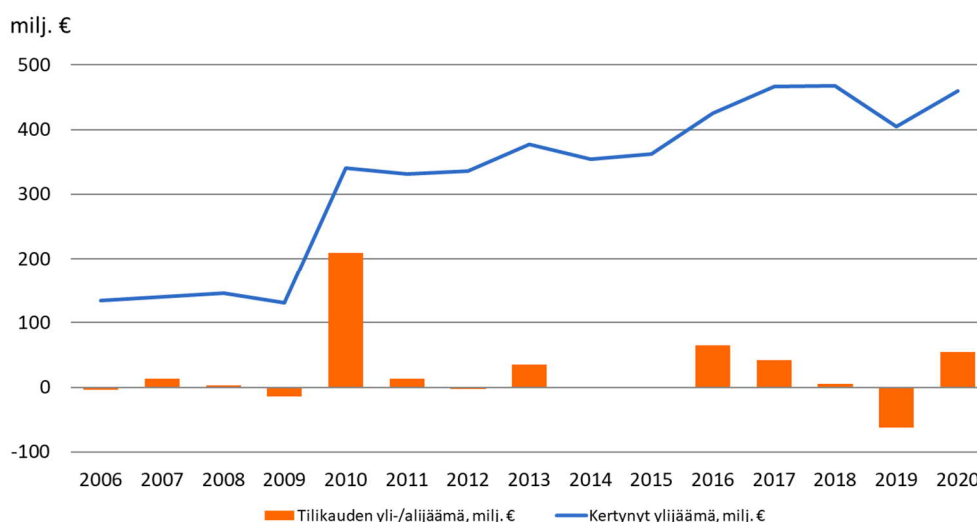

Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vantaan Veden liiketoimintojen kaupasta syntyi yhteensä 196,0 miljoonan euron myyntivoitto. Vuoden 2010 ylijäämästä korotettiin Vahinkorahaston peruspääomaa 7 miljoonalla eurolla vuonna 2010 ja Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston peruspääomaa 20 miljoonalla eurolla vuonna 2011.

Vuoden 2011 tilikauden tulokseen vaikuttivat merkittävästi VAV:lle myytyjen tonttien myyntivoitto (10,9 miljoonaa euroa). Vuosina 2012 – 2013 kaupunki myi omistamiaan vuokra-asuntoja, joista syntyi myyntivoittoa yhteensä 11,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 ylijäämästä korotettiin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston pääomaa 4,0 miljoonalla eurolla sekä asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston pääomaa 20,0 miljoonalla eurolla. Kyseiset korotukset tehtiin tilikaudella 2014.

Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista. Vuoden 2020 ylijäämää selittää suurelta osin valtion huomattava, noin 90 milj. euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2006 – 2020

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin ja liikelaitosten, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden (vuoteen 2019 asti) ja Suun Terveysterveystuon tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2020 olivat 1 770,1 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 778,2 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -8,0 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (11,6 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi 3,5 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen lisäystä vuoden 2020 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2020 milj. €	2020 %	2019 milj. €	2019 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	236,9	13,4	230,5	14,3
Verotulot	1 073,0	60,6	1 014,6	63,1
Valtionosuudet	293,0	16,6	184,3	11,5
Korkotuotot	13,7	0,8	13,9	0,9
Muut rahoitustuotot	15,3	0,9	15,6	1,0
Satunnaiset tuotot	0,1	0,0	3,3	0,2
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 32,1	- 1,8	- 16,7	- 1,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,1	0,1	0,9	0,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40,0	2,3	26,9	1,7
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	8,0	0,5	8,3	0,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120,0	6,8	100,0	6,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	25,5	1,6
Oman pääoman lisäys	0,0	0,0	0,1	0,0
Kokonaistulot yhteensä	1 770,1	100,0	1 607,3	100,0
Tulot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 463,2	82,3	1 407,5	85,1
Korkokulut	1,9	0,1	1,9	0,1
Muut rahoituskulut	0,1	0,0	0,5	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,2	0,0	0,2	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	- 0,9	- 0,1	- 0,1	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	144,9	8,2	157,6	9,5
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	3,1	0,2
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	159,1	8,9	82,3	5,0
Oman pääoman vähennys	0,1	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	9,5	0,5	0,0	0,0
Kokonaismenot yhteensä	1 778,2	100,0	1 653,0	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määäämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määäämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määäämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen veloitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määäämisvalta. Kunnalla on määäämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisölle.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	25	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	11	2
Muut yhtiöt	2	1
Kuntayhtymät	8	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	14	-
Osakkuusyhteisöt	30	5
Yhteensä	90	8

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunkistrategia, jota tytäryhteisön tulee omalta osaltaan noudattaa. Kaupunkistrategian toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi. Kaupunkistrategiasta johtuvia periaatteita, joita tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan soveltaa, täsmennetään yleisissä omistajapolitiittisissa linjauksissa.

Vuoden 2020 aikana konsernia koskevaa ohjeistusta uudistettiin.

Kaupunginvaltuusto vahvisti myös konserniohjeen ja kumosi aiemmin voimassa olleen konsernistrategian. Uusi konserniohje tuli voimaan 1.10.2020. Konserniohjeella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Valtuusto hyväksyi 21.9.2020 kaupungin yhteisöjä koskevan omistajapolitiikan yleiset linjaukset, jotka tulivat voimaan 1.1.2020. Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti suurelle osalle kaupungin tytäryhteisöistä yhteisökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Vuoden 2021 aikana on kaupungin määrä vahvistaa lopuillekin tytäryhteisöille niitä koskevat linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa tytäryhtiöissä koskeva ohje hyväksyttiin konsernijaostossa ja tuli voimaan 7.10.2020.

Konserniohjauksen tavoitteena on se, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapolitiittisen linjauksen tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkokannan antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto. Se avustaa kaupunginhallitusta konserniohjauksen ja -valvonnan järjestämisessä kaupunginvaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konserni-valvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat henkilöstö- ja konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Koronapandemian vaikutusten arveltiin vuoden 2020 osavuositarkastuksissa heikentävän merkittävästi monien kaupungin suurien konserniyhteisöjen talouden toteumaa verrattuna vuodelle 2020 budjetoituun. Vaikutukset jäivät kokonaisuudessaan kuitenkin osavuositarkastuksissa arvioitua vähäisemmäksi. Konserniyhteisöistä merkittävimmin koronapandemia vaikutti Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n toimintaan.

Vantaan Energia Oy muodosti Infranoden ja Kevan kanssa uuden yhtiön, Vantaan Energia Keski-Uusimaan, jonka nimiin hankittiin Fortumin Tuusulan ja Järvenpään kaukolämpöliiketoiminnot. Vantaan Energia huolehtii yhtiön operatiivisen liiketoiminnan järjestämisestä ja toimii yhtiön osaomistajana. Lisäksi yhtiö siirsi erillisiin osakkuusyhtiöihin sähkön vähittäismyyntiin ja asiakaspalveluun liittyvän liiketoimintansa tilikauden aikana.

Vuoden 2020 maaliskuusta alkaen koronavirusepidemia vaikutti merkittävästi Vantin taloudelliseen tilanteeseen. Maaliskuu-toukokuu välillä liikevaihto laski merkittävästi ja syntyneessä tilanteessa Vantti joutui sopeuttamaan toimintaansa lomauttamalla henkilöstöään 1–2 viikon ajaksi touko-kesäkuussa.

Myös Kaunialan Sairaala Oy kärsi merkittävästi koronavirusepidemiasta, sillä epidemia levisi sairaalaan ja suuri osa sairaalan vakituisesta henkilöstöstä joutui karanteeniin huhtikuussa 2020. Yhtiö joutui korvaamaan merkittävää henkilökuntavajetta vuokrahenkilöstöllä. Myöskään potilaskuolemilta ei välttytty. Koronavirusepidemian käynnistyessä yhtiö laati exit-strategian, johon sisältyi potilaiden hoidon järjestely osastoittain siten, että viruksen leviäminen voitiin pysäyttää. Taloudellisia tappioita vähentääkseen yhtiö keskeytti kehittämisprojektit ja lomautti pahimman epidemiajakson päätyttyä hallinto- ja terapiahenkilöstöään siten, ettei sairaalatoiminnalle aiheutunut häiriöitä. Toinen koronaepidemia alkoi sairaalassa loppuvuonna 2020, mutta sen vaikutukset jäivät ensimmäistä vähäisemmäksi.

Oy Apotti Ab:n asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintasopimukseen liittyvä puitejärjestely päättyi hankintalain mukaisen 4 vuoden määräajan päättyessä 20.4.2020, minkä jälkeen kunnilla ei ole mahdollisuutta liittyä yhteishankintamenettelyn mukaiseen puitejärjestelyyn. Suurimmista liittymistä harkinneista tahoista Keusote ja Espoo päättivät jäädä Apotin ulkopuolelle.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 24.2.2020, että Vantaan kaupunki lähtee osakkaaksi Suomi-rata Oy -hankeyhtiöön ja 23.3.2020 kaupunginhallitus päätti merkitä enintään 10 milj. eurolla yhtiön osakkeita, joiden lukumäärä vastaa n. 7,2 % yhtiön osakekannasta. Suomi-rata Oy:n tarkoituksena on suunnitella Helsingin ja Tampereen väliseen raideyhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuuri rakentamisvalmiuteen saakka. Suomi-Rata on paitsi kansallinen myös Vantaan kaupungin liikenneyhteyksien kannalta strateginen hanke. Ratayhteyden ensimmäinen osuus, ns. Lentorata, on Pasilasta Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta Keravalle suunniteltu tunnelirata, jonka päätavoitteena on parantaa pääradan kapasiteettia sekä vähentää häiriöherkkyyttä erottelemalla eri nopeudella kulkevat kauko- ja lähijunat omille raiteilleen. Matkustajille tämä näyttäytyisi tiheämpinä lähi- ja kaukoliikenteen vuoroina sekä sujuvampana liikkumisena raiteilla.

Kaupunginhallitus päätti A-Tulkkaus Oy:n osakkeiden myynnistä 16.11.2020. Kauppa pantiin täytäntöön ja osakkeiden omistus siirtyi 4.1.2021.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet ovat jatkuneet raportointikauden aikana. Keväällä 2020 käynnistetyn järjestelyn myötä Kiinteistö Oy Vantaan Maarukka sulautui Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotiiin vuodenvaihteessa 2020–2021. Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkoti on tarkoitus purkaa ja sen omistama rakennus siirtyä kaupungin omistukseen.

Vantaan konsernirakenteessa tapahtui muutoksia, kun 6.10.2020 Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy ja 2.12.2020 Kiinteistö Oy Tikkurilan Linja-autoasema purkautuivat selvitysmenettelyn kautta. Lisäksi konserniin tuli tilikauden aikana kaksi uutta tytäryhtiötä Hakopolun Liikekiinteistö Oy sekä Kiinteistö Oy Vantaan Hakucenter.

1.6.4 Vantaan kaupungin tytäryhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 2020

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2020–2023. Koronaviruspandemialla on ollut merkittäviä vaikutuksia konserniyhtiöissä ja se on heijastunut myös yhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutumaan. Tavoitteita muille kuin kiinteistöyhtiöille asetettiin yhteensä 32. Näistä 19 toteutui täysin ja neljä osittain. Kolmesta ei ollut saatavilla toteumatietoa raportointiajan päättyessä. Kuusi tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Kiinteistöyhtiöiden tavoitteita asetettiin 31, joista toteutui täysin 16 ja 9 osittain ja viisi tavoitetta ei toteutunut lainkaan ja yhden tavoitteen osalta ei ollut tietoa sen toteutumisesta raportointiajan päättyttyä.

Tavoitteiden toteutuminen yhtiöittäin käy ilmi luvusta 1.6.5.

1.6.5 Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden vuosikooste

Vantaan Energia Oy (konserni)

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energia on yksi merkittävimmistä kaupunkienergiayhtiöistä, jolla on vahva panostus kiertotalouteen ja jätteen energiahyödyntämiseen. Yhtiö laajentaa jätevoimalaansa kaupallisen jätteen ja rejektin hyödyntämiseen, laajennus valmistuu vuonna 2022. Hiilestä luovutaan polttoaineena samana vuonna. Jo tätä ennen selvitetään mahdollisuuksia turpeesta luopumiseen.

Tuulivoimaan panostetaan edelleen tulevina vuosina. Samoin aurinkosähkön mahdollisuuksia tutkitaan. Lämmön hinnoittelu asiakkaille pidetään kilpailukykyisenä. Geotermisen energian tuotannon mahdollisuuksia tutkitaan.

Yhtiö luo kehittämistoimillaan jatkuvasti edellytyksiä fossiilittomalle tuotannolle. Vantaan Energia on käynnistänyt selvitykset lämmön kausivarastoinnin, rumpu-uunin ja kyllästetyn puun hyödyntämisestä. Pidemmällä aikavälillä selvitetään myös synteettisen biokaasun valmistusta.

Vuonna 2020 yhtiö siirsi erillisiin osakkuusyhtiöihin sähkön vähittäismyyntiin ja asiakaspalveluun liittyvän liiketoimintansa, mikä selittää liikevaihdon pienemisen.

Infranoden ja Kevan kanssa muodostetun uuden yhtiön Vantaan Energia Keski-Uusimaan nimiin hankittiin Fortumin Tuusulan ja Järvenpään kaukolämpöliiketoiminnot. Vantaan Energia huolehtii yhtiön operatiivisen liiketoiminnan järjestämisestä ja toimii yhtiön osaomistajana.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiö pitää huolta tuloksentekokyvystään. Vuonna 2021 tavoitellaan 40 milj. euron ylittävää liikevoittoa ja lähivuosina siitä tasaisesti kasvavaa liiketulosta. Investointitaso on lähivuosina mittava suurehkojen kehityshankkeiden, kuten jätevoimalan laajennuksen vuoksi. Taso ylittää 100 milj. euroa vuodessa lähimpien vuosien ajan.

Avainluvut, 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	217 488	295 099
Liikevoitto	64 059	58 946
Tilikauden tulos	55 308	44 637
Taseen loppusumma	745 768	692 080
Henkilöstön lkm	301	338
Bruttoinvestoinnit	133 200	42 329
Kassavarat	28 599	33 189
Quick ratio	0,9	1,4
Omavaraisuusaste	42,6	41,0
Pitkäaikainen vieras pääoma	329 241	322 891
Leasingvastuut	129 322	138 322

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konserniin kohdistuu jatkuvasti riskejä, joista tärkeimmät olemme määrittäneet avainriskeiksi ja tehneet niille hallintasuunnitelmat.

Keskeisiä riskejä on sähkön hintariski. Riskinä on sähkön matala hintataso ja mahdollinen hintatason pitkäaikainen pysyminen alhaisella tasolla.

Toinen keskeinen riski on politiikkatoimiin ja regulaatioon liittyvä riski. Riski voi toteutua mm. haitalliseen liike-toimintaregulaatioon, energian tukijärjestelmien muutoksiin tai vaikka ympäristölupiin liittyen. Riskiä hallitaan osallistumalla aktiivisesti energia-alan edunvalvontatyöhön ja vaikuttamiseen sekä erilaisin ennusteina ja skenaarioin.

Toimialalla voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai sähkön/ kaukolämmön toimituksessa. Syitä voi olla esim. luonnontapahtumissa, konerikossa, suuronnettomuudessa tai inhimillisessä virheessä. Riskien hallintaan keinoja ovat mm. tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

Merkittävänä riskikohteena voi pitää myös tietojärjestelmien toimimattomuuteen tai tietoturvaan liittyviä uhkia. Näihin varaudutaan systemaattisilla tietoturvan kehittämistoimilla ja henkilöstön aktiivisella koulutuksella.

Koronaviruspandemian vuoksi yhtiössä otettiin maaliskuun puolivälissä käyttöön poikkeustilanteiden johtamismalli. Toimitusjohtaja apunaan laajennettu johtoryhmä vastaa tilanteen johtamisesta ja siihen liittyvästä seurannasta. Vantaan Energia on kriisin etenemisen mukaisesti ottanut käyttöön tarvittavia rajoituksia ja ohjeistuksia toiminnassaan ja toteuttanut omia varautumis- ja valmiussuunnitelmiaan soveltuvin osin. Yhtiö palasi alkusyksystä normaalitilanteen johtamismalliin. Vantaan Energia seuraa tarkasti viranomaisohjeistusta ja soveltaa sitä omaan toimintaansa. Yhtiö pyrkii varmistamaan sujuvan toiminnan kaikissa olosuhteissa.

Tulevaisuuden näkymät ovat lupaavat jätteen energiahyödyntämisen ja fossiilisista tuotantopolttoaineista luopumisen näkökulmasta. Yhtiö jatkaa vastuullisesti omien päästöjensä vähentämistä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Konsernin liikevoitto	M eur	49,8 (vertailukelpoinen liikevoitto)	50,1	60,6	Toteutuu täysin
Konsernin ROIC	%	8,7	7,5	8,65	Toteutuu täysin
Vantaan Energian tuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt (paikallinen ja osuustuotanto)	g/ kWh	130	130	111	Toteutuu täysin
Henkilöstötyytyväisyys	1–5	3,5	3,6	3,63	Toteutuu täysin
Työturvallisuus	Tapaturmataajuus	4,7	9	7,0	Toteutuu täysin

VAV Yhtymä Oy (konserni)

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kahdesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy ja VAV Palvelukodit Oy. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit Oy palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Toiminta on toteutunut suunnitellusti paitsi uustuotannon investointien osalta. Uustuotannon hankkeet ovat viivästyneet mm. suunnitteluun ja pysäköintiratkaisuihin liittyvien haasteiden takia. Ensi vuonna valmistunee vain 240 asuntoa. Perintötie 9:ään valmistuu maaliskuussa 100 asuntoa ja Veturikuja 8:aan 140 asuntoa vuoden 2021 loppuun mennessä. Suunnittelussa on 548 asuntoa. Kuluneena vuonna ei valmistunut uusia asuntoja.

Korona-aika viivästytti asuntojen sisäpuolisia PTS-korjauksia. Niistä on vuoden loppuun mennessä toteutunut noin 82 %. PTS-korjauksia siirtyi seuraavalle tilikaudelle 2,9 milj. euroa. Henkilöstön etätöihin siirtyminen on sujunut hyvin ja työt saatu etäyhteyksin tehdyksi. Esimerkiksi vuokrasuhteen saatavat ovat pysyneet kohtuullisina ja jopa laskivat 16 % edellisvuodesta. Myös henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet etätöissä.

VAV myi kolme kiinteistöä tammikuussa 2020. Näissä oli asuntoja yhteensä 61 kpl. Luhtimäki 1 -kiinteistön purku toteutui syksyllä ja 65 asuntoa purettiin.

VAV ja kaupunki ovat yhdessä nostaneet kanteen yritysjärjestelyissä virheellistä veroneuvontaa antanutta asi-
antuntijaorganisaatiota vastaan.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toimintasuunnitelman tulos saavutettiin, mutta investoinnit jäivät suunniteltua pienemmiksi. Suunnittelussa olevista kiinteistöistä vain Perintötie 9 saatiin loppuvuodesta rakenteille. Kaikkiaan 403 asunnon rakentamisen aloitus on viivästynyt.

Korkea vuokrausaste 99,0 % takaa tasaisen vuokratuottokertymän, jolla katetaan yhtiön kiinteistöjen ylläpidon, korjausten ja vieraan pääoman kulut.

Avainluvut (K), 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	95 623	96 540
Liikevoitto	20 473	19 176
Tilikauden tulos	12 440	11 129
Taseen loppusumma	689 229	705 533
Henkilöstön lkm	52	55
Bruttoinvestoinnit	25 077	12 422
Kassavarat	30 954	56 475
Quick ratio	1,44	1,67
Omavaraisuusaste	30,24	27,25
Pitkäaikainen vieras pääoma	461 338	486 278
Leasingvastuut	31 137	15 452

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Vuokra-asuntojen suuri kysyntä on jatkunut ja vain 1,3 % hakijoista saa VAV:n asunnon. Uustuotannon tavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa tonttitarjonnan riittävyys. Asukkaiden vuokranmaksukyvyn heikentyminen työpaikkojen menetysten ja lomautusten takia aiheuttaa VAV:lle myös riskejä.

Alhainen korkotaso on mahdollistanut velkakirjaehtojen mukaisten lyhennysten ylitykset. Velan parempi hallinta antaa mahdollisuuden vuokratason vakauteen ja mahdollisuuteen säilyttää asunnot hyvässä kunnossa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tulostavoite VAV Yhtymä Oy VAV Asunnot Oy VAV Palvelukodit Oy	Tulos %:a liikevaihdosta Tulos € (min.) Tulos €(min.)	4,6 134 499,18 15,42	2 0 0	-0,3 0 0	Toteutuu osittain
Asuntotuotanto (kpl)	kpl	357	0	0	Toteutuu täysin
Korjaustoiminta	milj. €	27,9	27,6	25,6	Toteutuu osittain
Energiankulutus	kWh/m3	44,3	42,0	43,1	Ei toteudu lainkaan
Terveysperusteiset poissolot	%:a henkilöstöstä/ vuosi max.	2,8	3,5	1,5	Toteutuu täysin

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille ja muille Vantaalla toimiville toimijoille kiinteistöjä, rakennuksia ja huoneistoja sekä toimii rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä vantaalaisissa kohteissa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

COVID 19 -pandemiasta aiheutunut taantuma vaikuttaa VTK Kiinteistöt Oy:n vuokratuottoihin. Myönnetyt vuokrahyvitykset n. 2,7 milj. euroa vähentävät VTK:n tulosta ja kassavirtaa. Yhtiö on kuitenkin laatinut suunnitelmat heikentyvän rahoitustilanteen hallitsemiseksi mm. priorisoimalla vuosi- ja peruskorjauksia.

Kielotie 13:n rakennus on purettu elokuussa 2020. Uuden hybridirakennuksen rakennuttaminen tälle paikalle alkaa 2021 ja se valmistuu vuonna 2025. Hankkeen kustannusarvio on n. 60 milj. euroa. Hankkeen urakoitsija valitaan maaliskuussa 2021. Kilpailualue koostuu VTK Kiinteistöt Oy:n omistamasta kiinteistöstä sekä lisäksi osasta Vantaan kaupungin omistamista kiinteistöistä ja katualueista.

Tuloskehitys ja investoinnit

Konsernin tulos toteutui vuonna 2020 n. 0,9 milj. euroa edellisvuotta pienempänä (Budjetti 2020: +2,6 milj. euroa, toteuma 2020: +1,2 milj. euroa, 2019: +2,0 eur). Konsernin tuottojen lasku edellisvuoteen nähden oli n. 2,6 milj. euroa. Konsernin kustannukset laskivat 1,7 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävin kustannusten lasku kohdistui korjauskustannuksiin n. 0,7 milj. euroa. Leuto talvi alensi ulkoilualueiden hoitokustannuksia ja tilojen vajaakäyttö (koulujen etäopiskelu ja liikekiinteistöjen vuokralaisten etätyöt) alensivat energiakustannuksia yhteensä n. 0,3 milj. euroa, lisäksi konsernin poistot olivat n. 0,4 milj. euroa alemmat edellisvuoteen nähden.

VTK Kiinteistöt Oy:n lainakanta oli vuoden lopussa 94,8 milj. euroa (2019: 111,8 milj. euroa). VTK-konsernin tytäryhtiöillä ei ole lainoja. VTK:n syyskuussa 2020 erääntynyt Nordean n. 8 milj. euron lainan maksu rahoitettiin kassavaroin.

Avainluvut (K), 1 000 €	TP 2020/ ennuste	TP 2019
Liikevaihto	26 458	28 879
Liikevoitto	2 456	3 504
Tilikauden tulos	1 170	2 039
Taseen loppusumma	156 793	172 707
Henkilöstön lkm	6	8
Bruttoinvestoinnit	3 262	7 747
Kassavarat	6 655	13 883
Quick ratio	0,4	0,7
Omavaraisuusaste (emoyhtiö) *)	29,3	25,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	94 789	111 789
Leasingvastuut	35 288	37 173
*) sis. Leasingvastuut		

Konsernin investoinnit vuonna 2020 olivat yhteensä 3,3 milj. euroa, joista merkittävimmät perusinvestoinnit ovat VTK Kiinteistöt Oy:n Tikkurilan ja Myyrmäen urheilupuistoihin tehdyt peruskorjaukset sekä Lumon ja Hosantie 2:n peruskorjaukset, yhteensä n. 2,1 milj. euroa. Kielotie 13 hybridirakennuksen investointihankkeelle kirjattiin vuonna 2020 n. 0,4 milj. euroa (keskenäisissä, kumulatiivinen kertymä n. 0,6 milj. euroa). Kivistön Putkijäte Oy:n investoinnit olivat 0,8 milj. euroa vuonna 2020.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Riskienhallintasuunnitelma on käsitelty VTK:n hallituksessa 18.11.2020. Yhtiön vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, jonka vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään. Lisäksi valtaosa yhtiön uudesta rakennuskannasta on valmistunut 2000-luvulla ja tulee peruskorjausikänsä n. 10 vuoden kuluessa. Mikäli peruskorjausten kanssa rinnan tehdään uusia isoja investointeja, yhtiön taloutta rasittavat samanaikaisesti sekä peruskorjausten että uustuotannon kustannukset.

Lainojen korkotasoa muodostaa rahoitusriskin, sillä lähivuodet voivat muodostua rahoituksellisesti haasteelliseksi, mikäli korkotasossa tapahtuu huomattavaa nousua. Tällöin maksuvalmiuden varmistamiseksi ryhdyttäisiin toimiin lainojen järjestelemiseksi. Rakennuksen ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivilla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla. Kiinteistöjen, lähinnä koulujen, sisäilmaongelmien korjaukset tehdään laaditun suunnitelman mukaisesti.

Kaupunki on taloussuunnitelmassaan 2021–2024 suunnitellut VTK Kiinteistöt Oy:lle Kielotie 13:n hybridirakennuksen rakentamisen lisäksi kolmen päiväkodin purkamisen ja kahden korvaavan päiväkodin rakennuttamisen sekä Vehkalan ammattikoulukampuksen rakennuttamisen. Näiden hankkeiden toteuttamisen aikatauluun saat-
taa tulla muutoksia pandemian aiheuttaman taloustilanteen äkillisen heikentymisen vuoksi. Yhtiö noudattaa kiinteistöjen kehittämisessä kaupunginhallituksen hyväksymiä omistajapoliittisia linjauksia.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta siten, että Patotie 2:n tontti ja viereinen Patoaukio muutetaan pääosin asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Järjestetyn tontinluovutuskilpailun tavoitteena on luoda korkeatasoinen asuinkorttelikokonaisuus, jossa toiminnalliset, arkkitehtoniset, tekniset ja taloudelliset vaatimukset on ratkaistu tasapainoisesti ja jossa yhdistyy asuminen ja virikkeellinen urbaani katu ympäristö. Kaavamuutos valmistunee syksyllä 2021. Tämänhetkisen tiedon mukaan viereisen Sportti-korttelin kilpailutus aloitetaan keväällä 2021. Tämän vuoksi Patotie 2:n kilpailutus siirtyy syksyyn 2021.

Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennuksen toteutus on siirtynyt vuodelle 2022, kustannusarvio on n. 6 milj. euroa. Hanke toteutetaan omarahoituksella.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tulos	milj. euroa	3,9	3	1,2	Ei toteudu lainkaan
Omavaraisuusaste	%	25,6	20	29,3	Toteutuu täysin
Ulkoisten vuokrauskohteiden vuokrausaste	%	95	95	95	Toteutuu täysin
Energiankulutus, vähentämisen ed. vuoteen nähden - 0,05 %	Mwh	27 197	-0,05 % = 13,60 -> 27 183	27 014 -> vähennys 0,67 %	Toteutuu täysin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantin hallitus vahvisti Ihmisen kokoinen -strategian painopisteineen marraskuussa. Samalla se hyväksyi Vantin tulevaisuuden suuntaa osoittavan päämäärän – Me yhdessä teemme Vantista kaupungin reiluimman työpaikan ja luotettavimman yhteistyökumppanin. Vantin perustehtäväksi vahvistettiin: Vantti on olemassa, jotta vantaalainen arki voi toimia parhaalla mahdollisella tavalla. Strategia on laadittu vuosille 2021–2025.

Vantti on toiminut yritysyhteistyökumppanina Vantaan kaupungin Urbaania kasvua Vantaalla -hankkeessa. Hankkeessa on pyritty lisäämään heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymismahdollisuuksia ja luotu menettelyjä osaamisen kehittämiseksi. Vantti työllisti kaikkiaan 35 henkilöä hankkeen kohderyhmässä olevista työnhakijoista ja 49 työntekijää on oppisopimuksen kautta suorittanut alansa perus- tai ammattitutkinnon, tai osatutkinnon, jolla he ovat voineet täydentää ammatillista osaamistaan.

Vuoden 2020 aikana Vantti selvitti ympäristöohjelmansa mukaisten, kehitettävien painopistealueidensa lähtötasot ja määritteli niihin tavoitteensa vuodelle 2021–2025. Ympäristöohjelman painopistealueiksi valittiin jätemäärän vähentäminen ja lajittelu, vastuulliset hankinnat sekä logistiikka ja liikkuminen.

Maan hallitus on joulukuussa 2020 esittänyt eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Hallitus esittää, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyisi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien. Vantti ei tule olemaan hyvinvointialueen sidosyksikkö eikä sidosyksikkösaantely siten voi tulla sovellettavaksi Vantin ja hyvinvointialueiden välisissä toimissa. Tulevaisuudessa Vantti ei voi tarjota palvelujaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen asiakkaille.

Vantaan kaupunki on 2019 teettänyt keittiöverkkoselvityksen, jossa arvioidaan erilaisia toimintamalleja kaupungin ateriapalvelujen tuottamiseen. Erilaisten toimintamallien pilotointivaiheen jälkeen Vantaan kaupunki valitsee tarkoitukseensa sopivimman/sopivimmat ateriapalvelujen tuotantomallit. Pilotointi käynnistyi 2020 elokuussa ja kestää vuoden ajan. Vantaan kaupungin tekemät ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Vantin liike-toiminnan laajuuteen/ jatkuvuuteen.

Kesäkuun 2020 aikana esiin nousi keittiöverkon ateriakapasiteetin nopea muutos johtuen kouluremonttien yhteydessä tehtävien, tuotanto- ja palvelukeittiöiden muutoksista. Remontoitavien keittiöiden uudet tila- ja laiteratkaisut tulevat muuttamaan osittain Vantin ateriapalvelujen tuotantoratkaisuja jo vuoden 2021 aikana.

Sosiaali- ja terveystalvet tulevat ottamaan omalle vastuulleen erityisasumisen hoiva-avustajien tehtävät vuoden 2021 alusta. Vantti on tehnyt näitä tehtäviä aiemmin. Liikevaihtovaikutus vuositasona on noin miljoona euroa, kyseessä n. 30 henkilön työpanos. Muuttuvan tilanteen takia Vantissa käytiin YT-neuvottelut. Muutoksen yhteydessä osa henkilöstöstä siirtyi Vantaan kaupungin palvelukseen ja osa sijoittui Vantissa uusiin tehtäviin. Kaikki 30 henkilöä työllistyivät.

Yhtiö jätti palveluiden hinnoitteluesitykset vuodelle 2021 Vantaan kaupungin toimialoille maaliskuun lopulla. Hinnoitteluesitykset vuodelle 2021 hyväksyttiin syksyn 2020 aikana.

Vuoden 2020 maaliskuusta alkaen koronavirusepidemia vaikutti merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Maalis-toukokuun välillä liikevaihto laski merkittävästi ja syntyneessä tilanteessa Vantti joutui sopeuttamaan toimintaansa lomauttamalla henkilöstöään 1-2 viikon ajaksi touko-kesäkuussa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön tilikauden tulos oli 526 tuhatta euroa, toteutuen noin 95 tuhatta euroa parempana kuin oli budjetoitu. Yhtiön liikevaihto oli 49,1 milj. euroa, mikä oli n. 1,7 milj. euroa alle budjetoidun.

Liikevaihtoon vaikutti merkittävästi asiakkaan palvelumaksujen keskeytys kevään ja syksyn aikana. Sopimusliikevaihdon laskua osaltaan kompensoi asiakkaan lisätilaukset, esim. läsiivoukset ja koronaan liittyvien eväskassien toimitus.

Yhtiön merkittävimmistä kulueristä henkilöstökulut olivat 30,6 milj. euroa jääden n. 900 000 euroa alle budjetin, materiaalit ja palvelut olivat 16,6 milj. euroa ja ne jäivät n. 785 000 euroa alle budjetin. Myös liiketoiminnan muut kulut toteutuivat n. 70 000 euroa alle ja poistot n. 53 000 euroa alle budjetoidun. Yhteensä kulut olivat noin 1,7 milj. euroa alle budjetin. Muutos budjetoituun syntyi pääasiassa Ateriapalvelujen elintarvikeostojen vähentymisestä epidemian vaikutuksesta sekä kesän alussa tehtyjen lomautusten vaikutuksella.

Avainluvut, 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	49 114	49 123
Liikevoitto	767	1 163
Tilikauden tulos	526	946
Taseen loppusumma	11 453	10 983
Henkilöstön lkm	1009	973
Bruttoinvestoinnit	640	375
Kassavarat	4 266	4 569
Quick ratio	1,18	1,15
Omavaraisuusaste	22,7	18,9
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	695	644

Investoinnit

Vantin merkittävimmät investoinnit liittyvät yhtiön tietojärjestelmiin. Nämä investoinnit kirjataan Vantaan kaupungin taseeseen ja yhtiö maksaa kaupungin tekemiä poistoja vastaavan summan Tietohallinnon kuukausilaskutuksen yhteydessä. Yhtiö on varautunut keskipitkän aikavälin investointisuunnitelmassaan vuoteen 2023 mennessä seuraaviin ICT-investointeihin:

- Puhtauspalveluiden toiminnanohjausjärjestelmä (150 000–300 000 euroa)
- Ateriapalveluiden Aromijärjestelmän uusi versio (120 000 euroa)
- Kiinteistöpalveluiden laskutusjärjestelmän käyttöönotto (100 000 euroa).

Kukin hanke on erilaisessa valmisteluvaiheessa. Toteutusajankohta tarkentuu yhtiön operatiivisen suunnittelun yhteydessä ja kustannusarvioita tarkennetaan lopullisen hanketta koskevan päätöksenteon yhteydessä. Yksittäisistä investoinneista tehdään käynnistysvaiheessa vielä Vantaan tietojärjestelmäinvestointien valmisteluprosessin mukaiset tarkentavat hanke- ja hyötyarviot. Varsinaisten ohjelmaan liittyvien investointien lisäksi digistrategialla on vaikutuksia yhtiön päätelaitteista aiheutuviin kustannuksiin. Nämä kustannukset yhtiö huomioi vuosibudjetointinsa yhteydessä. Yhtiön hallitus vahvistaa investointisuunnitelman kullekin vuodelle vuosibudjetoinnin yhteydessä. Vuodelle 2020 suunnitellut taseeseen kirjattavat investoinnit ovat yhteismäärältään 645 000 euroa. Yhteensä investointeja tehtiin n. 640 000 eurolla vuoden 2020 aikana.

Vuodelle 2021 esitetty investointisumma 680 000 € jakaantuu liiketoiminta-alueille seuraavasti:

- Ateriapalvelut 225 000 €
- Puhtauspalvelut 225 000 €
- Kiinteistöpalvelut 175 000 €
- Sisäiset palvelut 55 000 €

Yhtiön kassan määrä 31.12.2020 oli noin 4,3 m€ (31.12.2019 4,6 m€).

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Riskienhallintasuunnitelmaan kirjattuja riskejä on arvioitu ensin johtoryhmän kesken ja sen jälkeen yhdessä yhtiön hallituksen sisällä toimivan Tarkastusvaliokunnan kanssa. Yhtiön hallitus vahvisti konsernin ohjeistuksen mukaisen yhtiön riskienhallintaohjelman viimeksi 25.11.2020. Yhtiö arvioi toimintaansa liittyviä riskejä säännöllisessä prosessissa puolivuositain.

Keskeisimmiksi riskeiksi Vantin liiketoiminnalle tunnistettiin 11/2020:

- Koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus ja nopeat muutokset asiakkaan toiminnassa. Kevään 2020 aikana kaupunki sulki merkittävän osan tiloistaan ja katkaisi näihin tiloihin liittyvät palvelumaksut Vantille. Asiakkaan tiloja on suljettu ja käyttöastetta muutettu myös syksyn aikana.
- Koronaviruksen odotetaan vaikeuttavan yhtiön tilannetta myös vuoden 2021 aikana, jos asiakkaan palveluntarve muuttuu kuten vuonna 2020
- Vantaan kaupunki teetti 2019 keittiöverkkoselvityksen, jossa arvioidaan erilaisia toimintamalleja kaupungin ateriapalvelujen tuottamiseen. Toimintamallien pilotointivaiheen jälkeen Vantaan kaupunki valitsee tarkoitukseensa sopivimman/sopivimmat ateriapalvelujen tuotantomallit. Lukuvuoden mittainen pilotointi käynnistyi 2020 elokuussa ja päättyy vuoden 2021 toukokuussa. Vantaan kaupungin tekemät tilaratkaisut tulevat vaikuttamaan merkittävästi Vantin tuotantoratkaisuihin.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Toiminnan tehostuminen vähintään	%	4,10	1,75	-0,20	Ei toteudu lainkaan
Asiakastyytyväisyys	Numeerinen 1–5	3,2	3,95	3,2	Ei toteudu lainkaan
Toiminnan laatu (toimipistekohtaiset laatu-errokset)	Numeerinen 1–5	4,77	4,80	4,70	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	3,4	3,75	4,00	Toteutuu täysin
Sairauspoissaolot %	%	6,00	6,70	5,90	Toteutuu täysin

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Koronapandemia siirsi opetuksen kokonaan etäyhteydellä tapahtuvaksi maaliskuussa 2020. Lähiopetukseen palattiin elokuussa neljäksi kuukaudeksi, kunnes uudet rajoitustoimet siirsivät toisen asteen opetuksen takaisin etäopetukseen 1.12.2020. Myös pääosa henkilöstöstä palasi etätöihin joulukuun alussa. Eniten koronapandemia on vaikuttanut Mercurian kansainväliseen toimintaan. Alkuvuodesta muutamia opiskelijaa suorittivat työssäoppimisjaksonsa ulkomailla, mutta 12.3.2020 jälkeen kaikki ulkomailla tapahtuva työssäoppiminen ja opintomatkat ovat olleet keskeytyksessä. Etäopetusta on pystytty kuitenkin toteuttamaan erinomaisesti verkko-oppimisympäristössä, eKampuksella. Käytännössä kaikki lukujärjestyksen mukaiset oppitunnit on voitu toteuttaa etänä.

Yhtiön uudistetun strategian mukaisia osahankkeita toteutettiin vuoden 2020 aikana. Erityisenä painopisteenä oli työelämäyhteyksien vahvistaminen ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Henkilöstön osaamiskartoitukset toteutettiin kevään aikana. Osaamiskartoitusten perusteella Mercurialle on määritelty yhteisiä osaamisen kehittämiskohteita vuodelle 2021. Strategiassa määriteltyjä yhteisöllisyyden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä on jouduttu valitettavasti siirtämään koronatilanteen takia. Strategiatyön yhtenä osana on toteutettu yhtiön visuaalisen ilmeen uudistushanke. Myös aikuiskoulutusosasto on saanut uuden ilmeen ja käyttää jatkossa nimeä Mercuria Pro erottuakseen nuorten koulutuksesta.

Yhtiön virallisen toiminimen muutos käsiteltiin yhtiökokouksessa 21.4.2020. Uusi toiminimi Mercuria kauppaoppilaitos Oy rekisteröitiin 12.5.2020. Yhtiön johtamisjärjestelmää on selkeytetty vuoden 2020 aikana päivittämällä toimintaa ohjaava johtosääntö. Uusittu johtosääntö on ollut hallituksen käsiteltävänä tammikuussa 2021. Valtakunnallisessa ARVO-palautteessa yhtiö pärjasi valtakunnallisesti erinomaisesti. Valmistuneet opiskelijat antoivat Mercurialle arvosanaksi 4,4 ja NPS-indeksi oli 62. Yhtiö sijoittui valtakunnallisesti sijalle 14, kun yhteensä koulutuksen järjestäjiä on n. 132.

Yhtiö on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä strategiarahoitusta 100 000 euroa opetuksen ja ohjauksen laadun ja tieto-osaamisen parantamiseen. Lisäksi yhtiö sai 380 000 euron lisärahoituksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä 75 000 euroa koronasta aiheutuvien poikkeamien korjaamiseen. Elokussa aloittikin neljä uutta työntekijää yhtiön palveluksessa. Lisärahoitusten tuloutuminen on vaikuttanut myös tilikauden ylijäämään.

Yhtiön taloudellinen tilanne on huomattavasti talousarviota parempi. Tähän on pääosin syynä parempi valtionosuus, hankerahoitustoiminta ja saadut lisärahoitukset OKM:ltä. Koronaepidemiasta johtuvan etäkoulun aikana tehtiin myös säästöjä mm. opiskelijaruokailussa ja kiinteistön hoitokuluissa. Oppivelvollisuuden laajentaminen 18 ikävuoteen tulee muuttamaan yhtiön taloudellista tilannetta. Laajennettu oppivelvollisuus tarkoittaa myös maksutonta toisen asteen koulutusta. Yhtiöllä on tavoitteena myös pienentää ryhmäkokoa, joka merkitsee lisäystä henkilöresursseihin.

Tuloskehitys ja investoinnit

Valtionosuusrahoitus on arvioitua suurempi (ero noin 14 %), mikä nostaa liikevaihdon budjetoitua korkeammalle tasolle. Samaan aikaan henkilöstökulut ovat jääneet budjetoitua alhaisemmalle tasolle henkilöstössä tapahtuneiden muutosten takia. Loppuvuoden henkilöstörekrytoinnit nostavat palkkakuluja jonkin verran, mutta kokonaistilanteeseen sillä ei ole merkittävää vaikutusta.

Avainluvut, 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	7 166	6 068
Liikevoitto	1 343	20
Tilikauden tulos	1 372	29
Taseen loppusumma	19 616	18 209
Henkilöstön lkm	52	55
Bruttoinvestoinnit	400	202
Kassavarat	9 036	7 590
Quick ratio	8	7
Omavaraisuusaste	94	94
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	48	68

Poikkeuksellinen vuosi on tuonut säästöjä myös muissa kustannuserissä, kuten opiskelijaruokailussa, kiinteistön hoidossa sekä matkakuluissa. Hanketoiminnassa korona-tilanne näkyy erityisesti Kv-hankkeissa, joita on jouduttu osittain perumaan tai siirtämään seuraavalle vuodelle. Korkeampi valtionosuusrahoitustaso sekä kustannussäästöt vaikuttavat vuoden 2020 tulokseen. Vuoden 2020 tilikauden tulos toteutui noin 1,4 milj. euroa ylijäämäisenä.

Kiinteistön korjausinvestoinnit perustuivat PTS-korjaussuunnitelmaan. Korjauksiin kuului kahden ilmanvaihtokonehuoneen saneeraukset sekä luokka- ja työhuonetilojen valaistuksen päivittäminen energiatehokkaampaan LED-valaistusratkaisuun. Valaistusmuutokset koskivat kiinteistön vanhinta, vuonna 1986 valmistunutta osaa. Korjausinvestoinnit aktivoitiin marraskuussa. Vuoden 2020 investoinnit olivat yhteensä noin 400 000 euroa, mikä noudattaa hyväksyttyä investointitalousarviota.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Koronaepidemiasta johtuva työllisyystilanteen heikentyminen nähdään kaupan alalla huomattavana riskinä. Erityisesti erikoiskauppa on kärsinyt merkittävästi pandemiasta. Opiskelijat ovat oletettavasti työllistyneet aikaisempia vuosia heikommin. Vaikutukset näkyvät myös opiskelijoiden työelämäjaksoilla. Osa yrityksistä on ilmoittanut, että ei voi ottaa työssäoppijoita vallitsevassa tilanteessa. Myös liiketalouden koulutusalan vetovoimaisuuden lasku koetaan riskinä. Koronan vuoksi yhtiö ei pääse normaaliin tapaan Vantaan peruskouluihin esittelemään toimintaansa. Kouluissa pidetyt esittelyt ovat vaikuttaneet merkittävästi opiskelijoiden hakeutumiseen. Riskinä on myös mahdolliset sairastumistapaukset henkilöstön ja opiskelijoiden joukossa, jotka saattavat vaikeuttaa normaalia koulutoimintaa.

Laki oppivelvollisuuden laajentamisesta muuttaa Mercurian toimintaa. Oppivelvollisuuden laajentamisesta linjataan Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on, että koulutus ja osaamistaso nousevat kaikilla koulutusasteilla, oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy. Laajennettu oppivelvollisuus tulee voimaan 1.8.2021 ja samalla oppivelvollisuusikä nousee nykyisestä 16 vuodesta 18 vuoteen. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen peruskoulun päättävä suorittaa toisen asteen koulutuksen. Oppivelvollisuuden laajentaminen tarkoittaa myös maksuttomuutta kaikille oppivelvollisuuden piiriin kuuluville. Uudistus merkitsee muutostarpeita Mercurian toiminnassa ja se kasvattaa väistämättä koulutustoiminnan kustannuksia. Yhtiö on aloittanut tilikauden aikana valmistautumisen oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuviin muutoksiin.

Toiminnan riskejä on määritelty tarkemmin yhtiön riskienhallintakortissa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Nettotulos	Eur	N/A	100 000	1 375 072	Toteutuu täysin
Opiskelijavuodet	kpl	N/A	800	827	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	N/A	55	62	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute (amispalaute)	nps-indeksi	N/A	50		Ei tietoa
Henkilöstön tyytyväisyys	nps-indeksi	N/A	55	88	Toteutuu täysin

Vantaan Työterveys Oy

Vantaan Työterveys Oy on työterveyspalveluita tuottava kaupungin kokonaan omistama yhtiö, joka toimii keskeisillä paikoilla kolmessa toimipisteessä pääkaupunkiseudulla: Pasilassa Helsingissä, Tapiolassa Espoossa, ja Tikkurilassa Vantaalla.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

AITO Työterveyden asiakkaana on Vantaan kaupungin henkilöstön lisäksi pääkaupunkiseudun kuntien (Helsinki, Vantaa, Espoo, Kauniainen ja Kerava) yrittäjiä ja organisaatioita 4400. Yhtiö palvelee noin 34 000 henkilöasiakasta kolmesta toimipisteestä Tikkurilasta, Pasilasta ja Tapiolasta sekä etävastaanotoilla. Toiminnan pääpainopiste on lakisääteisessä ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa. Pasilan toimipisteessä toimii lisäksi merimies-terveyskeskus. Vantaan Työterveys Oy:n aputoiminimi on Aito Työterveys ja sitä käytetään yhtiön viestinnässä ja brändimateriaaleissa.

Vantaan Työterveys Oy:n ensimmäinen kokonainen toimintavuosi lähti käyntiin toimipisteverkoston uudistamisella. Yhtiö avasi tammikuussa uuden toimipisteen Tikkurilan Värehtäntäkadulle ja toiminta käynnistyi onnistuneesti. Uudistukseen liittyen Myyrmäen ja Tikkurilan vanhat toimipisteet suljettiin. Uuden kuntayhteistyön myötä Keravan yritystyöterveyshuollon toteuttaminen siirtyi AITO Työterveyden vastuulle 1.7.2020.

Pandemia ja koronakriisi vaikutti yhtiön toimintaan keväästä lähtien. Yhtiö pystyi reagoimaan ketterästi kysynnän muutoksiin läpi toimintakauden. Keväällä palveluiden painopiste siirtyi etävastaanottoihin ja pandemian hoitoon, testaukseen ja ohjaukseen. Lisäksi yhtiö rakensi infektiovastaanoton Värehtäntäkadulle.

Taloudellisesti vuosi on ollut yhtiölle haastava. Keväästä lähtien ennaltaehkäisevien käyntien voimakas väheneminen pienensi liikevaihtoa. Tilikauden ennustetta korjattiin huhtikuussa. Sopeuttamistoimenpiteitä on tehty läpi toimintakauden. Koko henkilöstö on osoittanut hienoa uudistumis- ja venymiskykyä muutoksissa. Yhdessä sovittuina sopeuttamistoimenpiteinä esimerkiksi osa henkilöstöä siirtyi työskentelemään Vantaan kaupungin sairaalaan ja yhtiö välttyi lomauttamisilta. Syksyllä ennaltaehkäisevän toiminnan aktivoitumisen ja monien toimenpiteiden myötä tilikauden tulos kääntyi positiiviseksi jäaden kuitenkin huomattavasti talousarviosta.

Toimintavuosi on pitänyt sisällään myös yhtiön prosessien tehostamista ja palvelukehitystä. Asiakkaaksi tulon prosessi on uudistettu ja uuden asiakkuuden startti onnistuu palvelulupauksen mukaisesti alle kahdessa viikossa. Palvelukehityksessä painopisteenä on ollut työfysioterapian palveluiden kehitys ja suoravastaanottojen käynnistäminen. Palveluvalikoimaan on lisätty työterveyspsykologien ennaltaehkäiseviä palveluita ja ensiapukursseja. Yhtiön teknologiakehitystä jatkettiin asiakkaiden palvelukanavien kehittämällä varmistaen nykyaikaiset asiointin kanavat asiakkaille sekä henkilöstölle.

Yhtiöllä on laadukas sisäinen ja ulkoinen auditointiprosessi, ja yhtiö sai 1.7.2020 arvostetun laatusertifikaatin 9001/2015 työterveyshuollon toiminnasta seuraavaksi kolmeksi vuoden. Yhtiön sisäistä toiminnanohjausta tulee edelleen kehittää sujuvammaksi auditoinnissa nousseiden teemojen mukaisesti, esimerkkinä perehdytysohjelman edelleen kehittäminen. Lisäksi yhtiöllä on ekoserifikaatti, ja yhtiön toiminnassa ekologinen vastuullisuus otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuoden 2020 tulos on n. 74 000 euroa positiivinen. Tilikauden tulos toteutui n. 246 000 euroa talousarviota pienempänä.

Yhtiön vuoden 2020 ennustetta korjattiin huhtikuussa, johtuen pandemian aiheuttamien muutoksien talousvaikutuksista ja epävarmuudesta. Erityisesti menopuolta pyrittiin hillitsemään ja yhtiön henkilöstömenot (3,3 milj. euroa) alittivatkin budjetin n. 251 000 eurolla.

Avainluvut, 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	7 454	3 310
Liikevoitto	94	107
Tilikauden tulos	74	85
Taseen loppusumma	2 475	2 346
Henkilöstön lkm	68	68
Bruttoinvestoinnit	394	32
Kassavarat	1 164	898
Quick ratio	1,7	1,9
Omavaraisuusaste	50,9	50,5
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	0	0

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Pandemian mukanaan tuomat taloudelliset ja toiminnalliset haasteet ja riskit. Henkilöstön työkykyisyyden varmistaminen on tärkeässä roolissa. Palveluiden muokkaaminen ketterästi vastaamaan asiakastarvetta. Riskinä on ennaltaehkäisevän työn vähentyminen ja toiminnan keskittyminen pandemian hoitoon. Tämä tuo riskin markkinoilla olevan liikevaihdon kasvamisesta yli 10 %. Pienyritysten taloudelliset haasteet näkyvät jonkin verran maksuvaikeuksien lisääntymisenä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Voitollinen tulos vuosille 2020–2021 (1.1.2022 alkaen yhtiön rakenne tulee muuttamaan lakisääteisistä velvoitteista johtuen)	eur	85 t€	Positiivinen tulos	74 t€	Toteutuu osittain
Tehokkuuden parantaminen asiakkaaksi tulossa	sopimuksen syntyminen viikoissa		2 viikkoa	2 viikkoa	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys (Päättäjä)	skaala 1–5		3,8 (1–5)	3,7	Ei toteudu lainkaan
Sairauspoissaoloprosentti	%		4,10 %	2,71 %	Toteutuu täysin

Kaunialan Sairaala Oy

Kaunialan Sairaala Oy on kaupungin kokonaan omistama yhteiskunnallinen, voittoa tavoittelematon sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaja. Kaunialan Sairaala, aiemmin Kaunialan sotavammassairaala, on toiminut aiemmin sotainvalidien hoito- ja kuntoutuslaitoksena vuodesta 1946 lähtien. Sotaveteraanien lisäksi palveluja tarjotaan erityisesti Vantaan ikääntyneelle väestölle. Kaunialassa työskentelee 250 työntekijää, ja ympärivuorokautisia asiakaspaikkoja on runsaat 200.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Kaunialan Sairaala Oy kärsi merkittävästi keväällä 2020 koronavirusepidemiasta. Koronavirusepidemia levisi sairaalaan ja suuri osa sairaalan vakituisesta henkilöstöstä joutui karanteeniin huhtikuussa 2020. Merkittävää henkilökuntavajetta jouduttiin korvaamaan vuokrahenkilöstöllä. Myöskään koronaviruksen aiheuttamilta kuolemantapauksilta ei potilaiden joukossa vältytty. Koronavirusepidemian käynnistyttyä yhtiö suunnitteli exit-strategian, johon sisältyi potilaiden hoidon järjestely osastoittain siten, että viruksen leviäminen voitiin pysäyttää. Lisäksi uusien potilaiden otto keskeytettiin ja sitä jatkettiin vasta epidemiatilanteen helpotettua karanteenitoimenpiteiden kautta. Koska Kaunialan Sairaala Oy:n kuntoutus- ja kotipalvelutoiminta oli tauolla koronaepidemian huipun aikana, terapiahenkilöstöä siirrettiin hoitotyöhön. Taloudellisia tappioita vähentääkseen yhtiö keskeytti kehittämisprojektit ja lomautti hallinto- ja terapiahenkilöstöään kuitenkin siten, etteivät lomautukset aiheuttaneet häiriöitä potilaiden hoitoon.

Loppuvuonna koronavirusepidemia käynnistyi uudelleen Kaunialan sairaalassa. Kattavien suojaus- ja eristystoimenpiteiden sekä työvuorosuunnittelun avulla epidemia saatiin rajattua ja pysäytettyä yhdelle osastolle. Näin ollen laajoilta karanteenivaikutuksilta välttyttiin toisen epidemian aikana.

Tavoitteista toteumaa ei voida esittää Happy or not -seurantatyökalun osalta, sillä yhteiskäytössä olleiden palauteautomaattien käyttö jouduttiin keskeyttämään koronavirusepidemian vuoksi. Sairauspoissaolotilastot ajalta 07-12/2020 valmistuvat kevään 2021 aikana ja esitetään seuraavan raportoinnin yhteydessä. Ajalla 01-06/2020 sairauspoissaoloissa ei havaittu merkittävää muutosta koronaepidemiasta huolimatta.

Tuloskehitys ja investoinnit

Huolestuttavista ennusteista poiketen koronavuoden tulos saatiin odotettua huomattavasti paremmalle tasolle. Tärkeimpänä tekijänä tässä oli palveluhinnoittelun saaminen oikealle tasolle vuoden 2020 aikana. Lisäksi koronaepidemioiden aiheuttamia tappioita saatiin katettua a) henkilöstön lomautuksilla, b) kiinteistön lisävuokrakulujen arvioitua pienemmällä loppusummalla, sekä c) Vantaan kaupungin yhtiön taloudellisen tilanteen kohentamiseksi myöntämällä kertaluonteisella 200 000 euron vuokrahuojennuksella (ns. de minimis -tuki).

Yhtiöllä ei ollut merkittäviä investointeja v. 2020.

Avainluvut, 1 000 €	TP 2020	TP 2019
Liikevaihto	20 803	19 625
Liikevoitto	1 056	-93
Tilikauden tulos	845	-98
Taseen loppusumma	4 454	3 289
Henkilöstön lkm	313	295
Bruttoinvestoinnit	34	51
Kassavarat	2 118	982
Quick ratio	1,2	1
Omavaraisuusaste	21,4	3,3
Pitkäaikainen vieras pääoma	269	269
Leasingvastuut	380	474

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Riskinä edelleen koronaepidemian kolmas aalto, joka voi aiheuttaa uuden taloudellisen notkahduksen. Rokotukset kuitenkin ovat alkaneet tammikuussa 2021.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tulostavoite, non-profit yhtiö	eur	-98 t€	Budjetoitu 0,5	845 t€	Toteutuu täysin
Palvelutuotteiden painotusten muutos: Pitkäaikaishoito (PAH) vähenee Tehostettu palveluasuminen (TAP) lisääntyy Postakuuttikuntoutus (PAK) lisääntyy	Potilas/asukaspaikkaluku vuoden lopussa	PAH 101 TAP 27 PAK 82	PAH 65 TAP 45 PAK 100	PAH 85 TAP 40 PAK 90	Toteutuu osittain
Sairauspoissaolojen vähentyminen	Poissaolo % kokonaistyöajasta	N/A	6		Ei tietoa
Happy or not -indeksi	% vihreitä vastauksia	N/A	70	Yhtiö on luopunut kyselystä.	Ei tietoa

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Koy Kehäsuora

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos	1 000 eur	120	0	39	Toteutuu osittain

Koy Tiedepuisto

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Peruskorjaus-investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella	kyllä	kyllä	kyllä	Ei.	Toteutuu osittain

Yhtiö jätti perimättä keväällä 2020 vuokraa kahdelta kuukaudelta omistajan tahdon mukaisesti, minkä seurauksena yhtiö joutui turvautumaan luottolimiittiin. Rakennuksen peruskorjausta päästiin nopeuttamaan Heureka toiminnan keskeytymisen vuoksi, minkä seurauksena investoinnin kokonaiskustannukset kokonaisuutena alenivat hieman. Vuokralainen maksoi keväällä hyvitetyn vuokran ja kassatilanne parani. Ennusteen mukaan yhtiön ei tarvitse käyttää luottolimiittiä vuoden 2021 lopussa.

Ratakujan Pysäköinti Oy

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Yhtiö tavoittelee 0-tulosta vuonna 2021.	Tilikauden voitto (-tappio)	- 60 960 euroa	- 31 000 euroa	- 60 300 euroa	Ei toteudu lainkaan

Tikkuparkki Oy

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Yhtiö tavoittelee 0-tulosta vuonna 2021.	Tilikauden voitto (-tappio)	-113 286 euroa	- 42 000 euroa	- 61 496 euroa	Ei toteudu lainkaan

Ruukkukujan Autopaikat Oy

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos	1 000 eur	-18	0	-52	Ei toteudu lainkaan
Energian kulutus, säästö 2 %, edellisen vuoden toteumasta	kWh	37 120	-2 % = 742 -> 36 378	57 743	Ei toteudu lainkaan

Korson Pienteollisuustalo Oy

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Hoitovastike vakaana vuoteen 2025 asti	eur/m2/kk	3,5	3,5	3.5	Toteutuu täysin
SVOP-rahaston vuotuinen lisäys	eur	49 542	+51 696	+51 696	Toteutuu täysin

Koy Lehdokkitien Virastotalo

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos (ennen poistoja)	eur	-15 086	20 000	-7 986	Ei toteudu lainkaan
Lämpö	Mwh	623	620	614	Toteutuu täysin
Sähkö	kwh	392 440	370 000	342 320	Toteutuu täysin
Vesi	m3	1 370	1 200	991	Toteutuu täysin

Koy Tikkurilan Terveysasema

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos (ennen poistoja)	eur	-22 304	70 000	73 000	Toteutuu täysin
Lämpö	Mwh	1 491	1 450	1 347	Toteutuu täysin
Vesi	m3	5 998	6 600	6 790	Toteutuu täysin

Koy Korson toimistokeskus

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Toimintatuotot	1 000 €	287	310	278	Toteutuu osittain
Toimintakulut	1 000 €	207	300	198	Toteutuu täysin
Toimintakate	1 000 €	80	10	80	Toteutuu osittain
Tilikauden tulos	1 000 €	-2	0	-0,16	Toteutuu osittain
Tilojen käyttöaste	%	100	100	100	Toteutuu täysin

Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
vastike	€/m2/kk	5,49	5,50	5,56	Ei toteudu lainkaan
Lämpö norm. kwh/m3/v	Kulutus kwh/m3/v	N/A	50	44,36	Toteutuu täysin
vesi m3/v	Kulutus m3/v	N/A	700	601	Toteutuu täysin
sähkö kwh/m3/v	Kulutus kwh/m3/v	N/A	5,0	3,96	Toteutuu täysin
1 isompi korjaus/v	lkm	0	1	1	Toteutuu täysin

As Oy Katriinanrinne

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos	€	-30	228	-8	Toteutuu osittain
Liikevaihto	€	220	406	229	Toteutuu osittain
Energian kulutus vuodessa	MWh	435,2	430	421	Toteutuu osittain

As Oy Vantaan Sepänpuisto

Yhtiön tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2019	Tavoitetaso 2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tila
Tilikauden tulos	€	-1	29	0	Toteutuu osittain
Liikevaihto	€	233	193	193	Toteutuu täysin
Energian kulutus vuodessa	MWh	347,26	340		Ei tietoa

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelma käsittää myös konserniyhteisöjen toiminnan. Ohjelman toimenpiteiden valmistelu käynnistyi tilikaudella kaupungin ja konserniyhteisöjen yhteistyönä ja varsinaisista toimenpiteistä päätetään ohjelman edetessä vuosina 2021–2023.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on edelleen samantyyppisten toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jonkun muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle.

Hyvinvointialueuudistus tulee toteutuessaan vaikuttamaan merkittävästi myös moniin konserniyhteisöihin. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitetaan tarkemmin kevään 2021 aikana.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2020 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päätti kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä, osakassopimuksen noudattamisesta ja lainanottovaltuuksista, sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista, palkkioista ja konsernistrategian noudattamisesta.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana konsernistrategian ja sittemmin voimaan tulleen konserniohjeen mukaisia omistajan ennakosuostumuksia toimenpiteille, jotka koskivat yhtiöiden järjestelyitä ym. toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2020 konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä koskien mm. lainojen takauksia tai myöntämisä, sopimusten tekemistä, osakekauppoja, tai yhtiön purkautumista. Lisäksi kaupunginhallitus antoi lausuntoja kuntayhtymien taloussuunnitelmaluonnoksista.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2020 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueelle, sekä antoivat kaksi kertaa selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta. Palvelualue työstä osavuosisraportoinnin perusteella konserniraportin konsernijaostolle. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konserniyhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi.

Lisäksi kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhtiöille pidettiin tilikauden aikana kaksi webinaari-koulutusta, joissa käsiteltiin mm. organisaation sisäisen valvonnan perusteita sekä kaupunkikonsernin uudistuvaa ohjeistusta.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan tytäryhtiöiden taloushallinnon palveluita on pääosin keskitetty talouspalveluihin. Muista tukipalveluista mm. hankintayksikkö, rahoitus, tietohallinto, kehittämispalvelut ja talouspalvelut ovat kilpailuttaneet koko konsernin käyttöön puitesopimuksia sekä ohjeistaneet tytäryhteisöjä kilpailutettujen sopimustoimittajien käyttämisessä. Kaupungissa on käytössä konsernitalijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan kaupunkistrategian ja johdon toimiala vastaa konserniohjauksesta ja valvonnasta. Rahoitus- ja korkoriskien hallinta konsernissa on keskitetty rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikköön. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seuranta ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (2.3.2015) ohjetta riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta, vakuutusten kilpailuttamisesta ja hankinnasta sekä vakuutusten hoitosopimuksista. Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vuoden 2018 aikana kaupungin ja tytäryhteisöjen vakuutusturva kilpailutettiin rahoituksen tulosalueen johdolla vuosille 2019 – 2022, jonka jälkeen hankintayksiköillä on oikeus jatkaa sopimusta toistaiseksi voimassa olevana. Vakuutusyhtiöt ja niiden tarjoamat vakuutuslajit päätettiin yleisjaoston kokouksessa 13.3.2018 § 7. Vakuutukset astuivat voimaan 1.1.2019. Kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelut on kilpailutettu vuoden 2019 aikana. Vantaan kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalveluiden toimittajaksi valittiin Rewenda Oy alkaen 1.4.2020 (Konsernijaosto 10.2.2020 § 11).

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Erikseen nimetyt merkittävät ja keskeiset tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnastaan kaksi kertaa vuodessa, noudattaen samaa riskienhallinnan vuosikelloa kuin toimialat ja liikelaitokset. Muut tytäryhteisöt raportoivat riskienhallintaan liittyviä asioita osavuositarkastusten yhteydessä. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa. Tytäryhtiöillä on mahdollisuus käyttää kaupungin sisäistä tarkastusta oman sisäisen tarkastuksensa järjestämisessä.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
Toimintatuotot	1 032,6	1 082,4	1 066,0
Toimintakulut	- 2 042,6	- 2 051,9	- 1 942,1
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,7	9,3	- 4,3
Toimintakate	- 1 009,4	- 960,3	- 880,5
Verotulot	1 073,0	1 010,0	982,5
Valtionosuudet	299,3	189,5	178,5
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	10,1	10,3	10,3
Muut rahoitustuotot	2,6	3,1	4,6
Korkokulut	- 17,8	- 18,4	- 18,5
Muut rahoituskulut	1,4	- 0,8	- 4,7
Vuosikate	359,3	233,5	272,1
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 215,1	- 214,0	- 205,2
Omistuksen eliminointierot	- 4,0	- 2,4	- 2,3
Arvonalentumiset	- 4,2	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0,1	3,3	0,0
Tilikauden tulos	136,1	20,4	64,6
Tilinpäätössiirrot	- 0,8	- 0,3	0,8
Tilikauden verot	- 9,2	- 10,6	- 8,0
Laskennalliset verot	- 6,7	- 7,3	- 6,2
Vähemmistöosuudet	- 18,8	- 18,8	- 12,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100,7	- 16,6	38,6

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	50,6	52,7	54,9
Vuosikate/ poistot, %	163,9	109,1	132,6
Vuosikate, euroa/ asukas	1 514,7	998,8	1 192,7
Asukasmäärä	237 231	233 775	228 166

Konsernin rahoituslaskelma	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	359,33	233,5	272,1
Satunnaiset erät	0,1	3,3	0,0
Tilikauden verot	- 9,2	- 10,6	- 8,0
Tulorahoituksen korjauserät	- 33,3	- 30,9	- 40,5
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 452,1	- 417,8	- 465,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,7	0,3	4,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	96,2	158,6	194,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 35,2	- 63,6	- 43,2
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 2,4	0,0	0,3
Antolainasaamisten vähennys	4,7	2,6	0,5
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	221,8	200,0	68,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 233,4	- 48,3	- 11,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 29,7	- 71,8	- 99,3
Oman pääoman muutokset	- 20,11	- 4,4	- 5,2
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	0,1	0,9	0,1
Vaihto-omaisuuden muutos	- 3,7	- 1,0	- 2,4
Saamisten muutokset	44,3	7,2	22,1
Korottomien velkojen muutos	47,4	10,4	66,1
Rahoituksen rahavirta	29,1	60,6	- 6,2
Rahavarojen muutos	- 6,1	- 3,1	- 49,4
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	225,6	231,7	234,8
Rahavarat 1.1.	231,7	234,8	284,2
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 0,3	21,5	- 33,4
Investointien tulorahoitus, %	80,1	55,9	59,0
Lainanhoitokate	1,5	3,8	9,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	0,9	1,1
Kassan riittävyys, pv	29,9	33,2	35,0

Konsernitase	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 623,3	3 457,3	3 395,4
Aineettomat hyödykkeet	37,8	45,2	62,4
Aineettomat oikeudet	7,4	7,4	9,1
Muut pitkävaikutteiset menot	29,7	36,9	49,6
Ennakkomaksut	0,7	0,9	3,7
Aineelliset hyödykkeet	3 137,9	3 026,9	2 950,8
Maa- ja vesialueet	416,7	404,0	407,1
Rakennukset	1 465,5	1 435,4	1 423,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	837,5	829,5	809,7
Koneet ja kalusto	131,7	141,4	81,2
Muut aineelliset hyödykkeet	6,8	7,5	8,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	279,7	209,1	221,3
Sijoitukset	447,6	385,2	382,1
Osakkuusyhteisöosuudet	110,6	79,8	74,4
Muut osakkeet ja osuudet	142,8	108,9	108,6
Muut lainasaamiset	189,1	191,2	193,9
Muut saamiset	5,0	5,3	5,2
Toimeksiantojen varat	3,5	2,4	3,3
Vaihtuvat vastaavat	392,0	437,3	431,8
Vaihto-omaisuus	28,0	24,3	23,2
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	5,5	11,6	15,1
Lyhytaikaiset saamiset	133,0	169,7	158,7
Rahoitusarvopaperit	21,2	20,2	21,4
Rahat ja pankkisaamiset	204,4	211,5	213,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 018,8	3 897,0	3 830,4

Konsernitase	2020 milj. €	2019 milj. €	2018 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 280,3	1 182,3	1 209,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Arvonkorotusraho	0,0	0,0	16,1
Muut omat rahastot	180,8	180,0	187,5
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	649,7	669,8	617,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100,7	-	38,6
Vähemmistöosuudet	143,1	130,8	116,6
Pakolliset varaukset	24,9	26,0	26,4
Eläkevaraukset	0,2	0,2	0,3
Muut pakolliset varaukset	24,7	25,8	26,1
Toimeksiantojen pääomat	5,3	4,1	3,9
Vieras pääoma	2 565,2	2 553,8	2 474,3
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 809,2	1 807,0	1 785,0
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	197,8	192,5	187,6
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	157,9	201,4	143,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	400,2	352,9	358,4
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 018,8	3 897,0	3 830,4

Konsernitaseen tunnusluvut	2020	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	35,7	34,0	34,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	105,2	110,5	109,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	750,4	653,1	656,4
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 163,2	2 793,9	2 877,0
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	1 967,2	2 008,4	1 928,2
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 292,2	8 591,2	8 451,0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 362,9	2 412,6	2 324,5
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9 960,4	10 320,0	10 187,7
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	189,1	191,2	193,9
Asukasmäärä	237 231	233 775	228 166

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2020 tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta on 54 617 596,52 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin liikelaitosten ja rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2020 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 314 196,21 euroa.
- Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 412 359,07 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 906 974,46 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 7 606,19 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston ylijäämä 244 451,13 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 1 139 197,10 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.
- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 166 952,47 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi. Ylijäämä ei riitä kattamaan edellisten tilikausien alijäämää. Liikelaitokselle on tehty keväällä 2020 suunnitelma liikelaitoksen alijäämän kattamiseksi seuraavien vuosien kuluessa.
- Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 54 617 596,52 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2020

Vuodelle 2020 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 34 kappaletta. Valtuusto teki (21.9.2020 § 9) sitoviin tavoitteisiin koronaepidemian takia muutoksia. Tavoitteista 16 toteutui täysin, 12 osittain ja 6 ei lainkaan.

Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 4,0 prosenttia.

Maanmyyntivoittoa kertyi vuonna 2020 31,1 miljoonaa euroa (2019: 16,3 miljoonaa euroa). Maankäytössä kohdennettiin asuntokaavoitusta asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle. Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikenteen vyöhykkeellä vuonna 2020 oli 82 prosenttia (2019: 94,5 %).

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2020 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 2893 (v. 2019: 5014). Asunnot jakautuivat seuraavasti: 2408 kerrostaloissa, 90 rivi- ja ketjutaloissa ja 395 pientaloissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteet ovat käynnissä. Tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Kokonaispäästöt vuoden 2019 lopussa olivat 982 (1000 t CO₂-ekv) ja asukaskohtaiset 4,2 (t CO₂-ekv) eli molemmat vähenivät enemmän kuin 7 prosenttia.

Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnittelutasoilla on saatu käyntiin.

Koronaepidemian negatiiviset vaikutukset yrityksille lisäsivät voimakkaasti työttömien määrää. Työttömyysaste joulukuussa 2020 Vantaalla oli 15,3 prosenttia (2019: 8,9 %). Nuorisotyöttömien määrä vuoden lopussa oli 2160 (2019: 1171), pitkäaikaistyöttömien määrä 4115 (2019: 2276).

Työtä kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumiseksi ja niiden ennaltaehkäisyyn on jatkettu. Kasvatuksen ja oppimisen toimialla, mm. varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ovat päivittäneet kiusaamisen ehkäisy- ja puuttumisen suunnitelman sekä tarvittaessa kirjanneet toimenpiteet lapsiryhmän toimintasuunnitelmiin. Kaikilla kouluilla on suunnitelma ja toimintamallit kiusaamiseen puuttumiseksi.

Vuonna 2020 otettiin huostaan 108 lasta, mikä on 4 lasta enemmän kuin vuonna 2019. Väestön 0–17-vuotiaisiin suhteutettuna tämä on 0,22 prosenttia eli vastaa v. 2019 tilannetta.

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa asuvien 75 vuotta täytäneiden osuus oli vuoden 2020 lopussa 93,4 prosenttia (v. 2019: 93,2 %).

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa on toteutettu v. 2020 toimenpiteiden osalta.

Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa ei vähentynyt tavoitteen mukaisesti v. 2020. Keskeyttäneiden määrä oli 651 henkilöä, keskeyttämisprosentti 20,6.

Uudet toimialat ja palvelualueet ovat käynnistäneet toimintansa hallitusti ja asetetussa aikataulussa Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen mukaisesti. Uudistukseen liittyvät tilaratkaisut on linjattu ja 1.6.2021 aloittavaan uuteen toimielinrakenteeseen liittyvät muutokset ovat valmiit.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2020 oli 4,43 (v. 2019: 4,35 %).

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Turvaamme talouden tasapainon							
Strateginen tavoite 1. Turvaamme talouden tasapainon							
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	4,30 %	Talusarvion 2020 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian ja talusarvion 2020 mukaiset kehittämissuunnitelmat. Koronan aiheuttamien negatiivisten talousvaikutusten lieventäminen.	Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 4,0 prosenttia. Alkuperäisessä talusarviossa 2020 ennakoitiin 3,4 prosentin menokasvua ja muutetussa talusarviossa 7,6 prosentin menokasvua vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden.	Tavoite toteutui osittain.
1.2 Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta	Budjetoidut korkomenot alittuvat, korkoriski duraaotolla mitattuna (nettolainanotto enintään budjetin mukainen)	Korkomenot 2,32 milj. euroa Duraaotio 1,8 milj. euroa	Korkokulut enintään 3,1 milj. euroa Duraaotio (korkoriskimittari) vähintään 0,9 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Pirjo van Nues	Nostettu alkuvuodesta 2 kiinteäkorkoista lainaa, pääomaltaan yhteensä 80 milj. euroa, molemmissa lainoissa korko koko laina-ajan 0,00 %. Syksyllä maksettu ennakkaisesti pois 2 lainaa ja nostettu 1 uusi 40 milj. euron suuruinen kiinteäkorkoinen (%) laina. Nettolainanotto -39 milj. euroa.	Korkokulut n. 1,89 milj. euroa, lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusai-ka nousi 2,88:aan.	Tavoite toteutui täysin.
1.3 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot	38,2 milj. euroa	30 milj. euroa Lisäksi seurataan maankäytön muita tuloja maanmyynti-voittojen ohella	Hannu Penttilä	Toimitilarakennusten tontteja on vuokrattu 4 kpl yht. 235 000 euron vuosivuokralalla.	Maanmyyntivoittoja 31,3 miljoonaa euroa.	Tavoite toteutui täysin.
1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	53 %	55 %	Hannu Penttilä	Työohjelman mukaiset asema-kaavat.	52 %	Tavoite toteutui osittain.
Strateginen tavoite 3. Pidämme konsernin talouden hallinnassa							
3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiössä /kuntayhtymissä linjataan	Konserniohje uudistettu ja omistajapolitiikan linjaukset tehty	Konsernistrategia vahvistettu 17.11.2012	Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen ja omistajapolitiikan yleisen osan sekä konsernijaosto on aloittanut yhtiökohtaisten omistajalinjauksien käsitte-lyn. (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)	Kirsi-Maria Lievonon	Konserniohje ja omistajapolitiikan linjauksen yleinen osa on hyväksytty kv:ssa 21.9.	Valmistelu eteni suunnitelman mukaan.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Tiivistämme kaupungin lähiuuttoa vaalien							
Strategiinan tavoite 4. Vahvistamme resurssivisaasti nykyistä kaupunkirakennetta							
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät	Kokonaispäästöt 1068 (1000 t CO ₂ -ekv) ja asukaskohtaiset 4,7 (t CO ₂ -ekv)	Kokonais- ja asukaskohtaiset päästöt vähenevät 7 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Hannu Penttilä	Resurssivisauden tietokartan toteutuminen on kartoitettu ympäristövaltuustoraporttiin (2019-2020). Raportti on esitelty ympäristöalutakunnassa, khs:ssa ja kv:ssa keväällä/kesällä 2020. Merkittävien päästöihin vaikuttanut sektori on energia, jossa kaukolämmön, öljylämmityksen, sähkökuluksen ja kuluusähköön päästöt vähenevät. Suurin yksittäinen päästöihin vaikuttava toimenpide oli Vantaan Energian vuoden 2019 alussa käyttöönotettu entisestä maakaasu- ja öljyvoimalasta muunnettu Martinlaakson biovoimala. Tämän lisäksi päästöissä oli loiva vähenemä liikenteessä (joukkoliikenne, pyöräily) ja teollisuuden ja työkalujen päästöissä. Lisäksi vuoden aikana on jatkettu useita kehittämishankkeita, joilla selvitetään mahdollisuuksia löytää vaikuttavia keinoja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi (mm. kiertotalous). Myös uusi yleiskaava tukee Vantaan ilmastotyötä. Vuoden aikana on jatkettu tietokartan toimialojen toteutussuunnitelmissa tarkemmin määriteltyjä toimenpiteitä.	Kokonaispäästöt vuoden 2019 lopussa olivat 982 (1000 t CO ₂ -ekv) ja asukaskohtaiset 4,2 (t CO ₂ -ekv) eli molemmat vähenevät enemmän kuin 7 %.	Tavoite toteutui osittain.
4.2 Ekologiset viherysteydet säilyvät	Vuoden 2020 aikana on toteutettu investoinnit joilla kaupungin omien ja kiinteistöjen energiankulutus laskee 2 % vuoden 2019 tasosta (investointia seuraavan 12 kk aikana)	Kaupungin omien ja kiinteistöjen energiankulutus 2019	Kulutustaso laskee 2 % vuodesta 2019 seurantaajaksolla (12 kk investoinnin toteutuksen jälkeen)		Valaistusjärjestelmien uusiminen erikseen kartoitetuissa kohteissa sisältäen 10 isoa rakennusta. Esco-hankkeina toteutetut kohdekohtaiset energiansäästöinvestoinnit ja ohjaustoimenpiteet 25 eri kohteessa. Optiwatti-kohteiden (2 kohdetta) energiansäästö.	Energiankulutuksen 2 %:n säästö tavoite toteutuu toimenpiteiden johdosta.	Tavoite toteutui täysin.
	Kaupunki luopuu merkittävimmistä kohteista öljylämmityksestä	Lämmitysöljyn käyttö 6600 MWh/a	Lämmitysöljyn käyttö tasolla 3300 MWh/12 kk investoinnista (ei realisoitu kokonaan kalenterivuoden aikana)		Lämmitysjärjestelmien uusiminen maa- tai kaukolämpöön erikseen sovitussa öljylämmityskohteissa vaihteittain.	Kahdessa kohteessa öljylämmitys korvattu maalämmöllä, minkä ansiosta energiankulutuksen arvioidaan laskevan 395 MWh/vuodessa.	
	Ekologiset yhteydet on huomioitu yleiskaavassa 2007	Ekologisia yhteyksiä ei selvitetty yleiskaavassa 2007	Ekologiset yhteydet huomioitu yleiskaavassa 2020	Hannu Penttilä	Ekologiset runkoysteydet on määritelty yleiskaavahankinnassa, joka oli nähtävillä 22.4.-18.6.2020. Yleiskaava hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.11.2020. Valtuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021.	Ekologiset runkoysteydet ovat hyväksytyn yleiskaavan oikeusvaikutteista kaavakartalla määrättyinä.	

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa	Kasvu vähintään 3 %	129 684 nousua arki vuorokaudessa	133 600 nousua arki vuorokaudessa	Hannu Penttilä	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen ja j-l-palvelun mahdollisuuksien edistäminen yhdessä kaupungin kasvun ja tiivistymisen kanssa. Toteutus-suunnitelmat runkolinjoiosta 30, 300, 400, 520 ja 530 valmistuivat. Runkolinjan 300 liikennöintiin tarvittavan Luhtitien suunnittelu valmistui aikataulussa.	90 000 Nousijamäärien raportoinnissa erityisesti junaliikenteen osalta oli jonkin verran epävarmuuksia.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
4.4 Pyöräilyn kulkumuutos osuus kasvaa	Pyöräilyn määrä kasvaa 3 % vuodessa	Pyöräilyindeksi * = 1000 (*pyöräilyindeksi kuvaava pyöräilymäärän kehitystä ja se määritetään laskentapisteiden perusteella)	Pyöräilyindeksi = 1030	Hannu Penttilä	Pyöräilyä edistetään jatkuvana työnä kehittämällä pyöräteitä, pyöräien pysäköintiä, laatuikäytävien toteutuksia ja kaupunkipyöräjärjestelmällä.	1266 (Edellisen vuoden indeksiluku oli 1039, joten kasvua viime vuodesta oli 22 %)	Tavoite toteutui täysin.
4.5 Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	Valtuuston talousarvio-päätös Vantaan ratikan yleissuunnitelman laatimisesta	Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt ja toteutus-organisaatiot päätetty	Hannu Penttilä	Isöjen katu- ja infrasuunnittelun kilpailutukset käynnistetty kesä-elokuussa 2020. Ratikattimien henkilöstö (5 hlöä) rekrytoitu: tiedottaja, asemakaava-arkkitehti, suunnittelupäällikkö, projektipäällikkö ja hankejohtaja.	Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnittelu-tasolla on saatu käyntiin: katu- ja infrasuunnittelu on kilpailutettu syksyn aikana osissa, suunnittelusopimukset on allekirjoitettu ja yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt marras- ja joulukuun aikana koko ratikan reitillä. Ratikkakatuojen rakentamisen mahdollistavien asemakaavojen valmistelutyö on aloitettu ja ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut marraskuussa 2020.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen tavoite 5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämissä mahdollisuuksia							
5.1 Asuntokaavoitus painottuu asemaseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle	Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikennevyöhykkeellä	70 %	80 %	Hannu Penttilä	Työohjelman mukaiset asemakaavat.	82,00 %	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen tavoite 6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä							
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusestitys valmistuu	Toteutamme Helsingin seudulla sovitun asuntotuotannon määrän ottaen huomioon perheasuntojen tarve (MAL-tavoitteet tarkentuvat laadittavan sopimuksen mukaisiksi)	2400 asuntoa, 265 000 kem2 / MAL toteutumat: valmistuneita asuntoja 4533, 170 536 kem2	Valmistuneita asuntoja 2 640 asuntoa vuodessa ja uutta asuntokerrosalaa 240 000 kem2 vuodessa	Hannu Penttilä	Uuden MAL-sopimuksen neuvottelut os saavutettiin 2.6.2020. Vantaan uusi asuntotuotantotavoite on 2 640 asuntoa vuosittain, josta 20 % eli 528 tulee olla valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja. Vuonna 2020 valmistui vain 7 pitkän korkotuen vuokra-asuntoa, joten valtion tukemassa tuotannossa ei päästy tavoitteeseen.	Hvaksytty uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m2. Vuonna 2020 valmistui 2893 asuntoa, joista erillispientaloihin 395, rivit- ja ketjutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2408 asuntoa.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa							
Strateginen tavoite 7. Kaupungin työllisyytilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla							
7.1 Työttömyys Vantaalla laskee	Vantaan työttömyysaste (%)	8,7 %	14 % (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Henkilökohtainen yksilö- ja ryhmäohjaus siirtyivät poikkeusolojen ajaksi etäohjaukseksi. Asiakasohjaus TE-palveluista työllisyyspalveluihin heikentyi koronatilanteen vuoksi vaikuttaen palveluiden käyttöasteeseen.	15,3 % (12/2020)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Ulkomaalaisten työttömyysaste (%)	20,9 %	27 % (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)				
	Pitkäaikaistyöttömien määrä (yli 12 kk työttömänä)	2381	2550 (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)				
	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	1163	2000 (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)				
	TYP:n (Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) asiakkaista aktiivitoimenpiteissä (%)	31,7 %	33 % (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)				
7.2 Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktiivitoimenpiteissä olevien määrä nousee	Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä (N)	1761	1600 (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Uusi palvelu vuoden 2020 alussa oli infot, jotka peruuntuivat koronan vuoksi. Vuoden 2020 aikana palvelua järjestetty lähinnä etänä. Useimmat palvelut sulki ovensa, joten aktiivointi heikkeni. Lisääntyneen työttömyyden ja lomautusten vuoksi TE-palvelut ruuhkautuivat ja myös Typin Te-asiantuntijat tekivät pääsääntöisesti työttömyysturvan tehtäviä. Asiakasohjaus työllisyyspalveluihin heikkeni. TE-palvelut olleet koko vuoden etänä, joka heijastuu myös Typiin ja kuntouttavaan.	34,6 % (12/2020)	Tavoite toteutui osittain.
					Valtioneuvoston päätöksellä kuntouttava työtoiminta suljettiin poikkeustilan ajaksi, asiakasmäärä romahti koronan takia. Asiakasohjauksen parantaminen ei onnistunut.	1337 (12/2020)	

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Strateginen tavoite 9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita							
9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö	Yritysten ja työpaikkojen määrällinen kehitys	Yrityksiä: 11 998 (2018) Työpaikkoja: 110 784 (2016)	Yritysten ja työpaikkojen lukumäärän kasvu 0 % (Kv 21.9.2020 § 9, lähtö- ja tavoitetason muutos)	Kaupunginjohtaja, raportointivastuu: Jaakko Niinistö	Vantaan yritysklustereiden kehittäminen, kasvun ekosysteemit -projektin toimenpiteet kasvuyritysten palveluiden kehittämiseksi, sijoittumispalveluiden kehittäminen ja toteutus, yritysneuvonnan resursoinnin varmistaminen, kansainvälisten osaajien yritystoiminnan ja työllistymisen tukeminen.	Vantaalla toimivia toimipaikkoja: 14 042 (Tilastokeskus, 2020). Lähtötasossa käytettyä SeutuData:n tuottamaa yritysten määrää ei ole saatavilla. Perustettujen uusien yritysten määrä kasvoi vuonna 2020 Vantaalla 7 %. Työpaikkoja: 121 149 eli kasvua 9,4 % verrattuna lähtötasoon (2018, Tilastokeskus). Työpaikkojen määrään osalta dataa vuodelta 2020 ei ole saatavilla. Koronan vaikutuksia työpaikkojen määrään on vaikea arvioida tässä vaiheessa.	Tavoite toteutui osittain.
9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	Alueiden tontinluovutuksien määrä ja esirakentamisen tilanne	Vehkalan itäpuoli on esirakennettu. Aviapoliksen ja Vehkalan tontinluovutus on käynnistynyt ja ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa Vehkalan alueella. (v. 2018 loppu)	Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis	Hannu Penttilä	Vehkalasta on myyty yksi tontti ja vuokrattu yksi tontti osto-optiolla. Aviapoliksen suuralueella on myyty yksi tontti ja vuokrattu kaksi tonttia. Aviapoliksen alueella on meneillään usean yritystontin hankekaavoitus.	Aviapoliksen ja Vehkalan alueilla tehtiin luovutuksia 5 kpl.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen tavoite 10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina							
10.1 Suurten tapahtumien määrä	Tapahtumien määrä	28, kulttuuri 27, liikunta	17, kulttuuri 20, liikunta (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitteen ja tavoitetason muutos)	Riikka Åstrand	Suurten tapahtumien määrä on vähentynyt, koska koronaepidemian vuoksi niitä ei ole voitu järjestää suunnitelmien mukaisesti.	Kulttuuri: 7 kpl, liikunta: 13 kpl toteutunut. Koronaepidemian vuoksi tapahtumia on peruuntunut tai siirtynyt.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia							
Strateginen tavoite 12. Hyvinvointierot vähenevät							
12.1 Tasoitetaan hyvinvointieroja ottamalla resurssien jakoperusteissa vahvemmin huomioon palvelujen käyttäjien erityiset tarpeet	Toimialatasoinen tarveperusteisen resurssien malli (kasvatus ja oppiminen)	Toimialatasoinen mallia ei ole	Mallin luominen on käynnistetty	Katri Kalske	Mallin luominen käynnistyi syksyn aikana.	Mallin luominen käynnistyi syksyn aikana.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuuhuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
12.2. Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi	Toteutetut kehittämistoimenpiteet. Kiusaamisen raportoitu taso arvioidaan kouluterveyskyselyiden ja Kuntakymppin avulla	Nykyiset toimenpiteet	Lisätään ja tehostetaan kehittämistoimenpiteitä ja toimintaohjeita	Katri Kalske	Varhaiskasvatuksessa kiusaamista ehkäisevät kehittämistoimenpiteet kirjataan lapsiryhmien toimintasuunnitelmiin. Perusopetuksen koulujen lukuvuoden 2020-2021 lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Kaikilla kouluilla on suunnitelma ja toimintamallit kiusaamiseen puuttumiseksi. Toisen asteen oppilaitoksissa on käsitelty kouluterveyskyselyn tuloksia ja laadittu niiden pohjalta toimenpidesuunnitelmia. Variassa on toteutettu kiusaamiskysely. Ruotsinkielisissä palveluissa sekä yksiköissä että yhteisesti rehtorikokouksissa on käsitelty kouluterveyskyselyn tuloksia ja toimintaa on kehitetty.	Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ovat päivittäneet kiusaamisen ehkäisy- ja puuttumisen suunnitelman sekä tarvittaessa kirjanneet toimenpiteet lapsiryhmän toimintasuunnitelmiin. Perusopetuksessa koulujen lukuvuoden 2020 - 2021 lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen ohjelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Toisen asteen koulutuksessa valittuja toimenpiteitä kehitetään lukuvuonna 2020 - 2021. Ruotsinkielisissä palveluissa on päivitetty kiusaamisen ehkäisy- ja puuttumisen suunnitelmat. Seuraava kouluterveyskysely järjestetään keväällä 2021. Kunta10-kysely toteutettiin syksyllä.	Tavoite toteutui täysin.
12.3 Lastensuojeluilmoituksen jälkeisellä nopeasti tarjottavalla tuella saadaan vähennettyä huostaanottojen määrää	Huostaanottojen tarve vähenee	Vuoden aikana huostaanotettu 0,20% Vantaan 0-17 -vuotiaista	Huostaanotettu vähemmän kuin 0,20% Vantaan 0-17 -vuotiaista	Timo Aronkyrö	Toimintamallia sosiaalihuoltolain mukaisen tuen tarpeen ja lastensuojeluilmoitusten vastaanottamiseksi sekä ensiarvion nopeaksi ja kattavaksi tekemiseksi on kehitetty hyvin tuloksin.	Vuonna 2020 otettiin huostaan 108 lasta, mikä on 4 lasta enemmän kuin vuonna 2019. Väestön 0-17 vuotiaisiin suhteutettuna tämä on 0,22 %, mikä vastaa v. 2019 tilannetta.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
12.4 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona	Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotihoidon turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	93,1 %	93,4 %	Timo Aronkyrö	Tavoitteen saavuttamiseksi mm. päivitetyt palvelujen myöntämisen perusteet otettiin käyttöön vanhusten palveluissa; henkilöstön osaamista kehitetty mm. päivityksellisiä tilanteissa. Kotihoidon oman toiminnan ja kotikuntoutuksen toimintamallia työstetty. Kotisairaalan toimintaa sekä liikkuvaa sairaalaa kehitetty. Etäkuntoutusta toteutettu suunnitelmallisesti.	Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotihoidon turvin asui v. 2020 lopussa 93,4 % Vantaan 75 vuotta täyttäneistä.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman v. 2020 toimenpiteiden toteuttaminen	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman v. 2020 toimenpiteiden toteuttaminen	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman vuosille 2019 - 2021 hyväksyttiin kh:ssa 17.12.2018	Vuoden 2020 toimenpiteet toteutetaan säästötoimenpiteiden puitteissa (Kv 21.9.2020 § 9, tavoitetason muutos)	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Riikka Åstrand	Kaupunkikulttuuri: Tempo-orkesteritoiminta, Korson ja Mikkolan asukastilat, yhteistyöntekijän työpanos. Tukipalvelut rikosasioissa. Varian ja yläkoulujen erityisnuorisotyö. Kaupunkistrategia ja johto: Suomen kielen opetus pitkäaikaistyöttömille valmennustaloilla. Mikkolan osallistava tukeminen. Kasvatus ja oppiminen: Varhaiskasvatuksen kuraattorit. Kaupunkiympäristö: Osallisuuskoordinaattorin palkkaus. Osallistuva budjetointi. Tehostettu kesäkuunnossapito. Soster: Moniku-mallin luominen Vantaalle. Lapsiperheiden kotipalvelu. Yksinäiset vanhuksat Vantaalla. Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa. Lisäksi: Hakunilan yhteisöalo, kesäruokailu.	Suunnitellut toimenpiteet toteutuneet, pl. säästötoimenpiteiksi sovitut Moniku-malli ja lapsiperheiden kotipalvelut, joiden aloitus siirtyi vuodelle 2021. Lisäksi kaupunkiympäristön määrärahaa leikattiin 200 000 euroa. Toimenpiteitä sopeutettiin tarvittaessa pandemiatilanteen rajoitukset huomioiden.	Tavoite toteutui osittain.
12.6 Asunnottomuus vähenee	Asunnottomien määrä: nuoret, naiset ja miehet, maahanmuuttajataustaiset, pitkäaikaisasunnottomat	Asunnottomien määrä 11/2018 yhteensä: 246, joista: nuoria: 32 naisia: 50 miehiä: 196 maahanmuuttajia: 47 pitkäaikaisasunnottomia: 32	Asunnottomien määrä vähentynyt kaikissa mitattavissa ryhmässä	Timo Aronkytö ja Hannu Penttilä, raportointivastuu: Timo Aronkytö	Vantaa on saanut valtionavustusta asunnottomuuden ehkäisemisen ja vähentämisen hankkeen toteuttamiseksi.	Asunnottomien määrä 11/2020 yhteensä 251, joista: - nuoria 46, - naisia 83, - miehiä 168, - maahanmuuttajia 29, - pitkäaikaisasunnottomia 37. (Lähde: ARA). 11/2019 asunnottomia oli yhteensä 272.	Tavoite toteutui osittain.
12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee	Keskeyttäneiden määrän vähentymisen	Keskeyttäneiden määrä 606 henkeä, keskeyttämisprosentti noin 18	Keskeyttämisten määrän vähentymisen 25 prosentilla, noin 150 opiskelijalla	Katri Kalske	Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hanke jatkuu. Opettajia on koulutettu yhteistyöhön ja opiskelijoiden tukemiseen. Teollisiin perustuvaa mobiiliosvonnusta on suunniteltu yhteistyössä Klash-haasteen voittajan kanssa.	Keskeyttäneiden määrä on ajalla 1.1. - 31.12.2020 yhteensä 651 henkilöä, keskeyttämisprosentti 20,6 %.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Strateginen tavoite 13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten							
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	Kotoutumissuunnitelmat laaditaan perheille ja työvoiman ulkopuolella oleville viipymättä ja arvioidaan vuosittain.	Maahanmuuttajapalveluissa seurataan vuoden 2019 aikana oleskeluvuorokausneiden ja kotouttamispalvelujen piiriin tulleiden uusien työkäisten asiakkaiden osalta - osallistunut suomen kielen koulutukseen - oma vuokrasopimus - työllistyminen - työllistymisen lähtötasoa ei käytettävissä v. 2019	Tavoitetaso: - osallistunut suomen kielen koulutukseen: 92 % - oma vuokrasopimus: 91 % - työllistyminen: 5 % kaikki, 4 % naiset	Timo Aronkyö, Jaakko Niinistö ja Katri Kalske	Maahanmuuttajapalvelut on tehnyt tiivistä yhteistyötä TE-toimiston sekä useiden hankkeiden ja oppilaitosten kanssa. Koronatilanne supisti maahanmuuttajien työmahdollisuuksia entisestään sekä vaikutti koulutustarjontaan (suomen kieli). Kasvupalveluissa käynnistettiin kotoutumista tukeva maahanmuuttajien neuvontahanke.	Yhteensä 286 seurannassa olleesta vuonna 2019 asiakkaaksi tulleesta työkäisestä asiakkaasta (naisia 116, miehiä 170): - 86 % (246) on osallistunut suomen kielen kursseille - 91 % (269) asuu omassa asunnossa - 14 % (41) on työllistynyt (naisista noin 8 % / 9 henkilöä, miehistä 19 %/32 henkilöä)	Tavoite toteutui osittain.
	Toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen- tai ruotsinkielen oppimista	Kahdeksan Kotva-ryhmää ja Vanhemmat mukaan - hankkeessa mukana kaksi koulua	Kotva-ryhmien määrää lisätään kahdella (yht. 12 ryhmää). Mitataan myös osallistujien määrää. Vanhemmat mukaan -hankkeeseen mukaan kaksi uutta koulua (yht. 4 koulua)		Koivukylän avoimessa kohtaamispaikassa aloitti uusi Kotva-ryhmä. Perusopetus ja toisen asteen koulutus: saatu rahoitus Aidit mukana ja Vanhemmat mukaan koulun - hankkeiden toimintamallien vakiinnuttamiseksi. Ruotsinkielisen palvelualueen toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.	Yksi uusi ryhmä käynnistyi syksyllä. Alkuisopisto seuraa osallistujien määrää. Perusopetus ja toisen asteen koulutus: Toiminta jatkuu viidellä perusopetuksen koululla. Toimintaa kehitetään osaamiskeskukseen ja Carerian yhteistyönä syksystä 2020 lähtien.	
Strateginen tavoite 15. Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee							
15.1 Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa	Kohdekohtainen riskinarviointi (oirekysely, olosuhtedemittaus ja rake-nnusteklininen arvio)	Oirekyselyn 2018 mukainen riskinarvioluokitus	Sisäilmaselvitykset ja niiden edellyttämät välittömät korjaustoimenpiteet tehty suurien ja merkittävien haittojen kohteissa	Hannu Penttilä	Toimenpiteitä on tehty kaikissa 36:ssa oirekyselyn luokittelemassa ongelmallisimmassa kohteessa. Välittömät korjaustoimet ja kohdekohtaiset sisäilmaturkimukset tehtiin vuoden aikana. Tutkimusten edellyttämää korjauksia toteutetaan korjaustyöohjelman mukaisesti. Vuoden 2020 aikana tehtiin sisäilmaan liittyviä korjauksia noin 30 kohteessa.	Korjausten vaikutuksen arviointikysely toteutettiin 12 korjatussa oppilaitoksessa tai päiväkodissa. Jatkuvat toiminta sisäilmasuorantaa toteutettiin 15 koulussa ja päiväkodissa. Tulosten perusteella sisäilmaolosuhteet ja koettu oireilu on parantunut merkittävästi korjaustoimenpiteiden jälkeen.	Tavoite toteutui täysin.
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä							
Strateginen tavoite 16. Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin							
16.1 Yksilölliset ja tarvittavat opintopolut käytössä	Rakenne ja prosessit on kuvattu	Siirtymäesiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta toiselle asteelle ei ole tarkasteltu riittävästi	Siirtymien tarkastelu ja johtopäätökset tiedolla johtamisen ja palvelumuotoilun keinoin tehty	Katri Kalske	Nimetty kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteinen opintopolut ja ohjaus-kehittämisyryhmä.	Työryhmä aloitti toiminnan elokuussa 2020. Prosessi-kuvaukset siirtymävaiheista varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, esiopetuksesta koulun ja perusopetuksesta toiselle asteelle ja valmistaviin koulutuksiin on laadittu. Siirtymävaiheiden osalta on pyritty tunnistamaan puutteita ja haasteita nykyisissä prosesseissa.	Tavoite toteutui täysin.

Johdamme uudistuen ja osallistuen

Sitova tavoite vuodelle 2020	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2020	Tavoitteen toteutuminen
Strateginen tavoite 20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat							
20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät	Kunta 10: työyhteisötaidot /tavoitteellisuus	3,91	3,95	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Kunta 10 toteutettu syksyllä.	3,92	Tavoite toteutui osittain.
	Kunta 10: lähiesimies kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön	72,4 %	74 %		Kunta 10 toteutettu syksyllä.	72,8	
20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään	Sairauspoissaolo-%	4,71 %	4,40 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Esimiesten työkyky- ja terveysjohtamista vahvistettu, mm. laajentamalla 5 päivän sairauspoissaolokäytäntö koko kaupunkia koskevaksi. Koronaepidemian aikana ohjeistuksia on tarkennettu ja viestintää lisätty, vahvistetaan työkyky- ja terveysjohtamista. Pitkittyneet poissaolot hallinnassa. Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijoilla tiedossa kaikki yli 90 päivää poissaolleet sekä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa suunnitella työkyvyn ja työssä jatkamisen tukeiseksi (toteuma 89 %).	Sairauspoissaolo-% koko vuoden osalta on 4,43.	Tavoite toteutui osittain.
20.3 Vantaa käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankeen hyödyntäen työssä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta	Henkilöstön hyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työntekijäkuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen	Työntäjän suositteleminen /Kunta10 lääkärit: 63,3 % varhaiskasvatuksen opettajat: 73,4 % sosiaalityöntekijät: 72,7 % Vaikutusmahdolliset lääkärit: 55,1 % varhaiskasvatuksen opettajat: 67,3 % sosiaalityöntekijät: 53,7 % Vapauden ja vastuun suhde lääkärit: 67,3 % varhaiskasvatuksen opettajat: 78,2 % sosiaalityöntekijät: 66,5 % Tyhjiillään tai ei-kelpoisilla täytetyt vakanssit lääkärit: 13,43 % (tilanne 30.10.2019) varhaiskasvatuksen opettajat: 33,82 % sosiaalityöntekijät: 30,64 %	Kunta10 -kyselyssä työntekijäkuva paranee, työhyvinvointi kasvaa ja työntekijöiden vaikuttamismahdollisuudet lisääntyvät ja rekrytointiprosessit onnistuvat nykyistä paremmin (Avoimien vakanssien suhteessa)	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonon	Hanke toteutettu kaupunkitason kehittämismallin mukaisesti, hankkeelle muodostettu ohjausryhmä. Lähtötilanteen kartoituksen pohjalta ammatiryhmittäin asetettiin tavoitteet sekä suunniteltiin ja käynnistettiin erilaisia kehittämispolkuja. Kartoituksessa hyödynnetty ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta. Kehitettäviksi teemoiksi valittiin johtamisen ja yhteisohjautuvuuden kehittäminen sekä työntekijämielikkään rekrytointiviestinnän kehittäminen. Jokaisessa ammatiryhmässä on myös oma rekrytointia ja viestintää tukeva ryhmä ja nämä ryhmät tekevät aktiivisesti työtä koko vuoden 2020.	Työntäjän suositteleminen /Kunta 10: lääkärit: 66,9 % varhaiskasvatuksen opettajat: 80,3 % sosiaalityöntekijät: 80,6 % Vaikutusmahdollisuudet (huom. käänteinen luku vrt. Kunta 10): lääkärit: 59,9 % (alkuperäisessä lääkäriiden luvun laskemisessa on tapahtunut virhe, sen tulisi olla 54,1 %) varhaiskasvatuksen opettajat: 71,1 % Vapauden ja vastuun suhde: lääkärit: 69 % varhaiskasvatuksen opettajat: 78,7 % sosiaalityöntekijät: 73,6 % Tyhjiillään tai ei-kelpoisilla täytetyt vakanssit: lääkärit: 13,4 % → 10,3 % varhaiskasvatuksen opettajat: 33,8 % → 25,7 % sosiaalityöntekijät: 30,6 % → 34,0 %	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Talousarvioluvuissa 2020 on huomioitu Vantaan kaupungin organisaatiouudistuksen tuomat muutokset sitovuustasoihin. Muutoksista on tehty kaupunginvaltuuston päätös 23.3.2020 § 6. Muutokset eivät vaikuta kaupungin kokonaistulojen ja -menojen loppusummaan.

10

Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 832	0	1 832	2 082	-250
Menot	-32 118	2 558	-29 560	-29 172	-388
Toimintakate	-30 286	2 558	-27 728	-27 090	-638

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Yleishallinnon talousarvio koostuu mm. kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2020

Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat 114 prosenttisesti ja toimintakulut 99 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan 0,6 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Tapani Salmi

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-20	0	-20	-21	1
Toimintakate	-20	0	-20	-21	1

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2020 ei järjestetty säännönmukaisia vaaleja, mutta keskusvaalilautakunta ja sen apuna toimiva vaalitoimisto aloittivat vuoden 2021 kuntavaalien valmistelut. Esimerkiksi vaalilautakuntien ja -toimikuntien kokoaminen aloitettiin hyvissä ajoin, ja tätä tarkoitusta varten vaalitoimiston ja puolueiden kunnallisjärjestöjen edustajat kokoontuivat kolme kertaa.

Vuonna 2020 varauduttiin ennakoiden tulevien kuntavaalien järjestämiseen koronaepidemian aikana ottamalla huomioon terveysturvallisuuteen liittyvät seikat muun muassa äänestyspaikkojen valinnassa ja aukioloajoissa,

henkilöstön rekrytoinnissa, kouluttamisessa ja ohjeistamisessa sekä hankkimalla tarvittavaa välineistöä ja suojavälineitä.

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa päättäen muun muassa äänestysaluerajoista ja kuntavaalien äänestyspaikoista ja ennakkoäänestyspaikoista.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan toimintakulut toteutuvat 103 prosenttisesti ylittyen 500 eurolla.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 348	0	-1 348	-1 065	-283
Toimintakate	-1 348	0	-1 348	-1 065	-283

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestettiin toukokuusta alkaen ns. Hybridikokousmalliin, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginvaltuuston kokouksia oli 10. Valtuustovaliokunta kokoontui 10 kertaa, selostustilaisuuksia pidettiin 9 ja iltakouluja 4. Valtuuston seminaari pidettiin 14.8.2020 ja 17.8.2020.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toteuma oli 79 prosenttia.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuhenkilö: Helena Hyvönen

Puheenjohtaja: Pietari Jääskeläinen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-546	-5	-550	-452	-99
Toimintakate	-546	-5	-550	-452	-99

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 410/2015 luvun 14 mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Kokouksia on vuoden aikana ollut tarkastuslautakunnalla yhteensä 16. Arviointikertomus vuodelta 2019 hyväksyttiin lautakunnassa 4.5.2020.

Yhteistyössä tilintarkastajan kanssa lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa. Vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle huhti- ja joulukuussa.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2017–2021 yhteensä 11 jäsentä. Lautakunta 2017–2021 ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden aikana ei ollut lisätoimeksiantoja tilintarkastustoiminnassa. Talousarvion menojen alitus oli 18 prosenttia.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Sari Multala

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 772	0	1 772	2 024	-252
Menot	-14 740	2 563	-12 178	-12 343	165
Toimintakate	-12 969	2 563	-10 406	-10 319	-87

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen kokoukset järjestettiin maaliskuusta alkaen ns. Hybridikokousmalliin, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli 22 ja iltakouluja yhdeksän. Konsernijaosto kokoontui yhdeksän kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat 101 prosenttia ja toimintatuotot 114 prosenttia.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	60	0	60	59	2
Menot	-15 464	0	-15 464	-15 292	-171
Toimintakate	-15 403	0	-15 403	-15 234	-170

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Määrärahaa on maksettu kaupungin sopimusten mukaiset avustukset Tiedekeskussäätiölle ja Suomen kansallisoopperan vuotuinen käyttöavustus. Määrärahaa on maksettu HRI-hankkeen, kaupunkitalous-professuurin, kaupunkitutkimusinstituutin ja kaupunkiakatemian kustannukset. Lisäksi määrärahaa on maksettu Vantaan kaupungin maksuosuus aluepelastuslaitoksen kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat 97 prosenttisesti ja toimintakulut 99 prosenttisesti.

11

Kaupunkistrategia ja johto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 414	0	13 414	10 871	2 543
Menot	-121 713	-4 454	-126 167	-112 426	-13 741
Toimintakate	-108 299	-4 454	-112 753	-101 555	-11 198

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala koostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konserni-palveluiden, kasvupalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuuluu lisäksi Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.

Talousarvion toteutuminen 2020

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuotot toteutuivat 81 prosenttisesti ja toimintamenot toteutuivat 89 prosenttisesti.

11 10

Yleisjohto

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	10	-10
Menot	-2 683	0	-2 683	-883	-1 800
Toimintakate	-2 683	0	-2 683	-873	-1 810

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Yleisjohdon toimintakulut toteutuivat 33 prosenttisesti.

11 40

Talous ja strategia

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	978	0	978	1 055	-77
Menot	-6 946	-37	-6 984	-6 218	-765
Toimintakate	-5 968	-37	-6 005	-5 163	-842

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla kehitettiin taloussuunnitteluprosessia poikkeavissa olosuhteissa. Koronapandemia tulee heikentämään julkista taloutta vielä usean vuoden ajan ja siksi kaupungin talouden tasapainottaminen nousee oleelliseksi tekijäksi. Keväällä 2020 kaupunginhallitus velvoitti kaupunkia etsimään menojen rajoittamistoimenpiteitä sekä perusti luottamushenkilöistä koostuvan tuottavuus- ja kasvutoimikunnan. Talousohjaus koordinoi rajoittamistoimenpiteitä sekä toimikunnan tehtävää. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet otettiin osaksi taloussuunnitteluprosessia.

Talousspalveluiden toimintaa kehitettiin sekä tietojärjestelmiä uudistamalla että manuaalitehtäviä automatisoimalla: mm. Työterveyden myyntilaskutus on keskitetty SAP:iin laskutusliittymän rakentamisen myötä, muistiotositteiden kierrätysjärjestelmä ja uusi matkanhallintajärjestelmä otettiin käyttöön, konserniyhtiöiden maksuliikennejärjestelmä korvattiin emokaupungin kanssa yhdenmukaisella järjestelmällä, ostolaskujen kierrätysjärjestelmään tehtiin versiovaihto ja robotiikan käytön laajentamista toteutetaan parhaillaan myyntilaskutuksen sekä toimittaja-avauksien tehtävissä. Automaatioaste on saatu nostettua jo robotisoiduissa tehtävissä lähes 70 prosenttiin ostolaskujen reitityksessä ja 30 prosenttiin tiliöinneissä. Automaation myötä saavutetut laskennalliset säästöt olivat yli 10 henkilötyövuotta. Koska kehittämistyö on edelleen kesken, ei henkilövähennyksiä ole ollut mahdollista tehdä vastaavasti. Talousspalvelut vastaanotti vuodenvaihteessa parisen kymmentä uutta työntekijää taloustehtäviä keskitettäessä Uusi Vantaan myötä.

Rahoitus ja riskienhallinta: Vantaan kaupungin vuoden 2020 nettolainanotto jäi ennakoitua paremmasta kasatilanteesta johtuen 39 milj. euroa negatiiviseksi ja kaupungin pitkäaikainen lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 858 milj. euroa. Velka/asukas ennustetaan olleen vuoden 2020 lopussa 3 617 euroa eli laskeneen edellisestä vuodesta yli 200 euroa/asukas johtuen myös edelleen voimakkaana jatkuneesta väestönkasvusta.

Lainasalkun vuosittaisten lyhennysten lisäksi kaupunki maksoi pois ja jälleenrahoitti ennen aikaisesta kaksi lainaa kiinteäkorkoisilla 0-korkoisilla lainoilla. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin yhteensä 120 milj. euroa. Lainasalkun keskikorko painui 0,20 prosenttiin ja kaupungin korkomenot alittivat vuonna 2020 1,9 milj. euroa. Lainasalkun suojausaste nousi ja korkoriskiasema parani edelleen edellisestä vuodesta.

Keväällä alkanut koronapandemia siirsi riskienhallinnan painopisteen valmiuteen ja riskienhallintapäällikkö siirtyi täysipäiväiseksi valmiuspäälliköksi kuntademokratian palvelualueelle. Yksikköön rekrytoitiin riskienhallinnan asiantuntija syyskuussa, ja riskienhallinnan kehittämistä on jatkettu uudelleen organisoidun riskienhallinnan, turvallisuuden ja valmiuden kokonaisuuden mukaisilla linjauksilla.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä valmistuivat uudet väestöennuste- ja väestöraportit kesäkauden aikana. Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa VM:n digitalisaatorahoituksella käynnistyneessä väestöennustejärjestelmän kehitystyössä on tehty määrittelyvaiheen töitä. Valtuustokauden väliarviointi tehtiin syksyn aikana ja uuden strategian valmistelu on käynnistetty. Vastuullisuuden strategiateeman toimenpiteitä on edistetty eri hankkeissa. Tiedolla johtamisen strategisen kehitysryhmän raportti toimenpide-ehdotuksineen valmistui. Kaupungin häiriötilannejohtoryhmän toimintaa tuettiin henkilöresurssien väliaikaisilla siirroilla. Kaupungin edunvalvonnassa hyvinvointialueuudistuksen sekä EU:n elpymisrahoitushaun valmistelu on ollut keskiössä.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 1,06 milj. euroa ja tuotot ylittivät talousarvion 8 prosentilla. Toimintakulujen toteuma oli noin 6,2 milj. euroa ja kulut alittivat talousarvion 11 prosentilla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	31 522	31 540	37 914
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	6 117	4 900	6 986
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	61 658	51 970	50 998
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	24 313	19 500	28 247
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	12,0	11,9	11,7

11 50

Henkilöstö ja konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 681	0	4 681	4 311	369
Menot	-63 607	-17	-63 623	-58 683	-4 941
Toimintakate	-58 926	-17	-58 943	-54 371	-4 571

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu käynnistettiin konserniyhteisöjen kanssa kesällä 2020. Omistajaohjauksen keskeisen ohjeistuksen uudistaminen valmistui syksyllä 2020. Valtuusto hyväksyi konserniohjeen sekä konserniyhtiöiden omistajapoliittiset linjaukset syyskuussa 2020 ja ne tulivat voimaan 1.10.2020. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva CG-ohje hyväksyttiin kaupunginhallituksen konsernijaostossa 7.10.2020. Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset vahvistettiin konsernijaoston ja kaupunginhallituksen toimesta valtaosalle konserniyhtiöistä vuoden 2020 loppupuolella. Yhtiöiden tavoitteet uudistettiin ja yhtenäistettiin talousarvioon 2021 ja konsernijaosto hyväksyi uudistetut tavoitteet elokuussa. Konserniyhtiöiden hallitustyöskentelyn arviointi toteutettiin huhtikuussa ja isompien yhtiön työpajat pidettiin touko-kesäkuussa. Arvioinnista raportoitii konsernijaostolle elokuussa.

Uusi keskitetty hr-toimintamalli käynnistyi vuoden vaihteessa. Samalla keskitetty hr:n asiakaspalvelu ja hr-palveluportaali tarjoaa sähköisen asiointikanavan mm. täyttölupien hakemiseen. Yhteydenottoja kanavan kautta tulee kuukausittain 2 800-2 900 kappaletta. Palveluportaalin käyttöönotto ja asiakasprosessien kehittäminen nousivat entistä merkittävämmäksi myös poikkeusolojen aikana.

Vuoden aikana on keskitytty Uusi Vantaa muutostuen toteuttamiseen toimialoille johtamisjärjestelmän rakentamiseen sekä palvelussuhde- ja keskitetyn asiakaspalvelun prosessien sujuvuuden varmistamiseen ja uuden toimintamallin vakiinnuttamiseen.

Kehittämispalveluissa on kilpailutettu henkilöstökoulutuksen järjestäminen kaupunkitasoisesti ja kumppaniksi valikoitui Metropolia ammattikorkeakoulu. Lisäksi Vantaan kaupungin johtamisen, esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämispalveluiden strategisten kehittämiskumppaneiden kilpailutus saatiin vuoden aikana valmisteltua. Uudet sopimukset astuvat voimaan vuoden 2021 maaliskuussa. Valmennus- ja kehittämispalveluita sekä henkilöstökoulutusta on tuotettu virtuaalisesti sekä poikkeusolopoolin avulla että omatoimisesti.

Koronaviruspandemian myötä resurssikeskus organisoii suljettujen työpisteiden henkilöstösiirtoja kriittisille aloille ja toimintoihin, joissa henkilöstön tarve on kasvanut. Sijoituksia tehtiin kuukauden aikana 380. Yksiköiden sulkemisten päätyttyä resurssikeskus informoi siirron päättymisistä esimiehiä. Suljettujen yksiköiden avautumisen myötä resurssikeskukseen ei ole informoitu uusia vapaana olevia resursseja.

Toiminnan kehittäminen on jatkunut poikkeusoloista huolimatta: kaupungissa otettiin käyttöön henkilöstökoulutukseen verkko-oppimisympäristö ja työterveyshuollon ensimmäinen sopimuskausi uusien kumppaneiden kanssa on ollut tuotannossa.

Hankintaa koronaviruspandemia on työllistänyt erityisesti henkilösuojausten ja käsidesien tilaamisessa, koska normaalit sopimustoimittajien toimituskanavat eivät toimineet. Muutoin hankinta on toiminut poikkeusoloista huolimatta normaalisti. Henkilöstöruokailussa on laajennettu mobiilimaksamisen käyttämistä. Uudet tilaus- ja kilpailutusjärjestelmät on otettu käyttöön. Keittiöverkkojen pilotointi on käynnissä.

Tietohallinnon keskeisimpiä toiminnan uudistuksia ovat olleet IT-integraattoripalvelun käyttöönotto ja strategisen tietohallinnon vakiinnuttaminen. Toiminta painottui IT-palvelutuotannon perustekijöiden parantamisen ohella merkittävästi myös IT-investointiohjelman suunnitteluun ja toteutukseen sekä tietoturvaan.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2020 noin 4,31 milj. euroa ja toimintakulut noin 58,68 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot alittuivat noin 0,37 milj. euroa. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 4,9 milj. euroa.

Hr-yksiköiden toimintatuotot vuonna 2020 toteutuivat 108 prosenttisesti verrattuna talousarvioon. Toimintakulut vuonna 2020 olivat 94 prosenttia talousarviosta.

Hankinnan vuoden 2020 toimintatuotot olivat 50 prosenttia ja toimintakulut 73 prosenttia talousarviosta. Pääasiallisesti tähän vaikutti ateriapalveluiden ostojen ennakoitua pienempi määrä koronasta johtuen.

Tietohallinnon toimintatuotot vuonna 2020 olivat 117 prosenttia ja toimintakulut 94 prosenttia talousarviosta. Koronapandemia siirsi Apotin syksyn käyttöönottoja vuodelle 2021, minkä seurauksena Apotin kustannuksia siirtyi vuodelta 2020 vuodelle 2021. Kustannusten siirtyminen aiheutti lisämäärärahan (2 milj. euroa) tarpeen tietohallinnon talousarvioon vuodelle 2021. Talouden sopeuttamiseksi tietohallinto säästi vuonna 2020 toimintakuluistaan noin 2,7 milj. euroa.

Konserniohjauksen ja -valvonnan toimintatuotot vuonna 2020 toteutuivat 100 prosenttisesti verrattuna talousarvioon. Toimintakulujen toteutuminen vuonna 2020 oli 76 prosenttia verrattuna talousarvioon.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Henkilöstöhallinto			
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut ja Kupela)		3,30 %	3,30 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	325	360	360
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Palkkalaskelman hinta			
Muut sopimusalat (KVTES)	12,4	10,5	11,8
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	18,4	22,1	17,8
Tietohallinto			
Työasemamäärä hallinto			
- kannettavat ja työasemat, kpl	8 226	8 700	8 290
Työasemamäärä opetus			
- kannettavat ja työasemat, kpl	5 742	9 700	23 663
(Chromebookit laskettu mukaan)			
Asiakastytytyväisyys			
- ServiceDesk (1-5)	4,6	4,4	4,5
Tikettimäärä			
- Keskimäärin kuukaudessa	6 646	7 200	6 635
IT-investointien onnistunut läpivienti			
- budjettitoteuma	82 %	90 %	88 %

11 60

Kasvupalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 400	0	7 400	5 423	1 977
Menot	-42 821	-4 466	-47 288	-41 696	-5 591
Toimintakate	-35 421	-4 466	-39 888	-36 273	-3 615

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2020 oli kasvupalveluissa voimakasta organisaation rakenteen, prosessien ja toimintatapojen kehittämisen aikaa. Vantaa-Kerava työllisyyden kuntakokeilun valmistelu jatkui aktiivisena läpi vuoden. Uuden palvelu-aluekokonaisuuden johtamisjärjestelmän lisäksi vietiin eteenpäin kahteen kaupunkitasoiseen strategiateemaan liittyvää työskentelyä. Koronaepidemian aiheuttama toimintaympäristön muutos haastoi kasvupalveluiden palvelutoiminnan vuonna 2020. Palvelualueen asiakaspalvelu siirtyi määräaikaaisesti pääasiassa sähköisiin kanaviin poikkeustilan vuoksi. Koronan aiheuttama talouskriisi lisäsi voimakkaasti työttömyyttä. Osana koronakriisin hoitoa, kasvupalvelut käynnisti uutena palveluna yksinyrittäjien tukihakemusten käsittelyn. Kasvupalveluissa useiden projektien toiminta vaikeutui poikkeustilanteessa, mm. kumppaniorganisaatioiden henkilöstölomautusten vuoksi. Monet projektit saivat kaipaamaansa jatkokautta tai projektin tavoitteita muutettiin vastaamaan paremmin muuttunutta tilannetta. MEK –ohjelman mukaista S2-kielen opetusta ei voitu järjestää kevään ja kesän poikkeustilan aikana suunnitellusti. Maahanmuuttajapalveluihin liittyvän koordinaativastuun siirryttyä palvelualueelle, aloitettiin verkostomainen palveluiden kehittäminen Neuvova Vantaa –hankkeen puitteissa.

Elinkeinopalvelut keskittyi vuonna 2020 laajan yhteistyöverkostonsa avulla elvyttäviin palveluihin ja toimenpiteisiin, joilla tuettiin Vantaalla toimivien yritysten toimintamahdollisuuksia haastavassa koronatilanteessa. Työssä keskityttiin erityisesti Aviapolis alueen yritysten tilanteen selvittämiseen, sillä kyseessä on alueellisesti merkittävä työpaikkojen keskittymä. Elinkeinopalvelut kokosi aktiivisesti elvyttävien toimenpiteiden rahoitusmahdollisuuksia verkostojensa kautta, sekä valmisteli Vantaan esitystä kansallista EU:n elvytyspakettia varten. Vuoden aikana toteutettiin myös mittava Vantaan innovaatioympäristöanalyysi, jonka tulosten pohjalta Vantaata halutaan kehittää eteenpäin innovaatioympäristönä. Palveluyksikkö osallistui tiiviisti kaupunkitasoisen Oppimiskampus -kärkihankkeen valmisteluun.

Palveluyksikön henkilöresurssit ovat olleet vajaat läpi vuoden 2020, mutta tilanne on paranemassa vakanssien täyttämisen myötä.

Työllisyyspalvelut aloitti työllisyyden kuntakokeilun valmistelun alkuvuodesta 2020 yhdessä Keravan kaupungin kanssa. Kokeilun valmistelu edellytti henkilökunnan laajamittaista kouluttamista sekä tehtäväjärjestelyjä. Organisaation kehittäminen ja tehtävien uudelleen järjestelyt käsiteltiin yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa syksyllä 2020. Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2020. Laki on määräaikaainen ja se on voimassa 1.3.2021-30.6.2023.

Koronapandemian aiheuttamat lomautukset ja irtisanomiset aiheuttivat työttömyyden nopean kasvun. Palveluohjauksien määrät kunnan palveluihin vähenivät, koska valtakunnalliset palvelut ruuhkautuivat uusien asiakkaiden määrän kasvaessa.

Palvelua on jouduttu koronapandemian johdosta tuottamaan myös etäpalveluna. Tämä on vähentänyt asiakkaiden kohtaamisia, mikä on heikentänyt palveluiden vaikuttavuutta.

Kuntouttavan työtoiminnan osalta asiakasohjauksen tehostaminen oli yksi vuoden 2020 tärkeimmistä kehittämiskohteista. Kehittäminen jäi alkuvuodesta kesken koronaepidemian vuoksi, kun valmennustalojen toiminta oli keskeytettyä 17.3.-31.5.2020 välisen ajan valtioneuvoston päätöksellä, jonka jälkeen toimintaa pystyttiin jatkamaan normaalisti. 9.12.2020 epidemian yltyessä lähitoiminta keskeytettiin uudelleen, mutta tällä kertaa lähes kaikki asiakkaat voitiin siirtää etäkuntoutukseen. Vuoden aikana uusina toimintoina käynnistettiin suosiota saanut Valokeila-valmennus valmennustalo Luxissa. Loppuvuodesta valmennustalo Reelissä pyöräverssaan toiminta lakkautettiin, jolloin suositun Uusioverstaan toimintaa pystyttiin laajentamaan.

Talousarvion toteutuminen

Kasvupalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2020 olivat noin 5,4 milj. euroa (73 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 41,7 milj. euroa (88 % talousarviosta).

Kasvupalveluiden talousarvion toteutumiseen vaikutti voimakkaasti työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys, joka lähti nousuun jo maaliskuuhun aikana koronaviruksen aiheuttaman talouskriisin myötä. Palvelualue haki lisätalousarviossa ylityksen verran lisämäärärahaa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma vuonna 2020 oli 21,9 milj. euroa, mikä oli noin 25 prosenttia (4,4 milj. euroa) korkeampi kuin vuonna 2019. Syitä kuntaosuuden kasvuun selvitettiin yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa. Kuntaosuuden määrään vaikuttaa eniten työttömyyden kehitys sekä virrat työmarkkinatukilistalle, pienellä viiveellä. Vantaalla on voimakas korrelaatio työttömyyden kasvun ja kuntaosuuskasvun välillä, joka tarkoittaa sitä, että yksin palveluiden avulla Vantaa ei voi hallita työmarkkinatuen kasvua. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiin vaikuttavat monet eri tekijät. Näitä ovat mm. työsuhteiden laatu (osa-aikatyöt, soviteltu tuki), työvoiman kysyntä, kohtaanto, yleinen työttömyys, työttömyyden pitkittyminen ja rakenteelliset tekijät. Demografiset tekijät, kuten ikä (pitkäaikaistyöttömyys, eläköityminen), nuorisoasteiden määrä (nuoret ensimmäistä kertaa työmarkkinoille tullessaan ovat työmarkkinatuensaajia), muuttoliike, lapsiluku (korotettu etuus), nuorten asumismuoto (vanhempien luona asuvilla) sekä muut tekijät kuten maksupäivien lukumäärä kuukaudessa.

Palvelualueen toiminnan tuotot laskivat joiltakin osin, johtuen toiminnan keskeytymisestä koronatilanteesta. Säästöjä tuli erityisesti tukityöllistämisen osalta, 1,2 milj. euroa sekä palveluiden ostojen vähentymisen vuoksi. Säästöjä kertyi vuoden aikana myös lykkääntyneiden rekrytointien vuoksi.

Kasvupalveluiden hallinnon kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2020 olivat noin 291 000 euroa (78 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 653 000 euroa (71 % talousarviosta).

Elinkeinopalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2020 olivat noin 0,9 milj. euroa (49 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 3,0 milj. euroa (68 % talousarviosta).

Talousarvion alittuminen johtui lähinnä täyttämättömistä vakansseista sekä elinvoima- ja vetovoima -ohjelman toteutumattomista toimenpiteistä.

Projektitoiminnassa poikkeustilanne vaikutti projektien toteuttamiseen ja maksatuskausiin siten, että joidenkin tulojen osalta ilmenee viiveitä.

Työllisyyspalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2020 olivat noin 4,2 milj. euroa (81 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 38 milj. euroa (91 % talousarviosta).

Kuntouttavan työtoiminnassa syntyi lisäkuluja siivouksen tehostamisesta ja hygieniatarvikeostoista. Henkilöstön palkoissa säästettiin, koska vuoden aikana oli useita henkilöstövaihdoksia ja johtavan sosiaalityöntekijän rekrytoinnissa oli vaikeuksia. Myös ostopalveluiden osalta säästettiin, sillä kaikki ryhmät eivät päässeet aloittamaan toimintaansa epidemian johdosta heikentyneen asiakasohjauksen vuoksi. Säästöillä pystyttiin paikkaamaan osin lisääntyneitä kunnan työmarkkinaosuusmaksuja.

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi voimakkaasti vuoden 2020 aikana. Säästöä syntyi palkkatukimenojen sekä henkilöstön palkkamenojen osalta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Elinkeinopalvelut			
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	500	542
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 724	1 800	2 416
Työllisyyspalvelut			
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän vuosimuutos (%)	1 709 -2,9 %	2 130 10,0 %	1 337
Työttömien nuorten virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen	32,3 % (37,6 %) *)	27 %	40,7 %
Ei työttömänä tai toimenpiteissä kolme kuukautta kaupungin palkkatukityösuhteen päättymisen jälkeen (tammi-huhtikuu) - vuosi	28 %	32,7 %	24,0 %
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelu TYP:n päättyneet asiakkuudet	1 873	2 500	921
Valmennustalojen asiakaspäivän hinta	63 €	60 €	77 €
Valmennustalojen asiakaspaikkojen täyttöaste	60 %	70 %	58 %

*) Sulkeissa ikäryhmä 15-29-vuotiaat, muut ikäryhmä 15-24-vuotiaat.

11 80

Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5	0	5	9	-4
Menot	-2 894	-13	-2 907	-2 889	-18
Toimintakate	-2 889	-13	-2 902	-2 880	-22

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi palvelualue aloitti toimintansa vuoden alussa. Korona vaikeutti jonkin verran käynnistymistä ja luonnollisesti muutti työtapoja. Pääosa henkilöstöstä työskenteli maaliskuun puolesta välistä alkaen etänä suurimman osan viikosta. Palvelualueen tulokortin vuoden 2020 tavoitteet toteutuivat varsin hyvin pandemiasta huolimatta.

Lakiasioiden ja päätösvalmistelun palveluyksikössä keskeisiä muutoksia olivat toimielinten kokousten siirtyminen ns. hybridikokouksiksi. Kuntalain pikaisen muutoksen myötä mahdollistui toimielinten kokouksen järjestäminen etänä kongressisovelluksen kautta. Myös valmistautuminen seuraavaan valtuustokauden vaihdokseen alkoi.

Kaupunkiturvallisuuden tiimi aloitti varsinaisesti toimintansa maaliskuussa, kun myös Itä-Uudenmaan poliisin ja kaupungin yhteinen poliisikoordinaattori aloitti toimintansa. Pandemiatilanteen vuoksi kaupunkiturvallisuustiimin keskeisemmäksi tehtäväksi ensimmäisenä toimintavuonna muodostui häiriötilannejohtamisen organisointi, tilannekeskuksen perustaminen ja sen toiminta ja viranomaisyhteistyö.

Uuden toimialatasoisen PR- ja assistenttitiimin toimintamalleja hiottiin. Myös muiden toimialojen Yhteisten palveluiden yksiköiden kanssa aloitettiin yhteistyö. Julkisten tilojen sulkeminen vaikutti kaupungintalolla tuki- ja palvelutiimin toimintaan.

Tiedonhallinnan ja kaupunginarkiston tiimeissä valmisteltiin vuoden 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain edellyttämiä kokonaisuuksia; kaupunkitasoisen tiedonhallintamallin laatimista ja arkiston sähköistämistä.

Osa henkilöstöstä työskenteli oman työnsä ohella vaalitoimistossa, jossa aloitettiin vuoden 2021 kuntavaalien järjestelyt.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen toimintakulut olivat 99 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	16	10	14
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	640	300	90
Käännöstyöt	3 057	3 000	2 981

11 70

Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	350	0	350	63	288
Menot	-2 363	79	-2 283	-1 669	-614
Toimintakate	-2 013	79	-1 933	-1 606	-327

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi Vantaa –organisaatiomuutoksen myötä viestintään keskitettiin kaupunki-, alue- ja matkailumarkkinointi. Koronan vuoksi markkinointia kevennettiin ja resursseja suunnattiin koronaviestintään. Monikielistä viestintää kehitettiin ja sille muodostettiin pysyviä käytäntöjä. Koronaviestintään käytettiin uusia kanavia, maksullisista mainostiloista alueilla kiertävään pakettiautoon. Vantaa.fi -julkaisualustan kilpailutus saatiin päätökseen.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alitettiin huolimatta koronan aiheuttamista lisäkuluista. Osana sovittuja tuottavuustoimenpiteitä hoitovapaan sijaisuuksia jätettiin täyttämättä tai viivästytettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Viestinnän kustannukset, euroa per asukas	5,59	6,89	6,07

11 30

Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-399	0	-399	-389	-11
Toimintakate	-399	0	-399	-389	-11

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti.

Toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen talousarvio alittui.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	40 119	0	40 119	39 920	199
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	270	-270
Materiaalit ja palvelut	-5 558	0	-5 558	-5 300	-257
Henkilöstömenot	-27 121	0	-27 121	-26 822	-298
Poistot ja arvonalentumiset	-1 556	0	-1 556	-1 405	-151
Liiketoiminnan muut menot	-5 884	0	-5 884	-5 841	-43
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	0	0	0	821	-821
Muut rahoitustulot	0	0	0	4	-4
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	4	-4
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	0	0	825	-825
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	314	-314
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	1 139	-1 139

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa alueensa kuntien palo- ja pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoito-palvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytintjärjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto on järjestetty yhteistoimintasopimuksen perusteella osana Vantaan kaupunkia. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuuluu kaupunkistrategia ja johto toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Korona pandemia vaikutti pelastuslaitoksen toimintaan. Ihmisten liikkumisen ja yhteiskunnan aktiivisuuden väheneminen pienensi pelastustehtävien määrää. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2020 oli 6 858 sammutus- ja pelastustehtävää (2019; 8 021 kpl). Tiukimpien rajoitustoimien aikana, huhti-toukokuussa ja joulukuussa pelastustoimen tehtäviä oli jopa kolmanneksen normaalia vähemmän.

Ensihoitotehtävien määrä myös väheni. Vuonna 2020 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ambulanssien kokonaistehtävämäärä oli 36 522, kun edellisellä vuonna se oli 39 528. Vaikka ensihoidon hälytystehtävät määrällisesti vähenivät, niin samanaikaisesti tehtävien kestot pitenivät, johtuen toimenpiteistä tartuntojen vähentämiseksi.

Onnettomuuksien ehkäisemiseksi alueella tehtiin määräaikaista valvontakäyntejä muihin kuin asuinrakennuksiin 1 503 kohteeseen, joka vastaa 90 prosentin toteumaa suhteessa tavoiteasetteluun.

Paloturvallisuuden itsearviointien lomakkeita lähetettiin 5 921 pientaloon, ja näistä palautettiin lähes 90 prosenttia. Taloyhtiöille lähetettiin paloturvallisuuden itsearviointien lomakkeita 642, joista määräaikaan mennessä palautui 60 prosenttia.

Korona pandemian aikana Keski-Uudenmaan pelastuslaitos asetti yhteyshenkilöt kuntien johto- ja häiriötilannekeskuksiin tukemaan tilannekuvan muodostamista. Myös pelastuslaitoksen oma johtokeskus seurasi tilannetta tehostetusti.

Pelastustoimen palvelutasopäätösten valmistelun perustaksi Helsingin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset laativat yhteisen Uudenmaan alueen riskianalyysin. Lisäksi pelastuslaitoksien palvelutasopäätöksiä yhtenäistettiin. Pelastuslaitos pyysi palvelutasopäätöksen valmistelun yhteydessä lausunnot alueensa kunnilta, kaupungeilta, henkilöstöltä ja asukkailta. Pelastuslaitoksen johtokunta hyväksyi 8.12.2020 Keski-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen vuosille 2021–2024.

Pelastuslaitosta valvova Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyysi 14.10.2020 Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimelta selvitystä pelastustoiminnan palvelutasossa, koska nykyisillä resursseilla pelastuslaitos ei kykene taavoittamaan I luokan riskiruutuja asetetussa kuuden minuutin toimintavalmiusajassa. Annetussa selvityksessä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta esitti 8.12.2020 ratkaisuksi kolmen uuden kärkiyksikön perustamista ja sijoittamista Vantaalle sekä nykyisin Mittatielle sijoitetun kärkiyksikön uudelleensijoittamista.

Sosiaali- ja terveystoimen uudistus on myös pelastustoimen uudistus. Uudenmaan erillisratkaisun perusteella Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue on esitetty lainsäädännössä jaettavaksi Keski-Uudenmaan ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueisiin, joille annetaan myös pelastustoimen järjestämisvastuu. Syksyllä 2020 pelastuslaitos kiinnitti lausunnossaan lakiesityksestä erityisesti huomiota pelastuslaitoksen säilymiseen yhtenäisenä uudistuksen toteutuessa sekä pelastuslaitoksen mahdollisuuteen toimia jatkossakin ensihoidossa.

Pelastuslaitos jatkoi toimintaansa kehittämistä vuonna 2020. Pelastuslaitoksen tavoitteena on siirtyä vähitellen prosessimaiseen toimintatapaan, jonka perusta on asiakas ja yhdessä tekeminen. Myös esimiestyöhön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Pelastuslaitoksen toimintatavan muutosta tukeva uusi hallinnollinen organisaatio käynnistyi 20.1.2020.

Talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio jakaantuu kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle. Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Vuonna 2020 pelastuslaitoksen liikeylijäämä oli yhteensä 821 117,73 euroa. Lopulliseksi tilikauden yli-jäämäksi muodostui poistoerokirjausten jälkeen 1 139 197,10 euroa.

Pelastustoimen liikevaihto oli 29,3 milj. euroa (28,4 milj. euroa vuonna 2019). Liikevaihto ylittyi 0,1 milj. euroa. Toimintakulut olivat 27,3 milj. euroa (27,1 milj. euroa vuonna 2019). Toimintakulut alittivat talousarvion 0,5 milj. euroa. Pelastustoimen liikeylijäämä oli 874 612,98 euroa.

Ensihoidon osalta liikevaihto oli 10,8 milj. euroa (10,3 milj. euroa vuonna 2019). Ensihoidossa kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3,7 milj. euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautetaan tuloja yhteistoimintasopimuksen mukaisesti, 2,2 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2019). HYKS-Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokerätymä oli 1,6 milj. euroa (1,7 milj. euroa vuonna 2019). Ensihoidon toimintakulut olivat 10,7 milj. euroa (10,3 milj. euroa vuonna 2019.)

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2020	Toteutuma	Ylitys/alitus
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 556	2 065	509
Investointien rahavirta	-2 300	-1 865	435
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	-1 608	-1 608
Rahavarojen muutos	-744	-1 408	-664

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 199 921 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos -1 408 154 euroa laskee rahavarojen määrän 2 400 572 euroon.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2020	Toteutuma	Ylitys/alitus
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvokalusto	-1 890	-1 929	39
Muu pelastus- ja huoltokalusto	-100	-16	-84
Asemakalusto	-120	-150	30
Johtokeskukset	-100	-20	-80
Väestönsuojelujärjestelmät	-40	0	-40
Tietojärjestelmät	-50	-104	54
Investoinnit yhteensä	-2 300	-2 219	-81
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	189	-189
Investoinnit netto	-2 300	-2 030	-270

Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite investoinneille oli 2,3 milj. euroa. Investointien sitova tavoite toteutui, kun investointeihin kului 2 218 852 euroa. Nettoinvestoinnit rahoitusosuuksien 136 000 euroa ja autojen myynnistä kertyneiden luovutusvoittojen 53 083 euroa jälkeen olivat 2 029 768 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Valvontakäynnit ja paloturvallisuuden itsearvioinnit	6 227	7 700	7 434
Turvallisuusviestintä (henk.)	57 470	90 000	21 362
Pelastustoimen tehtävät	8 023	8 000	6 858
Ensihoitotehtävät	39 528	38 000	36 522
Menot € / asukas	82,59	86,68	83,11

12

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Vastuhenkilö: Jukka T Salminen

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Puheenjohtaja: Pirkko Letto

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä					
Tulot	41 951	-692	41 259	40 922	337
Menot	-673 159	-36 867	-710 026	-713 179	3 153
Toimintakate	-631 208	-37 559	-668 767	-672 257	3 491
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman erikoissairaanhoitoa					
Tulot	40 651	-692	39 959	39 212	747
Menot	-421 099	-36 867	-457 966	-455 960	-2 005
Toimintakate	-380 448	-37 559	-418 007	-416 749	-1 258

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Maaliskuussa 2020 alkanut koronanepidemia vaati sosiaali- ja terveydenhuollolta nopeita toimenpiteitä ja palvelutuotannon muutoksia. Vaikka toimiala selvisi vaatimuksista hyvin, hoito- ja palveluvelka ja epidemian pitkittymisen seuraukset heijastuvat pitkälle tuleviin vuosiin.

Martinlaakson terveysasemasta tehtiin ajanvarauksella toimiva epidemiaterveysasema, jonne ohjattiin kaikki hengitystieoireiset potilaat. Ikääntyneiden asumispalveluihin ja Vantaan sairaalaan perustettiin kohorttiosastot. Elokuussa aloitettiin ilmaisten kasvomaskien jako kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville ihmisille useissa toimipisteissä, ja jakeluverkostoa laajennettiin edelleen syksyn aikana. Palvelutarjontaa sopeutettiin otamalla onnistuneesti etä- ja digipalveluja käyttöön toimialan eri palveluissa.

Vantaan alueella toimi neljä koronan näytteenottopistettä. Vuonna 2020 testattiin 92 000 vantaalaista, joista covid-19-positiivisia oli 3 400 (3,7 %). Koronan vuoksi erikoissairaanhoidossa hoidettiin 152 vantaalaista. Vantaan sairaalatoiminnassa hoidettiin 65 henkilöä, joilla oli todettu korona joko sairaalajakson aikana tai -jakson syynä. Lisäksi kotihoidossa ja hoiva-asumisessa hoidettiin jonkin verran koronapotilaita. Vuonna 2020 koronaan menehtyi 64 vantaalaista. Tartunnanjäljitykseen lisättiin resurssia syksyn aikana useaan otteeseen. Loppuvuodesta toimialalla valmisteltiin suunnitelmat covid-19-rokotusten järjestämiseksi.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla käynnistettiin covid-19-terveysturvallisuustoimenpiteet. HUS Diagnostiikka vastaa näytteenotosta lentoasemalla ja analytiikasta. Lentokentällä testattiin yhteensä noin 50 000 matkustajaa, joiden osalta 2 prosenttia näytteistä osoittautui koronapositiivisiksi. Syyskuussa käynnistettiin kansainvälistäkin huomioita saanut pilotti koronakoirien hyödyntämisestä koronaviruksen tunnistamisessa. Vantaa huolehti myös karanteeniin joutuneiden ja sairastuneiden lentomatrustajien majoitus- ja ruokakassipalvelusta silloin, kun he eivät itse voineet sitä järjestää.

Kaupunkiin perustetun resurssikeskuksen kautta toimialalle siirtyi väliaikaisesti noin 300 työntekijää kaupungin muista toiminnoista. Myös toimialan sisällä siirtyi henkilökuntaa alas ajetuista toiminnoista niihin yksiköihin, joissa oli lisähenkilöstötarvetta. Resurssikeskuksen toiminta keskeytettiin kesän ajaksi, ja apuna olleet työntekijät palasivat omiin tehtäviinsä. Toisen epidemia-aallon alkaessa resurssikeskuksen toiminta käynnistettiin uudelleen.

Sote-uudistuksen alueellinen valmistelu käynnistettiin Tulevaisuuden sote-keskus - ja rakenneuudistushankkeilla. Kevään aikana Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystoimet valmistelivat yhdessä hankehakemukset, ja alueelle myönnettiin 29.6.2020 hakemusten mukaiset valtionavustukset. Hankeorganisaatio perustettiin, hankesuunnitelmia toteuttava projektitoiminta käynnistettiin ja sujuvat yhteistyörakenteet kaupunkien sisällä ja Vantaan ja Keravan välillä luotiin. Tulevaisuuden sote-keskus -hanketta käynnistettäessä kiinnitettiin erityinen huomio siihen, että hankkeessa tehtävä kehittämistyö palvelee palvelualueiden asiakastavoitteita. Osana rakenneuudistuksen hankekokonaisuutta käynnistyi erikoissairaanhoidon ohjauksen kehittämistyö Uusimaa-ta-soisena yhteistyönä.

Lautakunnan edellyttämä palvelurakenneohjelma käynnistettiin laatimalla palvelutuotannon nykytila-analyysi. Palvelurakenneohjelmaa jatketaan tavoitteena sote-palvelujärjestelmän kokonaisvaikuttavuuden parantaminen ja kustannuskasvun hillintä. Toimiala esitteli kaupunkitasoiselle tuottavuus- ja kasvutoimikunnalle talouden hallintaan ja kustannustason hillintää tähtääviä toimenpiteitä, jotka käynnistettiin.

Suun terveydenhuollon liikelaitos keskeytti poikkeusolojen takia keväällä kiireettömän hoidon, mistä aiheutui toimintavolyymien ja asiakasmaksukertymän voimakas pienentyminen. Liikelaitoksen talousarvion arvioidun alijäämän kattamiseksi toimiala kohdensi liikelaitokselle 2,0 milj. euron avustuksen.

Digitalisaatiota ja sähköisiä palvelu- ja asiointikanavia hyödynnettiin palvelujen saatavuuden ja laadun parantamisessa (mm. Apotti, Maisa, etäpalvelut). Tietojohtamisen työkaluja kehitettiin johtamisen tueksi, ja Apotista saatavien tietojen validointia edistettiin. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotissa havaittuja raportointiin liittyviä puutteita korjattiin lakisääteisen raportoinnin ja tietojohtamisen tueksi. Järjestelmän käytettävyys ei vielä ole sillä tasolla, jolla luvattu hyötypotentiaali voitaisiin saavuttaa.

Kaupunkitasoisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiateeman vetovastuu oli toimialalla; teeman johtoryhmässä määritettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja mittarit.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan hr- ja hankinnan tukipalvelut siirtyivät kaupungin henkilöstö- ja konsernipalvelujen tulosalueen tuotettaviksi Uusi Vantaa -toimintamallin mukaisesti vuoden 2021 alusta.

Huolimatta pandemian aiheuttamista poikkeuksellisista paineista sosiaali- ja terveystoimessa jatkettiin pitkäjänteistä työtä toimialalle asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lasten ja nuorten huostaanottojen tarve ei kuitenkaan vähentynyt toivotusti. Vuonna 2020 otettiin huostaan 108 lasta, mikä oli 0,22 prosenttia 0–17-vuotiaista vantaalaisista tavoitteen oltua alle 0,20 prosenttia ikäluokasta. Omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palvelutarvetta asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvoi tavoitteen mukaisesti 93,4 prosenttiin. Asunnottomuus ei vähentynyt vuoden 2018 lähtötasosta, vaikkakin asunnottomia oli vähemmän kuin vuonna 2019. Kotouttamispalvelujen piiriin vuonna 2019 tulleiden työikäisten kotoutuminen toteutui pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti; suomen kielen kurssille osallistumistavoitteen toteutumattomuuteen vaikutti osaltaan koronan vaikutus koulutustarjontaan. Terveysasemien vastaanotoille pääsy kiireettömässä asiassa ei nopeutunut; pandemian vuoksi mm. ajanvarausprosessin muutosten ja etävastaanottojen lisääntymisen myötä raportointitiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Toimiala hyödynsi sosiaalista mediaa aktiivisessa tiedottamisessaan ja positiivisen työnantajamielikuvan luomisessa. Toimialan twitter-tililtä (@Vantaansote) viestitettiin vuoden aikana 260 kertaa. Uutisaiheissa käsiteltiin monia toimialaa koskettavia ajankohtaisia asioita, välitettiin Covid-19-tietoa, nostettiin esiin toimialan rekrytointikampanjoita ja vuoden lopussa paljon huomiota saivat Helsinki-Vantaan lentoasemalla työnsä aloittaneet koronakoirat.

Talousarvion toteutuminen 2020

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menot vuonna 2020 olivat 713,2 milj. euroa ja tulot 40,9 milj. euroa.

Toimialan lopulliseen määrärahaan verrattuna menot ylittyivät 1,2 milj. euroa ja tulot alittuivat 0,3 milj. euroa. Toimintakate oli 3,5 milj. euroa lopullista talousarviota heikompi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon menot vuonna 2020 olivat 456,0 milj. euroa ja tulot 39,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 21.9.2020 toimialan menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 36,5 milj. eurolla ja pienensi tulomäärärahaa 0,7 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen.

Menomäärärahan korotuksesta 2,4 milj. euroa muodostui Vantaan lentokentällä toteutetun terveysturvallisuusvalvonnan menoista, 16,3 milj. euroa muista pandemian aiheuttamista menoista, 0,7 milj. euroa valtiorahoitteen Tulevaisuuden Sote-keskus- ja Rakenneuudistushankkeen menoista ja 17,1 milj. euroa toimialan normaalin toiminnan menoista.

Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettuja määrärahoja siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä toimialalle 0,2 milj. euroa. Lisäksi toimialan talousarvioon siirrettiin myönteisen erityiskohtelun hankkeen määrärahoja 0,1 milj. euroa.

Toimialan alkuperäiseen talousarvioon nähden normaalin toiminnan menot ilman pandemia- ja lentokenttätöiminnan menoja ylittyivät 13,9 milj. eurolla ja tulot alittuivat 1,6 milj. eurolla. Menoylitys syntyi pääosin lastensuojelun ja varhaisen tuen (8,1 milj. euroa) sekä vanhusten ja vammaisten hoivapalvelujen (4,4 milj. euroa) ostoista.

Lopulliseen määrärahaan nähden normaalin palvelutuotannon osalta menot alittuivat 4,3 milj. eurolla. Tuloja toteutui 0,9 milj. euroa lopullista talousarviota enemmän. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 36,5 milj. euroa heikompi ja muutettua käyttösuunnitelmaa 1,1 milj. euroa parempi.

Pandemiamenot

Toimialan alkuperäinen talousarvio ei sisältänyt pandemia- eikä lentokenttätöiminnan menoja. Lentokenttätöiminnan menoja toteutui 2,6 milj. euroa ja muita pandemiamenoja 18,4 milj. euroa. Lisäksi toimialan henkilöstömenoissa on 1,1 milj. euroa poikkeusolojen aikana toimialalle kaupungin muilta toimialoilta siirtyneen henkilökunnan henkilöstömenoja.

	(1 000 eur)
Oman toiminnan pandemiamenot	18 365
Pandemia Lentokenttä palvelut	2 614
Lisäksi muilta toimialoilta siirtyneen henkilökunnan menot, jotka sisältyvät palvelualueiden henkilöstömenoihin	1 058
YHTEENSÄ	22 037

Pandemiamenojen osalta lopulliseen määrärahaan nähden menot ylittyivät 2,0 milj. eurolla ja lentokenttätöiminnan osalta 0,2 milj. eurolla. Pandemiamenojen osalta suurimmat menoerät olivat testaustoiminta ja suojausvarustemenot. Lentokenttätöiminnan kattamiseksi saatavasta valtionkorvauksesta (2,6 milj. euroa) ei saatu maksupäätöstä ennen tilinpäätöksen valmistumista, minkä takia se ei sisälly 2020 tilinpäätöksen tuloihin.

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2020 olivat 257,2 milj. euroa.

Vantaan kaupungin talousarviossa vuoden 2020 palvelusopimuksen menoihin oli varattu 241,8 milj. euroa. HUS:n palvelusopimuksen menot olivat Vantaalle vuonna 2020 noin 246,7 milj. euroa, mikä vastasi HUS:n talousarviossa Vantaan palvelusopimuksen maksuosuudeksi arvioitua 246,7 milj. euroa. HUS toteutti palvelujen käytön mukaisen laskutuksen lisäksi HUS:n 2020 tilikauden alijäämän kattamiseksi Vantaan osalta yhteensä 9,3 milj. euron lisäkannon sekä varmuusvarastojen tason noston kirjanpidolliseen käsittelyyn liittyvän 1,5 milj. euron lisälaskutuksen. Tilikauden 2020 alijäämän muodostaneet kustannukset aiheutuivat Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöönotosta aiheutuvista kertaluonteisista kustannuksista sekä sen aiheuttamista tuotantohäiriöistä sekä covid-19-epidemian aiheuttamista koronapotilaiden hoidosta. Tehtäväalueen määräraha sisältää HUS-palvelusopimuksen lisäksi kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen, e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenot ja myrkytystietokeskuksen, terveysasemien erikoissairaanhoidon menot sekä HUS-eläkevastuut.

Erikoissairaanhoidon menomäärärahat ylittyivät 5,2 milj. eurolla ja tulomääräraha noin 0,4 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli talousarviota 4,7 milj. euroa heikompi.

12 10

Talous- ja hallintopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	305	524	829	485	344
Menot	-7 443	-515	-7 958	-5 634	-2 324
Toimintakate	-7 138	9	-7 129	-5 150	-1 979

Taulukko sisältää talous- ja hallintopalvelujen sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan määrärahat ja toteuman.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talous- ja hallintopalvelujen palvelualue vastaa keskitetysti toimialan talouteen, hallintoon ja kehittämisen koordinointiin liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä tarjoaa tukipalveluja toimialan muille palvelualueille. Talous- ja hallintopalveluissa tapahtui vuoden lopussa Uusi Vantaa -toimintamalliin perustuva organisaatiomuutos, kun henkilöstöyksikkö kokonaisuudessaan ja asiantuntijapalvelujen yksiköstä hankinnan tukipalvelut (yhteensä kahdeksan vakanssia) siirtyivät kaupungin henkilöstö- ja konsernipalvelujen tulosalueelle. Muutos astui voimaan vuoden 2021 alusta.

Kulunut toimintavuosi toteutui alkuperäisiin suunnitelmiin verrattuna varsin hyvin poikkeuksellisesta pandemiavuodesta huolimatta. Koronan ohella keskeisiä toimintavuotta kuvaavia teemoja olivat Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöönottoihin liittyvät hankkeet ja sote-uudistuksen Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen valmisteluun liittyvän työn käynnistäminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ja yksilöasioiden jaosto kokoontuivat molemmat vuoden aikana 12 kertaa. Lautakunnan käsittelyyn tulevista asioista julkaistiin tiedote aina esityslistan valmistuttua ja kokouksissa tehdyistä päätöksistä julkaistiin tiedote viipymättä kuntalaisia ja tiedotusvälineitä palvellen monesti jo kokouspäivän aikana.

Talous- ja hallintopalveluissa järjesteltiin ja priorisoitiin työtehtäviä uudelleen, jotta toimialan ja palvelualueiden työtä voitiin tukea vaikeassa poikkeusolotilanteessa. Palvelualueella toimi kaupungin pandemiajohto-ryhmän alaiset henkilöstö- ja tukipalvelujen alatyöryhmät. Henkilöstöpalvelujen alatyöryhmässä henkilöstöyksikkö koordinoi sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön siirtoja palvelualueilta toisille. Muualta siirtyneille työntekijöille tarvittiin lääkehoitoluvat, minkä mahdollistamiseksi uusille tai väliaikaisille työntekijöille tilattiin pikakoulutusmateriaali sekä pikatesti koulutuksen sisällöstä. Tukipalvelujen alatyöryhmä koordinoi suojaintarpeeseen vastaamista ja suojaintoimituksia toimialalle yhteistyössä kaupungin hankintakeskuksen kanssa. Lisäksi koordinoitiin elokuussa käynnistynyttä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien ja vähävaraisimpien maskijake-lua yhteistyössä muiden palvelualueiden ja hankintakeskuksen kanssa.

Apotti-järjestelmän kolmas käyttöönotto toteutettiin helmikuussa. Järjestelmän pakollisten korjausten ja muutostarpeiden toteuttamista jatkettiin yhdessä Apotti Oy:n kanssa. Lisäksi kevään ja kesän aikana järjestelmään toteutettiin lukuisia muutoksia covid-19-kirjausten ja -seurannan mahdollistamiseksi.

Digitaaliset palvelut -yksikön organisointi ja tukiprosessien määrittely jatkuvia palveluja varten tehtiin yhdessä tietohallinnon kanssa. Prosessit kuvattiin, ja toiminta noudattaa kuvattuja prosesseja. Kehittämisen prosessit sovittiin yhdessä muiden Apotti-tilaajien kanssa, ja sovittujen prosessien mukaisesti toimitaan. Apotin kehittämiseen osallistui palvelualueilta nimettyjä henkilöitä. Henkilöstön koulutus ITIL- ja SAFe-malleihin toteutettiin syksyn aikana. Digikehittämisen linjaukset hyväksyttiin toimialan johtoryhmässä ja digisuunnitelmatyö käynnistettiin palvelualueittain loppuvuodesta.

Tiedolla johtamisen tueksi kehitettiin raportointityökaluja ja analyysinäyttöjä, joita palvelualueet ja johto voivat hyödyntää toiminnan johtamisessa. Koronaepidemian vuoksi keskityttiin tiedon tuottamiseen epidemian aikaisen toiminnan johtamiseksi. Palvelutarpeiden ja toiminnan suuntaamisen ennakoimiseksi kehitettiin tiedolla johtamisen työkaluja ja laadittiin mm. vaihtoehtoisia skenaarioita epidemian etenemisestä. Lisäksi toimialalla kehitettiin jatkuvasti Apotin tuottamaa raportointia, jotta kriittisiä ja lakisääteisiä raportointeja saadaan toteutettua.

Vantaa-Keravan hyvinvointialueen valmisteluun liittyvälle rakenneuudistushankkeelle saatiin valtionavustusta 3,7 milj. euroa ja sitä koordinoidaan palvelualueelle perustetun uuden hanketoimiston tuella. Rakenneuudistushanke käsittää tulevan hyvinvointialueen palvelujen järjestämisen, organisoinnin ja digitaalisten palvelujen suunnitelman uudelle organisaatiolle. Hanke kestää vuoden 2021 loppuun ja sille on tiedossa jatkorahoitus, mikäli lait hyväksytään. Hankkeen rekrytoinnit käynnistyivät syksyllä. Hankkeen käynnistymistä esiteltiin sosiaali- ja terveysministeriön hankekatselmoinnissa vuoden lopulla joulukuussa ja se sai aloitusvaiheen etenemisestään hyvän arvion.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankekokonaisuuteen saatiin 2,7 milj. euron suuruinen valtionavustus. Kehittämistyössä edetään nykytila-analyysien pohjalta yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupungin kesken siten, että hankkeen päämääränä on asukkaille suunnattujen palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, vaikuttavuuden ja laadun parantaminen. Hankkeeseen oli vuoden loppuun mennessä rekrytoitu kymmenkunta projektityöntekijää ja projektipäälliköitä. Hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun saakka.

Kaupunkitasoisista strategiateemoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategiateeman johtoryhmän vetovastuu oli toimialan kehittämispäälliköllä. Teemaryhmän työskentely käynnistettiin alkuvuonna ja tavoitteet sekä mittarit määritettiin. Syksyn aikana toteutettiin neljä kaupunkitasoista hyvinvointijohtamisen kehittämisen työpajaa. Työtä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisrakenteen uudistamiseksi jatketaan tämän pohjalta. Kaupunkitasoisesti edistettiin toimialojen yhteistä valmistelua mm. Islannin mallin kaltaisen työotteen kehittämiseksi.

Vuoden lopussa päättynyt CoHeWe-hanke oli Tampereen, Helsingin ja Oulun kaupunkien kanssa tehty yhteisprojekti, jossa kehitettiin yritysten roolia toimia innovatiivisina hyvinvointi- ja terveystalouden kehittäjinä yhdessä kaupunkien, tutkimusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa. Hankkeessa toteutettiin kuusi kehittämiskokeilua kohdentuen esimerkiksi etäkuntoutuksen toimintatapojen kehittämiseen. Hankkeen puitteissa laadittiin myös yhteiskehittämisen prosessimalli, joka perustuu hankkeessa toteutuneisiin kokeiluihin.

Ympäristötyötä jatkettiin toimialalla muun muassa esimiehille järjestetyn koulutuksen myötä. Resurssiviisauden tiekartan toimeenpanon sekä ekotukityön tukeminen nostettiin tarkasteluun loppuvuodesta. Työtä ympäristöasioiden edistämiseksi toimialalla jatketaan.

Taloussyysikköä työllisti perustehtävien lisäksi monet koronavuodesta aiheutuvat lisätyöt. Yksikkö toteutti pandemiamenojen seurannan, seurantaohjeistuksen sekä valmisteli yhteistyössä terveystalouden kanssa lentokenttätoiminnan valtionkorvaushakemuksen. Lisäksi tehtävänä oli mm. yksityisten palvelutuottajien pandemiastaan liittyvien korvausten maksuprosessin valmistelu sekä muiden kuin vantaalaisten covid-19-näytteenoton lasuttaminen muilta kunnilta.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2020 olivat 5,6 milj. euroa ja tulot 0,5 milj. euroa.

Talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahaa oli varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, kuten hankkeiden menoihin sekä toimialan koulutusmenoihin. Kaupunginvaltuusto korotti 21.9.2020 palvelualueen sekä tulo- että menomäärärahaa 0,5 milj. euroa Tulevaisuuden soite-keskus ja rakenneuudistushankkeisiin saadun rahoituksen johdosta.

Palvelualueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot alittuivat 1,8 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 0,2 milj. eurolla. Palvelualueen lopulliseen määrärahaan nähden menot alittuivat 2,3 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,3 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä ja lopullista talousarviota 2,0 milj. euroa parempi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimialan henkilöstömäärä *)	2 686	2 876	2 874
Toimialan esimiesten määrä *)	212	201	213
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä **)	79	85	85
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaika henkilöstövuosina	62,9	67,5	72,5
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,9 %	3,0 %	3,0 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä	37,3 %	42,3 %	39,9 %

*) Sis. suun terveydenhuollon liikelaitoksen.

**) Sis. tietohallinnon rahoittaman Apotti-hankkeen määräaikaisten ja tietosuojasetuksen toimeenpanon arkistotyöhön kohdistuvat määräaikaisten tehtävät.

12 20

Erikoissairaanhoito

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 300	0	1 300	1 710	-410
Menot	-252 060	0	-252 060	-257 219	5 159
Toimintakate	-250 760	0	-250 760	-255 509	4 749

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

HUS:n palvelutuotanto kasvoi vuonna 2020 hoitopäivätuotteiden osalta 4,8 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. NordDRG-tuotteet (-7 %) ja käyntituotteet (-2,2 %) vähenivät edellisvuoden tilanteesta. Vuonna 2020 kirjoitettiin HUS:iin 54 031 ei-päivystyksellistä lähetettä, joista 62 prosenttia laadittiin terveyskeskuksessa.

Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä väheni 9,14 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, yksityissektorilta laadittujen elektiivisten läheteiden määrä lisääntyi 4,12 prosenttia. Työterveyshuollosta laadittujen elektiivisten läheteiden määrä lisääntyi 1,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

HYKS-sairaanhoitoalueella vuodeosastojonoissa oli vuoden lopussa 408 potilasta, joiden odotusaika oli ollut yli 6 kk. Heistä 117 odotti kirurgian ja 196 silmätautien erikoisalojen hoitoon pääsyä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala osallistui vuonna 2020 käynnistettyyn erikoissairaanhoidon ohjausta sekä peruspalvelujen ja erikoissairaanhoidon asiakaslähtöistä yhteistyötä kehittävään hankkeeseen, jota toteutetaan Uudenmaan alueiden ja HUSin yhteistyönä. Hyks-alueen järjestämissuunnitelma päivitettiin.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2020 olivat 257,2 milj. euroa.

Vantaan kaupungin talousarviossa vuoden 2020 palvelusopimuksen menoihin oli varattu 241,8 milj. euroa. HUS:n palvelusopimuksen menot olivat Vantaalle vuonna 2020 noin 246,7 milj. euroa, mikä vastasi HUS:n talousarviossa Vantaan palvelusopimuksen maksusuudeksi arvioitua 246,7 milj. euroa. HUS toteutti palvelujen käytön mukaisen laskutuksen lisäksi HUS:n 2020 tilikauden alijäämän kattamiseksi Vantaan osalta yhteensä 9,3 milj. euron lisäkannon sekä varmuusvarastojen tason noston kirjanpidolliseen käsittelyyn liittyvän 1,5 milj. euron lisälaskutuksen. Tilikauden 2020 alijäämän muodostaneet kustannukset aiheutuivat Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöönotosta aiheutuvista kertaluonteisista kustannuksista sekä sen aiheuttamista tuotantohäiriöistä sekä covid-19-epidemian aiheuttamasta koronapotilaiden hoidosta. Tehtäväalueen määräraha sisältää HUS-palvelusopimuksen lisäksi kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen, e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenot ja myrkytystietokeskuksen, terveysasemien erikoissairaanhoidon menot sekä HUS-eläkevastuut.

Erikoissairaanhoidon menomäärärahat ylittyivät 5,2 milj. eurolla ja tulomääräraha noin 0,4 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli talousarviota 4,7 milj. euroa heikompi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020 **)	TP 2020
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	93 693	93 485	87 166
Poliklinikkakäynnit	269 235	292 826	263 390
Vuodeosastohoitopäivät	32 862	30 448	34 434
Kaikki jonossa olevat	2 322	2 300	2 638
Laskutetut siirtoviivepäivät /milj. eur.	0,5	0	0,4
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. *)	244,2	234,6	246,7
Euroa/asukas	1 046	1 009	1 055
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	1 560	1 494	1 593

*) Vantaan talousarviossa erikoissairaanhoidon varattu määräraha. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen.

**) Tässä käytetyt luvut ovat suoritteiden osalta 2019 tammi-huhtikuun tietojen perusteella tehty vuosiennuste.

12 30

Terveyspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 162	2 044	6 206	3 402	2 804
Menot	-100 932	-17 796	-118 728	-122 457	3 729
Toimintakate	-96 770	-15 752	-112 522	-119 055	6 533

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Terveyspalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Terveyspalvelut järjestää ja tuottaa väestön tarpeen mukaiset, terveydenhuoltolain edellyttämät terveyspalvelut, neuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut, lääkinnällisen kuntoutuksen sekä perustason mielenterveyspalveluja ja perus- ja erityistason päihdepalveluja. Terveysasemia on seitsemän. Terveysasemien palvelutarjontaan kuuluu lääkärin, sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, puhe-, toiminta-, fysio- ja ravitsemusterapeuttien vastaanotot, tartuntatauti-, hygieniä-, diabetes- ja jalkaterapiayksiköt, ehkäisy- ja perhesuunnittelu-neuvola, mahasuolikanavan tähyystysyksikkö sekä hoitotarvikejakelu. Neuvoloita on 10 ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollon toiminnot järjestetään noin 80 oppilaitoksessa. Päihde- ja mielenterveyspalveluja tarjotaan terveysasemien lisäksi päihdepoliklinikoilla ja terveysneuvontapisteissä sekä ympärivuorokautista hoitoa tarjoavassa päihdevieroitusyksikössä.

Covid-19-epidemian torjuntatyö vaati runsaasti henkilöresurssia ja muutti palvelumalleja. Maaliskuussa perustettiin Martinlaakson terveysasemalle koko Vantaan epidemiavastaanotto, joka jatkaa toimintaansa infektio-terveysasemana. Tartunnanjäljitykseen luotiin toimintamalli ja perustettiin oma yksikkö. Lisäksi perustettiin neuvonta- ja ajanvarauspuhelinpalvelu. Maalis-toukokuussa henkilökuntaa jouduttiin siirtämään lentokentälle epidemian torjuntatyöhön, mikä vaikutti kaikkiin palveluyksiköihin. Covid-19:ään liittyvät puhelut ja sähköiset yhteydenotot kuormittivat loppuvuoteen saakka. Epidemian vuoksi palvelupisteitä jouduttiin tilapäisesti sulkemaan ja siirtämään palvelut toisiin pisteisiin. Palvelutarjontaa ja toimintaa sopeutettiin lisäämällä etäpalveluja ja siirtämällä henkilöstöä epidemian vaatimiin tehtäviin; kriittiset palvelut turvattiin. Helsinki-Vantaa-lentokentän terveysneuvontapiste siirtyi Vantaan tuottamaksi syksyllä. Loppuvuoden aikana valmisteltiin suunnitelmat covid-19-rokotusten järjestämiseksi. Yleisesti voi sanoa, että perinteisten palvelujen saatavuus väheni ja volyymi pieneni epidemian takia. Lisäksi asiakkaiden palvelutarpeissa tapahtui muutoksia. Epidemian lopulliset vaikutukset tulevat näkymään vasta tulevina vuosina.

Palvelukyky parani useissa palveluissa. Fysioterapeutin vastaanotolle pääsi ilman lääkärinlähetettä suoraan terveysasemalta. Päihde- ja mielenterveyspalveluissa pääsi aiempaa nopeammin ostopalveluna tuotettuun lyhyt-psykoterapiaan ja ratkaisukeskeiseen lyhytterapiaan sekä opioidikorvaushoitoon. Kaikki mielenterveystyötä tekevät sairaanhoitajat kouluttautuivat HOT-lyhytpsykoterapiamenetelmään ja toimintaa pilotoitiin menestyksellisesti vuoden lopulla. Perustason mielenterveyspalvelujen hoitokäynnit lisääntyivät 39 prosenttia edellisvuodesta, mutta kysyntä pysyi edelleen suurena.

Terveysasemilla valinnanvapautta lisättiin mahdollistamalla omalääkäritörmille potilaille vapaus valita hoitopaikkansa. Hoidon saatavuutta parannettiin lisäämällä etä- ja videovastaanottoja. Myös lääkäreiden iltavastaanotto toteutui etävastaanottoina. Keväällä koronaepidemian aikana kertyneet hoitotakuujonot purettiin jo kesän aikana kaikilta terveysasemilta.

Terveysasemien puhelinpalvelu uudistettiin ja toiminta siirtyi joulukuussa pääosin terveysasemille. Puhelin-valikkoon lisättiin lääkitysasioita varten farmaseuttien linja, fysioterapian hoidon tarpeen arviointi sekä terveydenhoitajien linja. Puhelinpalveluun jäi yhteiseksi toiminnaksi 13 hoitajan puhelinyksikkö, joka tekee myös hoidon tarpeen arviointia ja vastaa erityistoiminnoista, kuten kuulovammaisten ajanvarauksesta. Hoidon tarpeen arvioinnin puhelujen jonotusaika lyheni joulukuun lopulla noin 5 minuuttiin ja kaikki takaisinsoitot soitettiin samana päivänä.

Suonensisäisten huumeidenkäyttäjien liikkuvan terveysneuvontapisteen palvelujen siirto omaksi toiminnaksi valmisteltiin otettavaksi käyttöön tammikuussa 2021. Kuntoutusyksikössä toteutettiin vuoden 2020 alussa organisaatiouudistus luomalla alueelliset toimintayksiköt. Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa raskausdiabeetikoiden hoitopolkua kehitettiin edelleen laadun parantamiseksi ja erikoissairaanhoitoon ohjautumisen vähentämiseksi. Länsimäen neuvolan toiminta siirtyi Hakunilan neuvolan yhteyteen osana palveluverkko-suunnittelua. Tikkurilan neuvolassa käynnistettiin keskusneuvolatoiminta. Perhekeskustoimintamallin kehittämiseen osallistuttiin aktiivisesti.

Terveyspalvelujen kaikissa toiminnoissa otettiin käyttöön etävastaanottoja. Kuntoutus-, mielenterveys-, päihde- ja ennaltaehkäisevän toiminnan yksiköissä toteutettiin myös etäryhmävastaanottoja. Sähköisten palvelukanavien (Maisa-portaali, sähköinen hoidon tarpeen arviointi, korona-ajanvaraus) käyttö lisääntyi huomattavasti. Päihdepalvelut otti asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöön helmikuussa.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2020 olivat 122,5 milj. euroa ja tulot 3,4 milj. euroa.

Toimialan pandemiamentojen seuranta toteutettiin keskitetysti terveyspalvelujen palvelualueella. Terveyspalvelujen menot vuonna 2020 ilman toimialan pandemiamentoja ja lentokentällä toteutetun rajaterveysvalvonnan (terveysturvallisuuden edistämistoiminta) menoja olivat 101,5 milj. euroa ja tulot 3,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto muutti 21.09.2020 palvelualueen määrärahoja toimialan esityksen mukaisesti pandemiamentojen osalta 16,3 milj. euroa ja lentokenttämentojen osalta 2,4 milj. euroa. Palvelualueen omassa toiminnassa menomäärärahaa lisättiin hoitotarvikejakelun ja päivystystoiminnan menoihin. Tulomäärärahaa korotettiin lentokenttämenoista valtiolta saatavan korvauksen osalta 2,4 milj. euroa ja pienennettiin asiakasmaksutulojen osalta 0,4 milj. euroa. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettua määrärahaa siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan.

Palvelualueen alkuperäinen talousarvio ei sisältänyt pandemia- eikä lentokenttätöiminnan menoja. Lento-kenttätöiminnan menoja toteutui 2,6 milj. euroa ja muita pandemiamentoja 18,4 milj. euroa. Lisäksi palvelualueen henkilöstömenoissa on 0,2 milj. euroa poikkeusolojen aikana toimialalle kaupungin muilta toimialoilta siirtyneen henkilökunnan henkilöstömenoja.

Palvelualueen alkuperäiseen talousarvioon nähden normaalin toiminnan menot ilman pandemia- ja lento-kenttätöiminnan menoja ylittyivät 0,5 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,8 milj. eurolla. Menoylitys syntyi diabetesyksikön hoitotarvikejakelun sekä terveyskeskuspäivystyksen menoista. Lopulliseen määrärahaan nähden menot alittuivat 0,5 milj. eurolla ja tulot 0,5 milj. eurolla.

Pandemiamentojen osalta lopulliseen määrärahaan nähden menot ylittyivät 2,0 milj. eurolla ja lentokenttätöiminnan osalta 0,2 milj. eurolla. Pandemiamentojen osalta suurimmat menoerät olivat testaustoiminta ja suoja-varustemenot. Lentokenttätöiminnan kattamiseksi saatavasta valtionkorvauksesta (2,6 milj. euroa) ei saatu maksupäätöstä ennen tilinpäätöksen valmistumista, jonka takia se ei sisälly 2020 tilinpäätöksen tuloihin. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen arvioidun alijäämän kattamiseksi toimiala kohdensi liikelaitokselle 2,0 milj. euron avustuksen.

Palvelualueen lopullinen talousarvio sisältäen pandemiamentot ylittyivät 3,7 milj. euroa ja tulot alittuivat 2,8 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun suorien puhelujen odotusaika (min, ka)	21	5	27
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun takaisinsoittojen odotusaika (min, ka)	1 114	60	1 445
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa potilailla, joilla on omalääkäri (3. vapaa aika lääkärille, vrk, mediaani) *)	34	14	41
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa potilailla, joilla ei ole omalääkärinä (3. vapaa aika lääkärille, vrk, mediaani) *)	41	14	85
Päiväpoliklinikan läpimenoaika hoidontarpeen arvioinnin alkamisesta vastaanotolta uloskirjaukseen (min, mediaani)	51	60	62
Äitiys- ja lastenneuvolan käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä **)	125 397	115 000	121 601
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä **)	72 916	76 700	64 010
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ***)	18 985	21 000	16 764
Terapiapalvelut, hoitopuhelujen osuus vastaanottokäynneistä (%)	7,0	7,4	28,5

*) Mediaani on järjestetyn tulosjoukon keskimäinen luku. Parillisessa tulosjoukossa kahden keskimäisen luvun keskiarvo. Lääkäreiden ajanvarauskirjoja ei Covid-19 pandemian johdosta ole voitu avata tavanomaiseen tapaan seuraaville kolmelle kuukaudelle. Lääkäriaikaa tarvitsevat on saatettu asettaa niin sanottuun hoitotakuujonoon, jossa oleviin kuntalaisiin on otettu joustavasti yhteyttä ja potilaat on hoidettu joko etä- tai läsnävastaanotoilla. Tällöin T3 luku raportoituu pitkänä (90 päivää), vaikka todellisuudessa asiakkaat saavat hoitoa nopeammin. Covid-19 pandemia aikana on voimakkaasti lisätty lääkäreiden etävastaanottoja. Nämä ajanvaraustyytit eivät raportoidu T3 aikoihin. Tämän johdosta T3 näyttää pidemmältä kuin oikea toteuma.

**) Sisältää terveydenhoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit, käyntejä korvaavat puhelut ja sähköiset kontaktit.

***) Sisältää avohoidon ajanvaraukselliset vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit ja kotiin vietävät palvelut.

12 40

Perhepalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 939	-1 117	11 822	10 821	1 001
Menot	-112 586	-7 520	-120 106	-122 685	2 579
Toimintakate	-99 647	-8 637	-108 284	-111 864	3 580

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perhepalveluissa valmisteltiin vuoden 2021 alusta voimaan tullutta organisaatiomuutosta, jonka yhteydessä

palvelualueen nimi muutettiin perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueeksi. Osana organisaatiomuutosta perustettiin aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen sekä lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluyksiköt. Aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelujen, lastensuojelun sekä maahanmuuttajapalvelujen palveluyksiköiden toiminnot järjestettiin uusiin palveluyksiköihin. Psykososiaalisten palvelujen palveluyksikön rakenne ei muuttunut.

Organisaation uudistamisen tavoitteena on sujuvoittaa asiakastyötä ja yhteistyötä palvelu- ja toimintayksiköiden välillä sekä tukea asiakaslähtöisen toimintakulttuurin toteuttamista. Palveluprosessin kehittäminen aloitettiin jo vuoden 2020 alussa yhdistämällä lastensuojelun virka-aikainen päivystys ja Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön lapsiperheiden alkuarviointi lapsiperheiden ja lastensuojelun päivystyksen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Muutoksen seurauksena prosessin alkuvaihe nopeutui, ja prosessin kehittämistä jatketaan. Monialaisen palvelutarpeen arvioinnin mallia valmisteltiin palveluyksiköiden välisenä yhteistyönä.

Pandemian aikana kaikissa perhepalvelujen yksiköissä turvattiin palvelujen saatavuus asiakkaille huomioiden koronatilanteen edellyttämät haasteet. Toimintaan ja toimitiloihin tehtiin järjestelyjä, joiden avulla pystyttiin turvaamaan palvelujen saatavuus ja asiakas- ja työturvallisuus sekä ehkäisemään koronan leviämistä. Digi- ja etäpalvelujen käyttö lisääntyi merkittävästi. Myönteisenä asiana havaittiin erilaisten asiakasryhmien ennakoitua suurempi valmius digi- ja etätyöskentelyyn. Asiakkaita kontaktoitiin aktiivisesti ja neuvontavastaanottojen määrää lisättiin. Perheiden konkreettisiin tuen tarpeisiin vastattiin mm. jakamalla perheille ruokakasseja sekä lasten tarvikkeita Koivukylän avoimessa kohtaamispaikassa yhteistyössä Vantaan Yhteisen pöydän ja järjestöjen kanssa. Lisäksi perheiden psykososiaalisen tuen tarpeeseen vastattiin avaamalla tukipuhelin sekä maahanmuuttajille kohdennettu monikielinen koronapuhelinpalvelu. Puhelinpalvelut toteutettiin laajassa poikkihallinnollisessa ja järjestöyhteistyössä. Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä tiivistettiin yhteistyötä lentokentän toimijoiden kanssa. Pandemiatilanne näkyi täydentävän toimeentulotuen hakemusten määrän kasvuna, lisäystä edellisvuoteen oli 11 prosenttia.

Lastensuojelun kaikissa avo- ja sijaishuollon tiimeissä otettiin käyttöön systeemisen sosiaalityön toimintamalli, ja mallista saatiin hyvää palautetta sekä asiakkailta että työntekijöiltä. Lastensuojelun laatu- ja valvontatiimin toiminta tehosti ja paransi sijaishuollon kuntakohtaisen valvonnan laatua sekä palvelujen tuottajien tukea, ohjausta ja yhteistyötä. Jälkihuollon prosesseja kehitettiin ja valmisteltiin yli 18-vuotiaiden jälkihuollon siirtyminen vuoden 2021 alussa osaksi nuorten sosiaalityön yksikköä (aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen palveluyksikkö). Monialaiseen yhteistyöhön perustuva Ankkuri-toiminta käynnistyi tarkoituksena puuttua nuorten rikoksilla oireilemiseen varhaisessa vaiheessa. Ankkuritiimit tekivät kesä-joulukuun aikana yhteensä 39 ankkuritaapaamista.

Huostaanottoja tehtiin vuoden 2020 aikana yhteensä 108, mikä oli neljä enemmän kuin vuonna 2019. Huostaanotettuna oli 0,22 prosenttia Vantaan 0–17-vuotiaista. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta asetti joulukuussa 2019 lastensuojelun palveluyksikölle tavoitteen rajata lastensuojelun vastuusosiaalityöntekijänä toimivien sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärä enintään 35 asiakaslapseen vastuusosiaalityöntekijää kohden. Avohuollossa asiakasmitoitus pääsääntöisesti toteutui, mutta sijaishuollon osalta asiakasmäärä ylitti asetetun tavoitteen.

Aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelujen Uusien asiakkaiden palvelut -yksikössä kehitettiin ja laajennettiin palveluohjausta ja neuvontaa mm. tarjoamalla palvelua kolmella sosiaaliasemalla. Lisäksi kehitettiin palvelutarpeen arvioinnin mallia. Suunnitelmallisen sosiaalityön yksikössä kehitettiin asiakasprosessia asiakasarvoa tuottavan ajankäytön näkökulmasta. Perhesosiaalityötä vahvistettiin ja yhteistyötä kumppaneiden kanssa lisättiin. Asumispalveluissa jatkettiin palvelutuotannon prosessien kehittämistä ja toipumisorientaatio-viitekehyksen käyttöönottoa.

Psykososiaaliset palvelut osallistui aktiivisesti perhekeskuskokonaisuuden kehittämiseen, johon kuuluva Vantaan ensimmäinen avoin kohtaamispaikka avattiin vuoden alussa yhteistyössä varhaiskasvatuksen, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja järjestöjen kanssa. Lapsiperheiden palveluntarve kasvoi pandemian pitkittyessä. Tämä näkyi mm. parisuhteen ja vanhemmuuden tuen, pikkulasten vanhempien, lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen sekä lapsiperheiden varhaisen tuen palvelujen kysynnän kasvuna. Asiakkaiden tilanne edellyttää usein pitkäkestoista tukea ja monia palveluja. Palveluyksikössä kehitettiin konsultaatorakenteita ja monialaisia työmalleja. Sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiantona sosiaali- ja kriisipäivystys toteutti laaja-alaista varautumista ja koordinaatiota Al Holin leirillä olevien suomalaisten kotimaahan paluuseen liittyen.

Maahanmuuttajapalveluissa tiivistettiin poikkihallinnollista ja järjestöyhteistyötä vaikeassa asemassa olevien asiakkaiden tukemiseksi. Lisäksi maahanmuuttajapalvelut osallistui aktiivisesti Yhteiset lapsemme ry:n Tienoo.fi-sovelluksen sisällön kehittämiseen. Sivusto kokooa tietoa yhteiskunnasta, oikeuksista ja palveluista useilla eri kielillä. Ihmiskaupan uhrien ja paperittomien palveluja kehitettiin yhteistyössä ministeriöiden ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Perhepalveluille myönnettiin valtionavustusta toistuvasti ja vakavilla rikoksilla oireilevien nuorten toimintamallin pilotointi- sekä asunnottomuuden ehkäisyhankkeisiin. Lisäksi perhepalveluissa toteutettiin muita valtionavustushankkeita, ml. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, Lastensuojelun tulevaisuus sekä TE-OT-työkykyhanke. Aktiivisten järjestökumppanuuksien kautta tuettiin perheitä pandemian aiheuttamaan poikkeustilanteeseen liittyen. Vuonna 2019 käynnistyneessä Lapset SIB Vantaa -ohjelmassa vahvistetaan neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja heidän perheidensä tukemista. Hankkeessa oli aktiivisessa työskentelyssä vuoden lopussa 33 lasta (yhteensä 52 ohjausta hankkeeseen). Perhepalvelut koordinoi kaupunkitasoista Väkivallaton Vantaa -lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön kehittämisen projektia.

Perhepalvelut seuraa systemaattisesti sosiaalityöntekijöiden rekrytointitilannetta. Aikuisten ja perheiden sosiaalipalveluissa sosiaalityöntekijöiden rekrytointitilanne parani vuoden aikana ja vakanssit saatiin täytettyä. Lastensuojelussa tilanne oli haastavampi, erityisesti lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijöiden vakanssien osalta. Perhepalvelut oli mukana kaupunkitasoisessa henkilöstöjohtamisen laatuhankeessa, jonka tavoitteena on parantaa henkilöstön hyvinvointia sekä myönteistä työnantajakuva. Osana hanketta kartoitettiin sosiaalityöntekijöiden kokemuksia työstä. Kartoituksen tulosten ja aiempien kokemusten pohjalta järjestettiin perhepalvelujen johtoryhmälle strategisen johtamisen valmennus sekä valmisteltiin laajaa vuonna 2021 toteutettavaa esimiesvalmennusta.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2020 olivat 122,7 milj. euroa ja tulot 10,8 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 21.9.2020 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 7,4 milj. eurolla ja alensi tulomäärärahaa 1,2 milj. euroa. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten tarkoitettua määrärahaa siirrettiin kaupunginjohtajan päätöksellä tulosalueen määrärahaan 0,1 milj. euroa.

Tulosalueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 10,1 milj. eurolla ja tulot alittuivat 2,1 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 2,6 milj. eurolla ja tulot alittuivat 1,0 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 12,2 milj. euroa ja lopullista talousarviota 3,6 milj. euroa heikompi.

Määrärahan ylitykset syntyivät lastensuojelun ja varhaisen tuen ostopalveluista 8,1 milj. euroa, hallinto-oikeuden päätöksistä, joilla Vantaa veloitettiin maksamaan muille kunnille lastensuojelun korvauksia yht. 0,4 milj. euroa, työvoiman vuokrauskustannuksista ja palkoista yht. 1,9 milj. euroa.

Lisäksi palvelualueen henkilöstömenoissa on 0,1 milj. euroa poikkeusolojen aikana toimialalle kaupungin muilta toimialoilta siirtyneen henkilökunnan henkilöstömenoja.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi) *)	95 %	100 %	65 %
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	100 %	100 %	99 %
Lastensuojelun 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus väestön 0 - 17-vuotiaista	..	7,5 %	3,8 % **)
Huostaanottojen tarve väestön 0-17 vuotiaissa	0,22 %	0,20 %	0,22 %
Lastensuojelun asiakasmäärä, lasta/sosiaalityöntekijä	38	35	35
Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	4,3	4,2	3,0
Aikuisten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,6	4,2	3,3
Nuorten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	4,2	4,2	2,5
Lastensuojelun kotiinvietävät oman tuotannon avohuollon tukitoimet, asiakkaan kanssa vietetty aika kokonaistyöajasta	..	50,0 %	..
Lapsiperheiden kotipalvelua saavien perheiden määrä	465	450	813
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,4	3,5	3,4

.. = uusi tunnusluku

*) Apotti-järjestelmän palvelutarpeenarvion prosessi on monimutkainen. Järjestelmään jää helposti asiakirjoja auki, jolloin käsittelyajan laskenta vääristyy. Prosessi on hidastunut, mutta asiakkaat ovat saaneet palvelutarpeenarvioita ajallaan paremmin kuin mitä tämä luku osoittaa.

**) Aikaisempina vuosina lastensuojelun avohuollon asiakkaita on enemmän, koska palvelutarvevaiheessa olevat asiakkaat olivat aikaisemmin lastensuojelun asiakkaina. Sitten he ovat lapsiperheiden asiakkaina, kunnes lastensuojelun asiakkuus on todettu.

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	23 245	-2 143	21 102	24 504	-3 402
Menot	-200 138	-11 037	-211 175	-205 185	-5 990
Toimintakate	-176 893	-13 180	-190 073	-180 680	-9 392

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vanhus- ja vammaispalvelujen toiminta on organisoitu erityisasumisen, kotona asumisen tuen, Vantaan sairaalan ja ostopalvelujen palveluysiköihin sekä palvelualueitasoisesti toimivaan resurssikeskukseen. Resurssikeskus tukee palvelualueen tavoitteita henkilöstön ja muiden resurssien kohdentamisessa asiakastarpeiden mukaisesti. Kotona asumisen tuen palveluysikön vastuulle kuuluvat asiakasohjaus, kotihoito, vammaisten päivätoiminta, vammaisten työllistymistä tukevat palvelut sekä vanhusten päivätoiminta. Erityisasumisen palveluysikkö järjestää ikääntyneille lyhytaikaishoitoa ja kuntoutusta sekä palveluasumista ja tehostettua palveluasumista. Vammaisille järjestetään asumisvalmennusta, tuettua asumista, palveluasumista, tehostettua palveluasumista sekä vammaisille lapsille ja nuorille lyhytaikaishoitoa. Vantaan sairaala vastaa Vantaan perusterveydenhuollon sairaalatoiminnasta sekä tuottaa kotihoidon lääkäripalveluja eniten lääkäritukea tarvitseville kotihoidon asiakkaille. Ostopalvelut -palveluysikkö vastaa palvelujen järjestämisestä ja asiakkaiden ohjautumisesta oikeaan palveluun, sopimusvalvonnasta sekä palvelujen laadunvalvonnasta.

Vanhus- ja vammaispalveluissa tehtiin lukuisia toimia koronaepidemian vuoksi. Pandemian alkuvaiheessa käynnistettiin ja toteutettiin 1 500:lle yli 85-vuotiaalle kuntalaiselle yhteydenotto pääosin puhelimitse, osalle kirjeellä. Myös omaishoitajiin sekä vanhusten päivätoiminnan jonossa oleviin asiakkaisiin oltiin yhteydessä. Vanhusten päivätoiminta ja vammaisten työ- ja päivätoiminta keskeytettiin tilapäisesti merkittävästi osin 18.3.2020-2.8.2020 väliseksi ajaksi. Pandemian leviämisvaiheessa toimintaa supistettiin jälleen marraskuun lopusta alkaen. Työntekijät suljettavista yksiköistä siirtyivät työskentelemään erityisasumiseen, kotihoitoon ja asiakasohjaukseen pikaisella aikataululla. Saadun palautteen perusteella käynnistettiin jalkautuva päivätoiminta sekä vammaisille suunnattu jalkautuva työtoiminta. Virtuaalipäivätoiminta vammaispalveluissa käynnistyi joulukuussa 2020 uusien supistamistoimenpiteiden yhteydessä.

Kohorttiosastot perustettiin ikääntyneiden asumispalveluihin sekä Vantaan sairaalaan. Kotisairaalaan perustettiin pandemiatiimi, jonka tehtävänä oli tukea ja hoitaa niitä pandemiapotilaita, joita voitiin hoitaa kotona, palvelutalossa tai ympärivuorokautisessa hoivassa kotisairaalatasoisen hoidon turvin. Vanhusten ja vammaisten asumisyksiköiden ja Vantaan sairaalan osastoille asetettiin vierailurajoitukset keväästä alkaen. Asiakkaille, omaisille, läheisille ja ostopalvelukumppaneille tiedottaminen ja ohjaus korostuivat korona-aikana.

Pandemian vuoksi erityisasumisen lyhytaikaispaikkoja jouduttiin ottamaan pitkäaikaishoivan käyttöön ke-väällä ja loppuvuodesta. Tämä haastoi ja vaikeutti lyhytaikaishoitoyksiköiden toimintaa ja sitä kautta kotona asuvien asiakkaiden tukemisen mahdollisuuksia. Tehostetun palveluasumisen lisäpaikkoja ostettiin nopeuttamaan sairaalassa hoivapaikkaa odottavien asiakkaiden pääsyä tarkoituksenmukaisen palvelun piiriin. Attendo Aviapolikseen perustettiin 15-paikkainen yksikkö omana toimintana, ja se liitettiin elokuussa 2020 Attendon puitesopimuksen piiriin.

Pandemiatilanteen vuoksi Vantaan sairaalassa hoitajaksoja suhteessa kapasiteettiin oli vähemmän, sillä paikkoja jouduttiin sulkemaan. Kahden hengen huoneita käytettiin yhdelle hengelle ja osastoja suljettiin kohorttoiminnan vuoksi uusilta potilailta. Kotisairaalan käyntiluvut puolestaan kasvoivat merkittävästi sinne perustetun pandemiatiimin seurauksena. Hoito- ja palveluketjut toimivat hyvin erityisesti siksi, että hoiva-asumisen odottajat

pääsivät tarpeenmukaiseen jatkohoitoon aina pandemian kiihtyessä. Päiväsairaalan ja geriatrisen vastaanoton toiminta keskeytettiin maaliskuussa ja syksyllä päiväsairaala pysyi korkean riskin vuoksi edelleen suljettuna. Henkilöstöresurssi on sulautettu osaksi muita sairaalan yksiköitä. Vantaan sairaala laati varasairaalasunnitelman sairaalakapasiteetin laajentamisesta, joka perustui vaiheistettuun toimintamalliin pandemiatilanteen edellyttämällä tavalla. Kehitysvammaisten poliklinikan toiminnassa painottui aiempaa enemmän etävastaanotto koronapandemian aikana.

Vanhuspalveluista laadittiin valtuustolle kokonaisselvitys keväällä 2020. Selvityksen perusteella laadittiin vanhuspalvelujen kehittämisstrategia, jonka toteutus ja jalkauttaminen etenevät eri hankkeiden ja projektien kautta. Osana tätä työtä laadittiin toimenpideohjelma ikääntyneiden erilaisten asumisratkaisujen toteuttamiseksi. Lisäksi palvelualueella laadittiin vammaisten palvelujen kehittämisstrategia, jossa tarkastellaan mm. eri palvelujen järjestämistapoja sekä luodaan vammaisten palvelujen myöntämisen perusteet.

Resurssikeskus aloitti 1.1.2020 palvelualueen toiminnan koordinaatio- ja ohjaustehtävän liittyen henkilöstön joustavaan ja tarvelähtöiseen käyttöön, vakituiseen ja sijaishenkilöstön rekrytointiin sekä henkilöstöostojen hallintaan. Resurssikeskus palvelualueen henkilöstöresurssien järjestelijänä osoittautui erittäin tarpeelliseksi pandemian käynnistyessä. Kevään aikana palvelualueella oli töissä runsaasti muilta toimialoilta ja toimialan sisältä siirtynyttä henkilökuntaa, joka palasi takaisin omiin yksiköihinsä kesäkuusta lähtien. Resurssikeskuksessa mallinnettiin, hyväksyttiin ja jalkautettiin Sijaisen Rekrytointi - sekä Sijainen Äkilliseen puutokseen -prosessit koko palvelualueelle. Päivystävän esimiehen työskentelymalli käynnistettiin. Oman henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisen kohdentamisen mittarointi ja seuranta aloitettiin syyskuussa. Vuoden lopussa oman henkilöstön uudelleensijoittelulla pystyttiin vastaamaan puoleen äkillisistä puutoksista, mikä näkyi merkittävänä ostopalvelujen vähenemisenä. Toimintamallien kehittäminen jatkuu edelleen.

Erityisasumisen palveluyksikkö siirtyi organisaatiouudistuksen myötä tuottamaan Vantaan kaupungin omaa vanhusten ja vammaisten asumispalvelua, ja ostopalvelut eriytyi omaksi palveluyksiköksi vuoden 2020 alussa. Palveluyksikköön keskitettiin palvelualueen ostopalvelujen ja oman toiminnan palvelujen järjestäminen, sisällöllinen kehittäminen (yhdessä oman toiminnan kanssa), hankinta, sopimusvalvonta ja laadunvalvonta. Henkilöstöä siirtyi palveluyksikköön portaittain vuoden aikana samalla kun eri toimintoja siirrettiin ostopalveluyksikön alaisuuteen. Kilpailutusprosesseja kehitettiin ja uusia hankintamenettelyjä kartoitettiin ja käyttöön otettiin vastaamaan sekä asiakkaiden, lainsäädännön että tilaajien ja palveluntuottajien muuttuvia tarpeita. 1 000 kotia kehitysvammaisille -hankinnan valmistelussa kuultiin laajasti sekä asukkaita, heidän läheisiään, työntekijöitä, palveluntuottajia, järjestöjä jne. Yhteensä kuulemiseen tarkoitettuja työpajoja järjestettiin yli 40. Hankinta toteutettiin dynaamisena järjestelyinä.

Henkilökohtaisen avun asiakkuuksien läpikäyminen käynnistyi osana vammaisten palvelujen myöntämisperusteiden laatimista ja päällekkäisten palvelujen tarkastelua tavoitteena mm. kustannusten nousun hillintä. Kuljetuspalveluasiakkaiden asiakkuudet siirrettiin uusille palveluntuottajille 1.4.2020 alkaen, samalla päivitettiin myös toiminta- ja asiakasohjeet. Liikkumista tukevien palvelujen Menokaveri-projekti päättyi vuoden lopussa ja toiminta jatkuu omana toimintana. Palvelualue kehitti hoidon ja kuntoutuksen tavoitteellisuutta ja vaikuttavuutta, jossa toteutui päivittäinen kuntoutus ja hoito moniammatillisesti. MEK-hanke Kiinnekohia käynnistyi 1.4.2020. Yhtenä tavoitteena on kehittää työmenetelmiä erityisissä elämänhallinnan vaikeuksissa olevien ikäihmistien auttamiseksi. Vammaisten palveluissa Apotti otettiin käyttöön helmikuussa 2020.

Ruusuhaan toimintayksikkö siirtyi 1.5.2020 alkaen Vantaan kaupungin omaksi toiminnaksi. Kesän jälkeen aloitettiin Koivukodin asiakkaiden muuttoon liittyvät järjestelyt. Ruukkukuja 5:een perustettiin vammaisten lasten lyhytaikaishoidon yksikkö, jonka toiminta käynnistyi pienimuotoisesti joulukuussa. Yksikön perustaminen vastasi osaltaan lyhytaikaishoidon patoutuneeseen tarpeeseen ostopalveluiden suljettua toimintansa lähes kokonaan keväällä 2020. Lasten oman yksikön toiminnan käynnistyminen viivästyi henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi.

RAI-järjestelmän hyödyntämistä asiakastyön johtamisessa vahvistettiin vuoden 2020 lopulla ja aloitettiin uusien toimintamallien luominen kotona asumisen tuen yhteiseen RAI:n hyödyntämiseen. RAI ID otettiin käyttöön kehitysvammaisten asumispalveluissa ja asetettiin vaateeksi vammaisten asumispalvelujen kilpailutuksessa myös ostopalveluntuottajille.

Vantaan sairaalassa käynnistyi vuosille 2020–2021 ajoittuva kehittämisohjelma, jonka osana kehitetään keskeisiä hoidon sekä hoitoketjun prosesseja ja toimintamalleja. Kehittämishankkeen painopisteinä ovat potilaskokemus, sujuva ja vaikuttava hoito, osaamisen vahvistaminen, uusien potilaslähtöisten palvelumallien kehittäminen sekä valmentava johtaminen. Lisäksi laadittiin suunnitelma kotisairaalan toiminnan ja liikkuvan sairaalan kehittämiseksi. Liikkuvan sairaalan (LiiSa) pilotointi alkaa vuonna 2021.

Vakanssien täyttöaste palvelualueella oli vuoden 2020 lopussa noin 89 prosenttia. Henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi tehtiin aktiivista rekrytointityötä lukuisia kanavia hyödyntäen. Toiminnan vakioimiseksi laadittiin palvelualueelle rekrytointi- sekä lähtöpalauteprosessit lähtövaihtuvuuden ollessa 11 prosenttia. Palvelualueetasaista osaamisen kehittämistä jatkettiin aikaisempien toimintamallien mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2020 olivat 205,2 milj. euroa ja tulot 24,5 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 21.9.2020 tulosalueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 11,0 milj. eurolla ja pienensi tulomäärärahaa 2,1 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen ja koostui pääosin vanhusten ja vammaisten kotona-asumisen tuen menoista ja vammaisten erityisasumisen ostoista.

Palvelualueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 5,0 milj. eurolla. Merkittävimmät ylitykset toteutuivat vammaisten erityisasumisen ostoissa, henkilökohtaisten avustajien ostopalveluissa sekä Kaunialan sairaalapalvelujen ostoissa. Lisäksi palvelualueen henkilöstömenoissa on 0,8 milj. euroa poikkeusolojen aikana toimialalle kaupungin muilta toimialoilta siirtyneen henkilökunnan henkilöstömenoja. Lopulliseen määrärahaan nähden palvelualueen menot alittuivat 6,0 milj. eurolla johtuen pääosin ikääntyneiden erityisasumisen ennakoitua matalammista menoista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	93,2 %	93,4 %	93,4 %
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	1,7 %	2,8 %	2,1 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä/75+ väestö 31.12	8,8 %	9,0 %	8,8 %
Kotihoidon välitön työaika, % työajasta, 1h	..	60 %	38 %
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %	9,0 %	8,6 %	8,9 %
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija	12,6	17,7	15,1
Terveyskeskussairaala, kotiutusprosentti	..	75 %	70 %
Tuetusti ja ohjatusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa	37,5 %	38,0 %	37,6 %

Yli 75-vuotiaan väestön määrä on kasvanut vuonna 2020 yli 1 000 asukkaalla.

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	23 497	0	23 497	21 610	1 887
Liiketoiminnan muut tulot	10	0	10	2 013	-2 003
Materiaalit ja palvelut	-4 421	0	-4 421	-5 314	893
Henkilöstömenot	-16 745	0	-16 745	-16 025	-721
Poistot ja arvonalentumiset	-32	0	-32	-32	0
Liiketoiminnan muut menot	-2 098	0	-2 098	-1 890	-208
Liikelylijäämä (-alijäämä)	211	0	211	362	-151
Muut rahoitustulot	18	0	18	33	-15
Kunnalle maksetut korkomenot	-159	0	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	0	-68	-68	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	-209	0	-209	-195	-15
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1	0	1	167	-166
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1	0	1	167	-166

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti.

Vuoden toiminnan kannalta keskeinen asia oli koronapandemian vuoksi valmiuslain käyttöönotto ja sen myötä kiireettömän toiminnan keskeytys osittain tai kokonaan. Terveyspalvelujen johtajan päätöksellä kiireetön toiminta oli keskeytetty kokonaan 20.3.-13.5.2020. Keskeytyksen aikana liikelaitos tarjosi ainoastaan kiireellistä ja välttämätöntä hoitoa. Henkilöstö siirrettiin kaupungin resurssiyksikön kautta muihin koronan hoitoon liittyviin tehtäviin, joka aiheutti oman toiminnan osittaisen keskeytymisen 30.6.2020 saakka. Muihin tehtäviin siirretty henkilöstö esimerkiksi organisoi Covid19-näytteenottopisteen toukokuussa 2020 huolehtien siitä 18.6.2020 saakka, osallistui tartunnan saaneiden jäljitystyöhön ja työskenteli vanhuspalveluyksiköissä. Toiminnan keskeytyksen vuoksi 55 000 käyntiä jäi toteutumatta.

Vuoden aikana annettiin palveluja 60 348 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä väheni edelliseen vuoteen nähden 18,9 prosenttia. Vantaalaisten terveyskeskuksessa hammaslääkärissä käyvien osuus väestöstä laski (2020 18,25 % ja 2019 24,21 %). Potilaskohtaisten käyntien määrä väheni edellisestä vuodesta (2020 2,20 käyntiä/potilas ja 2019 2,36 käyntiä/potilas)

Suun terveydenhuollossa toteutui 93 842 hammaslääkärikäyntiä (130 412 käyntiä vuonna 2019, vähennystä edelliseen vuoteen 28 %), 35 122 suuhygienistikäyntiä (52 280 käyntiä vuonna 2019, vähennystä edelliseen vuoteen 33 %) sekä 3 923 hammashoitajakäyntiä (8 103 käyntiä vuonna 2019, vähennystä 48,4 %).

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäyntejä oli 26,1 prosenttia vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna (2020 18 554 käyntiä 2019 25 100 käyntiä).

Talousarvion toteutuminen

Liikevaihto oli 21,6 milj. euroa verrattuna talousarvioon 23,5 milj. euroa. Keskeinen tekijä on asiakasmaksujen alhaisempi kertymä (-2,1 milj. euroa), johtuen kiireettömän hammashoidon alasajosta keväällä 2020. Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu pandemia-avustus kompensoi kyseisen asiakasmaksumenetyksen. Palvelusopimuksen mukainen korvaus suoritettiin täysimääräisenä.

Toiminnan materiaali- ja palvelukuluissa merkittäviä ylityksiä talousarvioon verrattuna olivat aine- ja tarvikekuluissa (ylitys -563 000 euroa) ja palveluissa (ylitys -330 000 euroa), henkilöstökulut olivat 16,0 milj. euroa, talousarvio oli 16,7 milj. euroa. Materiaaleja jouduttiin hankkimaan yli suunnitelmien johtuen uusista vaatimuksista. Henkilöstömenoissa säästettiin eläköitymisen ajoitusten tarkentamisen osalta. Liiketoiminnan muissa kuluissa säästettiin 209 000 euroa, johtuen pääasiassa kirjattujen luottotappioiden määrästä. Sisäiset vuokrat 2020 olivat talousarvion mukaiset.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 32 000 euroa vastaten talousarviota.

Liikelaitoksen tulos oli 167 000 euroa ylijäämäinen (vuonna 2018 alijäämä oli 234 000 euroa).

Liikelaitoksen oma pääoma vuoden 2020 lopussa oli 383 000 euroa. Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä on 591 000 euroa.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Suunnitelma peruspääoman kattamiseksi on tehty perustuen toiminnan selkiinnyttämiseen ja keskittämiseen, liikevaihdon määrä- ja hintaerien täsmentämisen sekä tarvittaessa erilliseen tukeen.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2020	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	33	199	166
Rahoituksen rahavirta	0	-933	-933
Rahavarojen muutos	33	-734	-767

Investoinnit

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2020 rahoitettiin leasingperusteella, joten investointeja ei kirjattu taseeseen, sama peruste on ollut voimassa myös edellisinä vuosina.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
asiakasmäärä kpl	74 375	77 200	60 348
käynnit yhteensä kpl	193 202	205 000	136 442
painotetut toimenpiteet kpl	450 818	442 679	343 106
painotetut toimenpiteet per käynti kpl	2,3	2,2	2,5

13

Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Opetuslautakunta
Puheenjohtaja: Jan Edelmann

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	29 560	2 940	32 500	33 795	-1 296
Menot	-462 637	-6 516	-469 153	-459 206	-9 947
Toimintakate	-433 077	-3 576	-436 653	-425 411	-11 242
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	27 760	2 940	30 700	31 659	-959
Menot	-427 452	-4 848	-432 301	-423 460	-8 841
Toimintakate	-399 692	-1 909	-401 601	-391 801	-9 799

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Vuoden 2020 toimintaan on vaikuttanut Korona-epidemia. Koronan vuoksi lapsia oli keväällä varhaiskasvatuksessa vain noin 20 prosenttia normaaliin määrään nähden. Esiopetusta järjestettiin etäyhteyksillä. Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä noin 250 työntekijää siirtyi keväällä määräaikaista töihin sosiaali- ja terveystalouteen. Perusopetus toimi etäopetuksessa kaksi kuukautta keväällä 2020. Syyslukukaudella lähes kaikissa kouluissa pienempi tai suurempi joukko oppilaita ja henkilöstöä on ollut karanteenissa. Lukioissa koronaviruksen vuoksi etäopetukseen siirryttiin ensimmäisen kerran maaliskuun puolivälissä ja etäopetusta jatkettiin kevätlukukauden loppuun saakka. Toisen kerran etäopetukseen siirryttiin joulukuun alussa ja etäopetusta jatkettiin syyslukukauden loppuun saakka. Varian kehittämistoiminnassa keskityttiin pienentämään koronan haittavaikutuksia ja sopeuttamaan omaa toimintaa koronasta aiheutuneeseen toimintaympäristön muutokseen. Kaikissa yksiköissä on toiminnassa noudatettu THL:n, OKM:n ja OPH:n koronaohjeistusta.

Valtion erityisavustuksesta saatiin suomen- ja ruotsinkieliseen esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen tasoittamiseksi. Määrärahaa pienennettiin mm. ryhmäkokoja, järjestettiin tukiopetusta sekä palkattiin määräaikaisten opinto-ohjaaja ja lukiopsykologi. Myös koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin saatiin valtion erityisavustusta suomen- ja ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.

Varia sai OKM:stä vuoden 2020 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tukitoimiin. Avustuksen käyttö voidaan jakaa vuosille 2020–2023. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen sekä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen.

Talousarvion toteutuminen 2020

Kaupunginvaltuuston hyväksymänä talousarvion muutoksena kasvatukseen ja oppimisen toimintatuottojen määrärahaa korotettiin yhteensä 2,9 milj. euroa ja toimintakulujen määrärahaa 6,3 milj. euroa. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin kesällä saaduista KOTA (koulutuksellinen tasa-arvo) ja korona-avustuspäätöksistä. Vuosikatsauksen taulukoissa sarakkeessa talousarviomuutokset näkyy valtuuston hyväksymien muutosten lisäksi palvelualueiden väliset siirrot, opiskelija- ja kesätyöntekijöiden ja myönteisen erityiskohtelun määrärahasiirrot kaupunginhallituksen määrärahoista toimialoilta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 4,2 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna 1,3 milj. euroa. Bruttoyksiköistä toimintatuotot muutettuun talousarvioon verrattuna ylittyi eniten perusopetuksessa 2,1 milj. euroa ja vastaavasti varhaiskasvatuksessa toimintatuotot alittui 1,0 milj. euroa.

Toimintakulut alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 3,4 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna 9,9 milj. euroa. Keväällä toimialalle asetettu säästövelvoite oli yhteensä 4,6 milj. euroa, josta koronasta johtuvia säästöjä oli 3,8 milj. euroa ja muuta tasapainotusta 0,8 milj. euroa. Suurimmat toimintakulujen alitukset muutettuun talousarvioon verrattuna bruttoyksiköissä kohdistuvat varhaiskasvatukseen (2,9 milj. euroa), johtoon ja yhteisiin palveluihin (2,5 milj. euroa) ja perusopetukseen (2,4 milj. euroa). Varhaiskasvatuksessa alitus syntyi pääasiassa palvelujen ostoissa, joista ateriapalvelujen osuus oli 1,3 milj. euroa. Johdossa ja yhteisissä palveluissa alitus muodostui koko toimialan tilinpäätöskirjauksena tulleesta hyvityksestä koskien toimialan osuutta kaupungin liikaa maksamista Kuel-maksuista (0,9 milj. euroa) ja varauksesta mahdollisiin vuoden aikana tuleviin palveluostojen hinnankorotuksiin ja koronan aiheuttamiin läsiivouskuluihin (1,2 milj. euroa). Perusopetuksessa alitus syntyi pääasiassa henkilöstömenoissa, kun koronan vuoksi esim. sijaistarve keväällä 2020 oli ennakoitua vähäisempää ja kerhotoiminta ei osin toteutunut.

Nettoyksikön (Ammatillinen koulutus) toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 0,2 milj. eurolla ja alitti muutetun talousarvion 1,4 milj. eurolla. Toimintatuotot ylitti talousarvion 0,3 milj. euroa projektituottojen suuremman kertymän vuoksi. Toimintakulut alittui 1,1 milj. euroa, koska palvelujen ostot toteutuivat arvioitua pienempinä, kun koronan vuoksi oppisopimustyöpaikkoja oli vähemmän ja lisäksi opiskelijoiden ateriakorvauksia maksettiin vähemmän.

13 10

Opetuslautakunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-90	0	-90	-70	-20
Toimintakate	-90	0	-90	-70	-20

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2020 aikana opetuslautakunta kokoontui 11 kertaa ja lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui kuusi kertaa. Lautakunta ja ruotsinkielinen jaosto pitivät yhteisen talousarvioseminaarin 2.9.2020.

Yksilöasioiden jaosto kokoontui kaksi kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Opetuslautakunnan toimintakulut olivat yhteensä 0,069 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 78.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	300	0	300	178	122
Menot	-10 411	-52	-10 463	-7 980	-2 484
Toimintakate	-10 111	-52	-10 163	-7 802	-2 362

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talous- ja hallintopalveluissa uuden organisaation mukainen organisointi on toteutettu tehtäväaloilla ja tiimissä sekä uudistettu prosesseja. Palveluyksikön johtamisjärjestelmä on kuvattu. Kunta10-tuloksissa on merkittävää parannusta vuoden 2018 tuloksiin verrattuna.

VaSa ja DigiOne –hankkeisiin on henkilöstö osallistunut aktiivisesti. Toimialan turvallisuuden lisäämiseksi on laadittu toimintakortit erilaisia uhkatilanteita varten. Yksikkökohtaisia viestintävastaavia nimetty 99 henkilöä viestintäosaamisen vahvistamiseksi.

Opiskeluhuollon yksikössä koronaepidemia vaikutti selkeästi työn eri osa-alueisiin. Etätyön menetelmiä otettiin laajasti käyttöön kuraattorien ja psykologien työssä ja asiakkaille tarjottiin sekä lähi- että etätapaamisia. Asiakasmäärissä oli vaihtelua riippuen asiakkaan iästä ja asiakkaan halusta tavata korona-aikana. Syksyllä palvelujen kysyntä kasvoi merkittävästi. Toiminnan osalta vuonna 2020 panostettiin johtamisjärjestelmän kehittämiseen ja kuvaamiseen. Työntekijöiden osaamista lasten, nuorten ja aikuisopiskelijoiden mielenterveyden tukemiseen vahvistettiin aloittamalla lyhytterapeuttisen työotteen koulutus. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala koordinoi hakemuksen Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 16.11.2020.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot alittui talousarvion nähden 0,1 milj. euroa (toteuma 59 %). Digi One -hankkeen ulkopuolinen rahoitus jäi alle arvioidun, koska menotkaan eivät toteutuneen suunnittelun mukaisesti.

Johdon ja yhteisten palveluiden varsinaiset toimintakulut alittui yhteensä 0,5 milj. euroa. Keväällä asetettu säästövelvoite oli 224 000 euroa. Tilinpäätöskirjauksena yhteisten toimintojen eläkevakuutusmaksuihin kirjattiin hyvityksenä kasvatuksen ja oppimisen osuus kaupungin liikaa maksamista Kuel-maksuista (0,9 milj. euroa) ja yhteisissä toiminnoissa oli varausta mahdollisiin vuoden aikana tuleviin palveluostojen hinnankorotuksiin ja koronan aiheuttamiin lisäsiivouskuluihin (1,2 milj. euroa). Lisäsiivouskulut ja hinnankorotukset palvelualueet kattoivat itse. Hyvityksen ja em. varauksen vuoksi johdon ja yhteisten palveluiden määrärahojen alittuminen on kaikkiaan 2,5 milj. euroa. Johdon ja yhteisten palveluiden toimintakulujen toteuma vuonna 2020 oli 76 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,5 %	0,5 %
Oppilaita/psykologi	952	978	973

13 30

Perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	9 518	3 758	13 276	15 413	-2 137
Menot	-202 450	-3 902	-206 353	-203 970	-2 383
Toimintakate	-192 932	-144	-193 076	-188 557	-4 519

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi 438 oppilaalla vuonna 2020. Talousarvion kehysvaiheen arvio kasvusta oli 372 oppilasta. Korona-epidemian johdosta perusopetus toimi etäopetuksessa kaksi kuukautta keväällä 2020. Syyslukukaudella lähes kaikissa kouluissa pienempi tai suurempi joukko oppilaita ja henkilöstöä on ollut karanteenissa, kouluissa on toimittu THL:n, OKM:n ja OPH:n koronaohjeistusten mukaisesti. Opetussuunnitelman mukainen opetus on voitu toteuttaa pääsääntöisesti opetussuunnitelman mukaisesti, suurimmat poikkeamat ovat olleet: osa uinninopetuksesta on jäänyt antamatta uimahallien ollessa kiinni, oman äidinkielen opetus osittain etänä, juhlien ja retkien korvaaminen muulla toiminnalla sekä osan kerhotoiminnan toteutumattomuus.

Koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin olevalla kasvaneella valtion erityisavustuksella aloitti 22 monikielistä ohjaajaa lokakuussa 2020. Ohjaajat tukevat maahanmuuttajataustaisia oppilaita perusopetuksen toimintaympäristössä.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylitti alkuperäisen talousarvion 5,9 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 2,1 milj. eurolla (toteuma 116 %). Tämä johtui tukien ja avustusten arvioitua suuremmasta kertymästä. Määrärahamuutoksena perusopetukselle lisättiin valtion koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta ja korona-avustusta menoihin ja tuloihin yhteensä 3,7 milj. euroa.

Perusopetuksen toimintakulut ylitti alkuperäisen talousarvion 1,5 milj. euroa ja alitti muutetun talousarvion 2,4 milj. euroa. Keväällä asetettu säästövelvoite oli 1,7 milj. euroa. Säästöä syntyi henkilöstömenoissa esim. sijaistarve oli keväällä 2020 ennakoitua vähäisempää ja kerhotoiminta jäi osin toteutumatta. Poikkeuksellisen etäopetusajanjakson vuoksi ateria-, siivouskulut ja oppimateriaalimenot olivat normaalia alhaisemmat.

Perusopetuksen toimintakulujen toteuma vuonna 2020 oli 99 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	22 706	23 473	23 068
Käyttömenot euroa / oppilas	8 884	8 829	8 841
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	50 %	50 %	52 %
Huoneistonieliöt / oppilas	10,2	10,2	10,3
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat	17,3	17,3	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 380	2 300	2 229
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	43 %	43 %	42 %
Oppilaita / oppilaanohjaaja	240	220	220

13 50

Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	16 541	-903	15 638	14 620	1 018
Menot	-175 201	-695	-175 896	-172 991	-2 905
Toimintakate	-158 660	-1 598	-160 258	-158 371	-1 887

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronaviruksen aiheuttama pandemia leimasi varhaiskasvatuksen vuotta 2020. Koronan vuoksi lapsia oli keväällä varhaiskasvatuksessa vain noin 20 prosenttia normaaliin määrään nähden. Esiopetusta järjestettiin etäyhteyksillä. Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä noin 250 työntekijää siirtyi keväällä määräaikaaisesti töihin sosiaali- ja terveystalouteen. Kotihoidontuella oli vastaavasti enemmän lapsia. Lasten määrä varhaiskasvatuksen palveluissa oli kokonaisuudessaan vuonna 2020 jonkin verran pienempi kuin talousarviossa oli ennakoitu. Korona vaikutti myönteisesti digitaalisten työtapojen ja menetelmien käyttöönottoon huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä VaSa otettiin käyttöön tammikuussa esiopetushakemusten ja kesäkuussa kerho- ja varhaiskasvatushakemusten osalta. Aikataulusta ollaan jäljessä muilta osin. Uusi työvuoro-suunnittelujärjestelmä Aikajana otettiin käyttöön, mutta työajan seuranta on vielä testausvaiheessa. Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmän kuvaus valmistui loppuvuonna 2020. Palvelualueen tiedolla johtamista ja arviointitiedon hyödyntämistä vahvistava Vantaan varhaiskasvatuksen arviointiraportti otettiin ensimmäistä kertaa käyttöön palvelualueella ja palveluyksiköissä.

Vakituisen ja määräaikaisten henkilöstön sekä sijaisten saatavuusongelmat jatkuivat.

Uudet päiväkodit vuonna 2020

- Kaivokselan päiväkodin uudisosa (lisää 136 paikkaa)
- Veturin päiväkotitoiminta, osittain korvaava (lisää 106 paikkaa)
- Vapaalan paviljonki, kokonaan korvaava (42 paikkaa)

Palvelusetelin enimmäisarvoa korotettiin 1.8.2020 alkaen 29 euroa (3,55 %) ja uusi enimmäisarvo on 846 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot alitti alkuperäisen talousarvion 1,9 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 1,0 milj. eurolla (toteuma 93 %). Hoitopäivämaksutuotot jäivät koronatilanteen vaikutuksesta yhteensä 2,4 milj. euroa alle alkuperäisen talousarvion. Määrärahamuutoksena varhaiskasvatukselle lisättiin valtion koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta ja korona-avustusta tuloihin (0,7 milj. euroa) ja menoihin (0,8 milj. euroa).

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alitti alkuperäisen talousarvion 2,2 milj. euroa ja muutetun talousarvion 2,9 milj. euroa. Keväällä asetettu säästövelvoite oli 1,8 milj. euroa. Säästöt syntyivät pääasiassa palvelujen ostoihin, joista ateriapalvelujen osuus oli 1,3 milj. euroa.

Säästövelvoitteen lisäksi varhaiskasvatuksesta siirtyi 250 työntekijää resurssikeskuksen kautta muihin työtehtäviin kevään korona-aikana. Henkilöstökulujen määrärahan käyttö oli 99,9 prosenttia. Oman henkilöstön henkilöstökulujen 10 milj. euron säästö kattaa Seuren työvoimavuokrauksen käytön, johon ei ollut määrärahaa. Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma vuonna 2020 oli 98 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuu- kaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 448	10 508	10 247
Yksityinen varhaiskasvatus	1 993	2 256	2 016
Kerhotoiminta	437	520	280
Kotihoidon tuki	3 450	3 240	3 446
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	80,4 %	80,8 %	76,8 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,0 %	17,7 %	16,0 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,3 %	8,6 %	9,4 %
Käyttömenot € / palveluja käyttävä lapsi	10 501	10 635	10 862

*) Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90

Svenskspråkiga servicen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	582	84	666	507	159
Menot	-13 028	-84	-13 113	-12 598	-514
Toimintakate	-12 446	0	-12 446	-12 091	-356

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Mårtensdals campus-hanke sai alkuunsa 2018 ja vuonna 2020 suoritettiin alustavaa osallisuustyötä ja laadittiin hankesuunnitelma ja -budjetti. Suunnittelussa päätettiin huomioida sukupuolinäkökulma ja käyttää sukupuolitietoista budjetointia mahdollisuuksien mukaan. Tähän liittyen järjestettiin koulutustilaisuus sukupuolitietoi-
sesta toiminnasta.

Ruotsinkielisten palveluiden koordinoinnista, kehittämisestä ja seurannasta vastaava koordinaattori palkattiin 2.3.2020 alkaen. Koordinaattorin tehtäviin kuuluu myös työskentely Svenska kommitténin ja kaksikielisyyssyö-
ryhmän sihteerinä. Koronaepidemian vuoksi vaikuttamistoimielinten kokoontumisia lykättiin, mutta kiireelliset
tapaukset hoidettiin ensin sähköisesti ja kesän jälkeen pidettiin kokouksia hybridimuotoisena. Asukasilta ja

muut vaikuttamiseen liittyvät aktiviteetit pidettiin sähköisesti ja etänä koronaepidemian takia. Ruotsinkieliset nuorisopalvelut siirtyivät myös palvelualueelle 1.1.2020 alkaen ja nuorisotyönkoordinaattorin työpiste siirrettiin yläasteelle työnteon helpottamiseksi.

Koronaviruksesta johtuen ruotsinkielinen esi- ja perusopetus toteutettiin etäopetuksena maaliskuun lopusta toukokuun puoliväliin. Samaan aikaan noin 80 prosenttia varhaiskasvatuksessa olevista lapsista hoidettiin kotona. Osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä siirrettiin sosiaali- ja terveystalouden tehtäviin sillä ajalla. Lukio-koulutus järjestettiin etänä sekä maaliskuun puolivälistä kevätlukukauden loppuun että joulukuun alusta vuoden loppuun asti.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa jatkettiin yhteistä kolmivuotista pedagogista kehityshanketta nimeltä Challenging Learning sekä aloitettiin valmistautuminen oppivelvollisuuden pidentämisen mukanaan tuomiin muutoksiin toiminnassa. Ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa jatkettiin uuden opetussuunnitelman laatimista.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot alitti alkuperäisen talousarvion 0,07 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla (toeuma 76 %). Tämä johtuu suurilta osin siitä, että päivähoito maksutuotot jäivät 139 000 euroa alle talousarvion koronapandemian takia. Määrärahamuutoksena ruotsinkieliselle perusopetukselle lisättiin valtion koulutuksellista tasa-arvoa edistävää erityisavustusta ja korona-avustusta menoihin ja tuloihin yhteensä 0,08 milj. euroa.

Ruotsinkielisen palvelualueen toimintakulut alitti alkuperäisen talousarvion 0,4 milj. euroa ja muutetun talousarvion 0,5 milj. euroa. Keväällä asetettu säästövelvoite oli 0,08 milj. euroa. Säästöt syntyivät pääasiassa palvelujen ostoihin ja henkilöstömenoihin. Toimintakulujen toteuma vuonna 2020 oli 96 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	291	280	297
Lapsia esiopetuksessa	69	70	78
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa **)	774	752	728
Käyttömenot euroa/ oppilas	9 543	10 457	10 050
Opetuksen %-osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	52,3 %	53 %	54 %
Huoneistoniöt/ oppilas	12,8	13,3	13,6
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat	18,0	17,0	16,3
Jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %-osuus	100 %	98 %	98 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	122	115	124
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	143	150	150
Kaikki tunnit/ vuosiviikkotunnit/ opiskelija	1,9	1,9	1,9
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 378	8 309	7 977
Huoneistoniöt/ lukio-opiskelija	9,6	8,5	8,6

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

**) Luku sisältää esiopetuksen oppilaat 31.7.2019 asti, koska esiopetus tapahtui siihen asti perusopetuksessa. Esiopetus edelleen koulujen tiloissa.

137

Toisen asteen koulutus

13 40

Lukiot

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	819	0	819	940	-121
Menot	-26 271	-115	-26 386	-25 851	-535
Toimintakate	-25 452	-115	-25 567	-24 910	-656

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukiokoulutuksessa laadittiin vuoden 2020 aikana uutta opetussuunnitelmaa, joka tulee voimaan 1.8.2021. Koronaviruksen vuoksi etäopetukseen siirryttiin ensimmäisen kerran maaliskuun puolivälissä ja etäopetusta jatkettiin kevätlukukauden loppuun saakka. Toisen kerran etäopetukseen siirryttiin joulukuun alussa ja etäopetusta jatkettiin syyslukukauden loppuun saakka. Valtion erityisavustuksella koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen tasoittamiseksi pienennettiin ryhmäkokoja, järjestettiin tukiovetusta sekä palkattiin joulukuun alusta määräaikainen opinto-ohjaaja ja lukiopsykologi. Lukiokoulutuksen palveluverkon kehittämisestä laadittiin selvitys.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylitti talousarvion 0,1 milj. eurolla (toteuma 115 %). Tämä johtui tukien ja avustusten arvioitua suuremmasta kertymästä, kun taas myyntituotot jäivät alle arvion. Lukiokoulutukseen saatiin valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 646 000 euroa, josta noin 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2021. Lisäksi muuhun lukiokoulutuksen kehittämistoimintaan saatiin hankeavustuksia yhteensä noin 240 000 euroa.

Lukiokoulutuksen toimintakulut alitti talousarvion 0,5 milj. euroa. Keväällä asetettu säästövelvoite oli 0,4 milj. euroa. Määrärahamuutoksena lukiokoulutuksessa näkyy palvelualueiden välinen palkkamäärärahan siirto. Säästöä syntyi henkilöstö- ja ateriamenoissa. Lukiokoulutuksen toimintakulujen toteuma vuonna 2020 oli 98 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 576	3 576	3 673
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä / lukio, keskiarvo	715	715	735
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	261	230	257
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,5 %	2,5 %	1,88 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,6 %	87,0 %	84,2 %
Kaikki tunnit / vvt / opiskelija (päivälukiot)	1,33	1,30	1,35
Käyttömenot euroa / opiskelija (päivälukiot)	6 691	6 890	6 623
Huoneistoneuliot / opiskelija (päivälukiot)	7,6	8,0	7,4

13 70

Ammatillinen opetus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 800	0	1 800	2 137	-337
Menot	-35 185	-1 668	-36 852	-35 746	-1 106
Toimintakate	-33 385	-1 668	-35 053	-33 610	-1 443

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2018 tehdyn organisaatiouudistuksen mukainen toiminta on vakiintunut vuoden 2020 aikana osaksi Vantaan ammattiopisto Varian arkea. Kunta10-tuloksissa on merkittävää parannusta vuoden 2018 tuloksiin verrattuna.

Vuoden 2020 yhteishaun hakijamäärä oli samalla tasolla kuin vuonna 2019. Jatkuvan haun hakijamäärä oli vuonna 2020 yhteensä noin 3 700. Hakijamäärä laski 250 hakijalla vuodesta 2019, mutta oli edelleen erittäin hyvällä tasolla.

Varian kehittämistoiminnassa keskityttiin pienentämään koronan hättävaiikutuksia ja sopeuttamaan omaa toimintaa koronasta aiheutuneeseen toimintaympäristön muutokseen. Keskeyttämisen ehkäiseminen ja opintojen edistäminen poikkeusoloissa olivat Varian hankkeiden painopisteinä. Vuoden aikana kehitettiin ja otettiin käyttöön erilaisissa oppimisympäristöissä ja etäopetuksessa tarvittavia opetuksen, ohjaamisen ja palautteen antamisen välineitä. Toimenpiteistä huolimatta Varian keskeyttämisprosentti kasvoi hieman ja oli vuoden 2020 lopussa noin 20 prosenttia.

Varian palvelutarjoomaa kehitettiin vastaamaan työllisyyden kuntakokeiluun ja koronan kiihdyttämään työn murrokseen.

Variassa on kehitetty osuuskuntatoimintaa hankerahoituksella vuosien 2018–2020 aikana. Toiminnassa tuettiin opiskelijoiden valmiuksia toimia yrittäjämäisesti ja yrittäjänä. Toiminta päätettiin ottaa osaksi Varian toimintaa. Vantaalla toimintansa toukokuussa 2019 aloittanut osaamiskeskus -toiminta on päätetty vakinaistaa. Vuoden 2020 aikana rakennettiin Varian Myyrmäen toimipisteeseen väistötilat käyttökieltoon menneiden vanhojen tilojen tilalle.

Talousarvion toteutuminen

Ammattiopisto Varian vuoden 2020 taloustoteuma jäi alle talousarvion. Toimintakate oli yhteensä 33,6 milj. euroa, joka on 96 prosenttia talousarvion mukaisesta toimintakatteesta. Tuloja kertyi vajaat 2,2 milj. euroa ja menoja 35,7 milj. euroa. Projektituottoja kertyi yli 300 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Palvelujen ostot toteutuivat arvioitua 1,2 milj. euroa pienempinä, kun koronan vuoksi oppisopimustyöpaikkoja oli vähemmän ja lisäksi opiskelijoiden ateriakorvauksia maksettiin vähemmän.

Varia sai OKM:stä vuoden 2020 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä noin 2,4 milj. euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tukitoimiin. Käyttö voi jakautua vuosille 2020–2023. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin 1,3 milj. euroa koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen sekä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen. Lisäksi Varialle myönnettiin strategiarahoitusta 263 000 euroa käytettäväksi vuosien 2020–2021 aikana. Maahanmuuttajien osaamiskeskus sai rahoitusta toimintaansa 400 000 euroa ja osaamiskeskuksen kautta koordinoitavaan maahanmuuttajavanhempien suomen kielen opetukseen 500 000 euroa.

Vuoden 2020 merkittävin investointi oli lentokoneen hankinta, jolla pystytään kouluttamaan nykyaikaista lentokoneen huoltoa ja korjausta. Lisäksi se mahdollistaa ilmailualan koulutuksen laajentamisen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	36 %	38 %	38 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	98,3 %
Oppisopimusopiskelijavuosien osuus tavoiteopiskelijavuosista	16 %	20 %	13 %
Käyttömenot euroa / opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	10 002	10 493	10 250
Huoneistonieliöt / opiskelijavuosi	13,5	13,9	13,9
Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa, lukumäärä	560	456	651
Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa, prosentti	15 %	10 %	20,6 %

16

Kaupunkikulttuuri

Vastuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkikulttuuri yhteensä					
Tulot	10 503	-1 534	8 969	8 839	130
Menot	-70 218	-1 651	-71 869	-68 289	-3 580
Toimintakate	-59 716	-3 185	-62 901	-59 450	-3 450
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt					
Tulot	9 174	-1 600	7 574	7 431	143
Menot	-65 139	-1 585	-66 724	-63 139	-3 585
Toimintakate	-55 965	-3 185	-59 150	-55 708	-3 442

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Vuosi 2020 oli monella tapaa poikkeuksellinen kaupunkikulttuurin toimialalle. Toimiala aloitti toimintansa innokkaasti eteenpäin katsoen. Talousarviovuoden alussa käynnistyi toimialan johtamisjärjestelmän laadinta ja järjestelmä valmistui joulukuussa 2020. Organisaation näkökulmasta vuosi olikin suurelta osin käytäntöjen muovaamisen vuosi, tätä uuden luomista jouduttiin tekemään poikkeuksellisissa etätyön oloissa ilman varmuutta palvelujen tilanteista koronaviruspandemian kourissa.

Kuluneesta vuodesta ei voi kertoa mainitsematta koronaviruspandemiaa. Kaupunkikulttuurin toimialalla korona iski maaliskuussa 2020 rajusti; lähes kaikki toimialan palvelut suljettiin täysin. Henkilöitä keskitettiin toteuttamaan toimialan auki olevia palveluita – puhelinneuvontaa sekä ruoka-apua sekä muiden toimialojen tehtäviin, kuten sosiaali- ja terveystalouteihin. Suljetun kevään jälkeen kesällä näytti jo hieman helpommalta, tosin

esimerkiksi suuria kesätapahtumia ei voitu järjestää tavalliseen tapaan. Syksy toi mukanaan pandemian uuden aallon, johon pystyttiin vastaamaan jo palveluissakin hallitummin. Palveluiden käyttöasteista tai kysynnästä palveluille ei voida kuluneen vuoden perusteella sanoa mitään eksaktia.

Koronaviruspandemia toi mukanaan myös säästöpainet kaupungin talouteen. Kaupunkikulttuurin toimialalle säästöpainetta oli yhteensä noin miljoonaa euroa. Säästöt koostuivat suljettujen palveluiden mukanaan tuomista säästöistä, rekrytointeja viivyttämällä sekä supistamalla aukioloaikoja. Kesän jälkeen käynnistyi tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteiden laadinta vuodelle 2021. Loppuvuodesta 2020 aloitettiin jo valmistautuminen myös talousarviovuoden 2022 säästötoimiin, joita valmistelemaan nimettiin myös vapaa-ajan lautakunnasta työryhmä.

Vuosi oli monella tapaa poikkeuksellisen kurja ja raskas. Sen aikana palveluissa toteutettiin kuitenkin monia uusia palveluinnovaatioita, jotka jäänevät myös pysyvämmiin palveluvalikoimaan, kuten ohjattu liikunta verkossa ja erilaiset virtuaaliset kulttuuritapahtumat. Myös organisaation työkulttuurissa tapahtui valtava digiharppaus, jossa henkilöstö omaksui nopeasti ja ketterästi etätöiden periaatteet virtuaalisista työvälineistä etätöiden johtamiseen.

Talousarvion toteutuminen 2020

Kaupunginvaltuuston hyväksyminä talousarvion muutoksina kaupunkikulttuurin toimialan toimintatuottojen määrärahaa laskettiin yhteensä 1,53 milj. euroa ja toimintakulujen määrärahaa nostettiin 1,65 milj. euroa. Vuosikatsauksen taulukoissa sarakkeessa talousarviomuutokset näkyy valtuuston hyväksymien muutosten lisäksi myönteisen erityiskohtelun määrärahasiirrot kaupunginhallituksen määrärahoista toimialoilta. Kaupunkikulttuurin toimintatuotot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 1,66 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna 130 000 euroa. Toimintamenot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 1,93 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon nähden 3,58 milj. euroa. Kesken toimintavuotta annettu säästövelvoite toteutui näin ollen täysimääräisenä. Lisäsäästöä syntyi loppuvuodesta suljettujen palveluiden sekä viivytettyjen rekrytointien vuoksi. Bruttoyksiköistä suurimmat tulojen alitukset kohdistuvat liikuntapalveluihin ja toimintamenojen alitukset kirjasto- ja asukaspalveluihin.

Nettoyksiköistä musiikkiopiston toimintatuottoja korotettiin 66 000 euroa saadun korona-avustuksen johdosta. Molempien nettoyksiköiden talous toteutui lähes alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Palvelualueet ovat vuosikatsausliitteessä omalla kohdallaan raportoineet talousarvion toteutumista tarkemmin.

16 10

Vapaa-ajan lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-69	0	-69	-70	1
Toimintakate	-69	0	-69	-70	1

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2020 aikana vapaa-ajan lautakunta kokoontui 11 kertaa. Maaliskuusta alkaen kokoukset toteutettiin hybridimallilla kokoontumisrajoituksia noudattaen. 1.9.2020 järjestettiin puolen päivän mittainen talousarvioseminaari. Kaupungin hallinnoimien tilojen käyttö- ja maksuperusteiden uudistamistyö jatkui vuoden aikana

liikuntatilojen osalta ja tätä ohjaamaan nimettiin lautakunnan jäsenistä työryhmä. Lisäksi vuoden aikana työstettiin kirjasto-, kulttuuri ja liikuntapalveluita linjaavat asiakirjat. Kuhunkin linjaustyöhön osallistui lautakunnan jäsenistä nimetty työryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan toimintakulut olivat yhteensä 70 000 euroa ja toteumaprosentti oli 101.

16 21

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 802	-362	-2 164	-1 740	-425
Toimintakate	-1 802	-362	-2 164	-1 740	-425

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkikulttuurin yhteisissä palveluissa toimintavuosi oli koko toimialan tapaan poikkeuksellinen. Kuluneen vuoden aikana rakennettiin koko toimialan tapaan johtamisjärjestelmää ja rakennettiin täysin uuden palveluyksikön toimintaa.

Koronatilanne viivästytti toimialan henkilöstön rekrytointia siten, että lähes kolmannes yksikön henkilöstöstä aloitti työnsä elokuun 2020 alusta. Vasta tämän jälkeen pystyttiin muotoilemaan lopulliseen muotoonsa yhteisten palvelujen tukipalveluprosessien kuvaukset. Yhteistyötä palvelualueiden kanssa on sittemmin rakennettu eri yhteistyöfoorumeilla sekä kaupungin hallinnollisten prosessien kautta.

Yksikön kaupunkitasoisista tehtävistä osallisuustyön järjestäminen hankaloitui myös pandemian oloissa. Syksyllä saatiin kuitenkin toteutettua asukasfoorumi. Osallisuus-strategiateeman työ eteni johto- ja projektiryhmätyöskentelynä kohti toimialakohtaisia osallisuussuunnitelmia. Järjestöyhteistyön toimintaohjelma otti askeleen kohti yhteistyön syventämistä.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (2019–2021) toimenpiteet etenivät vuonna 2020 pääosin suunnitellusti, mutta toimintaa jouduttiin osin sopeuttamaan vallitseva pandemiatilanne huomioiden. Talouden rajoittamistoimenpiteenä vuoden 2020 määrärahaa leikattiin 318 000 euroa, mikä siirsi muutamien suunniteltujen toimenpiteiden aloitusta vuodelle 2021. Vuonna 2020 rahaa toimintaohjelman toimenpiteisiin käytettiin yhteensä 1 574 323 euroa sekä erillisrahoituksella toteutettiin lapsille suunnattu kesäruokailu viidessä toimipisteessä sekä mahdollistettiin Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötilan toiminta. Vantaa hyväksyttiin mukaan ympäristöministeriön koordinoimaan lähiöohjelmaan 1.7.2020 alkaen. Vantaan hankekokonaisuus "Raidekaupunkia rakentamassa" koostuu kolmesta hankkeesta: Radanvarren keskukset, Ratikanvarren keskukset ja Länsimäen energiatehokas kaupunkiuudistus. Molempia asuinalueiden kehittämiseen ja alueellisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtääviä hankkeita koordinoidaan kaupunkikulttuurin toimialalta käsin.

Yksikön koronapandemiasta johtuneet säästöpainet toteutettiin viivästyttämällä henkilöstön rekrytointeja, mutta säästöä kertyi myös palveluostoista, kun toimialan palveluita tai toimialan yhteiseen kehittämiseen liittyviä tilaisuuksia ei pystytty järjestämään.

Yhteisten palvelujen työpanosta on kuluneen vuoden aikana käytetty laajalti uuden toimialan yhteistyökäytäntöjen rakentamiseen. Myös etätöiden olosuhteet ovat lisänneet painetta mm. sisäisen viestinnän uusille toimintamalleille ja virtuaaliselle fasilitointiosaamiselle. Huolimatta olosuhteista Yhteiset palvelut ovat onnistuneet perustehtävässään toimialan tukipalveluina hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden määrärahoihin ei tehty muutoksia vuoden aikana lukuun ottamatta myönteisen erityiskohtelun määrärahasiirtoa kaupunginhallituksen määrärahoista. Talous toteutui sopeuttamistoimia mukaillen. Toimintamenojen alitus 425 000 euroa koostuu pääasiassa henkilöstömenoista ja säästöt toteutettiin rekrytointeja viivyttämällä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö % *)	-	2,8	2,9
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1-5) **)	4,2	4,0	3,2

*) Uusi tunnusluku 2020.

**) Uusi tunnusluku 2020, pohjana kuntalaispalveluiden tunnusluku.

16 37

Kirjasto- ja asukaspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 292	-293	1 999	2 146	-147
Menot	-20 287	-548	-20 835	-19 607	-1 228
Toimintakate	-17 995	-841	-18 836	-17 461	-1 375

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginkirjasto avasi uuden kirjastopisteen Kivistöön. Koronan vuoksi toimintaa ei ole voitu täysimittaisesti harjoittaa sen enempää Kivistössä kuin muuallakaan, mutta kirjastopalveluiden kysyntä on silti jatkunut voimakkaana. Vaikka kävijämäärä on lähes puolittunut, on lainaus silti pysynyt kutakuinkin viime vuosien ennätystasolla. Kirjaston toimintaa ohjaava Kirjasto 2030 –ohjelma valmistui ja siirtyi luottamusmieskäsittelyyn.

Länsimäkeen ja Hakunilaan kunnostettiin uudet asukastilat ja Mikkolan asukastilasta luovutettiin. Yhteisen pöydän verkostoon kuuluvien toimipaikkojen sekä lahjoittajien määrä kasvoi ja hävikkiterminaalin kolmas kylmähuone avattiin. Uusi puhelinjärjestelmä ACE otettiin käyttöön, kaupungin monikanavainen asiakaspalvelujärjestelmä päivitettiin ja palautepalvelua kehitettiin. Vantaa-infon uusina palveluina otettiin käyttöön Lumilinja ja Vantaan Ratikka -puhelinlinja.

Koronaepidemian myötä käynnistettiin nopealla aikataululla uusia poikkeusajan palveluita kuten koronalinja ja hätäruoka-apupalvelu. Syksyllä avattiin koronaepidemiasta aiheutuviin kuluihin suunnattu avustushaku ja asukastilatoiminnassa pilotoitiin erilaisia turvallisia kohtaamismuotoja. Sosiaali- ja potilasasiain mies sai runsaasti koronaepidemiaan liittyviä yhteydenottoja.

Vantaan aikuisopisto toteuttaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja maahanmuuttajien kotoittavaa koulutusta. Koronarajoitusten johdosta suuri osa opiston toiminnasta siirrettiin etävälitteiseksi, minkä johdosta toteutuneet tuntimäärät säilyivät lähes aiemmalla tasolla. Rajoitukset näkyivät opiston toiminnassa asiakasmäärän vähentymisenä.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan aikuisopiston osalta lisätalousarviossa toimintatuottoja vähennettiin yhteensä noin 211 000 euroa ja menoja korotettiin noin 228 000 euroa. Tuottoja vähennettiin koronatilanteen aiheuttamasta kurssimaksujen palauttamisesta sekä rajoitusten takia vähentyneestä opiskelijamäärästä. Tuotoissa huomioitiin myös hankkeiden odotettua korkeammat tulot. Menojen korotus johtui budjetoimattomien hankkeiden menoista.

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualueen toimintatuotot alittuivat 146 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden ja ylittyivät 147 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintamenot alittuivat suhteessa alkuperäiseen talousarvioon 680 000 euroa, muutettuun talousarvioon verrattuna toimintamenot alittuivat 1,23 milj. euroa. Toimintatuottojen ylitys selittyy aikuisopiston ennakoitua suuremmilla tuloilla. Toimintamenoissa saavutettiin ennakoitua suuremmat säästöt henkilöstömenoissa ja palveluostoissa koronan vuoksi loppuvuoden aikana suljetuissa palveluissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kaupunginkirjasto			
kävijät	2 196 182	1 900 000	1 300 232
aineistolainojen määrä	2 561 410	2 900 000	2 384 631
aineistolainaus/asukas	11,00	12,50	10
aineistomääräraha euroa/asukas	4,63	5,00	4,84
toimintamenot/ asukas	38,50	39,50	30,31
Aikuisopisto			
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	34 739	33 000	27 355
opetustuntien kokonaismäärä	47 979	47 400	47 693
kurssien määrä	2 024	1 900	1 810
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 031	1 400	906
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	104	120	131
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	210	200	86
oman maksutulon osuus budjetista %	38 %	31 %	34 %
Kuntalaispalvelut			
Palvelualueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	142	170	119
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus palvelukontakteista (%) *)	-	4 %	6 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä *)	-	330 000	241 000
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät / vko *)	-	5 500	5 500

*) Uusi tunnusluku 2020.

16 33

Kulttuuri

16331 Kulttuuripalvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	365	-41	324	321	3
Menot	-7 455	-199	-7 654	-7 174	-480
Toimintakate	-7 090	-240	-7 330	-6 853	-477

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginmuseon hissi- ja pintaremontti valmistui ja Håkansbölen kartanon talousrakennusten ensimmäisen vaihe toteutui.

Niin toiminnassa kuin palveluiden kehittämisessäkin otettiin isoja edistysaskeleita digitaalisen kulttuurin sisältöjen tuottamisessa ja palveluiden tarjonnassa. Lisäksi parannettiin eri toimijoiden osallisuutta ja osallistumista digitaalisten keinojen avulla.

Toiminta toteutui korona pandemiasta johtuneiden muuttaneiden suunnitelmien mukaisesti. Suuri osa tapahtumista ja museonäyttelyistä siirtyi verkkoalustoille. Toimintaa kehitettiin ja mm. Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030 valmistui laajalla yhteistyöllä eri toimijoiden kanssa.

Uuden toimialan aloittaminen aiheutti muutoksia myös palvelualueen johtoryhmän kokoonpanoon ja johtamisjärjestelmään. Toiminta on jämaköitynyt, selkiytynyt ja kehittynyt aikaisemmasta.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden toimintatuottoja alennettiin määrärahamuutoksin yhteensä 41 000 euroa koronan aiheuttamien sulkemisten vuoksi. Toimintamenoja korotettiin 199 000 euroa koostuen pääosin museoiden valtionosuuksien korotuksesta.

Kulttuuripalveluiden toimintatuotot toteutuivat muuten talousarvion mukaisesti. Toimintamenot alittuivat sekä alkuperäiseen (281 000 euroa) että muutettuun talousarvioon (480 000 euroa) nähden.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	363 199	230 000	142 710
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	2 640	2 647	2 392
Taiteen perusopetus euroa/oppilas	1 928	1 919	2 153
Taiteen perusopetus euroa/asukas	21,80	21,93	21,82
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	2,00	1,58	1,36
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas	6,10	5,73	5,96
Avustukset, euroa/asukas	4,70	5,67	5,2

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *)	15 439	11 000	23 018
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	27 877	17 500	12 255
Käyttömenot euroa/asukas **)	53,20	54,12	52,21

*) Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

**) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä

16332

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 016	66	1 082	1 044	37
Menot	-4 143	-66	-4 209	-4 172	-37
Toimintakate	-3 127	0	-3 127	-3 128	1

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2020 jää mieleen poikkeuksellisenä koronapandemian takia. Opetus siirtyi etäopetukseksi 16.3. ilman etäopetukseen sopivia välineitä. Jouduimme peruuttamaan monia isoja tapahtumia, joista suurin oli Vantaan nuorten sinfonikkojen matka Saksaan Düsseldorfin toukokuussa. Isänpäiväkonsertti saatiin striimattua Vantaakanavalle, ja syksyn pääkonsertit pääosin toteutettiin videoiden.

Taiteen perusopetuksen oppilaitosten yhteisen tilan, kulttuurikeskus Orvokin, remontin ensimmäinen vaihe valmistui joulukuussa. Peruskorjauksen toinen vaihe valmistuu toukokuussa 2021.

Talousarvion toteutuminen

Musiikkiopistolle ei tehty vuoden aikana määrärahamuutoksia. Koronan aiheuttamista äkilliset toiminnan muutoksista huolimatta talous toteutui alkuperäisen talousarvion mukaisena.

16333

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	313		313	363	-50
Menot	-937		-937	-978	41
Toimintakate	-624		-624	-615	-9

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuotta 2020 Kuvataidekoulussa leimasivat Kulttuurikeskus Orvokin remontti ja 13.3.2020 koronapandemian takia etäopetukseen siirtyminen. Etäopetukseen siirryttiin käytännössä yhdessä yössä ilman siihen tarvittavaa

koulutusta tai välineistöä. Kaikista vaikeuksista kuitenkin selvittiin ja etenkin etäopetuksen suhteen osaaminen ja valmiudet ovat vuoden aikana kehittyneet huomasti. Erilaisia uusia hybridiopetusmalleja ja kuvataiteen etätyöpajoja otetaan jatkossa curriculumiimme aluksi kokeiluluontoisesti ja myöhemmin pysyvästi.

Taiteen perusopetuksen oppilaitosten yhteisen tilan, kulttuurikeskus Orvokin, remontin ensimmäinen vaihe valmistui joulukuussa. Peruskorjauksen toinen vaihe valmistuu toukokuussa 2021.

Talousarvion toteutuminen

Kuvataidekoululle ei tehty vuoden aikana määrärahamuutoksia. Koronan aiheuttamista äkilliset toiminnan muutoksista huolimatta talous toteutui lähes alkuperäisen talousarvion mukaisena.

16 34

Liikunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 637	-1 450	4 187	3 936	251
Menot	-26 267	-143	-26 409	-25 509	-900
Toimintakate	-20 629	-1 593	-22 222	-21 573	-649

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntaan aktivoinnin kohderyhmät laajenivat vuoden 2020 aikana koskemaan kaikkia ikäryhmiä. Vakiintuneiden toimintojen ja hankkeiden avulla palveluita on tarjolla raskausajan elintapaneuvonnasta ikääntyneille suunnattuun ryhmäliikuntaan asti. Koronan aiheuttaman poikkeustilan vuoksi useimpia toimintoja ei pystytty järjestämään tavanomaisesti, vaan palveluita on toteutettu epidemiatilanteesta riippuen poikkeusjärjestelyin tai su-pistetusti.

Liikunta käynnisti Aktiivinen elämäntahti -hankkeen, jonka tavoitteena on luoda Vantaalle selkeä malli, jolla pystytään tarjoamaan kaikille kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet aktiiviseen elämään kaikissa elämäntahtien vaiheissa. Hanke sisältää viisi osahanketta, jotka kohdistuvat lapsista senioreihin.

Vakinaistettua Liikkuva päiväkotitoimintaa toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehitysprojekteina. Toiminnan jatkokehittämistä jatkettiin Leikkien liikkumaan -hankkeena, jossa fyysinen aktiivisuus pyritään saaman entistä laajemmin osaksi varhaiskasvatusympäristöjä. Epidemiatilanteen vuoksi koulutukset ja seminaarit toteutettiin etätoteutuksin.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihoihin että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloissa koskeissa uudistuksissa. Koulujen oppilashuollon kanssa luotua Sporttikaveri-toimintamallia toteutettiin kahdella täysipäiväisellä projektityöntekijällä. Sporttikaverit järjestivät myös kerhoja koulupäivän aikana. Epidemiatilanne hankaloitti toiminnan järjestämistä ja sporttikaverit pitivät yhteyttä oppilaisiin epidemiatilanteesta riippuen myös etäyhteyksin.

Liikunta vastasi pääkaupunkiseudun kaupunkien oppilaille suunnatun School Action Day:n järjestämisestä. Epidemiatilanteen vuoksi tapahtuma jouduttiin järjestämään virtuaalisena lähetyksenä, jota katseli arviolta 8 000 oppilasta. Osana Euroopan urheiluviikkoa järjestettiin myös Suomen liikuntajohtajien tapaaminen sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle suunnattu Hyvinvoinnista oppimisen iloa -seminaari.

Esikouluikäisten ja koululaisten uinninopetusta ei pystytty toteuttamaan täysipainoisesti epidemiatilanteesta johtuen. Aikaisempina vuosina järjestetyt oppilasurheilukilpailut jouduttiin perumaan lähes koko vuoden osalta. Yläkoululaisten Urhea-toimintaa järjestettiin kaikille vuosiluokille ja mukana oli noin 1 000 nuorta. Liikunta tarjoaa toimintaan tilat ja ohjaajakorvaukset harrasteliikunnan ohjaajatuen kautta. Sporttia kaikille -hankkeessa kaikille avoimiin harrasteliikuntaryhmiin osallistui 7 266 lasta ja nuorta.

Liikunta toimi koordinoijana EU:n Erasmus+ Sport -ohjelmasta rahoitettavassa kaksivuotisessa Youth with Immigrant Background in Sport -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on hyvinvoinnin, työllistymisen ja koulutuksen edistäminen liikuntaa apuna käyttäen sekä maahanmuuttajataustaisiin nuoriin liittyvien sidosryhmien keskinäisen yhteistyön vahvistaminen parempien palveluiden tuottamiseksi. Vuonna 2020 toteutettuja toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi olivat mm. Yökoris-turnaus, Dynamic Partnership In Sport -webinaari, vertaisohjaajakoulutukset, kaksoistutkintotyöpajat sekä useat maahanmuuttajanuorten työssäoppimisjaksot eri liikuntaorganisaatioissa.

Hobihobi.fi -palvelu on vakiintunut kaupunkitasoisena harrastusportaalina, jossa ilmoitetaan matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksista. Koululaisten maksuttomia Pelipäivätapahtumia sekä aikuisille suunnattua Kortteliliiga-toimintaa laajennettiin alkuvuodesta, mutta epidemiatilanteen vuoksi toimintaa jouduttiin supistamaan suunnitellusta. Alle kouluikäisten lasten perheille suunnattuja Perhepeuha -liikuntatapahtumia toteutettiin yhteistyössä Sporttia kaikille ry:n sekä muiden seurojen kanssa ympäri Vantaata. Epidemiatilanne vaikutti myös perhepeuhojen järjestämiseen.

Liikuntapalveluiden ohjattu kurssitoiminta tarjoaa erilaisia jumppia, vesijumppia ja ohjattuja tunteja seniori-ikäisille ja työikäisille liikkujille. Epidemiatilanteesta johtuen ohjatun liikunnan tarjonta jouduttiin tarjoamaan keväällä ja loppuvuodesta virtuaalisena. Palvelutarjonnan turvaamiseksi rakennettiin studio virtuaalijumppien toteuttamiseksi. Senioreiden vertaisohjattuja kuntosali- ja liikuntaryhmiä ei pystytty toteuttamaan suunnitellusti epidemiatilanteesta johtuen. Liikunta-apteekkitoimintaa jatkettiin kuudella terveysasemalla.

Liikuntapalveluiden hallinnoimana jatkettiin kaupunkitasoista Terveystien edistämisen määrärahashanketta "Hyvinvointityön tavoitteista toimintaan". Hankkeen keskeisinä toimenpiteinä ovat liikunta-apteekkitoiminnan laajentaminen uusille kohderyhmille, kaupungin hyvinvointiohjelman tavoitteiden toimeenpanon arviointi sekä hyvinvointijohtamisen työpajojen toteutus toimialojen ylimmälle johdolle. Näiden lisäksi uudessa kehitetyssä hyvinvointimentoroinnissa on järjestetty yksilö- ja ryhmäohjausta maahanmuuttajataustaisille naisille, joita on tavoitettu neuvolatoiminnan, kohtaamispaikkojen ja yhteistyöhankkeiden kautta elintapaohjaukseen.

Syksyllä käynnistettiin Ikiliikkujaat-osahanke, jonka tavoitteena on pyrkiä tavoittamaan kotona ilman säännöllisiä palveluja asuvia toimintakyvyltään heikentyneitä ikäihmisiä liikunnan pariin nykyistä paremmin. Ikiliikkujaat-osahanke vie liikuntamahdollisuuksia lähemmäs asiakkaita tehostamalla ja lisäämällä yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa, lisäämällä vertaisohjattua toimintaa, auttamalla mm. korttelikerhoja/taloyhtiötä/yhdistyksiä lisäämään liikuntaa omiin tapaamisiin erilaisten liikuntatuokioiden muodossa vertaisohjaajavetoisesti.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikunta-paikkoihin. Harrasteliikunnan ohjaajatukea kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen, Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan sekä yläkoululaisten Urhea-valmennukseen.

Liikuntapaikkojen kehittämistä toteutettiin liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti. Myyrmäen urheilupuiston lähiliikuntapaikat, Hämeenkyllän liikuntahalli sekä Hämeenkyllän, Nikinmäen ja Simonkyllän koulujen pihojen lähiliikuntapaikat valmistuivat. Elmon uimahallin suunnittelu jatkui sekä Elmon urheilupuiston ja Tikkurilan urheilupuiston yleissuunnittelu alkoivat. Hakunilan urheilupuiston tekojäähankkeiden suunnittelu eteni valtionavustuksen hakuvaiheeseen. Hakunilan uimahallin isossa altaassa ilmeni yllättäviä korjaustarpeita. Ulkokuntosalit valmistuivat Möskäriin, Mikkolaan ja Rajakylään.

Koronavirusepidemia vaikutti merkittävästi mahdollisuuteen järjestää liikunnan ja urheilun yleisötapahtumia, ja monet tapahtumista siirtyivät vuoteen 2021. Vuonna 2020 toteutuivat mm. maastohiihdon Suomen Cupin osakilpailu, School Action Day, Vantaa Triathlon, Vantaa Maraton ja jalkapallon Vantaa Cup.

Vuonna 2020 Vantaalla oli 15 kumppaniurheilijaa ja 5 tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen toimintatuottojen määrärahaa laskettiin yhteensä 1,45 milj. euroa ja toimintamenojen määrärahaa lisättiin 143 000 euroa. Toimintatuotot alittuivat 251 000 euroa alle ja menot 900 000 euroa muuttettuihin määrärahoihin verrattuna. Alkuperäisiin talousarviolukuihin nähden toimintatuottojen alitus oli 1,7 milj. euroa ja toimintamenojen alitus 758 000 euroa. Menojen alitus johtui pääosin koronan vuoksi asetetuista säästövelvoitteista sekä liikuntapaikkojen loppuvuoden koronasta aiheutuvista sulkemisista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kokonaiskulut, euroa/as.	107,69	113,24	108,04
Toimintatuotot, euroa/as.	24,20	24,34	16,67
Avustukset, euroa/as.	5,89	5,75	5,87
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	22,72	25 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	7,72	7,00	15,04
– uimahallien verorahoitusosuus, %	79 %	81 %	89 %
Toimitilaneliöt, m ²	85 768	87 965	87 951
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	66 %	70 %	62 %

16 35

Nuoriso

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	880	184	1 064	1 028	36
Menot	-9 259	-333	-9 593	-9 040	-553
Toimintakate	-8 379	-149	-8 529	-8 012	-517

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuorisopalveluiden vuotta leimasi jatkuvat muutokset. Siinä missä alkuvuosi meni monella tavalla toimintoja ylläpitäessä ja uuden johtajan aloittamista odottaessa, oli uuden nuorisopalveluiden johtajan aloittaessa poikkeusolot voimassa. Keväällä 2020 saatiin myös uusi suunnittelijan tehtävä nuorisopalveluihin. Suunnittelijan tehtäväkuva ja tehtävien priorisointi on ollut myös aktiivisesti nuorisopalveluiden kehittämisen kohteena vuoden aikana.

Keväällä nuorisopalveluissa tehtiin todella paljon töitä, kun toiminta sopeutettiin vastaamaan poikkeusolojen tarpeita. Tämä muutos tehtiin muutamassa viikossa ja vaati venymistä koko nuorisopalveluiden henkilöstöltä. Kehittämistyön pääpainopisteet koko vuoden ajan ovat olleet korona-ajan palveluissa, kun jalkautuvan työn määrää lisättiin huomattavasti, sekä koko nuorisopalvelut ottivat digitaalisen nuorisotyön välineet käyttöön.

nopeassa aikataulussa. Kivistön uusi nuorisotila aloitti syksyllä toimintansa, minkä toteuttaminen koronan keskellä vaati myös omat ponnistuksensa.

Koulunuorisotyön osalta toimintaa on kehitetty ja vahvistettu koko vuoden. Kesällä Vantaan nuorisopalvelut aloitti osatoteuttajan koulu- ja oppilaitosnuorisotyön osaamiskeskus Nuoskassa. Tämän lisäksi loppuvuodesta kaupunki ohjasi resurssia ala-astenuorisotyöhön sekä kiusaamisen ehkäisevän työn koordinaatioon. Lisäksi AVI:lta saatiin rahoituspäätös case manager –toiminnan aloittamiseksi, jossa toiselle asteelle siirtymisen nivelvaiheeseen saadaan kaksi työntekijää tekemään töitä niiden nuorten kanssa, joiden kohdalla on erityinen vaara tippua. Voikin siis sanoa, että myös koulunuorisotyön kokonaisuus on vahvistunut voimakkaasti.

Nuorten aikuisten palveluissa merkittäviä muutoksia ei ole vuoden aikana ollut. Etsivän nuorisotyön esimies vaihtui kesällä ja uuden esimiehen perehtymiseen meni aikansa, mutta muuten nuorten aikuisten palvelut ovat jatkaneet työtä melko vakaa olosuhteissa. Nuorten aikuisten harrastustoiminta on ollut erityisen kehityksen alla ja tätä työtä jatketaan edelleen. Työ on lähtenyt pikkuhiljaa etenemään ja tuleva vuosi on varmaankin se kohta, jossa työn skaalautuvuutta pitää ruveta tarkastelemaan.

Toiminta-avustuksia myönnettiin vuonna 2020 34 eri järjestölle. Kohdeavustuksia myönnettiin 45 eri järjestölle. Yhteensä 50 eri järjestöä sai toiminta- tai kohdeavustusta vuoden 2020 aikana järjestettävään toimintaan lapsille ja nuorille.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisopalveluiden talousarviota muutettiin kahdessa vaiheessa budjetoimattomien hankkeiden ja pandemia-tilanteen vuoksi. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintatuotot ylittivät 148 000 euroa ja menot alittuivat 219 000 euroa. Muutettuihin määrärahoihin suhteutettuna toimintakulut alittuivat 553 000 euroa, joten koronan vuoksi asetetut säästövelvoitteet toteutuivat täysimääräisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	234 124	360 000	177 464
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	150 053	105 000	144 777
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	5 787	7 500	5 250
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	288	380	250
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	739	720	748
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	52	58	50
Käyttömenot/asukas	38,90	40,52	38,30
Avustukset/ asukas	1,92	1,90	1,83
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	20	20	21
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ²	15 815	15 533	15 640

14

Kaupunkiympäristö

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	286 187	0	286 187	292 847	-6 660
Menot	-246 541	-14 389	-260 930	-236 044	-24 887
Toimintakate	39 646	-14 389	25 257	56 803	-31 547

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,6 milj. euroa.

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnot ja palvelut ovat poikkeuksellisesta koronaviruspandemian sävyttämästä vuodesta huolimatta sujuneet liki normaalisti. Asiakaspalvelua ja -vuorovaikutusta sekä asiantuntijatyötä on tehty paljolti sähköisiä välineitä monipuolisesti hyödyntäen, ja etätyötä mahdollisuuksien mukaan suosien. Vuosi 2020 jääkin kaupunkiympäristön toimialan historiaan digitaalisen työnteon ja vuorovaikutustapojen omaksumisen vuotena. Uudet toimintatavat seuraavat meitä myös koronapandemian jälkeiseen aikaan.

Etätyöskentelyn sujuvuuden varmisti MATTI - Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmäkokonaisuus, joka saatiin täysimääräisesti käyttöön kesällä 2020. MATTI-kokonaisuuden kautta pyörivät kymmenet toimialamme eri prosessit niin maankäyttöön, kaavoitukseen, ympäristökeskuksen, rakennusvalvonnan ja kuntateknisen infran elinkaaren hallintaan, sekä kartta- ja paikkatiedon tuotantoon ja hallintaan liittyen. MATTI mahdollistaa myös hankeyhteistyön eri sidosryhmien kanssa. Kyseessä on ollut valtava, liki viisivuotinen ponnistus, sillä MATTI on ainutlaatuisen laaja alamme digitaalinen kokonaisratkaisu - ainakin Suomessa, ellei jopa koko maailmassa. Kehitys ei kuitenkaan pysähdy tähän, vaan MATTIa jatkokehitetään ja sen tietojen hyödyntämistä laajennetaan myös tulevana vuosina. Näin MATTI säilyy toimialamme digikehittämisen kärkenä jatkossakin.

Vaikka yleinen taloudellinen tilanne heijastui rakentamiseen sitä hidastaen, Vantaalla päästiin yhä sille asetettuun asuntotuotantotavoitteeseen. Vuonna 2020 kaupunkiimme valmistui 2 917 asuntoa (vuonna 2019 5 014), joista 395 pientaloihin. Rakennuslupia myönnettiin 3 977 hankkeelle, mikä enteilee vilkasta vuotta 2021. Valtion kanssa solmitussa maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa (MAL-sopimus) Vantaan vuotuiseksi asuntotuotantotavoitteeksi on määritelty 2 640 asuntoa ja vuotuiseksi asuntokaavoituksen uudeksi kersalaksi 240 000 kem². MAL-sopimus vuosille 2020–2023 allekirjoitettiin Helsingin seudun kuntien ja valtion välillä lokakuussa 2020. Sopimuksessa valtio sitoutuu myös Vantaan ratikan suunnittelun rahoitukseen 30 prosentilla kustannuksista.

Vantaan uusi yleiskaava eteni vuonna 2020 kohti kaupunginvaltuuston hyväksymistä. Uusi yleiskaava viitoittaa vehreää, kestävän liikkumisen ja vahvojen keskustojen Vantaata vuoteen 2050 saakka. Yleiskaavan valmistelua ohjasi kaupunginhallituksen asettama yleiskaavatoimikunta. Kaavaehdotus oli nähtävillä huhti-kesäkuussa pidennetyn ajan koronapandemian aiheuttamista poikkeusoloista johtuen. Nähtävillä olon aikana asukasvuorovaikutuksessa hyödynnettiin monipuolisesti digitaalisia vuorovaikutusvälineitä. Yleiskaavan aluerajausta muutettiin kaupunginhallituksen päätöksestä marraskuussa siten, että Länsisalmi rajattiin pois. Ratkaisu liittyi Östersundomin yhteisen yhteiskaavan keskeneräiseen oikeusprosessiin. Näin ollen yleiskaavan hyväksyminen kaupunginvaltuustossa siirtyi tammikuulle 2021.

Vantaan ratikan jatkosuunnittelu käynnistyi vuoden 2020 alkaen ja ratikkahanketta luotsaamaan perustettiin viiden hengen poikkihallinnollinen ratikkatiimi. Marraskuussa 2020 valmistui ratikan asemakaavojen, kaavarungon sekä katu- ja puistosuunnittelun yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Ratikan lähivuosien suunnittelun lähtökohtia erittelevän suunnitelman tiimoilta järjestettiin verkossa yleisötilaisuuksia ja kysyttiin kaupunkilaisilta ratikkakatuja ilmeestä ja taiteesta. Ratikka mahdollistaa kaupungin kasvua kestävästi vahvojen joukkoliikennedyhteyksien varaan uuden yleiskaavan edellyttämällä tavalla. Ratikan rakentamispäätös tuodaan kaupunginvaltuustoon vuonna 2023.

Vuonna 2020 katuja, puistoja ja toimitiloja suunniteltiin ja rakennettiin liki 109 milj. eurolla. Myyrmäessä keskustan uudistuminen käynnistyi keskustakilpailun suunnitelmien pohjalta asuinkerrostalohankkeilla, urheilupuiston toiminnot täydentyivät muun muassa leikki- ja skeittipaikalla ja Hämeenkylässä koulu valmistui. Kivistössä rakennettiin keskusta-alueiden katuja ja Topaasiaukiota, ja palvelukeskittymän hanke eteni kesällä käydyssä ilmoittautumismenettelyn pohjalta sopimukseen Lehto Group Oyj:n kanssa. Aviapoliksen monipuolista lentokenttäkaupunkia asuntoineen, palveluineen ja työpaikkoineen mahdollistavia asemakaavamuutoksia hyväksyttiin viime vuonna useita, ja Aviapolis sai uuden maamerkin Tikkurilantien ja Lentoasemantien kainaloon entisöidystä Revontulet –valoteoksesta. Tikkurilassa jokirannan alueella valmistui Åvikin leikkipuisto, alueen saatavuutta helpottavia uusia reittejä ja Vernissasilta. Kielotie 13:een suunnitteilla olevaa kaupungin toimitilaa ja asuntoja sisältävä hybridirakennus eteni VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena urakoitsijan kilpailutukseen saakka, ja kokonaisuuden mahdollistava asemakaavamuutos eteni hyväksymiskäsittelyyn. Hakunilassa rakennettiin muun muassa uutta bussivarikkoa Ojankoon, mikä mahdollistaa Hakunilan nykyisen keskustan laajentamisen käytöstä poistuvalla varikkoalueella. Kuusijärven ulkoilualueen uudet, valaistut reitit olivat retkeilijöiden suosiossa ja Sipoonkorven kansallispuistoon johdettava silta sai nimekseen Sudentassu. Korson ja Koivukylän asukkaita palveleva, Vantaan tämän vuosikymmenen suurimman liikuntahankkeen, Elmon urheilupuiston suunnittelu eteni myös: uimahallin hankesuunnitelmaa ja urheilupuiston yleissuunnitelmaa valmisteltiin kohti päätöksentekoa, ja vuonna 2021 alkavaa alueen esirakentamista kohti. Päiväkummun, Rekolan ja Matarin alueiden ulkoilumahdollisuudet paranivat niitä yhdistävän kevyen liikenteen sillan ja uusien ulkoilureittien valmistuttua.

Toimialan palveluista, kuten rakennusluvista, rakennusvalvontamittauksista, tonttijaosta, kaavoituksesta ja ympäristötarkastuksista perittäviä maksuja tarkistettiin vastaamaan seudullista tasoa, ja kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman säästötavoitteista johtuen.

Kaupunkiympäristön toimialalla, kuin koko kaupunkiorganisaatiossakin, työskenneltiin vuonna 2020 myös monipuolisesti Vantaan hiilineutraaliustavoitteen 2030 eteen. Ympäristötyötä ohjataan resurssiviisauden tiekartalla, jonka päivitys uudelle valtuustokaudelle käynnistyi poikkihallinnollisen hiilineutraalius-strategiateeman johtoryhmän ohjaamana. Vantaan hiilidioksidipäästöt laskivat vuodesta 2019 noin 10 prosenttia. Vantaan kaupunki vaikutti päästökehitykseen etenkin energiatehokasta uutta rakentamista edellyttämällä niin omissa rakentamishankkeissaan kuin tontteja luovuttaessaankin. Merkittävien päästöihin vaikuttanut sektori oli kuitenkin energiantuotanto, jonka tuottamat päästöt vähenivät Vantaan Energian toimien ansiosta. Ilmastotyötä tehtiin myös monien hankkeiden puitteissa. Jo perinteeksi muodostuneet lähiluonnon teemavuodet jatkuivat ötökkäteemalla. Ötökkävuonna järjestettiin lähiluonto-oppaiden johdolla talkoita, retkiä ja esiteltiin Vantaan luontohelmiä videoilla, kannustaen kaupunkilaisia koronavuoden hengessä omatoimiseen retkeilyyn.

Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen myötä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala muuttui vuoden 2020 alussa kaupunkiympäristön toimialaksi. Toiminnot jakautuivat aiemman seitsemän tulosalueen sijaan kolmeen palvelualueeseen: kadut ja puistot, kaupunkirakenne ja ympäristö, kiinteistöt ja tilat sekä yhteisten palveluiden palveluyksikköön, johon keskitettiin muutoksen yhteydessä hallintoon sekä viestintään ja vuorovaikutukseen liittyviä tukipalveluita. Vuoden 2020 aikana toimialalla on kiinnitetty erityistä huomiota vanhat organisaatorajat ylittävän yhteistyön kehittämiseen. Toimialalle perustettiin poikkihallinnollista yhteistyötä edistävät, suuraluekohtaiset aluetiimit. Aluetiimit määrittelevät jokaiselle suuralueelle avainhankkeet, joita yhdessä viedään eteenpäin.

Uuden organisaation jalkauttaminen on vaatinut myös paljon käytännön työtä mm. talous- ja henkilöstöhallinnon, esimiestyön sekä päätöksenteon rakenteiden uudistamisen parissa. Myös palvelualueiden sisäisiä organisaatioita on kehitetty edelleen vuoden aikana. Syksyllä 2020 on valmistauduttu Uuden Vantaan organisaatiomuutoksen viimeiseen vaiheeseen, kesäkuussa 2021 voimaan tulevaan lautakuntarakenteen uudistukseen, jossa toimialan lautakuntarakenne muutetaan vastaamaan uutta organisaatiota. Lautakuntarakenteen muutos tulee vaikuttamaan toimintatapoihin kaikilla kaupunkiympäristön palvelualueilla sekä yhteisissä palveluissa.

Toimialalla on käynnissä useita erilaisia tietojärjestelmiin ja toiminnan kehittämiseen liittyviä projekteja, joista monet jatkuvat myös vuonna 2021. Keskeisimmät, Thinking Portfolio -projektihallintajärjestelmässä hallinnoitavat projektit on lueteltu alla. Käynnissä olevat rakennushankkeet esitellään puolestaan vuosikertomuksen investoinnit –osiossa ja niiden edistäminen tapahtuu MATTI-järjestelmässä.

- 6Aika: Ilmastoviisaat taloyhtiöt.
- CIRCulT eli kiertotaloutta edistävä Circular Construction in Regenerative Cities –hanke.
- Katupölyn lähteet, päästövähennyskeinot ja ilmanlaatuvaikutukset – tutkimushanke, toteutettu testamenttivaroin.
- Kiinteistönhallinnan ohjausjärjestelmän kehitys.
- MATTI (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä) jatkokehitys.
- Puurakentamisen kiertotalousratkaisut.
- Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmän kilpailutus.
- SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan.

Talousarvion toteutuminen 2020

Toimialan taloudellinen kokonaistulos (ilman HSY:n läpilaskutuseriä) oli huomattavasti parempi kuin alkuperäisen talousarvion tavoite vuodelle 2020. Toimialan toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 25,3 milj. eurolla. Tulot ylittivät talousarvion 12 milj. euroa ja menot alittivat alkuperäisen talousarvion 13,4 milj. euroa. Rakentamisen tahti Vantaalla on hidastunut ja maanmyyntivoittotavoitteen 31,3 milj. euroa saavuttaminen ei ollut itsestään selvyys. Toimialan kokonaistulojen määrään vaikutti maankäyttökorvaukset, jotka olivat 11,5 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa.

Toimialalle asetettiin (KH 4.5.2020) 2 milj. euron säästötavoite käyttötalouteen sekä 8 milj. euron säästötavoite julkisen käyttöomaisuuden investointeihin. Lisäksi Hämeenkyllän koulun rakentamiskustannukset tuli kattaa muita investointeja karsimalla. Rakentamisinvestointien osalta tavoite saavutettiin ja alkuperäinen talousarvio jopa alitettiin 8,1 milj. eurolla. Julkisen käyttöomaisuuden osalta säästötavoitteeseen ei päästy, koska 2020 rakentamishjelmaan sisältyi keskeneräisistä rakennuskohteista ja -urakoista johtuvia vastuita. Toimialan kokonaisinvestoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion 2,6 milj. eurolla. Toimialan käyttötalousmenot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,1 milj. eurolla. Kokonaisuudessaan toimiala ylitti käyttötalouden säästövoitteet huomattavasti, vaikka palvelualueille kohdistetut säästötoimet ei kaikilta osin toteutuneetkaan.

Vuoden 2020 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset käyttötalous-osaan:

- Joukkoliikenteen määrärahoja korotettiin 13 985 000 eurolla pandemian vaikutusten vuoksi.
- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahat, yhteensä 227 056 euroa lisättiin talousarvioon.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja kohdennettiin Kadut ja puistot -palvelualueelle 136 319 euroa ja Yhteiset palvelut -palveluyksikölle 40 944 euroa.

Vuoden 2020 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset investointiosaan:

- Kiinteän omaisuuden ostomenoja korotettiin 5 milj. euroa.
- Hämeenkyllän koulu lisättiin vuoden 2020 rakentamisen investointiohjelmaan. Lisäys toteutettiin karsimalla muita rakennusinvestointeja.
 - Uudisrakentamisen määrärahoja korotettiin 6,47 milj. euroa,
 - korjausrakentamisen määrärahoja alennettiin 8,03 milj. euroa ja
 - vuokra- ja osaketilojen muutostöiden määrärahoja alennettiin 1,07 milj. euroa.
 - Rakentamisen investointien määrärahaa alennettiin yhteensä 2,63 milj. euroa.
- MEK-määrärahoja siirrettiin julkiseen käyttöomaisuuteen 292 194 euroa.

14 0

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta
Puheenjohtaja: Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä					
Tulot	43 270	0	43 270	45 247	-1 977
Menot	-17 271	-108	-17 379	-15 815	-1 564
Toimintakate	25 999	-108	25 891	29 432	-3 541
Kaupunkisuunnittelulautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	38 710	0	38 710	40 171	-1 461
Menot	-13 589	-108	-13 697	-12 642	-1 055
Toimintakate	25 121	-108	25 013	27 529	-2 516

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä kaupunkisuunnittelulautakunta, yhteiset palvelut, kiinteistöt ja asuminen (pl. tilakeskus) sekä kaupunkirakenne ja ympäristö (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus). Nettobudjetoituna erikseen sitovana yksikkönä toimii rakennusvalvonta

14 10

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-97	0	-97	-79	-18
Toimintakate	-97	0	-97	-79	-18

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 13 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli yhteensä 264 eli keskimäärin noin 20 asiaa per kokous. Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä oli vuoden aikana kaavoitusasioita eri puolilta kaupunkia, mm. useita isoja asuin- ja liikerakentamisen kaavoja Aviapoliksen

alueella, Backaksen kartanon suojelukaava, Kivistöntähti, kaupungin uusi toimitalo Tikkurilassa, Kuohukuja 1–3 Myyrmäessä sekä virkistysalueiden kehittämistä Kuusijärvellä ja Vaaralanlammilla. Lautakunnan tulevien vuosien työtä raamittaa uusi MAL-sopimus 2020–2031, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi omalta osaltaan elokuussa. Kiinteän omaisuuden hallinnan puolella lautakuntaa työllistivät tonttivaraukset sekä maan ostot, myynnit ja vuokraukset. Merkittäviä yksittäisiä kokonaisuuksia olivat mm. Myyrmäen keskustakorttelien alueen tonttimyyntit sekä Kivistön palvelukeskittymän markkinavuoropuhelun järjestäminen.

Kaupunkiympäristön toimialan yhteinen lautakuntaseminaari järjestettiin syksyllä. Kaupunkisuunnittelulautakunnan aloitteesta seminaarin teemaksi valikoitui asuinalueiden segregatio. Seminaari kuten myös valtaosa lautakunnan kokouksista järjestettiin koronatilanteen vuoksi ns. hybridikokouksina, eli suurin osa jäsenistä osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

14 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2	-2
Menot	-2 644	-41	-2 685	-2 115	-571
Toimintakate	-2 644	-41	-2 685	-2 112	-573

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan yhteiset palvelut uudistuivat vuoden 2020 alussa, kun Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen myötä yhteisiin palveluihin keskitettiin uusina kokonaisuuksina toimialan vuorovaikutus- ja viestintäpalvelut, lakimiespalvelut, toimielinsihteeripalvelut sekä johdon assistenttipalvelut. Uusien tiimien tehtäviä ja työskentelytapoja on kehitetty vuoden aikana yhdessä henkilöstön kanssa hyödyntäen etäyhteyksiä sekä hybridityöskentelymenetelmiä. Yhteisten palveluiden tarjoamilla palveluilla on ollut myös merkittävä rooli palvelualueiden perustuksen tukemisessa sekä organisaatiomuutoksen jalkauttamisessa. Yhteiset palvelut ovat uudistuksen myötä läsnä kaikilla kaupunkiympäristön palvelualueilla. Organisaatiouudistuksen jalkauttaminen jatkuu vuoden 2021 aikana, jolloin toimialan lautakuntarakenne uudistuu. Tämän muutoksen valmistelu lähti käyntiin vuoden 2020 aikana hallintosäännön päivittämisellä sekä poikkihallinnollisten työtapojen kehittämisellä.

Yhteiset palvelut on vuoden aikana osallistunut useisiin toimiala- ja kaupunkitasoisin kehittämishankkeisiin. Maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmäkokonaisuudella (MATTI) oli vuoden aikana useita käyttöönottoja. Hankkeen loputkin toiminnallisuudet saatiin käyttöön kesällä. MATTI:n myötä kaikki kaupunkiympäristön toimialalla käytössä olleet kaavoituksen, kaupunkimittauksen, maaomaisuuden hallinnan, rakentamisen ja infran elinkaaren hallinnan tietojärjestelmät ovat vaihtuneet uuteen, paikkatietopohjaiseen järjestelmäkokonaisuuteen, jota kehitetään edelleen yhteistyössä palvelualueiden kanssa. MATTI:n ohella yhteiset palvelut on selvittänyt vuoden aikana laajemminkin toimialan digiosaamisen tasoa ja välineitä osaamisen kehittämiseen. Lisäksi yhteiset palvelut on osallistunut osaltaan talousraportoinnin kehittämiseen SAP-projektissa. Myös saavutettavuusdirektiivin voimaantulo ja sen vaikutukset toimialan verkkosisältöihin ovat työllistäneet yhteisiä palveluita kuluneen vuoden aikana.

Aviapoliiksessa on valmisteltu EU-elvytyshanketta ”Aviapolis - lentoliikenteen ja matkailun vihreä siirtymä”, jolla pyritään vauhdittamaan alueen nousua koronakriisistä ja käynnistämään talouden ja työllisyyden kannalta välttämättömät ”pullonkaulainvestoinnit”. Ilmailumuseo- ja Aviapolis X -tapahtumakeskushankkeita on viety eteenpäin. Asuntorakentaminen Perintötien varrella on edennyt. Aviapoliiksen asemanseudulla, Annefredin ja Muuran alueilla on tehty pitkän tähtäimen kehittämistä. Tiedonvaihto kansainvälisten verrokkikohteiden kanssa on ollut tärkeää uusien koronan jälkeisten kehityssuuntien hahmottamiseksi.

Tikkurilan toimitalohanke, Kielotie 13 hybridirakennus -hanke, jonka tavoitteena on varmistaa turvalliset, terveelliset ja nykyaikaiset toimitilat kaupungin noin 800 työntekijälle on edennyt neuvottelujen jälkeen suunnitellusti lopullisten tarjousten vertailuvaiheeseen. Kielotie 15:n korttelissa on Peab Oy käynnistänyt ensimmäisten asuinrakennusten rakentamisen. Tikkurilan jokirannan suunnittelu ja toteuttaminen on edennyt ja mm. Ävikin leikkipuisto ja Vernissasilta ovat valmistuneet. Tikkurilan kirkko on avautunut ja kirkon korttelissa muu rakentaminen on käynnissä.

Kivistön kauppakeskuksen esisopimusten rauettua toukokuussa kaupunki päätti käynnistää ilmoittautumismenettelyn 10 000–30 000 kerrosneliömetrin kokoisen Kivistön palvelukeskittymän toteuttamiseksi. Palvelukeskittymään rakentuu kaupallisten palvelujen lisäksi myös terveysasema ja kaupunkikulttuurin tiloja. Kaupunki teki palvelukeskittymästä tarvittavat päätökset Lehto Tilat Oy:n kanssa joulukuussa. Myyrmäen keskustan toteutus alkoi syksyllä Kojamo Oy:n ja Asoasunnot Uusimaa Oy:n asuinkerrostalojen rakentamisella.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen saralla on työskennelty toimialan keskeisten suunnittelu- ja rakentamishankkeiden kuten ratikan, yleiskaavan sekä ympäristö- ja sisäilmaviestinnän parissa: sisäilmaviestintää on kehitetty viime vuosina systemaattisesti ja jokaisesta sisäilmatutkimusten vaiheesta tiedotetaan tilojen käyttäjille. Ratikan suunnittelun tueksi valmisteltiin viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma vuosille 2020–2023. Myös Vantaa.fi -verkkosivu-uudistus käynnistyi.

Toimialan osallisuussuunnitelmatyö aloitettiin kaupunkitasoisen osallisuus-strategiateeman tavoitteiden mukaisesti, sähköinen osallisuusympäristö Osallistuva-vantaa.fi otettiin käyttöön ja asukasosallistumisen saralla toteutettiin uutena avauksena osallistuvaa budjetointia Martinlaakson ja Hakunilan alueilla. Kaupunkiympäristön toimialan myönteisen erityiskohtelun ohjelman toimenpiteitä koordinoitiin tiiviissä yhteistyössä kadut ja puistot –palvelualueen kanssa.

Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 6 oikeudenkäyntiasiaa. Asioita käsiteltiin käräjäoikeudessa, markkinaoikeudessa, sekä kuluttajariitalautakunnassa. Tilikauden päättyessä edelleen keskenäiseksi jäi 4 asiaa. Suurin osa oikeudenkäynneistä on hoidettu toimialan lakimiesten voimin.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat talousarvion noin 0,6 milj. eurolla. Yhteisille palveluille asetettu 150 000 euron säästötavoite toteutui.

14 30

Kiinteistöt ja asuminen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	38 446	0	38 446	39 890	-1 444
Menot	-6 688	-53	-6 741	-6 294	-447
Toimintakate	31 758	-53	31 705	33 596	-1 891

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.6.2018 ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Vuoden 2020 aikana laadittiin ensimmäinen maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportti, jota käsiteltiin valtuustossa joulukuussa 2020. Siinä luotiin laaja-alainen katsaus kaupungin maa- ja asuntopoliitiikan tilanteeseen ja raportoitiin linjausten tavoitteiden toteutumisesta viime vuosina.

Palvelualueelle valmisteltiin talousarviovuoden aikana Uusi Vantaa –organisaation mukaista uutta yksikkörakennetta, joka tulee voimaan vuoden 2021 alusta. Organisaatiouudistusta toteutetaan vielä vuoden 2021 aikana erityisesti uusien yksiköiden palveluita kehittämällä.

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupun, sopimuskorvauksina ja lunastuksella noin 93,7 ha alueilta, jotka tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä.

Maankäyttösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon noin 12 kpl. Tikkurila Oyj:n ja kaupungin välillä laadittiin yhteistyösopimus koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua ja tulevia maankäyttösopimuksia.

Yritystontteja luovutettiin Piispankylästä, Vantaanlaaksosta, Viinikkalasta ja Nikinmäestä sekä sitovien tavoitteiden mukaisesti 5 kpl Vehkalan ja Aviapoliksen alueelta. Tontteja on myyty 5 ja vuokrattu 5 kpl.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin noin 15 kappaletta ja pientalotontteja omakotirakentamiseen 7 kappaletta. Asuntotonttien luovutuksessa yllettiin toimintaympäristössä tapahtuneista nopeista koronaviruspandemian aiheuttamista muutoksista huolimatta pääosin asetettuihin tavoitteisiin.

MATTI-toimintamalli- ja tietojärjestelmäkokonaisuus laajeni toukokuussa kattamaan myös maaomaisuuden hallintaa, sisältäen sopimushankkeet ja sopimukset -, maanluovutus-, maanhankinta- ja lunastusprosessit. Kiinteistöt ja tilat -koontinäyttö, joka sisältää edellisten lisäksi myös asunto- ja työpaikkarakentamisennusteiden aineiston, otettiin käyttöön loppuvuonna 2020. Vuoden lopussa otettiin tuotantokäyttöön maanalaisten johtojen sijaintiselvitys- ja maastonäyttöprosessit. Sijaintiselvitykset siirtyvät automaattisesti julkisen kaupunkitilan katulupaprosesseista. MATTI-jatkoprojektin vaihe 1 toteutettiin loppuvuoden aikana, mm. 3D-kiinteistönmuodostuksen toiminnallisuus saatiin tuotantokäyttöön.

Ratikkahankkeen esiselvityksiin ja suunnittelun valmisteluun osallistuttiin mm. tuottamalla hankkeen täydentävät maaperätutkimukset. Esirakentamisen ja pilaantuneen maan puhdistamisen merkittävin työmaa oli Tuupakan T-korttelin esirakentaminen. Työ jatkuu vuodelle 2021. Kaupungin massojenhallinnan kehittämistä ohjattiin resurssi- ja aikataulun mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen toimintatuotot ylittivät talousarvion 1,4 milj. euroa. Maanmyyntivoittojen tuottotavoite oli 30 milj. euroa, joka ylittyi 1,3 milj. eurolla. Toimintakulut alittivat talousarvion yli 0,4 milj. euroa, joten palvelualueelle asetettu säästötavoite toteutui.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Valmistuneet asunnot	5 014	3 200	2 893
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	482	354	180
Maanmyyntitulot (t€) *)	16 331	30 000	31 337
Vuokratulot (t€)	4 965	4 725	5 370
Tonttijaon laadinnan kesto (vrk)	52	45	58

*) Tunnusluku kertoo maanmyyntivoitot.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	264	0	264	279	-15
Menot	-4 160	-14	-4 174	-4 154	-20
Toimintakate	-3 896	-14	-3 910	-3 875	-35

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2020 alusta yhdistettiin kaupunkisuunnittelu, ympäristökeskus ja rakennusvalvonta Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueeksi. Se muodostuu viidestä palveluyksiköstä, joista ympäristökeskus on ympäristölautakunnan alaista toimintaa. Muutos on sujunut jouhevasti ja toiminta on vakiintunut.

Yllättävä siirtyminen etätööhön maaliskuussa sujui hyvin. Kaikkien palveluyksiköiden työt ovat jatkuneet ja koko henkilöstö on pystynyt työskentelemään keskeytyksettä. Kaikissa palveluyksiköissä oli jo siirrytty sähköisiin toimintamalleihin, ja kaikilla on ollut käytössään riittävät työvälineet. Suurin toiminnallinen haaste liittyi kaavoituksessa vuorovaikutukseen. Uudet toimintamallit vastaavat Kuntaliiton suosituksia.

Toimintaympäristö on säilynyt vireänä eikä työtehtävien määrä ole vähentynyt. Ilmasto- ja muut ympäristöky-symykset sekä osallistumisen rooli ovat tulleet entistä keskeisimmäksi. Uusi MAL-sopimuskausi alkoi vuoden 2020 alusta. Valtion ja kuntien MAL-sopimus 2020–2031 allekirjoitettiin lokakuussa 2020.

Sitovat tavoitteet ja tulokortin tavoitteet on pääosin saavutettu lukuun ottamatta yksittäisiä kehittämishankkeita, joiden vuorovaikutus ja työpajatyöskentely on hankalaa sähköisessä ympäristössä.

Koko toimialan yhteisenä hankkeena on Vantaan ratikan kaupunkikehittämishanke lähtenyt liikkeelle vuonna 2019. Se konkretisoitui resurssien varaamisena ja eritasoisten kaava- ja suunnitteluhankkeiden käynnistämisenä. Kaavarunkotyöt on aloitettu ratikan vaikutusvyöhykkeen muuttamiseksi autokaupungista kävely- ja pyöräilykaupungiksi.

Yleiskaavaehdotus asetettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 6.4.2020 nähtäville ja siitä pyydettiin lausunnot. Poikkeustilanne edesauttoi digitaalisten vuorovaikutusvälineiden käyttöönottoa laajasti, mutta niiden rinnalla oli mahdollisuus keskustella myös puhelimitse suunnittelijoiden kanssa. Palautteiden pohjalta täsmennettiin pientaloalueiden määräyksiä. Viimeisinä selvityksinä laadittiin Natura-vaikutusten arviointi ja siitä pyydettiin lausunnot. Hyväksyttävä yleiskaava viimeisteltiin alkusyksyn aikana ja samalla koottiin vastineet saatuun palautteeseen. Yleiskaavan hyväksyminen alkoi yleiskaavatoimikunnasta 22.10.2020. Kaupunginhallitus hyväksyi yleiskaavan 16.11.2020 sekä vuorovaikutuksen vastineet, jotka toimitettiin lausunnon antajille sekä yhteystietonsa antaneille muistuttajille. Kaupunginhallitus muutti hyväksyttävän yleiskaavan aluerajausta 30.11.2020 siten, että Länsisalmi rajattiin pois. Ratkaisu liittyi Östersundomin yhteisen yhteiskaavan keskeneräiseen oikeusprosessiin. Yleiskaavan hyväksyminen kaupunginvaltuustossa siirtyi tammikuulle 2021.

Asuntojen asemakaavoituksessa saavutettiin Vantaalle asetettu MAL-sopimuksen mukainen kaavoitustavoite 240 000 k-m² likimain, sillä uutta asuntokerrosalaa on valmistunut 239 146 k-m². MAL-tavoite asuntojen lukumäärästä toteutui yli tavoitteiden. Työpaikka- ja palveluhankkeiden kaavoitus on edennyt tavoitteiden mukaan. Keskeisiä kaavahankkeita ovat olleet mm. Hakunilan keskustan laajennus 2, Tikkurilan kaavarungon päivitys, Annfredin asemakaavan muutos Aviapoliksessa, Kivistön keskustan kaavarunko sekä Myyrmäen asemakeskus.

Muut sitovat tavoitteet saavutettiin kohtuullisen hyvin. Kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta oli 52 prosenttia, mikä jää hiukan tavoitteesta 55 prosenttia. Asuntokaavoitus painottui joukkoliikennevyöhykkeelle 82 prosentin osuudella ylittäen asetetun tavoitteen (80 %). Vantaan ratikan asemakaavoitus on edennyt suunnitellusti. Tikkurilan uuden toimitilahankkeen asemakaavan muutos on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja etenee kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustoon alkuvuodesta 2021.

Vuoden aikana on hyväksytty 23 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uusia kaavahankkeita on pantu vireille 35 kpl. Asemakaavahankkeita on ollut valmisteltavana kaikkiaan 106 kpl.

MATTI-järjestelmä on otettu laajasti käyttöön ja esim. kaavoihin liittyvä toiminnanohjaus on selkeyttänyt palvelualueen toimintaa sekä prosesseja ja erityisesti kaavojen käsittelyn seuranta. Merkittävin uudistus vuonna 2020 ovat käyttöön otetut dynaamisesti päivittyvät tilannekuvat kaavoituksen etenemisestä. Tilannekuvia käytetään mm. toiminnan seuraamiseen sekä ennakkointiin.

Kaikki kaavoittajat toimivat MATTI-ympäristössä. MATTIn käyttöönotto muilla kaupunkiympäristön palvelualueilla on lisännyt yhteistyötä ja siitä saatavia hyötyjä. Toimintatapojen muutoksen tukea ja lisäkoulutusta tarvitaan kuitenkin yhä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristön (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus) toiminta toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut alittivat talousarvion 20 000 eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	40	23
Uusi asuntokerrosala k-m ²	196 841	240 000	239 146
Poikkeamispäätökset	75	90	94

14 75

Rakennusvalvonta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 560	0	4 560	5 076	-516
Menot	-3 682	0	-3 682	-3 174	-509
Toimintakate	878	0	878	1 903	-1 025

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Verrattuna 10 vuoden keskiarvoihin vuosi 2020 oli suhteellisen vilkas. Lupien kokonaismäärä jäi alle keskiarvon mutta rakennusten kokonaisala oli yli 10 prosenttia keskiarvoa suurempi (2020: 545 592 m², 2019: 514 659 m² ja kymmenen vuoden keskiarvo 489 939 m²). Rakennuslupan saaneiden asuntojen määrä ylitti samoin keskiarvon noin 20 prosenttia ollen ajanjaksolla kolmanneksi vilkain (2020: 3 977 kpl, 2019: 2 951 kpl ja kymmenen vuoden keskiarvo 3 261 kpl). Myös valmistuneiden asuntojen määrät ylittivät keskiarvon. Asuntojen lukumäärä valmistuneissa rakennuksissa 2020: 2 917 kpl, 2019: 5 011 kpl ja kymmenen vuoden keskiarvo 2 832 kpl. Sekä lupakäsittely että tarkastustoiminta ovatkin olleet täystyöllistettyjä.

Rakennusvalvonnan toiminta on kokonaan sähköistä. Tämä edesauttoi nopeaa siirtymistä etätyöskentelyyn rakennusvalvonnan lupa- ja tarkastustoimintojen osalta maaliskuun puolivälissä. Kahdessa päivässä tehtiin työmaiden etäkatselmuksista ohjeistus, joka otettiin käyttöön laajasti myös muualla Suomessa. Toimintatapa perustuu luottamukseen ja korostaa rakennushankkeeseen ryhtyneen ja hänen palkkaamiensa asiantuntijoiden vastuuntuntoa. Etätyö on ollut rakennusvalvonnassa aiemminkin käytössä, mutta koko henkilökunnan siirtymisen etätyöskentelyyn on edelleen tehostanut sähköisten käytäntöjen kehittämistä. Naapureiden kuulemisessa siirryttiin sähköiseen palvelukonseptiin kopiolaitoksen palveluja hyödyntäen.

Rakennusvalvonta osallistui ”Korkea rakentaminen Vantaalla – selvitys 2020” laadintaan yhdessä asemakaavatuksen ja liikennesuunnittelun kanssa. Selvitys valmistui joulukuussa 2020. Rakennusjärjestyksen päivitys siirtyi vuodelle 2021 resurssien niukkuuden takia.

Rakennusvalvonnan taksa on pysynyt samana vuodesta 2015. Vuonna 2020 käynnistettiin taksauudistuksen valmistelu tavoitteena taksarakenteen yksinkertaistaminen ja helpompi soveltaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen uudesta taksasta tammikuussa 2021 ja uusi taksa tulee voimaan 1.2.2021. Taksan uudistamisen yhteydessä taksaa korotetaan. Korotuksen määrä on kustannusvaikutukseltaan noin 4,3 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,5 milj. eurolla ollen 5,1 milj. euroa. Toteutunut toimintakate ylitti talousarvion noin 1 milj. eurolla. Rakennusvalvonnalle asetettu 150 000 euron säästötavoite saavutettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Aloitettut asunnot	2 621	2 700	2 942
Kokonaisala, m ²	517 107	430 000	545 592
Menot/lupien kokonaisala (€/m ²)	7,16	7,38	5,77
Valmistuneet rakennukset, kpl	548	500	496
Toimitilat m ²	1 021	1 021	1 021

14 5

Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Tekninen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tekninen lautakunta yhteensä					
Tulot	242 284	0	242 284	246 733	-4 449
Menot	-225 386	-14 269	-239 655	-216 396	-23 259
Toimintakate	16 898	-14 269	2 629	30 337	-27 708
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	39 255	0	39 255	48 987	-9 732
Menot	-97 051	-14 262	-111 313	-97 228	-14 084
Toimintakate	-57 796	-14 262	-72 058	-48 242	-23 816

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,6 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä tekninen lautakunta ja kadut ja puistot -palvelualue sekä erikseen sitovana yksikkönä joukkoliikenne. Nettobudjetoituina erikseen sitovina yksikköinä toimivat tilakeskus ja varikko.

15 01

Tekninen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-65	0	-65	-38	-27
Toimintakate	-65	0	-65	-38	-27

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kaupungin tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 10 kertaa ja käsiteltyjä asioita oli yhteensä 124. Lisäksi tekninen lautakunta osallistui marraskuussa Vantaan kaupungintalolla järjestettyyn kaupunkiympäristön toimialan lautakuntien yhteiseen seminaariin, jonka aiheena oli alueellinen eriytyminen eli segregatio Vantaalla. Tekninen lautakunta päätti 13.5.2020 helpottaa kotihoidon työntekijöiden työtehtäviä ottamalla Vantaalla käyttöön uuden tieliikennelain mahdollistaman erityisen kotihoidon pysäköintitunnuksen. Myös Vantaan ratikan tarkempi suunnittelu aloitettiin vuoden 2020 aikana. Tekninen lautakunta hyväksyi ratikan katusuunnittelun aloittamisen Tikkurilan ja Länsimäen välillä 9.9.2020 sekä katusuunnittelun aloittamisen lentoaseman ja Tikkurilan välillä 4.11.2020.

14 50

Kadut ja puistot

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	26 555	0	26 555	36 275	-9 720
Menot	-43 820	-277	-44 097	-38 487	-5 609
Toimintakate	-17 265	-277	-17 542	-2 213	-15 329

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 3,6 milj. euroa.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden Vantaan myötä kuntatekniikan keskuksen tulosalue muuttui Katujen ja puistojen palvelualueeksi. Vuoden 2020 aikana johtamisjärjestelmä päivitettiin ja kuvattiin Uusi Vantaa -tavoitteiden ja -hengen mukaiseksi. Ratikkahanketta varten perustettu osin poikkihallinnollinen tiimi rekrytoitiin ja se aloitti yhteistyönsä loppukesästä.

MATTI järjestelmänä otettiin kokonaisuudessaan käyttöön kesäkuussa. Järjestelmän viimeiseen käyttöönottoon sisältyivät rakentaminen ja rakennuttaminen, kunnallistekniikan toteuttamisen ohjelmointi sekä maankäyttösopimukset ja niihin liittyvät kunnallistekniikan toteuttamissopimukset. Prosessien lisäksi alustalle kehitettiin integraatio TrimbleConnect-palveluun palvelemaan paremmin rakentamisen aikaista yhteistyötä urakoitsijoiden kanssa. Testaus ja käyttöönotto ajoittuivat kevään 2020 poikkeusoloihin, mutta kaikki vaaditut tehtävät, esimerkiksi käyttöönoton yleis- ja tuotekoulutukset, pystyttiin toteuttamaan etäyhteyksillä.

MATTI-hanke päätettiin virallisesti 17.8.2020 ohjausryhmän kokouksessa. Hankkeen ja tuotantokäytön aikana on noussut kehitystarpeita, joita priorisoituna edistetään syksyllä 2020 alkaneessa jatkokehitysprojektissa. Kehitystyöllä varmistetaan, että tiedon hallinta, työn laatu ja tehokkuus sekä vuorovaikutus paranevat entisestään. MATTI toimialan keskitettynä alustana parantaa työn ja prosessien kehittämistä, ja tämä työ palvelualueella jatkuu järjestelmäkehityksen lisäksi.

Tieliikennelain kesäkuussa voimaan astuneen uudistuksen myötä lupien ja valvonnan palveluyksikkö aloitti poikkeuspysäköinnin sallivien tunnuksien myöntämisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Tunnuksien käyttöönotto tarjoaa kotihoidon sekä kotisairaanhoidon palveluita tarjoaville työntekijöille pitkään toivottua helpotusta pysäköintiin.

Vuoden 2020 alussa julkisen kaupunkitilan suunnittelussa ja yleisiä alueita koskevassa lupakäsittelyssä siirryttiin MATTI-ympäristöön. Luvat ja valvonta siirtyi testausvaiheessa saatujen kokemusten perusteella uuteen toimintamalliin eli tekemään lupiin liittyvät päätökset kokonaisuudessaan sähköisessä Lupapiste-asiointipalvelussa. Lupapisteen ja MATTI-järjestelmän välistä integraatiota kehitettiin tätä toimintamallia varten.

Työskentely tietomallipohjaista suunnittelua hyödyntämällä eteni useissa kohteissa, mutta kaksi merkittävintä, jotka sisälsivät sekä tietomallipohjaisen suunnittelun että toteutuksen, olivat Ylästön Sutars 7–8-asemakaava-muutosalue sekä Vehkalan länsiosan työpaikka-alue.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman (MEK) -käyttötaloushankintoihin käytettiin yhteensä 136 319 euroa. MEK-ohjelman toimenpiteinä mm. kalustettiin Länsimäen koirapuistoa ja asennettiin sinne jätteiden syväkeräysastia. Hakunilassa korjattiin portaita ja kalustettiin Hevoshaka-puistoa, Havukoskella käynnistettiin Koivutorin kunnostusta, Länsimäessäkin kunnostettiin koirapuistoa, Martinlaaksossa hankittiin ja asennettiin puistonpenkkejä ja Mikkolassa kunnostettiin lähiympäristöä. Mikkolassa ja Hakunilassa tehtiin yhteistyötä Street Art Vantaan kanssa mm. toteuttamalla muraaleja ja yhteisöllistä Talkoot-projektia. Meidän Hakunila ja Meidän Martsari-nimiset osallistuvan budjetoinnin projektit vietiin läpi.

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttö oli aika vähäistä kesällä 2020, koska pandemia on yleisestikin vähentänyt liikkumista. Järjestelmässä on ollut asiakaspalautteen mukaan jonkin verran hankaluuksia käyttöönoton ja palautusten osalta. Asemaverkoston tiheyden osalta on myös saatu jonkin verran palautetta. Näitä asioita tullaan kehittämään vuoden 2021 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen tulotavoite ylitettiin noin 15 milj. eurolla tulojen ollessa noin 32,7 milj. euroa. Tulotavoitteen ylitys muodostui pääosin sopimustulojen ja maanlajitusmaksutuottojen ennakoitua suuremmista tuloista. Myös lupapalveluiden tuotot ylittivät budjetin.

Palvelualueen kokonaiskulut pysyivät alkuperäisessä budjetissa, varsinaisen oman toiminnan toteuman ollessa noin 35 milj. euroa (99 %). Koronapandemian takia kesken vuotta asetettua säästötavoitetta 0,9 milj. euroa ei kuitenkaan pystytty saavuttamaan. HSY:lle maksettiin nyt ensimmäistä kertaa täysimääräinen korvaus 1,56 milj. euroa yleisten alueiden hulevesien viemäröinnistä ja sammutusvesirakenteiden kunnossapidosta noin 48 000 euroa. Palveluiden ostot ylittivät budjetin 2,2 milj. eurolla, kun em. ja muita sopimuksia ei voitu katkaista tai edes tarkistaa kesken sopimuskauden, mutta muissa tiliryhmissä saatiin vastaavasti säästöjä.

Kunnossapidon menot pysyivät hallinnassa, vaikka kevään ja kesän aikana jouduttiin korjaamaan lumettoman talven aiheuttamia päällystevaurioita normaalia enemmän. Vähälumisen talven takia myös lumenvastaanotosta saatavat tulot jäivät lähes kokonaan toteutumatta. Katu- ja viheralueille kohdistuvaa korjausvelkaa on pyritty kuroma vuosittain kiinni, mutta vuoden 2020 säästötavoitteiden vuoksi, se ei ollut mahdollista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,65	1,86	1,89
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,3	0,29	0,28
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,55	0,55	0,54
Maanlajitusalueille tuodut kuormat (kpl/a)	40 889	41 000	54 700

14 51

Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 700	0	12 700	12 712	-12
Menot	-53 166	-13 985	-67 151	-58 703	-8 448
Toimintakate	-40 466	-13 985	-54 451	-45 991	-8 460

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan ratikan jatkosuunnittelu on alkanut Vantaalla. HSL laati vuoden 2020 alussa Kivistön linjastosuunnitelman loppuun ja sai loppuvuodesta 2020 lähes valmiiksi Tuusulanväylän linjastosuunnitelman. Näiden linjastosuunnitelmien myötä koko Vantaan bussilinjasto on suunniteltu uudelleen. Kaupunki pyysi myös HSL:ää tutki-
maan vaihtoehtoja Kuusijärven joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi.

Toteutussuunnitelmat runkolinjoista 30, 300, 400, 520 ja 530 valmistuivat vuoden aikana. Länsi-Vantaan linjastosuunnitelman ja runkolinjan 300 liikennöintiin tarvittavan Luhtitien suunnittelu valmistui aikataulussa ja rakentaminen on ohjelmoitu vuosille 2021–2022.

Koronapandemian myötä bussiliikenteessä siirryttiin supistettuihin kesäaikatauluihin jo 20.4.2020 alkaen. Liikennöintisuunnitelman 2020–2021 mukaisia liikenteen lisäyksiä ei toteutettu linjoille 437, 562 tai 972, eikä linjaa 643K perustettu. Junaliikenteeseen suunniteltuja vuorovälien tihennyksiä kehäradan ja pääradan juniin ei toteutettu. Lisäksi talvikaudelle 2020–2021 haettiin säästöjä karsimalla joukkoliikenteen vuorotarjontaa hiljaisimmista ajankohdista sekä ruuhka-ajan liikenteestä.

Sukupuolitietoisien budjetoinnin pilottiprojekti joukkoliikenteessä on jatkunut. Toimiala esitti HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelman lausunnossaan luotavaksi sukupuolten tasa-arvoa kuvaavaa mittaristoa. Toimiala tavoittelee mittariston luomisella tarkkaa ja ajantasaista tietoa joukkoliikenteen muutosten vaikutuksesta joukkoliikenteen käyttäjiin sukupuolittain. Tiedon avulla on mahdollista käyttää joukkoliikennettä tasa-arvon ja ilmastoystävällisen toiminnan edistämiseen.

Talousarvion toteutuminen

Koronapandemian myötä HSL:n lipputulot romahtivat. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät laskivat Vantaalla noin 35 prosenttia. Poikkeustilanteen takia HSL karsi palvelutarjontaa ja jäsenkunnat myönsivät infrakorvauslaskuille lisää maksuaikaa HSL:n maksukyvyn turvaamiseksi.

Toukokuussa HSL ennusti Vantaan kuntaosuuden kasvavan noin 67 milj. euroon. Syksyllä joukkoliikenteen määrärahoja nostettiin noin 14 milj. euroa vastaamaan HSL:n alkukesän ennustetta. Määrärahakorotus oli tarpeellisen suuri valtion syksyllä maksaman koronatuen myötä. Vantaan osuus koronatuesta on noin 9,0 milj. euroa ja Vantaan kuntaosuus on noin 58,7 milj. euroa, mikä on 5,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota suurempi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	138 656	132 100	90 000

Luvussa on epävarmuuksia junaliikenteen nousujen osalta, mutta suuruusluokka on oikea.

15 20

Tilakeskus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	196 787	0	196 787	190 868	5 919
Menot	-123 029	0	-123 029	-114 054	-8 975
Toimintakate	73 758	0	73 758	76 814	-3 056

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronatilanteen takia töitä tehtiin pääsääntöisesti etänä keväästä lähtien. Asuntovuokrauksen asiakaspalvelupiste oli keväällä ja uudelleen loppuvuodesta suljettuna ja Kuusijärven palveluissa oli rajoituksia, muuten toiminta sujui normaalisti. Hankkeet edistyivät pääasiassa työohjelmien mukaisesti keväällä talousarvioon sovitut muutokset huomioon ottaen. Henkilöstöresurssitilanne parani onnistuneiden rekrytointien ansiosta.

Vaikka päättynyt vuosi oli monella tapaa erikoinen, tilakeskuksen tulokset niin toiminnallisilla kuin taloudellisilla mittareilla mitattuna ovat jäämässä plussan puolella. Kesken kauden asetetut säästötavoitteet toteutuivat niin investointien kuin käyttötaloudenkin puolella. Tyhjien toimitilojen määrä on pysynyt lähes ennallaan noin 3 500

hum²:ssä, mikäli tilapäisesti tyhjillään olevaa Tuomelan koulun tiloja ei oteta huomioon. Suunnittelu- ja toteutusvaiheessa olevissa hankkeissa on saavutettu kokonaisuutena merkittäviä säästöjä. Hankekohtaisten kustannusarvioiden ylitykset olivat vähäisiä. Energiansäästötoimilla saavutettiin noin 150 000 euron laskennallinen säästö vuoden 2019 lämmitys- ja sähkönkulutukseen verrattuna. Tilakeskuksen hallinnoimien vuokra-asuntojen käyttöaste pysyi noin 90 prosentissa. Toiminnan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvissä hankkeissa jäätii hien tavoiteaikatauluista.

Vantaan kiinteistöjohtamisen linjausten valmistelu aloitettiin ja projektiryhmä asetettiin kesäkuussa. Linjaukset täydentävät kaupungin strategiaa omalla kiinteistönpidon toimialallaan ja ne koskevat kaupunkikonsernin koko tilaomaisuutta ja kaikkia toimitilatoimijoita. Tavoitteena on tarkentaa toimitilatoimijoiden rooleja ja vastuunjakoa sekä ohjata kaupungin tilakannan sekä kiinteistönpitoon liittyvien käytäntöjen ja toimintamallien kehittämistä. Toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi linjausten valmistelua on tarpeen jatkaa vuoden 2021 aikana.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen sisäistä organisaatiouudista valmisteltiin vuoden aikana ja uuteen muotoon siirryttiin vuoden alusta. Johtamisjärjestelmän ja toimintaprosessien tarkentaminen jatkui vuodelle 2021.

Talousarvion toteutuminen

Nettobudjetoinnissa olevan tilakeskuksen toimintakate ylittyi 3 milj. euroa Tilakeskuksen budjetoidut kulut alituivat noin 9 milj. euroa ja tuotot noin 6 milj. euroa.

Vuokraustoiminta kokonaisuutena jäi noin 0,3 milj. euroa plussan puolelle, kun otetaan huomioon ulkoisten vuokrien ja vastikkeiden kulut sekä ulkoiset ja sisäiset vuokratuotot. Oleellimmat tulokseen vaikuttavat muutokset olivat VTK Kiinteistöt Oy:n myöntämä 2,6 milj. vuokrahyvitys ja vastaavasti Kaunialan sairaala Oy:lle kaupungin antama 0,2 milj. euron hyvitys. Koronapandemian vuoksi kaupunki myönsi muihin tilavuokriin 366 000 euroa hyvityksiä.

Tilakeskukselle asetettiin 0,6 milj. euron säästötavoite. Kun huomioidaan kaupungin myöntämät vuokrahyvitykset ja eliminoidaan VTK Kiinteistö Oy:n myöntämän hyvityksen vaikutus voidaan todeta, että asetettu säästötavoite on saavutettu.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Toimitilamäärä (m²) *)	894 730	908 344	909 420
Toimitilojen käyttökustannukset milj. € **)	27,0	28,4	26,2
Uudisrakentaminen (brm²)		12 975	12 789
Purettu kiinteistö (m²)	3 546	3 000	7 750
Korjausvelka 75 % (t€) ***)		48 000	
Energiansäästö (t€)		600	569

*) Luvussa ovat toimitilat vähennettynä asunnoiden pinta-alalla.

**) Tunnusluku on muutettu vastaamaan Kuntaliiton tuottavuusvertailua.

***) Korjausvelan arvo lasketaan myöhemmin.

14 52

Varikko

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 242	0	6 242	6 878	-636
Menot	-5 306	-7	-5 313	-5 113	-200
Toimintakate	936	-7	929	1 765	-836

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan, vaikka koronapandemia aiheuttikin ylimääräisiä tehtäviä ja kiireitä.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennettiin mm. lisäämällä vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen määrää (kaasuautoja 14 kpl, sähköautoja 18 kpl) sekä lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajoneuvokalustossa. Uusiutuvan dieselin käyttöaste oli 39 prosenttia dieselin käytöstä. Päästövähennys fossiiliseen dieseliin verrattuna, oli noin 418 000 kg CO₂eq.

Keväällä pandemia muutti äkillisesti yksiköiden kalustotarpeita, joiden koordinoinnista Varikko vastaa. Sosiaali- ja terveystoimen lisääntynyttä ajoneuvotarvetta paikattiin siirtämällä kalustoa mm. kotihoidon käyttöön yksiköiltä, joiden toiminta väheni sekä vuokraamalla lisäkalustoa. Keväällä myös varusteltiin ns. vierailuauto, jonka avulla eri laitoksissa ja yksiköissä asuvat vanhukset pääsivät tapaamaan läheisiä turvallisesti.

Oma korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 59 prosenttia. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 65 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 10 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 4 prosenttia käyttösuunnitelmaa pienemmät. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä vanhan kaluston myynti. Polttoainekulut ja kaluston korjauskustannukset olivat käyttösuunnitelmaa pienemmät.

Varikon sitova nettotavoite ylitettiin 0,8 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 439	1 525	1 219

14 7

Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Maija Rautavaara

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	633	0	633	867	-234
Menot	-3 884	-13	-3 897	-3 833	-64
Toimintakate	-3 251	-13	-3 264	-2 966	-298

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus.

14 74

Ympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-63	0	-63	-38	-25
Toimintakate	-63	0	-63	-38	-25

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2020 yhteensä 11 kertaa ja käsitteli 111 asiaa. Ympäristölautakunta osallistui kaupunkiympäristön lautakuntaseminaariin 11.11.2020 Tikkurilan valtuustosalissa.

14 76

Ympäristökeskus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	633	0	633	867	-234
Menot	-3 821	-13	-3 834	-3 795	-39
Toimintakate	-3 188	-13	-3 201	-2 928	-273

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ympäristökeskuksen toiminta muokattiin osaksi uutta Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueetta.

Pandemian takia ympäristökeskuksen työskentelytapa muuttui merkittävästi. Henkilöstö siirtyi keväällä lähes kokonaan etätöihin eläinlääkärivastaanottoa lukuun ottamatta. Etätöiden mahdollistamiseksi ympäristökeskuksen henkilöstö omaksui pikaisella aikataululla etätöiden mahdollistavat digitaaliset ratkaisut. Kevään jälkeen työskenneltiin hybridimallilla eli osin etänä ja osin läsnä työtehtävistä riippuen. Pandemiaan liittyviä kokouksia oli

vuoden aikana runsaasti ja ympäristöterveydenhuolto osallistui varautumisroolissaan aktiivisesti pandemiatyöhön, mm ohjeistamalla kunnan erilaisia toimijoita.

Resurssiviisauden tiekartan ja sen toteutussuunnitelmien toimenpiteitä jatkettiin. Vuoden 2019 ja alkuvuoden 2020 toteuttamisesta koottiin kaupungin eri toimialoilta tiedot ympäristötilinpitoon ja ympäristövastuuraaporttiin. Ympäristövastuuraaportti hyväksyttiin huhtikuussa ympäristölautakunnassa ja se esiteltiin kesäkuussa kaupunginhallitukselle iltakoulussa sekä valtuustolle valtuustoinfossa. Hiilineutraali Vantaa 2030 –strategiateeman johtoryhmä ”Hiilijory” käynnisti työnsä. Ympäristökeskus käynnisti hiilijoryn ohjauksessa resurssiviisauden tiekartan päivitystyön tulevalle valtuustokaudelle. Toimialalla käynnistyi myös selvitys siitä, kuinka Vantaan kaupunki voi ohjata etenkin maankäytön keinoin hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden tavoitteiden toteuttamista ominaispiirteiltään erilaisilla alueilla. Ympäristökeskus koordinoi työtä ja sen pohjalta tullaan laatimaan Vantaan erilaisille alueille sopivat ohjauskeinot.

Ötökkä -teemavuotta toteutettiin aktiivisesti ja hanke sai paljon mediahuomiota ja myönteistä palautetta. Koronapandemian takia painotettiin digitaalista toimintaa, erityisesti ympäristökasvatuksellisen luontomateriaalin tuottamista ja videomuodossa toteutettavia etäopastuksia. Luontoretkitointia käynnistettiin toukokuun lopussa rajaamalla osanottajien määrää koronan takia.

Kiertotaloutta edistämään käynnistetty EU:n Horizon2020-hanke (CIRCulT eli circular construction in regenerative cities) eteni, kuten myös EAKR 6 Aika -rahoituksella toteutettava Ilmastoviisaat taloyhtiöt -hanke. Koronapandemian vuoksi muutettiin Ympäristöministeriön rahoittaman Vastuullinen vantaalainen -hankkeen tapahtumakonseptit videoiden tuotantoon. Ympäristöministeriö päätti rahoittaa kolmea uutta hiilineutraali Vantaa 2030 –tavoitetta toteuttavaa hanketta. Yhdessä kehitetään raportointijärjestelmää (Ilmastovahti-palvelu) ja toisessa taloyhtiöiden energiatehokkuutta tukevien yhteisfoorumien perustamista (taloyhtiöklubit). Näiden lisäksi Ympäristökeskus osallistuu Kestävien Elämäntapojen Kiihdyttämö -hankkeen jatkona kehitettävän elämäntapapelin kehittämiseen yläasteille, lukioille ja ammatilliseen opiskeluun. Ympäristöministeriön johdolla valmisteltiin päästöttömät työmaat -green deal, joka toteutetaan yhteistyössä hankintojen KEINO –osaamiskeskuksen ja muiden sopimuksen allekirjoittaneiden kaupunkien kanssa.

Ympäristölupalaitosten valvontakäynnit jatkuivat kevään jälkeen koronarajoitukset huomioiden ja käyntejä oli vuoden aikana 11 kpl, mikä on hieman suunniteltua vähemmän. Kuntalaiset ottivat aiempaa enemmän yhteyttä ympäristökeskukseen erilaisista ympäristössä havaitsemistaan epäkohdista. Tämä saattoi johtua siitä, että koronana takia kuntalaiset liikkuvat aiempaa enemmän lähiympäristössään. Toisaalta etätoissa ympäristön melu koettiin useammin häiritseväksi kuin aiemmin. Kaikkiaan ympäristöhaittailmoituksia saapui 692 kpl. Vireille tuli 4 uutta ympäristölupahakemusta ja yksi ympäristöluvan rauettaminen. Käsittelyssä oli lisäksi 6 aiemmin tullutta hakemusta. Meluilmoituspäätöksiä tehtiin 42 kpl. Meluilmoitusten määrä oli melko suuri ottaen huomioon, ettei tapahtumien meluilmoituksia ollut.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin kevään koronarajoitusten jälkeen priorisoiden toiminta keskeisiin kohteisiin. Tarkastustavoitteeseen ei ihan ylletty, mutta tarkastuksia onnistuttiin tekemään edellistä vuotta hieman enemmän. Vuonna 2019 tarkastusten määrää vähensi käyttöönotettu valtakunnallinen toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmä VATI. Ympäristöterveydenhuollolle tuli uusien toimijoiden ja toimijoiden vaihtumiseen liittyviä hakemuksia ja ilmoituksia edellisen vuoden tapaan ja lähes kaikki pystyttiin käsittelemään tavoiteaikataulussa. Kaupungin eläinlääkärivastaanotto toimi normaalisti koronapandemiasta huolimatta ja potilasmäärä pysyi edellisen vuoden tasolla.

Ympäristöterveydenhuolto aloitti toimintansa sisäiset auditoinnit. Vuoden aikana auditoitiin elintarvikevalvonnan laskutusta, terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen käsittelyä ja tupakan vähittäismyynnin tarkastusta. Lisäksi järjestettiin sisäinen koulutus ja harjoitus säteilyvaaratilanteisiin varautumisesta.

Pääkaupunkiseudun yhteisen löytöeläintalon toiminnan palveluntuottajana aloitti lokakuun alussa kilpailutuksen jälkeen Helsingin Eläinsuojeluyhdistys ry.

Ympäristökeskus osallistui kaavojen valmistelutyöhön sekä MATTI-järjestelmän edellyttämien ympäristönsuojelun prosessien määrittämiseen. Lisäksi osallistuttiin testaukseen sekä syötettiin tarvittavia tietoja järjestelmään. Tämä vei huomattavan osan ympäristötarkastajien ja –suunnittelijoiden työajasta.

Ympäristökeskus valmisteli ekokompassin käyttöönottoa kaupunkiympäristön toimialalle.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristökeskuksen tulot ylittivät talousarvion, vaikka koronaviruspandemian takia suunniteltuja ympäristöterveydenhuollon ja ympäristövalvonnan tarkastuksia ei pystytty toteuttamaan. Tuloylitys johtui EU-hankkeen (CIRCULT), tupakkatuotteiden myyntilupailmoitusten sekä eläinlääkintähuollon tuotoista. Ympäristökeskuksen toimintakulut alittivat talousarvion.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Luvat ja ilmoitukset	255	350	273
Tarkastusten määrä	1 458	1 800	1 503
Eläinlääkärin potilaat	5 758	5 200	5 728
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	80	130	93
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	5 009	5 100	4 950

Rahastot

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja ja avustuksia sääntöjen mukaisesti asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 14 milj. euroa ja avustuksia 0,4 milj. euroa.

Rahaston lainoja ja hissiavustuksia on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden 2020 aikana on myönnetty yksi laina määrältään 150 000 euroa, joka oli vuoden loppuun mennessä vielä nostamatta.

Vuonna 2020 ei myönnetty uusia avustuksia.

Rahaston pääoma 31.12.2020 oli 97.306.175,68 euroa.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Kaupunginvaltuuston päätöksen (11.11.2019 § 10) mukaisesti vuoden 2020 aikana on valmisteltu rahaston muutos, jolla siirretään rahaston varojen käytöstä päätösvalta apulaiskaupunginjohtajalta kaupunginhallitukselle. 1.7.2020 voimaan tulleen hallintosäännön (KV15.6.2020 § 7) mukaan apulaiskaupunginjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston säännön mukaisista tehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu kaupunginhallituksen päätösvaltaan.

Uuden Vantaan linjausten mukaisesti Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston aluemarkkinointia koskevat tulot ja menot siirtyivät kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestintäyksikön vastuulle. Aluemarkkinoinnin siirto toteutettiin alkuvuodesta 2020. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.3.2020 määrärahasiirrot, jonka mukaan Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston aluemarkkinoinnin tuloja alennetaan 350 000 euroa ja menoja alennetaan 500 000 euroa.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastosta rahoitettiin vuonna 2020 keskusten kehittämistä Kivistössä, Tikkurilassa ja Aviapoliksessa. Vuonna 2020 rahaston käyttötalousmenot olivat noin 0,2 milj. euroa ja poistoja kirjattiin noin 0,66 milj. euroa.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-4 800	0	-4 800	-4 133	-667
Julkinen käyttöomaisuus	-4 800	0	-4 800	-4 133	-667

Rahaston investointimenoja toteutui yhteensä noin 4,1 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeista valmistuivat Koirukylän keskustan taidehanke, Lincolnin aukio ja Ävikin puiston ja leikkipaikan kehittäminen Tikkurilan jokirannassa. Hankkeista jatkuvat edelleen Tikkurilan jokirannan kehittäminen, Tikkurilan pato ja Vernissan silta.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisen luototuksen puhelinpäivystyksessä otettiin vastaan 266 asiakaspuhelia. Puhelimessa asiakkaita haastateltiin ja tarvittaessa ohjattiin eteenpäin muihin palveluihin. Haastattelussa pyrittiin alustavasti kartoittamaan asiakkaan kokonaistilanne ja luotonmaksukyky sekä arvioimaan sosiaalisen luoton myöntämisedellytysten täyttymistä ennen henkilökohtaisen ajan varaamista. Asiakasportaali Maisan kautta tuli 306 uutta yhteydenottoa, joten yhteensä uusia yhteydenottoja sosiaalisen luototuksen yksikköön tuli koko vuonna 572 kappaletta.

Sosiaalista luototusta haetaan paljon erilaisten velkojen järjestelemiseen. Kaikissa ikäryhmissä näkyy edelleen paljon vakuudettomien kulutusluottojen kanssa ongelmiin joutuneita. Nykyinen kallis vuokrataso ja elinkustannusten vuosittainen nousu pitävät taloudet tiukoilla.

Kansalaisten suuret talous- ja velkaongelmat näkyivät erittäin runsaina yhteydenottojen määrinä kaikilla velkaantuneita auttavilla tahoilla vuonna 2020.

Sosiaalinen luototus on toiminut normaalisti korona pandemiasta huolimatta. Keväällä ja kesällä yhteydenottoja tuli tavanomaista vähemmän, joka saattaa vaikuttaa, että luottojakin myönnettiin vähemmän kuin vuonna 2019. Osassa yhteydenottoja näkyi koronan vaikutukset esimerkiksi työttömyytenä tai lomautuksina, joka on esteenä sosiaalisen luoton myöntämiselle.

Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain 633/1982 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko (Laki sosiaalisesta luototuksesta § 6).

Tilinpäätöksestä 31.12.2014 alkaen on kirjattu luottotappioiksi kaikki kahta vuotta vanhemmat saatavat kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Luottotappiot ovat vuoden 2020 loppuun mennessä 331 867,83 euroa, eli 5,28 prosenttia kaikista myönnettyistä luotoista (5 928 410,12 euroa). Sosiaalisen luototuksen saatavat pidetään perinnässä, kunnes ne on maksettu loppuun tai velka on vanhentunut. Suorituksia saadaan siis luottotappioksi kirjaamisen jälkeenkin, jolloin summa ei jää tosiasiaassa kokonaan lopulliseksi luottotappioksi.

31.12.2020 sosiaalisen luoton rahasto on suuruudeltaan 1 805 490,25 euroa ja sosiaalisten luottojen myöntämiseen vuodelle 2021 on käytettävissä 703 773,46 euroa. Tavoitteena on, että pienituloiset ja vähävaraiset kuntalaiset osaavat hakea sosiaalista luototusta tarpeidensa ja hankintojensa rahoittamiseen. Tämä ennaltaehkäisee kuntalaisten ylivelkaantumista.

Sosiaalisia luottoja myönnettiin vuoden aikana 36 kpl 269 624,41 eurolla. Kaikkiaan luottoja on myönnetty 1 077 kpl vuosina 2004–2020 yhteismäärältään 5 928 410, 12 eurolla.

Myönteisiä luottopäätöksiä tehtiin 36 kpl (32 %). Palkansaajia luotonsaajista oli 86 prosenttia ja eläkeläisiä 14 prosenttia. Yksinhuoltajia luotonsaajista oli 22 prosenttia ja yksinasuvia 61 prosenttia. Luottoja myönnettiin suurimmaksi osaksi jälleen yhden tulonsaajan talouksiin.

Kielteisiä luottopäätöksiä tehtiin 76 kpl (68 %). Kuntalaisilla oli talous- ja velkaongelmia yhteydenottojen perusteella paljon. Hakijoiden tilanteissa korostui erityisesti asumiseen liittyvät ongelmat ja maksuvaikeudet, minkä vuoksi luottoa ei aina voitu myöntää. Myönteinen luottopäätös edellyttää ensisijaisten menojen asianmukaista hoitoa.

Sosiaalisen luototuksen rahasto riittää vuodeksi 2021.

Kun yksikkö perustettiin 2004, asetettiin sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi luottotappioiden kokonaismäärän jääminen alle kuusi prosenttia (6 %) myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä. Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnalle asetettu tavoite on toteutunut.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin ja sen liikelaitosten lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2020

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	53 423	-843	52 580	47 644	4 936
Maksutulot	70 873	-7 722	63 151	78 615	-15 464
Tuet ja avustukset	16 407	9 389	25 797	24 298	1 499
Muut tulot	243 194	-111	243 083	239 255	3 828
Tulot yhteensä	383 898	714	384 611	389 812	-5 201
Henkilöstömenot	-506 777	-5 063	-511 840	-486 483	-25 356
Palvelujen ostot	-720 926	-43 921	-764 847	-752 373	-12 475
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 940	-5 012	-54 952	-53 102	-1 850
Avustukset	-81 337	-8 124	-89 461	-87 046	-2 415
Muut menot	-249 851	800	-249 051	-239 717	-9 335
Menot yhteensä	-1 608 832	-61 320	-1 670 151	-1 618 720	-51 431
Toimintakate	-1 224 934	-60 606	-1 285 540	-1 228 908	-56 632
Verotulot	1 078 000	-28 500	1 049 500	1 072 963	-23 463
Valtionosuudet	212 000	79 700	291 700	293 038	-1 338
Korkotulot muilta	12 584	0	12 584	13 733	-1 148
Korkotulot liikelaitoksilta	159	0	159	159	0
Muut rahoitustulot muilta	15 321	0	15 321	15 304	16
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	68	68	0
Korkomenot	-2 900	0	-2 900	-1 911	-989
Muut rahoitusmenot	-147	0	-147	-121	-26
Rahoitustulot ja -menot	25 085	0	25 085	27 233	-2 147
Vuosikate	90 151	-9 406	80 745	164 325	-83 579
Poistot ja arvonalentumiset	-112 949	0	-112 949	-110 381	-2 568
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	125	-125
Tilikauden tulos	-22 798	-9 406	-32 204	54 069	-86 272
Varausten ja rahastojen muutos	3 197	0	3 197	-757	3 955
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 601	-9 406	-29 007	53 311	-82 318

Tuloslaskelman toteutuminen

1 000 €	Kaupunki + rahastot TP 2020	Liikelaitokset TP 2020	Yhteensä TP 2020
Myyntitulot	47 644	55 144	102 788
Maksutulot	78 615	5 109	83 724
Tuet ja avustukset	24 298	3 287	27 585
Muut tulot	239 255	272	239 527
Tulot yhteensä	389 812	63 812	453 624
Henkilöstömenot	-486 483	-42 847	-529 330
Palvelujen ostot	-752 373	-6 598	-758 970
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 102	-4 017	-57 118
Avustukset	-87 046		-87 046
Muut menot	-239 717	-7 731	-247 448
Menot yhteensä	-1 618 720	-61 193	-1 679 913
Toimintakate	-1 228 908	2 620	-1 226 289
Verotulot	1 072 963	0	1 072 963
Valtionosuudet	293 038	0	293 038
Korkotulot muilta	13 733	0	13 733
Korkotulot liikelaitoksilta	159	0	159
Muut rahoitustulot muilta	15 304	37	15 341
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	68
Korkomenot	-1 911	-159	-2 070
Muut rahoitusmenot	-121	-68	-189
Rahoitustulot ja -menot	27 233	-191	27 042
Vuosikate	164 325	2 429	166 754
Poistot ja arvonalentumiset	-110 381	-1 437	-111 818
Satunnaiset tulot ja menot	125	0	125
Tilikauden tulos	54 069	992	55 061
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	314	314
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-757	0	-757
Varausten ja rahastojen muutos	-757	314	-443
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53 311	1 306	54 618

Tuloslaskelma

Toimintatuotot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 453,6 milj. euroa, joka on 6,1 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 5,4 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2020. Toimintatuottojen ylitystä selittää erityisesti Kaupunkiympäristön maankäyttökorvaukset, jotka ylittivät talousarvion 11,5 milj. eurolla. Toimintatuottoja kasvattivat myös toimialojen hakemat koronaan liittyvät valtionavut. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 9,0 milj. euroa ja toteumassa 3,6 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 101 prosenttia.

Toimintakulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 679,9 milj. euroa, joka on 9,3 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän ja 52,1 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Koronapandemian ja talouden tasapainottamistavoitteen vuoksi vuoden 2020 aikana toimialoja veloitettiin etsimään menojen rajoittamistoimenpiteitä 1 milj. edestä jokaiselta toimialalta. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 26,4 milj. eurolla, koska mm. rekrytointeja viivästyttiin tai niissä oli muuta viivettä ja koska sijaisia tarvittiin arvioitua vähemmän. Palvelujen ostokulut alittivat muutetun talousarvion noin 12,4 milj. eurolla, jota selitti erityisesti joukkoliikenteen kulujen alittuminen 8,5 milj. eurolla valtion suoran joukkoliikennetuen takia. Avustuskulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,4 milj. eurolla ja muut toimintakulut noin 9,6 milj. eurolla. Muiden toimintakulujen alittumista selittää vuokratulujen alittuminen 6,3 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 9,0 milj. euroa ja toteumassa 3,6 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 97 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2020 kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -1 226,3 milj. euroa, joka on 57,5 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 49,4 milj. euroa eli 4,2 prosenttia. Vuoden 2020 kasvuun vaikuttivat koronapandemian aiheuttamat kulut, joita valtio kompensoi pääasiassa valtionosuuksia kasvattamalla. Valtionosuudet näkyvät kunnan tuloslaskelmassa vasta toimintakatteen alapuolella.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 073,0 milj. euroa vuonna 2020. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen nähden 58,4 milj. euroa eli 5,8 prosenttia. Verovuosi 2020 oli koronapandemian vuoksi epätyypillinen. Kunnallisverotilityksiä arvioitiin kertyvän koronan vaikutuksesta huomattavasti alkuperäistä talousarviota vähemmän, mutta kunnallisverokertymää kompensoivat mm. Vantaan vuoden 2019 valmistuneen verotuksen oikaisu sekä Vantaan jako-osuuden tarkistus vuodelle 2020. Lopulta kunnallisverot toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaisina alittaen alkuperäisen talousarvion noin 3 milj. eurolla ja ylittäen muutetun talousarvion 21,2 milj. eurolla. Kiinteistöverotilitykset alittivat alkuperäisen talousarvion noin 9,5 milj. eurolla ja ylittivät muutetun talousarvion noin 0,7 milj. eurolla. Vuonna 2020 kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen, jonka vuoksi verotus valmistuu osalla kiinteistöistä arvioitua myöhemmin ja siten osa verotuloista kertyy vasta tammi-helmikuussa 2021. Koronapandemian aiheuttamien veromenetysten vuoksi valtio korotti kuntien yhteisöveron jako-osuutta väliaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä. Vantaan osalta tämä tarkoitti arviolta 16 milj. korotusta yhteisöverokertymään. Toteuma ylitti alkuperäisen talousarvion 7,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 1,6 milj. eurolla. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,0 milj. eurolla ja ylittivät muutetun talousarvion 23,5 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 102 prosenttia. Vuoden 2020 verotuloista 915,0 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 83,5 milj. euroa yhteisöverosta ja 74,5 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2020 yhteensä 293,0 milj. euroa, joka on peräti 58,9 prosenttia edellisvuotta enemmän. Alkuperäisen talousarvion 2020 valtionosuusarvio ylittyi 81 milj. eurolla ja muutettu talousarvio 1,3 milj. eurolla, jolloin toteumaprosentti oli 100. Valtionosuuksien voimakas kasvu verrattuna edellisvuoteen ja alkuperäiseen talousarvioon selittyy valtion myöntämällä koronatuilla, joita Vantaa sai 73,8 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 27,0 milj. euroa, toteuma ylitti 2,2 milj. eurolla talousarvion 2020. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta. Koko kaupungin korkomenot toteutuivat 2,1 milj. euron tasolla ja alittivat talousarvion 1,0 milj. eurolla. Korkomenot sisältävät kaupungin omien liikelaitosten kaupungille maksamia korkomenoja noin 0,16 milj. euroa, jolloin ulkoiset korkomenot alittivat 2,0 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2020 oli 166,8 milj. euroa, joka on 75,0 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 84,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate nousi 339 prosenttia vuoden 2019 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2020 111,8 milj. euroa, joka oli 97 prosenttia budjetoidusta ja 3,1 milj. euroa vähemmän talousarvioon nähden.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2020 kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhdistäen muodostui 55,1 milj. euroa, joka oli 117,8 milj. euroa vuoden 2019 tulosta, 77,9 milj. euroa alkuperäistä talousarviota 2020 ja 87,6 milj. euroa muutettua talousarviota 2020 suurempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91 Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-74 730	2 630	-72 100	-66 569	-5 531
Netto	-74 730	2 630	-72 100	-66 569	-5 531

Kaupunginvaltuuston hyväksyi 11.11.2019 vuoden 2020 toimitilainvestointeihin 74,7 milj. euron määrärahan. Vuoden 2020 aikana Hämeenkyllän koulu lisättiin vuoden 2020 uudisrakentamisen investointiohjelmaan ja samalla säästötoimenpiteenä muita rakennusinvestointeja jouduttiin karsimaan. Rakentamisen investointien määrärahoja alennettiin ennusteen mukaan yhteensä 2,6 milj. euroa. Kaupunginvaltuustossa 14.12.2020 päätettyjen hankeryhmäkohtaisten määrärahamuutosten jälkeen rakentamisen määrärahat olivat yhteensä 72,1 milj. euroa.

Toimitilainvestointeihin käytettiin vuonna 2020 yhteensä 66,6 milj. euroa, mikä alittaa joulukuussa 2020 hyväksytyt määrärahat 5,5 milj. euroa.

91 1 Uudisrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-32 030	-6 470	-38 500	-34 618	-3 882
Netto	-32 030	-6 470	-38 500	-34 618	-3 882

Tilakeskus hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Vuonna 2020 määrärahalla valmistuivat seuraavat hankkeet: Hämeenkyllän koulurakennus liikuntahalleineen, Veturin ja Kaivokselan II päiväkodit sekä Korson, Martinlaakson ja Myyrmäen urheilupuistojen huoltorakennukset. Lisäksi valmistuivat Sanomalaan ja Veromäkeen tilapäiset vuokrapaviljonkitilat koulukäyttöön sekä Koivukylään ja Vapaalaan vuokrapaviljonkipäiväkotitiloja. Sisäilmaongelmien vuoksi vuokrattiin väistötilapaviljongit Varia Ojahaantien toimipisteeseen sekä Simonkylän koululle sisäympäristöpaviljonki Vantaan koulujen yhteiskäyttöön. Leppäkorven koululle vuokrattiin perusparannuksen aikaiset väistötilapaviljongit.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Jokiniemen alakoulun laajennus päiväkotitiloilla (Tiedonjyvän päiväkoti) ja Leppäkorven koulun laajennus. Länsimäen päiväkodin urakoitsija valittiin joulukuussa ja rakentamisvaihe oli alkamassa vuodenvaihteessa.

Suunnitteluvaiheessa olivat Jokiniemen ala-astekoulun laajennus sekä Lauhatien ja Patotien päiväkodit. Uomrinteen päiväkodin suunnittelua aloitettiin, mutta sen toteutus siirrettiin myöhemmäksi. Maatutkimuksen ja kaupunkimittauksen tukikohta oli kilpailutuksella valitun KVR-urakoitsijan suunnitteluvaiheessa.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Elmon uimahalli, Hakunilan urheilupuiston huoltorakennus, Vaskivuoren lukion laajennus, Mårtensdals kampus sekä Latupuiston, Kelokuusen ja Koivukylän I päiväkodit.

Konserniyhtiöiden uudishankkeita ei valmistunut vuoden 2020 aikana. VAV:lta vuokrattiin osoitteesta Leiritie 6 lisätiloja alueen päiväkodeille.

Konserniyhtiöiden hankkeista 2020 suunnitteluvaiheessa oli VAV:n hanke erityisryhmien asunto- ja palvelutiloja sisältävä Koisoniitty-hanke Koivuhaassa. VTK Kiinteistöt Oy:llä suunnitteluvaiheessa oli Lastenkulttuuritalo Pesiltä vapautuviin tiloihin 2021 siirtyvät HR-yksikön korvaavat toimitilat. Tikkurilan Kielotie 13 hybridirakennus oli kilpailutusvaiheessa kaavamuutoksineen.

Konserniyhtiöiden ulkopuolelta kilpailutuksen kautta vuokrattavaksi merkitty Ruusupuun uudispäiväkoti oli kilpailutusvaiheessa. Vuonna 2022 valmistuvaksi kaavaillusta Kivistön kauppakeskushankkeesta vuokrattaviksi esitettyjen sote-, kirjasto-, nuoriso- ja asukastilojen osalta oli meneillään hankkeen toteuttavan kaupunkikonsernin ulkopuolisen tahon kilpailutus ja em. mainittujen vuokrattavien tilojen esivuokrasopimusneuvottelut.

Vuonna 2020 konserniyhtiöiden hankkeista valmistui Jokiuoman päiväkodin hankesuunnitelma. Lisäksi hankevalmisteluvaiheessa olivat Korson päiväkoti, Leinelän asukastupahanke, Vehkalan ammatillinen oppilaitos sekä Tikkurilan hyvinvointikeskus ja Tikkurilan vanhustenkeskus.

Konsernin ulkopuolelta vuokrattavaksi tulevien tilojen ryhmässä tarveselvitysvaihe käynnistettiin piakkoin purkuun menevässä kauppakeskus Myyringissä olevien kaupungin toimintojen korvaavien tilahankintojen osalta.

Palveluverkkojen osalta tarkasteltiin uudestaan jo aikaisemmin valmistuneita Varian toimitilaselvitystä, Tikkurilan hyvinvointikeskushankkeen sijaintiselvitystä sekä Taidemuseo Artsin toimitilaselvitystä. Lisäksi valmistuivat Aviapoliksen kouluverkkoselvitys, Itäisen Myyrmäen kouluverkkoselvitys, Myyrmäen ja Martinlaakson alueiden päiväkotiverkkoselvitysten yhteistarkastelu, Vantaan urheiluhalli- ja liikuntapaikkaselvitys sekä Vantaan lukioverkkoselvitys. Tilakeskus oli myös mukana hankintakeskuksen vetämässä pilotointivaiheeseen edenneessä ateriatuotantoseelvityksessä.

Konserniyhtiöiden ulkopuolelta 2020 vuokrattiin lisää koulutiloja Sanomalasta ja Lasten kulttuuritalo Pessille tehtiin vuokrasopimus muutostöiden jälkeen keväällä 2021 valmistuvista korvaavista laajemmista toimitiloista.

Hämeenkyliä koulu lisättiin vuoden aikana uudisrakentamisen investointiohjelmaan. Uudisrakentamisen määrärahaa korotettiin 6,47 milj. euroa. Vuoden 2020 uudisrakentamisen kustannukset alittivat muutetun talousarvion 3,9 milj. eurolla.

91 2 Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-40 630	8 030	-32 600	-31 603	-997
Netto	-40 630	8 030	-32 600	-31 603	-997

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti omistuksessaan olevien rakennusten ja niiden piha-alueiden peruskorjauksista toteuttaen lautakuntansa 10.12.2019 hyväksymää korjausrakentamisen työohjelmaa.

Merkittävimpiä vuoden 2020 aikana valmistuneita korjaushankkeita olivat:

- Myyrinkodin 4. ja 5. kerroksen muutostyöt
- Västersundomin koulun korjaus- ja muutostyöt
- Ruusuvuoren koulun muutostyöt
- Nikinmäen koulun tilamuutokset
- Rajatorpan vanhan museokoulun korjaustyöt
- Solkikujan päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Urheilupuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Louhelan päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Vantaan museon hissihanke
- Simonkallion koulun pihatyöt ja lähiliikuntakenttä
- Nikinmäen koulun lähiliikuntakenttä
- Lehdokin päiväkodin piha
- Tähtenlennon päiväkodin piha.

Vuodenvaihteessa rakennusvaiheessa olivat Leppäkorven koulun muutos- ja korjaustyöt laajennushankkeen yhteydessä, Kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus, Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt, Ruokopillin päiväkodin ja pihan korjaustyöt, Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen muutostyöt, Tammirinteen vastaanottokodin lisähuoneiden rakentaminen, Villa Grönbergin korjaustyöt ja Seutulan koulun lähiliikuntapaikka.

Korjausrakentamisen määrärahoihin sisältyviä sisäilmakorjauksia tehtiin noin 5,9 milj. euron arvosta. Suurimmat sisäilmakorjauskohteet olivat Simonmetsän päiväkotiki ja Rautpihan päiväkotiki.

Vuonna 2020 suurimmat suunnitteluvaiheessa olevat korjausrakentamishankkeet olivat Kilterin koulun sekä Jokiniemen ala-astekoulun ja entisen lukiorakennuksen muutos- ja korjaustyöt, Lehtikuusen koulun julkisivujen kunnostus, Kaunialan sairaalan V-osan katon korjaustyöt ja Martinlaakson uimahallin julkisivujen kunnostus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Kaivokselan koulun, Mårtensdals skolan, Vierumäen koulun sekä Mikkolan Vega ja Lyyra koulujen muutos- ja korjaustyöt sekä Leppäkorven puukoulun peruskorjaus. Päiväkotirakennusten osalta tekeillä olivat Tarhapuiston, Ruokopillin, Lummepolun, Vapaalan, Kukinpolun, Seljapolun, Kämmeikäpuiston, Ravurin ja Ylästön päiväkotien osittaisten peruskorjausten tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat.

Korjausrakentaminen hankeryhmän 2020 alkuperäistä määrärahaa jäi käyttämättä noin 9 milj. euroa. Joulukuussa 2020 säästötavoitteiden mukaisesti määrärahaa alennettiin 8,03 milj. euroa. Korjausrakentamisen muutettu talousarvio alitettiin noin 1 milj. eurolla. Poikkeamat johtuvat hankkeiden aikatauluviiveistä sekä joidenkin hankkeiden toteutuksen ja kustannusten siirtymisestä kokonaan seuraavalle budjettivuodelle. Lisäksi muuttaman hankkeen osalta tarve oli poistunut eikä hankkeita tulla toteuttamaan.

Sisäilmakorjauksia toteutettiin pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja tutkimusten sekä hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia toteutettiin myös erillisinä projekteina ennakkoimattomiin korjauksiin varatuin erillismäärärahoihin.

Sisäilmaselvityksin ja tutkimuksin korjaustarpeita on selvitetty kymmenissä kohteissa. Selvitysvaiheessa olevia kohteita vuoden 2020 lopussa oli noin 90. Sisäilmaan liittyviä korjauksia toteutettiin noin 30 kohteessa. Tutkimusten ja suunnitelmien edellyttämät korjaukset saatiin kokonaisuudessaan valmiiksi kolmessa koulussa ja neljässä päiväkodissa. Muissa kohteissa korjaustyöt jatkuvat vaiheittain vuoden 2021 aikana.

Erillisiin sisäilmakorjaushankkeisiin käytettiin yhteensä noin 5,9 milj. euroa eli lähes miljoona euroa budjetoitua enemmän. Suurimmat yksittäiset korjauskohteet olivat Simonmetsän päiväkotit ja Rautpihan päiväkotit. Muita korjauskohteita olivat mm. Louhelan, Vantaanlaakson ja Solkikujan päiväkodit sekä Hiekkaharjun, Ruusuvuoren ja Simonkallion koulut.

Korjausten vaikutuksen arviointikysely toteutettiin marras-joulukuussa hiljattain korjatussa 7 oppilaitoksessa ja 5 päiväkodissa. Työterveyden sisäilmakyselyn tulosten perusteella voidaan todeta, että sekä koetut olosuhteet että oireet vähenivät merkittävästi korjaustoimenpiteiden ansiosta.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 070	1 070	-1 000	-347	-653
Netto	-2 070	1 070	-1 000	-347	-653

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti muutoksista ja korjauksista hallinnassaan olevissa vuokra- ja osaketiiloissa toteuttaen lautakuntansa 10.12.2019 hyväksymää työohjelmaa.

Vuonna 2020 toteutettiin mm seuraavia korjaus- ja muutostöitä: Asematien toimitilojen viimeistelyjä, Minkki- puiston päiväkodin pihan kunnostustyö sekä Länsimäen nuorisotilan ja kirjaston piha-alueen tukimuuri- ja porraskorjaus. Sisäilmakorjauksiin käytettiin yhteensä noin 90 000 euroa.

Konserniyhtiö VTK Kiinteistöt Oy:n toimesta valmistui Koivukylään Karsikkokujalle perhekeskustilojen vuokra-vaikutteiset muutostyöt.

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt hankeryhmän määrärahaa käytettiin noin 0,35 milj. euroa eli noin 17 prosenttia alkuperäisistä määrärahoista. Joulukuussa 2020 tarkistettuun määrärahaan verrattuna alitus oli 0,65 milj. euroa. Säästöä syntyi mm. siirtyneiden sote - ja päiväkotitilojen korjaustöiden ja sisäilmakorjauksiin tehtyjen määrärahavarausten osalta.

92 Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	500	0	500	478	22
Menot	-7 700	0	-7 700	-6 838	-862
Netto	-7 200	0	-7 200	-6 361	-839

Vuoden 2020 aineettomat investoinnit toteutettiin 10 prosentin säästötavoitteen mukaisesti.

Aineettomien investointien toteuma vuonna 2020 on noin 6,4 milj. euroa (88 %:a alkuperäisestä talousarviosta). Investointiohjelman merkittävimmät hankkeet olivat DigiOne, Digikokonaisuus 2020 (sisältäen robotiikan), MATTI-hanke, Varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus ja Service Now.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 000		1 000	1 495	-495
Menot	-40 500	-292	-40 792	-42 350	1 557
Kunnallistekniset työt	-39 000	-292	-39 292	-41 659	2 367
Liikennealueet	-27 235	-292	-27 527	-30 563	3 035
Urheilualueet	-2 805	0	-2 805	-4 922	2 117
Virkistysalueet	-890	0	-890	-150	-740
Ympäristörakentamiset	-6 520	0	-6 520	-3 840	-2 680
Yhteishankkeet	-1 550	0	-1 550	-2 185	635
Vantaan ratikka	-1 500	0	-1 500	-690	-810
Netto	-39 500	-292	-39 792	-40 855	1 062

Kunnallistekniset työt

Liikennealueiden, urheilualueiden, virkistysalueiden, ympäristörakentamisen ja yhteishankkeiden investointeihin oli vuoden 2020 alkuperäisessä budjetissa varattu yhteensä 39,0 milj. euroa. Lisäksi Vantaan ratikkaan oli varattu 1,5 milj. euroa. Talousarvion mukainen kunnallistekniikan kokonaisinvestointitaso ilman Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston hankkeita oli yhteensä 40,5 milj. euroa.

Rakentamishjelmaa oli tarkistettu alkuperäisen budjetin teon jälkeen siirtämällä ympäristörakentamiseen varattuja määrärahoja liikennealueisiin ja yhteishankkeisiin. Alkuvuodesta 2020 työohjelman laatimisen yhtey-

dessä siirrettiin vielä määrärahoja liikennealueisiin urheilualueista, virkistysalueista ja ympäristörakentamisesta, jotta Koivuhaantien ja Koivulehdontien rakennusurakan rahoitus saatiin sisällytettyä liikennealueille varattuun summaan. Kaikki siirrot toteutettiin sitovan määrärahatason puitteissa.

Koronapandemian pakottamien säästötavoitteiden takia rakentamishjelmasta esitettiin maaliskuun lopussa karsittavaksi yhteensä 15 aloittamatonta kohdetta (6,5 milj. euroa), rahastokohteista kaksi kohdetta (1 milj. euroa) ja ratikan toteutus suunnittelusta 0,5 milj. euroa eli yhteensä 8 milj. euroa. Karsittuja kohteita ei käynnistetty vuoden 2020 aikana lukuun ottamatta Assistentinpuiston ja Tutkijanpellon kohdetta, jonka toteutus käynnistettiin omajohtoisen viherrakentamisen työllistämiseksi.

Säästöissä ei kuitenkaan onnistuttu lopullisen toteuman ollessa noin 42,4 milj. euroa. Maaliskuun lopulla vuodesta oli kulunut lähes neljäsosa ja investointikustannuksia oli jo runsaasti sidottu. Lisäksi vuoden 2020 rakentamishjelmaan sisältyi keskeneräisistä rakennuskohteista ja -urakoista johtuvia vastuita, mm. Kivistön kiveystöitä, arvioitua enemmän. Maaliskuussa teknisessä lautakunnassa hyväksyttiin Koivukylänväylän kevyen liikenteen väylän urakka (noin 2,8 milj. euroa). Tämän MAL-sopimuksen mukaisen Kuha-kohteen rakentaminen piti aloittaa valtionavustuksen saamisen ehtona ennen kesäkuun 2020 loppua.

Maaliskuun puolen välin jälkeen tehtiin hankintapäätös rakentamishjelmaan sisältyvästä merkittävästä urakkakohteesta Ylästö 7 ja 8 sekä Sutars (noin 2,8 milj. euroa). Ylästö on maankäyttösopimuskohde, josta kaupunki tulee saamaan sopimustuloja yhteensä noin 4,9 milj. euroa. Lisäksi tehtiin hankintapäätökset kolmesta merkittävästä urakkakohteesta, jotka eivät sisältyneet julkisen käyttöomaisuuden alkuperäiseen rakentamishjelmaan: Koivuhaantien ja Koivulehdontien toteuttamisesta (noin 2,2 milj. euroa) kaupunki saa kunnallistekniikan valmistuttua työpaikkatonteista maanmyyntituloja yhteensä arviolta 4,6 milj. euroa. Silvestin risteys sillan eli Kehä III:n ylityksen Jumbon länsipuolella (noin 0,5 milj. euroa) pintarakenteiden parannustyöt päädyttiin heinäkuussa toteuttamaan hätätyötyyppisesti, koska Lentoasemantien läntisin ajokaista jouduttiin sulkemaan pahojen päälystevaurioiden vuoksi kesäkuussa.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli alkuperäisessä budjetissa varattu yhteensä 28,8 milj. euroa, ja toteutuksiin käytettiin 33,9 milj. euroa. Merkittäviä kohteita olivat edellä mainittujen lisäksi mm. Kvartsiraitin kattaminen, Topaasiaukio, Tavtien rakentaminen sekä Vehkalantien ja -polun rakentaminen. HSY:lle tehtiin erilaisia laskutettavia vesihuollon investointitöitä yhteensä noin 3,6 milj. eurolla. Valtio (ELY) osallistui Koivukylässä kevyenliikenteen väylän kustannuksiin noin 1,1 milj. eurolla ja Kauniston sillan rakentamiseen noin 0,2 milj. eurolla.

Urheilualueisiin (hankeryhmä 932) oli varattu noin 2,8 milj. euroa, josta käytettiin yhteensä 4,9 milj. euroa. Merkittävin kohde oli Myyrmäen urheilupuiston 2. vaihe. Virkistysalueisiin (hankeryhmä 933) oli budjetoitu noin 0,9 milj. euroa, josta käytettiin noin 150 000 euroa Kuusijärven pysäköintialueeseen. Ympäristörakentamisen hankkeisiin (hankeryhmä 934) käytettiin budjetoiduista 6,5 milj. eurosta poikkeuksellisesti vain noin 3,8 milj. euroa. Keväällä säästötoimenpiteet kohdistettiin erityisesti puistokohteisiin. Merkittävimmät puistokohteet olivat Timanttikiteenpuisto ja Matarin silta.

Ratikan suunnitteluun käytettiin investointivaroja noin 0,7 milj. euroa. Ratikan asemakaavojen ja kaavarungon vireilletulosta sekä katu- ja puistosuunnittelun aloituksesta valmistui yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma marraskuussa ja siihen liittyvää vuorovaikutusta jatkettiin tammikuulle 2021 asti pitämällä yleisötilaisuuksia, avaamalla ratikan nettisivut ja somekanavia. Ratikan katusuunnittelu koko ratikan reitillä saatiin käyntiin loppuvuodesta 2020. Lisäksi kysely ratikan kaduista ja taiteesta tuotti 571 vastausta. Monia suunnittelua täydentäviä selvityksiä valmistui, kuten mm. ratikkakatujen laatukäsikirja (Design manual) ja ratikkapysäkkiympäristöjen palvelutasoselvitys (Mobility hub).

Muita avustuksia saatiin Tikkurilan patoon 147 000 euroa sekä Rekolan ja Rajakylän liikuntapuistoihin, Raikukujan lähiliikuntapaikkaan ja Myyrmäen urheilupuistoon yhteensä 670 000 euroa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen tarkoitettua valtionavustusta Tikkurilan ja Hakunilan väliselle pyöräilyn laatukäytävälle saatiin 345 000 euroa. Yhteensä vuodelle 2020 kirjattavia avustuksia saatiin 1 495 000 euroa.

Myönteisen erityiskohtelun eli MEK-hankkeisiin käytettiin investointirahaa yhteensä lähes 290 000 euroa. Investointivaroin kunnostettiin Koivutoria sekä uusittiin Koivukylän aseman valaistus. Lisäksi kunnostettiin liikuntapainajia, urheilukenttiä ja kuntoratoja sekä hankittiin uusia ulkokuntoiluvälineitä.

94 Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-6 679	30	-6 649	-5 871	-779
Kaupunkistrategia ja johto	-110	0	-110	-71	-39
Sosiaali- ja terveyden- huolto	-200	0	-200	0	-200
Kasvatus ja oppiminen	-2 770	-120	-2 890	-2 706	-184
Kaupunkikulttuuri	-2 041	150	-1 891	-1 720	-171
Kaupunkiympäristö	-1 558	0	-1 558	-1 373	-185
Netto	-6 679	30	-6 649	-5 871	-779

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden investoinnit toteutuivat 65 prosenttisesti. Kasvupalveluissa irtaimen omaisuuden hankintoihin vuodelle 2020 budjetoitiin 110 000 euroa, josta käytettiin 70 993,73 € (65 % talousarviosta).

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan irtaimen hankinnat toteutettiin käyttötalouden puolelta rahoitusleasing-mallilla.

Rahoitusleasing-menoja maksettiin 0,4 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet vuonna 2020 olivat koronapandemian varautumisen vuoksi tehdyt potilassänkyhankinnat, Vantaan sairaalan kalustehankinnat, skopiayksikön laitteet, vieroitushoitopalvelujen kalusteet ja Myyrmäen terveysaseman kalustohankinnat.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimen omaisuuden muutetusta määrärahasta (2,9 milj. euroa) toteutui 94 prosenttia eli 2,7 milj. euroa.

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin Hämeenkyllän koulun uudisrakennuksen ensikertaiseen kalustamiseen ja Sanomalan lisätilan, Västersundomin koulun sekä lisäluokkien kalustamiseen. Kaivoksen, Veturin päiväkotien uudisrakennuksien ja Vapaalan päiväkotipaviljongin ensikertaiseen kalustamiseen sekä Louhelan, Solikujan, Urheilupuiston, Simonmetsän ja Rautpihan päiväkotien perusparannuskohteiden kalustamiseen.

Päiväkoteihin hankittiin yhteishankintana uusia tabletteja. Variaan hankittiin lentokoneasentajalinjan käyttöön lentokone ja tehtiin muita kaluste- ja laitehankintoja. Kolmen päiväkodin perusparannus siirtyi vuodelle 2021.

Kaupunkikulttuurin toimialan alkuperäinen irtaimen omaisuuden määräraha oli 2,041 milj. euroa ja muutettu 1,891 milj. euroa. Muutetusta määrärahasta toteutui 91 prosenttia. Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin palvelualueiden kaluste- ja laitehankintoihin. Osa hankinnoista siirrettiin tulevana vuosina toteutettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden hankinnat alittivat talousarvion 185 000 eurolla. Vuoden aikana geotekniikalle ja maatumukselle, kaupunkimittaukselle sekä katutekniikalle ostettiin mittauskalustoa. Maatiloille hankittiin perävaunu ja varikolle muun muassa traktori, takalaitanostin ja ympäristönhoitokone.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	0	3 500	4 777	-1 277
Menot	-10 000	-5 000	-15 000	-14 500	-500
Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	-5 000	-12 000	-12 247	247
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-2 253	-747
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-1 726	-874
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-aluei- den kunnostus	-400	0	-400	-526	126
Netto	-6 500	-5 000	-11 500	-9 723	-1 777

Kiinteän omaisuuden osto

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupun, sopimuskorvauksina ja lunastuksella noin 93,7 ha alueilta, jotka tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä.

Kiinteän omaisuuden oston määrärahoja korotettiin 5,0 milj. euroa vuonna 2020. Kiinteän omaisuuden ja luonnonsuojelualueiden hankintaan käytettiin yhteensä 12,2 milj. euroa, mikä ylittää korotetun talousarvion 0,2 milj. euroa. Kiinteän omaisuuden tuottoja toteutui maanmyyntien hankintahinnoista noin 4,8 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion lähes 1,3 milj. eurolla.

Maa-alueiden kunnostus

Määrärahoja käytettiin yhteensä 2,3 milj. euroa (talousarvio 3,0 milj. euroa) tonttimaan ja yleisten alueiden esirakentamiseen sekä pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen. Merkittävimmät yksittäiset rakentamiskohteet vuonna 2020 olivat Tuupakka 9:n teollisuustontin esirakentaminen ja Vantaankosken vanhan koulun tontin purku ja esirakentaminen.

97 Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	4 006	-4 006
Menot	-3 266	0	-3 266	-2 469	-797
Osakkeet	-3 266	0	-3 266	-2 469	-797
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-2 295	0	-2 295	-1 514	-781
Apotti Oy	-971	0	-971	-954	-17
Netto	-3 266	0	-3 266	1 538	-4 804

Osakkeiden ostoja toteutui yhteensä 1,514 milj. euroa, joka alittui 0,781 milj. euroa. Apotti Oy:n sijoitettua vapaata omaa pääomaa rahoitettiin sovittu mukaisesti 0,954 milj. euroa.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	59 609	-9 406	50 203	133 183	-82 980
Vuosikate	90 152	-9 406	80 746	164 325	-83 579
Satunnaiset erät	0	0	0	125	-125
Tulorahoituksen korjauserät	-30 543	0	-30 543	-31 266	723
					0
Investointien rahavirta	-112 132	-2 632	-114 764	-100 903	-13 862
Investointimenot	-147 675	-2 632	-150 307	-142 690	-7 617
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 500	0	1 500	1 973	-473
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34 043	0	34 043	39 815	-5 772
Toiminnan ja investointien rahavirta	-52 523	-12 038	-64 561	32 281	-96 842
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-3 517	0	-3 517	8 122	-11 639
Antolainasaamisten lisäykset	-14 000	0	-14 000	-5	-13 995
Antolainasaamisten vähennykset	10 483	0	10 483	8 127	2 356
Lainakannan muutokset	51 610	0	51 610	-48 574	100 184
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	0	150 000	120 000	30 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-98 390	0	-98 390	-159 093	60 703
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-9 481	9 481
Oman pääoman muutokset	0	0	0	3 497	-3 497
Oman pääoman muutos	0	0	0	4 255	-4 255
Rahastojen muutos (tuloksesta)	0	0	0	-757	757
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	11 329	-11 329
Rahoituksen rahavirta	48 093	0	48 093	-25 627	73 720
Rahavarojen muutos	-4 430	-12 038	-16 468	6 654	-23 122
Nettolainanotto	51 610	0	51 610	-48 574	100 184

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	32,1	29,2	2,9	-2,6	0,4	1,8	2,1	-0,3	0,0	-0,3	
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	121,7	112,4	9,3	4,5	13,7	13,4	10,9	2,5	0,0	2,5	
12 Sosiaali- ja terveydenhuolto	B	421,1	456,0	-34,9	36,9	2,0	40,7	39,2	1,4	-0,7	0,7	
12 20 Erikoissairaanhoido	B	252,1	257,2	-5,1	0,0	-5,1	1,3	1,7	-0,4	0,0	-0,4	
13 Kasvatus ja oppiminen	B	427,5	423,5	4,0	4,8	8,8	27,8	31,7	-3,9	2,9	-1,0	
13 70 Ammatillinen opetus	N	35,2	35,7	-0,6	1,7	1,1	1,8	2,1	-0,3	0,0	-0,3	
16 Kaupunkikulttuuri	B	65,1	63,1	2,0	1,6	3,6	9,2	7,4	1,7	-1,6	0,1	
16332 Musiikkiopisto	N	4,1	4,2	0,0	0,1	0,0	1,0	1,0	0,0	0,1	0,0	
16333 Kuvataidekoulu	N	0,9	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	-0,1	0,0	-0,1	
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	13,6	12,6	0,9	0,1	1,1	38,7	40,2	-1,5	0,0	-1,5	
14 75 Rakennusvalvonta	N	3,7	3,2	0,5	0,0	0,5	4,6	5,1	-0,5	0,0	-0,5	
14 5 Tekninen lautakunta	B	43,9	38,5	5,4	0,3	5,6	26,6	36,3	-9,7	0,0	-9,7	
14 51 Joukkoliikenne	B	53,2	58,7	-5,5	14,0	8,4	12,7	12,7	0,0	0,0	0,0	
15 20 Tilakeskus	N	123,0	114,1	9,0	0,0	9,0	196,8	190,9	5,9	0,0	5,9	
14 52 Varikko	N	5,3	5,1	0,2	0,0	0,2	6,2	6,9	-0,6	0,0	-0,6	
14 7 Ympäristölautakunta	B	3,9	3,8	0,1	0,0	0,1	0,6	0,9	-0,2	0,0	-0,2	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						1 078,0	1 073,0	5,0	-28,5	-23,5	
Valtionosuudet	B						212,0	293,0	-81,0	62,9	-18,2	
Korkotulot liikelaitoksilta	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	
Korkotulot	B						12,5	13,7	-1,2	0,0	-1,2	
Muut rahoitustulot	B						15,3	15,3	0,0	0,0	0,0	
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	
Korkomenot	B	3,1	2,1	1,0	0,0	1,0						
Muut rahoitusmenot	B	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0						
Satunnaiset tulot	B						0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1	
Satunnaiset menot	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakentaminen	B	32,0	34,6	-2,6	6,5	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
91 2 Korjausrakentaminen	B	40,6	31,6	9,0	-8,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	2,1	0,3	1,7	-1,1	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
92 Aineeton omaisuus	B	7,7	6,8	0,9	0,0	0,9	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	39,0	41,7	-2,7	0,3	-2,4	0,5	1,2	-0,7	0,0	-0,7	
93 8 Vantaan ratikka	B	1,5	0,7	0,8	0,0	0,8	0,5	0,3	0,2	0,0	0,2	
94 Irtain omaisuus	B	6,7	5,9	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	10,0	14,5	-4,5	5,0	0,5	3,5	4,8	-1,3	0,0	-1,3	
97 Osakkeet ja osuudet	B	3,3	2,5	0,8	0,0	0,8	0,0	4,0	-4,0	0,0	-4,0	
RAHOITUSOSA												
Nettolainanotto	N	51,6	-48,6	100,2	0,0	100,2						
LIKELAITOKSET												
Keski-Uudenmaan pelastust. liikelaitos	N	38,6	38,0	0,6	0,0	0,6	40,1	40,2	-0,1	0,0	-0,1	
Suun terveydenhuollon liikelaitos	N	23,3	23,2	0,0	0,0	0,0	23,5	23,6	-0,1	0,0	-0,1	

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	69 410 292,31	72 481 971,21
Maksutuotot	83 060 676,24	92 142 828,20
Tuet ja avustukset	25 584 579,36	22 177 419,48
Muut toimintatuotot	58 852 134,59	43 746 318,49
	<u>236 907 682,50</u>	<u>230 548 537,38</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 422 476 708,54	- 404 591 999,22
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 91 000 612,40	- 88 268 388,29
Muut henkilösivukulut	- 15 852 955,89	- 15 616 058,37
	<u>- 529 330 276,83</u>	<u>- 508 476 445,88</u>
Palvelujen ostot	- 724 304 439,27	- 700 088 315,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 57 099 428,77	- 53 466 406,83
Avustukset	- 85 046 375,88	- 77 722 710,95
Muut toimintakulut	- 67 415 991,59	- 67 713 285,26
	<u>- 1 463 196 512,34</u>	<u>- 1 407 467 164,05</u>
Toimintakate	<u>- 1 226 288 829,84</u>	<u>- 1 176 918 626,67</u>
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	1 072 963 040,87	1 014 612 112,75
Valtionosuudet	293 037 673,00	184 319 309,00
	<u>1 366 000 713,87</u>	<u>1 198 931 421,75</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13 732 665,01	13 942 606,81
Muut rahoitustuotot	15 341 367,56	15 610 670,19
Korkokulut	- 1 911 075,87	- 1 914 822,54
Muut rahoituskulut	- 120 741,11	- 508 773,05
	<u>27 042 215,59</u>	<u>27 129 681,41</u>
Vuosikate	<u>166 754 099,62</u>	<u>49 142 476,49</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 107 537 291,17	- 111 353 202,27
Kertaluonteiset poistot	- 134 023,93	0,00
Arvonalentumiset	- 4 146 538,68	- 3 801 104,18
	<u>- 111 817 853,78</u>	<u>- 115 154 306,45</u>
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	124 596,40	3 265 259,33
Tilikauden tulos	<u>55 060 842,24</u>	<u>- 62 746 570,63</u>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	314 196,21	463 505,67
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 757 441,93	- 304 127,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>54 617 596,52</u>	<u>- 62 587 192,79</u>

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	166 754 099,62	49 142 476,49
Satunnaiset erät	124 596,40	3 265 259,33
Tulorahoituksen korjauserät	- 31 430 902,98	- 16 813 491,24
	135 447 793,04	35 594 244,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 144 946 808,72	- 157 558 813,89
Rahoitusosuudet investointeihin	2 108 876,64	911 338,44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 032 419,15	26 872 388,30
	- 102 805 512,93	- 129 775 087,15
Toiminnan ja investointien rahavirta	32 642 280,11	- 94 180 842,57
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 4 969,00	- 3 130 230,85
Antolainasaamisten vähennys	7 976 522,05	8 345 814,69
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120 000 000,00	100 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 159 092 969,17	- 82 293 165,56
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 9 481 294,25	25 530 471,25
Oman pääoman muutokset	- 130 420,88	112 846,37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	143 014,99	954 299,27
Vaihto-omaisuuden muutos	32 454,70	- 48 049,27
Saamisten muutos	4 025 553,86	8 923 378,54
Korottomien velkojen muutos	7 420 199,92	20 431 764,27
Rahoituksen rahavirta	- 29 111 907,78	78 827 128,71
Rahavarojen muutos	3 530 372,33	- 15 353 713,86
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	128 195 249,79	124 664 877,46
Rahavarat 1.1.	124 664 877,46	140 018 591,32
	3 530 372,33	- 15 353 713,86

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat	1 874 131 856,34	1 857 642 500,88
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	15 327 423,85	20 059 831,77
	15 327 423,85	20 059 831,77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	311 721 487,73	301 998 297,32
Rakennukset	609 863 999,21	573 623 645,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317 764 070,08	314 173 963,62
Koneet ja kalusto	20 522 629,11	20 198 139,34
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	41 187 144,07	62 610 662,37
	1 301 376 113,51	1 272 921 491,77
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	283 479 240,03	285 017 372,80
Muut lainasaamiset	273 072 012,19	278 865 262,78
Muut saamiset	877 066,76	778 541,76
	557 428 318,98	564 661 177,34
Toimeksiantojen varat	1 059 768,85	1 178 780,92
Valtion toimeksiannot	1 059 768,85	1 175 923,29
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	2 857,63
Vaihtuvat vastaavat	178 905 493,54	181 709 957,23
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	626 931,54	659 386,24
	626 931,54	659 386,24
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	224 059,42	219 090,42
Muut saamiset	0,00	3 736 342,37
	224 059,42	3 955 432,79
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	16 760 703,75	17 751 731,91
Lainasaamiset	6 833 363,64	9 016 635,10
Muut saamiset	16 885 854,32	14 852 879,64
Siirtosaamiset	9 379 331,08	10 809 014,09
	49 859 252,79	52 430 260,74
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	120 298,59	296 201,65
Rahat ja pankkisaamiset	128 074 951,20	124 368 675,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 054 097 118,73	2 040 531 239,03

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma	935 874 925,21	880 630 307,64
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	127 476 072,03	126 718 630,10
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	404 663 125,48	467 380 739,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54 617 596,52	- 62 587 192,79
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1 581 353,62	1 895 549,83
Poistoero	1 581 353,62	1 895 549,83
Pakolliset varaukset	11 116 481,79	11 350 962,87
Eläkevaraukset	129 800,00	139 600,00
Muut pakolliset varaukset	10 986 681,79	11 211 362,87
Toimeksiantojen pääomat	2 851 969,99	2 827 967,07
Valtion toimeksiannot	1 059 768,85	1 363 563,06
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 792 201,14	1 464 404,01
Vieras pääoma	1 102 672 388,12	1 143 826 451,62
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	142 900 000,00	188 633 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	635 931 278,67	607 379 643,87
Siirtovelat	4 085 828,51	0,00
	782 917 107,18	796 012 977,19
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	45 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 745 335,81	95 656 606,46
Lainat muilta luotonantajilta	48 008 195,38	57 489 489,63
Saadut ennakot	24 893 404,12	22 037 116,71
Ostovelat	68 006 106,29	78 372 490,42
Muut velat	28 415 424,01	23 582 226,72
Siirtovelat	70 953 482,01	64 942 211,17
	319 755 280,94	347 813 474,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 054 097 118,73	2 040 531 239,03

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toimintatuotot	1 032 561 710,89	1 082 357 897,30
Toimintakulut	- 2 042 643 278,81	- 2 051 879 406,55
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	718 994,84	9 252 211,19
Toimintakate	- 1 009 362 573,08	- 960 269 298,06
Verotulot	1 072 963 040,87	1 009 967 452,17
Valtionosuudet	299 320 990,00	189 529 716,00
	<u>1 372 284 030,87</u>	<u>1 199 497 168,17</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 138 618,30	10 345 474,44
Muut rahoitustuotot	2 618 892,87	3 112 153,87
Korkokulut	- 17 769 153,17	- 18 410 520,80
Muut rahoituskulut	1 418 778,98	- 772 747,59
	<u>- 3 592 863,02</u>	<u>- 5 725 640,08</u>
Vuosikate	359 328 594,77	233 502 230,04
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 215 140 835,20	- 214 009 330,19
Omistuksen eliminointierot	- 4 034 197,30	- 2 369 515,80
Arvonalentumiset	- 4 150 679,65	33 062,75
	<u>- 223 325 712,15</u>	<u>- 216 345 783,24</u>
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	124 596,40	3 265 259,33
Tilikauden tulos	136 127 479,02	20 421 706,12
Tilinpäätössiirrot	- 757 441,93	- 304 145,00
Tilikauden verot	- 9 200 593,97	- 10 616 615,19
Laskennalliset verot	- 6 656 571,87	- 7 304 348,62
Vähemmistöosuudet	- 18 788 228,38	- 18 808 406,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100 724 642,87	- 16 611 809,66

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	359 328 594,77	233 502 230,04
Satunnaiset erät	124 596,40	3 265 259,33
Tilikauden verot	- 9 200 593,97	- 10 616 615,19
Tulorahoituksen korjauserät	- 33 282 512,40	- 30 890 295,05
	<u>316 970 084,80</u>	<u>195 260 579,13</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 452 096 390,44	- 417 766 601,28
Rahoitusosuudet investointeihin	3 695 961,22	251 105,05
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>96 231 601,21</u>	<u>158 633 605,37</u>
	- 352 168 828,01	- 258 881 890,86
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 35 198 743,21	- 63 621 311,74
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 2 438 809,78	- 700,13
Antolainasaamisten vähennys	4 717 545,65	2 623 106,12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	221 812 658,85	199 995 314,09
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 233 366 602,15	- 48 295 721,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 29 701 625,16	- 71 793 213,04
Oman pääoman muutokset	- 20 111 953,13	- 4 373 011,70
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	147 100,21	944 779,78
Vaihto-omaisuuden muutos	- 3 667 217,63	- 1 017 820,78
Saamisten muutos	44 297 199,17	- 7 174 482,95
Korottomien velkojen muutos	<u>47 410 275,25</u>	<u>- 10 353 139,76</u>
Rahoituksen rahavirta	29 098 571,29	60 555 110,15
Rahavarojen muutos	- 6 100 171,91	- 3 066 201,59
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	225 602 307,09	231 702 479,00
Rahavarat 1.1.	<u>231 702 479,00</u>	<u>234 768 680,59</u>
	- 6 100 171,91	- 3 066 201,59

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat	3 623 281 031,43	3 457 263 355,64
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	7 368 466,07	7 364 603,47
Muut pitkävaikutteiset menot	29 661 429,22	36 917 264,69
Ennakkomaksut	747 845,84	879 034,30
	<u>37 777 741,13</u>	<u>45 160 902,46</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	416 713 425,45	404 033 153,01
Rakennukset	1 465 488 396,98	1 435 373 997,01
Kiinteät rakenteet ja laitteet	837 548 834,59	829 546 009,14
Koneet ja kalusto	131 743 216,76	141 400 657,69
Muut aineelliset hyödykkeet	6 767 830,38	7 496 838,41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	279 685 578,94	209 093 046,02
	<u>3 137 947 283,09</u>	<u>3 026 943 701,28</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	110 606 760,56	79 817 896,29
Muut osakkeet ja osuudet	142 798 962,09	108 911 835,19
Muut lainasaamiset	189 116 410,19	191 174 904,28
Muut saamiset	5 033 874,36	5 254 116,15
	<u>447 556 007,21</u>	<u>385 158 751,91</u>
Toimeksiantojen varat	3 538 372,42	2 444 776,44
Valtion toimeksiannot	1 818 546,08	1 317 490,17
Lahjoitusrahastojen varat	870 176,39	666 324,52
Muut toimeksiantojen varat	849 649,94	460 961,75
Vaihtuvat vastaavat	392 004 847,92	437 315 894,19
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	27 940 120,70	24 276 744,13
Muu vaihto-omaisuus	36 367,47	32 526,41
	<u>27 976 488,17</u>	<u>24 309 270,54</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	224 059,42	8 456 803,43
Laskennalliset verosaamiset	1 017 713,02	- 377 589,43
Muut saamiset	17 598,95	23 774,79
Siirtosaamiset	4 209 746,33	3 464 699,86
	<u>5 469 117,72</u>	<u>11 567 688,65</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	70 280 479,67	101 226 808,97
Lainasaamiset	288 878,20	2 152 173,37
Muut saamiset	38 095 004,43	40 600 035,20
Siirtosaamiset	24 292 572,65	25 757 438,47
	<u>132 956 934,94</u>	<u>169 736 456,00</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	154 098,62	330 248,46
Muut arvopaperit	21 085 008,27	19 900 659,45
	<u>21 239 106,88</u>	<u>20 230 907,90</u>
Rahat ja pankkisaamiset	204 363 200,20	211 471 571,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 018 824 251,77	3 897 024 026,27

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma	1 280 311 671,08	1 182 258 541,36
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	180 780 311,69	179 996 014,91
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	649 688 585,33	669 756 204,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	100 724 642,87	- 16 611 809,65
Vähemmistöosuudet	143 111 836,17	130 846 628,83
Pakolliset varaukset	24 909 398,36	26 014 364,43
Eläkevaraukset	228 162,85	243 367,14
Muut pakolliset varaukset	24 681 235,51	25 770 997,29
Toimeksiantojen pääomat	5 335 563,99	4 094 867,80
Valtion toimeksiannot	1 819 266,02	1 505 129,94
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 663 384,06	2 128 776,11
Muut toimeksiantojen pääomat	852 913,90	460 961,75
Vieras pääoma	2 565 155 782,18	2 553 809 623,85
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	142 900 000,00	188 633 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 486 625 715,54	1 436 714 723,61
Lainat julkisyhteisöiltä	179 715 919,67	181 678 895,05
Saadut ennakot	165,23	165,23
Liittymismaksut ja muut velat	138 791 715,68	140 167 026,20
Siirtovelat	902 427,11	660,96
Laskennalliset verovelat	58 115 871,81	52 358 851,18
	<u>2 007 051 815,04</u>	<u>1 999 553 655,55</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	63 301 333,32	16 469 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	92 374 946,98	182 710 376,54
Lainat julkisyhteisöiltä	2 237 401,94	2 209 962,80
Saadut ennakot	35 166 463,50	32 171 251,47
Ostovelat	122 389 988,30	121 854 676,14
Muut velat	106 091 666,66	67 996 038,99
Siirtovelat	133 303 732,95	126 995 527,34
Laskennalliset verovelat	3 238 433,50	3 848 801,70
	<u>558 103 967,14</u>	<u>554 255 968,29</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 018 824 251,77	3 897 024 026,27

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankintamenoperiaatetta ei ole noudatettu kuitenkaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle luovutettujen pysyvien vastaavien osalta, sillä jäsenkunnat luovuttivat sen nolla-arvolla perustettavan liikelaitoksen käyttöön. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti ja hoitotarvikevarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin lainat otetaan pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisina. Kaupunki on suojannut osan lainasalkutaan korkojohdannaisilla. Kaupungin käyttämät korkojohdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, korko-optioita tai näiden yhdistelmiä. Kaupungin korkoriskipolitiikan mukaisesti kaupunki käyttää korkojohdannaisia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupungin kaikki johdannaissopimukset on tehty joko suojaamistarkoituksessa tai rahoituskulujen alentamiseksi siten, ettei korkoriskiä kuitenkaan lisätä. Vantaa kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Johdannaissopimukset, ks. tarkemmin kappale 4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot/ Johdannaiset.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vantaan Työterveys -liikelaitoksen toiminta siirtyi 1.8.2019 liikkeenluovutuksella Vantaan Työterveys Oy:lle. Vantaan Työterveys -liikelaitos lakkautettiin 31.12.2019 ja liikelaitoksen tase yhdisteltiin kaupungin taseeseen vuonna 2020.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisen tilikauden ylijäämää on oikaistu kirjaamalla Vantaan osuus HSL:n kumulatiivisesta ylijäämästä vastaamaan tilikauden 2019 tilannetta + 45 829,12 euroa.

Edellisten tilikausien ylijäämään on tehty -176 249,99 euron suuruinen korjaus. Korjaus kohdistuu vuonna 2018 myytyihin Technopolis-yhtiön osakkeisiin, joista osa oli jäänyt kirjaamatta alas käyttöomaisuudesta ja niille oli näin ollen jäänyt arvoa kaupungin rahoitusarvopapereiden erään.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n tytäryhtiötä Kivikirveenkujan Autopaikat Oy ja osakkuusyhtiöitä Asunto oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki ja Metsolan pysäköinti Oy, joita VAV Asunnot Oy -al konserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -al konserni on yhdistelty osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 29,8 %:n ja Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,1% omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuuksia 17,7 % ja 9,4% näistä yhtiöistä ei ole yhdistelty. Sen lisäksi yhdistelemättä on Kaunialan sairaala Oy:n tytäryhteisö Kauniala Oy. Näiden yhdistelemättä jättämisellä on vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kahdeksan kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Lisäksi osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, lukuun ottamatta Yrityspuiston Autopaikat Oy:tä, josta ei ollut tietoja saatavilla. Kiinteistö Oy Tikkurilan Raha-asema ja Asunto Oy Hirvitie 39 sekä Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 on yhdistelty vuoden 2019 luvuilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -alakonsernin, VAV Asunnot Oy -alakonsernin, Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS), ETEVA-kuntayhtymän sekä Kärkällä-kuntayhtymän tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohteisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Vantaan Energia oli 2019 tilinpäätöksessään kirjannut kuluksi johdannaissopimuksen tekohetken ja tilinpäätöspäivän käyvän arvon välisen erotuksen. Nämä kirjaukset peruutettiin kuntakonsernin 2019 tilinpäätöksessä perustuen virheelliseen tulkintaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnosta 115/24.1.2017. Kuntakonsernin 2020 tilinpäätöksessä kyseinen tilinpäätökseen 2019 tehty kirjaus on oikaistu edellisten tilikausien voitto-varoihin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017 perustuen.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävänä oikaisuina näkyvät seuraavat erät:

Kuntakonsernissa 2019 tehty virheellinen Vantaan Energia Oy:n johdannaisten käyvän arvon peruutus on oikaistu edellisten tilikausien voittovaroihin ja vähemmistön osuuteen omasta pääomasta jakautuen näiden välillä seuraavasti: Edellisten tilikausien ylijäämän vähennys 3 455 809,93 vähemmistön osuus omasta pääomasta vähennys 2 303 873,29.

Vuonna 2018 purkautuneen Koy Vantaan Erikaksen maa-alueiden myyntivoittojen eliminointien peruutus, joka ei ollut mukana edellisten tilikausien ylijäämässä 1.1.2020. Edellisten tilikausien ylijäämän lisäys 5 546 073,95.

Vuonna 2018 VTK Kiinteistöt Oy:öön sulautuneen Vantaan Kauppalantalo Oy:n keskinäisen omistuksen oman pääoman eliminointien purkautumisen virheellinen kohdistus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Edellisten tilikausien ylijäämän lisäys 417 402,49.

Mercuria Kauppaoppilaitos Oy:n 2019 tilinpäätöksen oikaisu. Edellisten tilikausien ylijäämän lisäys 139 033,96.

Lisäksi konsernitilinpäätöksen vertailuvuoden 2019 tasetta on oikaistu seuraavasti: VAV-konsernin vuonna 2018 toteutetun liiketoimintasiirron yhteydessä luovutettuihin maa-alueisiin kohdistui arvonkorotus. VAV on oikaissut tämän arvonkorotuksen tilinpäätöksen 2020 yhteydessä ja tehnyt vastaavat oikaisut vuoden 2019 taseeseen. Oikaisun suuruus on 16 107 672,00 euroa. Vantaan kaupungin vertailuvuoden 2019 konsernitasetta on vastaavasti muutettu arvonkorotusrahaston ja pysyvien vastaavien maa- ja vesialueiden osalta.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	304 307	368 958	319	752
Kaupunkistrategia ja johto	13 192	14 643	10 198	11 125
Kaupunkikulttuuri	8 222	10 297	8 370	10 505
Sosiaali- ja terveystoimi	353 065	327 313	40 910	39 593
Kasvatus ja oppiminen	31 925	29 754	31 894	29 906
Kaupunkiympäristö	288 960	294 374	111 283	100 291
Liikelaikokset ja rahastot				
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	28 180	27 515	29 222	28 432
Vantaan Työterveys	0	2 700	0	3 074
Suun Terveystoiminta	4 714	6 239	4 714	6 240
Marja-Vantaa	-4	563	-4	630
Sosiaalinen luototus	1	1	1	1
Asuntolainarahasto	0	0	1	1
Toimintatuotot yhteensä	1 032 562	1 082 358	236 908	230 549

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2020	2019
Kunnan tulovero	914 970	861 500
Osuus yhteisöveron tuotosta	83 468	74 610
Kiinteistövero	74 525	78 503
Verotulot yhteensä	1 072 963	1 014 612

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	228 437	207 187	228 437	207 187
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-38 593	-40 395	-38 593	-40 395
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	27 962	22 738	21 679	17 528
Verotulomenetysten korvaus	81 515		81 515	
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	299 321	189 530	293 038	184 320

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	457 967	434 891
Muiden palvelujen ostot	266 337	265 198
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	724 304	700 088

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	2020	2019
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	5	3
Keskustan valtuustoryhmä	6	6
Vihreä valtuustoryhmä	22	24
Vantaan Siniset valtuustoryhmä	4	6
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	36	36
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	0	10
Kokoomuksen valtuustoryhmä	0	34
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	8	5
RKP:n valtuustoryhmä	3	3
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	84	127

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laituskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1.	243	325	140	205
Vähennykset	-15	-81	-10	-65
Eläkevastuu 31.12.	228	243	130	140
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	18 661	17 569	11 211	11 297
Lisäykset	247	1 212	0	0
Vähennykset	-977	-121	-225	-85
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	17 931	18 661	10 987	11 211
Muut pakolliset varaukset 1.1.	7 110	8 544	0	0
Lisäykset	387	283	0	0
Vähennykset	-746	-1 717	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	6 750	7 110	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	25 324	16 020	31 337	16 331
Osakkeiden luovutusvoitot	0	60	277	0
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	6 483	5 213	472	402
Luovutusvoitot yhteensä	31 807	21 293	32 086	16 733
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	74	0	75
Osakkeiden luovutustappiot	-113	0	0	0
Muut luovutustappiot	-219	4	890	-6
Luovutustappiot yhteensä	-332	78	890	69

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot				
Vahingonkorvaus, Helsingin käräjäoikeuden tuomio nro 13/64927 Lemminkäinen ja NCC	0	3 265	0	3 265
Vahingonkorvaus, Helsingin käräjäoikeuden tuomio nro 13/64927 Asfaltmix ja Skanska Industrial Solutions Oy	125	0	125	0
Satunnaiset tuototyhteensä	125	3 265	125	3 265

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	12 563	12 551
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 400	1 400
Yhteensä	13 963	13 951

Poistoeron muutokset

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-314	-464
Poistoeron muutokset yhteensä	-314	-464

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €		Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1.		0	20 060	20 060			
Lisäykset tilikauden aikana		0	3 959	3 959			
Siirrot erien välillä		0	7 182	7 182			
Tilikauden poisto		0	-15 873	-15 873			
Poistamaton hankintameno 31.12.		0	15 327	15 327			
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	301 998	573 624	314 174	20 198	317	62 610	1 272 922
Lisäykset tilikauden aikana	14 500	44 916	41 796	7 904	0	29 404	138 520
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-355	-1 495	-264	0	5	-2 109
Vähennykset tilikauden aikana	-4 777	0	0	-53	0	0	-4 830
Siirrot erien välillä	0	40 190	3 446	15	0	-50 832	-7 182
Arvonalennukset	0	-4 147	0	0	0	0	-4 147
Tilikauden poisto	0	-44 364	-40 157	-7 278	0	0	-91 799
Poistamaton hankintameno 31.12.	311 721	609 864	317 764	20 522	317	41 187	1 301 376

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja seuraavasti: MATTI 5 956 461 euroa ja DS Ohjelmistorobotiikka 440 878,71 euroa suurimpina. Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 8 295 495,83 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	100 941	9 224	148 042	26 810	285 017
Lisäykset tilikauden aikana	1 268	0	0	1 200	2 468
Siirrot erien välillä	1 722	-1 722	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	-3 968	0	0	-38	-4 006
Poistamaton hankintameno 31.12.	99 963	7 502	148 042	27 972	283 479
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €	Saamiset konserni- yhteisöt		Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	39 661		232 067	7 916	279 644
Lisäykset tilikauden aikana	0		0	99	99
Vähennykset tilikauden aikana	-2 255		-2 716	-822	-5 793
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 406		229 351	7 193	273 950

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 109	1 047	410	410
Muut maa- ja vesialueet	415 604	419 094	311 312	301 588
Maa- ja vesialueet yhteensä	416 713	420 141	311 721	301 998

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2020						
Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
				Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden yli-/ ali- jäämästä
Tytäryhtiöt						
As Oy Vantaan Elviira	Vantaa	100,0 %	100,0 %	915	1	8
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1325	462	-8
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %	942	1	0
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 370	128	0
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	100,0 %	100,0 %	687	3 745	847
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %	3 386	7 336	39
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 422	0	-5
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	11 449	6 229	-10
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 442	1	-9
Kiint Oy Ulrikanpuiston päiväkot	Vantaa	100,0 %	100,0 %	10	2 481	0
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 070	13	12
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 505	65	-60
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 683	28	-61
Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 597	8 755	527
Vantaan Työterveys Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 259	1 217	74
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %	148 258	524 763	12 440
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %	44 801	99 022	1 170
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Myyrmaen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkietien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %	2 262	24	-429
A-Tulkkaus Oy	Vantaa	99,6 %	99,6 %	2 411	987	695
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %	17 708	954	1 379
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %	695	246	-46
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %	1 075	12	-37
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %	297	15	-3
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 652	15	0
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %	5 717	378	-163
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	60,7 %	60,7 %	1 499	16	-14
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %	190 150	256 986	33 185
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %	2 658	14	-2
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %	1	89	21

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2020						
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €						
Konserniyhteisön nimi	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/alijäämästä
Kuntayhtymät						
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %	118 285	372 154	5 530
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki		15,8 %	7 183	936	-280
Uudenmaan Voima Oy	Helsinki		15,6 %	642	206	502
HSY Holding Oy	Helsinki		19,5 %	12	-	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %	1 292	27 580	-12 222
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %	461	84	112
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %	331	264	-6
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	2 213	6 067	72
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %	1 463	4 012	17
Kiint Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	Hämeenlinna	0,0 %	4,5 %	97	4 012	15
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayht.	Helsinki	11,9 %	11,9 %	45 042	146 089	-76
HUS-kiinteistöt Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %	0	0	0
Kiint Oy HUS-Asunnot	Helsinki	0,0 %	11,9 %	0	0	0
Uudenmaan sairaalapesula Oy	Kerava	0,0 %	9,3 %	0	0	0
Asunto Oy Pilvenmäki	Hyvinkää	0,0 %	11,9 %	0	0	0
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	Porvoo	0,0 %	8,4 %	0	0	0
Hyks-instituutti	Helsinki	0,0 %	11,9 %	0	0	0
Puro Tekstiilihuoltopalvelu Oy	Turku	0,0 %	6,0 %	0	0	0
Orton Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %	0	0	0
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %	140	8	-1
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %			
Kärkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	Parainen	2,5 %	2,5 %	203	985	-60
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 030	21	0
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 039	19	1
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %	279	13	-4
Kiint Oy Vantaan Säästötaló	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 425	1 747	24
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %	356	1	1
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %	2 003	4 959	967
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %	59	44	1
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %	12 599	6 846	1 332
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %	620	2	-2
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %	241	0	0
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	2 182	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa					
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %	46 071	0	5 178
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %	24 059	0	-2 065
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %	51 092	0	-9 461
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %	468	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %	668	0	0
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä						
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä						
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %	98	92	13
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %	104	13	-1
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %	1 557	247	-2

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2020						
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €						
Konserniyhteisön nimi	Koti-paikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ ali-jäämästä
Osakkuusyhteisöt						
ETEVA						
Kiint Oy Järvenpääntie 640 Y		0,0 %	5,2 %	34	212	0
Kiint Oy Mäntsälän toimistotalo		0,0 %	6,0 %	19	231	2
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayht.						
Kiint Oy Hyvinkään sairaalanmäki	Hyvinkää	0,0 %	4,1 %	129	2 618	0
Kiint Oy Biomedicum Helsinki	Helsinki	0,0 %	3,0 %	1 985	727	5
As Oy Paciuksenkatu 4	Helsinki	0,0 %	2,6 %	45	7	0
FinnHEMS Oy	Helsinki	0,0 %	2,4 %			
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	Hyvinkää	0,0 %	4,8 %	27	51	-1
Apotti Oy Ab	Helsinki	12,4 %	17,6 %	1 428	13 669	0
Suomen keskinäinen potilasvakuutusyhtiö	Helsinki	0,0 %	4,0 %	1 168	17	-31
Yhdistelemättömät						
Yrittäjäpuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %			
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa					
Kivikirveenkujan Autopaikotus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikotus	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Kaunialan Sairaala Oy						
Kauniala Oy	Kauniainen	0,0 %	100,0 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2020		2019	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	535	0	716
Lainasaamiset	0	6 621	0	8 802
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	3 111	0	1 598
Siirtosaamiset	0	0	3 736	2 890
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	490	0	55
Saamiset yhteensä	0	10 757	3 736	14 061

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
HSL kuntaosuus ylijäämä	0	0	0	3 736
Muut tulojäämät	224	3 955	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	27	825	12	11
Jaksotetut henkilöstökulut	25	60	0	0
Jaksotetut korot	118	130	0	9
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	110	115
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	1 201	1 354	1 116	236
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	2 904	2 971	2 089	2 043
HSL kuntaosuus ylijäämä	0	0	0	2 890
Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtosaamiset	0	0	3 920	1
Muut tulojäämät	24 097	20 010	2 132	5 504
Siirtosaamiset yhteensä	28 595	29 305	9 379	14 545

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2020	2019
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	14 994	15 776
Kirjanpitoarvo	120	296
Erotus	14 874	15 480

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	349 118	349 118	349 118	349 118
Peruspääoma 31.12.	349 118	349 118	349 118	349 118
Muut omat rahastot				
Asuntolainarahasto				
Peruspääoma 1.1.			95 744	94 322
Lisäykset			1 412	1 422
Peruspääoma 31.12.			97 156	95 744
Marja-Vantaa -rahasto				
Peruspääoma 1.1.			21 004	21 783
Vähennykset			907	779
Peruspääoma 31.12.			20 097	21 004
Sosiaalisen luototuksen rahasto				
Peruspääoma 1.1.			1 798	1 785
Lisäykset			30	16
Vähennykset			22	3
Peruspääoma 31.12.			1 805	1 798
Vahinkorahasto				
Peruspääoma 1.1.			8 173	8 524
Lisäykset			244	0
Vähennykset			0	351
Peruspääoma 31.12.			8 417	8 173
Muut omat rahastot				
Peruspääoma 1.1.	179 996	203 628		
Lisäykset	784	266		
Vähennykset	0	23 898		
Peruspääoma 31.12.	180 780	179 996		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	653 144	656 420	404 794	467 268
Lisäykset	0	7 373		0
Vähennykset	0	0	176	0
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-3 456	5 963	46	113
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	649 689	669 756	404 663	467 381
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	100 725	-16 612	54 618	-62 587
Oma pääoma yhteensä	1 280 312	1 182 258	935 875	880 630

Poistoero

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 581	1 896
Poistoero yhteensä	1 581	1 896

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat	49 967	55 700
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 199	361 407
Pitkäaikaiset velat yhteensä	450 166	417 107

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	8 800	9 600
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	8 000	8 800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	16 000	17 600
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	14 400	16 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	17 500	18 667
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	16 333	17 500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	8 000	8 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	7 500	8 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	28 333	30 000
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	26 666	28 333
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	70 000	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	70 000	70 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	40 000	40 000
- korko %: kiint. +0,155		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-40 000	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	40 000
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	142 900	188 633

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2020	2019
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	
- korko %: kiint. +0,155		
- lyhennys: kertalyhenteinen	0	
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	40 000	
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	40 000	
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	45 733	5 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	188 633	194 366

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	228	244	130	140
Ympäristövastuut	17 931	18 661	9 731	9 812
Muut pakolliset varaukset	6 751	7 110	1 256	1 400
Muut pakolliset varaukset yhteensä	24 909	26 015	11 117	11 351

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2020		2019	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	48 008	0	57 489
Ostovelat	0	8 643	0	9 537
Yhteensä	0	56 652	0	67 026
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	748	0	8 528
Siirtovelat	4 086	1 260	0	0
Yhteensä	4 086	2 008	0	8 528
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	33	0	28
Yhteensä	0	33	0	28
Vieras pääoma yhteensä	4 086	58 693	0	75 583

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	138 792	138 792	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	138 792	138 792	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Pikäaikaiset siirtovelat				
HSL kuntaosuuden alijäämä	0	0	4 086	0
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	1 144	166	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	109 763	103 238	64 198	59 336
Korkojaksotukset	538	1 281	225	258
HSL kuntaosuuden alijäämä	0	0	1 260	0
Muut siirtovelat	21 478	21 040	5 271	5 349
Siirtovelat yhteensä	132 923	125 725	75 039	64 942

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuuksivakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	110 707	116 974		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	374 726	173 084	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	420 466	449 662		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	745 289	868 778	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	1 120 015	1 041 862	0	0
Velat, joiden vakuudeksi pantattu osakkeita				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	10 106		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0	23 726	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	0	23 726	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	5 763	5 874	580	0
Vakuudet yhteensä	5 763	5 874	580	0

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	29 452	26 634	46 620	44 679
Myöhemmin maksettavat	151 897	157 365	459 360	466 825
Vuokravastuut yhteensä	181 350	183 999	505 980	511 504
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	32 980	30 535	15 364	12 306
Myöhemmin maksettavat	181 427	189 615	33 826	27 770
Leasingvastuut yhteensä	214 407	220 150	49 189	40 076
Vuokravastuut yhteensä	395 756	404 149	555 169	551 580

Vuokravastuut ilmoitettu ilman arvonlisäveroa. Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Kaupunginvaltuuston myöntämät takauslimiitit yhteensä			679 783	679 783
Takausvastuun määrä sopimusten alussa			464 981	481 393
Jäljellä oleva takausvastuun määrä 31.12.2020			314 333	354 551
Takaukset muiden puolesta				
Kaupunginvaltuuston myöntämät takauslimiitit yhteensä	133 121	125 789	82 131	74 799
Takausvastuun määrä sopimusten alussa	92 606	78 954	41 616	27 964
Jäljellä oleva takausvastuun määrä 31.12.2020	84 714	75 317	32 384	24 327

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 559 424	1 373 627
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	972	904

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	201 818	56 406	41 656	42 525
Maankäyttösopimukset	772	3 324	772	2 592
Muut sopimukset	116 145	75 529	20 272	4 428
Sopimusvastuut yhteensä	318 735	135 259	62 700	49 545
Arvonlisäveron palautusvastuu	51 978	54 313	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	370 713	189 572	62 700	49 545

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Vantaan kaupunki				
Koronvaihtosopimus (nk. basis swap)				
Koronvaihtosopimus on tehty korkoriskin suojaamiseksi. Kaupunki maksaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja vastaanottaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 14.11.2012 ja päättymispäivä 14.11.2022. Sopimus on kertalyhenteinen.				
Pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000	20 000	20 000	20 000
Koronvaihtosopimus (nk. basis swap)				
Koronvaihtosopimus on tehty korkoriskin suojaamiseksi. Kaupunki kaupunki vastaanottaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja maksaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimuksen tekopäivä 1.2.2017, alkamispäivä 14.11.2016 ja päättymispäivä 14.11.2022. Sopimus on kertalyhenteinen.				
Pääomaa vastaava nimellisarvo	20 000	20 000	20 000	20 000
Nimellisarvot yhteensä	40 000	40 000	40 000	40 000
Markkina-arvo (basis swapit kumoavat toisensa, jolloin positio on suljettu)	0	0	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2017 - 5.6.2023.				
Nimellisarvo	10 000	10 000		
Käypä arvo	-429	-511		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	-1 789	-1 596		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-1 923	-1 630		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	-1 293	-1 216		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 1.12.2017 - 1.12.2021.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-341	-595		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 1.6.2017 - 1.6.2023.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-858	-1 020		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	7 000	7 000		
Käypä arvo	-368	-297		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	14 000	14 000		
Käypä arvo	-683	-562		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	11 900	13 300		
Käypä arvo	-290	-97		
Jatkettava koronvaihtosopimus 8+8v				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 7.7.2015 - 7.7.2031.				
Nimellisarvo		10 000		
Käypä arvo		-1 075		
Jatkettava koronvaihtosopimus 10+10v				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing9				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskauti on 16.6.2015 - 18.6.2035.				
Nimellisarvo		30 000		
Käypä arvo		-4 598		
Jatkettava koronvaihtosopimus 10+10v				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing9				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskauti on 17.6.2015 - 18.6.2035.				
Nimellisarvo		20 000		
Käypä arvo		-2 762		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	30 000			
Käypä arvo	-1 621			
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	20 000			
Käypä arvo	-1 080			
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 7.10.2020 - 7.7.2023.				
Nimellisarvo	10 000			
Käypä arvo	-346			
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskauti on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000			
Käypä arvo	-3 893			

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	34 000			
Käypä arvo	-3 179			
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000			
Käypä arvo	-4 399			
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	19 137	19 329		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 342	-1 197		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	24 980	25 518		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 693	-1 474		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1029580ST/R050				
Koronvaihtosopimus on purettu vastakaupalla; sopimus 20671916SA.				
Sopimus erääntyy 31.10.2022.				
Sopimuksen nimellisarvo	2 928	2 928		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-355	-413		
Koronvaihtosopimus 1198312ST/R055				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi välille 0-6%.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 9.1.2023.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	488	683		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-37	-50		
Koronvaihtosopimus 35177409ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 2.1.2022.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 904	3 904		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-96	-178		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 554	3 787		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-378	-278		
Koronvaihtosopimus 20671916SA				
Koronvaihtosopimuksella on purettu sopimus 1029580ST/R050. Sopimus erääntyy 31.10.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 928	2 928		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	406	442		
Koronvaihtosopimus 62163/IRS				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.1.2021.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	390	521		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-2	-19		
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 554	3 787		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-402	-304		
Koronvaihtosopimus 1488390/2033453				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.6.2023.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 880	4 880		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-148	-162		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	148	173		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12	-22		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 856	5 856		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-539	-353		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 631	5 856		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-497	-355		
HUS kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.9.2022 asti. Osa lainan pääomasta on suojattu. Koronmaksupäivät vastaavat puolivuositain lainasopimusta suojausajanjaksolla. Lainan korkokausi on 6 kk, suojauksen korkokausi on 3 kk. Korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 1784,03 euroa. Negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2021-2022.				
Nimellisarvo	1 193	1 193		
Käypä arvo	-37	-56		
Koronvaihtosopimus 2				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.12.2021 asti. Osa lainan pääomasta on suojattu. Koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla. Rahoituslaitoksella on purkuoikeus 6 kuukauden välein. Korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 1003,75 euroa. Negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuodelle 2021.				
Nimellisarvo	1 193	1 193		
Käypä arvo	-25	-39		
Eteva kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1161642/1512514				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.11.2022				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	386	435		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-26	-41		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Korkojohdannaiset				
Kårkulla kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty Kuntarahoituksen lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja eräpäivä vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 5.2.2021				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	47	63		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-		
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	398 099	317 335	40 000	40 000
Markkina-arvot yhteensä	-27 675	-20 458	0	0
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta.				
Ostojohdannaiset				
Nimellisarvo (USD)	1 005	2 155		
Käypä arvo (EUR)	-55	98		
Myyntijohdannaiset				
Nimellisarvo (USD)	-215	-755		
Käypä arvo (EUR)	9	-13		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (USD)	790	1 400	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-46	85	0	0
Sähköjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähköjohdannaisopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -forwardeja. Sähköjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisten sähkön spot-hintaisten hankintojen hintariskiä. Sähköjohdannaisien avoinna oleva nettovolyyymi on johdannaisien juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spothintaisten hankintojen määrä.				
Ostojohdannaiset				
Nimellisarvo (GWh)	9	145		
Käypä arvo (EUR)	36	522		
Myyntijohdannaiset				
Nimellisarvo (GWh)	-70	-57		
Käypä arvo (EUR)	9	-287		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Sähköjohdannaiset				
HUS-kuntayhtymä				
Sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa. Sähköjohdannaisilla suojaudutaan fyysisen sähkönhankinnan hintavaihteluita vastaan. Sopimuksia on 28 kpl ja ne on tehty kalenterivuosille 2021, 2022, 2023 ja 2024.				
Ostettu (GWh)	33	29		
Käypä arvo	-54	84		
Sähköjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	-28	117	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-9	319	0	0
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Hiilijohdannaiset				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	12 000	21 000		
Käypä arvo (EUR)	106	-442		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	0	-3 000		
Käypä arvo (EUR)	0	80		
Päästöoikeusjohdannaiset				
Päästöoikeusjohdannaisilla on suojattu päästöoikeuden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	38 000	55 000		
Käypä arvo (EUR)	316	-85		
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	50 000	73 000	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	422	-447	0	0

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet				
	2020		2019	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	110 470		239 102	
Päästöoikeuksien ostot	72 133	-681	140 737	-714
Toteutuneiden päästöjen määrä	-103 082		-269 369	
Päästöoikeuksien myynnit	-85 000	1 911	0	0
Myönnettyjen päästöoikeuksien muutos	-562		0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	-6 041		110 470	

4.5 Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpito Vantaalla

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Ympäristötilinpidossa on kaupunkiorganisaation lisäksi tytäryhteisöistä mukana Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Vantaan Työterveys Oy, Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen Vantaan osuus.

Vantaan ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit toiminnoittain

Vuonna 2020 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 1,4 miljoonaa euroa. Eniten tuottoja tuli ilmastonsuojelun hankeavustuksista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Ympäristökulut vuonna 2020 olivat yhteensä 31,6 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja, kuten ympäristötyöhön liittyviä henkilöstökuluja.

Ympäristöinvestoinnit olivat hieman alle 2,7 miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmastonsuojeluun, etenkin Vantaan ratikan ja pyöräilyn laatukäytävien suunnitteluun ja toteutukseen.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit						
1 000 €	Tuotot		Kulut		Investoinnit	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ulkoilmansuojelu	5	7	1 541	1 225	0	35
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	2 571	847	0	0
Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	0	0	4 581	2 775	47	25
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	1	2 279	216	0	0
Melun ja tärinän torjunta	0	0	41	34	0	50
Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	0	0	144	32	51	52
Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	59	118	3 101	1 586	0	0
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	0	0	15 014	16 400	0	100
Ilmastonsuojelu	1385	799	2 329	1 535	2 565	264
Ympäristötoiminta yhteensä	1449	924	31 600	24 650	2 663	526
Verot, Investointien poistot	0	0	2 135	2 851	0	0
Kaikki yhteensä	1 449	924	33 735	27 501	2 663	526

Ympäristotaloudelliset tunnusluvut

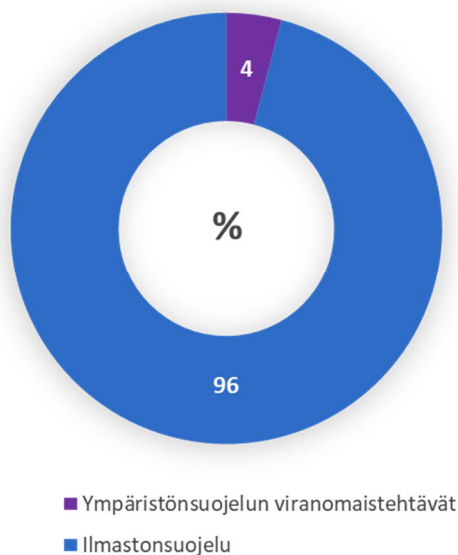
Ympäristotaloudelliset tunnusluvut		
	2020	2019
Tuotot		
Ympäristötuotot / toimintatuotot	0,6 %	0,4 %
Ympäristötuotot / asukas	6,1 €	4,0 €
Kulut		
Ympäristökulut + poistot / toimintakulut + poistot	2,1 %	1,8 %
Ympäristökulut + poistot / asukas	142,2 €	117,6 €
Investoinnit		
Ympäristöinvestoinnit / kokonaisinvestoinnit	1,8 %	0,3 %
Ympäristöinvestoinnit / asukas	11,2 €	2,2 €

Ympäristötuotot

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksettu ympäristötulo.

Vuonna 2020 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 1,4 miljoonaa euroa. Ne kattoivat 0,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 6,1 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristötuottojen jakauma

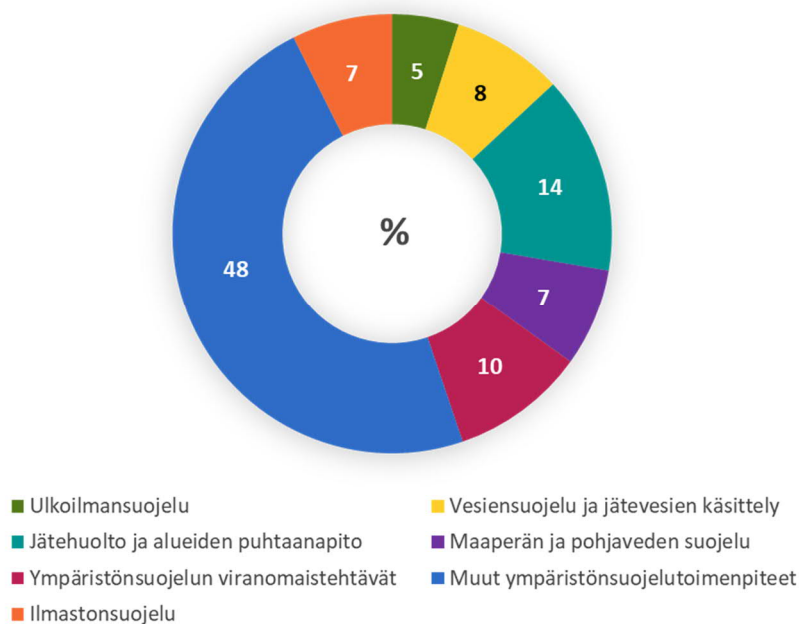
Ympäristökulut

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vuonna 2020 Vantaalla valtaosa kaikkiaan 31,6 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmästä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet. Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat 4,5 miljoonaa euroa ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut 3,1 miljoonaa euroa. Ympäristökulut olivat 2,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 142,2 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristökulujen jakauma ilman veroja ja investointien poistoja

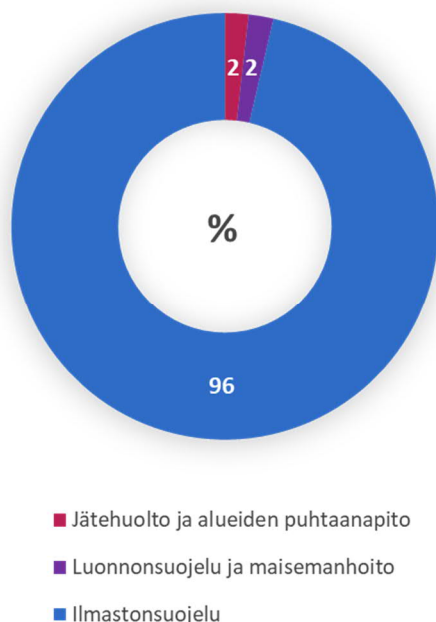

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestoinnit ovat menoja, jotka syntyvät hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelutason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja noin 2,7 miljoonalla eurolla. Investointiavustuksia ratikkaan ja pyöräilyn laatukäytävään (Tikkurila Hakunila) saatiin Traficomilta 678 000 euroa. Eniten investoitiin ilmastonsuojeluun liittyviin toimenpiteisiin. Ympäristöinvestoinnit olivat 1,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 11,2 eurolla asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristöinvestointien jakauma

Ulkoilman suojele

Kuntatekniikan keskus sai tuloja pölynsidontatöistä yksityistiekuntien teillä 4 600 euroa. Muita tuottoja ulkoilman suojelusta vuonna 2020 ei ollut.

Vuoden 2020 ulkoilman suojelun kulut, 1,5 miljoonaa euroa, tulivat lähes kaikki kuntatekniikan keskuksen katujen kevätharjauksen ja pölynsidonnan henkilöstökuluista, palveluiden ostoista sekä aineista ja tarvikkeista.

Investointeja ulkoilman suojeluun ei vuonna 2020 ollut.

Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely

Vuonna 2020 ei ollut tuloja vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä.

Valtaosa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn 2,6 miljoonan euron kuluista koostui palveluiden ostosta tilakeskuksessa vuonna 2020.

Investointeja vesiensuojeluun ei vuonna 2020 ollut.

Jätehuolto ja roskaantuminen

Jätehuollosta ja roskaantumisesta ei saatu tuloja vuonna 2020.

Jätehuollon kuluja oli vuonna 2020 yhteensä 4,6 miljoonaa euroa. Kuntatekniikan keskuksen suuri kuluerä koostui ympäristön siivoamisen ja töhryjen poistoon liittyvistä kuluista kuten edellisenäkin vuonna. Loput kuluista koostuivat suurelta osin lietteen käsittelymaksuista, kompostointikuluista, jätevesimaksuista ja jätteen käsittelymaksuista.

Investointeja jätehuoltoon ja roskaantumiseen ei vuonna 2020 ollut.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Vuonna 2020 maaperän ja pohjaveden suojelusta ei ollut tuottoja vuonna.

Maaperän ja pohjaveden suojelun 2,3 miljoonan euron kuluista suurin osa muodostui kiinteistöt ja asumisen yksikön sekä kuntatekniikan keskuksen maaperän kunnostuksen konsulttikuluista ja konetyöistä kunnostuskohteissa.

Investointeja jätehuoltoon ja roskaantumiseen ei vuonna 2020 ollut.

Melun ja tärinän torjunta

Melun ja tärinän torjunta ei tuonut tuottoja vuonna 2020.

Melun ja tärinän torjunnasta aiheutuneet kulut, 40 605 euroa, muodostuivat vuonna 2020 meluselvityksistä ja henkilöstökustannuksista.

Melun ja tärinän torjuntaan ei ollut investointeja vuonna 2020.

Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu

Tuloja ei ollut luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta vuonna 2020.

Luonnonsuojelun ja maisemansuojelun kulut, 144 270 euroa, muodostuivat vuonna 2020 pääasiassa monista konsulttiselvityksistä, kuten yleiskaavan luontovaikutusten arvioinnin täydennyksestä ja yleiskaavan Natura-arvioinnista sekä useista luonto- ja luontotyyppikartoituksista.

Vantaan kaupungin investoinnit luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun olivat 50 505 euroa, joilla ostettiin luonnonsuojelualuetta Riipilästä.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät

Tähän ryhmään kuuluvia tuloja kertyi lähinnä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin liittyvistä lupamaksuista. Tulot olivat vuonna yhteensä lähes 59 388 euroa.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut olivat vuonna 2020 noin 3,1 miljoonaa euroa.

Investointeja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2020.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kulut koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista sekä ympäristökoulutuksen, -kasvatuksen ja -neuvonnan sekä ympäristöjohtamisen ympäristökuluista. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet -ryhmään lasketuista 15 miljoonan euron kuluista suurin osa on sivistystoimen toimialan henkilöstömenoja

Muista ympäristönsuojelutoimista ei saatu tuloja vuonna 2020.

Investointeja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2020.

Ilmastonsuojelu

Vuonna 2020 Investointiavustukset Traficomilta ratikkaan ja pyöräilyn laatukäytävään Tikkurilan ja Hakunilan välillä toivat tuloja 678 000 euroa. Suuren tuloeran muodosti myös tilakeskuksen ESCO-hankkeiden energiansäästötoimien tuomat tulot, joiden arvioitiin vuonna 2020 olleen 483 625 euroa.

Ilmastonsuojelun kulut olivat vuonna 2020 yhteensä 2,3 miljoonaa euroa, joista ESCO-hankkeiden investointien leasing-vuokrat olivat 483 625 euroa. Kuluja tuli myös kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä, vihertehokkuuslaskurin päivittämisestä ja erilaista konsulttitöistä, kuten selvityksestä pääkaupunkiseutujen hiilinieluista ja varastoista. Lisäksi kuluja syntyi ilmastonsuojelutyön virkamiesten ja hankehenkilökunnan palkkakustannuksista.

Ilmastonsuojeluun liittyvät investointikulut koostuivat vuonna 2020 ratikan suunnittelun kuluista sekä pyöräilyn laatukäytävien suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi investointirahoista maksettiin LED-valoprojektit useisiin kouluihin ja päiväkoteihin sekä Hakunilan kalliosuojaan. Maalämpöprojektit Askiston kouluun ja Maitorpan päiväkotiin vaativat investointirahoja vuonna 2020 yhteensä 605 000 euroa. Maalämpöprojekteille on anottu ARA-avustusta 25 prosenttia investointikuluista.

Ympäristöverot ja ympäristövastuut

Vuonna 2020 maksettiin ympäristöperusteisia polttoaine- ja sähköveroja yhteensä 2,1 miljoonaa euroa.

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. henkilötyövuosina		
	2020	2019
Kaupunkistrategia ja johto	996	176
Konserni- ja asukaspalvelut *)	-	836
Kaupunkikulttuuri **)	680	-
Kasvatus ja oppiminen	5 063	5 567
Sosiaali- ja terveystoimi	3 041	2 887
Kaupunkiympäristö	599	577
Yhteensä	10 379	10 043

Lähde: Kompassin henkilöstömääräraportti

*) Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala on lakkautettu 31.12.2019. Henkilöstö siirtyi pääosin Kaupunkistrategia ja johto sekä Kaupunkikulttuurin toimialoille 1.1.2020.

**) Kaupunkikulttuurin toiminta on käynnistynyt 1.1.2020. Kasvatus ja oppiminen -toimialalta siirtyi henkilöstöä pääosin Kaupunkikulttuurin toimialalle 1.1.2020.

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti. Toimintakertomuksen luvussa 1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö on ilmoitettu henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa jaoteltuna vakinaisiin, määräaikaisiin ja työllistettyihin.

Henkilöstökulut		
1 000 €	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	529 330	508 476
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 511	3 879
Henkilöstökulut yhteensä	531 841	512 355

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2020	2019
Kansallinen kokoomus Vantaa	66	82
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	1	1
Suomen Keskusta Vantaa	11	16
Perussuomalaiset	13	16
Vantaan siniset ry	2	4
Perussuomalaiset Uusimaa	0	2
Suomen Kristillisdemokraatit	15	14
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	2	3
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	103	120
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	10	12
Vihreä liitto Vantaa	62	72
Vihreä Uusimaa ry	1	1
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	29	39
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	314	381

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	2020	2019
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	43	74
Muut palkkiot	17	19
Palkkiot yhteensä	60	93

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin (tytäryhtiöt/osakkuusyhtiöt) kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toiminna niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Liiketoimi on varovaisuusperiaatetta noudattaen pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisenä esittää, kun liiketoimen arvo on vähintään miljoona euroa (alv 0 %). Tietoja yksittäisistä liiketoimista on tarpeen mukaan yhdistelty, jotta kokonaisuuteen liittyvä oikea ja riittävä kuva on välitetty.

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n (entinen VAV Asunnot Oy) koko osakekannan. VAV Yhtymä -konsernissa on tällä hetkellä tytäryhtiöinä VAV Palvelukodit Oy ja VAV Asunnot Oy, johon siirrettiin liiketoimintasiirrolla käyttö- ja luovutusrajoitusten alaiset asuinkiinteistöt käsittävä liiketoiminta. Tilivuoden 2020 aikana VAV-konserni on myynyt Vantaan kaupungille palveluita yhteensä 9 636 676,02 eurolla. Kaupunki on vuokrannut VAV Palvelukodit Oy:n asuntoja ja palvelutiloja erillisillä vuokrasopimuksilla yhteensä 6 101 820,41 euron (alv 0 %)

arvosta. VAV Asunnot Oy ja VAV Yhtymä Oy ovat perineet vuonna 2020 eri vuokrasopimusten perusteella kaupungilta 3 261 855,61 euroa. Perityt vuokrat on määritetty omakustannusperiaatteella ARA-ehtojen mukaisesti.

VAV Asunnot Oy on ostanut kaupungilta Perintökuja 9:n (92-52-121-2) tontin ARA-hintaan 3 304 653,00 euroa ja Lipstikkakuja 2:n (92-72-214-3) tontin ARA-hintaan 1 062 100,00 euroa. Ostoja kaupungilta, sisältäen edellä mainittujen tonttien ostot, on kaikkiaan 4 738 112,64 euroa.

- Kaupunginhallitus 22.10.2018 päätti (§ 24) allekirjoittaa VAV Asunnot Oy:n kanssa maankäyttösopimuksen, kunnallisteknisen rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalojen vaihdosta. Yhtiö maksoi osana kokonaisuutta kaupungille MRL 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 1 048 628 euroa. Maankäyttösopimuksessa ja muissa järjestelyyn liittyvissä sopimuksissa on noudatettu Vantaan kaupungin yleisesti soveltamia ehtoja.
- Kaupunginvaltuusto 24.9.2018 päätti (§ 6), että kaupungin VAV Asunnot Oy:n (nyk. VAV Yhtymä Oy, y-tunnus 0640915-7) lainojen vakuudeksi myöntämät, päätöksessä yksilöidyt, omavelkaiset takaukset siirretään VAV Ara-asunnot Oy:lle (nyk. VAV Asunnot Oy, y-tunnus 2903526-6) liiketoimintasiirrossa siirtyvien normaaliehtojen rahalaitoslainojen vakuutena. Kaupunginvaltuusto päätti periä VAV Ara-asunnot Oy:ltä vuosittain 0,5 %:n takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jokaisen vuoden 1. päivänä jäljellä olevasta pääomasta, ja vaatia VAV Asunnot Oy:tä allekirjoittamaan VAV Ara-asunnot Oy:n osakkeiden omistusta koskevan kovenantin, jonka mukaisesti VAV Asunnot Oy:n omistuksessa tulee olla 100 % VAV Ara-asunnot Oy:n osakkeista ja äänioikeudesta koko takausvastuun ajan.
- Kaupunginhallitus 17.9.2018 päätti (§ 15) samaan järjestelyyn liittyen siirtää vastaavasti asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettyt päätöksessä yksilöidyt lainat siten, että lainat siirtyvät osana sitä liiketoimintaa, johon ne kohdistuvat. Kaupunginhallitus päätti edellyttää lainojen siirrolle, että VAV Asunnot Oy (nyk. VAV Yhtymä Oy) allekirjoittaa VAV Ara-asunnot Oy:n (nyk. VAV Asunnot Oy:n) osakkeiden omistusta koskevan kovenantin, jonka mukaisesti emon omistuksessa tulee olla 100 % tytäryhtiön osakkeista ja äänioikeudesta koko laina-ajan.

VAV Asunnot Oy:lle annetut lainat, 31.12.2020 pääomaltaan yhteensä 29 234 739,53 euroa, on myönnetty yhtiön harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttörajoitusten alaista asuntorakentamista. Kyse ei ole sellaisesta taloudellisesta toiminnasta, joka vääristäisi taikka uhkaisi vääristää kilpailua tai joka vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lainat ovat siirtyneet entisine ehtoineen ja yhdessä niiden luovutus- ja käyttörajoitusten alaisten kiinteistöjen kanssa, joihin ne kohdistuvat siten kuin ARA edellyttää. Lainoihin ei sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Lainat ovat oman pääoman ehtoisia tertiäärilainoja, joiden kulloisestakin pääomasta yhtiö maksaa kaupungille 4 %:n korkoa.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2020 aikana kaikkiaan 20 623 051,41 euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina. Vuonna 2015 on tarkistettu, että yhtiön ja kaupungin väliset vuokrasopimukset ovat markkinaehtoisia.

- Tekninen lautakunta 24.3.2015 päätti (§ 14) vuokrata ns. liikuntalaitoskiinteistöt yhtiöltä. Vuokra-aika on 1.1.2015–31.12.2024, minkä jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 12 kuukauden irtisanomisajalla.
- Tekninen lautakunta 30.1.2018 päätti (§ 8) hyväksyä laajennukset kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n väliseen liikuntakiinteistöjä koskevaan vuokrasopimukseen.
- Tekninen lautakunta 20.3.2018 päätti (§ 14) allekirjoittaa Ylästön koulun laajennusta ja muutosta koskevan vuokrasopimuksen. Vuokra-aika on 1.8.2019–31.7.2039.

- Tekninen lautakunta 6.11.2018 päätti (§ 15) hyväksyä muutoksia VTK Kiinteistöt Oy:n kanssa tehtäviin vuokrasopimuksiin.
- Tekninen lautakunta 2.4.2019 päätti (§ 15) hyväksyä muutoksen VTK Kiinteistöt Oy:n kanssa tehtävään vuokrasopimukseen siten, että vuokra-aika alkaa 1.1.2018 ja päättyy 31.12.2032, minkä jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 12 kuukauden irtisanomisajalla.
- Tekninen lautakunta 2.12.2020 päätti (§ 7) hyväksyä VTK Kiinteistöt Oy:ltä vuokrattavien toimitilojen pääomavuokran laskentamallin muutoksen. Laskentamallia muutettiin paremmin yleistä korkotasoa vastaavaksi. Uusi pääomavuokran laskentamalli vähentää VTK Kiinteistöt Oy:n vuokratuloja vuodesta 2021 alkaen noin 1,1 milj. euroa vuodessa.

VTK Kiinteistöt Oy:lle ja sen kokonaan omistamille tytäryhtiöille kaupunki on myöntänyt asuntolainarahastosta lainaa seuraavasti:

- VTK Kiinteistöt Oy (ent. Kivistön Pysäköinti Oy, sulautunut VTK Kiinteistöt Oy:öön 30.6.2018), lainaa jäljellä 1 800 000 euroa per 31.12.2020. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk + 0,50 % sekä sen lisäksi vuotuista luottoprovisiota 0,50 % kulloisenkin kalenterivuoden 1. päivänä auki olevasta lainapääomasta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

A-Tulkkauk Oy

Kaupunki omisti 4.1.2021 asti A-Tulkkauk Oy:n osakekannasta 99,6 %. Kaupunginhallitus 6.10.2014 (§ 15) päätti toiminnan yhtiöittämisen yhteydessä yhtiön kanssa solmittavasta palvelusopimuksesta, joka oli ehtojensa mukaisesti voimassa 30.9.2018 asti. Sopimusta jatkettiin toistaiseksi voimassa olevana, yhden kuukauden irtisanomisajalla. Sopimuksen nojalla kaupunki on tilivuoden 2020 aikana ostanut yhtiöltä tämän toimialan mukaisia tulkkauk- ja käännöspalveluja 2 273 454,58 eurolla. Yhtiö on ollut tilikaudella 2020 sen omistavien julkisten hankintayksiköiden hankintalaissa tarkoitettu sidosyksikkö, mistä johtuu vaatimus toimia määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden etujen mukaisesti. Yhtiö toimi tilikaudella 2020 kannattavasti eikä sen soveltamia kaupallisia ehtoja voida pitää epätavanomaisina.

Kaunialan Sairaala Oy

Kaupunki omistaa Kaunialan Sairaala Oy:n koko osakekannan. Osana vuonna 2006 toteutettuja järjestelyjä Vantaan kaupunki osti Kaunialan sairaalan kiinteistön rakennuksineen Sotainvalidien Veljesliitto ry:ltä. Sairaaloiminnasta vastaava Kaunialan Sairaala Oy on kiinteistöllä kaupungin vuokralaisena. Kaupunki on ostanut yhtiöltä terveys- ja sosiaalipalveluita tilivuoden 2020 aikana yhteensä 15 286 091,75 euron arvosta. Ostot perustuvat Sotainvalidien Veljesliitto ry:n ja Vantaan kaupungin väliseen 15.12.2006 allekirjoitettuun sopimukseen.

Kaupunginhallitus päätti 8.2.2016 (§ 8) hyväksyä sairaalayhtiölle pysyväisluonteisen vuotuisen vuokrahuojenuksen 250 000 euroa 1.1.2015 alkaen johtuen vanhan päärakennuksen soveltumattomuudesta tuotantokäyttöön.

Kaupunginhallitus päätti 5.10.2020 (§ 14) myöntää Kaunialan Sairaala Oy:lle vuoden 2020 vuokraan kohdistuvan 200 000 euron vuokranalennuksen. Vuokranalennus myönnettiin koronavirusepidemiasta aiheutuneiden odottamattomien kustannusten vuoksi. Koronavirusepidemia levisi keväällä 2020 sairaalaan ja suuri osa sairaalan vakituisesta henkilöstöstä joutui karanteeniin huhtikuussa 2020. Merkittävää henkilökuntavajetta jouduttiin korvaamaan vuokrahenkilöstöllä. Yhtiö teki itse merkittäviä sopeutustoimia talouteensa ja lomautti hallinto- ja terapiahenkilöstöään siten, ettei tällä ole ollut vaikutusta hoitotoimintaan. Koska yhtiölle myönnetty vuokranalennus ei perustunut vuokrakohteen puutteellisuuteen, vaan koronavirusepidemian aiheuttamiin odottamattomiin kustannuksiin, on vuokranalennuksessa kokonaisuudessaan kysymys Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesta valtiontuesta. Vuokranalennus myönnettiin vähämerkityksisenä tukena eli ns. de minimis -tukena. De minimis -tuen enimmäismäärä on 200 000 euroa kolmen peräkkäisen

verovuoden kuluessa. Tuen myöntämisessä noudatetaan Komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, perustamissopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen. (Julkaistu EUVL nro L 352, 24.12.2013). Tuen saaja on kirjallisesti ilmoittanut, että se ei ole saanut kuluvan tai kahden aikaisemman verovuoden aikana muuta de minimis -tukea.

Yhtiö maksoi kiinteistöstä vuokraa 15.12.2006 allekirjoitetun sopimuksen ja myöhempien tarkistusten perusteella tilivuoden 2020 aikana kaikkiaan 895 158,31 euroa.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2020 kaupungille sähköä 1,4 milj. euron arvosta ja kaukolämpöä 6,8 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2020 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 4,1 milj. euroa.

Kaupunginhallitus päätti 15.6.2020 (§ 12) antaa suostumuksensa panttauskieltosopimuksesta poikkeamiseen. Suostumuksen mukaan Vantaan Energia Oy:n voi keväällä 2015 allekirjoittamasta panttauskieltosopimuksesta huolimatta osana yrityskauppaa, jossa Vantaan Energian, Infranoden ja Kevan muodostama konsortio osti Forum Järvenpää–Tuusula -alueen kaukolämpöliiketoiminnan, pantata rahoittajille hankitun yhtiön osakkeet. Suostumus koski myös osakkeisiin liittyviä osinko- ja muita niihin rinnastettavia varallisuuspitoisia oikeuksia sekä mahdollisia osakaslainasaatavia ja hankittavaan kokonaisuuteen kuuluvien yhtiöiden antamaa rahoittajien edellyttämää vakuudenantoa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistöhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

- Tekninen lautakunta 19.5.2015 päätti (§ 28) hyväksyä kiinteistön hoito- ja kunnossapitopalvelua, tuki- palveluja sekä ulkoalueiden hoitoa koskevan kiinteistöhoitosopimuksen, joka on ehtonsa mukaisesti ajanjaksolle 31.12.2020 asti.
- Tekninen lautakunta 4.11.2020 päätti (§ 9) hyväksyä kiinteistön hoito- ja kunnossapitopalvelua, tuki- palveluja sekä ulkoalueiden hoitoa koskevan kiinteistöhoitosopimuksen, joka on ehtonsa mukaisesti ajanjaksolle 1.1.2021 - 31.12.2025.
- Hankintajohtaja on erillisillä päätöksillään päättänyt hallintosäännön 4 luvun 8 §:n 6. ja 7. kohtien mukaisen hankintatoimivaltansa nojalla kaupungin ateria- ja puhtauspalveluiden hankinnoista sekä kaupungin aula- ja vartiointipalveluiden hankinnoista.

Yhtiön laskutus kaupungille on tilivuoden 2020 aikana ollut 48,8 milj. euroa, joka jakautuu ateriapalveluihin 20,4 milj. euroa, puhtauspalveluihin 14,2 milj. euroa ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 14,2 milj. euroa.

Oy Apotti Ab

Vantaan kaupunki omistaa Oy Apotti Ab: osakekannasta 12,2 %. Yhtiön toimialana on tietojärjestelmäalan palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita. Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omakustannushintaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä se jaa osakkeenomistajille osinkoa. Mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Yhtiö on veloittanut kaupungilta vuoden 2020 aikana 13,0 milj. euroa, jotka perustuvat osakassopimukseen. Summasta 0,7 milj. euroa on Vantaan osuus yhtiön toimintakuluista ja 3,6 milj. euroa yhtiön poistoista. Asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuotannonaikaisia kustannuksia on laskutettu 7,5 milj. euroa ja muuta erillislaskutusta 0,3 milj. euroa. Lisäksi Vantaa on tehnyt 1,0 milj. euron arvoisen sijoituksen Oy Apotti Ab:n vapaan oman pääoman rahastoon.

- Vs. Tietohallintojohtaja on 3.1.2017 § 2/2017 päättänyt allekirjoittaa Oy Apotti Ab:n kanssa tehtävän asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskevan sopimuksen. Sopimus on voimassa määräaikaisena 10 vuotta, jonka jälkeen se on irtisanottavissa vuoden irtisanomisajalla.
- Kaupunginvaltuusto 14.12.2015 päätti (§ 8) myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 28 milj. euron määräisen Vantaan kaupungin omavelkaisen takauksen osana yhtiön yhteensä 202 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka. Vantaan kaupungin omavelkainen takaus ei ehtojensa mukaisesti koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä. Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi, että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu. Kaupunginvaltuusto edellytti, että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan edellä mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja että Oy Apotti Ab:lle myönnettävä omavelkainen takaus pannaan täytäntöön kaupunginhallituksen erikseen hyväksymin tarkemmin ehdoin kuitenkin siten, että päätöksessä todetut edellytykset toteutuvat.
- Kaupunginhallitus 2.5.2016 päätti (§ 9) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 12,70 %:n (8 890 000 euron) osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostamaa 70 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginhallitus 13.8.2018 päätti (§ 15) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 12,70 %:n (5 715 000 euron) osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostamaa 45 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginhallitus 17.12.2018 päätti (§ 19) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 12,70 %:n (9 525 000 euron) osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostamaa 75 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginvaltuusto 11.11.2019 päätti (§ 3) myöntää Oy Apotti Ab:lle enintään 6 799 000 euron suuruisen kaupungin omavelkaisen takauksen asiakas- ja potilastietojärjestelmän jatkokehitystä varten yhtiön nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka. Vantaan kaupungin omavelkainen takaus ei ehtojensa mukaisesti koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä. Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi, että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu.

Kaupunginvaltuusto edellytti, että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan edellä mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja että Oy Apotti Ab:lle myönnettävä omavelkainen takaus pannaan täytäntöön kaupunginhallituksen erikseen hyväksymin tarkemmin ehdoin kuitenkin siten, että päätöksessä todetut edellytykset toteutuvat.

- Kaupunginhallitus 24.2.2020 päätti (§ 7) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 990 000 osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostamaa 12 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginhallitus 4.5.2020 päätti (§ 7) tehdä 954 284 euron pääomasijoituksen Oy Apotti Ab:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.
- Kaupunginhallitus 10.8.2020 päätti (§ 19) allekirjoittaa omavelkaisen takauksen vakuudeksi 5 669 474 euron osuudelle Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostamaa 50 000 000 euron suuruista lainaa.
- Kaupunginvaltuusto 19.10.2020 päätti (§ 5) myöntää Oy Apotti Ab:lle enintään 7 322 000 euron suuruisen kaupungin omavelkaisen takauksen osana yhtiön yhteensä 60,0 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä, Oy Apotti AB:n Kuntarahoitus Oyj:n kanssa perustamalle kuntayritystodistusohjelmalle. Takaus kattaa kuntayritystodistusohjelman alla liikkeeseenlaskettujen kuntayritystodistusten pääoman, korot ja liitännäiskulut. Oy Apotti Ab:n samanaikaisesti liikkeessä olevien kuntayritystodistusten yhteenlaskettu nimellisarvo on päätösesityksen mukaisesti enintään 60 milj. euroa. Vantaan kaupungin omavelkainen takaus ei ehtojensa mukaisesti koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä. Kaupunginvaltuusto päätti myös kuolettaa aiemmin haetun yritysikiinnitys ja että Oy Apotti Ab panttaa myönnettävän ja aiemmin myönnettyjen takausten vastavakuudeksi uuden yritysikiinnityksen (Oy Apotti Ab, 2699989-5). Kaupunginvaltuusto päätti lisäksi, että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus käynnissä olevan palvelurakennemuutostuksen seurauksena muuttuu. Kaupunginvaltuusto edellytti, että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan edellä mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. Kaupunginvaltuusto päätti valtuuttaa kaupunginjohtajan laatimaan ja allekirjoittamaan päätöksensä mukaisen takausjärjestelyn edellyttämät asiakirjat.

Vantaan Työterveys Oy

Vantaan työterveys Oy on Vantaan kaupungin kokonaan omistama yhtiö. Vantaan Työterveys Oy:llä on ollut voimassa oleva palvelusopimus työterveyshuoltopalveluiden tuottamisesta kaupungille 1.1.2020-31.12.2021. Yhtiö on laskuttanut Vantaan kaupunkia työterveyspalveluiden tuottamisesta vuonna 2020 yhteensä 2 989 133,01 euroa.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ehkäisee onnettomuuksia laatimalla riskinarvioita, toteuttamalla turvallisuusviestintää, antamalla asiantuntijapalveluita, tekemällä tarkastuksia ja valvontaa, laatimalla suunnitelmia sekä varautumalla. Pelastuslaitos tuottaa turvallisuutta ylläpitämällä toimintavalmiutta ja suorittamalla pelastus- ja ensihoitotehtäviä sekä varoittamalla, rajoittamalla, suojaamalla, evakuoimalla ja varautumalla. Turvallisuutta tuotetaan ja ylläpidetään yhteistyössä muiden viranomaisten ja laitosten, alueen kuntien, järjestöjen, yritysten sekä kuntalaisten kanssa.

Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuului kaupunkistrategian ja johdon toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkilöä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Korona vaikutti pelastuslaitoksen toimintaan. Ihmisten liikkumisen ja yhteiskunnan aktiivisuuden väheneminen pienensi tehtävien määrää 15 %:lla kolmen edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna. Tiukimpien rajoitustoimien aikana, huhti-toukokuussa ja joulukuussa tehtäviä oli jopa kolmanneksen normaalia vähemmän. Henkilöstön toimintaa koskevat koronarajoitukset muuttivat normaaleja arkirutiineja, mutta toimivat hyvin. Pelastuslaitoksen henkilöstössä oli varsin vähän koronatartuntoja vuoden 2020 aikana.

Pelastustoimi on siirtymässä hyvinvointialueille hallituksen esityksen mukaisesti. Hallituksen esityksen perusteella Keski-Uudenmaan pelastustoimen alue jakautuu Vantaa-Kerava ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueisiin. Jako vaikuttaa myös nykyisen pelastuslaitokseen, joka esityksen perusteella jaettaisiin kahteen osaan. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos haluaa kuitenkin jatkaa yhtenäisenä. Hyvinvointialueiden pelastustoimen valmistelu vie merkittävän osan pelastuslaitoksen voimavaroista vuosina 2021-2022.

Pelastuslaitoksella on yhteistoimintasopimukset ensihoidon toteuttamisesta Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Hyvinkään sairaanhoitoalueen yhteistoimintasopimus päivitettiin vuonna 2020. Valmistelussa oleva hyvinvointialue, pelastustoimi ja SOTE -ratkaisu vaikuttaa myös ensihoidon järjestämiseen.

Pelastuslaitos on kehittänyt toimintaansa vuosien 2019-2020 aikana kehittämishankkeen muodossa. Pelastuslaitos siirtyy vähitellen prosessimaiseen organisaatioon, jonka perusta on yhdessä tekeminen. Myös esimiestyöhön kiinnitetään huomiota ja siihen liittyen uusi hallinnollinen organisaatio alkoi 20.1.2020, mutta korona on viivästyttänyt kehittämishankkeen etenemistä. Myös Vantaan kaupungin organisaatio muuttui vuoden 2020 alussa.

Työajan poikkeusluvat tulivat Lounais-Suomen aluehallintovirastosta marras-joulukuussa ja niissä oli uusia lupaehtoja, jotka vaikeuttavat työvuorosunnittelua ja aiheuttavat kustannuspaineita.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa pelastusjohtaja johtoryhmän avustuksella. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu pelastusjohtaja, kaksi pelastuspäällikköä, riskienhallintapäällikkö, ensihoitopäällikkö ja viestintäpäällikkö sekä talouspäällikkö, jonka palvelut ostetaan Vantaan kaupungilta. Vuoden alusta johtoryhmässä on

toiminut myös työsuojeluvaltuutettu henkilöstön edustajana. Toimistossa työskentelee palvelusihteeri ja kaksi toimistosihteeriä.

Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Tuloslaskelman talousarviovertailu

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 0 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 821 117,73 euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui rahoitustuottojen ja poistoerokirjausten jälkeen 1 139 197,10 euroa.

Pelastustoimen osalta liikevaihto oli 29,3 milj. euroa (28,4 milj. euroa vuonna 2019). Liikevaihto ylittyi 0,1 milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2019). Toimintakulut olivat 27,3 milj. euroa (27,1 milj. euroa vuonna 2019). Tästä materiaali- ja palveluostoja oli 4,2 milj. euroa (4,4 milj. euroa vuonna 2019), henkilöstökuluja 18,1 milj. euroa (17,8 milj. euroa vuonna 2019) ja liiketoiminnan muita kuluja 4,9 milj. euroa (4,9 milj. euroa vuonna 2019). Toimintakulut alittivat talousarvion 0,5 milj. euroa. Pelastustoimen liikeylijäämä oli 874 612,98 euroa.

Ensihoidon osalta talousarvio toteutui. Liikevaihto oli 10,8 milj. euroa (10,3 milj. euroa vuonna 2019). Ensihoidossa kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3,7 milj. euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautetaan tuloja yhteistoimintasopimuksen mukaisesti, 2,2 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2019). HYKS-Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokertymä oli 1,6 milj. euroa (1,7 milj. euroa vuonna 2019). Ensihoidon toimintakulut olivat 10,7 milj. euroa (10,3 milj. euroa vuonna 2019). Materiaalien- ja palveluiden osuus oli 1,1 milj. euroa (1,0 milj. euroa vuonna 2019), henkilöstökulujen 8,7 milj. euroa (8,3 milj. euroa vuonna 2019) ja liiketoiminnan muiden kulujen 0,9 milj. euroa (1,0 milj. euroa vuonna 2019).

Rahoitusosan talousarviovertailu

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 199 920,98 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos -1 408 154,14 euroa laskee rahavarojen määrän 2 400 571,84 euroon.

Investointiosan talousarviovertailu

Investointien sitova tavoite toteutui. Investointeihin kului 2 218 852 euroa. Nettoinvestoinnit rahoitusosuuksien 136 000 euroa ja autojen myynnistä kertyneiden luovutusvoittojen 53 083 euroa jälkeen olivat 2 029 768 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuoden 2020 lopussa oli 475, joista määräaikaisia 42. Henkilöstön määrä väheni 20 henkilöllä vuoteen 2019 verrattuna. Henkilöstökulut olivat vuonna 2020 yhteensä 26 822 359 euroa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Pelastuslaitoksen tavoitteiden toteutumista, varojen käyttöä ja tuloksellisuutta valvotaan säännöllisellä raportoinnilla. Vantaan kaupungille ja muille kunnille raportoidaan osavuosikatsauksien yhteydessä. Palveluyksiköiden ja toimistojen tuloksia seurataan osavuosikatsauksien yhteydessä. Henkilökohtaisten tavoitteiden ja tuloksellisuuden valvontaa suoritetaan pääosin kehityskeskusteluissa.

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2020 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne, muu vaatimus tai oikeusseuraamus. Valvontatoimintaan on kohdistunut normaalina pidettäviä hallintovalituksia. Työajan poikkeusluvista on pelastuslaitos tehnyt oikaisuvaatimuksia (4 kpl) työneuvostoon. Poikkeusluvut tulivat aluehallintovirastosta marras-joulukuussa, ja niissä on uusia ja työvuorosunnittelua sekä koulutusta vaikeuttavia lupaehdoja. Lisäksi ensihoidossa viikoittainen työaika lyhennettiin 42 tunnista 40 tuntiin. Lupaehdoilla on vaikutusta myös kustannuksiin vuonna 2021.

Ensihoitopalvelua tehtiin Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa solmittujen yhteistoimintasopimuksien mukaisesti.

Pelastuslaitos on vuokralla kuntien, yksityisten tai kiinteistöosaakeyhtiöiden omistamissa kiinteistöissä.

Pelastuslaitoksen sisäisten riskien tunnistaminen on tehty pelastuslaitoksen oman valmiussuunnitelman yhteydessä, riskienhallinnan kartoituksessa sekä Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Niissä on otettu huomioon sekä ulkoiset että sisäiset pelastuslaitoksen palvelukykyä uhkaavat riskit.

Riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa on ohjeistettu pelastuslaitoksen toimintasäännössä. Palveluihin liittyvää riskienhallintaa kehitetään osana valtakunnallista pelastustoimen riskienhallintaa. Toimintasääntöä täsmennetään pelastusjohtajan päätöksillä hankinta- ja tilausoikeuksista sekä tarvittavalla ohjeistuksella.

Työturvallisuuteen liittyvät riskienhallinta on toteutettu työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla käyttämällä pelastuslaitosten yhteistä PERA-ohjelmaa ja ensihoidossa lisäksi sairaanhoitopiirin ylläpitämää ohjelmaa.

Tietoturvassa ja tietosuojassa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeistusta sekä sisäministeriön turvallisuusverkon vaatimuksia.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen liikeylijäämä on 821 117,73 euroa. Tilikaudelle poistoeron vähennykseksi kirjataan investointivaraukselle hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 314 196,21 euroa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 1 139 197,10 euroa siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Pelastus			Ensihoito Hyvinkää			Ensihoito HYKS Peijas		
	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	29 356	29 262 -	93	4 444	4 449	5	6 319	6 208 -	111
Liiketoiminnan muut tuotot	0	267	267	0	2	2	0	1	1
Materiaalit ja palvelut	- 4 439 -	4 178	262	- 488 -	482	7	- 630 -	641 -	11
Henkilöstökulut	- 18 330 -	18 128	201	- 3 532 -	3 572 -	39	- 5 259 -	5 122	137
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 556 -	1 405	151	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 031 -	4 944	87	- 423 -	440 -	17	- 430 -	457 -	27
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	875	875	0 -	43 -	43	0 -	11 -	11
Rahoitustuotot ja -kulut	0	4	4	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	878	878	0 -	43 -	43	0 -	11 -	11
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	314	314	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 193	1 193	0 -	43 -	43	0 -	11 -	11

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	40 119	39 920	- 199
Liiketoiminnan muut tuotot	0	270	270
Materiaalit ja palvelut	- 5 558	- 5 300	257
Henkilöstökulut	- 27 121	- 26 822	298
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 556	- 1 405	151
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 884	- 5 841	43
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	821	821
Rahoitustuotot ja -kulut	0	4	4
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	825	825
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	314	314
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 139	1 139

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 556	2 065	509
Investointien rahavirta	- 2 300	- 1 865	435
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	- 1 608	- 1 608
Rahavarojen muutos	- 744	- 1 408	- 664

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2020	Toteuma	Poikkeama
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvokalusto	- 1 890	- 1 929	- 39
Muu pelastus- ja huoltokalusto	- 100	- 16	84
Asemakalusto	- 120	- 150	- 30
Johtokeskukset	- 100	- 20	80
Väestönsuojelujärjestelmät	- 40	0	40
Tietojärjestelmät	- 50	- 104	- 54
Investoinnit yhteensä	- 2 300	- 2 219	81
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	189	189
Investoinnit netto	- 2 300	- 2 030	270

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Liikevaihto	39 919 692,82	38 686 378,29
Liiketoiminnan muut tuotot	270 014,48	284 106,95
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 038 313,05	- 2 010 846,80
Palvelujen ostot	- 3 262 158,83	- 3 405 617,31
	- 5 300 471,88	- 5 416 464,11
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 21 547 014,61	- 20 982 258,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 4 311 344,95	- 4 255 641,52
Muut henkilösivukulut	- 963 999,89	- 831 258,84
	- 26 822 359,45	- 26 069 159,32
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 404 688,62	- 1 250 418,81
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 841 069,62	- 5 901 826,44
Liikeliikemäärä (-) alijäämä)	821 117,73	332 616,56
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3 913,65	1 953,83
Muut rahoituskulut	- 30,49	- 295,51
	3 883,16	1 658,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	825 000,89	334 274,88
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	314 196,21	341 829,21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 139 197,10	676 104,09

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,9	4,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,9	4,3
Voitto, %	2,1	0,9

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikettä (-alijäämä)	821 117,73	332 616,56
Poistot ja arvonalentumiset	1 404 688,62	1 250 418,81
Rahoitustuotot ja -kulut	3 883,16	1 658,32
Tulorahoituksen korjauserät	- 164 529,16	- 176 801,73
	2 065 160,35	1 407 891,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 2 218 852,25	- 2 295 013,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	136 000,00	248 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	217 612,88	197 987,09
	- 1 865 239,37	- 1 849 026,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	199 920,98	- 441 134,04
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 2 146 236,63	402 519,46
Saamisten muutos muilta	902 350,47	513 574,86
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 735,66	4 061,98
Korottomien velkojen muutos muilta	- 370 924,62	853 070,85
Rahoituksen rahavirta	- 1 608 075,12	1 773 227,15
Rahavarojen muutos	- 1 408 154,14	1 332 093,11
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 400 571,84	3 808 725,98
Rahavarat 1.1.	3 808 725,98	2 476 632,87
	- 1 408 154,14	1 332 093,11
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	1 476 845	2 038 696
Investointien tulorahoitus, %	107,0	77,4
Kassan riittävyys, pv	21,8	35,0
Quick ratio	1,1	1,1
Current ratio	1,1	1,1

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	7 804 045,37	7 178 965,46
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	19 615,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	7 338 499,91	6 977 011,33
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	445 930,46	201 954,13
	<u>7 784 430,37</u>	<u>7 178 965,46</u>
Vaihtuvat vastaavat	8 679 715,14	8 843 983,12
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	648 044,66	1 625 665,42
Saamiset kunnalta	5 554 252,92	3 408 016,29
Muut saamiset	0,00	656,39
Siirtosaamiset	76 845,72	919,04
	<u>6 279 143,30</u>	<u>5 035 257,14</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 400 571,84	3 808 725,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 483 760,51	16 022 948,58
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 206 119,66	6 066 922,56
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 066 922,56	5 390 818,47
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 139 197,10	676 104,09
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1 581 353,62	1 895 549,83
Poistoero	1 581 353,62	1 895 549,83
Vieras pääoma	7 696 287,23	8 060 476,19
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 095 087,27	2 686 791,22
Korottomat velat kunnalta	11 869,31	5 133,65
Muut velat	921 756,12	938 269,89
Siirtovelat	4 667 574,53	4 430 281,43
	<u>7 696 287,23</u>	<u>8 060 476,19</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 483 760,51	16 022 948,58
Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuus, %	53,3	49,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	19,1	20,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	7 206,1	6 066,9
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	44 654,1	44 075,3

5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain		
1 000 €	2020	2019
Jäsenkuntien toimintaosuudet		
Pelastustoimi	28 380	27 364
Ensihoito	9 131	8 608
Myynti- ja maksutulot		
Pelastuspalvelut	333	400
Ensihoitopalvelut	1 566	1 663
Yhteistoimintakorvaukset	408	456
Turvallisuuspalvelut (tarkastus- ja valvonta)	103	195
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	270	284
Toimintatuotot yhteensä	40 191	38 970

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi			

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
1 000 €	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	169	177
Irtaimen omaisuuden myyntitappiot	-5	0
Myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	165	177

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	314	342
Poistoeron muutokset yhteensä	314	342

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
1 000 €	Muut pitkävaikutteiset menot			Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0			0
Lisäykset tilikauden aikana	20			20
Rahoitusosuudet tilikaudella	0			0
Vähennykset tilikauden aikana	0			0
Siirrot erien välillä	0			0
Tilikauden poisto	0			0
Poistamaton hankintameno 31.12.	20			20
Aineelliset hyödykkeet				
1 000 €	Kuljetusvälineet	Muut koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 768	209	394	7 371
Lisäykset tilikauden aikana	1 929	137	133	2 199
Rahoitusosuudet tilikaudella	-264	0	-64	-328
Vähennykset tilikauden aikana	-53	0	0	-53
Siirrot erien välillä	17	0	-17	0
Tilikauden poisto	-1 251	-153	0	-1 405
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 146	193	446	7 784

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 067	5 391
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 067	5 391
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	1 139	676
Oma pääoma yhteensä	7 206	6 067
Erittely poistoerosta		
1 000 €	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 581	1 896
Poistoero yhteensä	1 581	1 896

Vieras pääoma		
1 000 €	2020 Lyhytaikainen	2019 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	6	5
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	1 001	638
Vieras pääoma yhteensä	1 006	643

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 663	4 336
Muut tilinpäätösjaksotukset	5	95
Siirtovelat yhteensä	4 668	4 430

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	2020	2019
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 629	2 578
Myöhemmin maksettavat	40 252	40 299
Vuokravastuut yhteensä	42 881	42 877
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	704	596
Myöhemmin maksettavat	1 069	603
Leasingvastuut yhteensä	1 773	1 199
Yhteensä	44 654	44 075

Vuokravastuut ilmoitettuu ilman arvonlisäveroa.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
1 000 €	2020	2019
Muut sopimukset		
Seuraavan tilikauden sopimuspalkuntasopimukset	626	621
Sopimusvastuut yhteensä	626	621

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

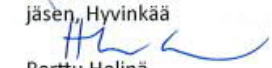
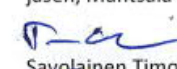
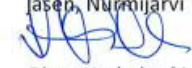
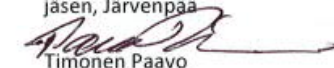
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
Virka- ja työsuhteisia	433	423
Määräaikaisia	42	72
Yhteensä	475	495

Luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2020	2019
Keskustapuolue Uusimaa	0,2	0,2
Kokoomus Uusimaa	0,9	1,4
Perussuomalaiset Uusimaa	0,1	0,2
Suomen Sos.Dem. puolue Uusimaa	1,7	2,4
Vihreä Uusimaa ry	0,7	0,7
Yhteensä	3,5	4,9

5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 23.2.2021

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Miika Kostamo
puheenjohtaja, Vantaa
Nieminen Seppo
jäsen, Hyvinkää
Perttu Helinä
jäsen, Järvenpää
Kauranen Erkki
jäsen, Kerava
Särkijärvi Tuuli
jäsen, Mäntsälä
Savolainen Timo
jäsen, Nurmijärvi
Ohvo-Harhakoski Mira
jäsen, Pornainen
Parkkima Jukka
jäsen, Tuusula
Landstedt Jyrki
pelastusjohtaja
Juha Nyberg
varapuheenjohtaja, Vantaa
Riskilä Timo
jäsen, Hyvinkää
Häapala Päivi
jäsen, Järvenpää
Timonen Paavo
jäsen, Kerava
Rouhikoski Kristiina
jäsen, Nurmijärvi

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2021

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisöJuha Huuskonen
KHT, JHT

5.2 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätös

5.2.1 Toimintakertomus

Suun terveydenhuollon liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, jonka toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos toimii asiantuntijana suun terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa yhteistyössä eri viranomaisten ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudumme tutkittuun tietoon ja keskitymme asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden tasapaino yhdessä liikelaitoksen alijäämän kattamisen kanssa olivat keskeiset tavoitteet toimintakaudella.

Vuoden toiminnan kannalta keskeinen asia korona-pandemian vuoksi valmiuslain käyttöönotto ja sen myötä kiireettömän toiminnan keskeytys osittain tai kokonaan. Terveyspalvelujen johtajan päätöksellä kiireetön toiminta oli keskeytetty kokonaan 20.3.-13.5.2020. Keskeytyksen aikana liikelaitos tarjosi ainoastaan kiireellistä ja välttämätöntä hoitoa. Henkilöstö siirrettiin kaupungin resurssiyksikön kautta muihin koronan hoitoon liittyviin tehtäviin, joka aiheutti oman toiminnan osittaisen keskeytymisen 30.6.2020 saakka. Muihin tehtäviin siirretty henkilöstö esimerkiksi organisoii Covid19-näytteenottopisteen toukokuussa 2020 huolehtien siitä 18.6.2020 saakka, osallistui tartunnan saaneiden jäljitystyöhön ja työskenteli vanhuspalveluyksiköissä. Toiminnan keskeytyksen vuoksi 55000 käyntiä jäi toteutumatta.

Vuoden aikana annettiin palveluja 60 348 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä väheni edelliseen vuoteen nähden 18,9 %. Vantaalaisten terveyskeskuksessa hammaslääkäriissä käyvien osuus väestöstä laski (2020 18,25% ja 2019 24,21%). Potilaskohtaisten käyntien määrä väheni edellisestä vuodesta (2020 2,20 käyntiä/potilas ja 2019 2,36 käyntiä/potilas)

Suun terveydenhuollossa toteutui 93 842 hammaslääkärikäyntiä (130 412 käyntiä vuonna 2019, vähennystä edelliseen vuoteen 28%), 35 122 suuhygienistikäyntiä (52 280 käyntiä vuonna 2019, vähennystä edelliseen vuoteen 33%) sekä 3 923 hammashoitajakäyntiä (8 103 käyntiä vuonna 2019, vähennystä 48,4%).

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäyntejä oli 26,1% vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna (2020 18 554 käyntiä 2019 25100 käyntiä).

Peruuttamattomien poisjääntien määrä väheni 3,6% (2020 10 172 käyntiä 2019 10 548 käyntiä). Peruuttamattomien poisjääntien klinisten tuntien määrä väheni 3,2% (2020 6 065 tuntia ja 2019 6 266 tuntia).

Terveysteen liittyviä tunnuslukuja ei ole tällä hetkellä vielä saatavilla, sillä Apotti-järjestelmä ei mahdollista väestön terveyttä mittaavien indeksien seuraamista.

Kiireettömän hoidon keskeytyksestä johtuen jouduimme muodostamaan hoitotakuujonon sekä kiireettömän jatkohoidon jonon. Hoitotakuujono saatiin purettua marraskuussa 2020. Hoitotakuussa pysyttiin ja kiireettömään tutkimukseen pääsy oli 4 kuukautta. Kiireettömän jatkohoidon jonossa oli vuoden 2020 lopussa 3 389 henkilöä. Palvelut tuotettiin lähes 100 % omana toimintana. Vuokratyövoiman käyttö oli vähäistä ja painottui henkilöstön vuoden alussa pidetyille koulutuspäiville.

Erikoishammashoito tuotettiin omana toimintana erikoishammashoidon yksikössä. Erikoishammashoidon palveluita myytiin Porvoon, Loviisan, Sipoon ja Siuntion kunnille.

Alkuvuodesta, ennen pandemia-aikaa, lasten, aikuisten ja ikääntyneiden yksilöllistä suun hoitoa jatkettiin toimintamallien mukaisesti. Suun terveydenhuollon kiireetön toiminta keskeytettiin keväällä kahdeksi kuukaudeksi pandemian vuoksi. Kesällä kohorttoitiin riskipotilaita ja kiireetöntä hoitoa oli tarjolla rajoitetusti. Ideoitiin ja toteutettiin vaihtoehtoisia palveluita, mm. videovastaanotot ja puhelinneuvonta, eri ikäisten suun terveyden edistämiseen ja omahoidon tukemiseen, alle kouluikäisten määräaikaisiin terveystarkastuksiin, oikomishoidon kontroleihin sekä ensimmäistä lasta odottavien perheiden neuvontakäynneille. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon asetuksen mukaisia yksilöllisiä tutkimus- ja hoitokäyntejä jatkettiin syksyllä 2020.

Yhteistyötä lasten suun terveyden edistämiseksi tehtiin sosiaali- ja terveystoimen toimialan sisällä säännöllisissä etätapaamisissa äitiys- ja lastenneuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Suun terveydenhuolto osallistui sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan TERHO-ryhmän toimintaan.

Päihdekuntoutujien yhteistyömallin mukaista toimintaa jatkettiin asumiskeskus Koisonrannan kanssa. Jatkettiin yhteistyötä terveysterveystoimien asiakasvastaavahoitajien kanssa (asva) palveluita paljon käyttävien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lisäksi oltiin mukana käynnistämässä monitoimijaista yhteistyömallia, ”Koivukylän kortteli”, terveysterveystoimien kanssa paljon palveluita tarvitseville potilaille. Tunnistettiin diabetespotilaan palvelupolku toiminnoksi, josta lähdettiin kehittämään yhteistyöhanketta Aalto yliopiston kanssa nimellä ”Integroitupalvelupolku tilassa. Esimerkkinä diabeetikko Koivukylän terveysasemalla”.

Ikääntyneiden suun terveyttä tuettiin pandemian mahdollistamien toimintojen puitteissa. Avo- ja hoiva-asumisen sekä vanhus- ja vammaispalvelujen henkilökuntaa tuettiin ja kannustettiin pitämään yllä jokapäiväistä suun terveyttä hoivapalveluiden asiakkaille. Pääsääntöisesti käytettiin etäyhteyttä ohjaamiseen ja neuvontaan.

Lastensuojelun ja suun terveydenhuollon yhteistyökäytäntöjä kehitettiin ja jatkettiin sovitusti huolen puheeksi ottamiseksi suun terveydenhuollossa. Osallistuttiin lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön ohjausryhmään ja nimettiin palvelualueen avainhenkilöt koulutuksiin.

Osallistuttiin monikulttuurisiin tapahtumiin, mm. MONIKU-ystävänäpäivä helmikuussa sekä Ruokailoa kaikille-hankkeeseen, jossa ruokakasvatuksen menetelmin kehitetään maahanmuuttajaperheille materiaalia.

Varhaiskasvatuksen kanssa jatkettiin yhteistyötä ja toimitettiin materiaalia Hymyhammas-terveystuokioiden pitämiseen esiopetuksessa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa jatkettiin yhteistyötä koululaisten hyvinvointiyhteistyön merkeissä ja päivitettiin jokaisen koulun syksyn tiedotteeseen liitettävä koululaisen hyvinvointitiedote sekä Vilma-tiedote kouluterveydenhuollon palveluista.

Suun terveydenhuolto osallistui erilaisiin tapahtumiin kuten puolustusvoimien kutsuntoihin sekä kesäruokailu- ja kesäterkkaritöihin.

Käynnistettiin MEK-hanke vuosille 2020–2021. Hankkeen tarkoituksena on vähentää alueellisia hyvinvointieroja kohdentamalla resursseja sinne, missä tuen tarve on tavallista suurempi.

Toimittiin aktiivisesti viidellä eri MEK-alueella ja tavoitettiin lukuisa määrä eri ikäisiä kuntalaisia avoimissa asukaiden kohtaamispaikoissa, kesäruokailussa sekä muissa yhteisöllisissä tiloissa. Ideoitiin ja pilotoitiin vaihtoehtoisia kohtaamistapoja nuorten kanssa, mm. koululaisten Teams-verkkotapaamiset suun terveyteen liittyvissä

asioissa sekä MEK-hammashoitajan viikoittainen neuvontapuhelinpalvelu. Tavoitettiin hankkeen tapahtumissa maahanmuuttajia sekä verkostoiduttiin eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Jatkettiin-terveysviestintää STHL:n Facebook ja Instagram- sivuilla. Sivujen kautta kuntalaisille jaetaan suun terveyden ylläpitämiseen liittyvää ajankohtaista tietoa. Tuotettiin monikielisiä videoita ja muuta materiaalia kuntalaisten käyttöön sekä some-kanaville.

Edistettiin tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyötä integroimalla sukupuolinäkökulma tulevien vuosien budjettityöskentelyyn. Tunnistettiin kohdetyhmäksi lapset- ja nuoret ja määriteltiin toimenpiteeksi määräaikaikutsujen toteutumisen seuranta asetuksen mukaisesti. Erityisesti on pyritty seuraamaan kutsuja, jotka eivät toteudu sekä kehitetään edelleen hoidosta poisjäävien lasten tavoittamista sekä kehitettiin yhteistyötä lastensuojelun ja suun terveydenhuollon välillä.

Oltiin mukana Anticipatory Innovation-verkostokehittämisen työpajoissa. Hankkeen tarkoituksena oli tunnistaa monikulttuurisuuden vaikutuksia kaupungin toimintatapaan, politiikkasuunnitteluun ja palvelukehitykseen nuorten asioissa sekä tuottaa tästä toimintamalli Vantaalle.

Osallistuttiin toimialan osallisuusverkostoon ja tunnistettiin palvelualueen keinoja osallistaa kuntalaisia. Osallistuttiin osallisuus työkalun käyttökoulutukseen ja ideoitiin sen hyödyntämistä.

Tunnusluvut

Terveydenhuollon palvelut Suun terveydenhuolto

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
suun terveydenhuollon asiakkaat	73 407	72 290	74 987	77 159	74 375	60 348
tutkitut	39 418	40 230	36 871	36 021	34 209	26 516
käynnit yhteensä	197 140	198 416	203 435	204 152	193 802	136 442
kliiniset tunnit (kaikki suorittajat)	123 611	122 338	122 617	124 480	121 720	93 532
käynnit hammaslääkärillä	144 287	147 073	149 550	137 227	130 412	93 842
käynnit suuhygienistillä	44 377	45 388	48 514	51 092	52 280	35 122
käynnit hammashoitajalla	12 397	9 541	11 212	11 276	8 103	3 923
peruuttamattomat poisjäännit	9 354	8 972	9 245	9 261	10 548	10 172
peruuttamattomien poisjääntien kliiniset tunnit	5 621	5 306	5 420	5 401	6 266	6 065
kiireettömän hoidon jonossa	5 177	0	0	0	0	0
jonotusaika (joulukuun lopun poikkileikkaustieto)	3kk 3vk	0	0	0	0	0
hammaslääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	26,64	27,10	26,76	27,57	24,21	18,25
hammaslääkärissäkäynti/ potilas (toistuvuus)	2,57	2,53	2,55	2,23	2,36	2,20
Suun terveydenhuollon kustannukset						
kokonaiskustannukset (1000 €)	22 548	22 678	23 235	23 468	24 192	23 456
euroa/ tutkittu	572	564	630	652	707	885
Asiakasmaksutulot (1 000 €)	5 538	6 047	6 045	6 198	5 876	4 388

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen talous, investoinnit ja rahoitus

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 68 210,04 euroa ja korkoa kaupungin lainasta 159 158,04 euroa.

Liikevaihto oli 21 609 926,44 euroa (vuonna 2019 23 016 509,43 euroa), muutos edellisvuoteen verrattuna oli -6,1%. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 2 012 632,86 euroa (vuonna 2019 18 122,06 euroa).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset tuotot olivat 4 388 344,75 euroa (vuonna 2019 5 875 718,39 euroa). Muutos -25,3% johtuu pandemian aiheuttamasta toiminnan alasajosta alkuvuodesta 2020 jolloin kiireetön toiminta keskeytettiin huhti-kesäkuun välisenä aikana. Palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 16 600 477,00 euroa (vuonna 2019 16 517 888,00 euroa). Painotettujen toimenpiteiden määrä vuonna 2020 oli 343 106 kappaletta, joka alitti palvelusopimuksen määrän (442 679 painotettua toimenpidettä) 99 574 kappaleella vastaten -22,5%:n muutosta palvelusopimukseen velvoitteeseen verrattuna. Vaikka liikelaitos ei suoriutunut palvelusopimuksen määrävelvoitteesta, liikelaitokselle suoritettiin palvelusopimuksen rahamääräinen korvaus kokonaisuudessaan johtuen pandemian aiheuttamista taloudellisista rasitteista. Vastaavasti suoraa pandemia-avustusta liikelaitokselle suoritettiin 2 000 000,00 euroa (liiketoiminnan muut tuotot) erityisesti menetettyjen asiakasmaksutuottojen korvaamiseksi.

Operatiiviset kulut (kokonaiskulut ilma rahoituksen eriä) olivat 23 261 022,25 euroa (vuonna 2019 23 980 333,16 euroa). Materiaali- ja palveluostoja oli 5 314 094,72 euroa (vuonna 2019 5 407 375,82 euroa). Merkittävimmät erot johtuvat säästöistä työvoiman vuokrauksessa (muutos 361 041,30 eur) sekä ICT-palveluiden hankinnoista (muutos 154 218,81 euroa). Vastaavasti aine- ja tarvikehankinnoissa jouduttiin lisäämään hankintoja (muutos 411 837,18 euroa) johtuen muuttuneista määrä- ja laatuvelvoitteista erityisesti tarvikkeiden osalta. Henkilöstökulut olivat 16 024 704,73 euroa (vuonna 2019 16 263 987,16 euroa), muutosta selittää eläkkeelle siirtyneiden henkilöiden korvaamisen ajoitus. Liiketoiminnan muut kulut olivat vuonna 2020 1 889 920,43 euroa (vuonna 2019 2 256 817,44 euroa). Merkittävä tekijä liiketoiminnan muissa kuluissa oli myyntisaamisten luottotappioiden muutos, vuodelle 2020 kirjattiin luottotappioita 183 150,71 euroa verrattuna vuoteen 2019 524 404,11 euroa. Vastaavasti luottotappioihin tulleet suorituksen olivat vuonna 2020 90 966,71 euroa verrattuna vuoteen 2019 40 346,93 euroa. Koneiden ja laitteiden leasingvuokrat kasvoivat merkittävästi johtuen valitusta käytännöstä (vuonna 2020 yhteensä 192 450,65 euroa verrattuna vuoteen 2019 183 299,76 euroa) Operatiiviset kulut yhtä painotettua toimenpidettä kohden vuonna 2020 olivat 67,80 euroa verrattuna vuoteen 2019 53,19 euroa. Muutos kuvastaa pandemian aiheuttamaa kustannusrasitetta.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 32 302,37 euroa (vuonna 2019 52 152,74 euroa).

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset: korkokulut kunnalle 159 158,04 euroa (korko 7,00 %) ja korvaus peruspääomasta 68 210,04 euroa.

Liikelaitoksen tulos oli 166 952,47 euroa ylijäämäinen (vuonna 2019 alijäämä oli 1 156 960,92 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2020 rahoitettiin leasingperusteella, joten investointeja ei kirjattu taseeseen, sama peruste on ollut voimassa myös edellisinä vuosina.

Liikelaitoksen pysyvät vastaavat (koneet ja kalusto) olivat vuoden 2020 lopussa 10 485,40 euroa, vuonna 2019 pysyvät vastaavat olivat 42 787,77 euroa. Vaihtuvat vastaavat vuoden 2020 lopussa olivat 6 710 481,98 euroa (vuonna 2019 6 134 569,02 euroa). Yhdystileillä olevat rahat (=saamiset kunnalta) olivat vuoden 2020 lopussa 5 778 670,35 euroa (vuonna 2019 4 616 496,59 euroa). Liikelaitoksen pankkisaamiset vuoden 2020 lopulla olivat 97 807,31 euroa (vuonna 2019 832 199,56 euroa).

Liikelaitoksen oma pääoma vuoden 2020 lopussa oli 383 087,78 euroa. Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä on 591 347,22 euroa.

Toiminta vuonna 2020

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti 1.6.2010 perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tulokellisuudesta. Johtokunta kokoontui vuoden 2020 aikana yhdeksän kertaa.

Liikelaitoksen johtokunta kaudella 2017–2021:

Varsinaiset jäsenet:

Raija Heikkonen, puheenjohtaja
Jari Ahokas, varapuheenjohtaja
Matti Lepistö
Joni Hilden
Anni Salonen
Tanja Vahvelainen

Varajäsenet:

Ulla-Maija Kopra
Sina Nordman
Jan Edelmänn
Kari Hokkanen
Leila Mäkyne
Kim Hyvärinen

Kaupungin organisaatiossa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Liikelaitosta johtaa suun terveydenhuollon johtaja, joka toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana. Toiminta on ollut organisoituna 8.12.2020 lähtien kolmeen palveluyksikköön: hammaslääkäripalvelut, jota johtaa johtava ylihammaslääkäri, hoitajapalvelut, jota johtaa ylihoitaja sekä hallinnolliset palvelut, jota johtaa suun terveydenhuollon johtaja. Toimipisteitä on 24 sekä yksi liikkuva yksikkö.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 329 henkilöä (vuonna 2019 326 henkilöä), joista määräaikaista oli 45 (vuonna 2019 41), Työllistettyjä oli 4 (vuonna 2019 1).

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toiminnassa noudatetaan hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita. Toimintaohjeistusta on kehitetty ohjaamaan sisäistä valvontaa tulosityksiköissä esimiestyön kautta. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla taataan yhteinen käytäntö. Suun terveydenhuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä esimiesten järjestelmällisellä koulutuksella taataan yhteinen näkemys.

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo toimitusjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä. Vantaan kaupungille raportointi tapahtuu kolmannes vuosittain.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia. Tämä varmistaa kattavan vakuutusturvan ja ajantasaisuuden.

Suun terveydenhuollon toimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2020 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei suun terveydenhuollon liikelaitoksella ole.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Erytys sopimusten laadinnassa ja tulkinassa käytetään mm. kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hankintayksikön erityisasiantuntija- ja lakimiespalveluja.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 166.952,47 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi. Ylijäämällä ei pystytä kattamaan aikaisempien vuosien alijäämää, joten liikelaitoksen oma pääoma jää edelleen alijäämäiseksi.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitokselle on tehty keväällä 2020 suunnitelman liikelaitoksen alijäämän kattamiseksi seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelma peruspääoman kattamiseksi keskittyy toiminnan selkiinnyttämiseen ja keskittämiseen, liikevaihdon määrä- ja hintaerien täsmentämisen sekä tarvittaessa erilliseen lisätukeen.

5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2020		Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	23 507		21 610	- 1 897
Liiketoiminnan muut tuotot	0		2 012	2 012
Materiaalit ja palvelut	- 4 421	-	5 314	- 893
Henkilöstökulut	- 16 745	-	16 025	720
Poistot ja arvonalentumiset	- 32	-	32	0
Liiketoiminnan muut kulut	- 2 099	-	1 890	209
Liikeliikelyjä jäämä (-alijäämä)	210		361	151
Muut rahoitustuotot ja -kulut	18		33	15
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159	-	159	0
Korvaus peruspääomasta	- 68	-	68	0
Rahoitustuotot ja -kulut	- 209	-	194	15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1		167	166

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2020		Toteuma	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	33		199	166
Rahoituksen rahavirta	0	-	933	- 933
Rahavarojen muutos	33	-	734	- 767

5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Liikevaihto	21 609 926,44	23 016 509,43
Liiketoiminnan muut tuotot	2 012 632,86	18 122,06
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 978 441,27	- 1 566 604,09
Palveluiden ostot	- 3 335 653,45	- 3 840 771,73
	- 5 314 094,72	- 5 407 375,82
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 12 956 559,04	- 13 135 923,61
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 2 599 939,09	- 2 662 344,75
Muut henkilösivukulut	- 468 206,60	- 465 718,80
	- 16 024 704,73	- 16 263 987,16
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 32 302,37	- 52 152,74
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 889 920,43	- 2 256 817,44
Liikelylijäämä (-alijäämä)	361 537,05	- 945 701,67
Rahoitustuotot aj -kulut		
Korkotuotot	32 956,88	16 426,76
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159 158,04	- 159 158,04
Korvaus peruspääomasta	- 68 210,04	- 68 210,04
Muut rahoituskulut	- 173,38	- 317,93
	- 194 584,58	- 211 259,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	166 952,47	- 1 156 960,92
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	166 952,47	- 1 156 960,92
Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,8	-37,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	14,8	-37,3
Voitto, %	0,8	-5,0

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	361 537,05	- 945 701,67
Poistot ja arvonalentumiset	32 302,37	52 152,74
Rahoitustuotot ja -kulut	- 194 584,58	- 211 259,25
Toiminnan rahavirta	199 254,84	- 1 104 808,18
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 1 339 199,58	- 2 665 185,40
Saamisten muutos muilta	28 894,37	350 325,78
Korottomien velkojen muutos kunnalta	- 180,00	- 106,00
Korottomien velkojen muutos muilta	376 838,12	- 209 323,04
Rahoituksen rahavirta	- 933 647,09	- 2 524 288,66
Rahavarojen muutos	- 734 392,25	- 3 629 096,84
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	97 807,31	832 199,56
Rahavarat 1.1.	832 199,56	4 461 296,40
	- 734 392,25	- 3 629 096,84
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	646 284	447 029
Investointien tulorahoitus, %	-	-
Lainanhoitokate	2,3	-5,9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	-1,8
Kassan riittävyys, pv	1,5	12,6
Quick ratio	1,7	1,7
Current ratio	1,7	1,7

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tase	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	10 485,40	42 787,77
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	10 485,40	42 787,77
	10 485,40	42 787,77
Vaihtuvat vastaavat	6 710 481,98	6 134 569,02
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	656 978,50	686 340,48
Saamiset kunnalta	5 955 696,17	4 616 496,59
Muut saamiset	0,00	-467,61
	6 612 674,67	5 302 369,46
Rahat ja pankkisaamiset	97 807,31	832 199,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 720 967,38	6 177 356,79
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	383 087,78	216 135,31
Peruspääoma	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 758 299,69	398 661,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	166 952,47	- 1 156 960,92
Vieras pääoma	6 337 879,60	5 961 221,48
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	2 273 680,16	2 273 680,16
Lyhytaikainen		
Ostovelat	619 400,62	301 768,27
Korottomat velat kunnalta	0,00	180,00
Muut velat	703 424,43	714 096,36
Siirtovelat	2 741 374,39	2 671 496,69
	4 064 199,44	3 687 541,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 720 967,38	6 177 356,79

Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuus, %	5,7	3,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,8	25,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-591,3	-758,3
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 273,7	2 273,7
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	1 638,1	1 595,2
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6,9	6,8
Asukasmäärä	237 231	233 775

5.2.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2020	2019
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Korvaukset valtiolta	60	70
Myyntituotot kunnilta ja kuntayhtymiltä	177	180
Myyntituotot muilta	4 463	5 971
Opetuspalvelumaksut	1	1
Palvelusopimukseen perustuvat tuotot	16 908	16 795
Liiketoiminnan muut tuotot	2 013	18
Toimintatuotot yhteensä	23 622	23 035

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineelliset hyödykkeet			
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	
1 000 €	2020	2019
Poistamaton hankintameno 1.1.	43	95
Tilikauden poisto	-32	-52
Poistamaton hankintameno 31.12.	11	43

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	974	974
Peruspääoma 31.12.	974	974
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-758	399
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-758	399
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	167	-1 157
Oma pääoma yhteensä	383	216

Vieras pääoma		
1 000 €	2020 Lyhytaikainen	2019 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	48	19
Yhteensä	48	19
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	126	55
Yhteensä	126	55
Vieras pääoma yhteensä	174	74

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilökulujen jaksotukset	2 611	2 573
Muut tilinpäätösjaksotukset	131	98
Siirtovelat yhteensä	2 742	2 671

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	184	196
Myöhemmin maksettavat	452	482
Vuokravastuut yhteensä	636	678

Vuokravastuut ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2020	2019
Virka- ja työsuhteisia	280	267
Määräaikaisia	45	38
Työllistetyt	4	1
Yhteensä	329	306

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Kansallinen kokoomus Vantaa	720	1 330
Suomen Kristillisdemokraatit	30	0
Perussuomalaiset	0	68
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	486	243
Vihreä liitto Vantaa	450	225
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 686	1 866

5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2020 allekirjoitukset

Raija Heikkonen
johtokunnan puheenjohtajaJari Ahokas
johtokunnan jäsen, vara pj.Matti Lepistö
johtokunnan jäsenJoni Hilden
johtokunnan jäsenAnni Salonen
johtokunnan jäsenTanja Vahvelainen
johtokunnan jäsenHelena Salusjärvi-Juopperi
suun terveydenhuollon johtaja, tj.

Vantaalla 17. 2. 2021

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2021

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisöJuha Huuskonen
KHT, JHT

5.3 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu mili. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset	42,11	27,30	0,00				69,41
Myyntituotot, sisäiset	5,53	27,85	0,00	-5,53	-27,85	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	77,98	5,08	0,00				83,06
Maksutuotot, sisäiset	0,61	0,03	0,03	-0,61	-0,03	-0,03	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	24,30	1,29	0,00				25,58
Tuet ja avustukset, sisäiset	0,00	2,00	0,00	0,00	-2,00	0,00	0,00
Muut toimintatuotot, ulkoiset	58,58	0,27	0,00				58,85
Muut toimintatuotot, sisäiset	180,25	0,00	0,43	-180,25	0,00	-0,43	0,00
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-486,48	-42,85	0,00				-529,33
Palvelujen ostot, ulkoiset	-719,21	-4,77	-0,32				-724,30
Palvelujen ostot, sisäiset	-32,84	-1,83	0,00	32,84	1,83	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk	-53,08	-4,02	0,00				-57,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-85,05	0,00	0,00				-85,05
Avustukset, sisäiset	-2,00	0,00	0,00	2,00			0,00
Muut toimintakulut, ulkoiset	-63,53	-3,88	-0,01				-67,42
Muut toimintakulut, sisäiset	-176,10	-3,85	-0,07	176,10	3,85	0,07	0,00
Toimintakate	-1 228,96	2,62	0,05	24,58	-24,20	-0,38	-1 226,29
Verotulot	1 072,96						1 072,96
Valtionosuudet	293,04						293,04
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	12,33	0,04	1,40				13,77
Korkotuotot, sisäiset	0,16	0,00	0,00	-0,16			0,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	15,27	0,00	0,04				15,30
Muut rahoitustuotot, sisäiset	0,07	0,00	0,00	-0,07			0,00
Korkokulut, ulkoiset	-1,91	0,00	0,00				-1,91
Korkokulut, sisäiset	0,00	-0,16	0,00	0,00	0,16		0,00
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,10	0,00	-0,02				-0,12
Muut rahoituskulut, sisäiset	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,07		0,00
Vuosikate	162,85	2,43	1,47	24,35	-23,97	-0,38	166,75
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-105,39	-1,44	-0,72				-107,54
Kertaluonteiset poistot	-0,13	0,00	0,00				-0,13
Arvonalentumiset	-4,15	0,00	0,00				-4,15
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset tuotot	0,12	0,00	0,00				0,12
Tilikauden tulos	53,31	0,99	0,76	24,35	-23,97	-0,38	55,06
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		0,31	-0,76				-0,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53,31	1,31	0,00	24,35	-23,97	-0,38	54,62

	Rahoituslaskelman toteumat mili. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu mili. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	162,85	2,43	1,47	24,35	-23,97	-0,38	166,75
Satunnaiset erät	0,12						0,12
Tulorahoituksen korjauserät	-31,27	-0,16					-31,43
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-138,60	-2,22	-4,13				-144,95
Rahoitusosuudet investointeihin	1,97	0,14					2,11
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	39,81	0,22					40,03
Toiminnan ja investointien rahavirta	34,90	0,40	-2,66	24,35	-23,97	-0,38	32,64
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset			0,00				0,00
Antolainasaamisten vähennykset	5,26		2,87	-0,15			7,98
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120,00						120,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-159,09	-0,15			0,15		-159,09
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9,48						-9,48
Oman pääoman muutokset	3,50	-3,67		-3,63	3,67		-0,13
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,14						0,14
Vaihto-omaisuuden muutos	0,03						0,03
Saamisten muutos	11,75	-7,43	-8,99	-8,80	8,49	9,00	4,03
Korottomien velkojen muutos	17,27	-0,50	-0,65	-8,69	0,00	0,00	7,42
Rahoituksen rahavirta	-10,62	-11,75	-6,78	-21,27	12,31	9,00	-29,11
Rahavarojen muutos	24,28	-11,35	-9,44	3,08	-11,66	8,62	3,53

5.4 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.4.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019
Liikevaihto	572,00		626,00
Materiaalit ja palvelut			
Palvelujen ostot	- 72,31	-	69,45
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-	65 000,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	499,69	-	64 443,45
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 391 773,92		1 455 184,03
Muut rahoitustuotot	20 085,46		31 111,14
	1 411 859,38		1 486 295,17
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	1 412 359,07		1 421 851,72
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 412 359,07	-	1 421 851,72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00		0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	499,69	-	64 443,45
Rahoitustuotot ja -kulut	1 411 859,38		1 486 295,17
Toiminnan rahavirta	1 412 359,07		1 421 851,72
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys muilta	- 150 000,00	-	2 825 000,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	3 013 147,45		5 415 711,55
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta	- 4 284 814,61	-	4 129 469,24
Saamisten muutos muilta	5 238,60		7 930,46
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00		113 045,00
Rahoituksen rahavirta	- 1 416 428,56	-	1 417 782,23
Rahavarojen muutos	- 4 069,49		4 069,49
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	0,00		4 069,49
Rahavarat 1.1.	4 069,49		0,00
	- 4 069,49		4 069,49

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	43 238 161,41	46 101 308,86
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	43 238 161,41	46 101 308,86
Vaihtuvat vastaavat	54 068 014,27	49 792 507,75
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	53 957 976,72	49 673 162,11
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	110 037,55	115 276,15
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	4 069,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	97 306 175,68	95 893 816,61
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	97 156 175,68	95 743 816,61
Muut omat rahastot	97 156 175,68	95 743 816,61
Vieras pääoma	150 000,00	150 000,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	150 000,00	150 000,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	97 306 175,68	95 893 816,61

5.4.2 Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Liiketoiminnan muut tuotot	- 3 582,88	192 498,26
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	437 968,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	- 3 566,50
Palvelujen ostot	- 106 352,85	- 729 771,93
	- 106 352,85	- 733 338,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 715 243,71	- 663 642,43
Liiketoiminnan muut kulut	- 81 698,29	- 11 777,63
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	- 31,10	- 308,32
Muut rahoituskulut	- 65,63	- 153,56
	- 96,73	- 461,88
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 906 974,46	- 778 754,11
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	906 974,46	778 754,11
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	- 906 974,46	- 778 754,11
Poistot ja arvonalentumiset	715 243,71	663 642,43
	- 191 730,75	- 115 111,68
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 4 132 743,94	- 4 536 085,94
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 4 324 474,69	- 4 651 197,62
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	4 463 312,51	4 635 607,50
Saamisten muutos muilta	13 020,00	- 13 020,00
Korottomien velkojen muutos muilta	- 151 857,82	28 610,12
Rahoituksen rahavirta	4 324 474,69	4 651 197,62
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	16 961 975,64	13 544 475,41
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	980 424,30	1 032 025,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 602 194,79	7 015 671,49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 379 356,55	5 496 778,34
	16 961 975,64	13 544 475,41
Vaihtuvat vastaavat	3 452 441,11	7 928 773,62
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	3 452 441,11	7 915 753,62
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	13 020,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 414 416,75	21 473 249,03
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	20 097 072,58	21 004 047,04
Muut omat rahastot	20 097 072,58	21 004 047,04
Vieras pääoma	317 344,17	469 201,99
Lyhytaikainen		
Ostovelat	309 344,17	461 201,99
Muut velat	8 000,00	8 000,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 414 416,75	21 473 249,03

5.4.3 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Liiketoiminnan muut tuotot	510,00	1 139,25
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 1 875,39	- 2 368,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 593,18	8 407,67
Muut rahoitustuotot	18 870,72	6 405,68
Muut rahoituskulut	- 20 492,32	- 1 097,16
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	7 606,19	12 486,82
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 7 606,19	- 12 486,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Sosiaalisen luototuksen rahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 1 365,39	- 1 229,37
Rahoitustuotot ja -kulut	8 971,58	13 716,19
Toiminnan rahavirta	7 606,19	12 486,82
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	515,24	857,01
Saamisten muutos muilta	- 9 744,78	35 102,52
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	10 191,85
Rahoituksen rahavirta	- 9 229,54	25 767,68
Rahavarojen muutos	- 1 623,35	38 254,50
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	414 934,87	416 558,22
Rahavarat 1.1.	416 558,22	378 303,72
	- 1 623,35	38 254,50

Sosiaalisen luototuksen rahaston tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	1 805 490,25	1 797 884,06
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	224 059,42	219 090,42
Saamiset kunnalta	893 602,21	894 117,45
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	60 788,23	52 997,38
Lainasaamiset	212 105,52	215 120,59
Rahat ja pankkisaamiset	414 934,87	416 558,22
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 805 490,25	1 797 884,06
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 805 490,25	1 797 884,06
Muut omat rahastot	1 805 490,25	1 797 884,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 805 490,25	1 797 884,06

5.4.4 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Liikevaihto	30 000,00	30 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	427 885,57	422 086,45
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3 927,32	- 10 571,54
Palvelujen ostot	- 209 507,12	- 792 971,51
	- 213 434,44	- 803 543,05
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	244 451,13	- 351 456,60
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 244 451,13	351 456,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyläämä (-alijäämä)	244 451,13	- 351 456,60
Toiminnan rahavirta	244 451,13	- 351 456,60
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	255 058,10	231 615,05
Korottomien velkojen muutos muilta	- 499 509,23	119 841,55
Rahoituksen rahavirta	- 244 451,13	351 456,60
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Vahinkorahaston tase	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	8 045 918,28	8 300 976,38
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	8 045 918,28	8 300 976,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 045 918,28	8 300 976,38
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	8 417 333,52	8 172 882,39
Muut omat rahastot	8 417 333,52	8 172 882,39
Vieras pääoma	- 371 415,24	128 093,99
Lyhytaikainen		
Ostovelat	- 371 415,24	128 093,99
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 045 918,28	8 300 976,38

5.5 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, henkilöstöpalvelujen, talouspalvelujen sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja yhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosityksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetyille tulosityksiköille kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokratuista sekä muista henkilösidonnaisista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esimiestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimitilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen. Eri-tyisryhmille vuokrattavat asunnot (esimerkiksi palveluasunnot) ovat osa kunnan lakisääteistä toimintaa ja ne on jätetty eriyttämisen ulkopuolelle. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannuspaikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ulkoisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpitoon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erikseen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpidossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös tilakeskuksen henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalvelujen vyörytettävät kustannukset.

Vuonna 2020 ulkoisessa toimitilavuokrauksessa tehtiin koronarajoituksista johtuvia vuokranhyvityksiä 366 000 euron verran.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan eriytetty tuloslaskelma		1.1. - 31.12.2020
Liikevaihto		2 154 855,81
Liiketoiminnan muut tuotot		78 143,75
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	6 764,34
Palvelujen ostot	-	998 355,60
	-	1 005 119,94
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-	585 228,54
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-	119 926,84
Muut henkilösivukulut	-	21 272,45
	-	726 427,83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-	180 729,26
Liiketoiminnan muut kulut	-	205 352,07
Liikelylijäämä (-alijäämä)		115 370,46
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot		0,00
Muut rahoituskulut	-	80,19
	-	80,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		115 290,27

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma		1.1. - 31.12.2020
Liikevaihto		8 022 144,75
Liiketoiminnan muut tuotot		761 659,34
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	690 822,71
Palvelujen ostot	-	2 138 171,37
	-	2 828 994,08
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-	167 966,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-	33 839,83
Muut henkilösivukulut	-	6 359,03
	-	208 165,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-	2 279 511,19
Liiketoiminnan muut kulut	-	3 231 982,45
Liikelylijäämä (-alijäämä)		235 150,66
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot		0,00
Muut rahoituskulut	-	383,77
	-	383,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		234 766,89

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2020	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2020	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Hoitotarvikevarasto	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2020

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
02	A1	13803001 - 13803999	Palvelukassa	Verkkomaksu
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talousspalvelut
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitosite	Talousspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talousspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talousspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talousspalvelut
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
D5	54	540000000 - 549999999	Saku/Merlot Medi	KuPeLa /1211
D7	56	560000000 - 569999999	SoftMedic	Työterveys/1210
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talousspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talousspalvelut
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talousspalvelut
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talousspalvelut
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talousspalvelut
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K5	33	330000000 - 339999999	PSOP toimittajalasku	Talousspalvelut
K6	34	340000000 - 349999999	Apotti-maksut	Sosiaali- ja terveystoimi
K7	36	360000000 - 369999999	Apotti-maksusitoumus	Sosiaali- ja terveystoimi
K8	38	380000000 - 389999999	Yksityisyritt tuki	Talousspalvelut
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talousspalvelut
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talousspalvelut
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talousspalvelut
KP	48	480000001 - 489999999	*Tilin ylläpito	Talousspalvelut
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talousspalvelut
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talousspalvelut
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talousspalvelut
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talousspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LE	LE	29100001 - 29199999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LF	LF	29200001 - 29299999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LG	LG	29300001 - 29399999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PD	PD	18140001 - 18149999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PF	PF	18150001 - 18159999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PH	PH	18170001 - 18179999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PK	PK	18190001 - 18199999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PM	PM	19120001 - 19129999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
PR	42	420000000 - 429999999	Hinnanmuutos	Keskusvarasto
PY	PY	182000001 - 182999999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstökeskus, palkanlask.
RE	44	440000000 - 449999999	Lasku - brutto(MM)	Keskusvarasto
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelut
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatiliosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
WA	45	450000000 - 459999999	Tavaranluovutus	Keskusvarasto
WE	46	460000000 - 469999999	Tavaranvastaanotto	Keskusvarasto
WI	47	470000000 - 479999999	Inventointitosite	Keskusvarasto
X2	D6	148000001 - 148999999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2020

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1-999	Liitetiedot	Talouspalvelukeskus

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Liikelaitos) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

(Liikelaitos) Lainanhoitokate

$$= (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Taseen tunnusluvut

(Kunta ja liikelaitos) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

(Liikelaitos) Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

Lainakanta euroa/ asukas

= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas

= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 22.3.2021

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala

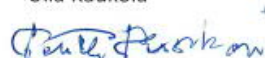
Vaula Norrena

Anitta Orpana

Ulla Kaukola

Pentti Puoskari

Mika Niikko

Kati Tyystjärvi

Ritva Viljanen

Kaupunginjohtaja

Säde Tahvanainen

Lauri Kaira

Sakari Rokkanen

Faysal Abdi

Sirpa Pajunen

Jouko Jääskeläinen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2021

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juha Huuskonen
KHT, JHT

Vantaan kaupunki
p. 839 11 (vaihde)
Asematie 7, 01300 Vantaa

Tilintarkastuskertomus 2020

Vantaan Kaupungin kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Vantaan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

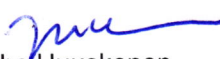
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 3. toukokuuta 2021

KPMG OY AB
Tilintarkastusyhteisö

Juha Huuskonen
JHT, KHT

10 §

Ympäristövastuuraaportti 2020-2021

VD/4054/11.00.00.01/2019

KR/JV/TKR/AH

Vantaan kaupungin Ympäristövastuuraaportti 2020–2021 on valmistunut. Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2018 kaupungin resurssiviisauden tiekartan 2030, josta on johdettu toimialojen toteutussuunnitelmat kuluvalle valtuustokaudelle. Kaupungin resurssiviisauden tiekartan toteutuminen raportoidaan kaksi kertaa valtuustokaudessa; väliraportointi tehtiin vuonna 2019 Vantaan Ympäristöraaportissa. Tämän vuoden aikana tiekartta päivitetään ja se raportoidaan keväällä 2022.

Ympäristövastuuraaporttiin kootaan vuosittain myös tiedot tiekartan toimialojen toteutussuunnitelmien etenemisestä. Lisäksi raportissa kerrotaan esimerkkien avulla niistä hyvistä toimintatavoista ja teoista, joita resurssiviisauden edistämiseksi on Vantaalla vuosittain tehty. Raporttiin on myös kerätty kaupungin ekologisen kestävyuden indikaattorit, joilla kehitystä on seurattu jo vuodesta 2007.

Vantaan kaupungilla nimettiin vuoden 2020 alussa Hiilineutraalius-teemaryhmä, joka on yksi kaupungin seitsemästä strategiateemaryhmästä. Hiilineutraaliusteemaryhmälle nimettiin johtoryhmä, joka seuraa ja edistää Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen toteutumista. Vantaa liittyi vuoden 2020 lopussa myös Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostoon ensimmäisenä pääkaupunkiseudun kuntana. Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden raportoinnin helpottamiseksi ja selkeyttämiseksi aloitettiin vuonna 2020 myös digitaalisen Ympäristövahti-työkalun kehittäminen, joka otetaan käyttöön vuonna 2021.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet hieman vuosittain vuodesta 2010 asti, ja trendi on edelleen jatkunut. Kasvihuonekaasupäästöistä kolme neljänneistä on peräisin energiantuotannosta ja energiankulutuksesta, mukaan lukien liikenne. Vuonna 2019 Vantaalla päätöt laskivat pääkaupunkiseudun kunnista eniten, mikä oli pääosin seurausta Vantaan Energia Oy:n päätöksestä siirtä biopolttoaineiden suurempaan käyttöön kaukolämmön tuotannossa, jolloin kivihiilen ja maakaasun käyttö väheni huomattavasti. Tällä hetkellä Vantaa on tavoitelulla päästöjen vähenemisuralla.

Vantaan alueen tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna, jotta kaupungin hiilineutraalisuustavoite saavutettaisiin vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi tulee kompensoida jäljelle jäävät päästöt. Vuonna 2019 päästöt olivat ensimmäisen kerran alle 1000 kt CO²-ekv (*hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia*). Lopullisen tavoitteen saavuttaminen, eli 215 kt CO²-ekv päästöjä, on silti vielä kaukana. Pääkaupunkiseudulla päästölaskentaa hoitaa HSY ja vuoden 2020 päästötiedot saadaan toukokuussa 2021.

Ympäristövastuuraaportti on jäsennelty resurssiviisauden tiekartan kaistojen mukaan: Energiantuotanto ja -kulutus, Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Kulutus ja materiaalit ja Vastuullinen vantaalainen. Raportin mukaan suurin osa toimialojen resurssiviisauden tiekartan ja toteutussuunnitelmien toimenpiteistä on lähtenyt käyntiin ja edennyt suunnitelmien mukaan. Joidenkin toimenpiteiden aloittamista on jouduttu siirtämään eteenpäin tai tavoitteita tarkistamaan.

Energiantuotanto ja -kulutus

Energiantuotannon ja -kulutuksen päästöjen laskettua liikenteen päästöt muodostavat Vantaalla yhä suuremman osan kasvihuonekaasupäästöistä. Kaupunkiympäristön toimialalla on jatkettu omien suorien päästöjen vähentämistä ja muun muassa KETS-sopimuksen (Kuntien energiatehokkuussopimus) tavoite vähentää sähkönkulutusta 7,5 prosenttia kaudella 2017–2025 tultaneen saavuttamaan vuoden 2020 tietojen valossa.

Uusiutuvan energian käyttöä kaupungin omissa toimitiloissa lisätään. Jatkossa maalämpöä otetaan käyttöön kaikissa niissä uudisrakennuksissa, joissa se on hiilineutraalein sekä kustannustehokkain lämmitysmuoto. Aurinkosähköjärjestelmien toteutusta jatketaan kaikissa uudiskohteissa. Aurinkosähköä koskevia linjauksia myös perusparannuskohteissa mietitään parhaillaan.

Vuoden 2020 kesällä käynnistettiin kaupungin omana työnä selvitys siitä, kuinka kaupunki voi ohjata etenkin maankäytön keinoin hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden tavoitteiden toteutumista erilaisilla kaupunkialueilla. Tavoitteena on laatia skaalattavat ja konkreettiset ohjauskeinot alueiden resurssiviisaalle ja hiilineutraalille kehittämiselle. Selvitys valmistuu vuoden 2021 syksyllä ja toimenpiteet on tarkoitus sisällyttää päivitettävään resurssiviisauden tiekarttaan ja toteutussuunnitelmiin. Samaan aikaan kaupungissa on valmisteltu kiinteistöjohtamisen linjausten päivittämistä - myös niissä ympäristöasiat ovat keskiössä. Työn on määrä valmistua vuoden 2021 aikana. Lisäksi laadittiin kasvikkolinjaukset ja puurakentamisen linjaukset, jotka ovat parhaillaan valmistumassa. Resurssiviisaus otettiin myös Vantaan Kielotie 13:een nousevan uuden kaupungin toimitilan rakentamisen lähtökohdaksi: urakkakilpailutuksen yhteydessä kehitettiin ja pilotoitiin entistä laajempia ympäristökriteerejä.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Ympäristöraportin mukaan maankäytön ja liikenteen suunnittelussa suuntaviivat kohti resurssiviisautta ovat hyvin nähtävissä uuden 2021 alussa hyväksytyssä kaupungin yleiskaavassa sekä ratikan suunnittelussa. Energiatehokkuutta on pyritty parantamaan sekä vanhassa rakennuskannassa että etenkin uudessa rakentamisessa. Viestintää ja yhteistyötä on parannettu.

Yksityiskohtaisempien asemakaavojen ilmastovaikutuksia pyritään arvioimaan hankekohtaisesti. Ilmastovaikutusten arviointi on kuitenkin edelleen haasteellista ja uusia toimintamenetelmä hiilineutraalisuuden saavuttamista varten on kehitetty ja pilotoitu muun muassa Aviapoliksen alueella. Joukkoliikenteen linjojen parantamista ja sähköistämistä lisättiin, vaikka pandemia vähensi joukkoliikenteen käyttäjiä. Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla 2020–2025 raportissa linjattiin pysäköinnin kehittämistoimenpiteitä seuraaville vuosille. Yleiskaavassa määriteltiin pyöräilyn baanaverkko, jonka rakentaminen on jo kovassa käynnissä. Myös talvikunnossapitoa on edistetty. Vantaa sitoutui syksyllä 2020 päästöttömien työmaiden green dealin myötä siirtymään asteittain omistamiensa työmaakoneiden ja kilpailuttamiensa urakoiden osalla fossiilivapauteen ja vuoteen 2030 mennessä päästöttömyyteen.

Luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut esimerkiksi hulevesien hallinnassa olivat vahvasti esillä vuonna 2020. Uusi yleiskaava pitää sisällään runsaasti uusia luonnonsuojelualuevarauksia ja hulevesien hallinnassa kokeiltiin uusia innovatiivisia ratkaisuja. Vihertehokkuustyökälua kehitettiin ja kaupungin hiilivarannot selvitettiin. Molemmilla on keskeinen tehtävä kaupungin sopeutumisessa ilmastonmuutokseen.

Kaupunkikulttuurin toimialalla laadittiin Kulttuuriympäristön linjaukset toimialojen välisenä yhteistyönä. Kulttuuriympäristöön kuuluvat kulttuurimaisema, rakennettu kulttuuriympäristö, muinaisjäännökset ja perinnebiotoopit. Resurssiviisauden tiekartta oli yksi linjauksien taustalla vaikuttaneista ohjelmista.

Kaupunkikulttuurin liikuntapalveluissa ja Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on panostettu kestävien kulkumuotojen käytön edistämiseen ja lähiluonnossa liikkumiseen. Muun muassa Liikkuva päiväkotit, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -toiminta on aktiivista ja mahdollistaa monia kestävän liikkumisen tapoja.

Kulutut ja materiaalit

Kaupunkisuunnittelun toimialalla kiertotalous on keskeisesti esillä kaupungin uusissa kiinteistöjohtamisen linjauksissa ja ne tullaan päivittämään myös kaupungin rakentamisen suunnitteluohjeisiin. Kaupungin päiväkotikonseptissa ja muiden rakennusten suunnitteluohjeissa korostuvat muuntojoustavuus ja monitoimitilat. Kiertotalous ja uudelleenkäyttö on entistä enemmän esillä myös infrarakentamisessa ja ratikan suunnitteluun liittyvä resurssiviisausselvitys tuo mukanaan uusia ohjauskeinoja myös infran rakentamiseen. Myös hankintojen ympäristökriteerejä kiertotaloudenkin osalta kehitetään.

Esirakentamisen saralla vuonna 2019 tehty maa- ja kiviaineksen toimintaohjelman toimenpiteitä on alettu jalkauttamaan uusissa teemoitetuissa massatasapainoryhmissä. Massatasapainon hallintaan liittyvää hiililaskuria on käytetty Ankkapuiston kohteessa. Raappavuorenpuiston kaavoihin on liitetty konsulttitilaus, jossa suunnitellaan alueen käyttöä uusiomateriaaleilla ja myös hiililaskentamahdollisuus on mukana. Näistä piloteista saadaan kokemuksia laskentatyökalujen kehittämiseen. Uusia kiertotalouden toimintatapoja pilotoidaan myös EU:n CIRCult-hankeen (Circular Construction In Regenerative Cities) yhteydessä, ja yhteiskehittämisessä on mukana myös Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus. Kaupunki selvittää lisäksi yhteiskäyttöautojen ja -sähköpyörien käyttöönottoa - yhteiskäyttöautoille on varattu maksuttomia yleisiä pysäköintipaikkoja runsas sata.

Ateriapalveluiden ympäristökuormituksen vähentäminen ja vastuullisuuden vahvistaminen on ollut teemana monella rintamalla Kaupunkistrategian ja johdon sekä Kasvatuksen ja oppimisen toimialoilla, muun muassa ateriapalvelujen hiilijalanjäljestä tehtiin laskenta. Lasten ja nuorten osallistumista ruokailun suunnitteluun ja kehittämiseen on lisätty yhdessä ateriapalvelutuottajien kanssa.

Vastuullinen vantaalainen

Kaupunkiympäristön toimialalla vahvistetaan ja tuetaan vantaalaisten luontosuhdetta ja vuonna 2020 järjestettiin talkoita ja retkiä pandemian vuoksi normaalia vähemmän. Sen sijaan tietoa jaettiin videoiden ja muun viestinnän kautta. Yritysten ympäristövastuuta tukemaan lähdettiin mukaan Ilmastokumppanuusverkostoon ja jatkettiin ekokompassi ympäristöjärjestelmän markkinointia yrityksille.

Kaupunkikulttuurin toimialalla Vantaa-infossa järjestettiin monia teemanäyttelyitä, muun muassa Vantaan Fotokerhon Ötökkänäyttely ja Vantaan Energian #Kivihiiletön2022 -näyttely. Vantaan Energian Roskapoliisit vierailivat Vantaa-infossa alkuvuodesta 2020. Vantaa-info toimii myös Reilun kaupan infopisteenä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla vastuullisten vantaalaisten kasvattaminen on keskiössä. Kestävän elämäntavan vahvistaminen ja mahdollistaminen on olennainen osa työtä ohjaavia kasvatus- ja opetussuunnitelmia.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden vaikuttavuutta on edelleen vaikea arvioida, mutta arvioinnin kehittämistyötä tehdään jatkuvasti niin valtakunnallisesti kuin kaupungin sisällä.

Raportti on koottu ja toimitettu ympäristökeskuksessa useiden kaupungin asiantuntijoiden tuottamasta aineistoista. Vantaan Ympäristövastuuraportti on luettavissa 12.4.2020 klo 16.00 kaupungin internetsivulla.

https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/ymparistopalvelut/resurssiviisas_vantaa.

Ympäristölautakunta 15.4.2021 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Ympäristövastuuraaportti 2020–2021 ja
- b) esittää se kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin apulaiskaupunginjohtajan vs. esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä Ympäristövastuuraaportti 2021–2021 tiedoksi, ja
- b) esittää raportti kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä Ympäristövastuuraaportti 2021–2021 tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Tina Kristiansson, puh. 050 314 5684, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD/5006/04.01.01/2018

HP/MV/AH

Vantaa liittyi vuonna 2009 Euroopan komission perustamaan Kaupunginjohtajien ilmastososopimukseen (Covenant of Mayors), ja vuonna 2018 sen uusittuun, maailmanlaajuiseen Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastososopimukseen (Global Covenant of Mayors for Climate and Energy).

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastososopimus edellyttää kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (Sustainable Energy & Climate Action Plan, SECAP) laatimista ja toimenpiteiden päästövähennysarvion laskemista. Suunnitelma on asian liitteenä. Suunnitelman mukainen kasvihuonekaasupäästöjen laskenta kattaa kaikki energiaperäiset päästöt kaupungin alueen rakennuksista ja toiminnoista, palvelurakennuksista, asuinrakennuksista ja katuvalaistuksesta. Laskenta sisältää myös liikenteen ja jätehuollon päästöt. Toimintasuunnitelma toteutetaan osana kaupungin olemassa olevia prosesseja, erityisesti Resurssiviisauden tiekartan toteuttamista sen raportointia.

Sopimuksen allekirjoittaneet tahot tavoittelevat vähintään 40 %:n kasvihuonekaasupäästövähennystä vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2018 hyväksytyn Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti Vantaa tavoittelee tätä tiukempaa päästövähennystä ja on sitoutunut olemaan hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Tämä tarkoittaa, että Vantaalla tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyteen tähtäviä hankkeita muualla.

Toimintasuunnitelman laskentatapa eroaa Vantaalla ja muissa pääkaupunkiseudun kunnissa käytettävästä Hilma-laskennasta esimerkiksi päästökertoimien ja sektorijaon osalta, jonka takia päästö- ja skenaariolaskennan tulokset poikkeavat hieman Hilma-laskennan mukaisesta tarkastelusta.

Toimintasuunnitelmassa on tarkastelu hillintätoimenpiteiden riittävyttä kahden eri skenaarion avulla. SECAP-laskennan mukaan perusraskenariossa, johon on huomioitu vain kansalliset hillintätoimenpiteet, päästään 13 %: päästövähennykseen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraali Vantaa -skenariossa on kansallisten toimien lisäksi otettu huomioon kaupungin tunnistamat ja visioimat ilmastotoimet. Tällä skenaariolla päästäisiin 69 %:n päästövähennykseen. Vantaa tulee määrittämään omassa Resurssiviisauden tiekartatyössänsä lisäkeinot myös SECAP-laskennan mukaisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteen toteutumisen kannalta erityisen merkittäviä ovat sähkönkulutuksen, kaukolämmön sekä liikenteen päästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet. Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastososopimus sisältää hillintätoimien lisäksi ilmastomuutokseen sopeutumisen. Sopimuksen vaatimusten mukaisesti kaupunkien tulee arvioida kaupunkia uhkaavat ilmastoriskit ja toteuttaa sopeutumisen tilannekatsaus sekä tunnistaa sopeutumistoimia. Vantaan merkittävimmät ilmastoriskit ovat äärimmäinen kuumuus, rankkasateet ja tulvat. Ilmastomuutokseen sopeutumisen työtä tehdään Vantaalla tiiviissä yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja toimijoiden kanssa. Vantaan Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kaupunki minimoi riskit ilmastomuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Sopeutuminen on otettu huomioon kaupungin riskienhallinnassa.

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen velvoitteiden mukaisesti kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta raportoidaan EU:n komission alaiseen Covenant of Mayorsin toimistoon. Hillintätoimenpiteiden tilanne raportoidaan kahden vuoden välein, ja päästölaskelmat sekä toimenpiteiden tulokset neljän vuoden välein.

Ympäristölautakunta 15.4.2021 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään

- a) esittää Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ja
- b) edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin apulaiskaupunginjohtajan vs. esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma, ja
- b) esittää toimintasuunnitelma kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti asian otsikon ja päätösesityksen kohdan a) kuulumaan seuraavasti: *Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma vuodelle 2021*.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja teki seuraavan muutoksen liitteen sivulle 22: taulukkoon 3 Kestävä kaupunkisuunnittelu ja kaupunkirakenteen tiivistäminen -kuvakkeen alle lisättiin teksti *Edistetään rakentamisen ekologisuutta ja puurakentamista*, ja Ekologinen kestävyys ja viheralueet -kuvakkeen alle lisättiin teksti *Vaalitaan viheralueita ja hiilinieluja*.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 11

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma vuodelle 2021 tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma 2021, hyväksytty KH 26.4.2021

Muutoksenhakuohje: 2.1 Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Marja Vuorinen, puh. 050 314 5386, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

**Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP) of Vantaa
under the Covenant of Mayors for Climate and Energy (CoM)**

Kaupunginjohtajien ilmastopöytäkirjan mukainen

Vantaan kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (SECAP)

Hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 26.4.2021

Vantaan kaupungin ympäristökeskus
Marja Vuorinen

Benviroc Oy (kappale 3 sekä skenaariolaskennat)

Sisältö

Tiivistelmä	4
Summary	5
Käsitteet ja lyhenteet	7
1. Johdanto.....	9
2. Tavoite ja strategia	10
2.1. Toimeenpano	10
2.2. SECAP osana Resurssiviisauden tiekarttaa	11
2.3. Yhteistyö.....	11
2.4. Seuranta	11
3. Perus- ja seurantavuoden päästölaskenta	12
3.1. Laskentamenetelmä.....	12
3.2. Kasvihuonekaasut	12
3.3. Päästölaskennan sektorit	12
3.4. Päästökertoimet.....	15
3.5. Energiataseet 1990 ja 2018	16
3.6. Päästötaseet 1990 ja 2018	17
4. Skenaariotarkastelu ja hillintätoimenpiteet.....	19
4.1. Skenaarioiden oletukset.....	19
4.2. Skenaarioiden tulokset.....	19
4.3. Hillintätoimenpiteet	21
5. Riskien ja haavoittuvuuksien analyysi.....	23
5.1. Ilmatoriskien arviointi.....	23
6. Sopeutumisen tilannekatsaus	26
6.1. Sopeutumistoimet.....	27
Liite 1. Energia- ja päästötaseet 1990 ja 2018	29
Liite 2. Päästöjen kehityksen arvioinnissa käytetyt oletukset skenaarioittain ja sektoreittain	32
Liite 3. Ilmatoriskien arvioinnissa käytetyt arvot.....	37

Tiivistelmä

Vantaan kaupunki on tehnyt ilmastotyötä jo pitkään. Euroopan komission perustamaan Kaupunginjohtajien ilmastopimukseen (Covenant of Mayors) Vantaa liittyi vuonna 2009, ja sen uusittuun, maailmanlaajuiseen Kaupunginjohtajien energia ja ilmastopimukseen vuonna 2018 (Global Covenant of Mayors for Climate and Energy).

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimus on nykyään maailman merkittävin, tuhansia kaupunkeja käsittävä ilmastositoumus paikallisten ilmasto- ja energiatoimien vauhdittamiseksi. Päättävöitteenä on päästöjen vähentäminen energiankulutusta vähentävien toimenpiteiden, energiatehokkuuden ja uusiutuvien energiamuotojen käytön lisäämisen kautta. Sopimuksen allekirjoittaneet tahot tavoittelevat vähintään 40 %:n kasvihuonekaasupäästövähennystä vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Useat kaupungit niin globaalisti kuin Suomessa ovat kuitenkin asettaneet kunnianhimoisemman tavoitteen, joka vastaa paremmin Pariisin ilmastopimuksen tavoitteeseen rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahteen asteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan. Vuonna 2018 hyväksytyn Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti Vantaa on sitoutunut olemaan hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Tämä tarkoittaa, että Vantaalla tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyteen tähtääviä hankkeita muualla.

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimus edellyttää kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (Sustainable Energy & Climate Action Plan) laatimista ja toimenpiteiden päästövähennysarvion laskemista. Suunnitelman mukainen laskenta kattaa kaikki energiaperäiset päästöt kaupungin rakennuksista ja toiminnoista, palvelurakennuksista, asuinrakennuksista, ja katuvalaistuksesta. Laskenta kattaa myös liikenteen ja jätehuollon päästöt.

Toimintasuunnitelman laskentatapa eroaa Vantaalla ja muissa pääkaupunkiseudun kunnissa käytettävästä Hilma-laskennasta esimerkiksi päästökertoimien ja sektorijaon osalta, jonka takia päästö- ja skenaariolaskennan tulokset poikkeavat hieman Hilma-laskennan mukaisesta tarkastelusta.

Tässä kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelmassa arvioidaan hillintätoimenpiteiden riittävyyttä sekä Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen tavoitteen että kaupungin oman hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Tarkastelu tehdään kahden eri skenaarion avulla.

SECAP-laskennan mukaan perusuraskenaariossa, johon on huomioitu vain kansalliset hillintätoimenpiteet, päästään 13 %:n päästövähennykseen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraali Vantaa -skenaariossa on kansallisten toimien lisäksi otettu huomioon kaupungin tunnistamat ja visioimat ilmastotoimet. Tällä skenaariolla päästäisiin 69 %:n päästövähennykseen, mikä toteuttaa Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen minimitalvoitteen, mutta ei ole riittävä kaupungin oman 80 prosentin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaa tulee määrittämään omassa Resurssiviisauden tiekartatyössään lisäkeinot hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteen toteutumisen kannalta erityisen merkittäviä ovat sähkönkulutuksen, kaukolämmön sekä liikenteen päästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet.

Keskeisiä toimia ovat Vantaan Energian päätös lopettaa kivihiilen käyttö vuonna 2022 ja tuottaa fossiilittomasti energiaa vuonna 2026. Ratkaisevaa on myös energiatehokas ja vähähiilinen korjausrakentaminen sekä öljylämmityksestä luopuminen. Liikenteen päästöjä vähennetään suuntaamalla kaupungin kasvua hyvien joukkoliikennedyhteysien varteen sekä kehittämällä raideliikennettä ja päästötöntä bussiliikennettä sekä edistämällä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmast sopimus sisältää hillintätoimien lisäksi ilmastomuutokseen sopeutumiseen keskittyvän osion. Sopimuksen vaatimusten mukaisesti kaupunkien tulee arvioida kaupunkia uhkaavat ilmastoriskit ja toteuttaa sopeutumisen tilannekatsaus sekä tunnistaa sopeutumistoimia.

Vantaan kaupungin asiantuntijoiden arvion mukaan merkittävimmät ilmastoriskit Vantaalla ovat äärimmäinen kuumuus, rankkasateet ja tulvat. Ilmastomuutokseen sopeutumisen työtä tehdään Vantaalla tiiviissä yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja toimijoiden kanssa. Vantaan Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kaupunki minimoi riskit ilmastomuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Sopeutuminen on otettu huomioon kaupungin riskienhallinnassa.

Kaupunginjohtajien ilmast sopimuksen velvoitteiden mukaisesti kestävän energian ja ilmast toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta raportoidaan Covenant of Mayorsin toimistoon. Hillintätoimenpiteiden tilanne raportoidaan kahden vuoden välein, ja päästölaskelmat sekä toimenpiteiden tulokset neljän vuoden välein.

Summary

The City of Vantaa has been working to protect the climate for years. In 2009, Vantaa joined the Covenant of Mayors founded by the European Commission and its follower, the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy, in 2018.

Today, the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy is the world's most significant climate action coalition, bringing together the leaders of thousands of cities to promote climate and energy action. The Covenant's main goal is to reduce emissions by promoting actions that lower energy consumption and increase energy efficiency and the use of renewable energy sources. Signatories of the Covenant strive to reduce greenhouse gases emissions by at least 40% by 2030 in comparison with the emission levels of 1990.

However, several cities both abroad and in Finland have set a more ambitious goal, which is more in line with the goal of the Paris Agreement: to keep the increase in global average temperature to well below 2 °C above pre-industrial levels. In line with the Roadmap to resource wisdom passed in 2018, Vantaa has pledged to become carbon neutral by 2030. This means that Vantaa must reduce greenhouse gas emissions by 80% in comparison with the emission levels of 1990 and to compensate for the remaining emissions by increasing the number of carbon sinks, for example, or by financing low-carbon projects elsewhere.

Signatories of the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy must draw up a Sustainable Energy & Climate Action Plan (SECAP) and estimate the extent to which different actions reduce emissions. Under the Plan, the assessment covers all energy related emissions, including the city's

buildings, activities, commercial and public buildings, residential houses and street lighting. The assessment also covers emissions from traffic and waste management.

The assessment method used in the Action Plan differs from the Hilma method used by Vantaa and other cities in the capital region in terms of emission factors and division of sectors, for example, which is why the results of the emission and scenario assessments are slightly different from figures calculated using the Hilma method.

The Sustainable Energy & Climate Action Plan evaluates the adequacy of climate change mitigation actions to achieve the goal of the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy and the City's own goal to achieve a carbon neutral Vantaa. The assessment is based on two different scenarios.

In the baseline scenario based on the SECAP method, which only includes national mitigation actions, emissions are reduced by 13% by 2030 in comparison with the emission levels of 1990. The Carbon neutral Vantaa scenario also takes into account climate actions identified and envisioned by the City. In this scenario, emissions are reduced by 69%, which is enough to meet the minimum target of the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy, but not enough to meet the City's own target of 80% to achieve carbon neutrality. Vantaa will define additional actions to achieve carbon neutrality during the course of putting the Roadmap to resource wisdom into practice.

In order to meet the emission reduction goal, the sectors in which the most actions are needed to reduce emissions are energy consumption, district heating and traffic.

Key actions include Vantaa Energia's decision to stop using coal in 2022 and to produce energy in a fossil-free way in 2026. Phasing out oil heating and promoting energy efficient and low carbon renovation strategies also play a key role. Emissions from traffic will be reduced by focusing new developments along good transport routes and by developing rail transport and emission-free bus services and improving walking and cycling conditions.

In addition to mitigation actions, the Global Covenant of Mayors for Climate and Energy also has an initiative dedicated to adapting to climate change. In accordance with the requirements of the Covenant, cities must evaluate the climate risks threatening the city and carry out an adaptation review and identify adaptation actions.

According to the assessment by the experts of the City of Vantaa, the most significant climate risks in Vantaa are extreme heat, heavy rains and floods. Vantaa works together closely with other cities and parties in the capital region on adaptation to climate change. In line with the Roadmap to resource wisdom, the City of Vantaa minimises the risk of changes caused by climate change as early as the planning and building stages. Adaptation to climate change has been taken into account in the City's risk management programme.

In accordance with the goals of the Covenant of Mayors, the implementation of the Sustainable Energy & Climate Action Plan is reported to the office of the Covenant of Mayors. Mitigation actions are reported every two years, and the results of emission assessments and actions are reported every four years.

Käsitteet ja lyhenteet

Käsite	Määritelmä
BAU-skenaario	Perusuraskenaario (Business as usual -skenaario), joka kuvaa energiankulutuksen ja päästöjen kehitystä Vantaalla oletuksella, että kehitystä ohjaavat ainoastaan kansallisen tason toimet, energiankulutuksen yleiset trendit sekä kaupungin kasvu, eikä kaupungin toteuttamien hillintätoimien vaikutuksia oteta lainkaan huomioon.
BEI	Päästölaskenta perusvuodelle (Baseline Emission Inventory), joka on tässä suunnitelmassa vuosi 1990.
CoM	Kaupunginjohtajien ilmastopöytäkirja (Covenant of Mayors, CoM). Vantaa on mukana Euroopan sopimuksessa, joka on osa Global Covenant of Mayors for Climate and Energy (GCoM) -sopimusta.
CO ₂ -ekv	CO ₂ -ekv eli hiilidioksidiekvivalentti on suure, jonka avulla voidaan yhteismitallistaa eri kasvihuonekaasujen päästöt. Hiilidioksidiekvivalentin laskemista varten eri kasvihuonekaasujen päästöt kerrotaan niiden GWP-kertoimilla (kts. GWP-kerroin).
CO ₂ -raportti	Benviroc Oy:n kehittämä ja ylläpitämä CO ₂ -raportti on kuntien päästölaskenta- ja raportointipalvelu.
GWP	Global Warming Potential (GWP) -kerroin kuvaa kasvihuonekaasujen lämmitysvaikutusta. Kasvihuonekaasupäästöt yhteismitallistetaan hiilidioksidiekvivalenteiksi (CO ₂ -ekv) kertomalla metaani- (CH ₄) ja dityppioksidipäästöt (N ₂ O) niiden lämmitysvaikutusta kuvaavalla kertoimella. Tässä raportissa CH ₄ :n GWP-kertoimena on käytetty 21 ja N ₂ O:n 310.
Hiilineutraali Vantaa -skenaario	Visioskenaario, joka kuvaa energiankulutuksen ja päästöjen kehitystä Vantaalla, kun kansallisten toimenpiteiden (BAU-skenaario) lisäksi toteutetaan kaikki visioituvat paikalliset toimenpiteet täysimääräisinä.
HSL	Helsingin seudun liikenne (HSL) on kuntayhtymä, joka tarjoaa ja kehittää joukkoliikennettä jäsenkuntiensa (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Sipoo, Siuntio, Tuusula) alueella.

HSY	HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) on kuntayhtymä, joka tuottaa vesihuollon ja jätehuollon palveluja ja tietoa pääkaupunkiseudun ympäristöstä.
Ilmatoriski	Ilmatoriskeillä tarkoitetaan ilmaston, sään ja niiden kehityksen aiheuttamia mahdollisia suoria ja epäsuoria haittoja ihmistoiminnalle, elinkeinoille ja ympäristölle.
JRC	Euroopan komission yhteinen tutkimuskeskus (Joint Research Centre), joka laatii menetelmäohjeita ja suosituksia SECAP-raportointiin.
Kasvihuonekaasut	Ilmaston lämpenemistä ja ilmastomuutosta voimistavia kaasuja, joista huomioidaan tässä suunnitelmassa tärkeimmät ihmisen toiminnan aiheuttamat kasvihuonekaasut, eli hiilidioksidi (CO ₂), metaani (CH ₄) ja dityppioksidi (N ₂ O).
KETS	Kuntien, työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton välinen energiatehokkuussopimus, joka toteuttaa EU:n energiatehokkuusdirektiiviä. Tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä teollisuudessa, energia- ja palvelualalla, kiinteistöalalla, kunta-alalla sekä öljylämmityskiinteistöissä.
KUUMA-kunnat	Pääkaupunkiseudun ympärillä sijaitsevat kymmenen kehyskuntaa: Hyvinkää, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti
MEI	Päästölaskenta seurantavuodelle (Monitoring Emission Inventory), joka on tässä suunnitelmassa vuosi 2016.
MWh	Megawattitunti. Energiamäärän yksikkö, joka voi kuvata esimerkiksi käytettyä polttoainetta tai kulutettua sähköä. Muunnos seuraavasti: 1 GWh = 1000 MWh = 1 000 000 kWh.
Päästökerroin	Energiayksikköä kohti aiheutuva päästömäärä. Tässä suunnitelmassa käytetty t CO ₂ -ekv/MWh.
Päästövähennä	Toimenpiteen avulla saavutettava vähenemä päästöihin suhteessa vertailutasoon.
SDG	YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals).
SECAP-menetelmä	SECAP-suunnitelmassa (ks. alla) käytetty päästölaskentamenetelmä, jonka erityisominaisuuksista paikallisen sähköntuotannon päästöjen laskeminen mukaan paikallisessa kulutuksessa. Menetelmä on kuvattu tarkemmin luvussa 3.

SECAP-suunnitelma	Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (Sustainable Energy and Climate Action Plan). Suunnitelma, jossa esitetään keinot uuden Kaupunginjohtajien ilmastopimuksen päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä sekä arvioidaan kaupunkia uhkaavat ilmastoriskit ja haavoittuvuudet sekä kartoitetaan kaupungin sopeutumistoimet.
VTT:n Liisa-malli	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n Suomen tieliikenteen pakokaasupäästöjen laskentajärjestelmä.

1. Johdanto

Ilmaston lämpeneminen on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistä. Sen vaikutukset ihmiseen ja luontoon näkyvät maailmalla ja Suomessa jo nyt. Ilmastomuutoksen pysäyttäminen on myöhäistä, mutta sitä voidaan edelleen hillitä. Vuonna 2015 Pariisissa solmitun ilmastopimuksen tavoitteena on rajoittaa maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahteen asteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saadaan rajattua alle 1,5 asteeseen.

Lämpötilan nousun hillitsemiseksi tärkeitä keinoja ovat fossiilisista polttoaineista luopuminen, uusiutuvien energiamuotojen käyttöönotto, energian säästö ja energiatehokkuuden parantaminen. Keskiössä on myös liikenteen päästöjen vähentäminen. Päästövähennysten lisäksi metsien ja viherrakenteiden hiilinielujen kasvattaminen on merkittävä keino ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi.

Vuonna 2014 EU hyväksyi vuoteen 2030 ulottuvat ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteet, joiden mukaisesti unionin kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 40 %. Tavoitteisiin vastatakseen Euroopan komissio julkaisi lokakuussa 2015 Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen, joka on jatkoa Euroopan komission vuonna 2008 perustamalle Kaupunginjohtajien ilmastopimukselle (Covenant of Mayors, CoM). Sopimus on perustamisestaan lähtien tunnustettu EU:n keskeiseksi välineeksi eurooppalaisen energiajärjestelmän muutoksen vauhdittamiseksi sekä energian toimintavarmuuden parantamiseksi. Uusi vuoteen 2030 tähtäävä Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimus yhdistyi vuonna 2016 aiemmin Global Compact -nimellä tunnettuun maailmanlaajuiseen sitoumukseen. Yhteenliittymä otti nimekseen Global Covenant of Mayors for Climate and Energy (GCoM) ja on nykyään maailman suurin kaupunkien ilmastositoumus.

Sopimukseen liittyvät kaupungit tavoittelevat vähintään 40 % kasvihuonekaasupäästövähennystä vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi kaupungit sitoutuvat kartoittamaan ja seuraamaan kaupunkia uhkaavia ilmastoriskejä sekä lisäämään kykyään sopeutua ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Vantaa on kuitenkin asettanut useiden muiden kaupunkien tapaan tätä kunnianhimoisemman hiilineutraaliustavoitteen, jonka mukaan se pyrkii vähentämään 80 % vuoden 1990 kasvihuonekaasujen päästötasosta ja kompensoimaan loput 20 % esimerkiksi hiilinielujen avulla.

2. Tavoite ja strategia

Vantaa on asettanut kaupunkistrategiassaan tavoitteekseen hiilineutraaliuden vuonna 2030. Tavoite on määritelty siten, että 80 % vuoden 1990 päästötasosta vähennetään ja loput 20 % kompensoidaan. Strategian toimeenpanemiseksi ja tavoitteen saavuttamiseksi laadittiin vuonna 2018 resurssiviisauden tiekartta, jonka Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.6.2018. Tiekarttaa tarkennettiin toimialakohtaisilla toteutussuunnitelmilla, joissa on aikataulutettuna ja vastuutettuna toimialojen hillintä- ja sopeutumistoimenpiteet. Resurssiviisauden tiekartta:

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/140089_ResurssiviisaudenTiekartta-18.6.2018-final.pdf

Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Kaistojen tavoitteet kerrotaan kuvassa 1. Lisäksi tiekarttaan on kirjattu hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi tarvittavia tytäryhtiöiden ja muiden sidosryhmien toimia. Vantaan resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta.

Kuva 1. Resurssiviisauden tiekartan kaistat tavoitteineen

2.1. Toimeenpano

Vantaalla on toiminut vuoden 2020 alusta poikkihallinnollinen ja strateginen Hiilineutraaliusteemaryhmä. Teeman johtoryhmä "Hiilijory" ohjaa Vantaan ilmastotoimia Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen ja resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden etenemistä seuraten ja tarvittaessa ratkaisuehdotuksia tehden. Jory raportoi teemojen yhteiselle ohjausryhmälle sekä

kaupunginhallitukselle kerran vuodessa. Hiilijoryn puheenjohtajana toimii ympäristöjohtaja ja sihteeristönä ympäristökeskus.

Poikkihallinnollista käytännön ilmastotyötä toteuttaa eri toimialojen asiantuntijoista koostuva ympäristövastaavat -ryhmä. Ympäristövastaavat kokoontuvat noin 6 kertaa vuodessa ja vastaavat tiekartan toteutussuunnitelmien toimenpiteiden edistämisestä ja raportoinnista.

Resurssiviisauden tiekartta kytkeytyy myös vuonna 2015 solmittuun YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaan (SDG, Sustainable Development Goals), eli Agenda 2030:een. Vantaa laatii keväällä 2021 YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden seurantaan luodun paikallisen arvioinnin ja toimeenpanoraportin.

2.2. SECAP osana Resurssiviisauden tiekarttaa

Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (SECAP) toteutetaan osana kaupungin olemassa olevia prosesseja, erityisesti Resurssiviisauden tiekartan toteuttamista. Jatkossa SECAP-raportti yhdenmukaistetaan vahvemmin osaksi tiekarttaa.

Tämä SECAP-suunnitelma on Vantaan kaupungin ilmastopäästöskenaario, jossa esitellään hillintätoimenpiteiden päästövaikutusarviot. Suunnitelmassa tarkastellaan sekä tiedossa olevien (perusskenaario) että visioitujen hillintätoimenpiteiden (Hiilineutraali Vantaa -skenaario) riittävyttä toisaalta Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopäätöksen tavoitteen ja toisaalta kaupungin oman hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

2.3. Yhteistyö

Vantaan kaupunki tekee ilmastotyötä yhteistyössä omien tytäryhtiöidensä ja alueen muiden toimijoiden kanssa, joista tärkeimpänä Vantaan Energia Oy sekä Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut HSY ja Smart&Clean -säätiö. Kansallista yhteistyötä tehdään tiiviisti myös Kuutoskaupunkien kanssa.

Marraskuussa 2020 Vantaa liittyi ensimmäisenä pääkaupunkiseudun kaupunkina kansalliseen ilmastomuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkostoon Hinkuun. Verkoston kunnat (78 kpl) ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

2.4. Seuranta

Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden toteutumista kokonaisuudessaan seurataan kahden vuoden välein, eli kahdesti valtuustokaudessa. Samassa yhteydessä tiekartta päivitetään. Niitä tiekartan toimenpiteitä, jotka ovat mukana strategiatyön sitovissa tavoitteissa tai tulokorteilla seurataan vuosittain osavuosi- ja vuosiraporteissa.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimialakohtaisista toteutussuunnitelmista tehdään keväisin johtoryhmille seurantaraportit. Toimenpiteiden toteutumisesta ja hyvistä käytännöistä raportoidaan vuosittain myös kaupungin ympäristövastuuraportissa.

Vantaa kehittää ilmastotyön seurannan ja raportoinnin sujuvoittamiseksi sähköistä ilmastovahti-palvelua, jolla jatkossa raportoidaan toimialakohtaiset toimintasuunnitelmat. Ilmastovahdin tiedoista koostetaan myös kaupunkilaisille tietoa kaupungin ilmastotyön etenemisestä.

SECAP-toimintasuunnitelma raportoidaan Global Covenant of Mayors -raportointijärjestelmään joka toinen vuosi.

3. Perus- ja seurantavuoden päästölaskenta

3.1. Laskentamenetelmä

Kaupunkien kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan on olemassa useita eri menetelmiä. Eri laskentamenetelmät eroavat toisistaan usein sektorijaon sekä käytettyjen päästökertoimien osalta. Vantaan kaupungin ja muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kasvihuonekaasupäästöjä ja niiden kehitystä seurataan vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tuottamalla Hilma-mallilla. Lisäksi Vantaan kaupungin, kuten myös muiden kuutoskaupunkien, päästöjä seurataan vuosittain CO2-raportin menetelmällä.

Tässä raportissa esitetyt perus- ja seurantavuoden päästölaskennat on laskettu JRC:n SECAP-menetelmän mukaisesti. Menetelmä on hyvin samankaltainen Vantaan ja muiden kuutoskaupunkien kasvihuonekaasupäästöjen seurannassa käytetyn CO2-raportin menetelmän kanssa. SECAP-laskennassa CO2-raportin laskentaa on muokattu SECAP-menetelmän mukaiseksi muun muassa sektorijakoa sekä päästökertoimia muokkaamalla. Jatkossa kaupungin päästöjä seurataan edelleen ensisijaisesti HSY:n tuottamien laskentojen sekä CO2-raportin kautta. SECAP-menetelmän mukaiset laskennat raportoidaan CoM:in vaatimusten mukaisesti Euroopan komissiolle neljän vuoden välein.

SECAP-menetelmän mukaiset päästöt on laskettu perusvuodelta (BEI, Baseline Emission Inventory) 1990 ja seurantavuodelta (MEI, Monitoring Emission Inventory) 2018. Perusvuosi 1990 on laajasti käytössä myös kansainvälisessä ilmastotyössä.

3.2. Kasvihuonekaasut

Laskennassa ovat mukana ihmisen toiminnan aiheuttamat tärkeimmät kasvihuonekaasut: hiilidioksidi (CO₂), metaani (CH₄) ja dityppioksidi (N₂O). Kasvihuonekaasujen päästöt on yhteismitallistettu hiilidioksidiekvivalenteiksi (CO₂-ekv) kertomalla CH₄- ja N₂O-päästöt niiden lämmitysvaikutusta kuvaavalla kertoimella (Global Warming Potential, GWP). CH₄:n GWP-kertoimena on käytetty 21 ja N₂O:n 310. Kyseiset kertoimet ovat käytössä myös CO2-raportin päästölaskennassa. SECAP-ohjeen mukaisesti GWP-kertoimet tulee pitää samana koko seurantajakson ajan.

3.3. Päästölaskennan sektorit

Vantaan kaupungin SECAP-menetelmän mukainen päästölaskenta kattaa seuraavat sektorit: kaupungin rakennukset ja toiminnot, palvelurakennukset ja toiminnot, asuinrakennukset, katu- ja ulkovalaistus, liikenne ja jätehuolto.

Kaupungin rakennusten ja toimintojen, palvelurakennusten ja toimintojen sekä asuinrakennusten osalta energiankulutus on jaettu sähkönkulutukseen, kaukolämmitykseen ja lämmityksessä käytettyihin polttoaineisiin. Vuoden 1990 osalta kaupungin rakennusten ja toimintojen energiankulutusta sekä katu- ja ulkovalaistusta ja näihin liittyviä päästöjä ei ole eritelty tietojen puutteen takia. Näiden toimintojen energiankulutus on raportoitu osana muita sektoreita, pääasiassa osana palvelurakennukset ja toiminnot-sektoria.

Liikenteen päästöt vuodelta 2018 on jaettu edelleen kaupungin ajoneuvoihin, joukkoliikenteeseen sekä yksityiseen ja kaupalliseen liikenteeseen. Tarkempaa jakoa ei vuoden 1990 osalta voitu tietojen puutteen takia tehdä. Liikenteessä käytetyistä polttoaineista, dieselistä ja bensiinistä, on eroteltu polttoaineiden sisältämät biokomponentit. Vuonna 1990 liikenteen polttoaineissa ei käytetty biokomponentteja. Lisäksi on raportoitu työkoneiden päästöt osana kaupungin ajoneuvojen päästöjä. Työkoneiden päästöt raportoitiin muun fossiilisen polttoaineen kulutuksena. Työkoneiden päästöt olivat saatavilla sekä vuodelta 1990 että vuodelta 2018.

SECAP-päästölaskennan sektorit, niiden määritelmät ja tietolähteet on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Vantaan SECAP-laskennan sektorit, määritelmät ja laskennassa käytettyjen tietojen lähteet.

SECAP-sektori	Määritelmä	Tietolähde	
		1990	2018
Rakennukset, laitteistot ja toiminnot			
Kaupungin rakennukset ja toiminnot	Kaupungin omistamat ja hallinnoimat rakennukset (pois lukien asuinrakennukset) ja toiminnot	Ei eritelty vuoden 1990 osalta	Vantaan kaupunki
Palvelurakennukset ja toiminnot	Muut kuin kaupungin omistamat ja hallinnoimat liike-, toimisto-, kokoontumis-, liikenteen, hoitoalan, opetus-, varasto- ja muut rakennukset	CO2-raportti	
Asuinrakennukset	Asuinrakennukset (mukaan lukien kaupungin omistamat ja hallinnoimat asuinrakennukset)	CO2-raportti	
Katu- ja ulkovalaistus	Katu- ja muu ulkovalaistus	Ei eritelty vuoden 1990 osalta	Vantaan kaupunki
Liikenne			
Kaupungin ajoneuvot	Kaupungin ajoneuvot ja työkoneet	Ei eritelty vuoden 1990 osalta, lukuun ottamatta työkoneiden päästöjä, jotka saatiin Suomen ympäristökeskukselta	Vantaan kaupunki, Suomen ympäristökeskus

Julkinen liikenne	Joukkoliikenteen linja-autot*	Ei eritelty vuoden 1990 osalta	HSL
Yksityinen ja kaupallinen liikenne	Vantaan kaupungin alueella tapahtuva tieliikenne, (pois lukien kaupungin ajoneuvot ja joukkoliikenteen linja-autot vuoden 2018 osalta)	VTT:n LIISA-malli	
Muut sektorit			
Jätehuolto	Jätteiden kaatopaikkasijoitus ja kompostointi sekä jätevedenpuhdistus	HSY, CO2-raportti	CO2-raportti

*Joukkoliikenteen tiedot perustuvat HSL:n tilinpäätöksen mukaisiin Vantaan bussiliikenteen linjakilometreihin Vantaan sisäisestä bussiliikenteestä sekä Vantaan suunnan seutulinjojen bussiliikenteestä. Seutulinjojen osalta linjakilometrit sisältävät paitsi Vantaan maa-alueella ajatut linjakilometrit myös Vantaata palvelevien seutulinjojen osuudet, jotka ajetaan Helsingin ja jonkin verran Espoon puolella.

3.4. Päästökertoimet

SECAP-päästölaskenta perustuu kulutusperusteiseen laskentatapaan, jossa energianlähteille on määritetty päästökertoimet, eli päästö kulutettua energiayksikköä kohden (t CO₂-ekv/MWh). Laskennassa käytetyt päästökertoimet on määritetty seuraavasti:

Polttoaineet: polttoaineen poltosta syntyvät päästöt kulutettua energiayksikköä kohden.

Kaukolämpö: Vantaan Energian (vuoden 1990 tilanteessa Vantaan Sähkölaitos) alueelle toimittaman kaukolämmön tuotannon aiheuttama päästö suhteessa toimitetun kaukolämmön määrään. Sähkön ja lämmön yhteistuotannon päästöt on jyvitetty sähkölle ja lämmölle käyttäen hyödynjakomenetelmää, jossa energiantuotantoon käytetyt polttoainemäärät jaetaan sähkölle ja kaukolämmölle vaihtoehtoisten tuotantomuotojen suhteessa

Sähkö: SECAP-ohjeen mukainen paikallisen tuotannon sekä kaupungin omistuksessa olevan sähköntuotannon huomioiva sähkönkulutuksen päästökerroin.

SECAP-laskentaohjeen mukaisesti sähkön päästökertoimen laskennassa on otettu huomioon Vantaalla tapahtuva sähköntuotanto sekä Vantaan kaupungin omistuksessa olevien, Vantaan ulkopuolella sijaitsevien laitosten sähköntuotanto. Sähkön päästökertoimen laskennassa käytettiin seuraavaa kaavaa:

$$EFE = \frac{[(TCE - \sum LPE - \sum CE) * NEEFE + \sum CO2_{LPE} + \sum CO2_{CE}]}{TCE}$$

jossa:

EFE = paikallinen sähkön päästökerroin (t CO₂-ekv/MWh)

TCE = sähkön kokonaiskulutus Vantaalla SECAPin sektoreilla

∑LPE = Vantaalla sijaitseva sähköntuotanto sekä Vantaan kaupungin omistuksessa oleva Vantaan ulkopuolella sijaitsevat sähköntuotanto

∑CE = alkuperätakuusertifioitu sähkö, joka on määritetty SECAP-laskentaohjeen mukaisesti

NEEFE = kansallinen sähkön päästökerroin laskennan perusvuodelta (t CO₂-ekv/MWh)

∑CO₂_{LPE} = Paikallisen sähköntuotannon sekä Vantaan kaupungin omistaman muualla sijaitsevan sähköntuotannon päästöt (t CO₂-ekv)

∑CO₂_{CE} = alkuperätakuusertifioidun sähkön tuotannosta aiheutuvat päästöt (laskettu nollapäästöisiksi)

Perus- ja seurantavuoden päästölaskennoissa käytetyt päästökertoimet on esitetty taulukossa 2.

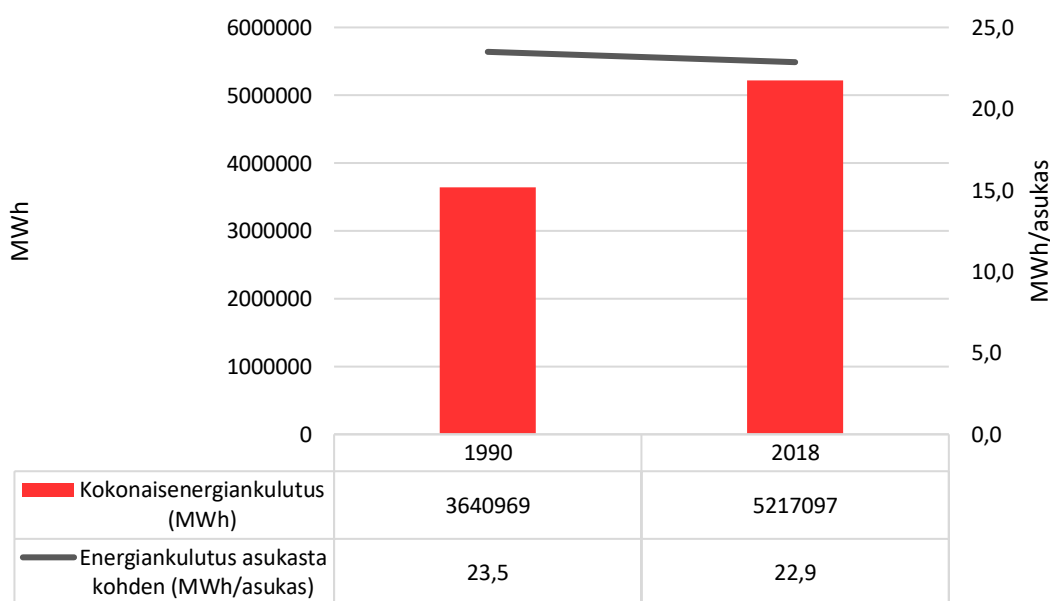
Taulukko 2: SECAP-laskennassa käytetyt vuosien 1990 ja 2018 päästökertoimet.

Vuosi	Sähkö	Kaukolämpö	Fossiiliset polttoaineet				Uusiutuvat energiat	
	Paikallinen		Lämmitysöljy	Diesel	Bensiini	Muut fossiiliset polttoaineet	Bio-polttoaine	Muu biomassa
1990	0,412	0,268	0,269	0,266	0,266	0,269	-	0,010
2018	0,230	0,211	0,268	0,261	0,266	0,265	0,002	0,010

3.5. Energiataseet 1990 ja 2018

SECAP-menetelmän mukainen päästölaskenta perustuu kunkin sektorin energiankulutuksen kartoitukseen. Vantaan kaupungin kokonaisenergiankulutus sekä asukaskohtainen energiankulutus vuosilta 1990 ja 2018 on esitetty kuvassa 2. Kokonaisenergiankulutus vuonna 1990 oli 3641,0 GWh. Vuonna 2018 kokonaisenergiankulutus oli 5217,1 GWh, eli 43 % enemmän kuin vuonna 1990.

Vantaan kaupungin asukasluku on kasvanut 47 % vuodesta 1990 vuoteen 2018, eli yli 70 000 asukkaalla. Tarkasteltaessa energiankulutusta asukaskohtaisesti on energiakulutus Vantaalla laskenut 3 % vuodesta 1990 vuoteen 2018. Asukaskohtainen energiankulutus vuonna 1990 oli 23,5 MWh ja 22,9 MWh vuonna 2018.

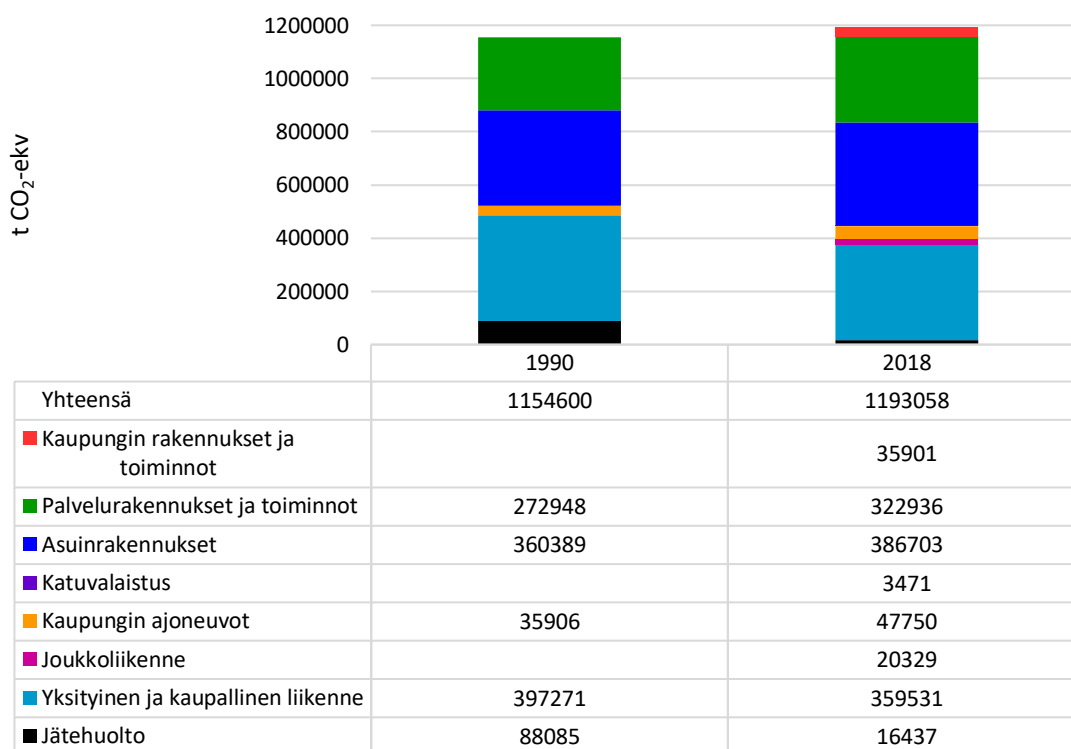

Kuva 2. Kokonaisenergiankulutus (pylväät) ja asukaskohtainen energiankulutus (viiva) Vantaalla vuosina 1990 ja 2018.

Sektori- ja polttoainekohtainen energiankulutus vuosilta 1990 ja 2018 on esitetty SECAP-raportoinnin mukaisissa taulukoissa liitteessä 1.

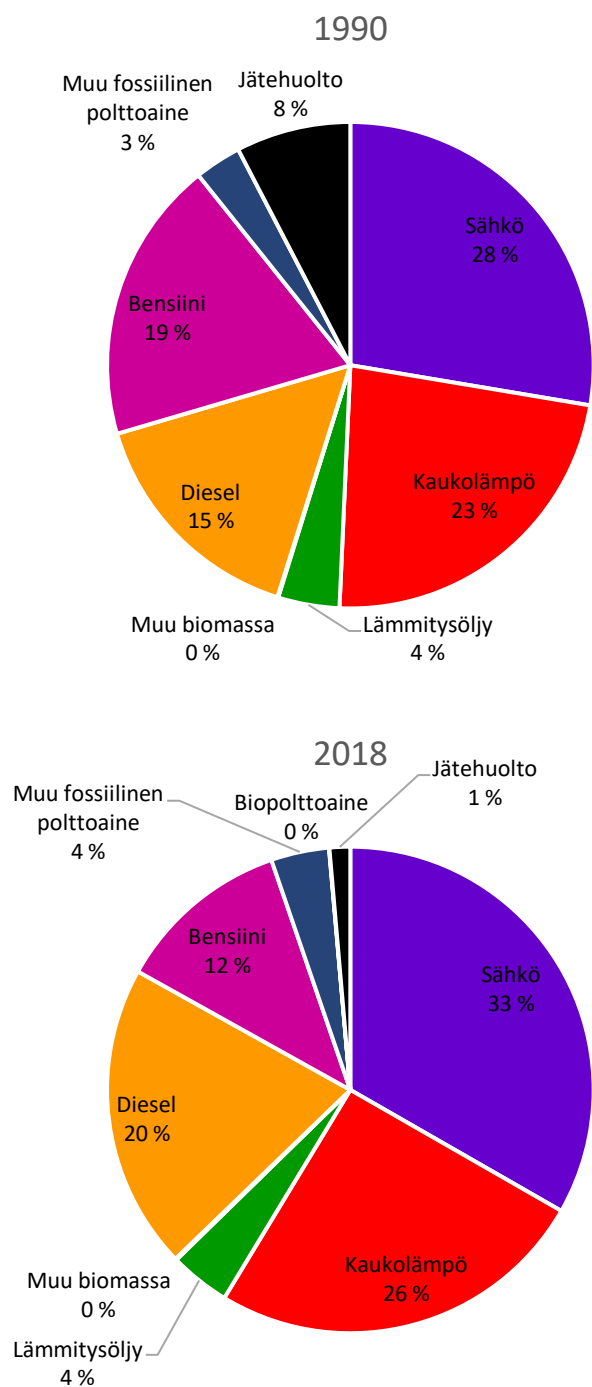
3.6. Päästötaseet 1990 ja 2018

SECAP-päästölaskennan mukaiset kokonaispäästöt Vantaalla vuonna 1990 olivat 1154,6kt CO₂-ekv. Vuonna 1990 merkittävin päästöjä aiheuttanut sektori oli yksityinen ja kaupallinen liikenne, josta aiheutui 34 % kokonaispäästöistä. Vuonna 2018 Vantaan kokonaispäästöt olivat 1193,1 kt CO₂-ekv, eli 3 % suuremmat kuin vuonna 1990. Vuonna 2018 päästöjen kannalta merkittävimmät sektorit olivat asuinrakennukset (32 % kokonaispäästöistä) ja yksityinen ja kaupallinen liikenne (30 % kokonaispäästöistä). Kaupungin ajoneuvojen ja työkoneiden osuus kokonaispäästöistä vuonna 2018 oli 4 %, kaupungin rakennusten ja toimintojen 3 % ja joukkoliikenteen 2 %. Päästöjen jakautuminen eri sektoreille vuosina 1990 ja 2018 on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3. SECAP-laskennan mukaiset päästöt sektoreittain Vantaalla vuosina 1990 ja 2018.

Sähkön, kaukolämmön, eri polttoaineiden ja jätehuollon osuudet Vantaan kokonaispäästöistä vuosina 1990 ja 2018 on esitetty kuvassa 4. Vuonna 1990 eniten päästöjä aiheutui bensiinin, dieselin ja muiden fossiilisten polttoaineiden kulutuksesta (yhteensä 38 %). Seuraavaksi suurin päästöjä aiheuttanut sektori vuonna 1990 oli sähkö (28 %). Vuonna 2018 suurimmat päästöjä aiheuttaneet sektorit olivat liikenteen polttoaineet (benssiini, diesel, muu fossiilinen polttoaine ja biopolttoaineet yhteensä 36 %), sähkö (33 %) ja kaukolämpö (25 %).

Kuva 4. Sähkön, kaukolämmön, eri polttoaineiden ja jätehuollon osuudet Vantaan kokonaispäästöistä vuosina 1990 ja 2018.

Vantaan vuosien 1990 ja 2018 energia- ja päästötaseet on esitetty SECAP-raportoinnin mukaisissa taulukoissa liitteessä 1.

4. Skenaariotarkastelu ja hillintätoimenpiteet

Tähän lukuun on koottu SECAP-työssä tehdyt skenaariotarkastelut ja niissä käytetyt toimenpiteet. Nämä SECAP-työn toimenpiteet ovat osa suurpiirteisemmin määriteltyjä ja osa tarkempia. SECAP-työtä tarkemmat toimenpiteet on määritelty Resurssiviisauden tiekartassa, kuten tarkemmin kerrotaan Hillintätoimenpiteet kappaleessa.

4.1. Skenaarioiden oletukset

SECAP-työssä Vantaalle laadittiin kaksi skenaariota vuodelle 2030: perusuraskenaario (BAU, Business As Usual) ja Hiilineutraali Vantaa -skenaario.

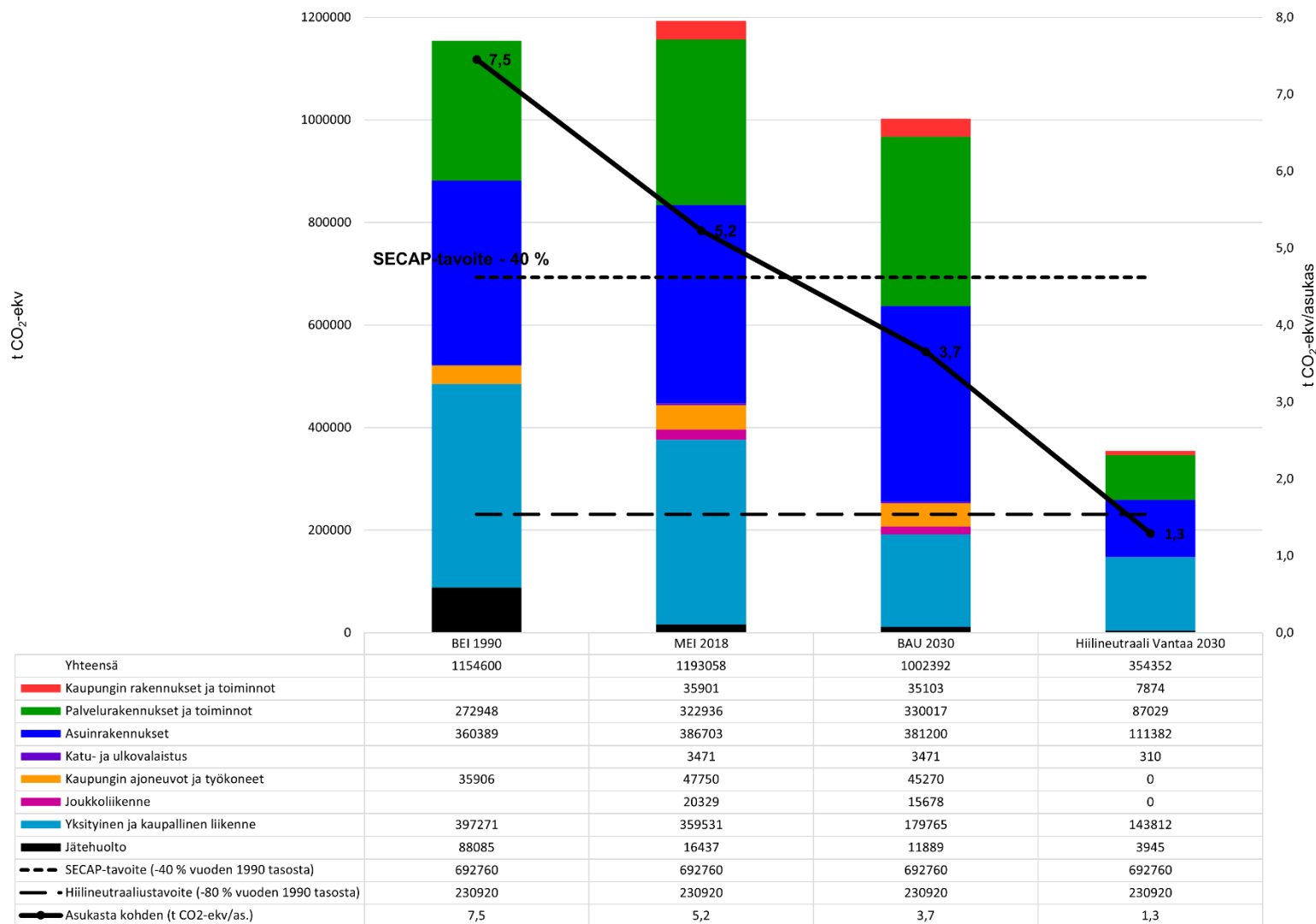
Liitteenä 2 olevassa taulukossa on esitetty kunkin sektorin päästöjen kehityksen arvioinnissa käytetyt oletukset kussakin skenaariossa. Perusuraskenaariossa oletetaan, että kaupungin päästökehitystä ohjaavat ainoastaan kansalliset toimenpiteet. Kansallisen tason toimenpiteet ja niiden vaikutusten arviot perustuvat pääasiassa Valtioneuvoston selontekoon keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta vuoteen 2030 (KAISU). Lisäksi on hyödynnetty muille Suomen suurille kaupungeille laadittujen perusuraskenaarioiden oletuksia esimerkiksi liikenteen päästöjen kehityksen arvioinnin osalta. Hiilineutraali Vantaa -skenaariossa on kansallisten toimien lisäksi otettu huomioon kaupungin tunnistamat ilmastotoimet. Vaikutusarviot perustuvat Vantaan kaupungin asiantuntijoilta ja muilta sidosryhmiltä, kuten Vantaan Energialta saatuihin tietoihin sekä eri toimialojen tavoitteisiin ja suunnitelmiin.

Huomioon on otettu vain Vantaan alueen sisällä tapahtuvat päästöt tarkasteluvuonna, joten vaikutusarviolaskennan ulkopuolelle jää ilmastomuutoksen hillinnän kannalta tärkeitä toimenpiteitä, jotka vaikuttavat esimerkiksi kulutuksen ilmastovaikutuksiin Vantaan ulkopuolella. Näitä toimenpiteitä on kuitenkin kirjattu muun muassa Vastuullinen vantaalainen -kaistalle.

4.2. Skenaarioiden tulokset

Toimintasuunnitelman laskennan mukaan perusuraskenaariossa, johon on huomioitu vain kansalliset hillintätoimenpiteet, päästään 13 %:n päästövähennykseen vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraali Vantaa -skenaariossa on kansallisten toimien lisäksi otettu huomioon kaupungin tunnistamat ja visioimat ilmastotoimet. Tällä skenaariolla päästäisiin 69 %:n päästövähennykseen, mikä toteuttaa Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen minimitalvoitteen, mutta ei ole riittävä kaupungin oman 80 prosentin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Kuvassa 5 kerrotaan sektorikohtainen vertailuvuoden ja seurantavuoden sekä BAU- ja Hiilineutraali Vantaa skenaarioiden päästövähennyspotentiaali.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi vaaditaan 962 138 tCO₂-ekv päästövähennys seurantavuoden 2018 päästöihin verrattuna. Tunnistetuilla toimenpiteillä saavutetaan 838 706 tCO₂-ekv päästövähennys. Vielä suunnitteluvaiheessa olevilla toimenpiteillä pitää saavuttaa 123 432 tCO₂-ekv päästövähennys. Vantaa pyrkii omassa Resurssiviisauden tiekartatyössään määrittämään keinot hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi.

Kuva 5. Päästökehityskuva SECAP-sektoreittain, jossa vertailuvuosi 1990, seurantavuosi 2018, BAU-skenaario ja Hiilineutraali Vantaa -skenaario. Kuvassa myös SECAP-tavoite ja Hiilineutraaliustavoite sekä asukaskohtainen päästökäyrä.

4.3. Hillintätoimenpiteet

Resurssiviisauden tiekartan kaistat ja päätavoitteet esiteltiin luvussa 2. Alla olevassa taulukossa 3 on esitetty SECAP-työssä tunnistetut toimenpiteet, joilla päästään skenaariolaskennan mukaisiin päästövähennyksiin. SECAP-raportoinnissa käytettävän sektorijaon (kaupungin rakennukset ja toiminnot, palvelurakennukset ja toiminnot, asuinrakennukset, katuvalaistus, liikenne ja jätehuolto) mukaisesti jaotellut toimenpiteet on sisällytetty vastaaville resurssiviisauden tiekartan kaistoille. Päästövähennyspotentiaalin arvioiminen yksittäisille toimenpiteille on haastavaa useiden ristikkäisvaikutusten, epävarmuuksien ja tiedon puutteen vuoksi. Tämän vuoksi päästövähennykset on esitetty ainoastaan kaistakokonaisuuksien tasolla.

Taulukko 3: Hiilineutraali Vantaa -skenaarion mukaiset Resurssiviisauden tiekartan kaistojen päästövähennyspotentiaalit

Kaistoille on listattu merkittävimpiä toimenpidekokonaisuuksia, joilla päästövähennyspotentiaali on laskettu. Taulukkoa tarkemmat, aikataulutetut, mittaroidut ja vastuutetut toimenpiteet löytyvät Resurssiviisauden tiekartan toimialakohtaisilta toteutussuunnitelmilta.

SECAP-laskennan mukaan näiden toimenpiteiden lisäksi tarvitaan 123 432 tCO₂-ekv vielä suunnitteluvaiheessa olevia toimenpiteitä, joilla saavutetaan tarvittava lisäpäästövähennys.

Yksi suunnitteilla oleva merkittävä liikenteen päästöihin vaikuttava hanke on Vantaan ratikka. Hanke sisältää ratikan lisäksi siihen liittyvän seudullisen joukkoliikennejärjestelmän ja pyöräyhteyksien kehittämisen. Arvioitu matkustajamäärä vuorokaudessa on 82 000 matkustajaa vuonna 2030. Hankkeen myötä kehitetään ratikanvarren kaupunkikeskuksia ja työpaikka-alueita ja vaikutetaan näin myös sosioekonomisesti heikkojen alueiden eriytymiskehitykseen.

5. Riskien ja haavoittuvuuksien analyysi

Ilmastonmuutoksesta aiheutuu useita eri haasteita kaupungeille ja kaupunkien rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä on keskeinen. Ilmastonmuutoksen hillinnän lisäksi kaupunkien vastuu ilmastonmuutokseen sopeutumisessa on suuri, sillä väestö, taloudelliset toiminnot, rakennukset sekä infrastruktuuri ovat yhä suuremmalta osin keskittyneitä kaupunkeihin.

Useat ilmastonmuutoksen aiheuttamat vaikutukset ovat hyvin paikallisia ja tiheään asutuissa ja rakennetuissa kaupunkiympäristöissä ilmastonmuutoksen vaikutusten aiheuttamat tuhot voivat olla hyvinkin mittavia. Ilmaston lämpenemisen vaikutukset, kuten helteiden, rankkasateiden ja tulvien lisääntyminen näkyvät kaupungeissa jo nyt. Lisäksi ilmastonmuutoksen riskit vaikuttavat myös taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen kaupungeissa. Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin sopeutuminen ja niihin vastaaminen vaatii tästä syystä paikallista toimintaa. Tehokas ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtäävä työ ei tarjoa ainoastaan sietokykyä ilmastonmuutoksen vaikutuksista selviytymiseen, vaan vaikuttaa myös kaupunkiympäristössä elävän väestön elämänlaatuun sekä turvaa ihmisten elinkeinon ja hyvinvoinnin. Tämä on koronapandemiaan reagoinnista opittu. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ilmastoriskeihin varautuminen on taloudellisesti kannattavaa.

5.1. Ilmastoriskien arviointi

Vantaan kaupunkia uhkaavat ilmastonmuutoksen riskit tunnistettiin ja arvioitiin osana SECAP-työtä. Riskejä kartoitettiin työpajatyöskentelyllä. Työpajaa varten kaupungin kannalta oleellisia ilmastonmuutoksen riskejä tarkasteltiin aikaisemmin tehtyihin selvityksiin perustuen. Ennakkokartoituksessa hyödynnettiin olemassa olevia kansallisia, alueellisia ja paikallisia ilmastonmuutoksen riskejä ja vaikutuksia tarkastelevia selvityksiä.

Ilmastonmuutoksen riskien analyysissä hyödynnettiin Vantaalla koko organisaation osaamista laaja-alaisesti. Työpajaan osallistui asiantuntijoita kaupunkiorganisaation eri toimialoilta ja muista sidosryhmistä. Työpajan organisoinnista vastasi Vantaan kaupungin ympäristökeskus.

Ilmastonmuutoksen riskeillä tarkoitetaan ilmaston ja sään sekä niiden kehityksen aiheuttamia mahdollisia suoria ja epäsuoria haittoja ihmistoiminnalle, elinkeinoille ja ympäristölle.

Ilmastonmuutoksen aiheuttaman riskin muodostumiseen vaikuttavat YK:n alaisen Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) 5. arviointiraportin

mukaan vaaratekijä (hazard), altistuminen (exposure) ja haavoittuvuus (vulnerability). Nämä kolme tekijää ja siten myös ilmastonmuutoksen riski voivat vaihdella ja muuttua ajan myötä.

Vantaan kaupunki on voimakkaasti kasvava kaupunki. Vuosittain kasvava asukasmäärä luo painetta kaupunkirakenteen tiivistymiselle ja infrastruktuurin jatkuvalle kehitykselle. Toisaalta osa Vantaasta on hyvinkin maaseutumaista aluetta, jossa on sekä metsä- että maataloutta. Kaupunkiin kuuluu siis keskenään hyvinkin erilaisia alueita, joissa muuttuvan ilmaston haasteet ja ilmastoriskien vaikutukset ovat erilaisia.

Olemassa olevien kansallisten, alueellisten ja paikallisten aineistojen perusteella tunnistettiin Vantaan kaupungin kannalta oleelliset riskit. Kaupungin kannalta oleelliset korkean ja kohtalaisen tason riskit ovat äärimmäinen kuumuus, rankkasateet, tulvat, kuivuus, myrskyt, metsäpalot ja biologiset riskit. Matalan riskitason riskeihin kuuluvat maanvyörymät.

Vantaan kaupungin kannalta oleellisten riskien (riskitaso korkea/kohtalainen) nykytaso, odotettavissa olevat muutokset riskin esiintymistiheydessä ja intensiteetissä sekä aikaväli, jolla muutosten odotetaan tapahtuvan, on esitetty taulukossa 4. Riskin todennäköisyyden, vaikutuksen ja aikavälin arvot on selitetty tarkemmin liitteessä 3.

Taulukko 4. Ilmastoriskien nykytaso, odotettavissa olevat muutokset riskin esiintymistiheydessä ja intensiteetissä sekä aikaväli

ILMASTORISKI	RISKIN TODENNÄKÖISYYS	RISKIN VAIKUTUS	ODOTETTU MUUTOS INTENSITEETISSÄ	ODOTETTU MUUTOS YLEISYYDESSÄ	AIKAVÄLI
ÄÄRIMMÄINEN KUUMUUS	Korkea	Korkea	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
RANKKASATEET	Korkea	Korkea	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
RANKKA LUMISADE	Kohtalainen	Kohtalainen	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
SADETULVAT	Korkea	Korkea	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
JOKITULVAT	Korkea	Korkea	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
KUIVUUS	Kohtalainen	Kohtalainen	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
MYRSKYT	Kohtalainen	Kohtalainen	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
METSÄPALOT	Kohtalainen	Kohtalainen	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt
BIOLOGINEN RISKI	Kohtalainen	Kohtalainen	Kasvaa	Kasvaa	Lyhyt

Kohtalaisen ja korkean tason riskeille tunnistettiin myös haavoittuvimmat sektorit ja nykyinen haavoittuvuuden taso (taulukko 5). Haavoittuvuuden tasojen määritelmät on esitetty tarkemmin liitteessä 3.

Taulukko 5. Ilmastoriskeille haavoittuvat sektorit ja haavoittuvuuden taso

Ilmastoriski	Sektori	Haavoittuvuuden taso
Äärimmäinen kuumuus	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Rakennukset	Matala
	Pelastus- ja hätäpalvelut	Kohtalainen
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Korkea
	Terveys	Korkea
Rankkasateet	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Rakennukset	Korkea
	Pelastus- ja hätäpalvelut	Matala
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Korkea
	Terveys	Matala
Tulvat	Liikenne	Korkea
	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Rakennukset	Korkea
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Kohtalainen
	Terveys	Kohtalainen
Kuivuus	Maankäytön suunnittelu	Kohtalainen
	Liikenne	Kohtalainen
	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Korkea
	Maankäytön suunnittelu	Matala
	Vesi	Korkea

Myrskyt	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Rakennukset	Korkea
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Korkea
	Terveys	Kohtalainen
	Turismi	Matala
	Liikenne	Kohtalainen
	ICT	Matala
Metsäpalot	Maatalous ja metsänhoito	Kohtalainen
	Rakennukset	Korkea
	Pelastus- ja hätäpalvelut	Korkea
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Kohtalainen
	Terveys	Korkea
	Maankäytön suunnittelu	Matala
Biologinen riski	Maatalous ja metsänhoito	Korkea
	Ympäristö ja biodiversiteetti	Korkea
	Terveys	Korkea
	Vesi	Matala

6. Sopeutumisen tilannekatsaus

Ilmaston lämpenemisen vaikutukset näkyvät kaupungeissa jo nyt usein eri tavoin ja niiden arvioidaan yleistyvän ja voimistuvan jatkossa. Suorien vaikutusten lisäksi ilmastomuutoksella on epäsuoria vaikutuksia, kuten esimerkiksi taloudellisten ja sosiaalisten riskien lisääntyminen globaalin talouskehityksen epävarmuuksien seurauksena, energiajärjestelmien muutokset sekä ilmastopakolaisuuden lisääntyminen. Myös epäsuorat vaikutukset vaikuttavat kaupunkeihin ja niiden kehitykseen. Sopeutumistoimilla pyritään varautumaan ilmastomuutoksen haitallisiin vaikutuksiin ja hyötymään mahdollisista eduista. Sopeutumistyöhön ja sopeutumistoimiin ryhtyminen ennakoivasti mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on usein kustannustehokkainta.

Vantaan kaupunkistrategiassa todetaan, että kaupunki hillitsee toimillaan ilmastomuutosta ja sopeutuu muutoksiin ennakoivasti. Resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kaupunki minimoi riskit ilmastomuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Sopeutuminen

on otettu huomioon kaupungin riskienhallinnassa. Ilmastoriskien tarkastelu otetaan kaupungin turvallisuussuunnittelun ohjausryhmään aktiivisemmin mukaan tulevana vuonna.

Vantaalla ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyvää työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja HSY:n kanssa. Kaupunki toteuttaa pääkaupunkiseudulle vuonna 2012 laadittua yhteistä ilmastomuutokseen sopeutumisen strategiaa. Seudullisen sopeutumisstrategian toteutumista ja kehitystyötä edistää pääkaupunkiseudun kaupunkien, HSL:n, HSY:n ja KUUMA-kuntien edustajista koostuva ILSE-työryhmä (Pääkaupunkiseudun ilmastomuutokseen sopeutumisen strategian seurantaryhmä).

Juuri HSY:ssä valmisteilla olevassa Kestävän kaupunkielämän ohjelmassa esitetään uusia seudullisia toimenpiteitä ilmastomuutokseen sopeutumiselle. Toimenpiteissä korostuvat viherrakenteen kehittäminen ilmastoriskien hallinnassa sekä sopeutumistiedon jakaminen ja välittäminen seudun asukkaille. Kestävän kaupunkielämän ohjelma tulee olemaan seuraava seudullinen sopeutumisen suunnitelma nykyisen strategiakauden (2012–2020) päättyessä.

Sopeutumistarpeen ja sopeutumistoimien vaikuttavuuden ymmärtämiseksi pääkaupunkiseudulle on kehitetty sopeutumisen indikaattorit. Indikaattorit on jaoteltu Euroopan ympäristöviraston (EEA) laatiman jaottelun mukaisesti

- vaaratekijöitä / sääilmiöitä kuvaaviin,
- altistumista kuvaaviin,
- sopeutumiskykyä kuvaaviin sekä
- haavoittuvuuden yhdistelmäindikaattoreihin.

Sopeutumisen indikaattoreita kehitetään ja täydennetään seurantarpeiden mukaan.

6.1. Sopeutumistoimet

Vantaan kaupungin sopeutumisen toimenpiteitä on kirjattu Resurssiviisauden tiekartan Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen kaistalle. Toimenpiteitä on tunnistettu muun muassa viherrakenteeseen (viheralueiden eheys ja luonnon monimuotoisuus), tiivistyvään kaupunkirakenteeseen ja hulevesiin liittyen.

Vantaan uusi yleiskaava 2020 ohjaa monitasoisesti Vantaan tulevaa maankäyttöä. Yleiskaavassa ohjataan kasvua kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja näin turvataan laajoja viheralueita sekä seudullista monimuotoista viheralueverkostoa.

Vantaan kaupunki on sopeutunut lisääntyviin hulevesimääriin ja vedenlaadun haasteisiin hulevesiohjelmalla, hulevesien hallinnan toimintamallilla ja tulvaohjelmalla. Nämä ohjelmat linjaavat hulevesien hallinnan periaatteet ja ohjaavat kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa. Hulevesien käsittelystä huolehditaan yhdessä HSY:n kanssa.

Vantaan hiilivarastot ja -nielut selvitettiin pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HSY:n teettämässä selvityksessä maaperän ja kasvillisuuden hiilitaseesta syksyllä 2020. Selvityksestä saatu tieto tukee ilmastotyön etenemisen seurantaan ja tuo pääkaupunkiseudun hiilinielut kartalle ja entistä näkyvämmäksi osaksi maankäytön suunnittelua. Selvityksessä arvioitiin maaperän ja kasvillisuuden hiilivarastoja ja niiden vuosittaista muutosta. Selvityksen mukaan merkittävimmät hiilivarastot

sijaitsevat pääkaupunkiseudun metsäalueilla ja suojelualueilla sekä etenkin turvemailla. Vantaan suurimmat hiilinielut sijaitsevat Länsi-Vantaalla Petikon alueella ja Itä-Vantaalla Sipoonkorvessa.

Vantaan kaupunki on sitoutunut lisäämään puurakentamista ja tätä varten kaupunki on laatimassa puurakentamisen linjauksia. Linjausten toimenpiteet aikatauluineen ja vastuutahoineen tullaan valmistuttuaan liittämään osaksi Resurssiviisauden tiekarttaa.

Vantaalla on valmisteilla myös kasvikkatolinjaukset. Kasvikattojen avulla kaupunkiin voidaan tuoda lisää monimuotoista luontoa, joka tarjoaa erilaisia aineellisia ja aineettomia ekosysteemipalveluja. Kasvikattojen avulla voidaan vaikuttaa muun muassa hulevesien hallintaan, hiilen sidontaan, lämpösaareilmiöön, luonnon monimuotoisuuteen. Vantaalla kasvikattoa on tähän mennessä määrätty pääasiassa piharakennuksiin ja pysäköintitaloihin. Kasvikattojen käyttöä on tarkoitus merkittävästi lisätä.

Vantaan asemakaavoituksessa on käytössä vihertehokkuustyökalu. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Asemakaavoituksessa on linjattu 1.9. 2020, että kaikissa asemakaavoissa tarkistetaan vihertehokkuuden toteutuminen ja turvataan kasvillisuuden ja vettä läpäisevän pinnan riittävä määrä.

Liite 1. Energia- ja päästötaseet 1990 ja 2018

Tässä liitteessä on esitetty Vantaan kaupungin SECAP-menetelmällä lasketut energia- ja päästötaseet vuosilta 1990 ja 2018 SECAP-raportoinnin mukaisissa taulukoissa.

Taulukko L1. Vantaan energiankulutus (MWh) SECAP-sektoreilla vuonna 1990.

Sektor	Lopullinen energiankulutus (MWh)															Yhteensä
	Sähk	Lämpö/kylmä	Fossiiliset polttoaineet							Uusiutuvat energiat						
			Maakaasu	Nestekaasu	Lämmitysöljy	Diesel	Bensiini	Ruskohiili	Hiili	Muut fossiiliset polttoaineet	Kasviöljy	Biopolttoaine	Muu biomassa	Aurinkot erminen	Maalämpö	
RAKENNUKSET, LAITTEISTOT/TILAT JA TOIMIALAT																
Kunnalliset rakennukset, laitteistot/tilat																
Tertääriseet (ei-kunnalliseet) rakennukset, laitteistot/tilat																
Asuinrakennukset																
Julkinen valaistus																
Teollisuudenala																
ETS (ei suositella)																
Välisumma																
KULJETUS																
Kunnalliskalusto																
Julkinen liikenne																
Yksityinen ja kaupallinen liikenne																
Välisumma																
MUU																
Maatalous, metsänhoito, kalanjalostamot																
YHTEENSÄ																

Taulukko L2. Vantaan energiankulutus (MWh) SECAP-sektoreilla vuonna 2018.

Sektori	Lopullinen energiankulutus (MWh)														
	Sähkö	Lämpö/kylmä	Fossiiliset polttoaineet							Uusiutuvat energiat					Yhteensä
			Maakaasu	Nestekaasu	Lämmitysöljy	Diesel	Bensiini	Ruskohiili	Hiili	Muut fossiiliset polttoaineet	Kasviöljy	Biopolttoaine	Muu biomassa	Aurinkot erminen	
RAKENNUKSET, LAITTEISTOT/TILAT JA TOIMIALAT															
Kunnalliset rakennukset, laitteistot/tilat		56054	101174			5949									163177
Tertiaariset (ei-kunnalliset) rakennukset, laitteistot/tilat		936879	440826			51851									1429556
Asuinrakennukset		716000	890000			121082							114386		1841467
Julkinen valaistus		15067													15067
Teollisuudenala	Ei-ETS														
	ETS (ei suositella)														
Välisumma		1724000	1432000			178882							114386		3449267
KULJETUS															
Kunnalliskalusto							5561	815			174023		630		181029
Julkinen liikenne							77753						7690		85442
Yksityinen ja kaupallinen liikenne							844325	521911					135122		1501358
Välisumma							927638	522726			174023		143443		1767830
MUU															
Maatalous, metsähoito, kalanjalostamot															
YHTEENSÄ		1724000	1432000			178882	927638	522726			174023		143443	114386	5217097

Taulukko L3. Vantaan SECAP-sektoreiden päästöt (t CO₂-ekv) vuonna 1990.

Sektor	Hiilidioksidipäästöt [t] / hiilidioksidia vastaavat päästöt [t]													
	Sähk	Lämpö/kylmä	Fossiiliset polttoaineet							Uusiutuvat energiat				Yhteensä
			Maakaasu	Nestekaasu	Lämmitysöljy	Diesel	Bensiini	Ruskohiili	Hiili	Muut fossiiliset polttoaineet	Kasviöljy	Biopolttoaine	Muu biomass	
RAKENNUKSET, LAITTEISTOT/TILAT JA TOIMIALAT														
Kunnalliset rakennukset, laitteistot/tilat														
Tertiaariset (ei-kunnalliset) rakennukset, laitteistot/tilat	156457	101579			14912									272948
Asuinrakennukset	162713	164804			32193							679		360389
Julkinen valaistus														
Teollisuudenala	EI-ETS													
	ETS (ei suositella)													
Välisumma	319171	266383			47105							679		633338
KULJETUS														
Kunnalliskalusto										35906				35906
Julkinen liikenne														
Yksityinen ja kaupallinen liikenne						180064	217207							397271
Välisumma						180064	217207			35906				433177
MUU														
Maatalous, metsähoito, kalanjalostamot														
MUUT ENERGIAAN LIITTYMÄTTÖMÄT														
Jätteiden käsittely														4918
Jäteveden käsittely														83167
Muut energiaan liittyvät														
YHTEENSÄ	319171	266383			47105	180064	217207			35906		679		1154600

Taulukko L4. Vantaan SECAP-sektoreiden päästöt (t CO₂-ekv) vuonna 2018.

Sektori	Hiilidioksidipäästöt [t] / hiilidioksidia vastaavat päästöt [t]														
	Sähkö	Lämpö/kylmä	Fossiiliset polttoaineet								Uusiutuvat energiat				Yhteensä
			Maakaasu	Nestekaasu	Lämmitysöljy	Diesel	Bensiini	Ruskohiili	Hiili	Muut fossiiliset polttoaineet	Kasviöljy	Biopolttoaine	Muu biomassa	Aurinkoterminen	
RAKENNUKSET, LAITTEISTOT/TILAT JA TOIMIALAT															
Kunnalliset rakennukset, laitteistot/tilat	12913	21393			1594										35901
Tertiäriset (ei-kunnalliset) rakennukset, laitteistot/tilat	215828	93212			13896										322936
Asuinrakennukset	164944	188189			32450								1120		386703
Julkinen valaistus	3471														3471
Teollisuus Ei-ETS enala ETS (ei suositella)															
Välisumma	397156	302794			47941								1120		749011
KULJETUS															
Kunnalliskalusto						1453	216			46079		1			47750
Julkinen liikenne						20313						16			20329
Yksityinen ja kaupallinen liikenne						220585	138668					277			359531
Välisumma						242351	138885			46079		294			427610
MUU															
Maatalous, metsänhoito, kalanjalostamot															
MUUT ENERGIAAN LIITYMÄTTÖMÄT															
Jätteiden käsittely															14355
Jäteveden käsittely															2083
Muut energiaan liittymättömät															
YHTEENSÄ	397156	302794			47941	242351	138885			46079		294	1120		1193058

Liite 2. Päästöjen kehityksen arvioinnissa käytetyt oletukset skenaarioittain ja sektoreittain

Sektori	Parametri	Perusuraskenaario (BAU)	Hiilineutraali Vantaa 2030
	Asukasluku vuonna 2030	274 335, Vantaan kaupungin arvio asukasluvun kehityksestä vuoteen 2030 mennessä.	
Sähkö	Sähkönkulutus kaupungin rakennuksissa ja toiminnoissa	Sähkönkulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Sähkönkulutus laskee noin 13 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kehityksen oletetaan olevan energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukainen (7,5 % vuoteen 2025 mennessä). Lisäksi oletetaan samansuuruisen vuosittaisen energiansäästön jatkuvan aikavälillä 2025–2030.
Sähkö	Sähkönkulutus palvelurakennuksissa ja toiminnoissa sekä asuinrakennuksissa	Sähkönkulutuksen arvioidaan kasvavan noin 7 % yhteiskunnan toimintojen sähköistyessä. Sähkönkulutuksen kasvuun vaikuttavat esimerkiksi lämpöpumppujen ja sähkölaitteiden määrän kasvu sekä liikenteen voimakas sähköistyminen.	Sähkönkulutuksen arvioidaan kasvavan noin 8 % perusuraskenaariota voimakkaamman sähköistymisen johdosta. Muun muassa perusuraskenaariota nopeampi luopuminen fossiilisista polttoaineista johtaa yhteiskunnan nopeampaan sähköistymiseen. Sähkönkulutuksen kehityksen arvio perustuu Vantaan Energialta saatuihin tietoihin.
Sähkö	Sähkönkulutus katu- ja ulkovalaistuksessa	Sähkönkulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Katu- ja ulkovalaistuksen sähkönkulutus laskee noin 60 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 siirryttäessä esimerkiksi LED-valaistukseen ja älykkääseen valaistuksen ohjaukseen. Arvio perustuu Vantaan kaupungin asiantuntijoiden toimittamiin tietoihin.

Sektori	Parametri	Perusuraskenaario (BAU)	Hiilineutraali Vantaa 2030
Sähkö	Aurinkosähkön tuotanto kaupungin alueella	Aurinkosähkön tuotannon arvioidaan pysyvän vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Vantaan aurinkosähkön tuotanto vuonna 2030 on arviolta 30 GWh. Arvio perustuu Vantaan Energialta saatuihin tietoihin.
Sähkö	Sähkön päästökerroin	Päästökerroin pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Sähkön päästökertoimen on arvioitu olevan noin 51,3 t CO ₂ -ekv/GWh vuonna 2030. Vuonna 2030 noin 15 % Vantaalla kulutetusta sähköstä on Vantaan Energian tuottamaa. Vantaan Energian tuottaman sähkön päästöt laskevat yhtiön toteuttamien toimenpiteiden ansiosta. Lisäksi kaupungin ulkopuolelta ostettu sähkö on pääasiassa hiilineutraalia vihreää sähköä.
Kaukolämpö	Kaukolämmön kulutus kaupungin rakennuksissa ja toiminnoissa	Kulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Kaukolämmön kulutus vähenee noin 13 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kehityksen oletetaan olevan energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukainen (7,5 % vuoteen 2025 mennessä). Lisäksi oletetaan samansuuruisen vuosittaisen energiansäästön jatkuvan aikavälillä 2025–2030.
Kaukolämpö	Kaukolämmön kulutus palvelurakennuksissa ja toiminnoissa ja asuinrakennuksissa	Kulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Kaukolämmön kulutus palvelu- ja asuinrakennuksissa pysyy lähes samalla tasolla vuodesta 2018 vuoteen 2030 mennessä. Kaukolämmityksellä korvataan osittain öljylämmitystä mutta toisaalta energiatehokkuus kehittyy. Arvio perustuu Vantaan

Sektori	Parametri	Perusuraskenaario (BAU)	Hiilineutraali Vantaa 2030
			Energian arvioon kaukolämmön kulutuksen kehityksestä kaupungin alueella.
Kaukolämpö	Kaukolämmön päästökerroin	Päästökerroin vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	Päästökerroin laskee hieman yli 60 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä, kun fossiilisten polttoaineiden käytöstä luovutaan. Arvio perustuu Vantaan Energian arvioon tuotannon kehityksestä.
Lämmitysöljy	Lämmitysöljyn kulutus kaupungin rakennuksissa ja toiminnoissa, palvelurakennuksissa ja toiminnoissa ja asuinrakennuksissa	Öljylämmityksen päästöjen arvioidaan laskevan 50 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 seuraaviin kansallisiin toimiin perustuen: 1. Öljylämmitteisten rakennusten pinta-alan puolittaminen 2. Bionesteen 10 %:n sekoitusvelvoite rakennusten erillislämmityksessä hyödynnettävälle kevyelle polttoöljylle 3. Biopolttoaineiden käytön yleistymisen lämmityksessä 4. Avustukset pientalojen omistajille öljylämmitysremontteihin 5. Avustukset julkisen sektorin öljylämmitysremontteihin.	Öljylämmityksestä luovutaan kaikissa rakennuksissa vuoteen 2030 mennessä. Oletus on hallitusohjelman tavoitteiden mukainen. Kaupunki luopuu öljyn käytöstä omistamissaan ja hallinnoimissaan rakennuksissa. Lisäksi kaupunki kannustaa myös muita toimijoita ja asukkaita öljylämmityksestä luopumiseen. Öljylämmitysremontteihin ja avustusten hakuun tarjotaan neuvontaa ja tukea.
Muu biomassa	Pienpuun käyttö asuinrakennusten lämmityksessä	Kulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030.	

Sektori	Parametri	Perusuraskenaario (BAU)	Hiilineutraali Vantaa 2030
Diesel, bensini ja biopolttoaine	Kaupungin ajoneuvot	Kulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030. Tieliikenteelle vuodelle 2030 asetetun 30 % biopolttoaineiden jakeluvuorituksen arvioidaan toteutuvan.	Kaupungin ajoneuvot käyttävät 100 % :sesti fossiilivapaita polttoaineita tai sähköä.
Diesel, bensini ja biopolttoaine	Työkoneet	Oletetaan TYKO-mallin mukainen päästökehitys vuodesta 2018 vuoteen 2030. Päästöt laskevat noin 5 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä.	Päästöttömiin työmaihin tähtäävän green deal -sopimuksen toimien ansiosta Vantaalla käytetyt työkoneet ovat päästöttömiä vuonna 2030.
Diesel, bensini ja biopolttoaine	Joukkoliikenne	Kulutus pysyy vuoden 2018 tasolla vuonna 2030. Tieliikenteelle vuodelle 2030 asetetun 30 % biopolttoaineiden jakeluvuorituksen arvioidaan toteutuvan.	HSL:n tavoitteen mukaisesti joukkoliikenne on päästötöntä vuoteen 2030 mennessä. Sähköbussien osuus ajoneuvokannasta on vähintään 30 %. Lisäksi käytetään biokaasua ja biodieseliä.
Diesel, bensini ja biopolttoaine	Yksityinen ja kaupallinen liikenne	Tieliikenteen päästöjen arvioidaan laskevan 50 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Arvion mukaisen tieliikenteen päästöjen laskun taustalla ovat seuraavat kansallisiin toimiin perustuvat oletukset: 1. Vaihtoehtoiset käyttövoimat – biokaasu- ja sähköautoista valtavirtaa 2. Liikennevälineiden energiatehokkuus – kannusteita päästöttömään teknologiaan ja polttoaineisiin	Yksityisen ja kaupallisen liikenteen päästöt laskevat 20 % perusuraskenaarion tasosta kaupungin omien toimien ansiosta. Yhteensä yksityisen ja kaupallisen liikenteen päästöt laskevat 60 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kansallista kehitystä nopeampi siirtyminen kohti päästötöntä liikennettä mahdollistetaan kattavalla ja

Sektori	Parametri	Perusuraskenaario (BAU)	Hiilineutraali Vantaa 2030
		3. Liikennejärjestelmän tehokkuus 4. Liikenteen hinnoittelu ja verot 5. Tieliikenteelle vuodelle 2030 asetetun 30 % biopolttoaineiden jakeluvuorituksen arvioidaan toteutuvan.	toimivalla joukkoliikennejärjestelmällä, muuta maata nopeammalla sähköistymisellä (lyhyet matkat + kattava latausverkosto) sekä ajoneuvokannan nopeammalla uudistumisella.
Jätehuolto	Kaatopaikkojen, kompostoinnin ja jätevedenkäsittelyn päästöt	Kaatopaikkojen päästöt puolittuvat vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kompostoinnin sekä jätevesien päästöt vuoden 2018 tasolla.	Jätehuollon päästöt laskevat 76 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Arvio perustuu HSY:ltä saatuihin tietoihin.

Liite 3. Ilmastoriskien arvioinnissa käytetyt arvot

Taulukossa 4 käytetyt ilmastoriskien todennäköisyyden arvioinnin arvot:

- Korkea = erittäin todennäköistä, että vaara esiintyy (esim. suurempi kuin yksi 20:stä)
- Kohtalainen = todennäköistä, että vaara esiintyy (esim. yksi 20:stä ja yksi 200:sta väliltä)
- Matala = epätodennäköistä, että vaara esiintyy (esim. yksi 200:sta ja yksi 2000:sta väliltä)

Taulukossa 4 käytetyt ilmastoriskien vaikutuksen arvioinnin arvot:

- Korkea = vaaran mahdollinen huoli hallintoalueellasi on suuri; kun se esiintyy, vaara vaikuttaa vakavasti hallintoalueella ja se aiheuttaa keskeytyksiä jokapäiväiseen elämään
- Kohtalainen = vaaran mahdollisuuden huoli hallintoalueellasi on kohtalainen; kun se esiintyy, vaara vaikuttaa hallintoalueellasi, mutta ne ovat ainoastaan kohtalaisen merkittäviä jokapäiväisessä elämässä
- Matala = vaaran mahdollinen huoli hallintoalueellasi on pienempi; kun se esiintyy, vaara vaikuttaa hallintoalueellasi, mutta niiden katsotaan olevan vähemmän merkityksellisiä päivittäisessä elämässä

Taulukossa 4 käytetyt ilmastoriskien esiintymisen aikavälin arvioinnin arvot:

- Lyhyt aikaväli = 20-30 vuoden päästä
- Puoliväli = vuodesta 2050 eteenpäin
- Pitkä aikaväli = lähellä vuotta 2100

Taulukossa 5 käytetyt haavoittuvuuden tasojen arvioinnin arvot:

- Korkea = ilmastolliset vaarat vaikuttavat erittäin todennäköisesti alaan
- Kohtalainen = ilmastollisten vaarojen odotetaan toisinaan vaikuttavan alaan
- Matala = ilmastolliset vaarat eivät todennäköisesti vaikuta alaan

12 § Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu

VD/4613/02.01.00.00/2021

Kaupunginvaltuusto kävi taloussuunnitelman 2022–2025 lähetekeskustelun.

Keskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Minna Räsänen, Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Sakari Rokkanen, Kokoomuksen valtuustoryhmä
Anniina Kostilainen, Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Niilo Kärki, Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Tiina Tuomela, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Jussi Vähäkangas, Keskustan valtuustoryhmä
Patrik Karlsson, Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Jenni Chen, valtuustoryhmä

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 12

Päätös:

Merkittiin lähetekeskustelu tiedoksi.

Liite:

- Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot 10.5.2021

Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Minna Räsänen	Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Sakari Rokkanen	Kokoomuksen valtuustoryhmä
Anniina Kostilainen	Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola	Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Niilo Kärki	Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Tiina Tuomela	Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Jussi Vähäkangas	Keskustan valtuustoryhmä
Patrik Karlsson	Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Timo Auvinen	
Jenni Chen	

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Minna Räsänen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat ja Vantaa-kanavan seuraajat

Koronakriisi on jättänyt jälkensä monen vantaalaisen elämään. Vaikka kriisiä onkin hoidettu haastavissa olosuhteissa hyvin ja ihmisten terveyttä on onnistuttu suojelemaan, on tämä kriisi jättänyt paljon jälkiä, joita meidän on Vantaalla pysyttävä korjaamaan pikaisesti.

Meille sosialidemokraateille on tärkeää, että koronankriisin jälkihoidossa huolehditaan siitä, että Vantaa pystyy aidosti kantamaan kuntalaisiaan kohti tulevaisuutta ja kasvua.

Meidän on vahvistettava asukkaiden hyvinvointia ja lisättävä kaupungin elinvoimaa. Kaupungin taloutta on hoidettava vastuullisesti ja menoja seurattava tarkasti. Meille on tärkeää se, että kuntalaisten tarvitsemia palveluja tuotetaan jatkossakin verorahoituksella, ei velkaantumalla.

Koronapandemiasta aiheutuvat menot on pystyttävä tasapainottamaan, mutta ei palvelutasoa heikentämällä. Tässä ajassa meidän on erityisesti panostettava kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen, että Vantaalla halutaan asua myös jatkossa.

Olemme tyytyväisiä siihen, kuinka kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta pystyi laajaan poliittiseen yhteistyöhön koronakriisin alkaessa ja toivomme, että myös vaalien jälkeen kaupungin taloutta, näissä haastavissa olosuhteissa, hoidetaan yhdessä kuntalaisten etua ajatellen.

Tulevassa taloussuunnitelmassa meille sosialidemokraateille on tärkeää, että huolehdimme palveluranteemme kestävydestä siten, että se kohtaa ihmisten tarpeet.

Sosiaali- ja terveystalvumme vaativat tarkastelua ja hoidon ja hoivaan piiriin pääsyä on helpotettava. Asiakasmaksut eivät saa nousta hoitoon hakeutumisen esteeksi kenenkään vantaalaisen osalta.

Nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja huolestuneena olemme saaneet huomata myös sen, kuinka muun muassa väkivalta on useammin läsnä nuorten keskuudessa; kaupungilla ja kouluissa. Näin ei voi jatkaa ja siksi me sosialidemokraatit haluamme parantaa nuorten pääsyä mielenterveyspalveluiden piiriin nopeammin ja tehokkaammin. Nuorten lisääntyvään pahoinvointiin on puututtava ja siihen on varattava riittävät resurssit, jotta takaamme jokaiselle nuorelle turvallisen tulevaisuuden.

Koronalla on ollut huomattavia vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Useiden perheiden toimeentulo on heikentynyt ja poikkeusajat ovat kuormittaneet myös vanhempia. Siksi ennaltaehkäisevät moniammatilliset palvelut on tuotava lähemmäs perheitä ja kouluissa sekä päiväkodeissa on oltava riittävästi resursseja laadukkaaseen opetukseen.

Tarvitaan panostuksia koulutukseen ja varhaiskasvatukseen. Lisäksi lasten harrastustoiminnan tukeminen ja harrastuspaikkojen löytyminen läheltä kotia on tärkeää. Me sosialidemokraatit haluamme, että vantaalaiset lapset pystyvät jatkossakin osallistumaan leireille kaupungin omassa leirikeskuksessa ja, että alle 18-vuotiailla lapsille ja nuorille kaupungin tarjoamat liikunta- ja harrastustilat ovat maksuttomia.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on sitoutunut siihen, että vantaalaisista pidetään huolta ja, että Vantaa koetaan hyväksi kotikaupungiksi asua ja elää. Meiltä on löydettävä työtä ja työpaikoille on päästävä kulkemaan sujuvasti. Täällä asuvilla on halutessaan oltava varaa perustaa perhe ja asuinalueitamme on löytyvä kaikenkokoisten perheiden tarpeisiin sopivia asumismuotoja. Meille on tärkeää, että tulevassa taloussuunnitelmassa otetaan edelleen vahvasti painopisteeksi alueellisen eriytymiskehityksen torjuminen ja se, että Vantaa kehittää uusia ja vanhoja asuinalueitaan tasavertaisesti. Lähiöidemme on oltava viihtyisiä ja turvallisia paikkoja asua.

On kestävätilanne, että osa lähiöistämme on odottanut uudistuksia ja palveluita ja kuitenkin näyttävät jäävän uudistuotannon jalkoihin. Vantaalla on huolehdittava siitä, että rakentaessamme

uutta, pidämme huolta myös vanhasta. Tämä tavoite liittyy niin asuinalueiden kehitykseen samoin kuin koulujen ja päiväkotien, kaupungin tilojen remontoinnin ja kunnostuksen tarpeisiin ja aikatauluihin. Tämä on viimeinen kerta taloussuunnitelman lähetekeskustelua tällä valtuustolla. Kesäkuun kuntavaalien jälkeen vaaleilla valituilla päättäjillä on valta tehdä päätökset tulevaan talousarvioon vuodelle 2022. Näin lopuksi onkin siis hyvä toivottaa tähän tulevaan työhön ja seuraavalle valtuustolle ja vaaleilla valituille valtuutetuille rakentavaa ja kehittävää otetta tuleviin talouspäätöksiin.

Kiitos!

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset

korona on kurittanut meitä kovaa. Tärkein työpaikkakeskittymämme lentokenttä on ollut yli vuoden pysähdyksissä. Työttömyytemme on noussut suurten kaupunkien ja koko Uudenmaan korkeimmaksi – lähes 15 prosenttiin. Yritysten vaikeudet ja työttömyyden kasvu ovat heijastuneet negatiivisesti kaupungin verotulojen kehitykseen. Tämä taas luo haasteita palveluiden rahoitukseen.

Tosiasiat on tunnustettava myös vaalikeväänä. Houkutus uusien asioiden lupaamiseen on suuri, mutta koronan jäljiltä nykyistenkin palveluiden turvaaminen on haastava yhtälö. Tästä syystä me kokoomuslaiset emme lähde lupauskilpailuun tässä taloussuunnitelman lähetekeskustelussa. Me haluamme esittää ratkaisuja, joilla vahvistetaan kaupungin taloutta ja turvataan palvelut. Ratkaisuja, joilla viedään Vantaa hyvän kehälle.

Vantaa tarvitsee koronasta toipuakseen yrityksiään. Ilman menestyviä yrityksiä ei ole työtä ja veroeuroja, joilla rahoittaa hyvinvointipalvelut. Kaupungin on tarjottavat yrityksille mahdollisimman yrittäjäystävällinen toimintaympäristö: sujuvat yhteydet, osaavaa työvoimaa, kaikki luvat ja neuvonta nopeasti samalta luukulta sekä lisää mahdollisuuksia osallistua palveluiden tuotantoon.

Palveluiden laatu ja kustannustehokkuus varmistetaan ottamalla yritykset nykyistä vahvemmin mukaan tuottamaan palveluita. Usein kaupunki ei edes ole tietoinen siitä, millaisia uusia digitalisaatiota, robotiikka tai tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja yritykset voisivat tarjota. Vantaalla tulee ottaa käyttöön uusi palvelualoite, jonka avulla yritykset voisivat esittää omia ratkaisuja. Jos yritykset osoittavat, että ne tuottaisivat kaupungin järjestämän palvelun laadukkaammin tai edullisemmin, palvelu tulisi avata kilpailulle.

Vantaan kasvu oli viime vuonna nopeinta koko maassa. Kaupungin nopea kasvu haastaa talouttamme – tarvitsemme joka vuosi lisää kouluja ja päiväkoteja sekä ammattitaisto henkilökuntaa. Kokoomus esittää, että Vantaan on nykyistä paremmin pyrittävä rahoittamaan kasvulla kasvua. Kun joku haluaa muuttaa tai investoida Vantaalle, meidän on tehtävä se mahdolliseksi.

Vantaan tulee myydä vähintään sata pientalotonttia vuodessa. Voisimme erikseen etsiä ja kaavoittaa todellisia premium-tontteja eri puolilta Vantaata myytäväksi. Keskustojen keskeiset kehittämishankkeet eivät saa törmätä kunnianhimottomaan kaavoitukseen. Esimerkiksi Tikkurilassa yksityisillä toimijoilla olisi satojen miljoonien investointihalut kaupungin parhaille paikoille, mutta me itse vaarannamme investoinnit esittämällä suojelua vanhoille mörskille. Kaupunkikehityksessä on lyötävä rohkeasti isompaa vaihdetta silmään.

Varmin keino suistaa Vantaan seuraavalla taloussuunnitelmakaudella negatiivisen kehityksen syöksykierteeseen olisi nostaa kuntaveroa. Tämä iskisi suoraan työnteon ja yrittämisen kannustimiin sekä vantaalaisten arkeen. Keskiverto vantaalainen kotitalous maksaa jo nyt lähes 700 euroa vuodessa enemmän veroja kuin Helsingissä ja Espoossa.

Kestävä tie lisätä verotuloja on kehittää Vantaasta houkutteleva kaupunki asua ja yrittää. Vetovoimainen kaupunki houkuttelee työllistäviä yrityksiä ja osaavaa työvoimaa. Tämä tuottaa työpaikkoja, työllisyyttä

ja verotuloja. Lyhyesti sanottuna niitä resursseja, joita tarvitsemme Vantaan palvelujen ja vetovoiman kehittämiseen.

Vihreä valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Anniina Kostilainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Vuosi sitten kävimme talousarvion lähetekeskustelua kriisitunnelmissa. Saman kriisin äärellä olemme edelleen, nyt vain tottuneempina poikkeustilanteeseen.

Kuluneet puolitoista vuotta ovat olleet vantaalaisille monella tapaa vaikeita. Jokainen meistä on saanut omakohtaisesti kokea koronarajoitusten raskauden. Joihinkin rajoitukset ovat iskeneet rajummin kuin toisiin. Koulupudokkaat, perheväkivallan uhrit, yksinäisyyteensä äärellä uupuneet, jaksamisen kanssa kamppailevat koululaiset ja opiskelijat, terapiaan jonottavat lapset ja aikuiset, työssään uupuneet, työnsä menettäneet, toimeentulonsa kanssa kamppailevat. Monella vantaalaisella on nyt todellinen hätä, ja meidän on pystyttävä auttamaan heitä.

Viime vuonna rakensimme kovalla kiireellä talouden sopeutusohjelman siinä pelossa, että kaupungin talous on vakavan uhan alla. Toimialat kasasivat nopeat säästösuunnitelmat ja tulevien vuosien säästöpakettia neuvoteltiin kovan paineen alla. Kaikeksi onneksi taloutemme ei romahtanutkaan ja valtio tuli runsaasti vastaan koronatukien muodossa. Säästösuunnitelmat kuitenkin jatkuvat, vaikka kaupungin taloustilanne on huomattavasti uskottua vakaampi.

Miten nämä kaksi asiaa sopivat yhteen? Samanaikaisesti leikkaamme jo ennestään ohuista palveluistamme kun kaupunkilaisten palvelutarve - ja palveluvelka kasvavat. Uskallan arvata, että huonosti sopivat.

Meidän on pystyttävä arvioimaan kaupungin taloustilannetta uudestaan - ei pelkästään suorien euromääräisten kustannusten näkökulmasta vaan myös epäsuorien kustannusten näkökulmasta. Jos nyt jätämme avun tarpeessa olevat kuntalaiset yksin epätoivoisen pitkiin palvelujonoihin, joudumme maksamaan jo lähitulevaisuudessa kovan laskun syrjäytymisestä, järeämpien palvelujen tarpeesta ja pahoinvoinnin lisääntymisestä. Nyt on pakko toimia. Tarvitsemme koronan jälkien korjaamisen riittävät taloudelliset resurssit. Esitämmekin, että koronan jälkien korjaamiseksi laadittavaan ohjelmaan varataan talousarvion kehyksen ylittävä lisäresurssi, jolla varmistetaan ohjelman tehokas toteutus muita peruspalveluita vaarantamatta. Ohjelman toteutus tulee käynnistää jo tänä vuonna lisätalousarvion avulla.

Vihreä valtuustoryhmä ei hyväksy talousarvion valmistelun jatkamista viime vuonna laadittujen leikkauslistojen pohjalta. Taloustilanteen koheneminen, voimakkaasti kasvanut palvelutarve sekä työntekijöiden kokema kuormitus ovat kaikki sellaisia tekijöitä, jotka pakottavat tarkastelemaan kaupungin taloustilannetta uudelta pohjalta. Kehyksen laadintaa varten linjatut säästösuunnitelmat eivät enää palvele tarkoitustaan ja niitä on tarkasteltava kriittisesti uudelta pohjalta.

Kaupunki ei voi jatkaa loputtomasti leikkausten tiellä. Vantaan taloutta on pystyttävä vahvistamaan tuloja kasvattamalla. Tarvitsemme lisää yrittäjyyttä, lisää työpaikkoja ja lisää työllisyyttä. Koronatilanteen helpottaessa yli kriisiajan kurottavia visioita. Tässä työssä tarvitsemme tulevaisuudenuskoa luovia, kaupungin maan arvoa nostavia ja kunnianhimoisen kaupunkikehityksen mahdollistavia kärkihankkeita. Tarvitsemme elinvoimaa lähiöihin ja uutta liiketoimintaa. Tarvitsemme arvokkaan

lähiluontomme turvaavia rakentamisen ratkaisuja ja kuntalaisia kunnioittavaa ja kuuntelevaa keskustelukulttuuria.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Voitto alkaa jo häämöttää. Suomea reilusti yli vuoden ravistellut koronakriisi alkaa hiljalleen taittua. Suomi avautuu. Me olemme yhdessä pian nujertaneet tämän vitsauksen.

Sosiaali- ja terveysministeriö päätti tänään, että koronan torjunnassa luovutaan valtakunnallisista toimenpidetasoista. Muutos mahdollistaa jo pienet tapahtumat. Kirjastot ja museot ryhtyvät pian availemaan oviaan.

Vaikka matkalla on ollutkin vaikeitakin mutkia, rokotukset ovat sittenkin edenneet nopeasti. Vantaalla ovat käynnissä meidän neljän ja viiden kymmenen välillä olevien ”nuorten” rokotukset. Itselleni tieto rokotusajan varaamisesta kilahti tekstiviestinä puhelimeen illalla seitsemän jälkeen. Jo kello 14 seuraavana päivän pääsin piikille.

Vantaalla osataan hoitaa asioita hyvin, kun on tahtoa ja voimavarat ovat kunnossa. Moni on kertonut, että rokotuksen jälkeen olo on ollut hyvä ja helpottunut. Se on helpotus koko yhteiskunnalle.

Vasemmistoliiton linja on ollutkin, että ohimenevän koronakriisin varjolla ei pidä tehdä pysyviä leikkauksia, heikennyksiä ja sopeutuksia kaupungin palveluihin. Pandemian päälle ei pidä kasata vielä palvelukriisiä.

Koronan aikana meille on silti syntynyt ja kasaantunut hoito- ja hoivavelkaa, oppimisvelkaa ja työllisyysvelkaa. Tässä velassa korkokulut ovat kovat ja ne juoksevat koko ajan.

Hoitovelka kertoo, kuinka paljon ihmisten muita sairauksia ja sosiaalista hyvinvointia on kriisin aikana hoidettu. Kaupunki onkin tehnyt laskuharjoituksia velan suuruudesta. Kun ynnätään yhteen hoitamatta jääneet terveyspalvelut, hammashoito, mielenterveys, päihdehoito sekä vanhus- ja vammaispalvelut, puhutaan noin 22-25 miljoonasta eurosta.

Myös osa lapsista ja nuorista on kokenut kovia. Lasten tilannetta koronan jälkihoidossa pohtinut sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä on varoittanut, että ”pitkittyvä kriisi vaikuttaa syvästi jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, ja kriisin sosiaaliset vaikutukset voivat olla erittäin pitkäaikaisia”.

Media on kertonut nuorten lisääntyneistä päihde- ja mielenterveysongelmista, koulujen keskeyttämisestä ja oirehtimisesta jopa kaikkein kauheimmilla rikoksilla. Moni aikuinen on menettänyt työpaikkansa tai joutunut laittamaan yrityksessään lapun luukulle.

Toistaiseksi Vantaa on reagoinut koronan jälkeiseen aikaan vain talouden saneeraussuunnitelmilla. Valitettavasti sopeuttamistalkoot ovat toistaiseksi olleet jonkinlainen epäonnistunut hybridi, jossa ovat yhdistyneet kovat leikkaukset, epäsosiaalinen kiinteistöveron nosta ja onneton näpertely.

Palveluihin on tehty miljoonasäästöjä samalla, kun on puuhattu nuorisotoimen sukelluslaitteiden myyntiä. Ehkä jälkipolvet muistavat tämän rohkeuden. Koronakriisissä koetti käänne, kun kaupunki uskalsi luopua nuorten sukelluslaitteista.

Tällaisilla toimilla levitämme kaupunkiin vain ankeuden autiomaata ilman, että sillä saavutetaan mitään, edes säästöjä. Tämä linja pitää hylätä.

Me tarvitsemme nyt kokonaisvaltaisen jälleenrakennuksen ohjelman, strategian ulos koronakriisistä. Sen pitää linjata, miten pandemian ja sen tuomien rajoitusten inhimilliset, sosiaaliset, terveydelliset, myös mielenterveydelliset ongelmat ratkaistaan. Vasemmistoliitosta tehtiin tällainen aloite kaupunginvaltuustossa jo tammikuussa.

Meillä on varaa hoitaa koronan tuomat vauriot. Vantaa taloudella menee kohtuullisen hyvin, vaikka julkisuudessa siitä onkin vaiettu.

Maan punavihreä kansanrintamahallitus on auttanut Suomen kunnat yli koronakriisin. Vantaakin sai yhteensä noin 90 miljoonaa euroa valtion koronatukea. Tukipaketti oli toki kertaluontoinen. Mutta niin on koronakin. Kukaan ei kai kuvittele, että pandemia on kuokkavieraanamme ikuisesti.

Samalla myös kaupungin verotulot kasvoivat selvästi. Nämä tekijät yhdessä vetivät tilinpäätöksen. lähes 55 miljoonaa euroa plussalle.

Vantaan vuosikate oli hurjat 166,8 miljoonaa euroa. Investointejakin pystyttiin tekemään huimalla 145 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupungin taseessa oli vuoden 2020 lopussa kasaantunutta ylijäämää lähes puoli miljardia euroa. Tämän ohella Vantaa on tällä vaalikaudella lyhentänyt velkojaan nettona yli 200 miljoonaa euroa. Myynti velkaisesta Vantaasta alkaa kaatua. Me emme luhistu kriisikunnaksi, vaikka yrittäisimme.

Tänä keväänä työnsä päätti kaupunginhallituksen nimittämä sopeutus- ja leikkaustoimikunta. Vasemmistoliitto ei sitoutunut sen suosituksiin. Mielestämme kyse on myös kuntademokratiasta. Pian kautensa päättävän valtuuston ei pidä tehdä linjauksia, jotka sitovat tulevien kuntapäättäjien käsiä. On äänestäjien asia päättää vaaleissa, millaista talouslinjaa he tukevat.

Vantaa on hyvä paikka asua, käydä koulua, tehdä työtä ja viettää ansaittuja eläkepäiviä.

Se ei kuitenkaan tapahdu itsestään. Kuntavaalien jälkeen meillä pitää panostaa työllisyyteen, edulliseen asumiseen, kulttuuriin ja virkistytymiseen, purkaa terveydenhoitojonot, pitää huolta oirehtivista lapsista, nuorista ja perheistä sekä huolehtia inhimillisestä vanhustenhoidosta. Se vaatii näihin sitoutuneita valtuutettuja.

Meillä on onneksi varaa hoitaa koronan tuomat ongelmat. Hyvä elämä kuuluu kaikille.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä **Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki**

Arvoisa puheenjohtaja, arvon valtuutetut, hyvät kuulijat!

Aiemmissa puheenvuoroissa kollegat ovat - kuten etukäteen arvelinkin - tuoneet esiin useimmat talouden ja palvelujen haasteet talousarvio ja toimintasuunnitelmavuosille.

Epävarmuustekijöitä ovat erityisesti koronasta palautuminen, syntyneen hoitovelan hoitaminen, verokertymän palautuminen ja sote-muutos sekä siitä aiheutuvan taloudellisen lisäkuorman suuruus.

Samaan aikaan meidän on parhaamme mukaan pyrittävä järjestämään ikääntyvän väestön kasvava hoivantarve, nuorison lisääntynyt mielenterveyspalvelujen tarve, koulujen kasvanut psykologien ja kuraattorien tarve, erityisnuorisotyöntekijöiden lisäys jne.

Eikä ole kyse yksin rahasta, vaan myös ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistumisesta.

Sote-muutoksen jälkeen opetus- ja kasvatustoimi on suurin ja tärkein toimiala. On tarvetta lisätä laaja-alaisen opettajien määrää ja koulujen perustamia tarkkailuluokkia.

Vantaallakin oppimiserot koulujen välillä ovat revähtäneet. Päättövaiheessa erot voivat olla jopa kahden lukuvuoden suuruisia. Oppimisen taso on laskenut kautta linjan, mikä on erityisen huolestuttavaa.

Tällaisessa jatkuvassa rahoituspaineessa on mm. ylikallis ratikka jätettävä. Samoin on pysyttävä poissa mm. valtiolle kuuluvista valtakunnallisista Suomi-rata ja lentorata hankkeista. Vantaalaiset valtionveronmaksajat osallistuvat niihin aivan riittävästi veronmaksullaan – jos valtio nuo hankkeet päättää toteuttaa.

Vaikka haasteiden vyöry helposti ohjaa miettimään vain ensi ja seuraavaa vuotta, on suunniteltava ja valmisteltava myös pidemmälle vaikuttavia asioita.

Syksyn budjettivaltuustossa toivoin pääkaupunkiseudun yhteistyötä valtion suuntaan maahanmuuttoasioissa ja segregaaation torjunnassa.

Oli hienoa lukea Helsingin Sanomista helmikuussa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginjohtajien yhteinen apuvetoomus valtiolle valtaviin maahanmuuttohaasteisiin.

Siitä lämmin kiitos kaupunginjohtajalle.

Mitä muissa Pohjoismaissa tapahtuu.

Ruotsissa neljä puoluetta julkaisi yhteisen maahanmuuttopoliittisen ohjelman yhdessä Ruotsidemokraattien kanssa.

Tanskan pääministeri ilmoitti tammikuussa hallituksen tavoitteena olevan nolla turvapaikanhakijaa.

Nämä esimerkit ovat vuosikymmenten kokemusasiantuntijoilta.

Suomessa hallitusta on syytä jatkossakin keskusteluttaa maahanmuuton haasteista ja sen aiheuttamista kasvavista kuluista yhteiskunnalle. Valtio päättää, mutta kuluista valtaisa osa kohdistuu kunnille.

Vantaa on Suomen vieraskielisin kunta ja Helsinki-Espoo-Vantaa alueella asuu ”ensimmäinen miljoona viiden miljoonan väestöstämme”. Vieraskielisiä on nyt noin 20% ja vuosittainen väestönkasvu on valtaosaltaan vieraskielistä.

Viime marraskuussa harmittelin, ettei valtuusto saanut luvattua selvitystä positiivisen erityiskohtelun ohjelman kuluista ja vaikutuksista.

Valtuusto tarvitsee tietoa kuluista ja säästöistä päätöksiä tehdessään. Samoin kaupunki tarvitsee tietoa maahanmuuttajien aiheuttamista kuluista ja muista maahanmuuton haasteista keskustellessaan valtion suuntaan.

Tulevalle valtuustokaudelle on syytä pohtia esim. kirjanpitoon maahanmuuttoon liittyvien kulujen projektikoodit. Nyt tietoa ei oikein ole – vain arvioita ja arvauksia.

Kiitos.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja, valtuustokollegat, virkahenkilöt ja muut tilaisuutta seuraavat.

Koronavirus on kurittanut meitä jo reilun vuoden ajan. Kesää kohti olemme onneksi menossa toiveikkaasti matalampien tartuntalukujen kanssa.

Koronan aikana on sosiaali- ja terveydenhuollossa syntynyt hoito- ja hoivavelkaa, jonka kuominen vaatii toimenpiteitä. Nostan esille muutamia kohtia:

Työttömyystilanne on onneksi parantunut viime vuoden pohjalukemista, mutta edelleen monissa vantaalaisissa perheissä eletään epävarmuuden aikaa. Huoli toimeentulosta on siis konkreettisesti läsnä ja näkyy ruoka-avun ja muun konkreettisen avun lisääntyneenä tarpeena. Ruoka-apujonoihin on tullut eläkeläisten, opiskelijoiden ja lapsiperheiden lisäksi uutena ryhmänä yrittäjiä, joilta toimeentulo on mennyt alta.

Vantaan asukasluku kasvaa ja ikäihmisten osuus kasvaa. Siten palvelutarve vääjäämättä lisääntyy. Ihmiset tarvitsevat hoitoa ja hoivaa, siitä ei voi tinkiä. Koronan aikana ikäihmisten yksinäisyys on lisääntynyt. Täten etsivä vanhustyö, kotihoidon riittävät resurssit ja palveluasumisen riittävyys ovat asioita, joihin tulee vastata.

Koronan aikana hoitamatta jääneet ei-kiireelliset potilaat tulevat aiheuttamaan terveydenhuoltoon lisäkapasiteetin tarvetta. Koronakriisin jälkihoitona tarvitsemme resursseja myös mielenterveyspalveluihin, eri ikäisten tukipalveluihin ja psykososiaaliseen tukeen. Erityisesti nuorten mielenterveyspalvelut ovat ruuhkautuneet. Itsetuhoisia lapsia/nuoria hoidetaan ylipaikoilla osastojen käytävillä, kun varsinaiset paikat ovat jo täynnä. Apua tulisikin saada heti, 24/7 esim. auttavan puhelimen muodossa ja hoitoon tulisi päästä 1-2 viikon sisällä. Valmistelussa oleva terapiatakuu tulisi Vantaalla ottaa käyttöön jo eturintamassa.

Myös oppilashuollon resursseja tulee lisätä. Tarvitsemme koulukuraattoreita, -psykologeja, mutta myös nuorisotyöntekijöitä ja kouluavustajia lastemme rinnalla kulkijaksi.

Lähisuhdeväkivalta on lisääntynyt koronan aikana. Esteettömien turvakotipaikkojen määrää tulee lisätä. Perheiden jaksamista tulee tukea kotipalvelun resursseja ja muuta ennaltaehkäisevää tukea lisäämällä. Useimmiten kun on niin, että lapsi voi hyvin, jos perhe kokonaisuudessaan voi hyvin.

Mistä rahat kaikkeen tähän:

Juustohöylämäinen leikkauspolitiikka ei toimi. On keskityttävä olennaiseen, siihen mikä edistää asukkaidemme hyvinvointia.

Uusia veromaksajia saamme, mikäli meillä on laadukkaita ja terveitä päiväkoteja ja kouluja, monimuotoista asuinrakentamista ja toimivat sosiaali- ja terveyspalvelut. Nämä ovat veto- ja pitovoimatekijöitä.

Viime vuonna päätetty kiinteistöveron korotus ei ollut Kristillisdemokraateille mieluinen eli sitä linjausta emme voi kannattaa. Kun valtion laskennallisesti runsas kompensatio ei enää jatku, onko sitten edessä keskustelu kuntaverosta? Sekään ei ole mieluinen vaihtoehto.

Lisälainaakaan emme toki voi määrättömästi ottaa.

Investointeja tulee tarkastella kriittisesti. Toki esim. sisäilmaongelmaisia rakennuksia tulee korjata ja uusia rakentaa. Mutta osaa isoista investoinneista voimme varmasti siirtää.

Ratikkaa on perusteltu tulossa olevilla tuotoilla. Parhaimmillaankin tuo tuotto realisoituu vasta vuosien päästä. Suunnitelmaa voidaan siis kivutta siirtää vaikkapa kolmella vuodella.

Kunnan tehtävä on turvata asukkaidensa hyvinvointia. Nyt on aika keskittyä tähän olennaiseen tehtäväämme.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jussi Vähäkangas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

Tulevaisuutta pitäisi lähestyä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti. Sellaisen saaminen puheenvuoroon ei helposti onnistu. Löysin kuitenkin uuden näkökulman Matti Jurvan vanhasta kupletista. Siinä meitä neuvotaan seuraavasti: ”Älä sinä ihminen hermostu, ihmettele sinä vaan. Ota nöyrästi vastaan se, mikä ylhäältä annetaan”. Tällä tarkoitan sitä, että tulevien vuosien synkkä yleisnäkymä ei ole omaa syytämme. Näistäkin vaikeuksista on selvittävä. Helppoa se ei tule olemaan.

Kunnallisen itsehallinnon kova testi oli 90-luvun alun talouskriisin vuodet. Pahin pudotus bruttokansantuotteessa oli -13 prosenttia yhden vuoden aikana ja samana vuonna työttömyys maassa nousi huipussaan 18,9 prosenttiin. Kunnat selvisivät siitä, mutta raskasta se oli. Jouduttiin lomautuksiin ja jopa irtisanomisiin, mutta kenenkään ei tarvinnut pelätä, etteikö vanhuksista ja lapsista olisi pidetty huolta.

Nyt kunnallinen itsehallinto joutuu uuteen kestävyystestiin. Se ei tule olemaan helppoa varsinkaan Vantaalla. Asiasta käytti selkokielisen puheenvuoron kaupunginjohtaja Viljanen kirjoituksessaan Helsingin Uutisissa. Vantaa tulee olemaan talouden osalta sote-uudistuksen häviöjä. Talouden laskentaperusteet eivät kuitenkaan ole kiveen hakattuja. Niistä pitää löytyä säästövaraa.

Vantaa erityisasemaa voi kuvata monella tekijällä. Kasvu vaatii resursseja, eikä esimerkiksi maan sisäiselle muuttoliikkeelle voi asettaa sulkua. Myös koronaexit vaatii panostuksia. Lentokenttäklusterin avautumista odottavat monet tuhannet Vantaan ja pääkaupunkiseudun lomautetut työntekijät. Kukaan ei lentomelua kaipaa, mutta nousevin koneiden ääni voimistuessaan kertoo, että kohti parempaa ollaan menossa. Parhaiten nämä merkit kuulemme me, joka asumme lähellä kenttää.

Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Patrik Karlsson

Ärade ordförande, fullmäktigekolleger, mina damer och herrar, kommuninvånare

Vi har haft det exceptionellt det sista året. Coronapandemin har fått många på knä på det personliga planet och även för stadens anställda och ekonomin har detta tärt hårt. Vi får tacka staten för extra statsbidrag som gjorde att vi fick ett positivt resultat 2020. Vanda har lyckats väl med koronavaccineringen och vi ser ljus i tunneln. Nästa års budget kommer inte att vara lätt att få ihop. Nu krävs det goda idéer och gott samarbete. Framtidstro måste vara ett ledord! Vi måste nu analysera och fundera vilka satsningar som är nödvändiga och livsviktiga för stadens invånares välmående och även se till ekonomin, ingen lätt ekvation.

I synnerhet barn- och unga har lidit under pandemin och deras välmående måste prioriteras och synas i budget 2022. Även åtgärder som ger arbetsplatser är viktigt att satsa på så att vi igen skulle få ner arbetslöshetsgraden i Vanda igen. Att göra rätt satsningar kommer att vara av avgörande betydelse. Vi måste våga tro på framtiden och vad den för med sig. Vi måste effektivisera verksamheten genom nya sätt att arbeta och genom att utnyttja den teknik som finns. Vi behöver inte heller producera allt själv, det går riktigt bra att konkurrensutsätta vissa tjänster.

Vår skattepolitik måste vara attraktiv så att både människor och företag flyttar till Vanda. SFP är inte redo för en skattehöjning på kommunal- eller fastighetsskatten vad beträffar budget 2022. Staden bör aktivt samarbeta med företagen i Vanda för att ge dem all den hjälp de behöver samt kan få av staden.

Man måste bedriva en planpolitik, som möjliggör byggande av attraktiva områden. Det finns bra förutsättningar: Flygfältet, Dickursby station och kollektivtrafiken samt goda trafikleder i kombination med en grönskande miljö. Vi måste även satsa på att göra Vanda attraktiv! Sälja tomter och planera för att ta emot fler företag. Ta privata markägarna med i planeringen av vår framtida

Social- och hälsovården har drabbats hårdast under pandemin, ett stort tack till alla arbetstagare som gett och ger allt i dessa tider. Inom social- och hälsovården krävs mycket även i framtiden och ny lösningar och nya former på service behövs oberoende hur det går med vårdreformen, som kommer att vara ekonomiskt tungt för Vanda.

Inom bildning och undervisning har året varit en utmaning. Skolorna och daghemmen har haft det tufft, en stor eloge till alla ute i skolor och daghem samt alla föräldrar för er stora hjälp. Att inte veta när man har närundervisning och när det är på distans, har varit en jobbig faktor både för hemmen och skolan. Vi inom SFP är glada att Mårtensdals bildningsrum behovsplan nu godkänts i nämnderna, men hoppas att Fastighetscentralen tar sitt ansvar att fixa det dåliga taket och att det inte görs på bekostnad av projektet i övrigt.

Inom SFP är vi mycket oroliga angående äldreboende för den svenskspråkiga befolkningen. Vi väntar med spänning på den utredning som skall bli klar 2021. Vanda skall även göras attraktiv även för svenskspråkiga och stadens marknadsföring borde förbättras på den punkten. Det talas om att Vanda är en tvåspråkig stad, vilket det är, men det borde även synas ännu mer utanför Vandas gränser.

Vi jobbar vidare tillsammans mot ett ännu bättre Vanda.

Kiitos, tack!

Jenni Chen

TALOUS JA TYÖLLISYYS

Kaupunki pyrkii ensisijaisesti pitämään ylläpitämään peruspalvelut laadukkaana. Sosiaali- ja terveyspalveluiden, koulutuksen sekä muiden lakisääteisten palvelujen laatu ei saa heiketä säästötoimenpiteiden takia.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Korona on kasvattanut terveydenhuollon sähköistä asiointia merkittävästi. Kaupunki pitää huolen, että sähköisen asioinnin tarvikkeet ja laitteet pystyvät kattamaan kysyntää, ja varaa tarpeeksi rahaa uusien laitteiden ja tietojärjestelmien. Terveystestä ei pidä säästää.

Hoivakotien vanhuksista pidetään huolta varmistamalla lääkitysten saatavuus, hoitajien riittävyys sekä järjestelmällä riittävät ulkoilumahdollisuudet.

KASVATUS JA OPPIMINEN

Koulutuksessa otetaan huomioon monikielisyys, oppimisvaikeuksista kärsivät lapset sekä aikuisten uudelleen koulutus. S2:n eli monikielisten lasten suomenkielen tukeminen heti alakoulusta auttaa koulupudokkaiden ehkäisemisessä.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kaupunki pyrkii rakentamaan tiiviisti junaraideyhteyteen ja julkisten liikenneyhteyksien varteen. Rakentamisessa otetaan huomioon monipuolinen asumiskanta, perhekuntien koko ja inhimillisen elämisen tarpeet. On tärkeää, että palvelut rakennetaan samalla aikataululla kuin alueelle muuttavat asukkaat. Aukkaiden ei pidä ajaa kauas kotikylästä palveluita avaamaan.

KAUPUNKIKULTTUURI

Kulttuuritarjonnalla ja ehkäisevällä nuorisotyöllä voidaan ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä yhteenkuuluvuudentunnetta. Kaupunki ylläpitää elinvoimaa ja pitovoimaa panostamalla ympäristön monipuolisuuteen, erityisesti uusien ulkoilu- ja liikuntapuistojen, leikkipuistojen ja pyöräilyreittien rakentaminen ja entisten korjaaminen riittävillä resursseilla on tärkeää.

Hyvä kaupunki rakentuu tasapainoisesta kokonaisuudesta, jossa mittarina on palveluiden saatavuus, hoidolle pääsemisen nopeus, ulkoilureitit, liikunnan ja kulttuurin tarjonta. Se edellyttää kaikkien yhteistyötä eikä vastakkain asettelua.

13 §

Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvata mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta

VD/2646/00.02.00.03/2021

HP/JH/KN/LS

Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattien valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmä jättivät seuraavan työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Turvataan mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta.

Vantaa on viime vuosina harppauksin parantanut sisäilmaongelmiin puuttumista. Kaupungin sisäilmaprosesseja on kehitetty tutkimuksien, suunnittelun ja korjausten osalta. Myös viestintään ja tietojen avoimeen saatavuuteen on panostettu lisäresursseja.

Sisäilma-asioissa tärkeää on luotettava ja ymmärrettävä tiedotus sekä hyvä vuorovaikutus eri osapuolien kesken. Sisäilmatutkimusraportit ovat julkisia dokumentteja. Kaikilla tulee olla oikeus tutustua näihin dokumentteihin maksutta. Pidämme hyvänä käytäntönä sitä, että kaikki uudet sisäilmatutkimusraportit lisätään aina kaupungin nettisivuille.

Kun raportteja julkaistaan verkossa, raporttien tulee olla tietosuojamääräysten mukaisia. Tietosuojalain mukaan verkossa ei saa julkaista ihmisten henkilötietoja ja terveystietoja. Nämä seikat huomioidaan uusien raporttien valmistelussa niin, etteivät raportit vaadi erillistä tietosuojalain mukaista käsittelyä.

Myös vanhat raportit on pyydettyäessä mahdollisuus saada tutustuttavaksi. Vanhojen raporttien haasteena on se, ettei niitä ole laadittu suoraan tietosuojalain mukaisiksi. Tämän vuoksi raportit vaativat aina ennen luovutusta tietosuojalain mukaisen arvion ja käsittelyn.

Vanhojen raporttien käsittely ei ole resurssiongelma, kun kyse on yksittäisistä ja selkeästi rajatuista tietopyynnöistä. Ongelmia kohdataan, jos joku tekee tietopyyntöjä sadoista raporteista. Tällöin raporttien tietosuojalain mukainen tarkastus vaatii kaupungin sisäilma-asiantuntijoilta kuukausien työn. Henkilöstöresurssit ovat pois akuuttien sisäilmatutkimusten tekemisestä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut pidämme tärkeänä, että julkisiin tutkimusraportteihin tutustuminen on mahdollista ja maksutonta.

Toisaalta emme halua, että kaupungin sisäilma-asiantuntijoiden työaika menee kuukausien edestä vanhojen raporttien tietosuojalain mukaiseen käsittelyyn massiivisten tietopyyntöjen seurauksena. Työn painopisteen tulee olla akuuttien sisäilmaongelmien ratkaisemisessa.

Esitämme ratkaisuna, että kaikkiin alkuperäisiin asiakirjoihin olisi mahdollisuus tutustua kaupungin tiloissa varaamalla aika etukäteen. Näin turvattaisiin laajojen tietopyyntöjen tapauksessa sekä maksuton tiedonsaantioikeus että sisäilma-asiantuntijoiden mahdollisuus keskittyä työssään sisäilmaongelmien ratkaisemiseen.”

Kaupunginvaltuusto 8.3.2021 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue teettää konsulttitöinä vuosittain kymmeniä tutkimusraportteja, joiden tarkoituksena on kartoittaa kaupungin omistamien rakennusten kuntoa ja sisäilmaolosuhteita. Raportit ovat pääosin julkisia. Kaupunki julkaisee osan raporteista verkkosivuillaan, minkä lisäksi kenellä tahansa on oikeus asiakirjapyyntöön perusteella saada asiakirja, ellei se sisällä lain mukaan salassa pidettävää tietoa. Mikäli asiakirja on osittain salassa pidettävä, kaupungilla on velvollisuus toimittaa se pyytäjälle siten peitettynä, ettei salassapito vaarannu mutta toisaalta turvaten asiakirjajulkisuuden periaatteen toteutumisen mahdollisimman laajasti.

Asiakirjajulkisuudesta ja yleisimmistä salassapitoperusteista säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (jatkossa julkisuuslaki). Sisäilmaolosuhteisiin liittyvien tutkimusraporttien sisältämät salassa pidettävät tiedot ovat tyypillisesti joko rakennusten turvajärjestelyihin ja väestönsuojeluun liittyviä tietoja (julkisuuslaki 24 § mom. 1 kohdat 7 ja 8) tai yksittäisen henkilön terveystietoja (julkisuuslaki 24 § mom. 1 kohta 25). Raporteissa olevat terveystiedot liittyvät tilanteisiin, joissa tutkimuksen kohteena olevassa kiinteistössä on todettu sisäilmaoireilua, jota raportissa kuvataan. Oireilu tietyssä rakennuksessa tai edes tietyssä tilassa ei automaattisesti ole salassa pidettävää tietoa. Jos oireiden ilmenemispaiikka on kuitenkin rajattu siten, että oireilu on yhdistettävissä yksittäiseen henkilöön, kyse on julkisuuslain nojalla salassa pidettävästä terveystiedosta.

Vantaan kaupunki ei ole tehnyt linjausta sisäilmatutkimusraportteihin liittyvien asiakirjapyyntöjen maksullisuudesta, vaan näihin liittyvissä asiakirjapyyntöissä noudatetaan samoja periaatteita kuin kaikissa muissakin kaupungille tulevista asiakirjapyyntöissä. Tavanomaiset asiakirjapyyntö toimitetaan aina veloitusetta. Kaupunginhallitus on kuitenkin tehnyt 26.3.2015 § 54 päätöksen, jonka mukaan erityisiä toimenpiteitä vaativasta asiakirjapyyntöstä veloitetaan tiedon esille hakemisesta sekä salaisten osien tarkastamisesta tai poistamisesta 50 euroa jokaiselta alkavalta tunnilta asiakirjapyyntöä käsittelevän työmäärän mukaan. Sisäilmatutkimusraportteihin kohdistuvat maksulliset tietopyynnot koskevat tyypillisesti useita, jopa kymmeniä raportteja, joiden käsittely vaatii päivien työn. Maksullisuuden arvioinnissa huomioidaan pyydettävien raporttien lukumäärän lisäksi niiden sivumäärä, joka vaihtelee kymmenistä satoihin sivuihin.

Kaupunki ei voi antaa kuntalaisille mahdollisuutta tutustua omissa tiloissaan alkuperäisiin raporteihin, jos niihin sisältyy julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä tietoja. Julkisuuslain mukainen salassapitovelvoite esimerkiksi terveystietojen kohdalla ei ole riippuvainen siitä, millä tavalla tiedot toimitetaan. Mahdollisuus tutustua asiakirjoihin kaupungin tiloissa ei siis poistaisi kaupungilta velvoitetta varmistua asiakirjojen tietosuojasta ennen niiden luovuttamista nähtäville. Näin ollen ehdotus ei vähentäisi sitä työtä, joka asiakirjojen etsimiseen ja salassa pidettävien tietojen peittämiseen menee.

Eniten salassa pidettäviä terveystietoja on vanhoissa sisäilmaraporteissa, koska tietosuojaan ei ole raporttia tehdessä kiinnitetty riittävästi huomiota. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvä lainsäädäntö on viime vuosina muuttunut ja tietoisuus henkilötietojen suojauksen vaatimuksista on kasvanut. Kaupunkiympäristön toimiala toimii jatkossa siten, että arkaluontoiset henkilötiedot eriytetään niin, että dokumentteja voidaan luovuttaa tiedostoja erikseen käsittelemättä. Kun raportit laaditaan alusta alkaen siten, että ne eivät sisällä yksilöitävissä olevia terveystietoja, kaupunki voi entistä avoimemmin julkaista

niitä verkossa. Samalla tietopyyntöjen käsittely helpottuu ja maksullisten tietopyyntöjen osuus vähenee entisestään. Kaupunkiympäristön toimiala soveltaa laskutettavan tietopyynnön vaatimaa työmäärää vanhojen sisäilmaraporttien osalta siirtymäkaudella siten, että laskutusperusteeksi ei riitä muutaman tunnin työ, vaan vasta noin yhden kokonaisen työpäivän kestävä tietopyyntöön vastaaminen käynnistää laskutuksen. Tällä tavoin toimimalla pystytään turvaamaan yksittäisten raporttien toimittaminen maksutta. Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii jatkossa siitä, että julkisuuslain mukaista yhden kuukauden määräaikaa noudatetaan tietopyyntöihin vastaamisessa.

Jatkossa sisäilmatiedotteista tehdään aiempaa yksityiskohtaisempia ja kerrotaan aiempaa laajemmin tutkimustuloksista ja löydöksistä.

Kaupunginhallitus 12.4.2021 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa aloitteen allekirjoittaneille valtuutetuille toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi toimialan vastausta seuraavasti:

Viidennen kappaleen loppuun lisättiin seuraavat virkkeet:

"Kaupunkiympäristön toimiala soveltaa laskutettavan tietopyynnön vaatimaa työmäärää vanhojen sisäilmaraporttien osalta siirtymäkaudella siten, että laskutusperusteeksi ei riitä muutaman tunnin työ, vaan vasta noin yhden kokonaisen työpäivän kestävä tietopyyntöön vastaaminen käynnistää laskutuksen. Tällä tavoin toimimalla pystytään turvaamaan yksittäisten raporttien toimittaminen maksutta.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii jatkossa siitä, että julkisuuslain mukaista yhden kuukauden määräaikaa noudatetaan tietopyyntöihin vastaamisessa."

Vastauksen loppuun lisättiin seuraava virke:

"Jatkossa sisäilmatiedotteista tehdään aiempaa yksityiskohtaisempia ja kerrotaan aiempaa laajemmin tutkimustuloksista ja löydöksistä."

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuma, johon perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

Jatkossa kaikki tutkimustulokset ja mittaukset, jotka eivät ole ristiriidassa tietosuojalain kanssa, tulee julkistaa kaupungin nettisivuilla. Tietosuoja koskee vain tiettyyn henkilöön yhdistettävissä olevia henkilötietoja eikä näin ollen rakennukseen liittyviä oiretietoja. Tiedonkulun parantamiseksi ja luottamuksen saavuttamiseksi kaupungin sivuilla on hyvä olla sisäilmatutkimukset, oirekyselyjen ja -seurannan tulokset, tarkastuspöytäkirjat ja korjauskehotukset sekä korjausten dokumentointi. Muistutamme myös, että valmiista tiedostoista tai niiden vähäisestä käsittelystä ei saa julkisuuslain mukaan pyytää maksua. Kustannustehokkainta on, kun kaikki dokumentit ovat netissä.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhaku: 2. Valituskielto

Liite:

- allekirjoitettu Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattien valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvataan mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta

Lisätiedot:

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Turvataan mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta Vantaa on viime vuosina harppauksin parantanut sisäilmaongelmiin puuttumista. Kaupungin sisäilmaprosesseja on kehitetty tutkimuksien, suunnittelun ja korjausten osalta. Myös viestintään ja tietojen avoimeen saatavuuteen on panostettu lisäresursseja. Sisäilma-asioissa tärkeää on luotettava ja ymmärrettävä tiedotus sekä hyvä vuorovaikutus eri osapuolien kesken. Sisäilmatutkimusraportit ovat julkisia dokumentteja. Kaikilla tulee olla oikeus tutustua näihin dokumentteihin maksutta. Pidämme hyvänä käytäntönä sitä, että kaikki uudet sisäilmatutkimusraportit lisätään aina kaupungin nettisivuille. Kun raportteja julkaistaan verkossa, raporttien tulee olla tietosuojamääräysten mukaisia. Tietosuojalain mukaan verkossa ei saa julkaista ihmisten henkilötietoja ja terveystietoja. Nämä seikat huomioidaan uusien raporttien valmistelussa niin, etteivät raportit vaadi erillistä tietosuojalain mukaista käsittelyä. Myös vanhat raportit on pyydettyäessä mahdollisuus saada tutustuttavaksi. Vanhojen raporttien haasteena on se, ettei niitä ole laadittu suoraan tietosuojalain mukaisiksi. Tämän vuoksi raportit vaativat aina ennen luovutusta tietosuojalain mukaisen arvion ja käsittelyn. Vanhojen raporttien käsittely ei ole resurssiongelma, kun kyse on yksittäisistä ja selkeästi rajatuista tietopyynnöistä. Ongelmia kohdataan, jos joku tekee tietopyyntöjä sadoista raporteista. Tällöin raporttien tietosuojalain mukainen tarkastus vaatii kaupungin sisäilma-asiantuntijoilta kuukausien työn. Henkilöstöresurssit ovat pois akuuttien sisäilmatutkimusten tekemisestä. Me allekirjoittaneet valtuutetut pidämme tärkeänä, että julkisiin tutkimusraportteihin tutustuminen on mahdollista ja maksutonta.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Kokoomuksen valtuustoryhmä</i> <i>Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä</i> <i>Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp</i> <i>Keskustan valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u>

Toisaalta emme halua, että kaupungin sisäilma-
asiantuntijoiden työaikaa menee kuukausien
edestä vanhojen raporttien tietosuojalain
mukaiseen käsittelyyn massiivisten tietopyyntöjen
seurauksena. Työn painopisteen tulee olla
akuuttien sisäilmaongelmien ratkaisemisessa.

Esitämme ratkaisuna, että kaikkiin alkuperäisiin
asiakirjoihin olisi mahdollisuus tutustua kaupungin
tiloissa varaamalla aika etukäteen. Näin
turvattaisiin laajojen tietopyyntöjen tapauksessa
sekä maksuton tiedonsaantioikeus että sisäilma-
asiantuntijoiden mahdollisuus keskittyä työssään
sisäilmaongelmien ratkaisemiseen.

8.3.2021

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä

14 §

Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta

VD/2603/00.02.00.03/2021

HP/JH/KN/LS

Vihreä valtuustoryhmä sekä 5 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta.

Vantaan kaupunki on ilmoittanut ryhtyvänsä veloittamaan käsittelymaksun (50 e/alkava tunti) rakennusten kuntoraportteja tilaavilta kuntalaisilta. Maksullisuutta perustellaan julkisuuslain perusteella salassa pidettävän tiedon raporteista poistamisesta aiheutuvalla työllä. Esimerkiksi yhden kuntoraportin tilaamisen hinnaksi oli ilmoitettu noin kolmen tunnin työ, 150 euroa.

Kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, teknisessä lautakunnassa ja sisäilma-asioiden neuvottelukunnassa on käyty keskustelua rakennusten kuntotietojen julkisuudesta jo pitkään. Kaupunki on vakuuttanut, että sisäilmaa koskevien tietojen jakamisessa pyritään suurimpaan mahdolliseen lainsäädännön mahdollistamaan avoimuuteen.

Vanhempainyhdistyksillä ja kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus nähdä ja tutustua kuntoraportteihin ilman erikseen perittävää maksua. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on perusteltua, että rakennusten kuntotiedot ovat kaikkien kuntalaisten saatavissa riippumatta tulotasosta. Rakennusten kuntotietojen mahdollisimman avoin saatavuus edistää luottamusta.

Me aloitteen allekirjoittajat vaadimme, että kaupunki luopuu maksun perimisestä kuntoraporteista. Kuntotietojen maksullisuus on ristiriidassa avoimuuden periaatteen kanssa. Luottamuksen rakentaminen edellyttää avoimuutta.”

Kaupunginvaltuusto 8.3.2021 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue teettää konsulttitöinä vuosittain kymmeniä tutkimusraportteja, joiden tarkoituksena on kartoittaa kaupungin omistamien rakennusten kuntoa ja sisäilmaolosuhteita. Raportit ovat pääosin julkisia. Kaupunki julkaisee osan raporteista verkkosivuillaan, minkä lisäksi kenellä tahansa on oikeus asiakirjapyyntö perusteella saada asiakirja, ellei se sisällä lain mukaan salassa pidettävää tietoa. Mikäli asiakirja on osittain salassa pidettävä, kaupungilla on velvollisuus toimittaa se pyytäjälle siten peitettyinä, ettei salassapito vaarannu mutta toisaalta turvaten asiakirjajulkisuuden periaatteen toteutumisen mahdollisimman laajasti.

Asiakirjajulkisuudesta ja yleisimmistä salassapitoperusteista säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (jatkossa julkisuuslaki). Sisäilmaolosuhteisiin liittyvien tutkimusraporttien sisältämät salassa pidettävät tiedot ovat tyypillisesti joko rakennusten turvajärjestelyihin ja väestönsuojeluun

liittyviä tietoja (julkisuuslaki 24 § mom. 1 kohdat 7 ja 8) tai yksittäisen henkilön terveystietoja (julkisuuslaki 24 § mom. 1 kohta 25). Raporteissa olevat terveystiedot liittyvät tilanteisiin, joissa tutkimuksen kohteena olevassa kiinteistössä on todettu sisäilmaoireilua, jota raportissa kuvataan. Oireilu tiettyssä rakennuksessa tai edes tiettyssä tilassa ei automaattisesti ole salassa pidettävää tietoa. Jos oireiden ilmenemispaiikka on kuitenkin rajattu siten, että oireilu on yhdistettävissä yksittäiseen henkilöön, kyse on julkisuuslain nojalla salassa pidettävästä terveystiedosta.

Vantaan kaupunki ei ole tehnyt linjausta sisäilmatutkimusraportteihin liittyvien asiakirjapyyntöjen maksullisuudesta, vaan näihin liittyvissä asiakirjapyyntöissä noudatetaan samoja periaatteita kuin kaikissa muissakin kaupungille tulevissa asiakirjapyyntöissä. Tavanomaiset asiakirjapyyntöt toimitetaan aina veloituksetta. Kaupunginhallitus on kuitenkin tehnyt 26.3.2015 § 54 päätöksen, jonka mukaan erityisiä toimenpiteitä vaativasta asiakirjapyyntöstä veloitetaan tiedon esille hakemisesta sekä salaisten osien tarkastamisesta tai poistamisesta 50 euroa jokaiselta alkavalta tunnilta asiakirjapyyntöä käsittelemään kuluvaan työmäärän mukaan. Kaupunginhallituksen päätös ei erittele maksullisuutta asiakirjan sisällön mukaan eikä se olisi tarkoituksenmukaista. Kaupungin toiminnan läpinäkyvyyden kannalta ja julkisuusperiaatteen toteutumisen turvaamiseksi on tärkeää, että julkisiin asiakirjoihin kohdistuvia asiakirjapyyntöjä käsitellään samojen periaatteiden mukaisesti riippumatta asiakirjojen sisällöstä. Kaupungin tulee aina pyrkiä toiminnassaan avoimuuteen – ei vain sisäilma-asioissa.

Kaikista asiakirjapyyntöistä ei siis veloiteta, vaan ainoastaan niistä, jotka vaativat tavanomaista enemmän työtä tai ovat poikkeuksellisen laajoja. Maksulliset sisäilmatutkimusraportteihin kohdistuvat tietopyynnot koskevat tyypillisesti useita, jopa kymmeniä raportteja, joiden käsittely vaatii päivien työn. Maksullisuuden arvioinnissa huomioidaan pyydettyjen raporttien lukumäärän lisäksi niiden sivumäärä, joka vaihtelee kymmenistä satoihin sivuihin.

Erityisesti oiretietojen peittäminen vaatii harkintaa ja tasapainottelua liittyen siihen, miten parhaiten turvataan asiakirjajulkisuus vaarantamatta yksityishenkilöiden tietosuojaa. Koska työ edellyttää sekä raporttien sisällön ymmärtämistä että tietosuojalainsäädännön ja julkisuuslain tuntemusta, salassa pidettävien tietojen peittäminen tehdään tällä hetkellä aina kaupunkiympäristön toimialan omana työnä.

Tyypillisesti eniten salassa pidettäviä terveystietoja on vanhoissa sisäilmaraporteissa, koska tietosuojaan ei ole raporttia tehdessä kiinnitetty riittävästi huomiota. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvä lainsäädäntö on viime vuosina muuttunut ja tietoisuus henkilötietojen suojauksen vaatimuksista on kasvanut. Kaupunkiympäristön toimiala toimii jatkossa siten, että arkaluontoiset henkilötiedot eriytetään niin, että dokumentteja voidaan luovuttaa tiedostoja erikseen käsittelemättä. Kun raportit laaditaan alusta alkaen siten, että ne eivät sisällä yksilöitävissä olevia terveystietoja, kaupunki voi entistä avoimemmin julkaista niitä verkossa. Samalla tietopyyntöjen käsittely helpottuu ja maksullisten tietopyyntöjen osuus vähenee entisestään. Kaupunkiympäristön toimiala soveltaa laskutettavan tietopyyntöä vaatimaa työmäärää vanhojen sisäilmaraporttien osalta siirtymäkaudella siten, että laskutusperusteeksi ei riitä muutaman tunnin työ, vaan vasta noin yhden kokonaisen työpäivän kestävä tietopyyntöön vastaaminen käynnistää laskutuksen. Tällä tavoin toimimalla pystytään turvaamaan yksittäisten raporttien toimittaminen maksutta. Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii jatkossa siitä, että julkisuuslain mukaista yhden kuukauden määräaikaa noudatetaan tietopyyntöihin vastaamisessa.

Jatkossa sisäilmatiedotteista tehdään aiempaa yksityiskohtaisempia ja kerrotaan aiempaa laajemmin tutkimustuloksista ja löydöksistä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa vihreälle valtuustoryhmälle ja 5 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi toimialan vastausta seuraavasti:

Viidennen kappaleen loppuun lisättiin seuraavat virkkeet:

"Kaupunkiympäristön toimiala soveltaa laskutettavan tietopyynnön vaatimaa työmäärää vanhojen sisäilmaraporttien osalta siirtymäkaudella siten, että laskutusperusteeksi ei riitä muutaman tunnin työ, vaan vasta noin yhden kokonaisen työpäivän kestävä tietopyyntöön vastaaminen käynnistää laskutuksen. Tällä tavoin toimimalla pystytään turvaamaan yksittäisten raporttien toimittaminen maksutta.

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii jatkossa siitä, että julkisuuslain mukaista yhden kuukauden määräaikaa noudatetaan tietopyyntöihin vastaamisessa."

Vastauksen loppuun lisättiin seuraava virke:

"Jatkossa sisäilmatiedotteista tehdään aiempaa yksityiskohtaisempia ja kerrotaan aiempaa laajemmin tutkimustuloksista ja löydöksistä."

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuma, johon perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

Jatkossa kaikki tutkimustulokset ja mittaukset, jotka eivät ole ristiriidassa tietosuojalain kanssa, tulee julkistaa kaupungin nettisivuilla. Tietosuoja koskee vain tiettyyn henkilöön yhdistettävissä olevia henkilötietoja eikä näin ollen rakennukseen liittyviä oiretietoja. Tiedonkulun parantamiseksi ja luottamuksen saavuttamiseksi kaupungin sivuilla on hyvä olla sisäilmatutkimukset, oirekyselyjen ja -seurannan tulokset, tarkastuspöytäkirjat ja korjauskehotukset sekä korjausten dokumentointi. Muistutamme myös, että valmiista tiedostoista tai niiden vähäisestä käsittelystä ei saa julkisuuslain mukaan pyytää maksua. Kustannustehokkainta on, kun kaikki dokumentit ovat netissä.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginvaltuuston jäsen Anniina Kostilainen esitti jäsen Sirpa Kauppisen kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 47 jaa-ääntä, 18 ei-ääntä ja yksi tyhjä ääni, yhden valtuutetun ollessa poissa äänestyksestä, joten puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraava vihreiden valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma, johon valtuutetut Jari Jääskeläinen, Tiina Tuomela ja Tanja Vahvelainen sekä perussuomalaisten valtuustoryhmä yhtyivät:

“Jatkossa kaikki tutkimustulokset ja mittaukset, jotka eivät ole ristiriidassa tietosuojalain kanssa, tulee julkistaa kaupungin nettisivuilla. Tietosuoja koskee vain tiettyyn henkilöön yhdistettävissä olevia henkilötietoja eikä näin ollen rakennukseen liittyviä oiretietoja. Tiedonkulun parantamiseksi ja luottamuksen saavuttamiseksi kaupungin sivuilla on hyvä olla sisäilmatutkimukset, oirekyselyjen ja -seurannan tulokset, tarkastuspöytäkirjat ja korjauskehotukset sekä korjausten dokumentointi. Muistutamme myös, että valmiista tiedostoista tai niiden vähäisestä käsittelystä ei saa julkisuuslain mukaan pyytää maksua. Kustannustehokkainta on, kun kaikki dokumentit ovat netissä.”

Liite:

- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloite rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta
- Äänestyspöytäkirja 10.5.2021 § 14

Muutoksenhaku: 2.Valituskielto

Lisätiedot:

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta Vantaan kaupunki on ilmoittanut ryhtyvänsä veloittamaan käsittelymaksun (50 e/alkava tunti) rakennusten kuntoraportteja tilaavilta kuntalaisilta. Maksullisuutta perustellaan julkisuuslain perusteella salassa pidettävän tiedon raporteista poistamisesta aiheutuvalle työlle. Esimerkiksi yhden kuntoraportin tilaamisen hinnaksi oli ilmoitettu noin kolmen tunnin työ, 150 euroa. Kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, teknisessä lautakunnassa ja sisäilma-asioiden neuvottelukunnassa on käyty keskustelua rakennusten kuntotietojen julkisuudesta jo pitkään. Kaupunki on vakuuttanut, että sisäilmaa koskevien tietojen jakamisessa pyritään suurimpaan mahdolliseen lainsäädännön mahdollistamaan avoimuuteen. Vanhempainyhdistyksillä ja kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus nähdä ja tutustua kuntoraportteihin ilman erikseen perittävää maksua. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on perusteltua, että rakennusten kuntotiedot ovat kaikkien kuntalaisten saatavissa riippumatta tulotasosta. Rakennusten kuntotietojen mahdollisimman avoin saatavuus edistää luottamusta. <u>Me aloitteen allekirjoittajat vaadimme, että kaupunki luopuu maksun perimisestä kuntoraporteista. Kuntotietojen maksullisuus on ristiriidassa avoimuuden periaatteen kanssa. Luottamuksen rakentaminen edellyttää avoimuutta</u> Vihreä valtuustoryhmä	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Vihreä valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Antero Eerola 2. Tiina Tuomela 3. Jari Jääskeläinen 4. Kai-Ari Lundell 5. Juha Hirvonen

Äänestys § 14

Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta.

JAA: Asian käsittelyn jatkaminen = 47

EI: Asian palauttaminen valmisteluun = 18

TYHJÄÄ = 1

POISSA = 1

Äänestysaika	Etunimi	Sukunimi	Äänestystulos
Nimenhuudolla	Faysal	Abdi	JAA
5.10.21 22:49:14	Siri	Ahokas	JAA
Nimenhuudolla	Pirjo	Ala-Kapee	JAA
5.10.21 22:48:34	Minna	Atiye	EI
5.10.21 22:48:27	Anssi	Aura	JAA
5.10.21 22:49:39	Timo	Auvinen	JAA
5.10.21 22:48:51	Jenni	Chen	EI
5.10.21 22:49:06	Jan	Edelmann	JAA
5.10.21 22:48:31	Antero	Eerola	EI
5.10.21 22:49:50	Tarja	Eklund	JAA
5.10.21 22:48:14	Jarno	Eskelinen	JAA
5.10.21 22:48:42	Pentti	Hakulinen	JAA
5.10.21 22:48:21	Jaana	Heiskanen	JAA
5.10.21 22:48:19	Juha	Hirvonen	JAA
5.10.21 22:49:26	Aadan	Ibrahim	JAA
5.10.21 22:48:26	Timo	Juurikkala	EI
5.10.21 22:48:25	Jouko	Jääskeläinen	JAA
5.10.21 22:48:47	Jari	Jääskeläinen	EI
Nimenhuudolla	Pietari	Jääskeläinen	JAA
5.10.21 22:48:43	Lauri	Kaira	JAA
5.10.21 22:48:37	Sami	Kanerva	JAA
5.10.21 22:49:12	Patrik	Karlsson	JAA
5.10.21 22:49:03	Mika	Kasonen	JAA
5.10.21 22:48:26	Ulla	Kaukola	JAA
5.10.21 22:48:30	Sirpa	Kauppinen	EI
Nimenhuudolla	Kimmo	Kiljunen	JAA
5.10.21 22:49:04	Otso	Kivimäki	JAA
Nimenhuudolla	Anniina	Kostilainen	EI
5.10.21 22:48:46	Minna	Kuusela	EI
5.10.21 22:48:19	Sirkka-Liisa	Kähärä	JAA
5.10.21 22:48:20	Niilo	Kärki	EI

5.10.21 22:49:07	Päivi	Laakso	JAA
5.10.21 22:52:11	Paula	Lehmuskallio	JAA
5.10.21 22:48:16	Janne	Leppänen	JAA
5.10.21 22:48:48	Pirkko	Letto	JAA
5.10.21 22:48:43	Eija	Liinakoski	EI
5.10.21 22:48:55	Salla	Lindblad-Palo	JAA
5.10.21 22:48:32	Antti	Lindtman	JAA
5.10.21 22:48:53	Joel	Linnainmäki	EI
5.10.21 22:48:48	Kai-Ari	Lundell	EI
5.10.21 22:49:13	Juha	Malmi	JAA
5.10.21 22:48:27	Sari	Multala	JAA
5.10.21 22:48:41	Tapani	Mäkinen	JAA
5.10.21 22:50:00	Jukka	Mölsä	JAA
	Mika	Niikko	POISSA
5.10.21 22:48:30	Vaula	Norrena	TYHJÄ
5.10.21 22:48:57	Lars	Norres	JAA
5.10.21 22:48:21	Carita	Orlando	JAA
Nimenhuudolla	Anitta	Orpana	JAA
5.10.21 22:48:14	Emmi	Pajunen	EI
5.10.21 22:51:02	Maarit	Raja-Aho	JAA
5.10.21 22:48:14	Maija	Rautavaara	EI
5.10.21 22:48:46	Sakari	Rokkanen	JAA
Nimenhuudolla	Eve	Rämö	EI
5.10.21 22:48:26	Minna	Räsänen	JAA
5.10.21 22:48:12	Jari	Sainio	JAA
Nimenhuudolla	Jussi	Saramo	JAA
5.10.21 22:48:46	Minttu	Sillanpää	JAA
5.10.21 22:48:26	Sveta	Silvennoinen-Hiisku	EI
5.10.21 22:48:20	Ranbir	Sodhi	JAA
5.10.21 22:48:35	Säde	Tahvanainen	JAA
5.10.21 22:48:24	Tiina	Tuomela	EI
5.10.21 22:48:42	Kati	Tyystjärvi	JAA
5.10.21 22:49:49	Tanja	Vahvelainen	EI
5.10.21 22:49:17	Markku	Weckman	JAA
5.10.21 22:48:56	Jussi	Vähäkangas	JAA
5.10.21 22:48:38	Stefan	Åstrand	JAA

15 §

Vastaus Antero Eerolan ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan liittyminen maailman ikäystävällisten kaupunkien verkostoon

VD/10579/00.02.00.03/2020

RÅ/AH

Antero Eerola sekä 26 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Ikäihmisten määrä Vantaalla kasvaa ripeää tahtia. Elokuussa julkaistun kaupungin väestöennusteen mukaan ikääntyvien osuuden kasvu on nopeampaa kuin muissa ikäryhmissä.

Seniorikansalaiset ovat yhteiskunnan voimavara. Samalla ikääntyneiden määrän kasvu asettaa vaatimuksia kaupungin yleiselle kehittämiselle, palveluille erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa, liikenteelle, asumiselle, kaavoitukselle, viestinnälle ja ikäihmisten järjestötoiminnan turvaamiselle.

Vantaan olisi syytä ryhtyä valmistelemaan liittymistä maailman laajuiseen ikäystävällisten kaupunkien verkostoon (englanniksi Age Friendly Cities). Suomen suurista kaupungeista Tampere on jo mukana verkostossa. Ikäystävällisten kaupunkien verkosto on Maailman terveysjärjestön WHO:n alainen ikäystävällisten kaupunkien, paikallisten hallintojen ja jäsenryhmien välinen verkosto, jossa on nykyisin mukana jo lähes tuhat jäsenyhteisöä ympäri maailmaa.

Hiljattain myös Keravan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt päätöksen verkostoon liittymisestä. Tulevassa sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa Vantaa ja Kerava muodostavat yhteisen sote-alueen. Näin ollen kaupungeille avautuu uusia yhteistyömahdollisuuksia myös ikäystävällisten ratkaisujen löytämisessä.

Liittymällä ikäystävällisten kaupunkien verkostoon Vantaalla on mahdollisuus oppia ja vaihtaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä muiden verkoston jäsenkaupunkien kanssa sekä nostaa Vantaan profilia senioriystävällisenä kaupunkina.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki tekee selvityksen liittymisestä ikäystävällisten kaupunkien ja kuntien (Age friendly cities) verkostoon ja esittää selvityksen perusteella jäsenhakemuksen verkostolle.”

Kaupunginvaltuusto 14.12.2020 § 18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Maailman terveysjärjestö WHO:n maailmanlaajuiseen ”Age-friendly Cities and Communities” -verkostoon kuuluu maailmanlaajuisesti yli 1000 kaupunkia yli 40 eri maasta. Suomen kaupungeista Verkostoon kuuluvat Tampere, Turku ja tiedossa on tällä hetkellä, että Espoossa on aloitettu liittymisprosessi verkostoon.

Vantaalla verkostoon liittymisen prosessi on käynnistynyt syyskuussa 2020, jolloin Vantaan vanhusneuvosto linjasi kokouksessaan, että verkostoon liittymistä lähdetään edistämään. Prosessi liittymisestä on edennyt niin, että Vantaan vanhusneuvoston sihteeri on esittänyt verkoston liittymistä Kaupunkikulttuurin toimialan johtoryhmässä 3.11.2020, joka puolsi kokouksessaan verkostoon liittymistä ja asian viemistä kaupungin johtoryhmän käsiteltäväksi. Kaupungin johtoryhmälle verkostoon liittymistä on esitelty 8.2.2021 pidetyssä kokouksessa, joka kannatti verkostoon liittymistä. Verkostoon liittymisestä lopullinen päätös tehdään kaupunginhallituksessa, jonka ajankohtaa ei ole vielä määritelty.

WHO:n ”age-friendly cities and communities” -verkostoon liittyminen vahvistaa strategista työtä ikäihmisten asemaan liittyvissä kysymyksissä ja verkoston avulla voidaan reflektoida muiden verkostoon kuuluvien kaupunkien toimintaa ja kehittää Vantaan kaupungin näköiseksi työksi. Verkostoon liittyminen on linjassa eri väestöryhmien parissa tehtävää globaalia työtä, josta esimerkkinä voidaan pitää Vantaan kaupungin liittymistä YK:n lastenrahasto UNICEF: in lapsiystävällinen kunta - verkostoon. WHO:n verkostoon liittymisen hyötyinä voi pitää myös YK:n agenda 2030- tavoitteiden edistämisen. Liittymisellä verkostoon voi katsoa olevan yhteys alustavasti seuraaviin Agenda2030 -tavoitteisiin:

Tavoite 3: Terveyttä ja hyvinvointia

Tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen

Tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt

tavoite 16: Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto

Ikäihmisten huomiointi on tärkeä kysymys ja ikäihmisten aseman eteen tehtävän työn tueksi tarvitaan verkostoja ja yhteistyötä. Kaupungin johtoryhmän kokouksessa 8.2.2021 pidettiin tärkeänä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa tehtävää yhteistyötä paikallisella tasolla, kun verkostoon liitytään. Mikäli kaupunginhallitus päättää, että Vantaan kaupunki liittyy WHO:n verkostoon, pyritään ensimmäisinä toimenpiteinä kartoittamaan yhteistyökumppanit sekä suuntaviivat ikäystävällisen kaupungin edistämiseksi ja muovaamaan tehtävän työn tueksi vaikuttavuuden arvioinnin työkalut.

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 17

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja 26 muulle aloitteen allekirjoittaneelle kaupunkikulttuurin toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 15

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 26 muun valtuutetun aloite Vantaan liittyminen maailman ikäystävällisten kaupunkien verkostoon

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

koordinaattori Kalle-Pekka Hietala, 040 141 8164, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan liittyminen maailman ikäystävällisten kaupunkien verkostoon Ikäihmisten määrä Vantaalla kasvaa ripeää tahtia. Elokuussa julkaistun kaupungin väestöennusteen mukaan ikääntyvien osuuden kasvu on nopeampaa kuin muissa ikäryhmissä. Seniorikansalaiset ovat yhteiskunnan voimavara. Samalla ikääntyneiden määrän kasvu asettaa vaatimuksia kaupungin yleiselle kehittämiselle, palveluille erityisesti sosiaali- ja terveystoimessa, liikenteelle, asumiselle, kaavoitukselle, viestinnälle ja ikäihmisten järjestötoiminnan turvaamiselle. Vantaan olisi syytä ryhtyä valmistelemaan liittymistä maailman laajuiseen ikäystävällisten kaupunkien verkostoon (englanniksi Age Friendly Cities). Suomen suurista kaupungeista Tampere on jo mukana verkostossa. Ikäystävällisten kaupunkien verkosto on Maailman terveysjärjestön WHO:n alainen ikäystävällisten kaupunkien, paikallisten hallintojen ja jäsenryhmien välinen verkosto, jossa on nykyisin mukana jo lähes tuhat jäsenyhteisöä ympäri maailmaa. Hiljattain myös Keravan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt päätöksen verkostoon liittymisestä. Tulevassa sosiaali- ja terveystoimien uudistuksessa Vantaa ja Kerava muodostavat yhteisen sote-alueen. Näin ollen kaupungeille avautuu uusia yhteistyömahdollisuuksia myös ikäystävällisten ratkaisujen löytämisessä. Liittymällä ikäystävällisten kaupunkien verkostoon Vantaalla on mahdollisuus oppia ja vaihtaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä muiden verkoston	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Antero Eerola (vas.)</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. <i>Tarja Eklund</i> 2. <i>Pirkko Letto</i> 3. <i>Tiina Tuomela</i> 4. <i>Kai-Ari Lundell</i> 5. <i>Ranbir Sodhi</i> 6. <i>Minna Kuusela</i> 7. <i>Tanja Vahvelainen</i> 8. <i>Eve Rämö</i> 9. <i>Jari Jääskeläinen</i> 10. <i>Nina Pispala (vas.)</i> 11. <i>Vaula Norrena</i> 12. <i>Jaana Heiskanen</i> 13. <i>Juha Malmi</i> 14. <i>Sveta Silvennoinen-Hiisku</i> 15. <i>Minna Atiye</i> 16. <i>Juha Hirvonen</i> 17. <i>Faysal Abdi</i> 18. <i>Kati Tyystjärvi</i> 19. <i>Emmi Pajunen</i> 20. <i>Jarno Eskelinen</i> 21. <i>Maija Rautavaara</i>

jäsenkaupunkien kanssa sekä nostaa Vantaan profiilia senioriystävällisenä kaupunkina. Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen: * Vantaan kaupunki tekee selvityksen liittymisestä ikäystävällisten kaupunkien ja kuntien (Age friendl cities) verkostoon ja esittää selvityksen perusteella jäsenhakemuksen verkostolle. Valtuuston kokouksessa 14.12.2020 Antero Eerola kaupunginvaltuutettu (vas.)	22 <i>Sirpa Siru Kauppinen</i> 23 <i>Jussi Vähäkangas</i> 24 <i>Jenni Chen</i> 25 <i>Salla Lindblad-Palo</i> 26 <i>Aadan Ibrahim</i>

16 §

Vastaus Antero Eerolan ja 14 muun valtuutetun aloitteeseen Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaamista koskien

VD/7808/00.02.00.03/2020

RÅ/MN/AH

Antero Eerolan sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan vammais- ja vanhuspalvelujohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen teki 27.5.2020 päätöksen lopettaa kaupungissa toimivan Marjatta-säätiön avustukset vanhusten päivätoiminnalle.

Kyse oli yksinäisyydestä sekä päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivien vanhusten avoimista kerhoista, Havukoskella toimivasta Havurastista ja Myyrmäellä toimivasta Myyrastista. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kokouksessaan 8.6.2020 äänin 8–5 olla käyttämättä otto-oikeuttaan asiassa. Näin viranhaltijapäätös jäi voimaan.

Vanhus- ja vammaispalvelujohtaja perusteli päätöstä sillä, että rastien toimintaa ei ole kilpailutettu. On kuitenkin erittäin kyseenalaista, onko Myyrastin ja Havurastin toiminnalle tarjolla vaihtoehtoja vapaasti kilpailuilla markkinoilla.

Lisäksi Marjatta-säätiö on useiden vuosien ajan saanut rastien toimintaan avustusta sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta. STEA on erityisen tarkka siitä, että avustuksia ei myönnetä markkinoilla toimiville tahoille. Tämäkin tosiasia on ristiriidassa kaupungin kovan päätöksen kanssa. Kaupunki ei myöskään ole ottanut kantaa tähän ristiriitaan. Siksi on jäänyt epäselväksi, oliko kilpailutuksen puutteeseen vetoaminen asianmukainen, tai edes lainmukainen peruste sopimuksen katkaisemiselle.

Matalan kynnyksen avoimina ja vapaamuotoisuuteen perustuvina kerhoina Myyrasti ja Havurasti ovat olleet tärkeä henkireikä monelle vaikeassa elämäntilanteessa olevalle seniorille.

Kaupunginvaltuuston keskusteluissa on ollut laajaa yksimielisyyttä siitä, että Myyrastin ja Havurastin toiminta on tärkeää. Myös tästä syystä Vantaan kaupungin on varmistettava niiden rahoitus vaihtoehtoisin keinoin tai turvattava muuten vastaavan toiminnan jatkuminen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet jatkaa Myyrastin ja Havurastin toiminnan avustamista ottaen huomioon, että markkinoilta on vaikea löytää vastaavaa toimintaa ja turvaa joka tapauksessa yksinäisyydestä, päihteistä ja mielenterveyden ongelmista kärsivien ikäihmisten matalan kynnyksen päivätoiminnan.”

Kaupunginvaltuusto 21.9.2020 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Antero Eerolan ja 14 muun valtuutetun allekirjoittamassa valtuustoaloitteessa esitetään, että Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet jatkaa Marjatta-Säätiö sr:n ylläpitämien Myyrastin ja Havurastin toiminnan avustamista.

Vapaa-ajan lautakunta myöntää vuosittain merkittävää yhteiskunnallista työtä tekevän toimijan avustusta (MYT) hyvinvointieroja kaventavaan toimintaan. Avustusta voivat saada vakiintuneet järjestöt, yhteisöt tai toimintaryhmät toimintaan, joka vahvistaa erityisen vaikuttavalla tavalla vantaalaisten hyvinvointia ja täydentää merkittäväällä tavalla kaupungin omaa palvelutuotantoa. Avustettavan toiminnan on oltava pääasiassa tiettyihin vantaalaisiin erityisryhmiin kohdistuvaa palvelutoimintaa. Toimijalla on oltava kaupungin tuen ohella omaa varainhankintaa tai muuta julkista rahoitusta sekä palkattua henkilökuntaa. Avustukset myönnetään harkinnan mukaan voimassa olevien avustusten myöntämisperiaatteiden mukaisesti.

Vuonna 2020 MYT-avustusta myönnettiin seitsemälle toimijalle yhteensä 581 000 euroa. Avustusta saivat Hakunilan kansainvälinen yhdistys ry (25 000 euroa), Monika-Naiset liitto ry (30 000 euroa), Nichearts ry (80 000 euroa), Punainen Risti, Nuorten turvatalo, Vantaa (195 000 euroa), Vantaan Icehearts ry (150 000 euroa), Vantaan Mielenterveysyhdistys Hyvät Tuulet ry (36 000 euroa) ja Vantaan Turvakoti ry (65 000 euroa).

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2021 talousarvion sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat 16.11.2020. Määrärahoissa lisättiin tukea merkittävää yhteiskunnallista työtä tekeville järjestöille 200 000 euroa.

Toiminta-avustusta on mahdollista hakea kirjallisesti ennakkona. Ennakkoavustus on 50 % edellisenä vuonna hakijalle myönnetystä avustuksesta. Marjatta-Säätiö sr on aiemmin saanut rahoitusta toimintaansa palvelun ostosopimukseen perustuen 200 000 euroa vuodessa Vantaan sosiaali- ja terveystoimelta. Vapaa-ajan lautakunta 8.12.2020 § 35 myönsi asukaspalvelujohtajan esityksestä Marjatta-Säätiö sr:lle ennakkoavustuksena 100 000 euroa merkittävää yhteiskunnallista työtä tekevän toimijan tukea vuoden 2021 avustusmäärärahoista. MYT-avustukset vuodelle 2021 ovat haettavissa 1.2.2021-1.3.2021. Muiden järjestöjen ja yhteisöjen tavoin Marjatta-Säätiö sr:llä on mahdollisuus hakea merkittävää yhteiskunnallista työtä tekevän toimijan avustusta hakuajan puitteissa.

Kaupunginhallitus 12.4.2021 § 17

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle sekä 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 14 muun valtuutetun aloite Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaaminen

Muutoksenhakuohje: 2. valituskielto

Lisätiedot:

yhteisöpäällikkö Marjo Nurminen, puh. 043 825 3315, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VALTUUSTOALOITTEET

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 21.9.2020

Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaaminen	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Havurastin ja Myyrastin toiminnan turvaaminen Vantaan vammais- ja vanhuspalvelujohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen teki 27.5.2020 päätöksen lopettaa kaupungissa toimivan Marjatta-säätiön avustukset vanhusten päivätoiminnalle. Kyse oli yksinäisyydestä sekä päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivien vanhusten avoimista kerhoista, Havukoskella toimivasta Havurastista ja Myyrmäellä toimivasta Myyrastista. Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kokouksessaan 8.6.2020 äänin 8-5 olla käyttämättä otto-oikeuttaan asiassa. Näin viranhaltijapäätös jäi voimaan. Vanhus- ja vammaispalvelujohtaja perusteli päätöstä sillä, että rastien toimintaa ei ole kilpailutettu. On kuitenkin erittäin kyseenalaista, onko Myyrastin ja Havurastin toiminnalle tarjolla vaihtoehtoja vapaasti kilpailuilla markkinoilla. Lisäksi Marjatta-säätiö on useiden vuosien ajan saanut rastien toimintaan avustusta sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA:lta. STEA on erityisen tarkka siitä, että avustuksia ei myönnetä markkinoilla toimiville tahoille. Tämäkin tosiasia on ristiriidassa kaupungin kovan päätöksen kanssa. Kaupunki ei myöskään ole ottanut kantaa tähän ristiriitaan. Siksi on jäänyt epäselväksi, oliko kilpailutuksen puutteeseen vetoaminen asianmukainen, tai edes lainmukainen peruste sopimuksen katkaisemiselle. Matalan kynnyksen avoimina ja vapaamuotoisuuteen perustuvina kerhoina Myyrasti ja Havurasti ovat olleet tärkeä henkireikä monelle vaikeassa elämäntilanteessa olevalle seniorille.	Aloitteen tekijän nimi: <i>Antero Eerola</i> Aloitteen allekirjoittajat: <i>Kati Tyystjärvi</i> <i>Niilo Kärki</i> <i>Chau Nguyen</i> <i>Jari Jääskeläinen</i> <i>Sirpa Siru Kauppinen</i> <i>Sveta Silvennoinen-Hiisku</i> <i>Jussi Saramo</i> <i>Tiina Tuomela</i> <i>Juha Malmi</i> <i>Maija Rautavaara</i> <i>Minna Kuusela</i> <i>Vaula Norrena</i> <i>Kai-Ari Lundell</i> <i>Jouko Jääskeläinen</i>

Kaupunginvaltuuston keskusteluissa on ollut laajaa yksimielisyyttä siitä, että Myyrastin ja Havurastin toiminta on tärkeää. Myös tästä syystä Vantaan kaupungin on varmistettava niiden rahoitus vaihtoehtoisin keinoin tai turvattava muuten vastaavan toiminnan jatkuminen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki selvittää mahdollisuudet jatkaa Myyrastin ja Havurastin toiminnan avustamista ottaen huomioon, että markkinoilta on vaikea löytää vastaavaa toimintaa ja turvaa joka tapauksessa yksinäisyydestä, päihteistä ja mielenterveyden ongelmista kärsivien ikäihmisten matalan kynnyksen päivätoiminnan.

Vantaalla 21.9.2020

Antero Eerola
kaupunginvaltuutettu (vas.)

17 §

Ulla Kaukolan ja 32 muun valtuutetun aloite monipuolinen ulkokuntoilupaikka Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen

VD/4966/00.02.00.03/2021

Ulla Kaukola sekä 32 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki rakentaa monipuolisen ulkokuntoilupaikan Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen.

Vihdintien länsipuolella asuu reilusti yli 10 000 kuntalaista, mutta alueelta puuttuu monipuolinen, laadukas ulkokuntoilupaikka. Korona-aika on saanut kuntalaiset liikkumaan ja pitämään huolta kunnostaan. Into jatkuu varmasti koronan jälkeenkin, mikäli siihen on mahdollisuudet. Lammaslammen alue on keskeinen ja sopiva paikka ulkokuntoilupaikalle. Tarve on erittäin suuri.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 17

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle vastattavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Ulla Kaukolan ja 32 muun valtuutetun aloite monipuolinen ulkokuntoilupaikka Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 10.5.2021	
Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Monipuolinen ulkokuntoilupaikka Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki rakentaa monipuolisen ulkokuntoilupaikan Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen. Vihdintien länsipuolella asuu reilusti yli 10 000 kuntalaista, mutta alueelta puuttuu monipuolinen, laadukas ulkokuntoilupaikka. Korona-aika on saanut kuntalaiset liikkumaan ja pitämään huolta kunnostaan. Into jatkuu varmasti koronan jälkeenkin, mikäli siihen on mahdollisuudet. Lammaslammen alue on keskeinen ja sopiva paikka ulkokuntoilupaikalle. Tarve on erittäin suuri. 10.5.2021	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Ulla Kaukola</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Alisa Pasanen 2. Jari Jääskeläinen 3. Jouko Jääskeläinen 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Tiina Tuomela 6. Juha Hirvonen 7. Minna Kuusela 8. Maarit Raja-Aho 9. Jaana Heiskanen 10. Tanja Vahvelainen 11. Tarja Eklund 12. Sirkka-Liisa Kähärä 13. Ranbir Sodhi 14. Faysal Abdi 15. Antero Eerola 16. Lauri Kaira 17. Siri Ahokas 18. Eve Rämö

	19. Minna Räsänen 20. Pirkko Letto 21. Kati Tyystjärvi 22. Anitta Orpana 23. Joel Linnainmäki 24. Juha Malmi 25. Jarno Eskelinen 26. Vaula Norrena 27. Päivi Laakso 28. Minttu Sillanpää 29. Jussi Saramo 30. Maija Rautavaara 31. Anniina Kostilainen 32. Paula Lehmuskallio

18 § **Jari Jääskeläisen ja 10 muun valtuutetun aloite asukasviihtyvyyden parantaminen
Peltolan koulun ja Lummetien alueella**

VD/4967/00.02.00.03/2021

Jari Jääskeläinen sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme Vantaan kaupungilta toimenpiteitä asukasviihtyvyyden parantamiseksi lähialueen asukkaille.

Alueen asukkaat kokevat alueen rauhattomaksi mopoilijoiden tultua keväällä harjoittamaan ”kiihdytyskilpailuja” yms. Ja nämä kokoontumiset kestävät aina syksyn liukkaisiin keleihin asti. Alueella liikkuu myös Peltolan koulun oppilaita, sekä myös pieniä lapsia, joita vanhemmat tuovat ja hakevat Peltolan päiväkodista. Joten vaaratilanteilta ei voida välttää.

Parkkialue on varmasti nuorille mielenkiintoisen oloinen ja siinä on mukava pujotella ja ”keulia” mopoilla, koska piha-alueella ei ole hidasteita tai mitään puomeja, jotka estäisivät häiritsevän ajelun. Myöskään Lummetien risteysalueen hidastetta ei koeta riittäväksi.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi toimiin, joilla parannetaan turvallisuutta ja alueen asukkaiden viihtyvyyttä.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 10 muun valtuutetun aloite asukasviihtyvyyden parantaminen Peltolan koulun ja Lummetien alueella

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Asukasviihtyvyyden parantaminen Peltolan koulun ja Lummetien alueella. <i>Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme Vantaan kaupungilta toimenpiteitä asukasviihtyvyyden parantamiseksi lähialueen asukkaille.</i> <i>Alueen asukkaat kokevat alueen rauhattomaksi mopoilijoiden tultua keväällä harjoittamaan ”kiihdytyskilpailuja” yms. Ja nämä kokoontumiset kestävät aina syksyn liukkaisiin keleihin asti. Alueella liikkuu myös Peltolan koulun oppilaita, sekä myös pieniä lapsia, joita vanhemmat tuovat ja hakevat Peltolan päiväkodista. Joten vaaratilanteilta ei voida välttyä.</i> Parkkialue on varmasti nuorille mielenkiintoisen oloinen ja siinä on mukava pujotella ja ”keulia” mopoilla, koska piha-alueella ei ole hidasteita tai mitään puomeja, jotka estäisivät häiritsevän ajelun. Myöskään Lummetien risteysalueen hidastetta ei koeta riittäväksi. Me allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi toimiin, joilla parannetaan turvallisuutta ja alueen asukkaiden viihtyvyyttä. <i>10.5.2021 Kaupunginvaltuuston kokous</i> <i>Jari Jääskeläinen</i>	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Juha Hirvonen 4. Sveta Silvennoinen-Hiisku 5. Tanja Vahvelainen 6. Antero Eerola 7. Emmi Pajunen 8. Kati Tyystjärvi 9. Minttu Sillanpää 10. Jussi Saramo 11.

19 § **Jari Jääskeläisen ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennuskohteissa panostettava harmaan talouden torjuntaan**

VD/4968/00.02.00.03/2021

Jari Jääskeläinen sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Harmaan taloudentorjunta on koronapandemian aikana vaikeutunut. Ja Helsingin kaupunki on kutsunut Rakennusteollisuus RT:n ja Rakennusliitto Ry:n yhteiseen torjuntakampanjaan, jossa jalkaudutaan kesän ja syksyn aikana yhteisille valvontakäynneille, jaetaan tietoa harmaan talouden uusista ilmenemismuodoista ja kehitetään kaupungin rakentamiseen liittyviä prosesseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki seuraa Helsingin esimerkkiä ja ottaa käyttöön saman käytännön.

Harmaa talous vie pohjaa rehelliseltä yritystoiminnalta, ja vääristää kilpailua, sekä vähentää kaupungin verotuloja.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 20 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennuskohteissa panostettava harmaan talouden torjuntaan

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan kaupungin rakennuskohteissa panostettava harmaan talouden torjuntaan. <i>Harmaan taloudentorjunta on koronapandemian aikana vaikeutunut. Ja Helsingin kaupunki on kutsunut Rakennusteollisuus RT:n ja Rakennusliitto Ry:n yhteiseen torjuntakampanjaan, jossa jalkaudutaan kesän ja syksyn aikana yhteisille valvontakäynneille, jaetaan tietoa harmaan talouden uusista ilmenemismuodoista ja kehitetään kaupungin rakentamiseen liittyviä prosesseja.</i> <i>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki seuraa Helsingin esimerkkiä ja ottaa käyttöön saman käytännön.</i> <i>Harmaa talous vie pohjaa rehelliseltä yritystoiminnalta, ja vääristää kilpailua, sekä vähentää kaupungin verotuloja.</i> 10.5.2021 Kaupunginvaltuuston kokous Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Juha Hirvonen 4. Minna Kuusela 5. Sveta Silvennoinen-Hiisku 6. Tanja Vahvelainen 7. Tarja Eklund 8. Antero Eerola 9. Minna Räsänen 10. Emmi Pajunen 11. Kati Tyystjärvi 12. Juha Malmi 13. Vaula Norrena 14. Minttu Sillanpää 15. Jussi Saramo 16. Jussi Vähäkangas 17. Minna Atiye 18. Maija Rautavaara 19. Anniina Kostilainen 20. Ulla Kaukola 21.

20 § **Jouko Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloite lasten kotihoidon tuen korottamisesta ja tuen maksuajan pidentämisestä**

VD/4978/00.02.00.03/2021

Jouko Jääskeläinen sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki on useammassa vaiheessa leikannut ja kaventanut lasten kotihoidon tuen Vantaa-lisää. Tällä hetkellä sitä maksetaan vain siihen asti, kun lapsi täyttää puolitoista vuotta.

Esitämme, että Vantaa korottaa ensi vuodelle tuen tälle vuodelle leikattua tasoa ja ulottaa sen koskemaan alle kaksivuotiaita lapsia.

Kotihoidon tuki ei passivoi vanhempia. Lapsia hoitavat äidit ja isät ovat usein juuri yhteiskunnan kaikkein aktiivisinta väkeä. He vain tarvitsevat erilaisia joustavia vaihtoehtoja lastensa hoidon järjestämisessä. Joskus siihen soveltuu parhaiten kotihoidon tuki, jolla voidaan maksaa myös muun kuin oman äidin tai isän suorittamaa hoitoa perheelle soveltuvimmalla tavalla.

Syrjäytymisvaarassa olevien maahanmuuttajien perheiden kohdalla on perusteltua samalla huolehtia oman ja suomen/ruotsin kielen oppimisesta ja työelämän valmiuksista.

Tutkimusta kotihoidon tuen vaikutuksista Vantaalla on tehty niukasti. On syytä tutkia tarkemmin tuen esitetyn korotuksen ja maksuajan pidennyksen vaikutuksia ja olla valmiita tuen jatkamiseen aina kolmeen ikävuoteen asti. Samalla on syytä keventää Vantaa-lisän saamisen ehtoa, että muita perheen lapsia ei saa olla kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa. Päättäjien tehtävänä on tukea perheiden valintoja, ei päättää niistä valmiiksi.”

Kaupunginvaltuusto 20.5.2021 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jouko Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloite lasten kotihoidon tuen korottamisesta ja tuen maksuajan pidentämisestä

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Aloite lasten kotihoidon tuen korottamisesta ja tuen maksuajan pidentämisestä Vantaan kaupunki on useammassa vaiheessa leikannut ja kaventanut lasten kotihoidon tuen Vantaa-lisää. Tällä hetkellä sitä maksetaan vain siihen asti, kun lapsi täyttää puolitoista vuotta. Esitämme, että Vantaa korottaa ensi vuodelle tuen tälle vuodelle leikattua tasoa ja ulottaa sen koskemaan alle kaksivuotiaita lapsia. Kotihoidon tuki ei passivoi vanhempia. Lapsia hoitavat äidit ja isät ovat usein juuri yhteiskunnan kaikkein aktiivisinta väkeä. He vain tarvitsevat erilaisia joustavia vaihtoehtoja lastensa hoidon järjestämisessä. Joskus siihen soveltuu parhaiten kotihoidon tuki, jolla voidaan maksaa myös muun kuin oman äidin tai isän suorittamaa hoitoa perheelle soveltuvimmalla tavalla. Syrjäytymisvaarassa olevien maahanmuuttajien perheiden kohdalla on perusteltua samalla huolehtia oman ja suomen/ruotsin kielen oppimisesta ja työelämän valmiuksista. Tutkimusta kotihoidon tuen vaikutuksista Vantaalla on tehty niukasti. On syytä tutkia tarkemmin tuen esitetyn korotuksen ja maksuajan pidennyksen vaikutuksia ja olla valmiita tuen jatkamiseen aina kolmeen ikävuoteen asti. Samalla on syytä keventää	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Jouko Jääskeläinen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Malmi 2. Tiina Tuomela 3. Pietari Jääskeläinen 4. Tanja Vahvelainen 5. Juha Hirvonen 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Eve Rämö 8. Minna Kela 9. Jari Jääskeläinen 10. Niilo Kärki 11. Emmi Pajunen 12. Minna Atiye 13. Vaula Norrena 14. Sveta Silvennoinen-Hiisku 15. Jussi Vähäkangas

Vantaa-lisän saamisen ehtoa, että muita perheen lapsia ei saa olla kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa. Päättäjien tehtävänä on tukea perheiden valintoja, ei päättää niistä valmiiksi. Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä <i>10.5.2021</i>	

21 § **Kimmo Kiljusen aloite Punakiventien koirapuiston siirtämiseksi kokonaan sopivampaan paikkaan tai vähintään pienentämiseksi alueen asukkaita häiritsevän toistuvan meluhaitan takia**

VD/4979/00.02.00.03/2021

Kimmo Kiljunen jätti seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kaupungilla on lakisääteinen vastuu ympäristöstään ja asukkaidensa hyvinvoinnista. Tästä säädetään monissa eri laeissa. Lisäksi kaupunki voi muun muassa onnistuneilla kaavoituspäätöksillä ja eri ryhmille tärkeiden harrastus-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintojen sijoittamisella vaikuttaa merkittävästi kaupunkiympäristöjen viihtyisyyteen ja asukkaiden hyvinvointiin. Erityisen tärkeää on asukkaiden kuuleminen toimintojen suunnittelussa ja valmistelussa kaikkien kannalta hyvien ratkaisujen saavuttamiseksi.

Punakiventien koirapuisto (os. Punakiventie 5) on alun perin tehty jo vuonna 1995, jolloin Kivistössä oli vain muutama tuhat asukasta ja huomattavasti vähemmän koiria kuin nykyisin. Tämän jälkeen koirapuistoa on huomattavasti laajennettu siten, että siinä on omat osastonsa eri kokoisille koirille. Koiria ulkoilutetaan puistossa aamuharhaisesta myöhäiseen iltaan, joskus jopa yöllä, mikä on erityisen häiritsevää.

Punakiventien koirapuisto sijaitsee pääosin vanhan omakotitaloalueen lähellä olevalla puistoksi asemakaavassa merkityllä alueella. Koirapuiston yhdellä sivulla on kerrostaloja. Kerrostalojen betoniseinät voimistavat kaikua, jolloin koirien äänekäs haukkuminen kuuluu häiritsevästi asuntojen pihoille ja sisälle. Lähimpään omakotitalotonttiin on koirapuiston laajennuksen jälkeen matkaa enää vain noin 13 metriä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Punakiventien koirapuisto siirrettäisiin kokonaan paremmin sopivaan paikkaan tai sitä pienennettäisiin huomattavasti, jolloin käyttömelu jakaantuisi tasaisemmin myös muualle. Alueen asukkaat ovat jo aikaisemminkin tuloksetta valittaneet Vantaan kaupungille Punakiventien koirapuiston meluhaitasta.

Omakotitaloasukkaat ovat kärsineet melusta useita vuosia, ja osa on jo sen takia joutunut luopumaan pitkäaikaisista kodeistaan ja muuttamaan rauhallisempaan paikkaan. Jotta kaikki asukkaat voisivat asua hyvässä sovussa omissa kodeissaan ja tutuissa ympäristöissään tulisi koirapuistoaluetta tarkastella uudelleen ja alueen asukkaita kuulla uudelleenjärjestelyjen valmistelussa. Kaupunki on asukkaitaan varten ja pienilläkin toimilla voi olla iso merkitys asukkaiden hyvinvoinnille.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Kimmo Kiljusen aloite Punakiventien koirapuiston siirtämiseksi kokonaan sopivampaan paikkaan tai vähintään pienentämiseksi alueen asukkaita häiritsevän toistuvan meluhaitan takia

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Punakiventien koirapuiston siirtämiseksi kokonaan sopivampaan paikkaan tai vähintään pienentämiseksi alueen asukkaita häiritsevän toistuvan meluhaitan takia Kaupungilla on lakisääteinen vastuu ympäristöstään ja asukkaidensa hyvinvoinnista. Tästä säädetään monissa eri laeissa. Lisäksi kaupunki voi muun muassa onnistuneilla kaavoituspäätöksillä ja eri ryhmille tärkeiden harrastus-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintojen sijoittamisella vaikuttaa merkittävästi kaupunkiympäristöjen viihtyisyyteen ja asukkaiden hyvinvointiin. Erityisen tärkeää on asukkaiden kuuleminen toimintojen suunnittelussa ja valmistelussa kaikkien kannalta hyvien ratkaisujen saavuttamiseksi. Punakiventien koirapuisto (os. Punakiventie 5) on alun perin tehty jo vuonna 1995, jolloin Kivistössä oli vain muutama tuhat asukasta ja huomattavasti vähemmän koiria kuin nykyisin. Tämän jälkeen koirapuistoa on huomattavasti laajennettu siten, että siinä on omat osastonsa eri kokoisille koirille. Koiria ulkoilutetaan puistossa aamuhäisestä myöhäiseen iltaan, joskus jopa yöllä, mikä on erityisen häiritsevää. Punakiventien koirapuisto sijaitsee pääosin vanhan omakotitaloalueen lähellä olevalla puistoksi asemakaavassa merkityllä alueella. Koirapuiston yhdellä sivulla on kerrostaloja. Kerrostalojen betoniseinät voimistavat kaikua, jolloin koirien äänekäs haukkuminen kuuluu häiritsevänä asuntojen pihaille ja sisälle. Lähimpään omakotitalotonttiin on koirapuiston laajennuksen jälkeen matkaa enää vain noin 13 metriä. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Punakiventien koirapuisto siirrettäisiin kokonaan paremmin sopivaan paikkaan tai sitä pienennettäisiin huomattavasti, jolloin käyttömelu jakaantuisi tasaisemmin myös muualle. Alueen asukkaat ovat jo aikaisemminkin tuloksetta valittaneet Vantaan kaupungille Punakiventien koirapuiston meluhaitasta.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Kimmo Kiljunen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. X 2. X 3. X 4. X 5. X 6. X

Omakotitaloasukkaat ovat kärsineet melusta useita vuosia, ja osa on jo sen takia joutunut luopumaan pitkäaikaisista kodeistaan ja muuttamaan rauhallisempaan paikkaan. Jotta kaikki asukkaat voisivat asua hyvässä sovussa omissa kodeissaan ja tutuissa ympäristöissään tulisi koirapuistoaluetta tarkastella uudelleen ja alueen asukkaita kuulla uudelleenjärjestelyjen valmistelussa. Kaupunki on asukkaitaan varten ja pienilläkin toimilla voi olla iso merkitys asukkaiden hyvinvoinnille. 10.5.2021 Kaupunginvaltuuston kokous Kimmo Kiljunen	

22 § **Sirpa Kauppisen ja 12 muun valtuutetun aloite ikäihmisten kuntoutuksesta**

VD/4980/00.02.00.03/2021

Sirpa Kauppinen sekä 12 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Ikäihmisten fysioterapialla saataisiin siirrettyä vuosilla kallista laitoshoidon heillä, joilla pää on kunnossa. Tästä on hyvin vaikuttavat tulokset Jyväskylän tutkimuksissa, joissa fysioterapeutti kävi kuntouttamassa kotona raihnaisuuden vuoksi laitokseen siirtymävaiheessa olevia ikäihmisiä.

Tutkimuksessa kuntoutettiin tarjoamalla kotiin säännöllistä fysioterapiaa. Eräsikin ikäihminen kuntoutui sienimetsään tilanteesta, jossa tuolista nouseminen oli vaikeaa ja näin laitokseen siirtyminen edessä. Tutkimuksessa taloudellisesti merkittävät säästöt saatiin sillä, että laitoshoidon tarve siirtyi vuosilla eteenpäin.

Esitämme, että kaupunki selvittää, miten voidaan ikäihmisten kuntouksella saada merkittäviä taloudellisia säästöjä siirtämällä laitoshoidon tarvetta. Samalla pidennetään itsenäistä ja omatoimista elämää.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 12 muun valtuutetun aloite ikäihmisten kuntoutuksesta

Valtuustoaloite ikäihmisten kuntoutuksesta	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Ikäihmisten fysioterapialla saataisiin siirrettyä vuosilla kallista laitoshoidon heillä, joilla pää on kunnossa. Tästä on hyvin vaikuttavat tulokset Jyväskylän tutkimuksissa, joissa fysioterapeutti kävi kuntouttamassa kotona raihnaisuuden vuoksi laitokseen siirtymävaiheessa olevia ikäihmisiä. Tutkimuksessa kuntoutettiin tarjoamalla kotiin säännöllistä fysioterapiaa. Eräsikin ikäihminen kuntoutui sienimetsään tilanteesta, jossa tuolista nouseminen oli vaikeaa ja näin laitokseen siirtyminen edessä. Tutkimuksessa taloudellisesti merkittävät säästöt saatiin sillä, että laitoshoidon tarve siirtyi vuosilla eteenpäin. Esitämme, että kaupunki selvittää, miten voidaan ikäihmisten kuntouksella saada merkittäviä taloudellisia säästöjä siirtämällä laitoshoidon tarvetta. Samalla pidennetään itsenäistä ja omatoimista elämää. <i>(Lisätietoa kuntoutustutkimuksesta Ylen sivuilla: https://yle.fi/uutiset/3-11514480)</i>	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Sirpa Siru Kauppinen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Sveta Silvennoinen-Hiisku 3. Eve Rämö 4. Tarja Eklund 5. Minna Kuusela 6. Jouko Jääskeläinen 7. Juha Malmi 8. Vaula Norrena 9. Juha Hirvonen 10. Jussi Vähäkangas 11. Maarit Raja-Aho 12. Jari Jääskeläinen

23 § Sirpa Kauppisen ja 3 muun valtuutetun aloite turvallisista pyöräparkeista

VD/4986/00.02.00.03/2021

Sirpa Kauppinen sekä 3 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Viime vuonna poliisin tietoon tuli 24 000 pyörävarkautta, ja vakuutusyhtiöille ilmoitettiin 20 900 varastettua pyörää. 2019 sai tietää 17 600:sta pyörävarkaudesta. Vantaalla anastetaan pyöriä asemien liityntäpysäköinnistä puhumattakaan kauppakeskuksen liepeiden pyöräparkeista.

Pyöräilyä vähentää se, että ei ole turvallisia pyöräparkkeja asemilla tai kauppakeskusten luona. Viime vuonna uusia pyöriä myytiin noin 337 000 kpl. Jos pyöräilyä halutaan tukea, pyöräparkit, joista varastaminen on vaikeaa ja riski jäädä kiinni korkea, ovat avainasemassa.

Rungosta lukittavia pyörätelineitä tulee lisätä. Kameroilla ei saisi olla nykyisen kaltaisia katvealueita. On aika selvittää myös voiko Vantaalla pyöräparkkeja toteuttaa esimerkiksi aidatulle tai valvotulle alueelle, jonne pääsee vain kameran kautta kuten esimerkiksi Ruotsin Lundin aseman pyöräparkissa.

Ehdotamme, että kaupunki tarkastelee tärkeimpien pyöräparkkien turvallisuutta kokonaisuutena ja ottaa mallia parhaista pyöräparkeista maailmalta.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 3 muun valtuutetun aloite turvallisista pyöräparkeista

Aloite turvallisista pyöräparkeista	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Viime vuonna poliisin tietoon tuli 24 000 pyörävarkautta, ja vakuutusyhtiöille ilmoitettiin 20 900 varastettua pyörää. 2019 sai tietää 17 600:sta pyörävarkaudesta. Vantaalla anastetaan pyöriä asemien liityntäpysäköinnistä puhumattakaan kauppakeskuksen liepeiden pyöräparkeista. Pyöräilyä vähentää se, että ei ole turvallisia pyöräparkkeja asemilla tai kauppakeskusten luona. Viime vuonna uusia pyöriä myytiin noin 337 000 kpl. Jos pyöräilyä halutaan tukea, pyöräparkit, joista varastaminen on vaikeaa ja riski jäädä kiinni korkea, ovat avainasemassa. Rungosta lukittavia pyörätelineitä tulee lisätä. Kameroilla ei saisi olla nykyisen kaltaisia katvealueita. On aika selvittää myös voiko Vantaalla pyöräparkkeja toteuttaa esimerkiksi aidatulle tai valvotulle alueelle, jonne pääsee vain kameran kautta kuten esimerkiksi Ruotsin Lundin aseman pyöräparkissa. Ehdotamme että kaupunki tarkastelee tärkeimpien pyöräparkkien turvallisuutta kokonaisuutena ja ottaa mallia parhaista pyöräparkeista maailmalta.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Sirpa Siru Kauppinen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sveta Silvennoinen-Hiisku 2. Tiina Tuomela 3. Vaula Norrena

24 §

Anssi Auran ja Minna Kuuselan sekä 18 muun valtuutetun aloite valtuustoaloitteiden esittelymahdollisuudesta

VD/4987/00.02.00.03/2021

Anssi Aura ja Minna Kuusela sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitämme, että valtuustoaloitteen tekeville varataan minuutin esittelymahdollisuus valtuuston kokouksessa ennen aloitteen jättöhetkeä. Kokouksiin luodaan oma asiakohda aloitteiden lyhyitä esittelyjä varten. Kohdasta voitaisiin rajata pois kommentointimahdollisuus. Tämän jälkeen on valtuutetuilla vielä oltava mahdollisuus allekirjoittaa kyseiset aloitteet.

Syy 1: Valtuustoaloitteet jäävät nyt usein sähköisen järjestelmän uumeniin, ja hyväkin aloite saattaa jäädä vahingossa tutustumatta, jos aloitteita on monia. Tämä saattaisi lisätä myös valtuutettujen myönteistä suhtautumista aloitteisiin yli puoluerajojen, kun asia kuvattaisiin vielä suullisesti. Joskus myös jää huomioimatta allekirjoitusten aikaraja, ja aloitteisiin tutustuminen sekä allekirjoittaminen jää vahingossa väliin.

Syy 2: Tälläkin hetkellä jätettäviä aloitteita ”mainostetaan” kokouksen eri puheenvuoroissa, enemmän tai vähemmän asiakohtiin liittyen. Tällainen oma esittelykohta vähentäisi painetta jännittäviin aasinsiltoihin toisten aiheiden lomassa.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Anssi Auran ja Minna Kuuselan ja 18 muun valtuutetun aloite valtuustoaloitteiden esittelymahdollisuudesta

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
VALTUUSTOALOITTEIDEN ESITTELYMAHDOLLISUUS Esitämme, että valtuustoaloitteen tekeville varataan minuutin esittelymahdollisuus valtuuston kokouksessa ennen aloitteen jättöhetkeä. Kokouksiin luodaan oma asiakohda aloitteiden lyhyitä esittelyjä varten. Kohdasta voitaisiin rajata pois kommentointimahdollisuus. Tämän jälkeen on valtuutetuilla vielä oltava mahdollisuus allekirjoittaa kyseiset aloitteet. Syy 1: Valtuustoaloitteet jäävät nyt usein sähköisen järjestelmän uumeniin, ja hyväkin aloite saattaa jäädä vahingossa tutustumatta, jos aloitteita on monia. Tämä saattaisi lisätä myös valtuutettujen myönteisestä suhtautumista aloitteisiin yli puoluerajojen, kun asia kuvattaisiin vielä suullisesti. Joskus myös jää huomioimatta allekirjoitusten aikaraja, ja aloitteisiin tutustuminen sekä allekirjoittaminen jää vahingossa väliin. Syy 2: Tälläkin hetkellä jätettäviä aloitteita "mainostetaan" kokouksen eri puheenvuoroissa, enemmän tai vähemmän asiakohdiin liittyen. Tällainen oma esittelykohta vähentäisi painetta jännittäviin aasinsiltoihin toisten aiheiden lomassa. Kaupunginvaltuuston kokous 10.5.2021 Anssi Aura (kok) Minna Kuusela (vihr)	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Anssi Aura Minna Kuusela <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sveta Silvennoinen-Hiisku 2. Sami Kanerva 3. Tiina Tuomela 4. Eve Rämö 5. Tapani Mäkinen 6. Ulla Kaukola 7. Tanja Vahvelainen 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Antero Eerola 10. Jari Jääskeläinen 11. Emmi Pajunen 12. Juha Hirvonen 13. Minna Atiye 14. Vaula Norrena 15. Minttu Sillanpää 16. Jussi Saramo 17. Jussi Vähäkangas 18. Anniina Kostilainen 19.

25 §

Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 10 muun valtuutetun aloite hidastetöyssy / suojatien korotus Vanha Kaarelantien suojatielle

VD/4989/00.02.00.03/2021

Sveta Silvennoinen-Hiisku sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vanha Kaarelantiellä ruotsalaisen koulun ja uusien kerrostalojen kohdalla sijaitsevalla suojatiellä kevyt liikenne on vilkastunut huomattavasti uusien talojen rakentamisen myötä. Suojatien tarkka sijainti on Helsingin ja Vantaan rajakylttien välissä.

Kyseisellä alueella liikkuu paljon lapsia, pyöräilijöitä, lenkkeilijöitä, sekä bussipysäkille ja Malminkartanon juna-asemalle kulkevia ihmisiä.

Suojatie sijaitsee suhteellisen vaarallisella tieosuudella. Erityisesti Helsingin suunnalta tulevat autoilijat kiihdyttävät liikenneympyrän jälkeen. Samalla tie kaartaa ja on olemassa korkea riski, että autoilijat eivät huomaa suojatietä ylittäviä ihmisiä. Autoliikenne on vilkas molempiin suuntiin, sekä aamun että illan aikoina.

Kevyen liikenteen turvallisuutta voi merkittävästi parantaa joko liikennevaloilla tai hidastetöyssyillä/suojatien korotuksella. Hidastetöyssy tai korotettu suojatie ei vaadi kalliita investointeja, ja on toimiva ratkaisu nopeuksien hillitsemiseen: autoilijat joutuvat hidastamaan suojatien kohdalla, ja huomaavat ajoissa sitä ylittäviä jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Vastaavanlainen ratkaisu on käytetty Vanha Kaarelantiellä Vaskikujan kohdalla, jossa on huomattavasti vähemmän kevyt liikennettä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että edellä mainitun suojatien yhteyteen rakennetaan hidastetöyssy tai tehdään suojatien korotus.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 10 muun valtuutetun aloite hidastetöyssy / suojatien korotus Vanha Kaarelantien suojatielle

Aloite: Hidastetöyssyn / suojatien korotuksen rakentamisesta Vanha Kaarelantien suojatielle	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<u>Hidastetöyssy / suojatien korotus Vanha Kaarelantien suojatielle</u> Vanha Kaarelantiellä ruotsalaisen koulun ja uusien kerrostalojen kohdalla sijaitsevalla suojatiellä kevyt liikenne on vilkastunut huomattavasti uusien talojen rakentamisen myötä. Suojatien tarkka sijainti on Helsingin ja Vantaan rajakylttien välissä. Kyseisellä alueella liikkuu paljon lapsia, pyöräilijöitä, lenkkeilijöitä, sekä bussipysäkillä ja Malminkartanon juna-asemalle kulkevia ihmisiä. Suojatie sijaitsee suhteellisen vaarallisella tieosuudella. Erityisesti Helsingin suunnalta tulevat autoilijat kiihdyttävät liikenneympyrän jälkeen. Samalla tie kaartaa ja on olemassa korkea riski, että autoilijat eivät huomaa suojatietä ylittäviä ihmisiä. Autoliikenne on vilkas molempiin suuntiin, sekä aamun että illan aikoina. Kevyen liikenteen turvallisuutta voi merkittävästi parantaa joko liikennevaloilla tai hidastetöyssyillä/suojatien korotuksella. Hidastetöyssy tai korotettu suojatie ei vaadi kalliita investointeja, ja on toimiva ratkaisu nopeuksien hillitsemiseen: autoilijat joutuvat hidastamaan suojatien kohdalla, ja huomaavat ajoissa sitä ylittäviä jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Vastaavanlainen ratkaisu on käytetty Vanha Kaarelantiellä Vaskikujan kohdalla, jossa on huomattavasti vähemmän kevyt liikennettä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että edellä mainitun suojatien yhteyteen rakennetaan hidastetöyssy tai tehdään suojatien korotus. Kaupunginvaltuuston kokous 10.5.2021 Sveta Silvennoinen-Hiisku (vihr)	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Sveta Silvennoinen-Hiisku <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tarja Eklund 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Jari Jääskeläinen 4. Emmi Pajunen 5. Minna Kuusela 6. Minna Atiye 7. Vaula Norrena 8. Maija Rautavaara 9. Jouko Jääskeläinen 10. Anniina Kostilainen

26 § **Ulla Kaukolan ja 9 muun valtuutetun aloite yhtenäinen ulkoilureitti Pähkinärinteestä aina Espoon maauimalaan saakka**

VD/4990/00.02.00.03/2021

Ulla Kaukola sekä 9 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Espoosta Vantaalle kulkeva ulkoilureitti on kovassa käytössä. Ulkoilureitti alkaa Pähkinärinteen Lammaslammelta ja jatkuu valaistuna Pöllökallion itäpuolta Hämeenkyläntielle asti.

Hämeenkyläntieltä Espoon rajalle on rakentamaton noin 400 metrin osuus, joka on savinen, liejuinen ja valoton. Espoon puolella reitti jatkuu jälleen hoidettuna ja valaistuna aina Leppävaaran urheilupuistoon ja maauimalaan saakka. Vain Hämevaaran kohdalla oleva noin 400 metrin kohta on rakentamaton. Etenkin keväällä ja syksyllä ulkoilijat kulkevat savessa ja liejussa.

Me aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että ulkoilureitti tulisi rakentaa ja valaista Hämevaaran kohdalta (noin 400 metriä), jotta saisimme yhtenäisen ulkoilureitin (noin 5 km) Pähkinärinteestä aina Leppävaaraan saakka.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Ulla Kaukolan ja 9 muun valtuutetun aloite yhtenäinen ulkoilureitti Pähkinärinteestä aina Espoon maauimalaan saakka

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Yhtenäinen ulkoilureitti Pähkinärinteestä aina Espoon maauimalaan saakka Espoosta Vantaalle kulkeva ulkoilureitti on kovassa käytössä. Ulkoilureitti alkaa Pähkinärinteen Lammaslammelta ja jatkuu valaistuna Pöllökallion itäpuolta Hämeenkyläntielle asti. Hämeenkyläntieltä Espoon rajalle on rakentamaton noin 400 metrin osuus, joka on savinen, liejuinen ja valoton. Espoon puolella reitti jatkuu jälleen hoidettuna ja valaistuna aina Leppävaaran urheilupuistoon ja maauimalaan saakka. Vain Hämevaaran kohdalla oleva noin 400 metrin kohta on rakentamaton. Etenkin keväällä ja syksyllä ulkoilijat kulkevat savessa ja liejussa. Me aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että ulkoilureitti tulisi rakentaa ja valaista Hämevaaran kohdalta (noin 400 metriä), jotta saisimme yhtenäisen ulkoilureitin (noin 5 km) Pähkinärinteestä aina Leppävaaraan saakka. <i>10.5.2021</i>	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Ulla Kaukola</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Maarit Raja-Aho 2. Tarja Eklund 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Faysal Abdi 5. Siri Ahokas 6. Eve Rämö 7. Vaula Norrena 8. Juha Hirvonen 9. Jussi Vähäkangas

27 § **Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloite osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun**

VD/4991/00.02.00.03/2021

Eve Rämö ja Emmi Pajunen sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on hakenut UNICEF lapsiystävällinen kunta- mallin kunnaksi.

Me aikuiset emme läheskään aina huomaa ottaa lapsia mukaan suunnittelemaan heille tärkeitä palveluja ja ympäristöjä. Emme muista tai osaa katsoa asioita lasten ja nuorten näkökulmista, vaikka haluamme heidän parastaan. Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa kuntaa varmistamaan, että lapset ja nuoret saavat äänensä kuuluviin ja pääsevät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin.

Lapsiystävällinen kunta -malli saa aikaan pysyviä muutoksia kunnan toimintatavoissa. Ne voivat olla konkreettisia parannuksia esimerkiksi harrastusmahdollisuuksiin tai siihen, miten lapsen etu huomioidaan kunnan päätöksenteossa. Tärkeää on koko kunnan osaamisen ja ajattelutavan kehitys: lasten hyvinvointi ja lapsen oikeudet ovat tärkeysjärjestyksen kärjessä. Tämä näkyy kunnan kaikessa arkisessa työssä ja päätöksenteossa.

Lasten osallisuutta ja kuulemista voidaan toteuttaa monilla eri keinoilla ikätaso huomioiden. Lasten arjessa korostuvat koulun ja kouluympäristön merkitys sillä lapset viettävät merkittävän osan ajastaan kouluissa. Vantaan tulisikin löytää keinoja, joilla lasten osallisuutta omaan arkeensa voitaisiin lisätä.

Ehdotammekin, että Vantaa pilotoi muutamassa koulussa osallistavaa budjetointia. Osana pilottia etsitään myös parhaita oppilasosallisuuden muotoja.

Osallistava budjetointi voisi esimerkiksi olla:

- *Lasten/nuorten vaikutusmahdollisuudet oman koulunsa vuosibudjetin käyttöön
- *Osa budjetista voisi olla oppilaiden ”hankerahaa” tai koulun budjetista jokin prosenttimäärä olisi sellainen, mihin oppilaat voisivat vaikuttaa
- *Isoja remontteja tai tilamuutoksia tehdessä oppilaiden osallistamisen tulisi olla säännönmukaista ja pitkäjänteistä ja osallisuuden lisäksi edistää oppilaiden toimijuutta suunnittelussa.
- *Miten oppimateriaaleista päätettäessä voitaisiin osallistaa oppilaita nykyistä enemmän?
- *Osallistavaa budjetointia suunniteltaessa tulee se vahvasti kytkeä pedagogiikkaan ja vuosikelloon, jolloin pitkäjänteinen kehittäminen on mahdollista ja järkevää

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 27

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloite osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
VALTUUSTOALOITE 10.5.2021/ VANTAAN KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS Osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun Vantaa on hakenut UNICEF lapsiystävällinen kunta- mallin kunnaksi. Me aikuiset emme läheskään aina huomaa ottaa lapsia mukaan suunnittelemaan heille tärkeitä palveluja ja ympäristöjä. Emme muista tai osaa katsoa asioita lasten ja nuorten näkökulmista, vaikka haluamme heidän parastaan. Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa kuntaa varmistamaan, että lapset ja nuoret saavat äänensä kuuluviin ja pääsevät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Lapsiystävällinen kunta -malli saa aikaan pysyviä muutoksia kunnan toimintatavoissa. Ne voivat olla konkreettisia parannuksia esimerkiksi harrastusmahdollisuuksiin tai siihen, miten lapsen etu huomioidaan kunnan päätöksenteossa. Tärkeää on koko kunnan osaamisen ja ajattelutavan kehitys: lasten hyvinvointi ja lapsen oikeudet ovat tärkeysjärjestyksen kärjessä. Tämä näkyy kunnan kaikessa arkisessa työssä ja päätöksenteossa. Lasten osallisuutta ja kuulemistä voidaan toteuttaa monilla eri keinoilla ikätaso huomioiden. Lasten arjessa korostuvat koulun ja kouluympäristön merkitys sillä lapset viettävät merkittävän osan ajastaan kouluissa. Vantaan tulisikin löytää keinoja, joilla lasten osallisuutta omaan arkeensa voitaisiin lisätä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Eve Rämö ja Emmi Pajunen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sveta Silvennoinen-Hiisku 2. Tiina Tuomela 3. Tanja Vahvelainen 4. Minna Kuusela 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Antero Eerola 7. Jari Jääskeläinen 8. Minna Räsänen 9. Pirkko Letto 10. Joel Linnainmäki 11. Vaula Norrena 12. Minna Atiye 13. Maija Rautavaara 14. Timo Juurikkala 15. Anniina Kostilainen 16. Ulla Kaukola 17.

Ehdotammekin, että Vantaa pilotoi muutamassa koulussa osallistavaa budjetointia. Osana pilottia etsitään myös parhaita oppilasosallisuuden muotoja.

Osallistava budjetointi voisi esimerkiksi olla:

*Lasten/nuorten vaikutusmahdollisuudet oman koulunsa vuosibudjetin käyttöön

*Osa budjetista voisi olla oppilaiden "hankerahaa" tai koulun budjetista jokin prosenttimäärä olisi sellainen, mihin oppilaat voisivat vaikuttaa

*Isoja remontteja tai tilamuutoksia tehdessä oppilaiden osallistamisen tulisi olla säännönmukaista ja pitkäjänteistä ja osallisuuden lisäksi edistää oppilaiden toimijuutta suunnittelussa.

*Miten oppimateriaaleista päätettäessä voitaisiin osallistaa oppilaita nykyistä enemmän?

*Osallistavaa budjetointia suunniteltaessa tulee se vahvasti kytkeä pedagogiikkaan ja vuosikelloon jolloin pitkäjänteinen kehittäminen on mahdollista ja järkevää

Vantaalla
Eve Rämö
Emmi Pajunen

10.5.2021

28 §

Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka

VD/4992/00.02.00.03/2021

Antero Eerola sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Omaishoitajat tekevät koko yhteiskunnan kannalta inhimillisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti arvokasta työtä. Läheisen huolenpito, hoiva ja läheisyys mahdollistavat pitkäaikaissairaalle, vanhukselle tai vammaiselle henkilölle mahdollisuuden kotona asumiseen. Tätä ei välttämättä edes kodinomainen palveluasuminen pysty tarjoamaan.

Omaishoitajien palkkio on osa omaishoidon tuen kokonaisuutta, johon kuuluvat myös hoidettavan palvelut, omaishoitajan vapaat sekä hänen hoitotehtäväänsä tukevat palvelut. Vantaalla omaishoidon korkein palkkioluokka on kuitenkin lopetettu joitain vuosia sitten.

Lakkauttamista perusteltiin sillä, että sen saajat tarvitsivat runsaasti muitakin palveluita, jolloin sen kohdentumista ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Perustelu on outo, sillä Suomen muissa suurissa kaupungeissa Helsingissä, Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa on edelleen käytössä omaishoidon ylin palkkioluokka. Sama käytäntö on Vantaan lähikunnissa kuten Keravalla sekä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä, johon kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula.

Omaishoito koskee suurta joukkoa suomalaisia. Omaishoitajien liiton lukujen mukaan pääasiallisessa huolenpito- ja auttamisvastuussa on noin 350 000 henkeä. Kuntien kanssa varsinaisen omaishoitotosopimuksen solmineita sopimushoitajia on lähes 50 000, joista noin 21 000 on työikäisiä. Tämä tarkoittaisi Vantaalla laskennallisesti noin paria tuhatta ihmistä.

Omaishoito säästää merkittäväällä tavalla julkisia varoja. Kunnallisanalan kehittämissäätiön syyskuussa 2020 julkaiseman tutkimuksen mukaan vaihtoehtoisen hoidon ja muiden palveluiden kustannukset olisivat yksinomaan ikääntyneiden omaishoidettavien kohdalla noin 3,1 miljardia euroa.

Valtioneuvoston vuonna 2017 julkaiseman ”Omaishoitajien tarvitsemat tukitoimet tehtävässä selviämiseen” selvityksen mukaan yhden omaishoitotosopimuksen lasketaan maksavan kunnalle noin 13 500 euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan sekä omaishoidon palkkio että heidän saamansa palvelut. Vaihtoehtoisen hoidon ja hoivan kustannuksiksi arvioidaan 42 000 - 114 000 euroa vuodessa.

Kuntien tiukat määrärahat ovat kuitenkin omaishoitajien määrän kasvua, vaikka sitä laajentamalla ne voisivat säästää menoissaan. Omaishoitajilla on usein myös toimeentulo-ongelmia, jotka kohdistuvat ennen muuta nuoriin omaishoitajien perheisiin. Moni joutuu turvautumaan viimesijaiseksi turvaksi tarkoitettuun toimeentulotukeen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

* Vantaa palauttaa omaishoidon palkkioon ylimmän, vaativamman hoitoluokan palkkion omaishoidon houkuttelevuuden parantamiseksi.

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite omaishoidon tukeen palautettava ylin maksuluokka

OMAISHOIDON TUKEEN PALAUTETTAVA YLIN MAKSULUOKKA	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Omaishoitajat tekevät koko yhteiskunnan kannalta inhimillisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti arvokasta työtä. Läheisen huolenpito, hoiva ja läheisyys mahdollistavat pitkäaikaissairaalle, vanhukselle tai vammaiselle henkilölle mahdollisuuden kotona asumiseen. Tätä ei välttämättä edes kodinomainen palveluasuminen pysty tarjoamaan. Omaishoitajien palkkio on osa omaishoidon tuen kokonaisuutta, johon kuuluvat myös hoidettavan palvelut, omaishoitajan vapaat sekä hänen hoitotehtäväänsä tukevat palvelut. Vantaalla omaishoidon korkein palkkioluokka on kuitenkin lopetettu joitain vuosia sitten. Lakkauttamista perusteltiin sillä, että sen saajat tarvitsivat runsaasti muitakin palveluita, jolloin sen kohdentumista ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Perustelu on outo, sillä Suomen muissa suurissa kaupungeissa Helsingissä, Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa on edelleen käytössä omaishoidon ylin palkkioluokka. Sama käytäntö on Vantaan lähikunnissa kuten Keravalla sekä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä, johon kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula. Omaishoito koskee suurta joukkoa suomalaisia. Omaishoitajien liiton lukujen mukaan pääasiallisessa huolenpito- ja auttamisvastuussa on noin 350 000 henkeä. Kuntien kanssa varsinaisen omaishoitosopimuksen solmineita sopimushoitajia on lähes 50 000, joista noin 21 000 on työikäisiä. Tämä tarkoittaisi Vantaalla laskennallisesti noin paria tuhatta ihmistä. Omaishoito säästää merkittäväällä tavalla julkisia varoja. Kunnallisalan kehittämissäätiön syyskuussa 2020 julkaiseman tutkimuksen mukaan vaihtoehtoisen hoidon ja muiden palveluiden kustannukset olisivat yksinomaan ikääntyneiden omaishoidettavien kohdalla noin 3,1 miljardia euroa. Valtioneuvoston vuonna 2017 julkaiseman ”Omaishoitajien tarvitsemat tukitoimet tehtävässä selviämiseen” selvityksen mukaan yhden omaishoitosopimuksen lasketaan maksavan kunnalle noin 13 500 euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan sekä omaishoidon palkkio että heidän	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Antero Eerola</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Jari Jääskeläinen 3. Niilo Kärki 4. Eve Rämö 5. Ranbir Sodhi 6. Pirkko Letto 7. Juha Malmi 8. Vaula Norrena 9. Minna Atiye 10. Jussi Saramo 11. Joel Linnainmäki 12. Minna Kuusela 13. Emmi Pajunen 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Anniina Kostilainen

saamansa palvelut. Vaihtoehtoisen hoidon ja hoivan kustannuksiksi arvioidaan 42 000 - 114 000 euroa vuodessa. Kuntien tiukat määrärahat ovat kuitenkin omaishoitajien määrän kasvua, vaikka sitä laajentamalla ne voisivat säästää menoissaan. Omaishoitajilla on usein myös toimeentulo-ongelmia, jotka kohdistuvat ennen muuta nuoriin omaishoitajien perheisiin. Moni joutuu turvautumaan viimesijaiseksi turvaksi tarkoitettuun toimeentulotukeen. Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen: * Vantaa palauttaa omaishoidon palkkioon ylimmän, vaativamman hoitoluokan palkkion omaishoidon houkuttelevuuden parantamiseksi. Vantaalla 10.5.2021 Antero Eerola kaupunginvaltuutettu (vas.)	

29 §

Juha Malmin ja 5 muun valtuutetun aloite kuntalaisille oma kyselytunti lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon

VD/4993/00.02.00.03/2021

Juha Malmi sekä 5 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”ESITYS

Tässä valtuustoaloitteessa esitetään, että vantaalaiset voisivat esittää kysymyksiä virkamiehille ja valtuutetuille ajankohtaisista aiheista valtuuston kyselytunnin yhteydessä klo 19.00 jälkeen.

KÄYTÄNTÖ

Kysymykset tulisi lähettää etukäteen viimeistään Vantaa-infoa edeltävänä maanantaina, joista valtuuston sihteeristö tai joku muu puolueeton toimielin valitsisi 1-3 kysymystä esitettäväksi valtuustossa. Kaikki lähetetyt kysymykset julkaistaisiin kuitenkin sekä virkamiehille että valtuutetuille erikseen vastattaviksi. Kysymykset voisi mahdollisesti esittää myös livenä valtuustossa tai sosiaalisen media kautta.

Aikaa kuntalaisten kysymyksiin vastaamiselle varattaisiin jokaisessa Vantaa-info-kokouksessa 30 minuuttia. Virkamiesten osalta vastausvuoro menisi kyseiselle toimialalle ja valtuutettujen osalta vastaajan valitsisi valtuustoryhmä. Kysymyksiin voisi vastata myös myöhemmin sosiaalisen median kanavalla suoraan kysyjälle.

PERUSTELUT

Vantaan tärkeimpiä strategisia asioita on kuntalaisten osallisuuden ja päätöksenteon läpinäkyvyyden lisääminen. Vantaalla on lisätty päätöksenteon näkyvyyttä monin keinoin. Vantaa-kanavalla voi seurata valtuuston kokouksia ja Vantaan kaupungin nettisivut jakavat runsaasti tietoa Vantaasta ja päätöksenteosta. Viestintä on kuitenkin varsin yksisuuntaista tiedotusta ilman vuorovaikutusta.

Kuntalaisten kyselytunti olisi jotain ihan uutta suomalaisessa kuntapolitiikassa. Täysin uusi toimintamalli, jossa kuntalaiset pääsisivät kuulluksi ja osallisiksi Vantaan ylimmän päätöksentekuelimen toimintaan. Tämä voisi omalta osaltaan edistää kuntalaisten kiinnostusta osallistua poliittiseen päätöksentekoon ja vaikuttamiseen yhteiskunnallisiin asioihin.

Parhaimmillaan se lisäisi äänestysaktiivisuutta, joka on Vantaalla tunnetusti hyvin matala. Olisi hienoa, jos Vantaa voisi olla edelläkävijä myös kuntalaisten osallistamisessa.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Malmin ja 5 muun valtuutetun aloite kuntalaisille oma kyselytunti lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kuntalaisille oma kyselytunti lisäämään kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon ESITYS Tässä valtuustoaloitteessa esitetään, että vantaalaiset voisivat esittää kysymyksiä virkamiehille ja valtuutetuille ajankohtaisista aiheista valtuuston kyselytunnin yhteydessä klo 19.00 jälkeen. KÄYTÄNTÖ Kysymykset tulisi lähettää etukäteen viimeistään Vantaa-infoa edeltävänä maanantaina, joista valtuuston sihteeristö tai joku muu puolueeton toimitus valitsisi 1-3 kysymystä esitettäväksi valtuustossa. Kaikki lähetetyt kysymykset julkaistaisiin kuitenkin sekä virkamiehille että valtuutetuille erikseen vastattaviksi. Kysymykset voisi mahdollisesti esittää myös livenä valtuustossa tai sosiaalisen media kautta. Aikaa kuntalaisten kysymyksiin vastaamiselle varattaisiin jokaisessa Vantaa-info-kokouksessa 30 minuuttia. Virkamiesten osalta vastausvuoro menisi kyseiselle toimialalle ja valtuutettujen osalta vastaajan valitsisi valtuustoryhmä. Kysymyksiin voisi vastata myös myöhemmin sosiaalisen median kanavalla suoraan kysyjälle. PERUSTELUT Vantaan tärkeimpiä strategisia asioita on kuntalaisten osallisuuden ja päätöksenteon läpinäkyvyyden lisääminen. Vantaalla on lisätty päätöksenteon näkyvyyttä monin keinoin. Vantaa-kanavalla voi seurata valtuuston kokouksia ja Vantaan kaupungin nettisivut jakavat runsaasti tietoa Vantaasta ja päätöksenteosta. Viestintä on kuitenkin varsin yksisuuntaista tiedotusta ilman vuorovaikutusta. Kuntalaisten kyselytunti olisi jotain ihan uutta suomalaisessa kuntapolitiikassa. Täysin uusi toimintamalli, jossa kuntalaiset pääsisivät kuulluksi ja osallisiksi Vantaan ylimmän päätöksentekokoelimen toimintaan. Tämä voisi omalta osaltaan edistää kuntalaisten kiinnostusta osallistua poliittiseen päätöksentekoon ja vaikuttamiseen yhteiskunnallisiin asioihin.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Juha Malmi</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Jouko Jääskeläinen 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Vaula Norrena 5. Jari Jääskeläinen

Parhaimmillaan se lisäisi äänestysaktiivisuutta, joka on Vantaalla tunnetusti hyvin matala. Olisi hienoa, jos Vantaa voisi olla edelläkävijä myös kuntalaisten osallistamisessa. <i>10.5.2021</i>	

30 §

Anitta Orpanan ja 3 muun valtuutetun aloite toimintapuisto Vantaan Askistoon

VD/4995/00.02.00.03/2021

Anitta Orpana sekä 3 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Aloitteessani pyydän, että Vantaan kaupunki toteuttaisi toimintapuiston Vantaan Askistoon. Alueen asukkaat ovat toivoneet puistoa, jossa kaiken ikäiset asukkaat voisivat harrastaa liikuntaa, siellä voisi olla esimerkiksi David-ulkoliikuntalaitteita, vapaaharjoitteluteline, Street Workout -teline, tasapainoilua, pyramidi sekä kiipeilyä.

Askiston koulun lähellä on pikkulapsille keinut ja liukumäki, mutta nuorille ja aikuisille tarvittaisiin liikuntavälineitä. Hiekkakentän läheisyydessä olisi oivallinen paikka tämän tyyppiselle liikuntapuistolle.”

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Anitta Orpanan ja 3 muun valtuutetun aloite toimintapuisto Vantaan Askistoon

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Toimintapuisto Vantaan Askistoon Aloitteessani pyydän, että Vantaan kaupunki toteuttaisi toimintapuiston Vantaan Askistoon. Alueen asukkaat ovat toivoneet puistoa, jossa kaiken ikäiset asukkaat voisivat harrastaa liikuntaa, siellä voisi olla esimerkiksi David-ulkoliikuntalaitteita, vapaaharjoitteluteline, Street Workout -teline, tasapainoilua, pyramidi sekä kiipeilyä. Askiston koulun lähellä on pikkulapsille keinut ja liukumäki, mutta nuorille ja aikuisille tarvittaisiin liikuntavälineitä. Hiekkakentän läheisyydessä olisi oivallinen paikka tämän tyyppiselle liikuntapuistolle. Anitta Orpana 10.5.2021	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Anitta Orpana <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Maarit Raja-Aho 2. Paula Lehmuskallio 3. Anniina Kostilainen 4.

Kokouksen päättäminen

Kaupunginvaltuusto 10.5.2021 § 31

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 23.10.

Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen

Voit tehdä valituksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä valituksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Rakennuskiellon määräämistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- asianosainen
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Yleiskaavan, asemakaava ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- kunnan jäsen
- asianosainen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuksi tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto

2.1 Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

2.2 Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

2.3 Tähän päätökseen, joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 24 §)

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatumukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä

tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>